Notes du mont Royal
www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur « *Notes du mont Royal* » dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES
Google Livres

LVCIANI
SAMOSATENSIS
OPERA
GRAECE LATINE
CVM NOTIS SELECTIS

TOMVS II

CVRAVIT

IO. PETR. SCHMIDIVS

MITAVIAE

APVD IACOBVM FRIDER. HINZIVM

MDCCLXXVII.

Νεκρικοὶ Διάλογοι.

I.

Διογένους καὶ Πολυδεύκους.

ΔΙΟ. Ω Πολύδευκες, ἐντέλλομαί σοι, ἐπειδὰν τάχιςα ἀνέλθῃς (σὸν γάρ ἐςιν, οἶμαι, τὸ ἀναβιῶναι αὔριον) ἤν πε ἴδῃς Μένιππον τὸν κύνα (εὕροις δ' ἂν αὐτὸν ἐν Κορίνθῳ κατὰ τὸ Κράνειον, ἢ ἐν Λυκείῳ, τῶν ἐριζόντων πρὸς ἀλλήλες φιλοσόφων καταγελῶντα) εἰπεῖν πρὸς αὐτὸν, ὅτι σοι, ὦ Μένιππε, κελεύει ὁ Διογένης, εἴ σοι ἱκανῶς τὰ ὑπὲρ γῆς

Mortuorum Dialogi.

Diogenis et Pollucis.

DIO. O Pollux, mando tibi, ſimulatque ad ſuperos eſcenderis (tuum enim eſt, opinor, in vitam redire cras) ſicubi videris Menippum canem (inueneris autem illum Corinthi ad Craneum, aut in Lyceo altercantes inter ſe philoſophos deridentem) vt dicas ad eum, Te, Menippe, iubet Diogenes, ſi tibi ſatis, quae

 ſuper

γῆς καταγεγέλαςαι, ἥκειν ἐνθάδε πολλῷ πλείω ἐπιγελασόμενον· ἐκεῖ μὲν γὰρ ἐν ἀμφιβόλῳ σοι ἔτι ὁ γέλως ἦν, καὶ πολὺ τὸ, τίς γὰρ ὅλως οἶδε τὰ μετὰ τὸν βίον; ἐνταῦθα δὲ ἐ παύσῃ βεβαίως γελῶν, καθάπερ ἐγὼ νῦν· καὶ μάλιςα ἐπειδὰν ὁρᾷς τὰς πλουσίας, καὶ σατράπας, καὶ τυράννους ἄτω ταπεινὰς καὶ ἀσήμους, ἐκ μόνης σιμωγῆς διαγινωσκομένας· καὶ ὅτι μαλθακοὶ καὶ ἀγεννεῖς εἰσι, μεμνημένοι τῶν ἄνω. ταῦτα λέγε αὐτῷ· καὶ προσέτι ἐμπλησάμενον τὴν πήρᾳν ἥκειν σέμμων τε πολλῶν, καὶ εἴ πε εὕροι ἐν τῇ τριόδῳ Ἑκάτης δεῖπνον 1) κείμενον, ἢ ὠὸν ἐκ καθαρσίε, ἤ τι τοιοῦτο.

ΠΟΛ.

super terram geruntur, sunt derisa, venire huc multo plura irrisurum: illic etenim in ambiguo tibi risus erat, illudque in ore multum, Quis enim omnino nouit, quae post vitam sint consecutura: hic vero non desines bona fide ridere, veluti ego nunc: et maxime quidem vbi videris diuites istos, et satrapas, et tyrannos tam humiles, nulloque insigni distinctos, ex solo cinlatu dignoscendos, eosque esse molles et ignauos, quando recordantur rerum superarum. Ista dic ipsi, atque insuper, vt impleta lupinis multis pera veniat, et si quam repererit in triuio Hecates coenam iacentem, aut ouum lustrale, aut tale quiddam.

2. POL.

1. Ἑκάτης δεῖπνον] Superstitio sacrificulorum fraudi-

ΠΟΛ. Ἀλλ' ἀπαγγελῶ ταῦτα, ὦ Διόγενες· ὅπως δὲ εἰδῶ μάλιςα, ὁποῖος τίς ἐςι τὴν ὄψιν;

ΔΙΟ.

2. POL. At iſta renunciabo, Diogenes: vt autem nouerim accuratiſſime, qualis eſt facie?

fraudibus incitata, vt ingentem rerum impurarum numerum excogitauit, quibus pollui homines atque impiari credebantur, ſic non minus fuit in luſtrationibus inueniendis ingenioſa, quarum ope tanti mali labes depelli poſſet: luſtramina vero ſiue purgamenta ſibi perſuadebant haurire penitus et combibere quicquid erat contagionis, cuius expiandae cauſa circumferrentur: quocirca ne contractae labis vitium ad hominem vllum permanaret, ſub terra deſodi, in mare, montes, loca vaſta deportari, ſaepius in triuiis abiici τὰ καθάρσια ſacrorum legibus fuit conſtitutum. Hecatae vero quia velut ptopria cedebant τὰ καθάρματα, ideo vel omne purgamentorum genus, vel aliquod ſaltem certis in luſtrationibus vſurpatum Ἑκαταῖα dicebantur; quae ſi quis ſciens attrectaſſet, cibique loco ſumſiſſet, ille foediſſimus atque auerſabilis piaculum commiſiſſe putabatur nullo piaculo luendum. Iam porro idemne, quod τὰ Ἑκαταῖα, fuerit Ἑκάτης δεῖπνον, an aliud ac ſeparatum, in controverſiam venire poteſt. Iunguntur a *Luciano* ὰ ἐκ καθαρσίων, quorum vſus ſcilicet

ΔΙΟ. γέρων, φάλακρὸς, τριβώνιον ἔχων πολύθυρον, ἅπαντι ἀνέμῳ ἀναπεπταμένον, καὶ ταῖς ἐπιπτυχαῖς τῶν ῥακίων ποικίλον· γελᾷ δ' ἀεὶ, καὶ ταπολλὰ τὰς ἀλαζόνας τούτους φιλοσόφους ἐπισκώπτει. ΠΟΛ. ῥᾴδιον εὑρεῖν ἀπό γε τούτων. ΔΙΟ. βούλει καὶ πρὸς αὐτοὺς ἐκείνους ἐντείλωμαί τι τοὺς φιλοσόφους; ΠΟΛ. λέγε· οὐ βαρὺ γὰρ οὐδὲ τοῦτο. ΔΙΟ. τὸ μὲν ὅλον, παύσασθαι αὐτοῖς παρεγγύα λήρους, καὶ περὶ τῶν ὅλων ἐρίζουσι, καὶ κέρατα 2) φύουσιν ἀλλή-

DIO. Senex, caluus, pallium habens multifore, omni vento apertum, et adplicatis pannorum adſumentis varium: ridet autem ſemper, et vt plurimum illos arroganter mendaces philoſophos illudit. POL. Facile eſt eum inuenire ab iſtis quidem indiciis. DIO. Vinne vero, ad ipſos illos mandem quiddam philoſophos? POL. Licet: neque hoc quidem graue mihi fuerit. DIO. Ergo in ſumma ſerio ipſis denuncia, vt deſinant nugari, de rebus vniuerſis rixari,

cet in expiando familiariſſimus: neque adeo mirum eſt, de triuiis pro cibo tolli conſueuiſſe, quandoquidem in luſtratione confringi non ſolebant. *Hemſt.*

2. Κέρατα] Per κέρατα captioſos ſyllogiſmos ad hunc modum conflatos intelligit Chryſippus: *Quod non perdidiſti, habes: Cornua non perdidiſti: Cornua ergo habes.* Cognatus.

ἀλλήλοις, καὶ κροκοδείλους 3) ποιοῦσι, καὶ τοιαῦτα ἄπορα ἐρωτᾶν 4) διδάσκουσι τὸν νοῦν 5). ΠΟΛ. ἀλλ' ἐμὲ ἀμαθῆ καὶ ἀπαίδευτον εἶναι φήσουσι, κατηγορεῦντα τῆς σοφίας αὐτῶν. ΔΙΟ. σὺ δὲ οἰμώζειν αὐτοῖς παρ' ἐμοῦ λέγε. ΠΟΛ. καὶ ταῦτα, ὦ Διόγενες, ἀπάγγελῶ.

ΔΙΟ. Τοῖς πλουσίοις δὲ, ὦ φίλτατον Πολυδεύκιον, ἀπάγγελε ταῦτα παρ' ἡμῶν· τί, ὦ μάταιοι, τὸν χρυσὸν φυλάττετε; τί δὲ τιμωρεῖ-

xari, cornua generare ſibi mutuo, et eiusmodi perplexas interrogatiunculas docere iuuenes. POL. Sed me indoctum et diſciplinae expertem eſſe dicent, qui audeam incuſare ſapientiam eorum. DIO. Tum tu plorare illos a me iube. POL. Et haec ipſa, Diogenes, referam.

3. DIO. Diuitibus autem, ſuauiſſime Pollucule, nuncia iſthaec a nobis. Quid, o vani, aurum cuſtoditis? quid autem vosmet

3. Κροκοδείλους] Reſpicit hic argumentandi genus, quod a Crocodilo nomen habet. *Crocodilus*, inquiebant, *raptum puerum redditurum ſe ſpondet verum reſpondenti: ſtatimque rogat, redditurusne puerum ſit, an non.* du Soul.

4. Ἐρωτᾶν] De philoſophorum mutuis interrogationum laqueis, quibus ſe inuicem irretire conabantur, verbum paene proprium. *Hemſt.*

5. Τὸν νοῦν] Τοὺς νόους ſcribe. *Guietus.*

μωρεῖσθε ἑαυτὰς λογιζόμενοι τὰς τόκους, καὶ τάλαντα ἐπὶ ταλάντοις συντιθέντες, ὃς χρὴ ἕνα ὀβολὸν ἔχοντας ἥκειν μετ' ὀλίγον; ΠΟΛ. εἰρήσεται καὶ ταῦτα πρὸς ἐκείνους. ΔΙΟ. ἀλλὰ καὶ τοῖς καλοῖς γε καὶ ἰσχυροῖς λέγε, Μεγίλλῳ τε τῷ Κορινθίῳ, καὶ Δαμαξένῳ τῷ παλαιστῇ, ὅτι παρ' ἡμῖν οὔτε ἡ ξανθὴ κόμη, οὔτε τὰ χαροπὰ, ἢ μέλανα ὄμματα, ἢ ἐρύθημα ἐπὶ τοῦ προσώπου ἔτι ἐστὶν, ἢ νεῦρα εὔτονα, ἢ ὦμοι καρτεροί· ἀλλὰ πάντα μία ἡμῖν κόνις, φασὶ 6), κρανία γυμνὰ τοῦ κάλλους. ΠΟΛ. οὐ χαλε-

ipsi cruciatis, rationem ineuntes vsurarum, et talenta super talentis componentes, quos oportet vno obolo instructos huc venire paulo post? POL. Et illa dicentur ad eos. DIO. Imo etiam formosulis illis ac robustis dicito, Megillo Corinthio et Damoxeno luctatori, apud nos nec flauam comam, nec grate toruos et nigricantes oculos, nec florem in facie amplius adesse, aut neruos intentos, humerosue validos; sed omnia, quod aiunt, vna Myconos, crania nuda pulcritudine. POL. Ne ista qui-

6. Πάντα μία ἡμῖν κόνις, φασί] Vbi sermo fit de mortuis, quorum corpora in puluerem rediguntur, frequenter adhiberi solet κόνις. At si, quibus incommodis haec verba premantur, consideratius examinaris, alia

χαλεπὸν ἀδὲ ταῦτα εἰπεῖν πρὸς τὰς καλὰς καὶ ἰσχυράς.

ΔΙΟ. Καὶ τοῖς πένησιν, ὦ Λάκων, (πολλοὶ δ' εἰσὶ, καὶ ἀχθόμενοι τῷ πράγματι, καὶ οἰκτείροντες τὴν ἀπορίαν) λέγε μήτε δακρύειν, μήτ'

quidem moleſtum erit exponere apud pulcros et robuſtos.

4. DIO. Porro pauperibus, o Lacon, nam ſunt ſane multi, et grauiter ferentes illam rem, miſereque deplorantes inopiam, dic, ne lacrimas

alia longe facies apparebit, multoque deformior, quam vt elegantiae Lucianeae reſpondeat. Primum Φασὶ notum prouerbium communique vſu receptum demonſtrat; cuius quis dixerit vllum inueniri veſtigium in Πάντα μία ἡμῖν κόνις; Deinde quorſum illud ἡμῖν tam inepte interiectum? Addam, mihi non videri inter ſe congruere copulata μία κόνις· ſatis erat, κόνις πάντα· Scribendum itaque, πάντα μία Μύκωνος, Φασὶ, κρανία γυμνὰ τῇ κάλλει, in quibus nihil eſt, quod vllam in partem offendat. Prouerbii poteſtas explorata complectitur eas res, quae diuerſi generis atque ordinis ſine vllo diſcrimine eundem in locum et conditionem coguntur. *Lucianus* aptiſſime collocauit μίαν Μύκωνον, vt apud inferos ſignificaret nullum eſſe nec formae nec virium diſcrimen, aequatoque iure cunctos inter ſe ſimiles ac pares. *Hemſt.*

μήτ' σίμώζειν, διηγησάμενος τὴν ἐνταῦθα ἰσοτιμίαν· καὶ ὅτι ὄψονται τὰς ἐκεῖ πλουσίους ἀδὲν ἀμείνους αὐτῶν. καὶ Λακεδαιμονίοις δὲ τοῖς σοῖς ταῦτα, εἰ δοκεῖ, παρ' ἐμοῦ ἐπιτίμησον, λέγων ἐκλελύσθαι αὐτούς. ΠΟΛ. μηδέν, ὦ Διόγενες, περὶ Λακεδαιμονίων λέγε· ἃ γὰρ ἀνέξομαί γε· ἃ δὲ πρὸς τοὺς ἄλλους ἔφησθα, ἀπαγγελῶ. ΔΙΟ. ἐάσωμεν τούτους, ἐπεί σοι δοκεῖ. σὺ δὲ οἷς προεῖπον ἀπένεγκαι παρ' ἐμοῦ τοὺς λόγους.

neque eiulatum edant, enarrata, quae hic obtinet, conditionum aequalitate; idque etiam eos esse visuros, qui istic in vita sunt diuites, nihilo meliores se. Et Lacedaemoniis tuis ista, si videtur, meo nomine exprobra, dicitoque moribus solutis eos a pristina seueritate desciuisse. POL. Caue, Diogenes, de Lacedaemoniis quicquam dixeris; equidem non patiar: quae vero ad alios mandasti, renunciabo. DIO. Mittamus istos, quoniam ita tibi videtur: at tu, quibus ante dixi, perfer mandata mea.

II. Πλού-

II.

Πλȣ́των, ἢ κατὰ Μενίππȣ.

ΚΡΟΙ. Οὐ φέρομεν, ὦ Πλȣ́των, Μένιππον τȣτονὶ τὸν κύνα παροικȣ̃ντα· ὥςε ἢ ἐκεῖνόν ποι κατάςησον, ἢ ἡμεῖς μετοικήσομεν εἰς ἕτερον τόπον. ΠΛΟΥ. τίδ' ὑμᾶς δεινὸν ἐργάζεται ὁμόνεκρος ὤν; ΚΡΟΙ. ἐπειδὰν ἡμεῖς οἰμώζομεν, καὶ ςένομεν, ἐκείνων μεμνημένοι τῶν ἄνω, Μίδας μὲν ȣ́τοσὶ, τȣ̃ χρȣσίȣ, Σαρδανάπαλος δὲ, τῆς πολλῆς τρυφῆς, ἐγὼ δὲ, τῶν θησαυρῶν, ἐπιγελᾷ, καὶ ἐξονειδίζει, ἀνδράποδα καὶ καθάρματα ἡμᾶς ἀποκαλῶν· ἐνίοτε δὲ καὶ ᾄδων ἐπιταράττει ἡμῶν τὰς οἰμωγάς· καὶ ὅλως,

Pluto, ſeu contra Menippum.

CROE. Non ferimus, o Pluto, Menippum iſtum canem iuxta nos habitantem: quare aut illum aliquo abire coge; aut nos migrabimus in alium locum. PLVT. Quid autem vobis mali facit, qui perinde ac vos ſit mortuus? CROE. Quando nos ploramus et gemimus, iſtorum reminiſcentes, quae ſupra adfuerunt, Midas hicce auri, Sardanapalus iſte multae luxuriae, ego vero theſaurorum, irridet, et conuiciatur mancipia nos et purgamenta piacularia vocitans: interdum etiam cantando obturbat noſtros gemitus: in ſum-

ὅλως, λυπηρός ἐςι. ΠΛΟΥ. τί ταῦτα φασὶν, ὦ Μένιππε; ΜΕ. ἀληθῆ, ὦ Πλέτων. μισῶ γὰρ αὐτὰς ἀγεννεῖς, καὶ ὀλεθρίους ὄντας· οἷς οὐκ ἀπέχρησε βιῶναι κακῶς, ἀλλὰ καὶ ἀποθανόντες ἔτι μέμνηνται, καὶ περιέχονται τῶν ἄνω. χαίρω τοιγαροῦν ἀνιῶν αὐτούς. ΠΛΟΥ. ἀλλ' οὐ χρή· λυποῦνται γὰρ οὐ μικρῶν ςερούμενοι. ΜΕ. καὶ σὺ μωραίνεις, ὦ Πλέτων, ὁμόψηφος ὢν τοῖς τούτων ςεναγμοῖς; ΠΛΟΥ. οὐδαμῶς. ἀλλ' οὐκ ἂν ἐθελήσαιμι ςασιάζειν ὑμᾶς.

ΜΕ. Καὶ μὴν, ὦ κάκιςοι Λυδῶν, καὶ Φρυγῶν, καὶ Ἀσσυρίων, ὅτω γινώσκετε, ὡς οὐδὲ παυσομένου μου· ἔνθα γὰρ ἂν ἴητε, ἀκολου-

ma, moleſtus eſt. PLVT. Quid iſta dicunt, Menippe? MEN. Vera, Pluto; odi enim eos, quippe ignauos et perditiſſimos, quibus non ſatis ſuit viuere male, ſed et mortui recordantur, ac mordicus retinere cupiunt res ſuperas: gaudeo propterea, dum dolore eos adficio. PLVT. At non oportet: dolent enim non paruis rebus priuati. MEN. Tune etiam deliras, Pluto, qui calculum adiicias eorum ſuſpiriis? PLVT. Neutiquam; ſed nolim equidem ſeditionem vos mouere.

2. MEN. Atqui, peſſime Lydorum et Phrygum et Aſſyriorum, ita vobiſcum ſtatuite, me nullo pacto eſſe deſiturum: quocumque enim iueritis,

ἀκολουθήσω ἀνιῶν, καὶ κατᾴδων, καὶ καταγελῶν. ΚΡΟΙ. ταῦτα οὐχ ὕβρις 7); ΜΕΝ. οὐκ· ἀλλ' ἐκεῖνα ὕβρις ἦν, ἃ ὑμεῖς ἐποιεῖτε, προσκυνεῖσθαι ἀξιοῦντες, καὶ ἐλευθέροις ἀνδράσιν ἐντρυφῶντες, καὶ τοῦ θανάτου τὸ παράπαν οὐ μνημονεύοντες. τοιγαροῦν οἰμώζετε, πάντων ἐκείνων ἀφῃρημένοι. ΚΡΟΙ. πολλῶν γε, ὦ θεοί, καὶ μεγάλων κτημάτων. ΜΙΔ. ὅσου μὲν ἐγὼ χρυσοῦ. ΣΑΡ. ὅσης δ' ἐγὼ τρυφῆς. ΜΕ. εὖγε οὕτω ποιεῖτε· ὀδύρεσθε μὲν ὑμεῖς. ἐγὼ δὲ, τὸ ΓΝΩΘΙ ΣΑΥΤΟΝ πολλάκις συνείρων, ἐπᾴσομαι ὑμῖν. πρέποι γὰρ ἂν ταῖς τοιαύταις οἰμωγαῖς ἐπᾴδόμενον.

ritis, persequar aegre vobis faciens, occinens et deridens. CROE. Istaec nonne contumelia est? MEN. Non est: sed ista, quae vos faciebatis, dignos, qui adoraremini, vos gerentes, liberis hominibus insultantes, mortisque omnino immemores. Ideo ergo plorate omnibus istis spoliati. CROE. Multis, Dii, magnisque possessionibus. MID. Quanto quidem ego auro! SARD. Et ego quanta luxuria! MEN. Euge, ita instituite: lamentamini quidem vos: ego vero illud, NOSCE TE IPSVM, saepius ingeminans occinam vobis; belle enim deceat istiusmodi gemitibus adcantatum.

7. Ταῦτα οὐχ ὕβρις;] Attica loquendi formula grauem indignationem continens. *H.*

III. Μενίπ-

III.

Μενίππου, Ἀμφιλόχου καὶ Τροφωνίου.

ΜΕΝ. Σφῶ μέντοι, ὦ Τροφώνιε, καὶ Ἀμφίλοχε, νεκροὶ ὄντες, ἐκ οἵου ὅπως ναῶν κατηξιώθητε, καὶ μάντεις δοκεῖτε· καὶ οἱ μάτκιοι τῶν ἀνθρώπων θεὸς ὑμᾶς ὑπειλήφασιν εἶναι. ΤΡΟ. τί ἂν ἡμεῖς αἴτιοι, εἰ ὑπ' ἀνοίας ἐκεῖνοι τοιαῦτα περὶ νεκρῶν δοξάζουσιν; ΜΕ. ἀλλ' ἐκ ἂν ἐδόξαζον, εἰ μὴ ζῶντες καὶ ὑμεῖς τοιαῦτα ἐτερατεύεσθε, ὡς τὰ μέλλοντα προειδότες, καὶ προειπεῖν δυνάμενοι τοῖς ἐρομένοις. ΤΡΟ. ὦ Μένιππε, Ἀμφίλοχος μὲν ἔτος ἂν εἰδείη, ὅ, τι αὐτῷ ἀποκριτέον ὑπὲρ αὐτοῦ·

Menippi, Amphilochi et Trophonii.

MEN. Vos autem, Trophoni et Amphiloche, mortui quum ſitis, neſcio quo pacto templis eſtis honorati, vatesque videmini, et vani mortales Deos eſſe vos arbitrantur. AMPH. Quid ergo? nosne in cauſa ſumus, ſi prae dementia iſti talia de mortuis opinentur? MEN. At non opinarentur, niſi et viui vos tales praeſtigias prae vobis tuliſſetis, quaſi futura praeſciretis, et praedicere poſſetis rogantibus. TROPH. Menippe, Amphilochus hicce ſciverit, quid ſibi reſpondendum ſit pro ſe. Ego

τȣ̃· ἐγὼ δὲ ἥρως εἰμὶ, καὶ μαντεύομαι, ἤν τις κατέλθοι παρ' ἐμὲ 8). σὺ δ' ἔοικας ȣ̓κ ἐπιδεδημηκέναι Λεβαδείᾳ τοπαράπαν· ȣ̓ γὰρ ἠπίστεις σὺ τȣ́τοις.

MEN. Τί φῄς; εἰ μὴ ἐς Λεβάδειαν γὰρ παρέλθω, καὶ ἑςαλμένος ταῖς ὀθόναις γελοίως, μάζαν ἐν ταῖν χερσῖν ἔχων ἐσερπύσω διὰ τȣ̃ ςομίȣ, ταπεινȣ̃ ὄντος, ἐς τὸ σπήλαιον, ȣ̓κ ἂν ἐδυνάμην εἰδέναι ὅτι νεκρὸς εἶ, ὥσπερ ἡμεῖς, μόνῃ τῇ γοητείᾳ διαφέρων; ἀλλὰ πρὸς τῆς μαντικῆς, τί δὲ ὁ ἥρως ἐςίν; ἀγνοῶ γάρ. ΤΡΟ.

ἐξ

Ego vero heros ſum, et oracula reddo, ſi quis deſcenderit ad me; haud ſane videris vnquam inuiſiſſe Lebadiam non enim fidem negares iſtis.

2. MEN. Quid ais? ergo, niſi Lebadiam adiero, ornatusque linteis ridicule, offam manibus tenens irrepſero, per os depreſſum, in ſpecum, nequeam ſcire te mortuum eſſe, quemadmodum nos, ſola praeſtigiarum fraude diuerſum? Verum, per artem diuinandi, quid autem heros eſt? ignoro enim. TROPH.

Ex

8. Κατέλθοι παρ' ἐμὲ] vulgatiſſima ſunt μαντεύεσθαι ἐν vel εἰς Τροφωνίȣ. Rarius inuenies κατελθεῖν vel καταβῆναι παρὰ Τροφώνιον. *Hemſt.*

ἐξ ἀνθρώπε τι καὶ θεὲ σύνθετον. MEN. ὃ μήτε ἄνθρωπός ἐςιν, ὡς φὴς, μήτε θεός· καὶ συναμφότερόν ἐςι. νῦν ἂν πᾶ σε τὸ θεὲ ἐκεῖνο ἡμίτομον ἀπελήλυθε; TPO. χρᾷ, ὦ Μένιππε, ἐν Βοιωτίᾳ. MEN. ἐκ οἶδα, ὦ Τροφώνιε, ὅ, τι καὶ λέγεις· ὅτι μέντοι ὅλος εἶ νεκρὸς, ἀκριβῶς ὁρῶ.

Ex homine quiddam et deo compositum. MEN. Quod neque homo sit, vt ais, neque Deus; sed simul vtrumque. Nunc igitur quo tua ista Dei dimidia pars abiit? TROPH. Oracula edit, Menippe, in Boeotia. MEN. Non capio, Trophoni, quid tandem dicas: at te quidem totum esse mortuum, accurate video.

IV.

Ἑρμοῦ καὶ Χάρωνος.

ΕΡΜ. Λογισώμεθα, ὦ πορθμεῦ, εἰ δοκεῖ, ὁπόσα μοι ὀφείλεις ἤδη, ὅπως μὴ αὖθις ἐρίζωμέν τι περὶ αὐτῶν. ΧΑ. λογισώμεθα, ὦ Ἑρμῆ· ἄμεινον γὰρ ὡρίσθαι περὶ αὐτῶν,

Mercurii et Charontis.

MERC. Rationes ineamus, Portitor, si videtur, quantum mihi iam debeas, ne quid denuo litigemus super istis. CHAR. Ineamus sane, Mercuri: melius enim certi quid esse

τῶν, καὶ ἀπραγμονέστερον. ΕΡ. ἄγκυραν ἐντειλαμένῳ ἐκόμισα πέντε δραχμῶν. ΧΑ. πολλὰ λέγεις. ΕΡ. νὴ τὸν Ἀΐδωνέα, τῶν πέντε ὠνησάμην, καὶ τροπωτῆρα δύο ὀβολῶν. ΧΑ. τίθει 9) πέντε δραχμὰς, καὶ ὀβολὰς δύο. ΕΡ. καὶ ἀκέστραν ὑπὲρ τοῦ ἱστίου· πέντε ὀβολὰς ἐγὼ κατέβαλον. ΧΑ. καὶ τούτους προστίθει. ΕΡ. καὶ κηρὸν ὡς ἐπιπλάσαι τοῦ σκαφιδίου τὰ ἀνεῳγότα, καὶ ἥλους δύο, καὶ καλώδιον, ἀφ' οὗ τὴν ὑπέραν 10) ἐποίησας, δύο δραχμῶν ἅπαντα.

ΧΑ.

esse definitum ea de re, minusque habet molestiae. MERC. Anchoram tibi mandanti attuli comparatam quinque drachmis. CHAR. Magno dicis. MERC. Per Plutonem ipsis quinque drachmis emi; et strophum adligando remo binis obolis. CHAR. Pone quinque drachmas et binos obolos. MERC. Et acum ad velum sarciendum: quinque obolos omnino persolui. CHAR. Et hos adscribe. MERC. Tum ceram, qua oblinantur nauigii patentes rimae, et clavos itidem, et funem, vnde hyperam confecisti; duabus drachmis haec cuncta. CHAR.

Euge

9. Τίθει] Proprietatem τοῦ τιθέναι pro λογίζεσθαι, *ponere, referre in rationes Is. Casaubonus* obseruauit ad *Theophr.* Char. c. 23. p. 163. *Hemst.*

10. Τὴν ὑπέραν] Quos *funes, qui antennas ad malos destinabant*, Caesar vocat de B. G. III.

ΧΑ. εὖγε, ἄξια ταῦτα ὠνήσω. ΕΡ. ταῦτά ἐςιν, εἰ μή τι ἄλλο ἡμᾶς διέλαθεν ἐν τῷ λογισμῷ. πότε δ' ἂν ταῦτ' ἀποδώσειν φῄς; ΧΑ. νῦν μὲν, ὦ Ἑρμῆ, ἀδύνατον. ἢν δὲ λοιμός τις, ἢ πόλεμος καταπέμψῃ ἀθρόες τινὰς, ἐνέσαι τότε ἀποκερδάναι ἐν τῷ πλήθει παραλογιζόμενον τὰ πορθμία.

ΕΡ. Νῦν ἐν ἐγὼ καθεδεῖμαι τὰ κάκιςα εὐχόμενος 11) γενέσθαι, ὡς ἂν ἀπὸ τέτων ἀπολαύοιμι. ΧΑ. ἐκ ἔςιν ἄλλως, ὦ Ἑρμῆ. νῦν δ' ὀλίγοι, ὡς ὁρᾷς, ἀφικνῆνται ἡμῖν· εἰρήνη γάρ.

Euge, vili iſta quidem pretio ſumſiſti. MERC. Haec ſunt; niſi quid aliud nos praeteriit in computatione: quando igitur iſta te redditurum ais? CHAR. Nunc quidem id, Mercuri, fieri non poteſt: quod ſi peſtis aliqua, aut bellum huc demiſerit confertos, licebit tunc lucri quiddam inde capere in maiore turba fraudantem portoria.

2. MERC. Ergo nunc ego conſidebo, peſſima quaeque precatus euenire, vt fructum ex iis percipiam. CHAR. Aliter non datur, Mercuri: nunc autem pauci, vt vides, aduenium nobis: eſt enim pax.

III. c. 14. Graecus haud inepte ὑπέρας vertit. *Hemſt.*

11. Τὰ κάκιςα εὐχόμενος γ.] *Apud veteres etiam* (εὔχεσθαι) *pro imprecari coeptum erat ſumi.* Suidas. *Hemſt.*

γάρ. ΕΡ. ἄμεινον ἔτως, εἰ καὶ ἡμῖν παρατείνοιτο ὑπὸ σὲ τὸ ὄφλημα. πλὴν ἀλλ' οἱ μὲν παλαιοὶ, ὦ Χάρων, οἶσθα οἷοι παρεγίνοντο, ἀνδρεῖοι ἅπαντες, αἵματος ἀνάπλεω, τραυματίαι οἱ πολλοί· νῦν δὲ ἢ φαρμάκῳ τις ὑπὸ τῆς παιδὸς ἀποθανὼν, ἢ ὑπὸ τῆς γυναικὸς, ἢ ὑπὸ τρυφῆς ἐξωδηκὼς τὴν γαςέρα, καὶ τὰ σκέλη· ὠχροὶ γὰρ ἅπαντες, καὶ ἀγεννεῖς, ἐδὲ ὅμοιοι ἐκείνοις. οἱ δὲ πλεῖςοι αὐτῶν διὰ χρήματα ἥκασιν ἐπιβελεύοντες ἀλλήλοις, ὡς ἔοικασι. ΧΑ. πάνυ γὰρ περιπόθητά ἐςι ταῦτα. ΕΡ. ἐκεῖν ἐδ' ἐγὼ δόξαιμι ἂν ἁμαρτάνειν πικρῶς ἀπαιτῶν τὰ ὀφειλόμενα παρὰ σέ.

pax. MERC. Praeſtat ita ſe rem habere, etiamſi nobis protendatur a te debitum. Veteres tamen illi, o Charon, noſti quales aduenirent, ſtrenui omnes, ſanguinis pleni et ſaucii plerique: nunc autem vel veneno quis a filio ſublatus, aut ab vxore, aut ex luxu tumefactus ventre et cruribus: pallidi quippe omnes et ignavi, neque ſimiles iſtis: eorum autem plurimi propter opes veniunt inſidiati ſibi inuicem, vt quidem videntur. CHAR. Valde ſcilicet expetendae ſunt. MERC. Proinde neque ego videri poſſim peccare, qui paulo acerbius flagitem debita a te.

V.

Πλούτωνος καὶ Ἑρμοῦ.

ΠΛΟΥ. Τὸν γέροντα οἶσθα, τὸν πάνυ γεγηρακότα λέγω, τὸν πλούσιον Εὐκράτην, ᾧ παῖδες μὲν οὐκ εἰσὶν, οἱ τὸν κλῆρον δὲ θηρῶντες, πεντακισμύριοι; ΕΡ. ναὶ, τὸν Σικυώνιον φής. τί οὖν; ΠΛ. ἐκεῖνον μὲν, ὦ Ἑρμῆ, ζῆν ἔασον ἐπὶ τοῖς ἐννενήκοντα ἔτεσιν, ἃ βεβίωκεν, ἐπιμετρήσας ἄλλα τοσαῦτα, εἴγε οἷόν τε ἦν, καὶ ἔτι πλείω. τοὺς δέ γε κόλακας αὐτοῦ, Χαρῖνον τὸν νέον, καὶ Δάμωνα, καὶ τοὺς ἄλλους, κατάσπασον ἐφεξῆς ἅπαντας. ΕΡ. ἄτοπον ἂν δόξειε τὸ τοιοῦτον. ΠΛ. ἔμενεν, ἀλλὰ

Plutonis et Mercurii.

PLVT. Senem nosti, illum inquam valde provectum aetate, diuitem Eucratem, cui liberi quidem non sunt, haereditatem vero qui venentur quinquaginta mille. MERC. Sane: Sicyonium illum nempe dicis: quid autem? PLVT. Eum, Mercuri, viuere sine, ad nonaginta annos, quos vixit, admensus totidem alios, siquidem fieri possit, et plures etiam. Verum adulatores eius, Charinum iuuenem, Damonem et ceteros detrahe per ordinem omnes. MERC. Alienum plane videri queat hoc tale. PLVT. Neutiquam; sed

ἀλλὰ δικαιότατον. τί γὰρ ἐκεῖνοι παθόντες εὔχονται ἀποθανεῖν ἐκεῖνον; ἢ τῶν χρημάτων ἀντιποιεῖνται ἐδὲν προσήκοντες; ὁ δὲ πάντων ἐςὶ μιαρώτατον, ὅτι καὶ τοιαῦτα εὐχόμενοι ὅμως θεραπεύεσιν, ἔνγε τῷ Φανερῷ· καὶ νοσοῦντος, ἃ μὲν βελεύονται, πᾶσι πρόδηλα· θύσειν δὲ ὅμως ὑπισχνεῖνται, ἢν ῥαίσῃ· καὶ ὅλως, ποικίλη τις ἡ κολακεία τῶν ἀνδρῶν. διὰ ταῦτα ὁ μὲν ἔςω ἀθάνατος· οἱ δὲ προαπίτωσαν αὐτὲ μάτην ἐπιχανόντες.

E P. Γελοῖα πείσονται, πανὲργοι ὄντες· πολλὰ κἀκεῖνος εὖ μάλα διαβεκολεῖ αὐτὲς, καὶ ἐπελπίζει· καὶ ὅλως, ἀεὶ θανόντι ἐοικὼς ἐῤῥωται

sed iustissimum: quam enim illi tandem ob causam optant obire eum, aut bonis eius sibi vindicandis inhiant nulla generis propinquitate coniuncti? Quod autem omnium est flagitiosissimum, talia quum optent, tamen eum observant in propatulo quidem; et quando aegrotat, quae consilia agitent, omnibus sunt manifesta: neque tamen eo minus se hostia facturos esse pollicentur, si melius habuerit: et plane varia quaedam est et versura hominum istorum adulatio. Propterea hic quidem esto immortalis, illi vero ante eum abeant frustrata inhiatione decepti.

2. M E R. Ridicula patientur, male subdoli qui sunt: multum et ille perbelle deludit eos, et spe vana laetat: imo etiam semper moribundo similis

ται πολὺ μᾶλλον τῶν νέων. οἱ δὲ ἤδη τὸν κλῆρον ἐν σφίσι διῃρημένοι βόσκονται 12.), ζωὴν μακαρίαν πρὸς ἑαυτὲς τιθέντες. ΠΛ. ἐκεῖν ὁ μὲν ἀποδυσάμενος τὸ γῆρας, ὥσπερ Ἰόλεως, ἀνηβησάτω· οἱ δ' ἀπὸ μέσων τῶν ἐλπίδων, τὸν ὀνειροπληθέντα πλεῖστον ἀπολιπόντες, ἡκέτωσαν ἤδη κακοὶ κακῶς ἀποθανόντες. ΕΡ. ἀμέλησον, ὦ Πλέτων· μετελεύσομαι γάρ σοι ἤδη αὐτὲς καθ' ἕνα ἑξῆς· ἑπτὰ δέ, οἶμαί, εἰσι. ΠΛ.

valetudine eſt multo quam iuuenes firmiore; hi vero iam ſorte inter ſe diuiſa ſecuri paſcuntur vitam beatam ſibi adſcribentes. PLVT. Ergo igitur hic exuto ſenio, tanquam Iolaus, repubeſcat: illi autem a media ſpe, ſomniatis opibus relictis, detruſi iam veniant mali male mortui. MERC. At tu ſecuro ſis animo, Pluto: arceſſam enim iam tibi eos ſingulos ordine: ſeptem, opinor, ſunt. PLVT. Detra-

12. Τὸν κλῆρον ἐν σφίσι δ. βόσκονται] *Hi vero iam ſorte inter ſe diuiſa pecudum ritu ſecuri paſcuntur, vitam beatam ſibi attribuentes, rationibus ſuis adſcribentes*, ea τὲ τιθέναι poteſtate, quam ad Dialogum ſuperiorem expoſuimus: βόσκειν vero de hominibus etiam vſurpari, ſed ſaepe cum contemtu quodam et contumelia, vt ſignificetur eos pecoribus ſimiles et abiectiſſimos eſſe, docet *Dukerus* ad *Thucydid.* p. 476. n. 37. *Hemſt.*

ΠΛ. κατάσπα· ὁ δὲ παραπέμψει ἕκαξον, ἀντὶ γέροντος αὖθις πρωθήβης γενόμενος.

Detrahe: ille autem ſingulos proſequetur, pro ſene denuo primae pubertatis iuuenis factus.

VI.

Τερψίωνος καὶ Πλούτωνος.

ΤΕΡΨ. Τοῦτο, ὦ Πλούτων, δίκαιον, ἐμὲ μὲν τεθνάναι τριάκοντα ἔτη γεγονότα τὸν δὲ ὑπὲρ τὰ ἐννενήκοντα γέροντα Θούκριτον ζῆν ἔτι; ΠΛ. δικαιότατον μὲν οὖν, ὦ Τερψίων, εἴγε ὁ μὲν ζῇ μηδένα εὐχόμενος ἀποθανεῖν τῶν φίλων· σὺ δὲ παρὰ πάντα τὸν χρόνον ἐπεβούλευες αὐτῷ, περιμένων τὸν κλῆρον. ΤΕΡ. ἐ γὰρ ἐχρῆν γέροντα ὄντα, καὶ μηκέτι χρήσασθαι τῷ πλούτῳ αὐτὸν δυνάμενον, ἀπελθεῖν τοῦ βίου, παρα-

Terpſionis et Plutonis.

TERP. Iſtane res, o Pluto, iuſta, vt ego vita diſcedam triginta natus annos, vbi, qui nonaginta ſuperauit, ſenex Thucritus viuit adhuc? PLVT. Iuſtiſſima quippe, Terpſion, ſiquidem hic viuat neminem optans emori amicorum: tu contra per omne tempus inſidiabaris ipſi, auide expectans haereditatem. TERP. Non enim oportebat, qui ſenex eſſet, neque amplius vti diuitiis ipſe poſſit, abire vita, locum-

παραχωρήσαντα τοῖς νέοις; ΠΛ. καινὰ, ὦ Τερψίων, νομοθετεῖς, τὸν μηκέτι τῷ πλέτῳ χρήσασθαι δυνάμενον πρὸς ἡδονὴν ἀποθνήσκειν· τὸ δὲ ἄλλως ἡ Μοῖρα καὶ ἡ Φύσις διέταξεν.

ΤΕΡ. Οὐκοῦν ταύτην αἰτιῶμαι τῆς διατάξεως. ἐχρῆν γὰρ τὸ πρᾶγμα ἑξῆς πως γίνεσθαι τὸν πρεσβύτερον πρότερον, καὶ μετὰ τοῦτον, ὅσις καὶ τῇ ἡλικίᾳ μετ' αὐτόν· ἀναστρέφεσθαι δὲ μηδαμῶς, μηδὲ ζῆν μὲν τὸν ὑπέργηρων, ὀδόντας τρεῖς ἔτι λοιπὰς ἔχοντα, μόγις ὁρῶντα, οἰκέταις τέτρασιν ἐπικεκυφότα, κορύζης μὲν τὴν ῥῖνα, λήμης δὲ τὰς ὀφθαλμὰς μεστὸν ὄντα, ἀδὲν ἔτι ἡδὺ εἰδότα, ἔμψυχόν τινα τάφον, ὑπὸ

locumque cedere iunioribus? PLVT. Tu quidem, o Terpsion, nouae legis es auctor, vt is, qui amplius diuitiis vti nequeat ad voluptatem, moriatur: hoc autem secus a Fato et Natura constitutum est.

2. TERP. Quin illam igitur incuso iniquae constitutionis: nam conueniebat hanc rem ordine quodammodo fieri, senior vt prius abiret, et deinceps qui aetate proximus esset, nullo autem pacto rationem in contrarium verti, neque in vita remanere decrepitum, cui dentes tres admodum sint residui, vix videntem, seruulis quatuor corpore curuato innixum, qui pituita nasum, gramiis oculos habeat oppletos, nihil amplius suaue sentiat, animatum quoddam sepulchrum,

ὑπὸ τῶν νέων καταγελώμενον, ἀποθνήσκειν δὲ καλλίστας, καὶ ἐρρωμενεστάτας νεκνίσκας· ἄνω γὰρ ποταμῶν τοῦτό γε. ἢ τὸ τελευταῖον εἰδέναι ἐχρῆν, πότε καὶ τεθνήξεται τῶν γερόντων ἕκαστος, ἵνα μὴ μάτην ἂν ἐνίας ἐθεράπευον. νῦν δὲ τὸ τῆς παροιμίας, Ἡ ἅμαξα τὸν βοῦν πολλάκις ἐκφέρει.

ΠΛ. Ταῦτα μέν, ὦ Τερψίων, πολὺ συνετώτερα γίνεται, ἤπερ σοὶ δοκεῖ. καὶ ὑμεῖς δέ τί παθόντες ἀλλοτρίοις ἐπιχαίνετε, καὶ τοῖς ἀτέκνοις τῶν γερόντων εἰσποιεῖτε φέροντες αὐτὰς 13); τοιγαροῦν γέλωτα ὀφλισκάνετε, πρὸς ἐκεί-

chrum, ab adolescentibus derisum, dum interea moriuntur formosissimi robustissimique iuuenes: hoc vtique perinde est, quasi in caput flumina recurrant. Saltem denique sciendum erat, quando quisque senum esset obiturus, ne frustra quosdam obseruarent: nunc autem quod proverbio vulgatur, Currus bouem saepe effert.

3. PLVT. Illa quidem, Terpsion, multo sapientius gubernantur, quam tu putas. Quae, malum, causa vos impellit, vt alienis inhietis, et orbis senibus vosmet adoptandos omnibus obsequiis ingeratis? propterea merito risum debetis

 ab

13. Εἰσποιεῖτε φέροντες αὐτὰς] Εἰσποιεῖν Graecis est, adoptandum aliquem tradere in gentem aliam ac familiam; quo pacto sensu

ἐκείνων κατορυττόμενοι· καὶ τὸ πρᾶγμα τοῖς πολλοῖς

ab iis defossi; resque illa plerisque iucundissima

sensu parum distat ab ἐκποιεῖσθαι, nisi quod illud ad familiam sit referendum, in quam quis transire iubetur, hoc ad eam, vnde in alienam potestatem exiit; hic fori Attici vsus. Εἰσποιήσασθαι vero non pater tantum dicitur filium adscifcens atque adoptans, sed et iudex talem adoptionem, si forte venerit in controuersiam, sententia sua confirmans. Hinc intelligi potest, quid sit τοῖς ἀτέκνοις τῶν γεροντων εἰσποιεῖν ἑαυτόν. Verum praeterea singularis est significandi vis in participio φέρων. Aliquando verbis iunctum, quae vehementiorem motum continent, vim incitandi ac propellendi adiuuat. Sunt etiam locutiones, vbi propensionem animi, agendique studium apertius declarat. Hinc iam porro eiusmodi verbis adnectitur, vt insinuandi sese applicandique ad aliquem et commendandi speciem praeferat: frequenter autem ad eos pertinet, qui in doctorum se fidem ac disciplinam tradunt. Nunc quando haec potestas ad vultures haeredipetas transit, significantur scilicet irrepere blando lenocinio, seseque ingerere. Ex his liquido apparere arbitror, quam elegans sit et apposita *Luciani* verborum sententia: *Vos autem, malum! quid est causae, cur alienis*

πολλοῖς ἥδιςον γίνεται. ὅσῳ γὰρ ὑμεῖς ἐκείνας ἀποθανεῖν εὔχεσθε, τοσούτῳ ἅπασιν ἡδὺ προαποθανεῖν ὑμᾶς αὐτῶν. καινὴν γάρ τινα ταύτην τέχνην ἐπινενοήκατε, γραῶν καὶ γεροντῶν ἐρῶντες· καὶ μάλιςα εἰ ἄτεκνοι εἶεν. οἱ δὲ ἔντεκνοι ὑμῖν ἀνέραςοι. καίτοι πολλοὶ ἤδη τῶν ἐρωμένων συνιέντες ὑμῶν τὴν πανεργίαν τοῦ ἔρωτος, ἢν καὶ τύχωσι παῖδας ἔχοντες, μισεῖν αὐτοὺς

dissima accidit: nam quantum illos obire optatis, tantum omnibus est gratum, si vos ante moriamini. Nouam profecto illam artem excogitastis, vetularum et senum amorem, tum maxime, si prole careant; nam quibus liberi sunt, illi amore vestro vacant. Quanquam multi iam eorum, qui non amantur, intellecta vestri amoris calliditate, etsi liberos habeant, illos odisse se

 fingunt,

nis inbietis, ac subdole irrepentes vos orbis senibus adoptandos ingeratis. Nolim tamen ita quis existimet, quasi variatas illas significandi figuras in participio Φέρων solo residere censerem: hoc dixi, ab vno motus incitatioris capite, prout diuersis orationum formis ac verbis aliis aptatur, prodire diversos, structura diducente, potestatis eleganter immutatae riuulos, quorum cursum ac virtutem consequi non licet, nisi circumscriptione quadam vtaris ad interiores sententiae recessus excutiendos. *Hemst.*

τὰς πλάττονται, ὡς καὶ αὐτοὶ ἐρᾶς ἔχωσιν. εἶτα ἐν ταῖς διαθήκαις ἀπεκλείσθησαν μὲν οἱ πάλαι δορυφορήσαντες 14)· ὁ δὲ παῖς, καὶ ἡ φύσις, ὥσπερ ἔστι δίκαιον, κρατοῦσι πάντων· οἱ δὲ ὑποπρίωσι τοὺς ὀδόντας ἀποσμυγέντες 15).

TER.

fingunt, vt et ipsi amatores nanciscantur: verumtamen in testamentis excludi solent, qui iam olim satellitum more fuerant sectati; liberi autem et natura, sicuti iustum est, potiuntur omnibus: isti vero infrendunt dentibus emuncti.

4. TER.

14. Δορυφορήσαντες] Qui diuitem spe tabularum honorifice semper fuerant prosecuti, et perpetuo quasi satellitio stipauerant. *H.*

15. Ἀποσμυγέντες] Antequam explorati quid constitui possit, enodanda venit paulo diligentius natura verbi et propria significandi dos. Illam veteres posuerunt non in igne luculento, qui late flammam conspicuam spargat, sed in eo, qui caecis intra viscera corporum alimentis nutritus sensim serpit proxima corripiens, fumoque se tantum prodit. His consideratis arduum non est definire *Luciani* verborum sensum aliquem haud plane absurdum: *Hi autem dentibus infrendent interno ac caeco dolore macerati:* verum quantumlibet congruere videatur, non desunt argumenta, quae huic lectioni status controuersiam optimo iure moueant.

Omitto

TEP. Ἀληθῆ ταῦτα φῄς. ἐμὲ γὲν Θέκριτος πόσα κατέφαγεν, ἀεὶ τεθνήξεσθαι δοκῶν; καὶ

4. TER. Vera ſunt, quae dicis: ecce enim Thucritus a me profecta quot dona conſumſit ſemper

Omitto vſum Aoriſti ſecundi, nusquam certe alibi mihi obſeruatum. Primum indoli τῷ σμύχειν non ita videtur conuenire ἀπὸ, vt in vnum vocabulum commode coaleſcat: vtique ſcripſiſſet potius ὑποσμυγέντες creberrimae consuetudinis auctoritate munitum. Deinde cur non ὑποσμυχόμενοι; aptius ſane multoque magis ad hunc locum appoſitum. Tandem magnum eſt corruptelae latentis documentum interpretatio καταγελασθέντες, quam qui vocabulo, quodcumque in *Luciano* repererat, appoſuit, hoc quidem vulgatum ἀποσμυγέντες reperiſſe nequaquam credi poteſt. Criticen ergo reſtat vt aduocemus, ſi quid auxilii ſoluendo nodo conferre poſſit: blanditur enimuero *Kuſteri* coniectura, qui reſcribendum monuit ἀπομυγέντες. Quanquam nunc rarius inueniatur, *Polluci* tamen nihil eſt cauſae, cur fidem denegemus adfirmanti I, 78. ἤδη δέ τινες τῶν κωμικῶν τὸ ἐπὶ κέρδει ἐξαπατᾷν ἀπομύττειν εἶπον. *Heſych.* Ἀπομύττειν, ἐξαπατᾷν, γοητεύειν. quod poſterius ſine dubio pertinuit ad illuſtrandum aliquem Comici locum, vbi miris praeſtigiis deluſus ſenex auro emungebatur. Congruit

καὶ ὁπότε ἐσίοιμι, ὀποςένων, καὶ μύχιόν τι, καθάπερ ἐξ ὠοῦ νεοττὸς ἀτελὴς, ὑποκρώζων, ὡς ἔγωγε, ὅσον αὐτίκα οἰόμενος ἐπιβήσειν αὐτὸν τῆς σορᾶς, ἔπεμπόν τε πολλὰ, ὡς μὴ ὑπερβάλοιν-

semper mox morituro similis, et, quando intrarem, altum gemens, ex imoque pectore, quasi ex ouo pullus imperfectus, crocitando suspirans. Ego autem, qui non dubitarem, quin iamiam inscensurus esset sandapilam, mittebam multa, ne me

gruit Latinorum *emungere*, quod est *per dolum et astutis technis defraudare*. Quamobrem eleganter ἀπομυγέντες, *ab eo, qui testamento nequissimos vultures exclusérat, delusi atque emuncti*. Verum hoc pacto nec dum apparet, quid *Scholiasten* deduxerit ad suum illud καταγελασθέντες. Igitur ἀπομυγέντες vel alia virtute, *illudendi* nimirum *subsannandique*, accepit, vel in exemplari suo legisse censendus est ἐπιμυγέντες. Nunc si *Scholiasten* secutus probaueris ἐπιμυγέντες, sensus orietur a priori nonnihil diuersus: neque enim ad testatorem amplius, a quo fuerint egregie ludificati, sed ad alios istos pertinebit, de quibus modo Noster, τοῖς πολλοῖς ἡδίςον γίνεται, quorum plenis cachinnis pessimi captatores excipiuntur. *Hi vero dentes prae dolore collidunt a cunctis* ob destitutam haereditatis *per insidias adpetitae spem irrisi ac ludibrio habiti*. Hemit-

βάλλοιντό με οἱ ἀντεραςαὶ τῇ μεγαλοδωρεᾷ· καὶ τὰ πολλὰ ὑπὸ Φροντίδων ἄγρυπνος ἐκείμην, ἀριθμῶν ἕκαςα, καὶ διατάττων. ταῦτα γὰρ μοι καὶ τὲ ἀποθανεῖν αἴτια γεγένηται, ἀγρυπνία, καὶ Φροντίδες· ὁ δὲ, τοσοῦτόν μοι δέλεαρ καταπιὼν, ἐφειςήκει θαπτομένῳ πρώην ἐπιγελῶν.

ΠΛ. Εὖγε, ὦ Θεκριτε, ζώης ἐπιμήκιςον, πλουτῶν ἅμα, καὶ τῶν τοιούτων καταγελῶν· μηδὲ πρότερόν γε σὺ ἀποθάνοις, ἢ προπέμψεις πάντας τοὺς κόλακας. ΤΕΡ. τοῦτο μὲν, ὦ Πλοῦτων, καὶ ἐμοὶ ἥδιςον ἤδη, εἰ καὶ Χαριάδης προτεθνήξεται Θεκρίτου. ΠΛ. θάῤῥει, ὦ Τερψίων·

me ſuperarent aemuli amatores magnitudine munerum; ac plerumque ex curis inſomnis iacebam dinumerans ſingula, diſponensque: imo haec ipſa mihi mortis extitit cauſa, inſomnia inquam, et curae; hic vero, tanta mihi eſca deglutita, adſtabat, quum terrae mandarer pridie multo cum riſu.

5. PLVT. Euge, Thucrite, vitam producas quam longiſſime, diuitiis ſimul abundans, et tales deridens; neque ante tu quidem moriaris, quam fueris proſecutus omnes iſtos adulatores. TERP. Id quidem, o Pluto, et mihi iam gratiſſimum erit, ſi etiam Chariades ante Thucritum ſit moriturus. PLVT. Bono ſis animo, Terpſion; etenim

Τερψίων· καὶ Φείδων γὰρ, καὶ Μέλαντος, καὶ ὅλως ἅπαντες προελεύσονται αὐτῷ ὑπὸ ταῖς αὐταῖς φροτίσιν 16). ΤΕΡ. ἐπαινῶ ταῦτα. ζώης ἐπιμήκιστον, ὦ Θέκριτε.

etenim et Phidon, et Melantus, et plane cuncti eum praeuertent sub iisdem curis huc deducti. TER. Ista laudo: vitam producas quam longissime, Thucrite.

16. Ὑπὸ ταῖς αὐταῖς φροντίσιν] Capiendum est, quasi dixisset: omnes omnino ante eum huc aduenient earundem curarum auspiciis; iisdem illos curis comitantibus ac deducentibus. *Hemst.*

VII.

Ζηνοφάντου καὶ Καλλιδημίδου.

ΖΗΝ. Σὺ δὲ, ὦ Καλλιδημίδη, πῶς ἀπέθανες; ἐγὼ μὲν γὰρ ὅτι παράσιτος ὢν Δεινίου, πλέον τοῦ ἱκανοῦ ἐμφαγὼν, ἀπεπνίγην, οἶσθα· παρῆς γὰρ ἀποθνήσκοντί μοι. ΚΑΛ. παρῆν,

Zenophantae et Callidemidae.

ZEN. Tu autem, o Callidemide, quomodo mortem oppetiisti? me quidem quum parasitus essem Diniae, et plus quam satis erat ingurgitassem, fuisse suffocatum nosti: aderas enim mihi morienti. CAL. Aderam,

παρῆν, ὦ Ζηνόφαντες. τὸ δ' ἐμὸν παράδοξόν τι ἐγένετο· οἶσθα γὰρ καὶ σύ πω Πτοιόδωρον τὸν γέροντα. ΖΗΝ. τὸν ἄτεκνον, τὸν πλούσιον, ᾧ σε τὰ πολλὰ ᾔδειν συνόντα; ΚΑΛ. ἐκεῖνον αὐτὸν ἀεὶ ἐθεράπευον, ὑπισχνούμενος ἐπ' ἐμοὶ τεθνήξεσθαι 17). ἐπεὶ δὲ τὸ πρᾶγμα ἐς μή-

Aderam, Zenophantes: de me vero, prorsus quiddam praeter opinionem euenit. Nec tu credo non nosti Ptoeodorum senem. ZEN. Orbum illum, ac diuitem, quocum te plerumque noueram vna esse. CAL. Illum ipsum semper obseruabam promittentem, me relicto haerede, se moriturum. Quum autem illa res in longissi-

17. Ὑπισχνούμενος ἐπ' ἐμοὶ τεθνήξεσθαι] *Berglerus* quum ad *Alciphr.* I. Ep. 3. vbi est, καὶ ταῦτα ἐπὶ παιδίοις ζῶντες, monuisset in similibus exemplis a se productis ἐπὶ *non facile reddi aequiualente praepositione Latina*, Lucianus, inquit, *in dialogo Zenophantis et Callidemidae, vbi alter istorum, qui senis cuiusdam haereditatem ambierat, dicit*, ἐκεῖνον αὐτὸν ἀεὶ ἐθεράπευον ὑπισχνούμενος ἐπ' ἐμοὶ τεθνήξεσθαι i. e. illum ipsum senem semper colebam, id mihi pollicens fore, vt me viuo moriatur, *siue* superstite me. Phrasis est sane valde familiaris ἀπολειφθῆναι vel ὑπολειφθῆναι ἐπὶ παισί, sed etiam τελευτᾶν ἐπὶ παισί, *relictis, superstitibus filiis obire.* Hemst.

ἐς μήκιςον ἐπεγίνετο, καὶ ὑπὲρ τὸν Τιθωνὸν ὁ γέρων ἔζη, ἐπίτομόν τινα ὁδὸν ἐπὶ τὸν κλῆρον ἐξεῦρον· πριάμενος γὰρ Φάρμακον ἀνέπεισα τὸν οἰνοχόον· ἐπειδὰν τάχιςα ὁ Πτοιόδωρος αἰτήσῃ πιεῖν (πίνει δ' ἐπιεικῶς) ζωρότερον ἐμβαλόντα ἐς κύλικα, ἕτοιμον ἔχειν αὐτὸ, καὶ ἐπιδοῦναι αὐτῷ· εἰ δὲ τοῦτο ποιήσει, ἐλεύθερον ἐπωμοσάμην ἀφήσειν αὐτόν. ΖΗΝ. τί ἂν ἐγένετο; πάνυ γάρ τι παράδοξον ἐρεῖν ἔοικας.

ΚΑΛ. Ἐπεὶ τοίνυν λυσάμενοι ἥκομεν, δύο ἤδη ὁ μειρακίσκος κύλικας ἑτοίμας ἔχων, τὴν μὲν τῷ Πτοιοδώρῳ, τὴν ἔχυσαν τὸ Φάρμακον, τὴν δ' ἑτέραν ἐμοὶ, σφαλεὶς ἐκ οἷδ' ὅπως, ἐμοὶ μὲν

longiſſimum protraheretur, Tithonumque ſenex annis excederet, compendioſam quandam viam ad haereditatem excogitaui: emto nimirum veneno induxi ſeruum a poculis, ſimulatque Ptoeodorus petiiſſet bibere (bibit autem copioſe) largius infuſum in calicem paratum vt illud haberet, porrigeretque ipſi: hoc ſi fecerit, adiuravi me ipſum manumiſſurum. ZEN. Quid ergo factum? aliquid enim valde inopinatum narraturus videris.

2. CAL. Poſtquam ergo loti adſumus, duos iam puer calices in promtu habens, alterum pro Ptoeodoro veneno infectum, pro me alterum, errore deceptus neſcio quo pacto mihi venena-

μὲν τὸ φάρμακον, Πτοιοδώρῳ δὲ τὸ ἀφάρμακτον ἐπέδωκεν· εἶτα ὁ μὲν ἔπινεν, ἐγὼ δὲ αὐτίκα μάλα ἐκτάδην ἐκείμην, ὑποβολιμαῖος ἀντ' ἐκείνου νεκρός· τί τοῦτο; γελᾷς, ὦ Ζηνόφαντες; καὶ μὴν οὐκ ἔδει γε ἑταίρῳ ἀνδρὶ ἐπιγελᾷν. ΖΗΝ. ἀςεῖα γὰρ, ὦ Καλλιδημίδη, πέπονθας· ὁ γέρων δὲ τί πρὸς ταῦτα; ΚΑΛ. πρῶτον μὲν ὑπεταράχθη πρὸς τὸ αἰφνίδιον· εἶτα συνεὶς, οἶμαι, τὸ γεγενημένον, ἐγέλα καὶ αὐτὸς, οἷά γε ὁ οἰνοχόος εἴργασται. ΖΗΝ. πλὴν ἀλλ' οὐδὲ σὲ τὴν ἐπίτομον ἐχρῆν τραπέσθαι. ἧκε γὰρ ἂν σοι διὰ τῆς λεωφόρου ἀσφαλέςερον, εἰ καὶ ὀλίγῳ βραδύτερος ἦν.

venenatam, Ptoeodoro veneni puram potionem tradidit. Tum hic quidem hausit; ego e vestigio porrectus iacebam supposititium illius vice cadauer. Quid autem? riden, o Zenophantes? atqui non decebat sodalem virum irridere. ZEN. Quippe festiuum hoc, Callidemide, tibi contigit. Senex vero quid ad ista? CAL. Primum quidem nonnihil est conturbatus ad casum repentinum: tum, re, vt puto, cognita, et ipse ridebat ob ea, quae seruus a poculis patrasset. ZEN. Enimuero neque tu ad compendiariam istam debueras te conuertere: venisset enim tibi haereditas via regia tutius, etsi paulo tardius.

VIII.

Κνήμωνος καὶ Δαμνίππου.

ΚΝΗ. Τοῦτο ἐκεῖνο τὸ τῆς παροιμίας, Ὁ νεβρὸς τὸν λέοντα 18). ΔΑΜ. τί ἀγανακτεῖς, ὦ Κνήμων; ΚΝΗ. πυνθάνῃ ὅ, τι ἀγανακτῶ; κληρονόμον ἀκέσιος καταλέλοιπα κατασοφισθεὶς ὁ ἄθλιος, ἃς ἐβουλόμην ἐν μάλιστα σχεῖν τἀμὰ παραλιπών. ΔΑΜ. πῶς τοῦτ' ἐγένετο; ΚΝΗ. Ἑρμόλαον τὸν πάνυ πλούσιον ἄτεκνον ὄντα ἐθεράπευον ἐπὶ θανάτῳ· κἀκεῖνος οὐκ ἀηδῶς τὴν θεραπείαν προσίετο. ἔδοξε δή

Cnemonis et Damnippi.

CNE. Hoc illud est, quod prouerbio dicitur, Hinnulus leonem. DAM. Quid indignaris, o Cnemon? CNE. Tu quid indigner rogas? haeredem inuitus reliqui, arte circumuentus miser, iis, quos volebam maxime mea possidere, praeteritis. DAM. Quinam illud accidit? CNE. Hermolaum illum valde diuitem colebam spe mortis: neque ille illibenter obsequium admittebat. Illud insuper

18. Ὁ νεβρὸς τὸν λέοντα] Est in eo prouerbio inexpectati euentus atque ante non prouisi significatio. *Hemst.*

δή μοι καὶ σοφὸν τοῦτ' εἶναι, θέσθαι διαθήκας ἐς τὸ φανερὸν, ἐν αἷς ἐκείνῳ καταλέλοιπα τἀμὰ πάντα, ὡς κἀκεῖνος ζηλώσειε, καὶ τὰ αὐτὰ πράξειε. ΔΑΜ. τί δὲ δὴ ἐκεῖνος; ΚΝΗ. ὅ, τι μὲν ἐν αὐτὸς ἐνέγραψε ταῖς ἑαυτοῦ διαθήκαις, ἐκ οἶδα· ἐγὼ γὰρ ἄφνω ἀπέθανον, τοῦ τέγους μοι ἐπιπεσόντος. καὶ νῦν Ἑρμόλαος ἔχει τἀμὰ, ὥσπερ τις λάβραξ καὶ τὸ ἄγκιστρον τῷ δελέατι συγκαταστάσας. ΔΑΜ. οὐ μόνον, ἀλλὰ καὶ αὐτόν σε τὸν ἁλιέα· ὥστε σόφισμα κατὰ σαυτοῦ συντέθεικας. ΚΝΗ. ἔοικα· οἰμώζω τοιγαροῦν.

super videbatur mihi callidum esse, si proferrem testamentum in publicum, quo illum scripseram haeredem bonorum meorum omnium, vt ille vicissim me aemularetur, idemque faceret. DAM. Quid igitur ille? CNE. Quid suis quidem in testamenti tabulis scripserit, ignoro: Ego sane repente sum mortuus, tecto mihi in caput incidente. Et nunc Hermolaus habet mea, quasi lupus quidam marinus hamo simul cum esca deorsum abrepto. DAM. Neque hoc tantum; sed et ipso te piscatore. Itaque dolos aduersum te instruxisti. CNE. Ita quidem videor, proptereaque gemo.

IX.

Σιμύλου καὶ Πολυςράτου.

ΣΙΜ. Ἥκεις ποτὲ, ὦ Πολύςρατε, καὶ σὺ παρ' ἡμᾶς, ἔτη οἶμαι ἐ πολὺ ἀποδέοντα τῶν ἑκατὸν βεβιωκώς. ΠΟΛ. ὀκτὼ ἐπὶ τοῖς ἐννενήκοντα, ὦ Σίμυλε. ΣΙΜ. πῶς δὲ τὰ μετ' ἐμὲ ταῦτ' ἐβίως τριάκοντα; ἐγὼ γὰρ, ἀμφὶ τὰ ἑβδομήκοντά σε ὄντος, ἀπέθανον. ΠΟΛ. ὑπερήδιςα, εἰ καί σοι παράδοξον τοῦτο δόξει. ΣΙΜ. παράδοξον, εἰ γέρων τε, καὶ ἀσθενὴς, ἄτεκνός τε προσέτι, ἥδεσθαι τοῖς ἐν τῷ βίῳ ἐδύνασο.

ΠΟΛ.

Simyli et Polyſtrati.

SIM. Aduenis aliquando tandem, Polyſtrate, tu quoque ad nos, cuius aetas, opinor, prope ab annis centum abfuit. POL. Octo annos ſupra nonaginta vixi, Simyle. SIM. Quemadmodum autem iſtos poſt me triginta annos traduxiſti? nam ego, quum tu admodum ſeptuagenarius eſſes, obii. POL. Supra quam dici poteſt ſuauiſſime, quanquam hoc tibi plane mirum videbitur. SIM. Mirum enimuero, ſi tu vetulus et inbecillus, et praeterea liberis carens delectari fructu vitae potuiſti.

2. POL.

ΠΟΛ. Τὸ μὲν πρῶτον ἅπαντα ἐδυνάμην· ἔτι καὶ παῖδες ὡραῖοι ἦσαν πολλοί, καὶ γυναῖκες ἁβρόταται, καὶ μύρα, καὶ οἶνος ἀνθοσμίας, καὶ τράπεζαι ὑπὲρ τὰς ἐν Σικελίᾳ. ΣΙΜ. καινὰ ταῦτα· ἐγὼ γάρ σε πάνυ φειδόμενον ἠπιστάμην. ΠΟΛ. ἀλλ' ἐπέῤῥει 19) μοι, ὦ γενναῖε, παρ' ἄλλων τἀγαθά· καὶ ἔωθεν μὲν εὐθὺς ἐπὶ θύρας ἐφοίτων μάλα πολλοί· μετὰ δὲ, παντοῖά μοι δῶρα προσήγετο ἁπανταχόθεν τῆς γῆς κάλλιστα. ΣΙΜ. ἐτυράννησας, ὦ Πολύστρατε, μετ' ἐμέ; ΠΟΛ. οὐκ· ἀλλ' ἐραστὰς εἶχον μυρίους. ΣΙΜ. ἐγέλασα· ἐραστὰς σὺ τηλικοῦτος

2. POL. Primum omnia poteram: deinde aderant etiam pueri formosuli sane multi, et mulieres tenerrimae, et vnguenta, et vinum fragrans, et mensae vel Siculis delicatiores. SIM. Noua narras: equidem te valde parcum cognoveram. POL. At adfluebant mihi, vir optime, ab aliis haec commoda. Summo mane statim ad ianuas salutatum ventitabant frequentes: tum postea omnis generis dona adferebantur, ex quocumque terrarum angulo praestantissima. SIM. An regnasti, Polystrate, post meum obitum? POL. Neutiquam: verum amatores habebam ingenti numero. SIM. Ridere libet: amatores tu ea

19. Ἐπέῤῥει] Dicitur ἐπιῤῥεῖν de abundanti scaturigine, qua, ni moles obiiciantur, campi ipsi inundentur. *du Soul.*

λικῆτος ὢν, ὀδόντας τέτταρας ἔχων; ΠΟΛ. νὴ Δία τὰς ἀρίστας γε τῶν ἐν τῇ πόλει. καὶ γέροντά με, καὶ φαλακρὸν, ὡς ὁρᾷς, ὄντα, καὶ λημῶντα προσέτι, καὶ κορυζῶντα ὑπερήδοντο θεραπεύοντες, καὶ μακάριός ἦν αὐτῶν ὅν τινα ἂν καὶ μόνον προσέβλεψα. ΣΙΜ. μῶν καὶ σύ τινα ὥσπερ ὁ Φάων τὴν Ἀφροδίτην ἐκ Χίας διεπόρθμευσας, εἶτά σοι εὐξαμένῳ ἔδωκε νέον εἶναι, καὶ καλὸν ἐξ ὑπαρχῆς, καὶ ἀξιέραστον; ΠΟΛ. οὐκ· ἀλλὰ τοιῆτος ὢν, περιπόθητος ἦν. ΣΙΜ. αἰνίγματα λέγεις.

ΠΟΛ. Καὶ μὴν πρόδηλός γε ὁ ἔρως ἀτοσὶ πολὺς ὤν, ὁ περὶ τὰς ἀτέκνας καὶ πλουσίας γέροντας. ΣΙΜ. νῦν μανθάνω σε τὸ κάλλος, ὦ θαυ-

aetate, dentes quatuor habens? POL. Ita me Iupiter amet, primarios quidem ciuitatis: illi me vetulum, ſet, vti vides, caluum, lippum praeterea, et ſenili muco fluentem mirifica voluptate colebant; isque eorum erat beatus, quemcumque ſolum adſpicerem. SIM. Num et tu, vt Phaonem ferunt, Venerem ex Chio transuexiſti, quae tum tibi optanti dederit eſſe iuuenem et pulcrum denuo, atque amabilem? POL. Haudquaquam; ſed vel talis ſumme deſiderabar. SIM. Aenigmata loqueris.

3. POL. Atqui manifeſtus eſt amor hicce tam frequens, qui orbis ſenibus et locupletibus inſidiatur. SIM. Nunc intelligo tuam illam, vir

ὦ θαυμάσιε, ὅτι παρὰ τῆς χρυσῆς Ἀφροδίτης ἦν. ΠΟΛ. ἀτάρ, ὦ Σίμυλε, ἐκ ὀλίγα τῶν ἐραστῶν ἀπολέλαυκα, μονονεχὶ προσκυνούμενος ὑπ' αὐτῶν· καὶ ἐθρυπτόμην δὲ πολλάκις, καὶ ἀπέκλειον αὐτῶν τινὰς ἐνίοτε· οἱ δὲ ἠμιλλῶντο, καὶ ἀλλήλους ὑπερεβάλλοντο ἐν τῇ περὶ ἐμὲ φιλοτιμίᾳ. ΣΙΜ. τέλος δ' ἔν πῶς ἐβουλεύσω περὶ τῶν κτημάτων; ΠΟΛ. ἐς τὸ φανερὸν μὲν ἕκαστον αὐτῶν κληρονόμον ἀπολιπεῖν ἔφασκον· ὁ δ' ἐπίστευέ τε, καὶ κολακευτικώτερον παρεσκεύαζον ἑαυτόν· ἄλλας δὲ τὰς ἀληθεῖς διαθήκας ἐκείνας ἔχων κατέλιπον, οἰμώζειν ἅπασι φράσας.

ΣΙΜ.

vir admirande, pulcritudinem, ab aurea scilicet Venere profectam. POL. Verum, o Simyle, non paucos ab amatoribus fructus cepi, tantum non adoratus ab iis. Quin saepe superbius adspernabar, et excludebam eorum nonnullos aliquando: hi vero contendebant inter se, et alius alium praecedere conabantur studio et obsequiis erga me. SIM. Ergo tandem quod consilium de tuis possessionibus inisti? POL. Palam singulos illorum haeredes me relicturum esse dictitabam: credebant scilicet, eoque magis ad adulationem se comparabant: at alias istas veras testamenti tabulas mecum servans reliqui, plorare iussis omnibus.

ΣΙΜ. Τίνα δ' αὖ τελευταῖα τὸν κληρονόμον ἔσχον; ἤπε τινα τῶν ἀπὸ τῆ γένους; ΠΟΛ. οὐ μὰ Δί', ἀλλὰ νεωνητόν τινα τῶν μειρακίων τῶν ὡραίων Φρύγα. ΣΙΜ. ἀμφὶ πόσα ἔτη, ὦ Πολύςρατε; ΠΟΛ. σχεδὸν ἀμφὶ τὰ εἴκοσι. ΣΙΜ. ἤδη μανθάνω ἅτινά σοι ἐκεῖνος ἐχαρίζετο.. ΠΟΛ. πλὴν ἀλλὰ πολὺ ἐκείνων ἀξιώτερος κληρονομεῖν, εἰ καὶ βάρβαρος ἦν, καὶ ὄλεθρος 20), ὃν ἤδη καὶ αὐτοὶ οἱ ἄριςοι θεραπεύουσιν. ἐκεῖνος τοίνυν ἐκληρονόμησέ με· καὶ νῦν ἐν τοῖς εὐπατρίδαις ἀριθμεῖται, ὑπεξυρημένος μὲν

4. SIM. Quem vltimae ſcriptum haeredem habuerunt? num quid aliquem genere propinquum? POL. Nullo modo; ſed recens emtum quendam adoleſcentulorum forma commendabilium Phrygem. SIM. Quid aetatis circiter, Polyſtrate? POL. Annos admodum viginti natum. SIM. Iam teneo, quae tibi ille gratificaretur. POL. Vel ſic tamen multum illis dignior, qui haereditatem cerneret, quantumuis barbarus, et nequam; quem ipſi iam optimates adſectantur. Is igitur haeres meus fuit, et nunc ſummo loco natis adnumeratur ille mento raſo

20. Βάρβαρος ἦν καὶ ὄλεθρος] Vſurpari ſolet de perditiſſimo mancipiorum genere illud vocabulum, quales erant inprimis Phryges. *Hemſt.*

μὲν τὸ γένειον, καὶ βαρβαρίζων· Κόδρῳ δὲ εὐγενέστερος, καὶ Νιρέως καλλίων, καὶ Ὀδυσσέως συνετώτερος λεγόμενος εἶναι. ΣΙΜ. ἔ μοι μέλει, καὶ στρατηγησάτω τῆς Ἑλλάδος, εἰ δοκεῖ· ἐκεῖνοι δὲ, μὴ κληρονομείτωσαν μόνον.

raſo delicatulus, et barbare loquens, qui tamen Codro nobilior, Nireo formoſior, Vlyxe prudentior eſſe perhibetur. SIM. Nihil hoc ad me: vel Imperator ſit Graeciae, dummodo ne iſti haereditatem capiant.

X.

Χάρωνος, καὶ Ἑρμοῦ, καὶ νεκρῶν διαφόρων.

ΧΑΡ. Ἀκούσατε, ὡς ἔχει ἡμῖν τὰ πράγματα. μικρὸν μὲν ὑμῖν, ὡς ὁρᾶτε, τὸ σκαφίδιον,

Charontis et Mercurii, et Mortuorum diuerſorum.

Interlocutores, Charon, Mercurius, Mortui, Menippus, Charmoleus, Lampichus, Damaſias, Philoſophus, Rhetor.

CHAR. Auſcultate, quo ſtatu noſtrae ſint res: paruula vobis, vt videtis, eſt ſca-

φίδιον καὶ ὑπόσαθρον ἐςι, καὶ διαῤῥεῖ τὰ πολλὰ, καὶ ἢν τραπῇ ἐπὶ θάτερα, οἰχήσεται περιτραπέν· ὑμεῖς δὲ τοσοῦτοι ἅμα ἥκετε, πολλὰ ἐπιφερόμενοι ἕκαςος. ἢν ἐν μετὰ τούτων ἐμβῆτε, δεδια μὴ ὕςερον μετανοήσετε· καὶ μάλιςα ὁπόσοι νεῖν ἐκ ἐπίςασθε. NEK. πῶς ἐν ποιήσαντες εὐπλοήσομεν; XAP. ἐγὼ ὑμῖν φράσω γυμνὸς ἐπιβαίνειν χρὴ, τὰ περιττὰ ταῦτα πάντα ἐπὶ τῆς ἠιόνος καταλιπόντας. μόλις γὰρ ἂν καὶ ἄτω δέξαιτο ὑμᾶς τὸ πορθμεῖον. σοὶ δὲ, ὦ Ἑρμῆ, μελήσει τὸ ἀπὸ τούτου μηδένα παραδέχεσθαι αὐτῶν, ὃς ἂν μὴ ψιλὸς ᾖ, καὶ τὰ ἔπιπλα, ὥσπερ ἔφην, ἀποβαλών. παρὰ δὲ τὴν ἀποβάθραν ἕως διαγίνωσκε αὐτοὺς, καὶ

phula, et nonnihil vetuſtate labeſacta, rimisque crebris perfluit: ſi inclinauerit in alterutram partem, peſſum ibit euerſa: vos autem tot ſimul aduenitis multis onuſti ſarcinis ſinguli. Cum iſtis itaque rebus ſi ingreſſi fueritis, metuo ne poſtmodum poeniteat, vos maxime, qui nare non nouiſtis. MORT. Quid ergo facto opus eſt, vt proſpera nauigatione vtamur? CHAR. Equidem dicam: nudos ingredi oportet, ſuperuacuis iſtis omnibus in litore relictis: vix enim vel ſic ceperit vos nauicula haec vectoria. Tibi autem, Mercuri, curae erit, exinde neminem eorum vt admittas, qui non fuerit onere vacuus, et ſupellectilem, vt dixi, depoſuerit. Ad ſcalam itaque navalem

καὶ ἀναλάμβανε, γυμνὰς ἐπιβαίνειν ἀναγκάζων. ΕΡ. εὖ λέγεις· καὶ ἔτω ποιήσωμεν.

Οὗτοσί τίς ὁ πρῶτός ἐςι; ΜΕΝ. Μένιππος ἔγωγε. ἀλλ' ἰδὲ ἡ πήρα μοι, ὦ Ἑρμῆ, καὶ τὸ βάκτρον ἐς τὴν λίμνην ἀπερρίφθων. τὸν τρίβωνα δὲ ἐὸ' ἐκόμισα, εὖ ποιῶν. ΕΡ. ἔμβαινε, ὦ Μένιππε ἀνδρῶν ἄριςε, καὶ τὴν πρωεδρίαν ἔχε παρὰ τὸν κυβερνήτην ἐφ' ὑψηλῆ, ὡς ἐπισκοπῇς ἅπαντας.

Ὁ καλὸς δ' ἔτος, τίς ἐςι; ΧΑΡ. Χαρμόλεως ὁ Μεγαρικὸς, ἐπέραςος· ἧ τὸ φίλημα διτάλαντον ἦν. ΕΡ. ἀπόδυθι τοιγαροῦν τὸ κάλλος, καὶ τὰ χείλη αὐτοῖς φιλήμασι, καὶ τὴν

valem adſtans diſpice eos, ac recipe, nudosque ſcapham conſcendere cogito. MERC. Recte mones; eoque modo faciamus.

2. Hicce primus quis eſt? MEN. Menippus ego: ecce vero pera mihi, Mercuri, baculusque in paludem ſunto abiecta: pallium autem recte feci, qui mecum ne tulerim quidem. MERC. Inſcende, Menippe, virorum optime, primamque ſedem habe iuxta gubernatorem in alto, vt inſpicias omnes.

3. Pulcer hicce quis eſt? CHAR. Charmolaus Megaris, amabilis ille, cuius oſculum binis talentis aeſtimabatur. MERC. At enim exue formam; et labia cum ipſis oſculis, et comam

τὴν κόμην τὴν βαθεῖαν, καὶ τὸ ἐπὶ τῶν παρειῶν ἐρύθημα, καὶ τὸ δέρμα ὅλον. ἔχει καλῶς, εὔζωνος εἶ· ἐπίβαινε ἤδη.

Ὁ δὲ τὴν πορφυρίδα ἐτοσὶ, καὶ τὸ διάδημα, ὁ βλοσυρὸς, τίς ὢν τυγχάνεις; ΛΑΜ. Λάμπιχος, Γελῴων τύραννος. ΕΡ. τί ἦν, ὦ Λάμπιχε, τοσαῦτα ἔχων πάρει; ΛΑΜ. τί ἦν; ἐχρῆν, ὦ Ἑρμῆ, γυμνὸν ἥκειν τύραννον ἄνδρα; ΕΡ. τύραννον μὲν ἐδαμῶς, νεκρὸν δὲ μάλα· ὥςε ἀπόθε ταῦτα. ΛΑΜ. ἰδέ σοι ὁ πλάτος ἀπεῤῥίπτα. ΕΡ. καὶ τὸν τύφον ἀπόῤῥιψον, ὦ Λάμπιχε, καὶ τὴν ὑπεροχίαν· βαρήσει γὰρ τὸ πορθμεῖον συνεμπεσόντα. ΛΑΜ. ἐκεῖν

comam promissam, ruborisque florem genis insidentem, cuteniqne totam. Recte habet: accinctus es: iam ingredere.

4. Tu vero cum purpurea veste et diademate, vultu truculentus, quis tandem es? LAMP. Lampichus Geloorum tyrannus. MERC. Quid ergo, Lampiche, tot rebus instructus ades? LAMP. Quid autem? decebatne, Mercuri, nudum venire virum tyrannum? MERC. Haud quidem tyrannum, sed mortuum omnino: quare depone ista LAMP. En tibi diuitiae sunt abiectae. MERC. Praeterea fastum abiice, Lampiche, et despectionem aliorum: onerabunt enim nauiculam, si secum simul inciderint. LAMP.

At

ἐκεῖν ἀλλὰ τὸ διάδημα ἔασόν με ἔχειν, καὶ τὴν ἐφεςρίδα. ΕΡ. ἐδαμῶς· ἀλλὰ καὶ ταῦτα ἄφες. ΛΑΜ. εἶεν. τί ἔτι; πάντα γὰρ ἀφῆκα, ὡς ὁρᾷς. ΕΡ. καὶ τὴν ὠμότητα, καὶ τὴν ὕβριν, καὶ τὴν ὀργὴν, καὶ ταῦτα ἄφες. ΛΑΜ. ἰδὲ σοι ψιλός εἰμι. ΕΡ. ἔμβαινε ἤδη.

Σὺ δὲ ὁ παχὺς, ὁ πολύσαρκος, τίς εἶ; ΔΑΜ. Δαμασίας ὁ ἀθλητής. ΕΡ. ναὶ ἔοικας, οἶδα γάρ σε πολλάκις ἐν ταῖς παλαίςραις ἰδών. ΔΑΜ. ναί, ὦ Ἑρμῆ· ἀλλὰ παράδεξαί με γυμνὸν ὄντα. ΕΡ. ἀ γυμνὸν, ὦ βέλτιςε, τοσαύτας σάρκας περιβεβλημένον· ὥςε ἀπόδυθι αὐτὰς, ἐπεὶ καταδύσεις τὸ σκάφος, τὸν ἕτερον πόδα ὑπεςθεὶς

At ſaltem diadema ſine me retinere, amiculumque purpureum. MERC. Neutiquam: verum et iſta mitte. LAMP. Fiat: quid porro? nam, vti vides, cuncta dimiſi. MERC. Etiam crudelitatem, et amentiam, et contumeliam, et iram, iſta, inquam, omnia dimitte. LAMP. Ecce me tibi plane nudum. MERC. Ingredere nunc ſcapham.

5. Tu autem obeſus, carnium mole grauis, qui es? DAM. Damaſias athleta. MERC. Ita ſane videtis: noui enim, vt qui te ſaepe viderim in palaeſtris. DAM. Sic eſt, Mercuri: at tu me recipe nudum. MERC. Haud quaquam nudum, vir optime, qui tot carnibus obtegaris: quam ob rem iſtas exue; ceteroqui demerſurus ſcapham vel altero

tantum

θεὶς μόνον· ἀλλὰ καὶ τὰς ςεφάνας ταύτας ἀπόρριψον, καὶ τὰ κηρύγματα. ΔΑΜ. ἰδέ σοι γυμνὸς, ὡς ὁρᾷς, ἀληθῶς εἰμι; καὶ ἰσοςάσιος τοῖς ἄλλοις νεκροῖς. ΕΡ. ἔτως ἄμεινον ἀβαρῆ εἶναι, ὥςε ἐμβαινε.

Καὶ σὺ δὲ τὸν πλοῦτον ἀποθέμενος, ὦ Κράτων, καὶ τὴν μαλακίαν δὲ προσέτι, καὶ τὴν τρυφὴν, μηδὲ τὰ ἐντάφια κόμιζε, μηδὲ τὰ τῶν προγόνων ἀξιώματα· καταλιπε δὲ καὶ γένος, καὶ δόξαν, καὶ εἴ ποτέ σε ἡ πόλις ἀνεκήρυξεν εὐεργέτην δηλονότι, καὶ τὰς τῶν ἀνδριάντων ἐπιγραφὰς, μηδὲ, ὅτι μέγαν τάφον ἐπὶ σοὶ ἔχωσαν, λέγε· βαρύνει γὰρ καὶ ταῦτα μνημονευόμε-

tantum pede impoſito. Imo etiam coronas iſtas abiice, et praeconia. DAM. Ecce me tibi vere nudum, vt vides, ceterisque mortuis aequalem pondere. MERC. Sic praeſtat eſſe leuem; itaque nauiculam conſcende.

6. Tu quoque diuitiis poſitis, o Crato, et mollitie inſuper, ac luxuria, nec tecum porta tegumenta funebria, nec maiorum dignitates: relinque vero et genus et gloriam, et ſi quando ciuitas publico te praeconio decorauit bene meritum, et ſtatuarum inſcriptiones: nec quod magnum monumentum tui honoris cauſa exaggerarint dicito; grauant enim iſta vel commemo-

νευόμενα. ΧΑΡ. ἐχ, ἑκὼν μὲν, ἀποῤῥίψω δέ τί γὰρ ἂν καὶ πάθοιμι; ΕΡ. Βαβαί. σὺ δὲ ὁ ἔνοπλος, τί βέλει; ἢ τί τὸ τρόπαιον τοῦτο φέρεις; ΣΤΡΑΤ. ὅτι ἐνίκησα, ὦ Ἑρμῆ, καὶ ἠρίςευσα, καὶ ἡ πόλις ἐτίμησέ με. Ε Ρ. ἄφες ἐν γῇ τὸ τρόπαιον· ἐν ᾅδε γὰρ εἰρήνη, καὶ ἐδὲν ὅπλων δεήσει.

Ὁ σεμνὸς δὲ ἧτος ἀπό γε τοῦ σχήματος, καὶ βρενθυόμενος 21), ὁτὰς ὀφρῦς ἐπηρκὼς, ὁ ἐπὶ τῶν

memorata. CHAR. Inuitus equidem, abiiciam tamen: nam quid faciam?

7. MERC. Papae: tu autem in armis totus quid tibi vis? aut quo tropaeum illud geris? STRAT. Quia vici, Mercuri, belloque res praeclaras gessi, et praemiis me ciuitas honoravit. MERC. Mitte humi tropaeum: in orco pax, nihilque armis opus erit.

8. Ille vero seuerus, de habitu quidem, fastumque praeferens, superciliis arrectis, in medi-

21. Βρενθυόμενος] Eorum in classem referendum est hoc verbum, quae raro ab ipsis veteribus vsurpata, quippe notae plebeiae, recentioris aeui scriptores frequentius excoluerunt. Facilius autem in βρενθύεσθαι significandi vim exemplorum ope declares, quam abstrusam originem aperias. Mihi videtur in βρένθος primaria fuisse virtus tumoris et ὄγκου, quae quasi materies subiecta

τῶν φροντίδων, τίς ἐςιν, ὁ τὸν βαθὺν πώγωνα καθειμένος; MEN. φιλόσοφός τις, ὦ Ἑρμῆ· μᾶλλον δὲ γόης, καὶ τερατείας μεςός· ὥςε ἀπόδυσον καὶ τοῦτον. ὄψει γὰρ πολλὰ καὶ γελοῖα ὑπὸ τῷ ἱματίῳ κρυπτόμενα. EP. κατάθες σὺ τὸ σχῆμα πρῶτον· εἶτα καὶ ταυτὶ πάντα. ὦ Ζεῦ, ὅσην μὲν τὴν ἀλαζονείαν κομίζει, ὅσην δὲ ἀμαθίαν, καὶ ἔριν, καὶ κενοδοξίαν, καὶ

meditando defixus quis est, iste qui prolixam barbam demisit? MEN. Philosophus aliquis, Mercuri: quin potius incantator, et prodigiorum plenus: idcirco istum quoque exuere se iube: videbis enim multa et ridicula sub pallio abscondita. MERC. Depone tu habitum primum; tum ista omnia. Iupiter! quantam inanem ostentationem gerit, quantam inscitiam, et rixandi libidinem, et vanam gloriam, quaestiones

subiecta se porrigit ad diuersos significandi ductus. Βρένθος certe apud *Athen.* XIII. p. 611. E. pro *fastu tumido* et *arrogantia contemtoria* ponitur. Fuerit etiam lectum alicubi ἡ βρενθὺς, nisi me fallit in *Hesychio* corrigendo coniectura, Βρενθὺς, πυθμὴν, τύμβος, καὶ ὄρνεον, ὃ καὶ βρένθος. Hinc prono alueo defluunt βρενθύεσθαι et βρενθύνεσθαι; non secus atque a πληθὺς existunt πληθύειν et πληθύνειν. *Hemst.*

καὶ ἐρωτήσεις ἀπόρους, καὶ λόγους ἀκανθώδεις, καὶ ἐννοίας πολυπλόκους, ἀλλὰ καὶ ματαιοποτίαν μάλα πολλὴν, καὶ λῆρον ἐκ ὀλίγου, καὶ ὕθλους, καὶ μικρολογίαν· νὴ Δία καὶ χρυσίον γε τῶτι, καὶ ἡδυπάθειαν δὲ, καὶ ἀναισχυντίαν, καὶ ὀργὴν, καὶ τρυφὴν, καὶ μαλακίαν· ἐ λέληθε γάρ με, εἰ καὶ μάλα περικρύπτεις αὐτά. καὶ τὸ ψεῦδος δὲ ἀπόθε, καὶ τὸν τύφον, καὶ τὸ οἴεσθαι ἀμείνω εἶναι τῶν ἄλλων. ὡς εἴγε πάντα ταῦτα ἔχων ἐμβαίνοις, ποία πεντηκόντορος δέξαιτο ἄν σε; ΦΙΛ. ἀποτίθεμαι τοίνυν αὐτὰ, ἐπείπερ ἔτω κελεύεις.

MEN.

ſtiones impeditas, diſputationes ſpinoſas, et ſententias perplexe inuolutas: imo etiam inutilem laborem valde multum, nugasque non paucas, et quisquilias, ac minutas diſceptatiunculas: quin et per Iouem nummulos iſtos aureos, et praeterea ſuauiter viuendi voluptatem, impudentiam, iram, luxum et mollitiem; neque enim me fallunt, quantumcumque ſtudioſe praetegas ea. Tum porro mendacium depone, atque inflatam arrogantiam, eamque de te opinionem quaſi melior ſis aliis: etenim ſi cum iſtis omnibus conſcendas, quae te quinquaginta remorum nauis accipiat? PHIL. Depono igitur iſta quandoquidem ita iubes.

ΜΕΝ. Ἀλλὰ καὶ τὸν πώγωνα τοῦτον ἀποθέσθω, ὦ Ἑρμῆ, βαρύν τε ὄντα, καὶ λάσιον, ὡς ὁρᾶς· πέντε μνῶν τρίχες εἰσὶ τἀλάχιστον. ΕΡ. εὖ λέγεις· ἀπόθου καὶ τοῦτον. ΦΙΛ. καὶ τίς ὁ ἀποκείρων ἔσται; ΕΡ. Μένιππος ἔτοσι, λαβὼν πέλεκυν τῶν ναυπηγικῶν 22), ἀποκόψει αὐτὸν, ἐπικόπῳ τῇ ἀναβάθρᾳ χρησάμενος 23). ΜΕΝ. ἔκ, ὦ Ἑρμῆ, ἀλλὰ πρίονά μοι

9. ΜΕΝ. At barbam istam quoque deponat, Mercuri, grauem sane et hirtam, vt vides: quinque minas pili minimum pendunt. ΜΕΡC. Recte mones; et istam remoue. ΡΗΙΛ. Quis autem erit, qui detondeat? ΜΕΡC. Menippus ille, capta securi nautica, praecidet eam pro codice vsus scala navali. ΜΕΝ. Minime, Mercuri: verum serram mihi

22. Πέλεκυν τῶν ναυπηγικῶν] Pro πέλεκυν ναυπηγικήν· est illa loquendi forma propria fere Atticorum. *Hemst.*

23. Ἐπικόπῳ τῇ ἀναβάθρᾳ χρησάμενος] Aut legendum est ἐπικοπάνῳ, aut ἐπικοπον pro ἐπικόπανον vsus est *Lucianus*. Sic autem vocabatur τράπεζα μαγειρική, in qua secabant in frusta carnes assandas, vel coquendas. Vtrumque veteres videntur vsurpasse ἐπίκοπον, et ἐπικόπανον, sed tamen non vetustissimi; recentiora enim sunt vocabula. Sane non nisi apud nouae Comoediae

μοι ἀνάδος· γελοιότερον γὰρ τοῦτο. ΕΡ. ὁ πέλεκυς ἱκανός. ΜΕΝ. εὖγε. ἀνθρωπινώτερον γὰρ νῦν ἀναπέφηνας, ἀποθέμενος αὐτοῦ τὴν κινάβραν. βούλει μικρὸν ἀφέλωμαι καὶ τῶν ὀφρύων; ΕΡ. μάλιςα· ὑπὲρ τὸ μέτωπον γὰρ καὶ ταύτας ἐπῆρκεν, οὐκ οἶδ' ἐφ' ὅτῳ ἀνατείνων ἑαυτόν. τί τοῦτο; καὶ δακρύεις, ὦ κάθαρμα, καὶ πρὸς θάνατον ἀποδειλιᾷς; ἔμβηθι δ' ἔν. ΜΕΝ. ἓν ἔτι τὸ βαρύτατον ὑπὸ μάλης ἔχει. ΕΡ. τί, ὦ Μένιππε; ΜΕΝ. κολακείαν, ὦ Ἑρμῆ, πολλὰ ἐν τῷ βίῳ χρησιμεύσασαν αὐτῷ. ΦΙΛ. ἐκεῖν

mihi porrige: nam hoc quidem magis ridiculum. MERC. Securis est satis idonea. Euge; homini nunc quidem similior euasisti, deiectis ibi sordibus hircinis. MEN. Vnne paulum etiam demam de superciliis? MERC. Omnino! super ipsam enim frontem ea sustulit, nescio cuius rei gratia sese tam superbe erigens. Quid hoc? etiam lacrimaris, scelerate, et ad mortem expauescis? quin ocyus inscende. MEN. Vnum adhuc grauissimum sub ala tenet. MERC. Quidnam, Menippe? MEN. Adulationem, Mercuri, quae multum in vita vtilitatis ipsi adtulit. PHIL.

 Quin

moediae scriptores ἐπικόπανον reperiri, *Pollux* tradit. Ἀναβάθρα est siue *scala*, qua in nauem altiorem, aut *tabula*, qua in lintrem aut scapham peruenire commode possumus. *Graeuius.*

ἀκᾶν καὶ σὺ, ὦ Μένιππε, ἀπόθες τὴν ἐλευθερίαν, καὶ παῤῥησίαν, καὶ τὸ ἄλυπον, καὶ τὸ γενναῖον, καὶ τὸν γέλωτα. μόνος γὰρ τῶν ἄλλων γελᾷς. ΕΡ. μηδαμῶς· ἀλλὰ καὶ ἔχε ταῦτα, κἄφά γε καὶ πάνυ εὔφορα ὄντα, καὶ πρὸς τὸν κατάπλεν χρήσιμα.

Καὶ ὁ ῥήτωρ δὲ σὺ, ἀπόθες τῶν ῥημάτων τὴν τοσαύσην ἀπεραντολογίαν, καὶ ἀντιθέσεις, καὶ παρισώσεις, καὶ περιόδες, καὶ βαῤβαρισμὲς, καὶ τἄλλα βάρη τῶν λόγων. ΡΗ. ἦν ἰδοὺ, ἀποτίθεμαι. ΕΡ. εὖ ἔχει. ὥςε λύε τὰ ἀπόγεια, τὴν ἀποβάθραν ἀνελώμεθα, τὸ ἀγκύριον ἀνεσπάσθω· πέτασον τὸ ἱςίον, εὔθυνε, ὦ πορθμεῦ, τὸ πηδάλιον· εὖ πάθωμεν.

Τί

Quin tu igitur, Menippe, depone mentis et linguae libertatem, illudque doloris expers et generosum, ac risum: tu nimirum solus reliquorum rides. MERC. Neutiquam: quin potius ista retine, quippe leuia, portatuque facilia, et ad hancce nauigationem percommoda.

10. Tu vero, Rhetor, pone verborum futilem illam et infinitam adfluentiam, opposita, paria paribus aequata, comprehensiones sententiarum, barbarismos, ceteraque orationum pondera. RHET. Ecce enimuero, pono. MERC. Bene habet: solue itaque retinacula: scalam nauticam attollamus: anchora subducatur: expande velum: dirige, portitor, clauum. Bene nobis sit.

11. Quid

Τί οἰμώζετε, ὦ μάταιοι, καὶ μάλιστα ὁ Φιλόσοφος σὺ, ὁ ἀρτίως τὸν πώγωνα δεδῃωμένος; ΦΙΛ. ὅτι, ὦ Ἑρμῆ, ἀθάνατον ᾤμην τὴν ψυχὴν ὑπάρχειν. ΜΕΝ. ψεύδεται· ἄλλα γὰρ ἔοικε λυπεῖν αὐτόν. ΕΡ. τὰ ποῖα; ΜΕΝ. ὅτι μηκέτι δειπνήσει πολυτελῆ δεῖπνα, μηδὲ νύκτωρ ἐξιὼν, ἅπαντας λανθάνων, τῷ ἱματίῳ τὴν κεφαλὴν κατειλήσας, περίεισιν ἐν κύκλῳ τὰ χαμαιτυπεῖα· καὶ ἕωθεν ἐξαπατῶν τοὺς νέους ἐπὶ τῇ σοφίᾳ ἀργύριον λήψεται. ταῦτα λυπεῖ αὐτόν. ΦΙΛ. σὺ δὲ, ὦ Μένιππε, οὐκ ἄχθῃ ἀποθανών; ΜΕΝ. πῶς, ὃς ἔσπευσα ἐπὶ τὸν θάνατον, καλέσαντος μηδενός.

Ἀλλὰ

11. Quid ploratis, inepti, tuque maxime, philosophe, cuius iam modo barba fuit euastata? PHIL. Hoc scilicet, Mercuri, quod immortalem opinabar animam esse. MEN. Mentitur: nam alia sunt, quae credas eum pungere. MERC. Qualia? MEN. Quod non amplius coenabit apparatas coenas, neque de nocte egressus, clam omnibus, palliolo caput obvolutus, circumibit in orbem lupanaria; nec summo mane decipiens iuuenes sapientiae praetextu argentum accipiet: haec vrunt eum. PHIL. Tu autem, Menippe, non doles te mortuum esse? MEN. Egone, qui festinaui ad mortem citante nemine.

Ἀλλὰ μεταξὺ λόγων, ἐκραυγή τις ἀκέεται, ὥσπερ τινων ἀπὸ γῆς βοώντων; ΕΡ. ναὶ, ὦ Μένιππε, ἀκ ἀφ' ἑνός γε χώρε· ἀλλ' οἱ μὲν ἐς τὴν ἐκκλησίαν συνελθόντες ἄσμενοι γελῶσι πάντες ἐπὶ τῷ Λαμπίχε θανάτῳ, καὶ ἡ γυνὴ αὐτε συνέχεται πρὸς τῶν γυναικῶν, καὶ τὰ παιδία νεογνὰ ὄντα, ὁμοίως κἀκεῖνα ὑπὸ τῶν παίδων βάλλεται ἀφθόνοις τοῖς λίθοις· ἄλλοι δὲ Διόφαντον τὸν ῥήτορα ἐπαινέσιν ἐν Σικυῶνι ἐπιταφίοις λόγοις διεξιόντα ἐπὶ Κράτωνι τέτῳ. καὶ νὴ Δία γε, ἡ Δαμασία μήτηρ κωκύεσα ἐξάρχει τε θρήνε σὺν γυναιξὶν ἐπὶ τῷ Δαμασίᾳ· σὲ δὲ ἀδεὶς, ὦ Μένιππε, δακρύει, καθ' ἡσυχίαν δὲ κεῖσαι μόνος.

ΜΕΝ.

12. Verum interea dum caedimus sermones, nonne clamor aliquis auditur tanquam a terra vociferantium? MERC. Sane, Menippe, neque ab vna tantum regione: etenim hi in concionem coëuntes laeti rident cuncti ob Lampichi mortem: eiusque vxor comprehensa tenetur a mulieribus, et infantes teneri pariter et ipsi a pueris imperuntur largis lapidibus: alii Diophantum rhetorem laudant Sicyone, qui funebri oratione cohonestat exsequias huius Cratonis. Atque etiam profecto Damasiae mater gemitus ciens praeit lessum cum feminis in funere Damasiae: te vero nullus, o Menippe, lacrimis prosequitur, quieteque iaces solus.

13. MEN.

MEN. Οὐδαμῶς, ἀλλ' ἀκόσῃ τῶν κυνῶν μετ' ὀλίγον ὠρυομένων οἰκτίρον ἐπ' ἐμοὶ, καὶ τῶν κοράκων τυπτομένων τοῖς πτεροῖς, ὁπότ' ἂν συνελθόντες θάπτωσί με. E P. γεννάδας εἶ, ὦ Μένιππε. ἀλλ' ἐπεὶ καταπεπλεύκαμεν ἡμεῖς, ὑμεῖς μὲν ἄπιτε πρὸς τὸ δικαστήριον, εὐθεῖαν ἐκείνην προϊόντες· ἐγὼ δὲ καὶ ὁ πορθμεὺς ἄλλας μετελευσόμεθα. MEN. εὐπλοεῖτε, ὦ Ἑρμῆ, προΐωμεν δὲ καὶ ἡμεῖς. τί ἂν ἔτι καὶ μέλλετε; πάντως δικασθῆναι δεήσει· καὶ τὰς καταδίκας φασὶν εἶναι βαρείας, τροχὲς, καὶ γύπας, καὶ λίθους. δειχθήσεται δὲ ὁ ἑκάστου βίος.

13. MEN. Nequaquam; ſed audies canes iam iam miſerabiliter vlulantes mei cauſa, corvosque flebilem in modum alis concrepantes, quando frequentes ſepelient me. MERC. Fortem te praeſtas, Menippe. Sed quoniam in portum appulimus, vos abite ad tribunal, recta illac progreſſi: ego vero et portitor alios arceſſemus. MEN. Proſpera ſit vobis navigatio, Mercuri. Nos autem pedem promoueamus: quid ergo vos amplius cunctamini? omnino iudicium ſubire oportebit: et poenas aiunt eſſe graues, rotas, vultures, ſaxa. Exponetur autem palam vniuscuiusque vita.

XI.

Κράτητος καὶ Διογένους.

ΚΡΑΤ. Μοίριχον τὸν πλούσιον ἐγίνωσκες, ὦ Διόγενες, τὸν πάνυ πλούσιον, τὸν ἐκ Κορίνθου, τὸν τὰς πολλὰς ὁλκάδας ἔχοντα; οὗ ἀνεψιὸς Ἀριςέας, πλούσιος καὶ αὐτὸς ὤν, τὸ Ὁμηρικὸν ἐκεῖνο εἰώθει ἐπιλέγειν, Ἢ μ' ἀνάειρ', ἢ ἐγώ σε. ΔΙΟ. τίνος ἕνεκα, ὦ Κράτης, ἐθεράπευον ἀλλήλους; ΚΡΑ. τοῦ κλήρου ἕνεκα ἑκάτερος, ἡλικιῶται ὄντες· καὶ τὰς διαθήκας ἐς τὸ φανερὸν ἐτίθεντο, Ἀριςέαν μὲν ὁ Μοίριχος, εἰ προαποθάνοι, δεσπότην ἀφιεὶς τῶν ἑαυτοῦ πάντων, Μοίριχον δὲ ὁ Ἀριςέας, εἰ προαπέλθοι

Cratetis et Diogenis.

CRAT. Moerichum opulentum illum noras, Diogenes, illum diuitiis adfluentem, domo Corinthium, cui multae erant onerariae naues, cuius consobrinus Aristeas, et ipse diues, Homericum illud solebat dictitare, Aut tu tolle me, aut ego te. DIOG. Quid ita, Crates? CRAT. Mutuis obsequiis captabant alter alterius haereditatem aetate aequales; et testamenti quidem tabulas in propatulo proponebant, Aristea Moerichus, si prius decederet, domino relicto suorum omnium; Moericho vicissim Aristeas, si an-

θοί αὐτῷ. ταῦτα μὲν ἐγέγραπτο. οἱ δὲ ἐθεράπευον ἀλλήλους ὑπερβαλλόμενοι τῇ κολακείᾳ. καὶ οἱ μάντεις, εἴτε ἀπὸ τῶν ἄστρων τεκμαιρόμενοι τὰ μέλλον, εἴτε ἀπὸ τῶν ὀνειράτων, ὥσγε Χαλδαίων παίδευσις, ἀλλὰ καὶ ὁ Πύθιος αὐτός, ἄρτι μὲν Ἀριστεῖ παρεῖχε τὸ κράτος, ἄρτι δὲ Μοιρίχῳ. καὶ τὰ τάλαντα ποῖα μὲν ἐπὶ τοῦτον, νῦν δ' ἐπ' ἐκεῖνον ἔρρεπε.

ΔΙΟ. Τί ἂν πέρας ἐγένετο, ὦ Κράτης; ἀκοῦσαι γὰρ ἄξιον. ΚΡΑ. ἄμφω τεθνᾶσιν ἐπὶ μιᾶς ἡμέρας· οἱ δὲ κληροι ἐς Εὐνόμιον καὶ Θρασυκλέα περιῆλθον, ἄμφω συγγενεῖς ὄντας, οὐδὲ πώποτε προμαντευομένους ἄτω γενέσθαι ταῦτα. διαπλέοντες γὰρ ἀπὸ Σικυῶνος ἐς Κίρραν,

si ante eum abiret: haec quidem in testamento erant scripta: illi vero obseruabant sese inuicem antecedere alter alterum adulatione conantes. Vates etiam, siue ab astris coniectarent futura, siue ex somniis, siue Chaldaeorum imbuti disciplina, quin et ipse Pythius modo Aristeae tribuebat victoriam, modo Moericho; lancesque nunc ad istum, mox ad illum vergebant.

2. DIOG. Quem ergo exitum res habuit, Crates? est enim audire operae pretium. CRAT. Ambo mortem obierunt eodem die; haereditates autem ad Eunomium et Thrasyclem inopinato peruenerunt, vtrosque cognatos, nullo vnquam mentis praesagio diuinantes haec ita fore: Moerichus enim et Aristeas quum Sicyone traiicerent

ᾖαν, κατὰ μέσον τὸν πόρον πλαγίῳ περιπεσόντες τῷ Ἰάπυγι, ἀνετράπησαν. ΔΙΟ. εὖ ἐποίησαν.

Ἡμεῖς δὲ, ὁπότε ἐν τῷ βίῳ ἦμεν, οὐδὲν τοιοῦτον ἐνενοοῦμεν περὶ ἀλλήλων· ὅτε πώποτε εὐξάμην Ἀντισθένην ἀποθανεῖν, ὡς κληρονομήσαιμι τῆς βακτηρίας αὐτοῦ (εἶχεν δὲ πάνυ κρατεραὶν ἐκ κοτίνου ποιησάμενος) ὅτε, οἶμαι, σὺ, ὦ Κράτης, ἐπεθύμεις κληρονομεῖν ἀποθανόντος ἐμοῦ τὰ κτήματα, καὶ τὸν πίθον, καὶ τὴν πήραν χοίνικας δύο θέρμων ἔχουσαν. ΚΡΑ. οὐδὲν γάρ μοι τούτων ἔδει· ἀλλ' οὐδὲ σοὶ, ὦ Διόγενες. ἃ γὰρ ἐχρῆν, σύ τε Ἀντισθένους ἐκληρονόμησας, καὶ ἐγὼ σοῦ, πολλῷ μείζω καὶ σεμνότερα

Cirrham, medioque curſu in obliquum Iapygem incidiſſent, euerſa naui perierunt. DIOG. Bonum factum.

3. Verum nos, quando in vita eramus, nihil tale cogitabamus de nobis inuicem: neque vnquam optaui Antiſthenem emori, vt haereditatem nanciſcerer eius baculi: habebat autem admodum robuſtum, quem ex oleaſtro ipſe conſecerat. Neque tu, puto, Crates, cupiebas haeres eſſe, mortuo me, bonorum, dolii, peraeque choenices lupinorum duos habentis. CRAT. Quippe nihil mihi iſtis erat opus: at nec tibi, Diogenes: quam enim decebat tu ab Antiſthene adeptus es haereditatem, ego a te, multo maiorem grauio-

τερα τῆς Περσῶν ἀρχῆς. ΔΙΟ. τίνα ταῦτα φῄς; ΚΡΑ. σοφίαν, αὐτάρκειαν, ἀλήθειαν, παῤῥησίαν, ἐλευθερίαν. ΔΙΟ. νὴ Δία, μέμνημαι τᾶτον διαδεξάμενος τὸν πλᾶτον παρ' Ἀντισθένες, καὶ σοὶ ἔτι πλείω καταλιπών.

ΚΡΑ. Ἀλλὰ οἱ ἄλλοι ἠμέλεν τῶν τοιᾶτων κτημάτων, καὶ ἐδεὶς ἐθεράπευεν ἡμᾶς, κληρονομήσειν προσδοκῶν. ἐς δὲ τὸ χρυσίον πάντες ἔβλεπον 24). ΔΙΟ. εἰκότως· ἐ γὰρ εἶχον, ἔνθα δέξαιντο τὰ τοιαῦτα παρ' ἡμῶν, διεῤῥυηκότες

graviorisque momenti quam Persarum imperium. DIOG. Quae tu bona dicis? CRAT. Sapientiam, frugalitatem paruo contentam, veritatem, loquendi fiduciam, animi libertatem, DIOG. Memini profecto eas me opes accepisse ab Antisthene, tibique etiam ampliores reliquisse.

4. CRAT. At ceteri non curabant eiusmodi possessiones, nemoque nos adsectabatur talis haereditatis spe; siquidem auro omnes inhiarent. DIOG. Quippe; neque enim habebant, vbi reconderent accepta a nobis talia bona, diffluen-

24. Ἐς δὲ τὸ χρυσίον πάντες ἔβλεπον] Non hic tantum, verum et alibi βλέπειν vel ὁρᾶν est *affectare*, *petere*, *cupere*, adiuncta praepositione ἐς vel πρὸς, sed et aliquando omissa. *Iensius.*

κότες ὑπὸ τρυφῆς, καθάπερ τὰ σαθρὰ τῶν βυλαντίων. ὥςε εἴ ποτε καὶ ἐμβάλοι τις ἐς αὐτὰς ἢ σοφίαν, ἢ παῤῥησίαν, ἢ ἀλήθειαν, ἐξέπιπτεν εὐθὺς, καὶ διέῤῥει, τὰ πυθμένος ςέγειν ἀ δυναμένα· οἷόν τι πάσχουσιν αἱ τὰ Δαναὰ αὗται παῤθένοι, ἐς τὸν τετρυπημένον πίθον ἐπαντλᾶσαι. τὸ δὲ χρυσίον ὀδᾶσι, καὶ ὄνυξι, καὶ πάσῃ μηχανῇ ἐφύλαττον. ΚΡΑ. ἀκᾶν ἡμεῖς μὲν ἔχομεν κἀνταῦθα τὸν πλᾶτον· οἱ δὲ ὀβολὸν ἕξουσι κομίζοντες· καὶ τᾶτον ἄχρι τᾶ πορθμέως.

fluentes prae luxu, veluti rupta vetustate marsupia. Proinde si quis vel immitteret in eos sive sapientiam, siue libertatem loquendi, siue veritatem, excidebat protenus et diffluebat, quum fundus ingesta continere nequiret, quale quiddam accidit Danai filiabus istis, quae in perforatum dolium haustam aquam infundunt: aurum vero dentibus vnguibusque et omni machina custodiebant. CRAT. Propterea nos quidem habebimus hic quoque nostras diuitias: hi autem obolum scilicet apportabunt, eumque ad portitorem vsque tantum.

XII. Ἀλε-

XII.

Ἀλεξάνδρος, Ἀννίβας, Μίνως, καὶ Σκιπίων.

ΑΛΕΞ. Ἐμὲ δεῖ προκεκρῖσθαί σε, ὦ Λίβυ· ἀμείνων γάρ εἰμι. ΑΝ. Οὐμενοῦν, ἀλλ' ἐμέ. ΑΛ. ἐκεῖν ὁ Μίνως δικασάτω. ΜΙΝ. τίνες δ' ἐστέ; ΑΛ. ἧτος μὲν Ἀννίβας ὁ Καρχηδόνιος· ἐγὼ δὲ Ἀλέξανδρος ὁ Φιλίππου. ΜΙΝ. νὴ Δία ἔνδοξοί γε ἀμφότεροι· ἀλλὰ περὶ τίνος ὑμῖν ἡ ἔρις; ΑΛ. περὶ προεδρίας· φησὶ γὰρ ἧτος ἀμείνων γεγενῆσθαι στρατηγὸς ἐμοῦ. ἐγὼ δέ, ὥσπερ ἅπαντες ἴσασιν, οὐχὶ τούτου μόνον, ἀλλὰ

Luciani Scipio.

Alexander, Hannibal, Minos, Scipio.

ALEX. Me par est praeponi tibi, Afer: melior enim sum. AN. Neutiquam; verum me. ALEX. Ergo Minos causam disceptet. MIN. Quinam estis? ALEX. Hic Annibal Carthaginiensis: ego Alexander Philippi filius. MIN. Profecto clari vtrique: sed qua de re orta vobis lis est? ALEX. De primae sedis iure: fert enim hicce se praestantiorem extitisse Imperatorem me. Ego vero, quemadmodum omnes norunt, non illi solum, sed

ἀλλὰ πάντων σχεδὸν τῶν πρὸ ἐμοῦ φημὶ διενεγκεῖν τὰ πολέμια. MIN. ἀλλὰ ἐν μέρει ἑκάτερος εἰπάτω. σὺ δὲ πρῶτος ὁ Λίβυς λέγε.

AN. Ἓν μὲν τοῦτο, ὦ Μίνως, ὠνάμην, ὅτι ἐνταῦθα καὶ τὴν Ἑλλάδα φωνὴν ἐξέμαθον· ὥςε ἀδὲ ταύτῃ πλέον ἔτος ἐνέγκαιτό με, φημὶ δὲ τούτους μάλιςα ἐπαίνου ἀξίους εἶναι, ὅσοι τὸ μηδὲν ἐξ ἀρχῆς ὄντες ὅμως ἐπὶ μέγα προεχώρησαν, δι' αὐτῶν δύναμίν τε περιβαλόμενοι, καὶ ἄξιοι δόξαντες ἀρχῆς· ἐγὼ γοῦν μετ' ὀλίγον ἐξορμήσας ἐς τὴν Ἰβηρίαν, τὸ πρῶτον ὑπαρχος ὢν τῷ ἀδελφῷ, μεγίςων ἠξιώθην, ἄριςος κριθείς· καὶ τοὺς γε Κελτίβηρας εἷλον, καὶ Γαλατῶν

ſed cunctis fere, qui ante me fuerunt, aio me praeſtitiſſe belli peritia. MIN. Ergo per vices vterque dicat: tu prior, Afer, cauſam tuam age.

2. ANN. Id quidem vnum, Minos, me iuvat, quod hic loci Graecum etiam ſermonem edidicerim, vt ne hac quidem parte prae me quicquam habeat praecipui. Eos autem pono maxime laude dignos eſſe, quotcumque quum initio nihil eſſent, tamen ad magnum potentiae faſtigium proceſſerunt, per ſe opibus comparatis, aptique imperio habiti. Ego itaque cum paucis transgreſſus in Hiſpaniam, quum primum ſub fratris auſpiciis militaſſem, ſummae rerum praefui, belli peritiſſimus iudicatus. Exinde Celtiberos in poteſtatem redegi, Gallos occiden-

τῶν ἐκράτησα τῶν Ἑσπερίων, καὶ τὰ μεγάλα ὄρη ὑπερβὰς, τὰ περὶ τὸν Ἠριδανὸν ἅπαντα κατέδραμον, καὶ ἀναστάτους ἐποίησα τοσαύτας πόλεις, καὶ τὴν πεδινὴν Ἰταλίαν ἐχειρωσάμην, καὶ μέχρι τῶν προαστείων τῆς πρωτεύσης πόλεως ἦλθον· καὶ τοσούτους ἀπέκτεινα μιᾶς ἡμέρας, ὥς τε τοὺς δακτυλίους αὐτῶν μεδίμνοις ἀπομετρῆσαι, καὶ τοὺς ποταμοὺς γεφυρῶσαι νεκροῖς. καὶ ταῦτα πάντα ἔπραξα, οὔτε Ἄμμωνος υἱὸς ὀνομαζόμενος, οὔτε θεὸς εἶναι προσποιούμενος, ἢ ἐνύπνια τῆς μητρὸς διεξιὼν, ἀλλ' ἄνθρωπος εἶναι ὁμολογῶν, στρατηγοῖς τε τοῖς συνετωτάτοις ἀντεξεταζόμενος 25), καὶ στρατιώταις τοῖς μαχι-

occidentales deuici, ſuperatisque magnis montibus, quae circa Padum ſunt, omnia ſum depopularus, et ſedibus emoui tot vrbes; campeſtrem Italiam ſubieci; ad ſuburbia usque primariae vrbis perueni; tot interfeci vno die, vt annulos eorum modiis ſim menſus, inque fluuiis cadauerum pontes ſtruxerim. Haec omnia geſſi, qui neque Ammonis filius dicebar, neque Deus eſſe videri volebam, nec ſomnia matris ſabulabar; ſed me hominem eſſe faſſus, cumque ducibus prudentiſſimis comparatus, et cum militibus pugna-

25. Ἀντεξεταζόμενος] Valet, *tanquam parem componi, et cum alio congredi*; quare de iudiciis etiam vſurpatur. *Hemſt.*

μαχιμωτάτοις συμπλεκόμενος· ἀ Μήδας καὶ Ἀρμενίας καταγωνιζόμενος ὑποφεύγοντας πρὶν διώκειν τινὰ, καὶ τῷ τολμήσαντι παραδιδόντας εὐθὺ τὴν νίκην.

Ἀλέξανδρος δὲ πατρῴαν ἀρχὴν παραλαβὼν ηὔξησε, καὶ παραπολὺ ἐξέτεινε, χρησάμενος τῇ τῆς τύχης ὁρμῇ. ἐπειὸ ἓν ἐνίκησέ τε, καὶ τὸν ὄλεθρον ἐκεῖνον Δαρεῖον ἐν Ἰσσῷ τε καὶ Ἀρβήλοις ἐκράτησεν, ἀποσὰς τῶν πατρῴων προσκυνεῖσθαι ἠξίε, καὶ ἐς δίαιταν τὴν Μηδικὴν μετεδιήτησεν ἑαυτὸν, καὶ ἐμιαιφόνει ἐν τοῖς συμποσίοις τὰς φίλας, καὶ συνελάμβανεν ἐπὶ θανάτῳ 26). ἐγὼ δὲ ἦρξα ἐπίσης τῆς πατρίδος,

pugnacissimis congressus: non Medos Armeniosque debellans prius aufugientes, quam aliquis insequatur, et audenti statim cedentes victoriam.

3. Alexander autem, quum paternum imperium suscepisset, id auxit et multis partibus ampliauit vsus secundo fortunae impetu, at postquam vicit illum nullius pretii Darium, atque ad Issum et Arbelis superior fuit, pertaesus patrii moris adorari volebat, atque in Medicam illam et effeminatam viuendi rationem degenerauit: tum impie trucidabat inter conuiuia amicos, comprehendebatque ad mortem ducendos. Ego contra praefui aequo iure patriae,

26. Συνελάμβανεν ἐπὶ θανάτῳ] Est συλλαμβάνειν τινα, *aliquem capere, comprehendere.* Ergo

δος, καὶ ἐπειδὴ μετεπέμπετο, τῶν πολεμίων μεγάλῳ ςόλῳ ἐπιπλευσάντων τῆς Λιβύης 27), ταχέως ὑπήκκσα, καὶ ἰδιώτην ἐμαυτὸν παρέσχον, καὶ καταδικασθεὶς ἤνεγκα εὐγνωμόνως τὸ πρᾶγμα. καὶ ταῦτ' ἔπραξα βάρβαρος ὤν, καὶ ἀπαίδευτος παιδείας τῆς Ἑλληνικῆς· καὶ ὅτε Ὅμηρον, ὥσπερ ἔτος, ᾀδῶν, ὅτε ὑπ' Ἀριςοτέλει τῷ σοφιςῇ παιδευθεὶς, μόνῃ δὲ τῇ φύσει ἀγαθῇ χρησάμενος. ταῦτά ἐςιν, ἃ ἐγὼ

atque vbi me domum arcessebat, hostibus magna classe adortis Africam, e vestigio parui, meque priuatum praebui; condemnatus tuli animo moderato casum. Haec feci barbarus et expers disciplinae Graecae, neque Homeri, prout hicce, carmina recitando decantans, nec sub Aristotele sophista doctrinis imbutus, at sola vsus natura bona. Haec sunt, quibus ego

Ergo συλλαμβάνειν τινὰ ἐπὶ θανάτῳ est ad verbum, *aliquem comprehendere ad mortem*, h. e. vt ad mortem ducatur, vel, mortis supplicio afficiatur. *Bos.*

27. Ἐπιπλευσάντων τῆς Λιβύης] Discedit haec structura a certa scribendi consuetudine: ferri poterat πλευσάντων ἐπὶ τῆς Λιβύης· si teneas ἐπιπλευσάντων, vt sane retinendum est, omnino refingi decet, τῇ Λιβύῃ. *Hemsk.*

ἐγὼ Ἀλεξάνδρου ἀμείνων Φημὶ εἶναι. εἰ δ' ἔστι καλλίων οὗτοσὶ, διότι διαδήματι τὴν κεφαλὴν διεδέδετο, Μακεδόσι μὲν ἴσως καὶ ταῦτα σεμνά· οὐ μὴν διὰ τοῦτ' ἀμείνων δόξειεν ἂν γενναίου καὶ στρατηγικοῦ ἀνδρὸς, τῇ γνώμῃ πλέον ἤπερ τῇ τύχῃ κεχρημένου. ΜΙΝ. ὁ μὲν εἴρηκεν οὐκ ἀγεννῆ τὸν λόγον, οὐδ' ὡς Λιβυν εἰκὸς ἦν, ὑπὲρ αὐτοῦ. σὺ δὲ, ὦ Ἀλέξανδρε, τί πρὸς ταῦτα Φῄς;

ΑΛ. Ἐχρῆν μὲν, ὦ Μίνως, μηδὲν πρὸς ἄνδρα οὕτω θρασύν· ἱκανὴ γὰρ ἡ Φήμη διδάξαι σε, οἷος μὲν ἐγὼ βασιλεὺς, οἷος δὲ οὗτος λῃστὴς ἐγένετο· ὅμως δὲ ὅρα, εἰ κατ' ὀλίγον αὐτοῦ διήνεγκα· ὃς νέος ὢν ἔτι παρελθὼν ἐπὶ τὰ πράγματα,

ego Alexandro praestare me fero: ille autem si pulcrior est, quia diademate caput habet reuinctum, apud Macedonas ista forte maiestatem habent; attamen idcirco praeferendus non existimetur viro strenuo, atque artibus imperatoriis instructo, qui solerti prudentia plus, quam fortuna fuerit vsus. MIN. Hic certe dixit masculam orationem, nec qualem ab Afro expectasses, pro se: tu, Alexander, quid ad illa respondes?

4. Nihil oportebat, Minos, homini tam audaci: satis enim te fama docuerit, qualis ego rex, hic contra qualis fuerit latro; vide tamen, an parno interuallo illum superarim, qui iuuenis adhuc ad rerum administrationem adgressus

ματα, καὶ τὴν ἀρχὴν τεταραγμένην κατέσχον, καὶ τὰς φονέας τοῦ πατρὸς μετῆλθον, καταφοβήσας τὴν Ἑλλάδα τῇ Θηβαίων ἀπωλείᾳ, στρατηγὸς ὑπ' αὐτῶν χειροτονηθεὶς, οὐκ ἠξίωσα τὴν Μακεδόνων ἀρχὴν περιέπων ἀγαπᾶν ἄρχειν ὑπόσων ὁ πατὴρ κατέλιπεν, ἀλλὰ πᾶσαν ἐπινοήσας τὴν γῆν, καὶ δεινὸν ἡγησάμενος, εἰ μὴ ἁπάντων κρατήσαιμι, ὀλίγοις ἄγων ἐστέβαλον ἐς τὴν Ἀσίαν· καὶ ἐπί τε Γρανικῷ ἐκράτησα μεγάλῃ μάχῃ· καὶ τὴν Λυδίαν λαβὼν, καὶ Ἰωνίαν καὶ Φρυγίαν, καὶ ὅλως τὰ ἐν ποσὶν ἀεὶ χειρούμενος ἦλθον ἐπὶ Ἰσσὸν, ἔνθα Δαρεῖος ὑπέμεινε μυριάδας πολλὰς στρατοῦ ἄγων.

Καὶ

gressus imperium turbatum continui, et percussores parentis supplicio sum vltus: tum perculsis Thebanorum excidio Graecis, dux eorum suffragiis lectus indignum existimaui, si soli Macedonum regno incubans contentus essem imperio à patre mihi relicto: sed vniuersum mente terrarum orbem complexus, intoleranduмque putans, nisi omnium forem dominus, paucis mecum ductis militibus inuasi Asiam; ad Granicum magno praelio fui superior; Lydiaque capta, Ionia et Phrygia, in summa proxima quaeque subiiciens perueni ad Issum, vbi Darius expectabat cum immensa copiarum multitudine.

Καὶ τὸ ἀπὸ τούτου, ὦ Μίνως, ὑμῖν ἴσε ὅσους ὑμῖν νεκροὺς ἐπὶ μιᾶς ἡμέρας κατέπεμψα. Φησὶ γὰρ ὁ πορθμεὺς μὴ διαρκέσαι αὐτοῖς τότε τὸ σκάφος, ἀλλὰ σχεδίαις διαπηξαμένους τοὺς πολλοὺς αὐτῶν διαπλεῦσαι. καὶ ταῦτα δὲ ἔπραττον αὐτὸς προκινδυνεύων, καὶ τετρώσθαι ἀξιῶν. καὶ ἵνα σοι μὴ τὰ ἐν Τύρῳ, μηδὲ τὰ ἐν Ἀρβήλοις διηγήσομαι, ἀλλὰ καὶ μέχρις Ἰνδῶν ἦλθον, καὶ τὸν Ὠκεανὸν ὅρον ἐποιησάμην τῆς ἀρχῆς, καὶ τοὺς ἐλέφαντας αὐτῶν εἷλον, καὶ Πῶρον ἐχειρωσάμην· καὶ Σκύθας δὲ, οὐκ ἐμπαταφρονήτους ἄνδρας, ὑπερβὰς τὸν Τάναϊν, ἐνίκησα μεγάλῃ ἱππομαχίᾳ· καὶ τοὺς φίλους εὖ ἐποίησα, καὶ τοὺς ἐχθροὺς ἠμυνάμην. εἰ δὲ καὶ

5. Exinde, Minos, vos non praeterit, quot vobis mortuos vno die huc demiserim: porritor quidem adfirmat, non suffecisse ipsis tunc cymbam, sed ratibus iunctis multos eorum traiecisse. Equidem ista agebam ipse me ante alios periculis offerens, vulnerarique pulcrum ducens. Et ne tibi quae Tyri sunt gesta, quaeque Arbelis, enarrem, ad Indos vsque penetraui, Oceanumque limitem feci imperii, elephantos eorum cepi, Porum subegi: Scythas etiam, minime contemnendos viros, transgressus Tanaim magna deuici equestri pugna: amicis benefeci, inimicos vltus sum. Quod si

Deus

δὲ καὶ θεὸς ἐδόκειν τοῖς ἀνθρώποις, συγγνώσοὶ ἐκεῖνοι, παρὰ τὸ μέγεθος τῶν πραγμάτων καὶ τοιοῦτόν τι πιστεύσαντες περὶ ἐμοῦ.

Τὸ δ' ἐν τελευταῖον, ἐγὼ μὲν βασιλεύων ἀπέθανον, ἔτος δὲ ἐν Φυγῇ ὢν παρὰ Προυσίᾳ τῷ Βιθυνῷ, καθάπερ ἄξιον ἦν πανουργότατον, καὶ ὠμότατον ὄντα· ὡς γὰρ δὴ ἐκράτησε τῶν Ἰταλῶν, οὐ λέγειν, ὅτι οὐκ ἰσχύϊ, ἀλλὰ πονηρίᾳ, καὶ ἀπιστίᾳ, καὶ δόλοις· νόμιμον δὲ, ἢ προφανὲς οὐδέν. ἐπεὶ δέ μοι ὠνείδισε τὴν τρυφὴν, ἐπιλελῆσθαί μοι δοκεῖ, οἷα ἐποίει ἐν Καπύῃ, ἑταίραις συνὼν, καὶ τοὺς τοῦ πολέμου καιροὺς ὁ θαυμάσιος καθηδυπαθῶν 28. ἐγὼ

Deus etiam videbar hominibus, veniam illi merentur ob magnitudinem rerum gestarum tale quiddam de me sibi persuadentes.

6. Denique ego regnans diem obii: hicce patria extorris apud Prusiam Bithynum, vt dignum erat, fraudulentissimum crudelissimumque hominem. Nam quomodo superarit Italos, mitto dicere; non fortitudine sane, sed malitia, perfidia et dolis; nihil autem in praeliis iustum atque apertum. Quandoquidem vero mihi exprobrauit luxuriam, oblitus mihi videtur, qualia fecerit Capuae, meretriculis adfixus, et belli opportunitates in deliciis dispendens.

 Ego

28. Καθηδυπαθῶν] Est elegans loquendi formu-

ἐγὼ δὲ εἰ μὴ, μικρὰ τὰ Ἑσπέρια δόξας, ἐπὶ τὴν ἕω μᾶλλον ὥρμησα, τί ἂν μέγα ἔπραξα, Ἰταλίαν ἀναιμωτὶ λαβὼν, καὶ Λιβύην, καὶ τὰ μέχρι Γαδείρων ὑπαγόμενος; ἀλλ' ἐκ ἀξιόμαχα ἔδοξέ μοι ἐκεῖνα, ὑποπτήσσοντα ἤδη, καὶ δεσπότην ὁμολογοῦντα. εἴρηκα. σὺ δὲ, ὦ Μίνως, δίκαζε. ἱκανὰ γὰρ ἀπὸ πολλῶν καὶ ταῦτα.

ΣΚΗ. Μὴ πρότερον, ἢν μὴ καὶ ἐμοῦ ἀκούσῃς.

ΜΙΝ. τίς γὰρ εἶ, ὦ βέλτιστε; ἢ πόθεν ὢν ἔρεις;

ΣΚΗ. Ἰταλιώτης Σκηπίων, στρατηγὸς, ὁ καθελὼν

Ego autem nisi paruifactis orbis occidui rebus in Orientem irruissem, quid grande praestitissem Italia incruente capta, Libyaque, et cunctis ad Gades vsque subactis? at illae partes bello mihi dignae non videbantur, vt quae vltro iam metu iugum subirent, ac dominum faterentur. Dixi: tu, Minos, iudica: haec enim ipsa de multis sufficiunt.

7. SCIP. Ne prius tamen, nisi de me quoque audiueris. MIN. At quis tu, virorum optime, aut vnde domo dicturus eris? SCIP. Italus Scipio, Imperator, qui fregi Car-

formula τὰς τῶν πολέμων καιρὰς καθηδυπαθεῖν, *luxu et voluptatibus auocatum belli opportunitates perdere atque e manibus amittere*: eamque potestatem pluribus verbis confert adfixa praepositio κατά. *Hemst.*

ελὼν Καρχηδόνα, καὶ κρατήσας Λιβύων μεγάλαις μάχαις. MIN. τί ἂν καὶ σὺ ἐρεῖς; ΣΚΗ. Ἀλεξάνδρε μὲν ἥττων εἶναι, τὸ δ' Ἀννίβου ἀμείνων· ὃς ἐδίωξα νικήσας αὐτὸν, καὶ φυγεῖν κατηναγκάσας ἀτίμως. πῶς ἂν οὐκ ἀναίσχυντος ἔτος, ὃς πρὸς Ἀλέξανδρον ἀμιλλᾶται, ᾧ ἐδὲ Σκηπίων ἐγὼ, ὁ νενικηκὼς αὐτὸν, παραβάλλεσθαι ἀξιῶ; MIN. νὴ Δί' εὐγνώμονα φής, ὦ Σκηπίων· ὥστε πρῶτος μὲν κεκρίσθω Ἀλέξανδρος, μετ' αὐτὸν δὲ, σύ· εἶτα, εἰ δοκεῖ, τρίτος Ἀννίβας, οὐδὲ ἔτος εὐκαταφρόνητος ὤν.

Carthaginem, Afrosque deuici magnis praeliis. MIN. Quid igitur porro tu dices? SCIP. Alexandro quidem me concedere, verum Annibalem anteire, vt qui victum illum pepuli, fugamque turpem capessere coëgi: quomodo non impudens igitur hicce, qui cum Alexandro contendat, cui ne ego quidem Scipio, qui eum superaui, comparari sustineo. MIN. Ita me Iupiter amet, aequum loquere, Scipio: quare primo quidem loco ponatur Alexander; tu illi secundus esto: postea, si videtur, Annibal, ne ipse quidem facile contemnendus.

XIII.

Διογένης καὶ Ἀλεξάνδρος.

ΔΙΟΓ. Τί τοῦτο, ὦ Ἀλέξανδρε; καὶ σὺ τέθνηκας, ὥσπερ καὶ ἡμεῖς ἅπαντες; ΑΛ. ὁρᾷς, ὦ Διόγενες· ἀ' παράδοξον δὲ, εἰ ἄνθρωπος ὢν ἀπέθανον. ΔΙΟ. κἀκεῖν ὁ Ἄμμων ἐψεύδετο, λέγων ἑαυτὸν σε εἶναι υἱόν· σὺ δὲ Φιλίππου ἄρα ἦσθα; ΑΛ. Φιλίππου δηλαδή· ἀ γὰρ ἂν ἐτεθνήκειν Ἄμμωνος ὤν. ΔΙΟ. καὶ μὴν καὶ περὶ τῆς Ὀλυμπιάδος ὅμοια ἐλέγοντο, δράκοντα ὁμιλεῖν αὐτῇ, καὶ βλέπεσθαι ἐν τῇ εὐνῇ· εἶτα ἄτω σε τεχθῆναι· τὸν δὲ Φίλιππον ἐξηπατῆσθαι, οἰόμενον πατέρα σε εἶναι. ΑΛ. κἀγὼ

Diogenis et Alexandri.

DIOG. Quid hoc, Alexander? et tu mortuus es perinde atque nos omnes? ALEX. Res apparet, Diogenes: nec valde mirandum, si homo natus mortem obii. DIOG. Igitur Ammon mentiebatur te praedicans suum esse filium, quum tu interea Philippi fores. ALEX. Quippe Philippi: neque enim Ammone genitus decessissem. DIOG. Atqui etiam de Olympiade similia quaedam ferebantur, draconem cum ea rem habere et conspici in lecto; tum ita te fuisse prognatum, Philippum vero deceptum, qui opinaretur se tibi patrem esse. ALEX.

Et

κἀγὼ ταῦτα ἤκουον, ὥσπερ σύ· νῦν δὲ ὁρῶ, ὅτι οὐδὲν ὑγιὲς ἔτε ἡ μήτηρ, ἔτε οἱ τῶν Ἀμμωνίων προφῆται ἔλεγον. ΔΙΟ. ἀλλὰ τὸ ψεῦδος αὐτῶν οὐκ ἄχρηςόν σοι, ὦ Ἀλέξανδρε, πρὸς τὰ πράγματα ἐγένετο· πολλοὶ γὰρ ὑπέπτησσον θεὸν εἶναί σε νομίζοντες.

Ἀτὰρ εἰπέ μοι, τίνι τὴν τοσαύτην ἀρχὴν καταλέλοιπας; ΑΛ. οὐκ οἶδα, ὦ Διόγενες· οὐ γὰρ ἔφθασα ἐπισκῆψαί τι περὶ αὐτῆς· ἢ τοῦτο μόνον, ὅτι ἀποθνήσκων Περδίκκᾳ τὸν δακτύλιον ἐπέδωκα. πλὴν ἀλλὰ τί γελᾷς, ὦ Διόγενες; ΔΙΟ. τί γὰρ ἄλλο, ἢ ἀνεμνήσθην, οἷα ἐποίει ἡ Ἑλλὰς, ἄρτι σε παρειληφότα τὴν ἀρχὴν κολακεύοντες, καὶ προςάτην αἱρούμενοι, καὶ ςρατη-

Et ego non ſecus iſta, quam tu, audiebam: nunc video nihil veri nec matrem, neque Ammoniorum vates dixiſſe. DIOG. Verum mendacium eorum non inutile tibi, Alexander, ad res gerendas fuit: multi enim metu ſuccumbebant, Deum eſſe te rati.

2. At cedo mihi, cui illud tantum imperium reliquiſti? ALEX. Neſcio ſane Diogenes: nam nihil antequam morerer mandaui quicquam de eo, niſi hoc ſolum, quod animam agens Perdiccae annulum tradidi. Interea tu quid rides, Diogenes? DIOG. Quid ſcilicet aliud, quam in memoriam reuocaui, qualia faceret Graecia, te ſuſcepto iam modo imperio adulati, praefectum-

ςρατηγὸν ἐπὶ τὰς βαρβάρας· ἔνιοι δὲ καὶ τοῖς δώδεκα θεοῖς προςιθέντες, καὶ νεὼς οἰκοδομάμενοι, καὶ θύοντες ὡς δράκοντος υἱῷ.

Ἀλλ' εἰπέ μοι, πᾶ σε οἱ Μακεδόνες ἔθαψαν; ΑΛ. ἔτι ἐν Βαβυλῶνι κεῖμαι τρίτην ταύτην ἡμέραν· ὑπισχνεῖται δὲ Πτολεμαῖος ὁ ὑπασπιςὴς, ἢν ποτε ἀγάγῃ σχολὴν ἀπὸ τῶν θορύβων τῶν ἐν ποσὶν, ἐς Αἴγυπτον ἀπαγαγών με θάψειν ἐκεῖ, ὡς γενοίμην εἷς τῶν Αἰγυπτίων θεῶν. ΔΙΟ. μὴ γελάσω, ὦ Ἀλεξανδρε, ὁρῶν καὶ ἐν ᾅδε ἔτι σε μωραίνοντα, καὶ ἐλπίζοντα Ἄνυβιν, ἢ Ὄσιριν γενέσθαι; πλὴν ἀλλὰ ταῦτα μὲν, ὦ θειότατε, μὴ ἐλπίσῃς· ἀ γὰρ θέμις ἀνελθεῖν τινα

que capientes et imperatorem aduersum barbaros: nonnulli etiam duodecim Diis adiungebant, templaque et sacra faciebant tanquam serpentis filio.

3. At quaeso, vbi te Macedones sepeliuerunt? ALEX. Etiamnum Babylone iaceo tertium istum diem: promittit autem Ptolemaeus satellites, si quando otium agat a turbis, quae nunc vrguent, se in Aegyptum me delatum humaturum ibi, vt vnus iam Aegyptiorum Deorum. DIOG. Non ego rideam, Alexander, quum te video in Orco quoque desipientem, sperantemque fore, vt Anubis aut Osiris euadas: at tu tamen ista, diuinissime, ne speres: fas enim non est, sursum

τινα τῶν ἅπαξ διαπλευσάντων τὴν λίμνην, καὶ ἐς τὸ εἴσω τοῦ χωρίου παρελθόντων· οὐ γὰρ ἀμελὴς ὁ Αἰακὸς, οὐδ' ὁ Κέρβερος εὐκαταφρόνητος.

Ἐκεῖνα δὲ ἡδέως ἂν μάθοιμι παρὰ σοῦ, πῶς φέρεις, ὁπότ' ἂν ἐννοήσῃς ὅσην εὐδαιμονίαν ὑπὲρ γῆς ἀπολιπὼν ἀφίξαι, σωματοφύλακας, καὶ ὑπασπιστὰς, καὶ σατράπας, καὶ χρυσὸν τοσοῦτον, καὶ ἔθνη προσκυνοῦντα· καὶ Βαβυλῶνα, καὶ Βάκτρα, καὶ τὰ μεγάλα θηρία, καὶ τιμὴν, καὶ δόξαν· καὶ τὸ ἐπίσημον εἶναι ἐλαύνοντα, διαδεδεμένον ταινίᾳ λευκῇ τὴν κεφαλὴν, πορφυρίδα ἐμπεπορπημένον· οὐ λυπεῖ ταῦτά σε ὑπὸ τὴν μνήμην ἰόντα; τί δακρύεις, ὦ μάταιε; οὐδὲ

surſum redire quemquam eorum, qui ſemel traiecerunt hanc paludem, et citra oſtium illud ſeſe penetrarunt; neque enim Aeacus eſt negligens, nec talis Cerberus, quem facile contemnas.

4. Iſtud autem perlibenter didicerim a te, quo animo feras, quum cogitando percenſes, quanta felicitate in terra relicta huc adueneris; corporis cuſtodes inquam, ſatellites, ſatrapas, auri tantum numerum, populos adorantes, Babylonem, Bactra, immanes belluas, honorem, et gloriam; idque praeterea, inſignem eſſe curru vectum, religatum taenia candida caput, purpuream veſtem fibula ſubſtrictam gerentem: nonilla te pungunt mentem ſubeuntia? Quid lacrimaris, inepte?

ἀδὲ ταῦτά σε ὁ σοφὸς Ἀριςοτέλης ἐπαίδευσε μὴ οἴεσθαι βέβαια εἶναι τὰ παρὰ τῆς τύχης.

ΑΛ. Σοφὸς ἁπάντων ἐκεῖνος κολάκων ἐπιτριπτότατος ὤν; ἐμὲ μόνον ἔασον τὰ Ἀριςοτέλους εἰδέναι, ὅσα μὲν ᾔτησε παρ' ἐμοῦ, οἷα δὲ ἐπέςελλεν, ὡς δὲ κατεχρῆτό μοι τῇ περὶ παιδείαν φιλοτιμίᾳ θωπεύων, καὶ ἐπαινῶν ἄρτι μὲν ἐς τὸ κάλλος, ὡς καὶ τοῦτο μέρος ὂν τἀγαθοῦ, ἄρτι δ' ἐς τὰς πρόξεις, καὶ τὸν πλοῦτον. καὶ γὰρ οὗ καὶ τοῦτ' ἀγαθὸν ἡγεῖτ' εἶναι, ὡς μὴ αἰσχύνοιτο καὶ αὐτὸς λαμβάνων. γόης, ὦ Διόγενες, ἄνθρωπος, καὶ τεχνίτης. πλὴν ἀλλὰ τοῦτό γε ἀπολέλαυκα αὐτοῦ τῆς σοφίας, τὸ λυπεῖ-

inepte? nonne ista te docuit sapiens Aristoteles non putare certa, quippe fortunae dona?

5. ALEX. Sapiens omnium iste adulatorum perditissimus? me solum sine ad Aristotelem quae spectant scire. quam multa petierit a me, quales literas miserit, quam fuerit abusus meo doctrinarum ambitioso studio, dum blande assentatur, laudatque nunc ob pulcritudinem, quasi et illa pars sit boni; nunc ob res gestas et diuitias: etenim illud etiam esse bonum ducebat, vt nullo pudore deterritus oblatas a me opes acciperet: praestigiator, Diogenes, plane, et mirus artifex. Illum adeo percepi fructum ex eius sapientia,

λυπεῖσθαι ὡς ἐπὶ μεγίστοις ἀγαθοῖς ἐκείνοις, ἃ κατηριθμήσω μικρῷ γε ἔμπροσθεν.

ΔΙΟ. Ἀλλ' οἶσθα ὃ δράσεις; ἄκος γάρ σοι τῆς λύπης ὑποθήσομαι· ἐπεὶ ἐνταῦθά γε ἐλλέβορος οὐ φύεται, σὺ δὲ κἂν τὸ Λήθης ὕδωρ χανδὸν ἐπισπασάμενος πίε· καὶ αὖθις πίε, καὶ πολλάκις. ἕτω γὰρ αν παύσῃ ἐπὶ τοῖς Ἀριστοτέλους ἀγαθοῖς ἀνιώμενος. καὶ γὰρ καὶ Κλεῖτον ἐκεῖνον ὁρῶ, καὶ Καλλισθένη, καὶ ἄλλους πολλοὺς ἐπὶ σὲ ὁρμῶντας, ὡς διασπάσαιντο, καὶ ἀμύναιντό σε, ὧν ἔδρασας αὐτούς. ὥστε τὴν ἑτέραν σὺ ταύτην βάδιζε, καὶ πῖνε πολλάκις, ὡς ἔφην.

tia, vt doleam amissis, quasi maximis bonis, rebus illis, quas denumerasti paulo ante.

6. DIOG. At scin' tu, quid facias: remedium enim tibi doloris suggeram, quandoquidem hicce loci helleborus non nascitur. Tu ergo Lethes aquam ore patulo ductam bibe, iterumque bibe et saepius; sic enim desines propter Aristotelis bonorum amissionem dolore cruciari. Verum et Clitum illum video, et Callisthenem aliosque multos in te irruentes, vt discerpant, atque vlciscantur iniurias a te illatas. Quare tu alteram illam viam ingredere, et bibe saepius, vt dixi.

XIV. Ἀλε-

XIV.

Ἀλεξάνδρου καὶ Φιλίππου.

ΦΙΛ. Νῦν μέν, ὦ Ἀλέξανδρε, ἐκ ἂν ἔξαρνος γένοιο, μὴ ἐκ ἐμὸς υἱὸς εἶναι· οὐ γὰρ ἂν ἐτεθνήκεις, Ἀμμωνός γε ὤν. ΑΛ. ἐδ' αὐτὸς ἠγνόουν, ὦ πάτερ, ὡς Φιλίππου τοῦ Ἀμύντου υἱός εἰμι· ἀλλ' ἐδεξάμην τὸ μάντευμα, ὡς χρήσιμον 29) ἐς τὰ πράγματα οἰόμενος εἶναι. ΦΙΛ. πῶς λέγεις; χρήσιμον ἐδόκει σοι τὸ παρέχειν σεαυτὸν ἐξαπατηθησόμενον ὑπὸ τῶν προφητῶν;

Alexandri et Philippi.

PHIL. Nunc fane, Alexander, infitias haud iuevis te filium esse meum; nequaquam enim mortuus fores, siquidem Ammonis esses. ALEX. Nec ipse ignorabam, pater, me Philippi Amyntae nati filium esse; sed interpretabar in meam partem oraculum, conducibile ratus ad res gerendas. PHIL. Quid ita? conducibile tibi videbatur praebere temet decipiendum a pro-

29. Ὡς χρήσιμον] Existimet aliquis vel ὡς supernacuum esse, vel οἰόμενος εἶναι, vel denique scribi non absurde posse ὡς χρησιμώτατον. Verum sciendum est, eum saepe locum tenere particulam ὡς, quem sine orationis detrimento facile relinquere queat. *Hemst.*

φητῶν; ΑΛ. οὐ τοῦτο· ἀλλ' οἱ βάρβαροι κατεπλάγησάν με, καὶ οὐδεὶς ἔτι ἀνθίστατο, οἰόμενοι θεῷ μάχεσθαι· ὥστε ῥᾷον ἐκράτουν αὐτῶν.

ΦΙΛ. Τίνων ἐκράτησας σύ γε ἀξιομάχων ἀνδρῶν, ὃς δειλοῖς ἀεὶ συνηνέχθης, τοξάρια, καὶ πελτάρια, καὶ γέῤῥα οἰσύϊνα προβεβλημένοις; Ἑλλήνων κρατεῖν ἔργον ἦν, Βοιωτῶν καὶ Φωκέων καὶ Ἀθηναίων· καὶ τὸ Ἀρκάδων ὁπλιτικὸν, καὶ τὴν Θετταλὴν ἵππον, καὶ τοὺς Ἠλείων ἀκοντιστὰς, καὶ τὸ Μαντινέων πελταστικὸν, ἢ Θρᾶκας, ἢ Ἰλλυριοὺς, ἢ καὶ Παίονας χειρώσασθαι, ταῦτα μεγάλα. Μήδων δὲ, καὶ Περσῶν, καὶ Χαλδαίων, καὶ χρυσοφόρων ἀνθρώπων

a prophetis? ALEX. Non illud dico: sed barbari stupore perculsi me formidabant, nullusque amplius resistebat, arbitrati cum Deo se pugnare.

2. PHIL. At quos tu deuicisti bello vinci dignos viros, qui cum ignauis semper manum conseruisti, qui arcus, peltas minutas, scuta denique viminea prae se proiiciant? Graecos superare labor erat, Boeotos, Phocenses, et Athenienses: tum Arcades grauis armaturae, Thessalum equitatum, Eleorum iaculatores, Mantinensium cetratos milites, aut Thracas, Illyrios, quin etiam Paeonas subiicere, hoc praeclarum: Medos autem, Persas et Chaldaeos auro nitentes homi-

πων καὶ ἁβρῶν, ἐκ οἶσθα, ὡς πρὸ σᾶ μυρίοι μετὰ Κλεάρχε ἀνελθόντες ἐκράτησαν, ἐδ' εἰς χεῖρας ὑπομεινάντων ἐλθεῖν ἐκείνων, ἀλλὰ πρὶν ἢ τόξευμα ἐξικνεῖσθαι φυγόντων.

ΑΛ. Ἀλλ' οἱ Σκύθαι γε, ὦ πάτερ, καὶ οἱ Ἰνδῶν ἐλέφαντες ἐκ εὐκαταφρόνητόν τι ἔργον. καὶ ὅμως ἐ διαφήσας αὐτὰς, ἐδὲ προδοσίαις ὠνάμενος τὰς νίκας, ἐκράτων αὐτῶν· ἐδ' ἐπιώρκησα πώποτε, ἢ ὑποσχόμενος ἐψευσάμην, ἢ ἄπιστον ἔπραξά τι τᾶ νικᾶν ἕνεκα. καὶ τὰς Ἑλληνὰς δὲ, τὰς μὲν ἀναιμωτὶ παρέλαβον· Θηβαΐκὰς δὲ ἴσως ἀκάεις ὅπως μετῆλθον. ΦΙΛ. οἶδα ταῦτα πάντα. Κλεῖτος γὰρ ἀπήγγειλέ μοι,

homines ac molles non meministi ante te a decem illis millibus, qui cum Clearcho in Persidem sunt profecti, esse superatos, quum ne manus quidem gradumque conferre sustinerent, sed antequam telum ad eos peruenirem, in fugam se darent.

3. ALEX. Attamen Scythae, pater, et Indorum elephanti haud sane contemnendi; quos equidem, nec factione mota diuisos, nec emta proditione victoria, superaui tamen: neque peieraui vnquam, promissamue fidem fefelli, aut perfidum aliquid designaui vincendi causa. Graecos porro, hos sine sanguine mihi adiunxi; Thebanos autem forte inaudiuisti quibus suppliciis sim persecutus. PHIL. Noui isthaec omnia: Clitus enim renunciavit

μοι, ἓν σὺ τῷ δορατίῳ διελάσας μεταξὺ δειπνοῦντα ἐφόνευσας, ὅτι με πρὸς τὰς σὰς πράξεις ἐπαινέσαι ἐτόλμησε.

Σὺ δὲ καὶ τὴν Μακεδονικὴν χλαμύδα καταβαλὼν, κάνδυν, ὥς φασι, μετενέδυς, καὶ τιάραν ὀρθὴν ἐπέθης, καὶ προσκυνεῖσθαι ὑπὸ Μακεδόνων, ὑπ' ἐλευθέρων ἀνδρῶν ἠξίεις· καὶ, τὸ πάντων γελοιότατον, ἐμιμᾶ τὰ τῶν νενικημένων. ἐῶ γὰρ λέγειν ὅσα ἄλλα ἔπραξας, λέγεσι συγκατακλείων πεπαιδευμένους ἄνδρας, καὶ γάμους τοιούτους γαμῶν, καὶ Ἡφαιςίωνα ὑπεραγαπῶν. ἓν ἐπῄνεσα μόνον ἀκούσας, ὅτι ἀπέσχου τῆς τοῦ Δαρείου γυναικὸς καλῆς οὔσης, καὶ τῆς

vit mihi, quem tu ſpiculo traiectum inter coenam trucidaſti, quia me ad tuas res geſtas comparatum laudare inſtituerit.

4. Tu praeterea Macedonica chlamyde proiecta, mutato, vt aiunt, in candyn Perſicam habitu, et tiaram rectam capiti impoſuiſti, et adorari a Macedonibus, ab hominibus liberis volebas, quodque omnium erat maxime ridiculum, aemulabare mores deuictorum; nam omitto dicere, quae alia perpetraris, dum in eandem caueam cum leonibus includis eruditos viros, nuptiasque tales celebras, et Hephaeſtionem vltra modum diligis: id vnicum laudaui tantummodo relatum, abſtinuiſſe te a Darii vxore

τῆς μητρὸς αὐτᾶ, καὶ τῶν θυγατέρων ἐπεμελήθης· βασιλικὰ γὰρ ταῦτα.

ΑΛ. Τὸ φιλοκίνδυνον δὲ, ὦ πάτερ, οὐκ ἐπαινεῖς, καὶ τὸ ἐν Ὀξυδράκαις πρῶτον καθάλασθαι εἰς τὸ ἐντὸς τᾶ τείχεος, καὶ τοσαῦτα λαβεῖν τραύματα; ΦΙΛ. οὐκ ἐπαινῶ τᾶτο, ὦ Ἀλέξανδρε· οὐκ ὅτι μὴ καλὸν εἶναι οἶμαι καὶ τιτρώσκεσθαι ποτὲ τὸν βασιλέα, καὶ προκινδυνεύειν τᾶ στρατᾶ· ἀλλ' ὅτι σοι τοιᾶτο ἤκιστα συνέφερε· θεὸς γὰρ εἶναι δοκῶν, εἰ ποτε τρωθείης, καὶ βλέποιέν σε φοράδην τᾶ πολέμου ἐκκομιζόμενον, αἵματι ῥεόμενον, οἰμώζοντα ἐπὶ τῷ τραύματι, ταῦτα γέλως ἦν τοῖς ὁρῶσι· καὶ ὁ Ἄμμων γόης καὶ ψευδόμαντις ἠλέγχετο,

formosa, eiusque matre, et natarum curam habuisse: haec enim regia sunt.

5. ALEX. Ad pericula vero subeunda promtum animum, pater, non laudas, nec quod in Oxydracis primus desiluerim intra murum, torque acceperim vulnera? PHIL. Non laudo, Alexander; non quod pulcrum esse non putem etiam vulnerari aliquando regem, et pro exercitu pericula suscipere; sed quod tibi tale inceptum minime conducebat: deus enim quum videbare, si quando vulnerareris, viderentque te portatum praelio efferri, cruore manantem, ingemiscentem vulnere, haec vtique ridendi materies erat futura spectantibus, et Ammon impostor, falsusque vates argue-

το, καὶ οἱ προφῆται κόλακες. ἢ τίς ἐκ ἂν ἐγέλασεν ὁρῶν τὸν τοῦ Διὸς υἱὸν λειποψυχοῦντα, δεόμενον τῶν ἰατρῶν βοηθεῖν; νῦν μὲν γὰρ, ὁπότε ἤδη τέθνηκας, ἐκ οἴει πολλοὺς εἶναι τοὺς τὴν προσποίησιν ἐκείνην ἐπικερτομοῦντας, ὁρῶντας τὸν νεκρὸν τοῦ θεοῦ ἐκτάδην κείμενον, μυδῶντα ἤδη καὶ ἐξῳδηκότα κατὰ νόμον σωμάτων ἁπάντων; ἄλλως τε καὶ τὸ χρήσιμον, ὃ ἔφης, Ἀλέξανδρε, τὸ διὰ τοῦτο κρατεῖν ῥᾳδίως, πολύ σε τῆς δόξης ἀφῃρεῖτο τῶν κατορθουμένων· πᾶν γὰρ ἐδόκει ἐνδεὲς ὑπὸ θεοῦ γίνεσθαι δοκοῦν.

ΑΛ. Οὐ ταῦτα φρονοῦσιν οἱ ἄνθρωποι περὶ ἐμοῦ, ἀλλ' Ἡρακλεῖ καὶ Διονύσῳ ἐνάμιλλον τιθέασί

arguebatur; prophetae vero adulatores. Et quis non risisset, si videret Iouis filium animo deficientem, implorantem medicorum operam? Nunc vero, quum iam mortuus es, non tu censes multos esse, qui simulationem diuinitatis istam acerbioribus iocis proscindant, quum vident cadauer Dei porrectum, putrescens iam ac tumidum ex lege corporum omnium. Praeterquam quod illa, quam dicebas, Alexander, vtilitas, quasi eam ob causam facili victoria potireris, multum tibi detraxit gloriae rerum egregie gestarum: nihil enim non videbatur minus et infra dignitatem, quod a Deo fieri videretur.

6. ALEX. Non ista de me sentiunt homines, sed cum Hercule et Baccho compa-

 rant:

θέασί με. καίτοι τὴν Ἄορνον ἐκείνην, ἐφ' ἑτέρῳ ἐκείνων λαβόντος, ἐγὼ μόνος ἐχειρωσάμην. ΦΙΛ. ὁρᾷς ὅτι ταῦτα ὡς υἱὸς Ἄμμωνος λέγεις, ὃς Ἡρακλεῖ καὶ Διονύσῳ παραβάλλεις σεαυτὸν; καὶ ἐκ αἰσχύνη, ὦ Ἀλέξανδρε, ἐδὲ τὸν τύφον ἐπομαθήσῃ, καὶ γνώσῃ σεαυτὸν, καὶ συνῆς ἤδη νεκρὸς ὤν.

rant: quin imo Aornum, illam inacceſſam auibus rupem, quum neuter illorum ceperit, ego ſolus ſubegi. PHIL. Viden' iſta te tanquam Ammonis filium dicere, qui Herculi et Baccho aequiparas te ipſum: nonne te pudet, Alexander, nec faſtum dediſces, teque ipſe cognoſces, et iam intelliges te mortuum eſſe?

XV.

Ἀχιλλέως καὶ Ἀντιλόχου.

ΑΝΤ. Οἷα πρῴην, Ἀχιλλεῦ, πρὸς τὸν Ὀδυσσέα σοι εἴρητο περὶ τοῦ θανάτου· ὡς ἀγεννῆ καὶ ἀνάξια τοῖν διδασκάλοιν ἀμφοῖν, Χείρωνός τε καὶ Φοίνικος; ἠκροώμην γὰρ, ὁπότε

Achillis et Antilochi.

ANT. Qualia pridie, Achilles, ad Vlyſſem a te ſunt dicta de morte, quam humilis animi minimeque digna vtrisque praeceptoribus Chirone et Phoenice! auſcultabam enim

ὁπότε ἔφης βέλεσθαι ἐπάρουρος ὢν θητεύειν παρά τινι τῶν ἀκλήρων, ᾧ μὴ βίοτος πολὺς εἴη, μᾶλλον ἢ πάντων ἀνάσσειν τῶν νεκρῶν. ταῦτα μὲν ἴν ἀγεννῆ τινα Φρύγα δειλὸν, καὶ πέρα τᾶ καλῶς ἔχοντος φιλόζωον ἴσως ἐχρῆν λέγειν· τὸν Πηλέως δὲ υἱὸν, τὸν φιλοκινδυνότατον ἡρώων ἁπάντων, ταπεινὰ ἔτω περὶ αὐτᾶ διανοεῖσθαι πολλὴ αἰσχύνη, καὶ ἐναντιότης πρὸς τὰ πεπραγμένα σοι ἐν τῷ βίῳ· ὃς, ἐξὸν ἀκλεῶς ἐν τῇ Φθιώτιδι πολυχρόνιον βασιλεύειν, ἑκὼν προείλε τὸν μετὰ τῆς ἀγαθῆς δόξης θάνατον.

ΑΧ. Ὦ παῖ Νέςορος, ἀλλὰ τότε μὲν ἄπειρος ἔτι τῶν ἐνταῦθα ὢν, καὶ τὸ βέλτιον ἐκεί-

νων

enim, quando dictitabas malle te in terra vitam degentem mercenariam operam praestare cuipiam inopum, cui victus copia non abundet, quam omnibus imperare mortuis: ista abiectum aliquem ignauumque Phrygem, vltra quam decorum sit, vitae cupidum forte fas erat proloqui; at Pelei filium, heroum omnium promtissime se periculis offerentem tam demissa de se cogitare pudendum plane, et multimodis discrepans a rebus in vita gestis; vt qui, quum liceret inglorium in Phthiotide diuturnumque regnum possidere, vltro praetulisti coniunctam cum pulcra laude mortem.

2. ACH. Nestoris fili, tunc equidem inexpertus rerum inferarum, ignarusque vtrum

νων ὁπότερον ἦν ἀγνοῶν, τὸ δύςηνον ἐκεῖνο δοξάριον προετίμων τȣ̃ βίȣ· νῦν δὲ συνίημι ἤδη, ὡς ἐκείνη μὲν ἀνωφελὴς, εἰ καὶ ὅτι μάλιςα οἱ ἄνω ῥαψῳδήσȣσι· μετὰ νεκρῶν δὲ ὁμοτιμία· καὶ ȣ̓̓τε τὸ κάλλος ἐκεῖνο, ὦ Ἀντίλοχε, ȣ̓̓τε ἡ ἰσχὺς πάρεςιν, ἀλλὰ κείμεθα ἅπαντες ὑπὸ τῷ αὐτῷ ζόφῳ ὅμοιοι, καὶ κατ' ȣ̓δὲν ἀλλήλων διαφέροντες· καὶ ȣ̓̓τε οἱ τῶν Τρώων νεκροὶ δεδίασί με, ȣ̓̓τε οἱ τῶν Ἀχαιῶν θεραπεύȣσιν· ἰσηγορία δὲ ἀκριβὴς, καὶ νεκρὸς ὅμοιος, ἠμὲν κακὸς, ἠδὲ καὶ ἐσθλός. ταῦτά με ἀνιᾷ, καὶ ἄχθομαι, ὅτι μὴ θητεύω ζῶν.

ANT. Ὅμως τί ȣ̓̓ν ἄν τις πάθοι, ὦ Ἀχιλλεῦ; ταῦτα γὰρ ἔδοξε τῇ φύσει, πάντως ἀποθνήσκειν

ex duobus praeſtaret, miſeram iſtam gloriolam anteponebam vitae: nunc vero iam tandem intelligo, illam eſſe infructuoſam, quicquid etiam ſuperi garriant, inter mortuos autem aequalia honoris iura: neque forma illa, Antiloche, nec robur adeſt; ſed iacemus omnes ſub eadem caligine ſimiles, et nulla parte alter ab altero diuerſi: neque Troianorum vmbrae pertimeſcunt me, neque Achiuorum obſeruant: verum aequalitas iuris exacta, mortuique ſimiles, ignaui fuerint an fortes. Iſta me torquent, et grauiter fero, qui mercenariam vitam non agam.

3. ANT. Attamen quid facias, Achilles? hoc enim ita viſum fuit naturae, vt omnino moriantur

θνήσκειν ἅπαντας. ὥςε χρὴ ἐμμένειν τῷ νόμῳ, καὶ μὴ ἀνιᾶσθαι τοῖς διατεταγμένοις. ἄλλως τε ὁρᾷς, τῶν ἑταίρων ὅσοι περὶ σὲ ἐσμὲν οἵδε· μετὰ μικρὸν δὲ καὶ Ὀδυσσεὺς ἀφίξεται πάντως. Φέρει δὲ παραμυθίαν καὶ ἡ κοινωνία τῶν πράγματος, καὶ τὸ μὴ μόνον αὐτὸν πεπονθέναι. ὁρᾷς τὸν Ἡρακλέα, καὶ τὸν Μελέαγρον, καὶ ἄλλους θαυμαςὰς ἄνδρας, οἳ ἐκ ἂν, οἶμαι, δέξαιντο 30) ἀνελθεῖν, εἴ τις αὐτοὺς ἀναπέμψειε θητεύσοντας ἀκλήροις καὶ ἀβίοις ἀνδράσιν;

ΑΧ. Ἑταιρικὴ μὲν ἡ παραίνεσις· ἐμὲ δὲ οὐκ οἶδ' ὅπως ἡ μνήμη τῶν παρὰ τὸν βίον ἀνιᾷ·

riantur omnes. Quamobrem legi obtemperandum eſt, neque oportet grauari iuſſa: atque etiam vides, ſodalium quot circa te ſimus; Vlyſſes autem iamiam aderit omnino: adfert quippe ſolatium ſocietas rei malae, et quod eam non ipſe ſolus perpetiaris. Vides Herculem et Meleagrum, aliosque viros admirandos, qui, puto, non cupiant ſurſum in vitam redire, ſi quis eos emiſerit mercedem merituros apud inopes pauperculosque homines.

4. ACH. Qualis ſodalem decet eſt haec admonitio: me tamen neſcio quomodo memoria rerum

30. Δέξαιντο] *Qui non velint, non cupiant:* quaſi dicas, *qui oblatam redeundi in vitam conditionem non accipiant.* Hemſt.

ἀνιᾷ· οἶμαι δὲ καὶ ὑμῶν ἕκαςον· εἰ δὲ μὴ ὁμολογεῖτε, ταύτῃ χείρους ἐςὲ, καθ' ἡσυχίαν αὐτὸ πάσχοντες. ΑΝΤ. ἄκ, ἄλλ' ἀμείνους, ὦ Ἀχιλλεῦ· τὸ γὰρ ἀνωφελὲς τὲ λέγειν ὁρῶμεν. σιωπᾷν γὰρ, καὶ φέρειν, καὶ ἀνέχεσθαι δέδοκται ἡμῖν, μὴ καὶ γέλωτα ὄφλωμεν, ὥσπερ σὺ, τοιαῦτα εὐχόμενοι.

per vitam actarum angit; ni fallor, et vestrum vnumquemque: quod si minus fatemini, tanto peiores estis, qui taciti eodem dolore adficiamini. ANT. Minime, sed meliores, Achilles: nullum enim esse proloquendi fructum videmus: silere igitur, et ferre ac tolerare casum constitutum est nobis, ne risum insuper debeamus, quemadmodum tu, talia optantes.

XVI.

Διογένους καὶ Ἡρακλέους.

ΔΙΟΓ. Οὐχ Ἡρακλῆς ἕτός ἐςιν; ἄμενον ἄλλος, μὰ τὸν Ἡρακλέα· τὸ τόξον, τὸ ῥόπαλον, ἡ λεοντῆ, τὸ μέγεθος, ὅλος Ἡρακλῆς

Diogenis et Herculis.

DIOG. Non Hercules est hicce? haud sane alius, me Hercule: arcus, claua, leonina pellis, statura; plane ipse Hercules est.

κλῆς ἐςιν. εἶτα τεθνηκε Διὸς υἱὸς ὢν; Εἰπέ μοι, ὦ Καλλίνικε, νεκρὸς εἶ; ἐγὼ γάρ σοι ἔθυον ὑπὲρ γῆς ὡς θεῷ. HPA. καὶ ὀρθῶς ἔθυες. αὐτὸς μὲν γὰρ ὁ Ἡρακλῆς ἐν οὐρανῷ τοῖς θεοῖς σύνεςι, καὶ ἔχει 31) καλλίσφυρον Ἥβην· ἐγὼ δ' εἴδωλον εἰμὶ αὐτοῦ. ΔΙΟ. πῶς λέγεις εἴδωλον τοῦ θεοῦ; καὶ δυνατὸν ἐξ ἡμισείας μέν τινα θεὸν εἶναι, τεθνάναι δὲ τῷ ἡμίσει; HPA. ναί· οὐ γὰρ ἐκεῖνος τέθνηκεν, ἀλλ' ἐγὼ ἡ εἰκὼν αὐτοῦ.

ΔΙΟ. Μανθάνω. ἀνταποδόν σε τῷ Πλούτωνι παρέδωκεν ἀνθ' ἑαυτοῦ· καὶ σὺ νῦν ἀντ' ἐκείνου

est. Et diem obiit ſupremum, Iouis filius qui ſit? Quaeſo te, pulcerrimis victoriis inclyte, mortuusne es? at ego tibi in terris ſacra faciebam, tanquam Deo. HERC. Merito quidem: etenim ipſe verus Hercules in coelo cum Diis verſatur, et habet formoſam pedibus Heben: ego autem eius ſum ſimulacrum. DIOG. Quomodo ais? ſimulacrum Dei? fierine poteſt, vt aliquis dimidia parte ſit Deus, mortuus altero dimidio. HERC. Plane: non enim ille mortuus eſt; ſed ego eius effigies.

2. DIOG. Rem teneo: te vicarium Plutoni tradidit pro ſe; tuque nunc eius vice

 mor-

31. Ἔχειν] Sicuti Latinis *habere*. *Heſych.* Ἔχεν, ἐγεγαμήκει. *Hemſt.*

ἐκείνε νεκρὸς εἶ. ΗΡΑ. τοιοῦτό τι. ΔΙΟ. πῶς ἂν ἀκριβὴς ὢν ὁ Αἰακὸς ἐκ ἔγνω σε μὴ ὄντα ἐκεῖνον, ἀλλὰ παρεδέξατο ὑποβολιμαῖον Ἡρακλέα παρόντα; ΗΡΑ. ὅτι ἐῴκειν ἀκριβῶς. ΔΙΟ. ἀληθῆ λέγεις· ἀκριβῶς γάρ, ὥςε αὐτὸς ἐκεῖνος εἶναι. ὅρα γὰν μὴ τὸ ἐναντίον ἐςί· σὺ μὲν εἶ ὁ Ἡρακλῆς, τὸ δὲ εἴδωλον γεγάμηκε τὴν Ἥβην παρὰ τοῖς θεοῖς.

ΗΡΑ. Θρασὺς εἶ, καὶ λάλος· καὶ εἰ μὴ παύσῃ σκώπτων ἐς ἐμὲ, εἴσῃ αὐτίκα, οἷε θεᾶ εἴδωλόν εἰμι. ΔΙΟ. τὸ μὲν τόξον γυμνὸν, καὶ πρόχειρον· ἐγὼ δὲ τί ἂν ἔτι φοβοίμην σε, ἅπαξ τεθνεώς; ἀτὰρ εἰπέ μοι, πρὸς τᾶ σᾶ Ἡρακλέας,

mortuus es. HERC. Sic fere se res habet. DIOG. Qui ergo factum, vt, quantumuis diligentissimam curam adhibeat, Aeacus non animaduerterit te non esse istum, et receperit suppositum Herculem huc aduenientem? HERC. Exacte scilicet similis eram. DIOG. Vera loqueris: exacte quidem, vt ille ipsus esses: cave ergo, ne res contra cadat, tuque sis Hercules, illud autem simulacrum duxerit Heben apud Deos.

3. HERC. Audaculus es, et loquax: quod si non destiteris cauillari me, iam senties, qualis Dei sim simulacrum. DIOG. Arcus quidem expromtus, et ad manum: sed ego quid te metuam semel mortuus? Verum dic mihi per tuum illum Hercu-

κλέας, ὁπότε ἐκεῖνος ἔζη, συνῆς αὐτῷ καὶ τότε εἴδωλον ὤν; ἢ εἷς μὲν ἥτε παρὰ τὸν βίον· ἐπεὶ δ' ἀπεθάνετε, διαιρεθέντες, ὁ μὲν ἐς θεὰς ἀπέπτατο, σὺ δὲ τὸ εἴδωλον, ὥσπερ εἰκὸς ἦν, εἰς ᾅδα πάρει; ΗΡΑ. ἐχρῆν μὲν μηδ' ἀποκρίνασθαι πρὸς ἄνδρα ἐπίτηδες ἐρεθχελέντα· ὅμως δ' ἔν καὶ τοῦτ' ἄκουσον· ὁπόσον μὲν Ἀμφιτρύωνος ἐν τῷ Ἡρακλεῖ ἦν, τοῦτο τέθνηκε, καὶ εἰμὶ ἐγὼ ἐκεῖνο πᾶν· ὃ δὲ ἦν τοῦ Διός, ἐν οὐρανῷ σύνεστι τοῖς θεοῖς·

ΔΙΟ. Σαφῶς νῦν μανθάνω· δύο γὰρ, φῆς, ἔτεκεν ἡ Ἀλκμήνη κατὰ τὸ αὐτὸ Ἡρακλέας, τὸν μὲν ὑπ' Ἀμφιτρύωνι, τὸν δὲ παρὰ τοῦ Διός· ὥςε ἐλελήθειτε δίδυμοι ὄντες ὁμομήτριοι.

Herculem, quum is viuebat, aderasne ipsi tunc etiam eius effigies? an potius vnus eratis in vita; postquam vero mortem obiistis segregati, ille ad Deos euolauit, tu simulacrum, vt par erat, huc ad inferos aduenisti? HERC. Ne respondere quidem oportebat homini de industria ludos facienti: hoc tamen accipe: quicquid Amphitryonis in Hercule erat, mortuum est, idque omne sum ego: quod autem Iouis erat, in coelo inter Deos agit.

4. DIOG. Plane nunc intelligo: duos, inquis, peperit Alcmena sub idem tempus Hercules, hunc ex Amphitryone conceptum, illum ex Ioue: quippe nobis latuerat, geminos esse vos eadem matre progna-

τριοι. ΗΡΑ. ἐκ, ὦ μάτκιε· ὁ γὰρ αὐτὸς ἄμφω ἦμεν. ΔΙΟ. ἐκ ἐςὶ μαθεῖν τᾶτο ῥᾴδιον, συνθέτας δύ' ὄντας Ἡρακλέας, ἐκτὸς εἰμὴ ὥσπερ ἱπποκένταυρός τις ἦτε, εἰς ἓν συμπεφυκότες, ἄνθρωπος καὶ θεός. ΗΡΑ. ἆ γὰρ καὶ πάντες ἄτω σοι δοκᾶσι συγκεῖσθαι ἐκ δυοῖν, ψυχῆς καὶ σώματος; ὥςε τί τὸ κωλύον ἐςὶ, τὴν μὲν ψυχὴν ἐν ἐρανῷ εἶναι, ἥπερ ἦν ἐκ Διὸς, τὸ δὲ θνητὸν ἐνὶ παρὰ τοῖς νεκροῖς;

ΔΙΟ. Ἀλλ', ὦ βέλτιςε Ἀμφιτρυωνιάδη, καλῶς ἂν ταῦτ' ἔλεγες, εἰ σῶμα ἦσθα· νῦν δὲ ἀσώματον εἴδωλον εἶ· ὥςε κινδυνεύεις τριπλᾶν ἤδη ποιῆσαι τὸν Ἡρακλέα. ΗΡΑ. πῶς τριπλᾶν;

prognatos. HERC. Neutiquam, inepte: is ipſe ambo eramus. DIOG. Haudquaquam eſt ad intelligendum facile, duos eſſe Hercules eosque in vnum conflatos: niſi forte quaſi Hippocentaurus aliquis eratis, in vnum coaliti homo et Deus. HERC. Non ergo omnes ſic tibi videntur componi ex binis anima et corpore? quid igitur impedit, quo minus anima ſit in coelis, quae erat ex Ioue, ego autem mortalis illa pars apud mortuos?

5. DIOG. Sed optime Amphitryoniades, per iſta commode dixiſſes, ſi corpus fores: nunc incorporeum es ſimulacrum; adeo vt periculum ſit, ne triplicem iam conficias Herculem. HERC. Quid ita triplicem?

DIOG.

πλεῖν; ΔΙΟ. ὧδέ πως· εἰ γὰρ ὁ μέν τις ἐν οὐρανῷ, ὁ δὲ παρ' ἡμῖν σὺ τὸ εἴδωλον, τὸ δὲ σῶμα ἐν Οἴτῃ κόνις ἤδη γενόμενον, τρία δὴ ταῦτα γίνεται. καὶ σκόπει, ὅν τινα δὴ πατέρα τρίτον ἐπινοήσεις τῷ σώματι. ΗΡΑ. θρασύς τις εἶ, καὶ σοφιστής· τίς δὲ καὶ ὢν τυγχάνεις; ΔΙΟ. Διογένης τοῦ Σινωπέως εἴδωλον. αὐτὸς δὲ οὐμὰ Δία μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν, ἀλλὰ τοῖς βελτίοσι νεκρῶν σύνειμι, Ὅμηρε, καὶ τῆς τοσαύτης ψυχρολογίας καταγελῶν.

DIOG. Hunc fere in modum: si vnus aliquis in coelo sit, alter tu scilicet, qui nobiscum versaris, illius simulacrum, tum corpus in Oeta iam in cineres solutum, tria nimirum ista habentur: atque adeo vide, quem tertium patrem inuenturus sis corpori. HERC. Te hominem audacem et sophistam: quis tandem es? DIOG. Diogenis Sinopensis vmbra: ipse autem non profecto inter Deos immortales, sed cum manium praestantissimis versor, Homerum tamque frigidas eius fabulationes deridens.

XVII. Me-

XVII.

Μενίππου καὶ Ταντάλου.

ΜΕΝ. Τί κλαίεις, ὦ Τάνταλε; ἢ τί σεαυτὸν ὀδύρῃ, ἐπὶ τῇ λίμνῃ ἑστώς; ΤΑΝ. ὅτι, ὦ Μένιππε, ἀπόλωλα ὑπὸ τοῦ δίψους. ΜΕΝ. οὕτως ἀργὸς εἶ, ὡς μὴ ἐπικύψας πιεῖν, ἢ καὶ νὴ Δί' ἀρυσάμενος κοίλῃ τῇ χειρί; ΤΑΝ. οὐδὲν ὄφελος, εἰ ἐπικύψαιμι· φεύγει γὰρ τὸ ὕδωρ, ἐπειδὰν προσιόντα αἴσθηταί με· ἢν δέ ποτε καὶ ἀρύσωμαι, καὶ προσενέγκω τῷ σώματι, οὐ φθάνω βρέξας ἄκρον τὸ χεῖλος, καὶ διὰ τῶν δακτύλων διαῤῥυὲν οὐκ οἶδ' ὅπως αὖθις ἀπολείπει ξηρὰν τὴν χεῖρά μου. ΜΕΝ. τεράσιον

Menippi et Tantali.

MEN. Quid ploras, Tantale? quidue temet ipse commiseraris ad lacum adstans? TAN. Quia, Menippe, enecor siti. MEN. Itane piger es, vt ne corpore quidem inclinato bibas, siue magis etiam hauriendo caua manu? TAN. Nihil iuuat, si pronus procumbam: fugit enim aqua, vbi accedentem me senserit: quod si quandoque haufero, orique admouero, simul ac rigaui extrema labia, statim per digitos dilapsa nescio quomodo iterum destituit siccam manum meam. MEN. Portentosum

ϛνόν τι πάσχεις, ὦ Τάνταλε. ἀτὰρ εἰπέ μοι, τί γὰρ καὶ δέῃ τοῦ πιεῖν; οὐ γὰρ σῶμα ἔχεις· ἀλλ' ἐκεῖνο μὲν ἐν Λυδίᾳ που τέθαπται, ὅπερ καὶ πεινῆν καὶ διψῆν ἐδύνατο. σὺ δὲ ἡ ψυχὴ πῶς ἂν ἔτι ἢ διψῴης, ἢ πίνοις; TAN. τοῦτ' αὐτὸ ἡ κόλασίς ἐςι, τὸ διψῆν με τὴν ψυχὴν ὡς σῶμα ὄσαν.

MEN. Ἀλλὰ τοῦτο μὲν ἔτω πιςεύσομεν, ἐπεὶ φῂς τῷ δίψει κολάζεσθαι. τί δ' ἔν σοι τὸ δεινὸν ἔςαι; ἢ δέδιας, μὴ ἐνδείᾳ τοῦ ποτοῦ ἀποθάνῃς; οὐχ ὁρῶ γὰρ ἄλλον μετὰ τοῦτον ᾅδην, ἢ θάνατον ἐντεῦθεν εἰς ἕτερον τόπον. TAN. ὀρθῶς μὲν λέγεις. καὶ τοῦτο δ' ἓν μέρος τῆς κατα-

tosum quiddam tibi contingit, Tantale. Verum dic mihi, quid tanto opere indiges potu? etenim corpus non habes: quin illud in Lydia alicubi humatum est, cui et esuriendi et sitiendi facultas inerat: tu vero iam anima quo tandem pacto amplius aut sitias aut bibas? TAN. Ea ipsa re constat supplicium meum, vt siti adficiatur anima mea velut corpus.

2. MEN. Sed id quidem ita esse credemus, quandoquidem ais sitim tibi poenam esse impositam: quid tamen hinc tibi molesti accidet? an metuis, ne inopia potus moriare? equidem non video alium post huncce orcum, aut mortem, qua functi hinc alterum in locum migremus. TAN. Recte tu quidem loquere: at illud ipsum est pars poenae,

καταδίκης, τὸ ἐπιθυμεῖν πιεῖν μηδὲν δεόμενον. ΜΕΝ. ληρεῖς, ὦ Τάνταλε, καὶ ὡς ἀληθῶς ποτὲ δεῖσθαι δοκεῖς, ἀκράτε γε ἐλλεβόρε νὴ Δία, ὅσις τἐναντίον τοῖς ὑπὸ τῶν λυττώντων κυνῶν δεδηγμένοις πέπονθας, ἐ τὸ ὕδωρ, ἀλλὰ τὴν δίψαν πεφοβημένος. ΤΑΝ. ἐδὲ τὸν ἐλλέβορον, ὦ Μένιππε, ἀναίνομαι πιεῖν, γένοιτό μοι μόνον. ΜΕΝ. θάῤῥει, ὦ Τάνταλε, ὡς ἔτε σὺ, ἔτε ἄλλος πίεται τῶν νεκρῶν· ἀδύνατον γάρ· καίτοι ἐ πάντες, ὥσπερ σὺ, ἐκ καταδίκης διψῶσι, τἐ ὕδατος αὐτὰς ἐχ ὑπομένοντος.

poenae, vt desiderem bibere nullius potus indigus. MEN. Ineptis, Tantale, et requera potu indigere videris, mero scilicet, ita me Iupiter amet, helleboro, qui contraria ratione atque illi, quos rabiosi canes momorderint, adfectus sis, non aquam sed sitim abhorrens. TAN. Ne helleborum quidem, Menippe, renuo bibere: hoc mihi modo contingat. MEN. Bono esto animo, Tantale: nam nec tu, neque alius quisquam bibet mortuorum: hoc enim fieri nequit. Haud omnes sane, quemadmodum tu, ex inflicta poena sitiunt, aqua eos fugiente.

XVIII. Με-

XVIII.

Μενίππου καὶ Ἑρμοῦ.

ΜΕΝ. Ποῦ δὲ οἱ καλοί εἰσιν, ἢ αἱ καλαί, ὦ Ἑρμῆ; ξεναγήσόν με νέηλυν ὄντα. ΕΡΜ. ἀ σχολὴ μοί, ὦ Μένιππε· πλὴν κατ' ἐκεῖνο αὐτὸ ἀπόβλεψον, ὡς ἐπὶ τὰ δεξιά, ἔνθα Ὑάκινθος τέ ἐςι, καὶ ὁ Νάρκισσος, καὶ Νιρεὺς, καὶ Ἀχιλλεὺς, καὶ Τυρὼ, καὶ Ἑλένη, καὶ Λήδα. καὶ ὅλως, τὰ ἀρχαῖα κάλλη πάντα. ΜΕΝ. ὀςᾶ μόνον ὁρῶ, καὶ κρανία, τῶν σαρκῶν γυμνά, ὅμοια τὰ πολλά. ΕΡΜ. καὶ μὴν ἐκεῖνά ἐςιν, ἃ πάντες οἱ ποιηταὶ θαυμάζουσι, τὰ ὀςᾶ, ὧν σὺ ἔοικας καταφρονεῖν. ΜΕΝ. ὅμως

Menippi et Mercurii.

ΜΕΝ. Vbi autem pulcri ſunt et pulcrae, Mercuri? viae ducem te mihi praebe, quippe hoſpiti et nouo aduenae. ΜΕΡΚ. Otium mihi non eſt, Menippe: attamen eo reſpice, quaſi ad dextram: ibi Hyacinthus eſt, et Narciſſus, et Nireus et Achilles, et Tyro, et Helena, et Leda; ſummatim, veteſtae formae omnes. ΜΕΝ. Ego oſſa tantum video et crania carnibus nudata, ſimilia pleraque. ΜΕΡΚ. Atqui illa ſunt, quae omnes poëtae admirantur, oſſa, quorum tu contemtum prae te ferre videris. ΜΕΝ.

ὅμως τὴν Ἑλένην μοι δεῖξον· ἐ γὰρ ἂν διαγνοίην ἔγωγε. ΕΡΜ. τυτὶ τὸ κρανίον ἡ Ἑλένη ἐςίν.

ΜΕΝ. Εἶτα αἱ χίλιαι νῆες 32) διὰ τέτο ἐπληρώθησαν ἐξ ἁπάσης τῆς Ἑλλάδος, καὶ τοσῦτοι ἔπεσον Ἕλληνές τε καὶ βάρβαροι, καὶ τοσαῦται πόλεις ἀνάςατοι γεγόνασιν; ΕΡΜ. ἀλλ' ἂν εἶδες, ὦ Μένιππε, ζῶσαν τὴν γυναῖκα· ἔφης γὰρ ἂν καὶ σὺ ἀνεμέσητον εἶναι Τοιῇδ' ἀμφὶ γυναικὶ πολὺν χρόνον ἄλγεα πάσχειν· ἐπεὶ καὶ τὰ ἄνθη ξηρὰ ὄντα εἴ τις βλέποι ἀποβεβληκότα τὴν βαφὴν, ἄμορφα δηλονότι αὐτῷ

Attamen Helenam mihi monſtra: etenim ego quidem non dignouerim. MERC. Iſtud cranium eſt Helena.

2. MEN. Et mille nauium claſſis propter illud inſtructa fuit ex tota Graecia, totque ceciderunt Graeci et barbari, vrbiumque tantus numerus internecione periit? MERC. At non vidiſti, Menippe, mulierem viuam: ſcilicet ipſe dixiſſes non indignum fuiſſe nec vitio vertendum, talem ob feminam multum tempus aerumnas pati: enimuero flores arefactos ſi quis intueatur amiſſo colore, forma nimirum ipſi carere videbun-

32. Εἶτα αἱ χίλιαι νῆες] Notae particulae vis atque elegantia praeſertim ſcriptoribus Atticis valde familiaris. Apud Latinos eadem poteſtas reſider in *et*. Hemſt.

τῷ δόξει· ὅτε μέντοι ἀνθεῖ, καὶ ἔχει τὴν χροιὰν, κάλλιστά ἐςιν. MEN. ἐκεῖν τᾶτο, ὦ Ἑρμῆ, θαυμάζω, εἰ μὴ συνίεσαν οἱ Ἀχαιοὶ περὶ πράγματος ἔτως ὀλιγοχρονίε, καὶ ῥᾳδίως ἀπαυθᾶντος πονᾶντες. EPM. ἐ σχολή μοι, ὦ Μένιππε, συμφιλοσοφεῖν σοι· ὥςε ἐπιλεξάμενος τόπον, ἔνθα ἂν ἐθέλῃς, κεῖσο καταβαλὼν σεαυτόν 33). ἐγὼ δὲ τὰς ἄλλας νεκρὰς ἤδη μετελεύσομαι.

debuntur; at quando florent, coloremque nativum habent, pulcerrimi sunt. MEN. Atqui illud, Mercuri, demiror, non intellexisse Achiuos de re tam breuis aetatis tamque facile defloresente se laborare. MERC. Otium mihi non est, Menippe, philosophari tecum: quare delecto loco, vbicumque velis, iace prostrato corpore: ego vero alios mortuos iam arcessam.

33. Κεῖσο καταβαλὼν σεαυτὸν] Βάλλειν, καταβάλλειν, ῥίπτειν, καταῤῥίπτειν ἑαυτὸν vel τὸ σῶμα ea virtute poni solent a Graecis, vt ad illos proprie pertineant, qui temere ac negligenter *se proiiciunt*, vel *corpora humi prosternunt*, idque in magno luctu grauibusque malis, quae decori habitus cogitationem excutiunt: aut si quis duriore cultu et vitae genere commode corpus componere non curet. Recte vero κεῖσο· hoc enim vmbris *Noster* tribuit p. 400. v. 5. κείμεθα ἅπαντες ὑπὸ τῷ αὐτῷ ζόφῳ ὅμοιοι. *Hemst.*

XIX.

Αἰακοῦ, Πρωτεσιλάου, Μενελάου καὶ Πάριδος.

ΑΙΑΚ. Τί ἄγχεις, ὦ Πρωτεσίλαε, τὴν Ἑλένην προσπεσών; ΠΡΩ. ὅτι διὰ ταύτην, ὦ Αἰακέ, ἀπέθανον, ἡμιτελῆ μὲν τὸν δόμον καταλιπών, χήραν τε τὴν νεόγαμον γυναῖκα. ΑΙΑ. αἰτιῶ τοίνυν τὸν Μενέλαον, ὅςις ὑμᾶς ὑπὲρ τοιαύτης γυναικὸς ἐπὶ Τροίαν ἤγαγεν. ΠΡΩ. εὖ λέγεις· ἐκεῖνόν μοι αἰτιατέον. ΜΕΝ. ἐκ ἐμέ, ὦ βέλτιςε, ἀλλὰ δικαιότερον τὸν Πάριν, ὃς ἐμοῦ τοῦ ξένου τὴν γυναῖκα παρὰ πάντα τὰ δίκαια ᾤχετο ἁρπάσας. ἔτος γὰρ ἐχ ὑπὸ σοῦ

Aeaci, Protesilai, Menelai, ac Paridis.

AEAC. Quid strangulas, o Protesilae, Helenam, impetu in eam facto? PROT. Quod propter eam, Aeace; interii imperfecta domo relicta, et vidua, quae modo fuerat nupta, vxore. AEAC. Incusa igitur Menelaum, qui vos talis mulieris causa in Troiam duxit. PROT. Bene mones: is ergo mihi reus est agendus. MEN. Non ego, vir optime, sed iustius Paris, qui mei hospitis vxore praeter omne ius ac fas rapta se proripuit: hic enim non a te solo

σὲ μόνε, ἀλλ' ὑπὸ πάντων Ἑλλήνων τε καὶ βαρβάρων ἄξιος ἀγχεσθαι, τοσέτοις θανάτε αἴτιος γεγενημένος. ΠΡΩ. ἄμεινον ἔτω. σὲ τοιγαρῦν, ὦ Δύσπαρι, ἐκ ἀφήσω ποτὲ ἀπὸ τῶν χειρῶν. ΠΑΡ. ἄδικα ποιῶν, ὦ Πρωτεσίλαε, καὶ ταῦτα ὁμότεχνον ὄντα σοι· ἐρωτικὸς γὰρ καὶ αὐτός εἰμι, καὶ τῷ αὐτῷ θεῷ κατέσχημαι· οἶσθα δὲ, ὡς ἀκέσιόν τί ἐςι, καί τις ἡμᾶς δαίμων ἄγει, ἔνθα ἂν ἐθέλῃ· καὶ ἀδύνατόν ἐςιν ἀντιτάττεσθαι αὐτῷ.

ΠΡΩ. Εὖ λέγεις. εἴθε ἓν μοι τὸν Ἔρωτα ἐνταῦθα λαβεῖν δυνατὸν ἦν. ΑΙΑΚ. ἐγώ σοι καὶ περὶ τὲ Ἔρωτος ἀποκρινέμαι τὰ δίκαια. φήσει γὰρ αὐτὸς μὲν τὲ ἐρᾶν τῷ Πάριδι ἴσως γεγενῆ-

ſolo, verum ab omnibus Graecis ac barbaris dignus eſt ſtrangulari, vt qui tot hominibus mortis extiterit cauſa. PROT. Ita quidem praeſtat; atque adeo te, inominate Pari, non dimittam vnquam e manibus. PAR. Iniuſta feceris, Proteſilae, idque in eum, qui artem eandem ac tu colit; nam et ipſe ſum deditus amori, ab eodemque Deo occupatus: ſcis autem inuoluntarium eſſe quiddam, Deumque aliquem nos agere, quocumque velit, cui non poſſit reſiſti.

2. PROT. Vera dicis. Vtinam ergo mihi Amorem hic comprehendere detur! AEAC. At ego apud te cauſam Amoris etiam agam: dixerit enim, amandi ſe Paridi fortaſſe ex-

γεγενῆσθαι αἴτιος, τὲ θανάτε δέ σοι ἐδέιξα ἄλλον, ὦ Πρωτεσίλαε, ἢ σεαυτόν· ὃς ἐκλαθόμενος τῆς νεαγάμε γυναικὸς, ἐπεὶ προσεφέρεσθε τῇ Τρῳάδι, ἔτω φιλοκινδύνως καὶ ἀπονενοημένως προεπήδησας τῶν ἄλλων, δόξης ἐρασθεὶς, δι᾽ ἣν πρῶτος ἐν τῇ ἀποβάσει ἀπέθανες. ΠΡΩ. ἐκεῖν καὶ ὑπὲρ ἐμαυτὲ σοι, ὦ Αἰακὲ, ἀποκρινεῖμαι δικαιότερα. ἐ γὰρ ἐγὼ τούτων αἴτιος, ἀλλ᾽ ἡ Μοῖρα, καὶ τὸ ἐξ ἀρχῆς ἔτως ἐπικεκλῶσθαι. ΑΙΑΚ. ὀρθῶς. τί ἓν τέτες αἰτιᾷ;

titisse causam; mortis vero tibi neminem alium, Protesilae, quam temet ipsum, qui oblitus novae nuptae vxoris, vbi appellebatis ad Troadem, tam audacter et desperate ante alios exsiluisti gloriae cupiditate ductus, ob quam primus in escensu occubuisti. PROT. Enimuero pro me tibi, Aeace, respondebo aequiora: non enim ego istorum causa, sed fatum, fatalisque staminis ab initio vitam hominum temperantis necessitas. AEAC. Recte: quid igitur istos accusas?

XX. Με-

XX.

Μενίππου καὶ Αἰακοῦ.

ΜΕΝ. Πρὸς τοῦ Πλούτωνος, ὦ Αἰακέ, περιήγησαί μοι 34) τὰ ἐν ᾅδου πάντα. ΑΙΑΚ. οὐ ῥᾴδιον, ὦ Μένιππε, ἅπαντα. ὅσα μέν τοι κεφαλαιώδη, μάνθανε· ἐτοσὶ μὲν ὅτι Κέρβερός ἐστιν, οἶσθα, καὶ τὸν πορθμέα τοῦτον, ὅς σε

Menippi et Aeaci.

ΜΕΝ. Per Plutonem, Aeace, quaeso comes mihi monstra, quae in Orco sunt, omnia. AEAC. Haud pronum est, Menippe, omnia: quaecumque tamen praecipua summatim percurri possunt, disce: hunc esse Cerberum nosti, portitoremque illum, qui te

34. Περιήγησαί μοι.] significat περιηγεῖσθαι proprie *officium*, quod peregrinis praestari solet, *per omnes partes circumducendi, quaeque visu digna sunt, monstrandi atque enarrandi.* Inde περιηγηταί, qui per vrbes *Graeciae, plerasque priscarum historiarum monumentis claras, se peregrinis comites applicabant, et ostendendi singula narrandique operam tenui lucello vendebant.* Ab hac origine porro περιηγεῖσθαι est, *accurate singulas rei gestae partes narrando prosequi.* Hemst.

σε διεπέρασε· καὶ τὴν λίμνην, καὶ τὸν Πυριφλεγέθοντα ἤδη ἑώρακας ἐσιών. ΜΕΝ. οἶδα ταῦτα, καὶ σὲ, ὅτι πυλωρεῖς· καὶ τὸν βασιλέα εἶδον, καὶ τὰς Ἐρινῦς· τὰς δ' ἀνθρώπους μοι τὰς πάλαι δεῖξον, καὶ μάλιςα τὰς ἐπισήμους αὐτῶν. ΑΙΑΚ. ἧτος μὲν Ἀγαμέμνων, ἧτος δ' Ἀχιλλεὺς, ἧτος δὲ Ἰδομενεὺς πλησίον, ἔπειτα Ὀδυσσεύς. εἶτα Αἴας, καὶ Διομήδης, καὶ οἱ ἄριςοι τῶν Ἑλλήνων.

ΜΕΝ. Βαβαὶ, Ὅμηρε, οἷά σοι τῶν ἐπῶν τὰ κεφάλαια χαμαὶ ἐρρίπται ἄγνωςα, καὶ ἄμορφα, κόνις πάντα, καὶ λῆρος πολὺς, ἀμενηνὰ· ὡς ἀληθῶς κάρηνα. ἧτος δὲ, ὦ Αἰακὲ, τίς ἐςι; ΑΙΑΚ. Κῦρός ἐςιν. οὗτος δὲ Κροῖσος,

te transuexit: et lacum et Pyriphlegethontem iam vidisti, quando haec loca intrabas. ΜΕΝ. Scio ista, et te custodem esse portae infernalis: regem porro vidi et Erinnyas. Verum homines mihi veteres illos ostende; atque in primis eorum insignes. ΑΕΑC. Hic Agamemnon; ille Achilles; iste propius aliquanto Idomeneus: tum Vlysses, deinde Aiax, et Diomedes, et praestantissimi Graecorum.

2. ΜΕΝ. Papae, Homere: qualia tibi eximia carminum tuorum decora humi iacent abiecta, ignota, informia, puluis cuncta, nugaeque magnae, imbecilla vere capita. Hicce autem, Aeace, quis est? ΑΕΑC. Cyrus est: hic autem Croesus;

σος, καὶ παρ' αὐτῷ Σαρδανάπαλος· ὁ δ' ὑπὲρ τέτας, Μίδας· ἐκεῖνος δὲ Ξέρξης. ΜΕΝ. εἶτα σὺ, ὦ κάθαρμα, ἡ Ἑλλὰς ἔφριττε ζευγνῦντα μὲν τὸν Ἑλλήσποντον, διὰ δὲ τῶν ὀρῶν πλεῖν ἐπιθυμοῦντα; οἷος δὲ καὶ ὁ Κροῖσός ἐςι· τὸν Σαρδανάπαλον δὲ, ὦ Αἰακὲ, πατάξαι μοι κατὰ κόρρης ἐπίτρεψον. ΑΙΑΚ. μηδαμῶς· διαθρύψεις γὰρ αὐτοῦ τὸ κρανίον γυναικεῖον ὄν. ΜΕΝ. ἀκὴν ἀλλὰ προσπτύξομαί γε πάντως ἀνδρογύνῳ ὄντι 35).

ΑΙΑΚ.

ſus; atque apud eum Sardanapalus; qui ſuper iſtos, Midas; ille vero Xerxes. ΜΕΝ. Et te, purgamentum hominis, horreſcebat Graecia iungentem Helleſpontum, perque montes navigare deſiderantem? Qualis autem et Croeſus eſt! at Sardanapalo, Aeace, vt alapam in caput impingam, permitte mihi. ΑΕΑC. Neutiquam: diffringes enim cranium ipſius molle ac muliebre. ΜΕΝ. Enimuero conſpuam omnino effeminatum iſtum.

35. Προσπτύξομαί γε πάντως ἀνδρογύνῳ ὄντι] Nego verbum illud Medium προσπτύσσεσθαι vel προσπτύξασθαι ex ingenio linguae Graecae recte Dativo coniungi: genuinam ſtructurae rationem dabit *Noſter* p. 221. v. 72. τῆς Ἀφροδίτης μὲν τὸν κεφὸν ἔκλεψε προσπτυξαμένης αὐτὸν ἐπὶ τῇ νίκῃ· nunquam aliter *Homerus*, *Euripides* ceteri-

ΑΙΑΚ. Βέλει σοὶ ἐπιδείξω καὶ τὰς σοφάς; ΜΕΝ. νὴ Δία γε. ΑΙΑΚ. πρῶτος ἗τός σοι ὁ Πυθαγόρας ἐςί; ΜΕΝ. χαῖρε, ὦ Εὔφορβε, ἢ Ἄπολλον, ἤ ὅ, τι ἂν ἐθέλῃς. ΠΥΘ. νὴ καὶ σύ γε, ὦ Μένιππε. ΜΕΝ. ἆρ' ἔτι χρυσᾶς ὁ μηρός ἐςί σοι; ΠΥΘ. ἀ γάρ. ἀλλὰ φέρε ἴδω εἴ τι σοι ἐδώδιμον ἡ πήρα ἔχει. ΜΕΝ. κυάμας, ὦ γα-

3. AEAC. Vin tibi demonstrem etiam sapientes? MEN. Ita per Iouem. AEAC. Primus hicce tibi Pythagoras est. MEN. Salue, Euphorbe, aut Apollo, aut quocumque nomine velis appellari. PYTH. Sane tu quoque Menippe. MEN. Non tibi aureum femur amplius est? PYTH. Non quidem: verum age videam, si quid tibi ad edendum paratum pera habet. MEN.

ceterique scriptores. Ergo *Lucianum* vt liberemus indecenti orationis structura, reficiendum est emendatione procliui *προσπτύσομαι*, vel, *προσπτύσω μέν γε πάντως ἀνδρογύνῳ ὄντι*. Grauem habet contumeliam, acerbissimique notam contemtus plerorumque populorum moribus *προσπτύειν τινι*, *os alicui conspuere*. Hinc *προσπτύειν τινὶ πράγματι*, *quamcumque rem abominari, despectam longe a se adspernari*, et, quod Latini dicunt, *conspuere*. Iam si animum attendas ad *Luciani* sales, locique rationem, optime congruere lectionem hanc patebit. *Hemst.*

ὦ γαθέ· ὥςε ȣ τȣ̃τό σοι ἐδώδιμον. ΠΥΘ. δὸς μόνον· ἄλλα παρὰ νεκροῖς δόγματα. ἔμαθον γὰρ, ὡς ȣ̓δὲν ἴσον κύαμοι, καὶ κεφαλαὶ τοκήων ἐνθάδε.

ΑΙΑΚ. Οὗτος δὲ Σόλων ὁ Ἐξηκεςίδȣ, καὶ Θαλῆς ἐκεῖνος· καὶ παρ' αὐτȣ̀ς, Πιττακὸς καὶ οἱ ἄλλοι· ἑπτὰ δὲ πάντες εἰσὶν ὡς ὁρᾷς. ΜΕΝ. ἄλυποι ȣ̃τοι, ὦ Αἰακὲ, μόνοι καὶ φαιδροὶ τῶν ἄλλων. ὁ δὲ σποδȣ̃ πλέως, ὥσπερ ἐγκρυφίας ἄρτος, ὁ ταῖς Φλυκταίναις 36) ὅλος ἐξηνθηκὼς, τίς

MEN. Fabas, optime, quae quidem edules tibi non ſunt. PYTH. Praebe tantum: alia ſunt apud mortuos decreta; etenim didici nihil hic eſſe ſimile fabis et capitibus parentum.

4. AEAC. Hicce autem Solon Execeſtidae filius, et Thales ille, iuxtaque eos Pittacus ceterique: ſeptem vero ſunt cuncti, vti vides. MEN. Hi triſtitiae immunes, Aeace, ſoli ceterorum, atque hilares. Iſte vero cinere plenus velut ſubcinericius panis, qui puſtulis totus effloruit, quis eſt?

36. Ὁ ταῖς Φλυκταίναις etc.] Φλυκταίναι puſtulae ſunt et corporis et panis ſub cineribus cocti ardore ignis excitatae. Venuſte *Noſter* tale verbum poſuit, quod Empedocli non minus, quam ſubcineritio pani conueniret. *Hemſt.*

τίς ἐςιν; ΑΙΑΚ. Ἐμπεδοκλῆς, ὦ Μένιππε, ἡμίεφθος ἀπὸ τῆς Αἴτνης παρών. ΜΕΝ. ὦ χαλκόπα βέλτιςε, τί παθὼν σαυτὸν ἐς τὰς κρατῆρας ἐνέβαλες; ΕΜΠ. μελαγχολία τις, ὦ Μένιππε. ΜΕΝ. ἀ μὰ Δία, ἀλλὰ κενοδοξία, καὶ τύφος, καὶ πολλὴ κόρυζα· ταῦτά σε ἀπηνθράκωσεν αὐταῖς κρηπίσιν ἐκ ἀνάξιον ὄντα. πλὴν ἀλλ' ἐδέν σε τὸ σόφισμα ὤνησεν· ἐφωράθης γὰρ τεθνεώς. ὁ Σωκράτης δὲ, ὦ Αἰακὲ, πᾶ ποτε ἄρα ἐςιν; ΑΙΑΚ. μετὰ Νέςορος καὶ Παλαμήδες ἐκεῖνος ληρεῖ τὰ πολλά. ΜΕΝ. ὅμως ἐβαλόμην ἰδεῖν αὐτόν, εἴπα ἐνθάδε ἐςίν. ΑΙΑΚ. ὁρᾷς τὸν Φαλαικρόν; ΜΕΝ. ἅπαντες Φαλακροί εἰσιν· ὥςε πάντων ἂν εἴη τᾶτο

est? AEAC. Empedocles, Menippe, qui ſemicoctus huc aduenit. MEN. O optime tu, aereis indute calceis, quid cauſae fuit, cur ipſe te in Aetnae crateras immitteres? EMP. Atra quaedam bilis, Menippe, MEN. Nullo pacto; ſed vana gloria, et ſuperbiae tumor, et multa ſtultitia: haec te ſcilicet exuſtularunt cum ipſis crepidis haud indignum: attamen nihil te callidum commentum iuuit; patuit enim eſſe te mortuum? Socrates vero, Aeace, vbi tandem eſt? AEAC. Cum Neſtore et Palamede ille nugatur plerumque. MEN. Vellem tamen eum videre, ſicubi hic eſſet. AEAC. Viden iſtum caluum? MEN. Omnes vtique ſunt calui: idque adeo omnium fuerit indi-

το τὸ γνώρισμα. ΑΙΑΚ. τὸν σιμὸν λέγω. ΜΕΝ. καὶ τοῦθ' ὅμοιον· σιμοὶ γὰρ ἅπαντες.

ΣΩΚ. Ἐμὲ ζητεῖς, ὦ Μένιππε; ΜΕΝ. καὶ μάλα, ὦ Σώκρατες. ΣΩΚ. τί τὰ ἐν Ἀθήναις; ΜΕΝ. πολλοὶ τῶν νέων φιλοσοφεῖν λέγεσι. καὶ τάγε σχήματα αὐτὰ, καὶ τὰ βαδίσματα εἰ θεάσαιτό τις, ἄκροι φιλόσοφοι. ΣΩΚ. μάλα πολλὰς ἑώρακα. ΜΕΝ. ἀλλὰ ἑώρακας, οἶμαι, οἷος ἧκε παρὰ σοὶ Ἀρίστιππος, καὶ Πλάτων αὐτός. ὁ μὲν ἀποπνέων μύρα· ὁ δὲ τὰς ἐν Σικελίᾳ τυράννας θεραπεύειν ἐκμαθών. ΣΩΚ. περὶ ἐμοῦ δὲ τί φρονοῦσιν; ΜΕΝ. εὐδαίμων, ὦ Σώκρατες, ἀνθρωπος εἶ τάγε τοιαῦτα· πάντες ἄν σε θαυμάσιον οἰόνται ἄνδρα γεγενῆσθαι,

indicium. AEAC. At ſimum iſtum dico. MEN. Hoc etiam perinde ſimile: cuncti enim ſimi.

5. SOCR. Mene quaeris, Menippe? MEN. Maxime, Socrates. SOCR. Quid agitur Athenis? MEN. Multi iuuenum philoſophari ſe praedicant: et habitus quidem atque inceſſus ſi ſpectauerit aliquis, ſummi philoſophi. SOCR. Valde multos vidi. MEN. At vidiſti, opinor, qualis venerit ad te Ariſtippus, atque ipſe Plato: ille vnguentum ſpirans; hic colere Siculos tyrannos edoctus. SOCR. De me vero quid ſentiunt? MEN. Felix, Socrates, es homo iſta quidem parte: omnes adeo te admirabilem exiſtimant

virum

σθαι, καὶ πάντα ἐγνωκέναι, καὶ ταῦτα (δεῖ γὰρ, οἶμαι, τἀληθὲς λέγειν) ἀδὲν εἰδότα. ΣΩΚ. καὶ αὐτὸς ἔφασκον ταῦτα πρὸς αὐτός· οἱ δὲ εἰρωνείαν ᾤοντο τὸ πρᾶγμα εἶναι.

ΜΕΝ. Τίνες δὲ ἄτοί εἰσιν οἱ περὶ σέ; ΣΩΚ. Χαρμίδης, ὦ Μένιππε, καὶ Φαῖδρος, καὶ ὁ τοῦ Κλεινίου. ΜΕΝ. εὖγε, ὦ Σώκρατες, ὅτι κἀνταῦθα μέτει τὴν σαυτοῦ τέχνην 37), καὶ οὐκ ἐλιγωρεῖς τῶν καλῶν. ΣΩΚ. τί γὰρ ἂν ἄλλο ἥδιον πράττοιμι; ἀλλὰ πλησίον ἡμῶν κατάκειεσο, εἰ δοκεῖ. ΜΕΝ. μὰ Δί', ἐπὶ τὸν Κροῖσον γὰρ,

virum fuiſſe, et cuncta ſciuiſſe, idque (eſt enim, vt puto, veritas dicenda) nihil ſcientem. SOCR. Equidem adfirmabam hoc ipſum apud eos: illi meram ironiam interpretabantur factum meum.

6. MEN. Quinam hi circa te ſunt? SOCR. Charmides, Menippe, et Phaedrus, Cliniaeque filius. MEN. Bene factum, Socrates, vt qui et hicce colas artem tuam, neque deſpicis pulcros. SOCR. Nam quid aliud iucundius agam? Verum prope nos recumbe, ſi videtur. MEN. Nequaquam: ad Croeſum enim

37. Τέχνην] Τέχνην Socratis intelligit παιδεραστίαν ſiue puerorum formoſorum amorem; quod crimen admirabili viro ſaepe quidem, ſed falſiſſime fuit obiectum. *Hemſt.*

γὰρ, καὶ Σαρδανάπαλον ἄπειμι, πλησίον οἰκήσων αὐτῶν. ἔοικα γὰν ἐκ ὀλίγα γελάσεσθαι, οἰμωζόντων ἀκέων. AIAK. κἀγὼ ἤδη ἄπειμι, μὴ καί τις ἡμᾶς νεκρῶν λάθῃ διαφυγών. τὰ πολλὰ δ' ἐσαῦθις ὄψει, ὦ Μένιππε. MEN. ἄπιθι· καὶ ταυτί γὰρ ἱκανά, ὦ Αἰακέ.

enim et Sardanapalum abeo proxime illos habitaturus: videor equidem non parum risurus plorantes eos audiens. A E A C. Iamque ego abeo, ne quis mortuorum clam nobis effugiat: plura in posterum vises, Menippe. M E N. Abi modo: haec enim ipsa sunt satis, Aeace.

XXI.

Μενίππου καὶ Κερβέρου.

MEN. Ω Κέρβερε, συγγενὴς γὰρ εἰμί σοι, κύων καὶ αὐτὸς ὤν, εἰπέ μοι πρὸς τῆς Στυγὸς, οἷος ἦν ὁ Σωκράτης, ὁπότε κατήει πρὸς ὑμᾶς· εἰκὸς δέ σε θεὸν ὄντα μὴ ὑλακτεῖν

Menippi et Cerberi.

MEN. Cerbere, nam cognatus sum tibi, quippe canis et ipse, dic mihi per Stygem, qualis esset Socrates, quando descendebat ad vos: par est te Deum scilicet non latrare

κτεῖν μόνον, ἀλλὰ καὶ ἀνθρωπικῶς φθέγγεσθαι, ὁπότ' ἐθέλοις. ΚΕΡ. πόῤῥωθεν μὲν, ὦ Μένιππε, παντάπασιν ἐδόκει ἀτρέπτῳ τῷ προσώπῳ προσιέναι, καὶ ὐ πάνυ δεδιέναι τὸν θάνατον δοκῶν· καὶ τοῦτ' ἐμφῆναι τοῖς ἔξω τοῦ στομίου ἑστῶσιν ἐθέλων. ἐπεὶ δὲ κατέκυψεν εἴσω τοῦ χάσματος, καὶ εἶδε τὸν ζόφον, κἀγὼ ἔτι διαμέλλοντα αὐτὸν δακὼν τῷ κωνείῳ κατέσπασα τοῦ ποδὸς, ὥσπερ τὰ βρέφη ἐκώκυε, καὶ τὰ ἑαυτοῦ παιδία ὠδύρετο, καὶ παντοῖος ἐγένετο.

ΜΕΝ. Οὐκοῦν σοφιστὴς ὁ ἄνθρωπος ἦν, καὶ ὐκ ἀληθῶς κατεφρόνει τοῦ πράγματος; ΚΕΡ. οὔκ· ἀλλ' ἐπείπερ ἀναγκαῖον αὐτὸ ἑώρα, κατεθρασύνετο, ὡς δῆθεν ὐκ ἄκων πεισόμενος,

trare solum, sed et humano more loqui, quum velis. CER. E longinquo, Menippe, omnimodis videbatur constanti et imperterrito vultu accedere, neque valde reformidare mortem, idque ipsum significare iis, qui extra ostium stabant, velle. Verum postquam se demisit intra hiatum infernae domus, et vidit caliginem, atque ego cunctantem adhuc cicutae morsu correptum detraxi pede, sicut infantes eiulabat, suos liberos deflebat, in omnesque formas mutabatur.

2. MEN. Ergo subdolus erat hic homo sophista, nec reuera contemnebat mortem? CER. Minime: sed vbi necessariam animaduertit, audacter sese offerebat, quasi scilicet non inuitus subitu-

νος, ὃ πάντως ἔδει παθεῖν, ὡς θαυμάσωσιν οἱ θεαταί. καὶ ὅλως, περὶ πάντων γε τῶν ποιητῶν εἰπεῖν ἂν ἔχοιμι, ἕως τοῦ στόματος τολμηροί, καὶ ἀνδρεῖοι· τοῦδ' ἔνδοθεν, ἔλεγχος ἀκριβής. MEN. ἐγὼ δὲ πῶς σοι κατεληλυθέναι ἔδοξα; KEP. μόνος, ὦ Μένιππε, ἀξίως τοῦ γένους, καὶ Διογένης πρὸ σοῦ· ὅτι μὴ ἀναγκαζόμενοι εἰσήειτε, μηδ' ὠθούμενοι, ἀλλ' ἑθελούσιοι, γελῶντες, οἰμώζειν παραγγείλαντες ἅπασιν.

subiturus, quod omnino oportebat pati, vt eum admirarentur spectatores. In summa de omnibus quidem eiusmodi dicere possim, Vsque ad ostium audaces ac fortes: vbi intus penetratum est, documentum timoris manifestum. MEN. Ego vero quomodo tibi descendisse visus sum? CER. Solus, Menippe, vt dignum erat genere, ac Diogenes ante te; quia non coacti intrabatis, neque impulsi, sed voluntarii, ridentes, plorare iubentes cunctos.

XXII.

Χάρωνος καὶ Μενίππου.

ΧΑΡ. Ἀπόδος, ὦ κατάρατε, τὰ πορθμία. MEN. βόα, εἰ τοῦτό σοι ἥδιον, ὦ Χάρων.

Charontis, Menippi, et Mercurii.

CHAR. Redde, scelerate, portorium. MEN. Vociferare, si id tibi adlubescit,

Χάρων. ΧΑΡ. ἀπόδος φημί, ἀνθ' ὧν σε διεπορθμευσάμην. ΜΕΝ. ἐκ ἂν λάβοις παρὰ τοῦ μὴ ἔχοντος. ΧΑΡ. ἔςι δέ τις ὀβολὸν μὴ ἔχων; ΜΕΝ. εἰ μὲν καὶ ἄλλός τις, ἐκ οἶδα· ἐγὼ δὲ ἐκ ἔχω. ΧΑΡ. καὶ μὴν ἄγξω σε ἢ τὸν Πλούτωνα, ὦ μιαρὲ, ἢν μὴ ἀποδῷς. ΜΕΝ. κἀγὼ τῷ ξύλῳ σε κατάξας διαλύσω τὸ κρανίον. ΧΑΡ. μάτην ἂν ἔσῃ πεπλευκὼς τοσοῦτον πλοῦν. ΜΕΝ. ὁ Ἑρμῆς ὑπὲρ ἐμοῦ σοι ἀποδότω, ὃς με παρέδωκέ σοι.

ΕΡ. Νὴ Δία ὀναίμην, εἰ μέλλω γε καὶ ὑπερεκτίνειν τῶν νεκρῶν. ΧΑΡ. ἐκ ἀποςήσομαί σε. ΜΕΝ. τάτε γε ἕνεκα νεωλκήσας τὸ πορθμεῖον

Charon. CHAR. Redde, inquam, pro eo quod te transuexi. MEN. Haud acceperis ab eo, qui non habet. CHAR. Estne aliquis, qui obolum non habeat? MEN. An alius aliquis, haud scio: de me vero, non habeo. CHAR. Enimuero fauces tibi praecludam, detestande, nisi dederis. MEN. Ego contra baculo tibi percussum dissoluam cranium. CHAR. Frustra igitur nauigaueris tam longam nauigationem. MEN. Mercurius pro me tibi soluat, qui me tradidit tibi.

2. MERC. Per Ioueni, belle mecum agatur, si mortuorum etiam vice soluendum mihi sit. CHAR. Missum te non faciam. MEN. Quod ad istam quidem rem adtinet, vel subducto nauigio adsiduus

μεῖον παραμένε· πλὴν ἀλλ' ὅ, γε μὴ ἔχω, πῶς ἂν λάβοις; ΧΑΡ. σὺ δ' ἐκ ᾔδεις ὡς κομίζειν δέον; ΜΕΝ. ἤδειν μέν, ἐκ εἶχον δέ. τί ἐν; ἐχρῆν διὰ τοῦτο μὴ ἀποθανεῖν; ΧΑΡ. μόνος ἂν αὐχήσεις προῖκα πεπλευκέναι; ΜΕΝ. οὐ προῖκα, ὦ βέλτιστε· καὶ γὰρ ἤντλησα, καὶ τῆς κώπης ἐπελαβόμην, καὶ ἐκ ἔκλαιον μόνος τῶν ἄλλων ἐπιβαντῶν. ΧΑΡ. ἀδὲν ταῦτα πρὸς τὰ πορθμία· τὸν ὀβολὸν ἀποδοῦναί σε δεῖ· ἐ γὰρ θέμις ἄλλως γενέσθαι.

ΜΕΝ. Οὐκοῦν ἀπάγαγέ με αὖθις ἐς τὸν βίον. ΧΑΡ. χαρίεν λέγεις, ἵνα καὶ πληγὰς ἐπὶ τούτῳ παρὰ τοῦ Αἰακοῦ προσλάβω. ΜΕΝ. μὴ ἐνόχλει οὖν. ΧΑΡ. δείζον τί ἐν τῇ πήρᾳ ἔχεις.

duus esto flagitator: attamen quod non habeo, qui tandem accipias? CHAR. Tu nesciebas obolum esse tibi apportandum? MEN. Sciebam equidem, nec tamen habebam: quid ergo? propterea ne oportebat non mori? CHAR. Solus igitur gloriabere gratis te nauigasse? MEN. Non gratis, vir optime: etenim antliam duxi, et remum, et vnus omnium vectorum non plorabam. CHAR. Nihil ista faciunt ad portorium: obolum persoluere te decet: neque enim fas est aliter fieri.

3. MEN. Quin ergo me rursus abduc in vitam. CHAR. Pulcre sane; vt plagas insuper eapropter ab Aeaco accipiam. MEN. Ergo desiste negotium facessere. CHAR. Ostende, quid in pe-

ἔχεις. MEN. θέμις, εἰ θέλεις, καὶ τῆς Ἑκάτης τὸ δεῖπνον. ΧΑΡ. πόθεν τοῦτον ἡμῖν, ὦ Ἑρμῆ, τὸν κύνα ἤγαγες; οἷα δὲ καὶ ἐλάλει παρὰ τὸν πλοῦν, τῶν ἐμβατῶν ἁπάντων καταγελῶν, καὶ ἐπισκώπτων, καὶ μόνος ᾄδων, οἰμωζόντων ἐκείνων. F. P. ἀγνοεῖς, ὦ Χάρων, ὁποῖον ἄνδρα διεπόρθμευσας; ἐλεύθερον ἀκριβῶς, κἀδενὸς αὐτῷ μέλει 38). ἥτός ἐστιν ὁ Μένιππος. ΧΑΡ. καὶ μὴν ἄν σε λάβω ποτέ. MEN. ἂν λάβῃς, ὦ βέλτιστε· δὶς δὲ οὐκ ἂν λάβοις.

ra geras. MEN. Lupinos, si lubet; et Hecatae coenam. CHAR. Vnde istum nobis, Mercuri, canem adduxisti? et qualia fabulabatur inter nauigandum, vectores omnes deridens, et iocis incessens, solus cantans iis gementibus. MERC. Nescis, Charon, qualem virum transvexeris? liberum exacte, quique neminem curet. Hicce est Menippus. CHAR. At si te vnquam prehendero. MEN. Si prehenderis, vir optime: bis quidem me non capias.

38. Κἀδενὸς αὐτῷ μέλει] Οὐδενὸς pro mutato genere vel rem vel personam indicat: posterius mihi placuit: eum explicandi modum postulat solius veritatis memor Cynici persona, cuius dicendi libertatem nulla hominum conditio, nulli dignitatum gradus refraenabant. *Hemst.*

XXIII. Πλά-

XXIII.

Πλούτωνος καὶ Πρωτεσιλάου.

ΠΡΩΤ. Ὦ δέσποτα, καὶ βασιλεῦ, καὶ ἡμέτερε Ζεῦ, καὶ σὺ, Δήμητρος θύγατερ, μὴ ὑπερίδητε δέησιν ἐρωτικήν. ΠΛΟΥ. σὺ δὲ τίνος δέῃ παρ' ἡμῶν; ἢ τίς ὢν τυγχάνεις; ΠΡ. εἰμὶ μὲν Πρωτεσίλαος ὁ Ἰφίκλου, Φυλάκιος, συςρατιώτης τῶν Ἀχαιῶν, καὶ πρῶτος ἀποθανὼν τῶν ἐπ' Ἰλίῳ. δέομαι δὲ ἀφεθεὶς πρὸς ὀλίγον ἀναβιῶναι πάλιν. ΠΛ. τοῦτον μὲν τὸν ἔρωτα, ὦ Πρωτεσίλαε, πάντες νεκροὶ ἐρῶσι· πλὴν ὀλίγοι ἂν αὐτῶν τύχοι. ΠΡ. ἀλλ' ἐ τὲ ζῆν, Ἀϊδωνεῦ, ἐρῶ ἔγωγε, τῆς γυναικὸς

Plutonis et Protesilai.

PROT. O Domine, et rex, nosterque Iupiter, et tu Cereris nata, ne spreueritis petitionem amatoriam. PLVT. Quid tibi vis a nobis fieri? aut quis tandem homo es? PROT. Sum Protesilaus Iphicli filius, Phylacius, commilito Achiuorum, quique primus eorum, qui ad Ilium venerunt, interii: oro autem vt accepto in breue tempus commeatu, in vitam redire mihi liceat. PLVT. Istum amorem, Protesilae, omnes mortui amant: quo tamen eorum nemo potiatur. PROT. Equidem non viuendi, Pluto, amore teneor, sed

ναικὸς δὲ, ἣν νεόγαμον ἔτι ἐν τῷ θαλάμῳ καταλιπὼν, ᾠχόμην ἀποπλέων· εἶτα ὁ κακοδαίμων ἐν τῇ ἀποβάσει ἀπέθανον ὑπὸ τοῦ Ἕκτορος. ὁ ἔν ἔρως τῆς γυναικὸς ἀμετρίως ἀποκναίει με, ὦ δέσποτα, καὶ βέλομαι καὶν πρός ὀλίγον ὀφθεὶς αὐτῇ καταβῆναι πάλιν.

ΠΛ. Οὐκ ἔπιες, ὦ Πρωτεσίλαε, τὸ Λήθης ὕδωρ; ΠΡ. καὶ μάλα, ὦ δέσποτα· τὸ δὲ πρᾶγμα ὑπέρογκον ἦν 39). ΠΛ. ἀκὲν περίμενον· ἀφί-

vxoris, quam nouam nuptam adhuc in thalamo dereliqui, conſcenſaque naui me proripui: deinde miſer, dum in littus exponimur, Hectoris manu cecidi. Exinde amor vxoris non mediocriter me contabefacit, domine: velimque vel paululo tempore conſpectus ab ea deſcendere denuo.

2. PLVT. Non tu bibiſti, Proteſilae, Lethes aquam? PROT. Maxime, domine: ſed amor meus vim Lethaei liquoris vehementiae magnitudine vincebat. PLVT. Quin ergo mane atque expecta:

39. Τὸ δὲ πρᾶγμα ὑπέρογκον ἦν] Ὑπέρογκα dicuntur a Graecis proprie, quae molem magnitudinis enormen habent, atque immoderata ſunt: inde manat, pro tumide magnificis, extraordinariis rebus, quaeque hominum oculos ad ſe conuertunt, eamdem vocem poni, ſic tamen, vt in illa poteſtate ſempen aliquid vitioſi atque indecori haereat admixtum. *Hemſt.*

ἀφίξεται γὰρ ἐκείνη ποτὲ, καὶ οὐδέν σε ἀνελθεῖν δεήσει. ΠΡ. ἀλλ' οὐ φέρω τὴν διατριβὴν, ὦ Πλούτων· ἠράσθης δὲ καὶ αὐτὸς ἤδη, καὶ οἶσθα οἷον τὸ ἐρᾷν ἐστιν. ΠΛ. εἶτα τί σε ὀνήσει μίαν ἡμέραν ἀναβιῶναι, μετ' ὀλίγον τὰ αὐτὰ ὀδυρούμενον; ΠΡΩΤ. οἶμαι πείσειν κἀκείνην ἀκολουθεῖν παρ' ὑμᾶς· ὥστε ἀνθ' ἑνὸς δύο νεκροὺς λήψῃ μετ' ὀλίγον. ΠΛΟΥ. οὐ θέμις γενέσθαι ταῦτα, οὐδὲ ἐγένετο πώποτε.

ΠΡ. Ἀναμνήσω σε, ὦ Πλούτων· Ὀρφεῖ γὰρ δι' αὐτὴν ταύτην τὴν αἰτίαν τὴν Εὐρυδίκην παρέδοτε, καὶ τὴν ὁμογενῆ μου Ἄλκηστιν παρεπέμψατε Ἡρακλεῖ χαριζόμενοι. ΠΛ. θελήσεις δὲ

pecta: aderit illa aliquando; neque tu, vt ad ſuperos euadas, neceſſe habebis. PROT: At non fero moram, Pluto: amore nimirum et tu ipſe iam captus fuiſti, et nouiſti, quale ſit amare. PLVT. Et quid te iuuabit vnum diem reviuiſcere, quum poſt paulo ſis eadem lamentaturus. PROT. Puto me perſuaſurum ipſi, vt comes me ſequatur ad inferos: atque adeo pro vno duos mortuos recipies breui. PLVT. Iſta fieri fas non eſt; neque facta fuerunt vnquam.

3. PROT. At faciam, vt reminiſcare, Pluto: nam Orpheo eandem iſtam ob cauſam Eurydicen tradidiſtis, et conſanguineae meae Alceſti commeatum dediſtis Herculi gratificati. PLVT.

δὲ ἔτω κρανίον γυμνὸν ὢν καὶ ἄμορφον τῇ καλῇ σε ἐκείνῃ νύμφῃ φανῆναι; πῶς δὲ κἀκείνη προσήσεταί σε, οὐδὲ διαγνῶναι δυναμένη; φοβήσεται γὰρ, εὖ οἶδα, καὶ φεύξεταί σε· καὶ μάτην ἔσῃ τοσαύτην ὁδὸν ἀνεληλυθώς. ΠΕΡ. ἀκάν, ὦ ἄνερ, σὺ καὶ τᾶτ' ἴασαι, καὶ τὸν Ἑρμῆν κέλευσον, ἐπειδὰν ἐν τῷ φωτὶ ἤδη ὁ Πρωτεσίλαος ᾖ, καθικόμενον ἐν τῇ ῥάβδῳ 40), νεανίαν εὐθὺς καλὸν ἀπεργάσασθαι αὐτὸν, οἷος ἦν

Tune voles cranium ita nudum et forma destitutum in conspectum formosae tuae sponsae venire? quomodo autem admittet te, quem dignoscere nequeat? imo perterrefiet, sat scio, teque fugiet; et frustra tam longam ad superos viam relegeris. PROS. Quin tu, marite, huic etiam incommodo medere, Mercurioque manda, vt, postquam luci reddítus erit Protesilaus, eum potenti virga contactum iuuenem statim efficiat pulcrum, qualis erat

40. Καθικόμενον ἐν τῇ ῥάβδῳ] *Lucianus* nihil ab optimorum scriptorum vsu alienum fecit, quum hic interposuit ἐν τῇ ῥάβδῳ. Multi haud infimi ordinis ita sunt locuti non tantum quando ablatiuus instrumenti, sed et alius quicumque ponendus erat: ideo non raro fit, vt in eodem orationis contextu additum omissumque reperiatur. *Hemst.*

ἦν ἐν τῇ θαλάμῳ. ΠΛΟΥ. ἐπεὶ Περσεφόνῃ συνδοκεῖ, ἀναγαγὼν τέτον αὖθις ποίησον νυμφίον. σὺ δὲ μέμνησο μίαν λαβὼν ἡμέραν.

erat ex thalamo nuptiali. PLVT. Quoniam hoc Proserpinae quoque placet, duc illum ad superos iterum, Mercuri, et redde sponsum. Tu, Protesilae, memineris, vnius diei accepisse te commeatum.

XXIV.

Διογένης καὶ Μαυσώλος.

ΔΙΟΓ. Ὦ Κᾶρ, ἐπί τίνι μέγα φρονεῖς, καὶ πάντων ἡμῶν προτιμᾶσθαι ἀξιοῖς; ΜΑΥ. καὶ ἐπὶ τῇ βασιλείᾳ μὲν, ὦ Σινωπεῦ, ὃς ἐβασίλευσα Καρίας μὲν ἁπάσης, ἦρξα δὲ καὶ Λυδῶν ἐνίων, καὶ νήσες δέ τινας ὑπηγαγόμην, καὶ ἄχρι Μιλήτε ἐπέβην, τὰ πολλὰ τῆς Ἰωνίας καταςρεφόμενος. καὶ καλὸς ἦν καὶ μέγας. καὶ

Diogenis et Mausoli.

DIOG. Tu Car, ob quam rem magnum spiras, omnibusque nobis praeferri postulas? MAVS. Primum ob regnum, Sinopensis, vt qui rex fuerim Cariae vniuersae, imperauerim etiam Lydorum nonnullis, insulas quasdam subegerim, et Miletum vsque progressus pleraque Ioniae debellarim. Deinde quia pulcer eram et magnus,

καὶ ἐν πολέμοις κρατερός· τὸ δὲ μέγιςον, ὅτι ἐν Ἁλικαρνασσῷ μνῆμα παμμέγεθες ἔχω ἐπικείμενον, ἡλίκον οὐκ ἄλλος νεκρὸς, ἀλλ' οὐδὲ ὅτως ἐς κάλλος ἐξησκημένον, ἵππων καὶ ἀνδρῶν ἐς τὸ ἀκριβέςατον εἰκασμένων λίθῳ τῷ καλλίςῳ, οἷον οὐδὲ νεὼν εὕρη τις ἂν ῥᾳδίως. οὐ δοκῶ σοι δικαίως ἐπὶ τούτοις μέγα φρονεῖν;

ΔΙΟ. Ἐπὶ τῇ βασιλείᾳ φής, καὶ τῷ κάλλει, καὶ τῷ βάρει τοῦ τάφου; ΜΑΥ. νὴ Δί' ἐπὶ τούτοις. ΔΙΟ. ἀλλ', ὦ καλὲ Μαύσωλε, ὅτε ἡ ἰσχὺς ἔτι σοι ἐκείνη, ὅτε ἡ μορφὴ πάρεςιν. εἰ γοῦν τινα ἐλοίμεθα δικαςὴν εὐμορφίας περὶ, οὐκ ἔχω εἰπεῖν, τίνος ἕνεκα τὸ σὸν κρανίον

gnus, belloque ſtrenuus. Tum, quod maximum eſt, quia Halicarnaſſi monumentum ingens habeo mihi impoſitum, quantum mortuus alius nemo; ſed neque ita in ſpeciem elegantiſſimam expolitum, equis virisque exactiſſime adſimilatis ex lapide pulcerrimo, quale ne templum quidem facile quis inuenerit. Non tibi videor iure ob iſta ſuperbius efferri?

2. DIOG. Ob regnum, inquis, et formam, et pondus ſepulcri? MAVS. Omnino ob iſta. DIOG. Sed, formoſe Mauſole, neque robur illud amplius, nec forma tibi adeſt. Quare ſi capiamus iudicem de pulcritudine, dicere nequeas, cur tuum cranium antepo-

νίον προτιμηθείη ἂν τῷ ἐμῷ· φαλακρὰ γὰρ ἄμφω, καὶ γυμνά· καὶ τοὺς ὀδόντας ὁμοίως προφαίνομεν, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀφῃρήμεθα, καὶ τὰς ῥίνας ἀποσεσιμώμεθα. ὁ δὲ τάφος, καὶ οἱ πολυτελεῖς ἐκεῖνοι λίθοι, Ἁλικαρνασσεῦσι μὲν ἴσως εἶεν ἐπιδείκνυσθαι, καὶ φιλοτιμεῖσθαι πρὸς τοὺς ξένους, ὡς δή τι μέγα οἰκοδόμημα αὐτοῖς ἐστι· σὺ δὲ, ὦ βέλτιστε, οὐχ ὁρῶ ὅ, τι ἀπολαύεις αὐτῷ, πλὴν εἰ μὴ τοῦτο φῄς, ὅτι μᾶλλον ἡμῶν ἀχθοφορεῖς ὑπὸ τηλικούτοις λίθοις πιεζόμενος.

ΜΑΥ. Ἀνόνητα ἓν μοι ἐκεῖνα πάντα, καὶ ἰσότιμος ἔσται Μαύσωλος, καὶ Διογένης; ΔΙΟ. οὐκ ἰσότιμος, ὦ γενναιότατε· ἐγὼ γὰρ. Μαύσωλος

anteponendum ſit meo: vtraque calua et nuda; dentes perinde nobis prominent; oculis ſumus ſpoliati, naresque ſimas gerimus. De ſepulcro autem, pretioſisque iſtis lapidibus, Halicarnaſſenſibus forte conducant ad oſtentandum, et ambitioſius ad peregrinos iactandum, ingens aliquod aedificium eſſe ſcilicet penes ſe. Tu autem, vir optime, non video quo tibi monumentum proſit; niſi hoc dixeris, te maius quam nos geſtare pondus tantis lapidibus oppreſſum.

3. MAVS. Infructuoſa igitur iſta mihi fuerint omnia, et pari honore aequabitur Mauſolus ac Diogenes? DIOG. Non pari, vir praeſtantiſſime: haudquaquam. Mauſolus etenim

λος μὲν γὰρ σιμώξεται, μεμνημένος τῶν ὑπὲρ γῆς, ἐν οἷς εὐδαιμονεῖν ᾤετο· Διογένης δὲ καταγελάσεται αὐτοῦ. καὶ τάφον ὁ μὲν ἐν Ἁλικαρνασσῷ ἐρεῖ ἑαυτοῦ ὑπὸ Ἀρτεμισίας τῆς γυναικὸς καὶ ἀδελφῆς κατεσκευασμένον· ὁ Διογένης δέ, τοῦ μὲν σώματος εἰ καί τινα τάφον ἔχει, οὐκ οἶδεν· οὐδὲ γὰρ ἔμελεν αὐτῷ τούτου· λόγον δὲ τοῖς ἀρίστοις περὶ αὐτοῦ καταλέλοιπεν, ἀνδρὸς βίον βεβιωκὼς ὑψηλότερον, ὧ Καρῶν ἀνδραποδωδέστατε, τοῦ σοῦ μνήματος, καὶ ἐν βεβαιοτέρῳ χωρίῳ κατεσκευασμένον.

etenim lamentabitur, recordatus eorum, quae in terra praesto fuerunt, in quibus felicitatem esse sitam ducebat: Diogenes contra deridebit ipsum. Et ille monumentum quidem suum Halicarnassi memorabit ab Artemisia vxore simul et sorore constructum. Diogenes autem corpusculi sepulcrum aliquod an habeat, est nescius, siquidem nihil eam rem curarit: verum perpetuam sapientissimis viris sui commemorationem reliquit, quippe qui viri vitam vixerit sublimiorem tuo, Carum abiectissimum mancipium, monumento, inque tutiore loco conditam.

XXV. Ni-

XXV.

Νιρέως, Θερσίτου καὶ Μενίππου.

ΝΙΡ. Ἰδὲ δὴ Μένιππος ἑτοσὶ δικάσει, πότερος εὐμορφότερός ἐςιν. εἰπὲ, ὦ Μένιππε, ὁ καλλίων σοι δοκῶ; ΜΕΝ. τίνες δὲ καὶ ἐςὲ; πρότερον, οἶμαι, χρὴ γὰρ τοῦτο εἰδέναι. ΝΙΡ. Νιρεὺς, καὶ Θερσίτης. ΜΕΝ. πότερος ἦν ὁ Νιρεὺς, καὶ πότερος ὁ Θερσίτης; ἀδέπω γὰρ τοῦτο δῆλον. ΘΕΡ. ἓν μὲν ἤδη τοῦτ' ἔχω, ὅτι ὅμοιός εἰμί σοι, καὶ ἀδὲν τηλικοῦτον διαφέρεις, ἡλίκον σε Ὅμηρος ἐκεῖνος ὁ τυφλὸς ἐπῄνεσεν, ἁπάντων εὐμορφότατον προσειπών· ἀλλ' ὁ φοξὸς ἐγὼ, καὶ ψεδνὸς, ἀδὲν χείρων ἐφάνην

Nirei, Therſitae, et Menippi.

NIR. Ecce enim, Menippus hicce iudicabit, vter ſit formoſior. Dic, Menippe, non pulcrior tibi videor? MEN. Quinam eſtis? nam prius, opinor, illud ſcire commodum eſt. NIR. Nireus et Therſites. MEN. Vter ergo Nireus, vter Therſites: nondum enim hoc manifeſtum. THER. Iam vnum hoc in rem meam teneo, quod ſimilis ſim tibi, et nihil tanto opere praecellas, quantum te Homerus iſte caecus laudauit, omnium formoſiſſimum appellans; ſed ille ego, cui caput in acutum deſinens, et rari crines, nihilo inferior viſus ſum iudici.

νην τῷ δικαςῇ. ὅρα σὺ δέ, ὦ Μένιππε, ὅν τινα καὶ εὐμορφότερον ἡγῇ. NIP. ἐμέ γε τὸν Ἀγλαΐας, καὶ Χάροπος, ὃς κάλλιςος ἀνὴρ ὑπὸ Ἴλιον ἦλθον.

MEN. Ἀλλ' ἀχὶ καὶ ὑπὸ γῆν; ὡς οἶμαι, κάλλιςος ἦλθες· ἀλλὰ τὰ μὲν ὀςᾶ ὅμοια, τὸ δὲ κρανίον ταύτῃ μόνον ἄρα διακρίνοιτο ἀπὸ τᾶ Θερσίτᾳ κρανίᾳ, ὅτι εὔθρυπτον τὸ σόν· ἀλαπαδνὸν γὰρ αὐτό, καὶ ἐκ ἀνδρῶδες ἔχεις. NIP. καὶ μὴν ἔρε Ὅμηρον, ὁποῖος ἦν, ὁπότε συνεςράτευον τοῖς Ἀχαιοῖς. MEN. ὀνείρατά μοι λέγεις· ἐγὼ δὲ ἃ βλέπω, καὶ νῦν ἔχεις· ἐκεῖνα δὲ οἱ τότε ἴσασιν. NIP. ἐκεῖν ἐγὼ ἐνταῦθα εὐμορφότερός εἰμι, ὦ Μένιππε; MEN. ἔτε σὺ,

dici. Expende vero, Menippe, quemnam formosiorem ducas? NIR. Me certe filium Aglaiae et Charopis, qui pulcerrimus homo sub Ilium veni.

2. MEN. Non quidem sub terram, ut puto, pulcerrimus venisti; sed ossa similia; cranium autem ea re sola nimirum discernatur a Thersitae cranio, quod fractu facile sit tuum: molle enim illud et minime virile geris. NIR. Verumtamen scisciterare Homerum, qualis essem, quum inter Achiuos militabam. MEN. Somnia mihi narras: ego quippe, quae conspicor, et nunc habes; ista, qui tunc vixerunt, nouerint. NIR. Non ego hicce sum formosior aliis, Menippe? MEN. Nec tu,

σὺ, ὅτε ἄλλος εὔμορφος· ἰσοτιμία γὰρ ἐν ᾅδῃ, καὶ ὅμοιοι ἅπαντες. ΘΕΡ. ἐμοὶ μὲν καὶ τοῦτο ἱκανόν.

tu, neque alius eſt formoſus: nam aequo iure in Orco verſantur, et ſimiles omnes. THER. Mihi quidem hoc ſuffecerit.

XXVI.

Μενίππου καὶ Χείρωνος.

ΜΕΝ. Ἤκουσα, ὦ Χείρων, ὡς θεὸς ὢν ἐπιθυμήσειας ἀποθανεῖν. ΧΕΙΡ. ἀληθῆ ταῦτ' ἤκουσας, ὦ Μένιππε· καὶ τέθνηκα, ὡς ὁρᾷς, ἀθάνατος εἶναι δυνάμενος. ΜΕΝ. τίς δέ σε ἔρως τοῦ θανάτου ἔσχεν, ἀνεράσκα τοῖς πολλοῖς χρήματος; ΧΕΙΡ. ἐρῶ πρὸς σὲ οὐκ ἀσύνετον ὄντα. οὐκ ἦν ἔτι ἡδὺ ἀπολαύειν τῆς ἀθάνα-

Menippi et Chironis.

MEN. Audiui, Chiron, te, quamuis Deus fores, cupiuiſſe mori. CHIR. Audiviſti vera, Menippe: et mortem, vt vides, obii, quum immortalis eſſe potuiſſem. MEN. Quid eſt, cur te cupido mortis tenuerit, rei plerisque non amabilis? CHIR. Dicam ad te hominem haud inſipientem: non erat amplius iucundum frui immor-

ἀθανασίας. ΜΕΝ. οὐχ ἡδὺ ἦν, ζῶντα ὁρᾶν τὸ φῶς; ΧΕΙΡ. οὐκ, ὦ Μένιππε· τὸ γὰρ ἡδὺ ἔγωγε ποικίλόν τι καὶ οὐχ ἁπλῆν ἡγοῦμαι εἶναι· ἐγὼ δὲ ζῶν ἀεὶ 41), καὶ ἀπολαύων τῶν ὁμοίων, ἡλίου, φωτὸς, τροφῆς· αἱ ὧραι δὲ αἱ αὐταὶ, καὶ τὰ γιγνόμενα ἅπαντα ἑξῆς ἕκαστα, ὥσπερ ἀκολουθοῦντα θάτερον θατέρῳ· ἐνεπλήσθην γοῦν αὐτῶν. ἐν γὰρ ἐν τῷ αὐτῷ ἀεὶ, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ μεταστρέφειν ὅλως τὸ τερπνὸν ἦν. ΜΕΝ. εὖ λέγεις, ὦ Χείρων· τὰ ἐν ᾅδου δὲ

immortalitate. MEN. Non iucundum erat vivum videre lucem? CHIR. Non, Menippe: etenim iucundi naturam ego quidem varium esse quiddam et non simplex duco: quum autem semper viuerem, fruererque rebus iisdem, sole, luce, alimentis; tum et tempestates anni eaedem, et quae fierent cuncta per seriem singula velut alterum alteri adhaerens sequerentur, exsatiatus sum iis: non enim in eo, quod semper idem est, sed in perpetua rerum mutatione posita est voluptas. MEN. Vere, Chiron. At quo animo hunc rerum

41. Ἐγὼ δὲ ζῶν ἀεὶ] Est in hac oratione ἀνακόλουθον· dicturus erat, Ἐγὼ δὲ - - - τροφῆς, ἐνεπλήσθην αὐτῶν hanc seriem interrumpunt, quae post τροφῆς addita leguntur: quamobrem γοῦν idem, quod saepe, munus habet, vt priorem structuram repeti patefaciat. *Hemst.*

δὲ πῶς φέρεις, ἀφ' οὗ προελόμενος αὐτὰ ἥκεις;

ΧΕΙΡ. Οὐκ ἀηδῶς, ὦ Μένιππε· ἡ γὰρ ἰσοτιμία πάνυ δημοτικὸν, καὶ τὸ πρᾶγμα οὐδὲν ἔχει τὸ διάφορον, ἐν φωτὶ εἶναι, ἢ ἐν σκότῳ· ἄλλως τε οὐδὲ διψῶν, ὥσπερ ἄνω, ἄτε πεινῶν δεῖ, ἀλλ' ἀνεπιδεεῖς τούτων ἁπάντων ἐσμέν. ΜΕΝ. ὅρα, ὦ Χείρων, μὴ περιπίπτῃς σεαυτῷ 42), καὶ ἐς τὸ αὐτό σοι ὁ λόγος περιεῖ. ΧΕΙΡ. πῶς τοῦτο φῄς; ΜΕΝ. ὅτι εἰ τῶν ἐν τῷ

rerum ſtatum, qui eſt in Orco, fers, ex quo iis praelatis huc aduenisti?

2. CHIR. Non illibenter, Menippe: eſt enim aequus et par inter omnes honoris gradus res valde popularis, nihilque tanto opere differt, in luce verſeris, an in tenebris: porro nec ſitire, quemadmodum ſupra, nec eſurire neceſſe eſt; ſed iſtorum omnium haud indigemus. MEN. Vide tamen, Chiron, ne tecummet ipſe pugnes, et in orbem tibi ſermo redeat. CHIR. Quid ita? MEN. Nimirum ſi eorum, quae in vi-

42. Περιπίπτῃς σεαυτῷ] Eſt περιπίπτειν ἑαυτῷ, quando quis iis argumentis et probationibus vtitur, quibus in ſe conuerſis facile refutetur, eoque pacto in ſemet ipſe incurrens abſurdi convincatur: hoc ſane eius eſt, qui aduerſo capite pugnantia locutus ſibi contradicit. *Hemſt.*

τῷ βίῳ τὸ ὅμοιον ἀεὶ καὶ ταὐτὸν ἐγένετο σοι προσκορές, καὶ ἐνταῦθα ὅμοια ὄντα προσκορῆ ὁμοίως ἂν γένοιτο, καὶ δεήσει μεταβολήν γε ζητεῖν τινα καὶ ἐντεῦθεν ἐς ἄλλον βίον, ὅπερ οἶμαι ἀδύνατον. ΧΕΙΡ. τί οὖν ἂν πάθοι τις, ὦ Μένιππε; ΜΕΝ. ὅπερ οἶμαι καὶ φασί, συνετὸν ὄντα ἀρέσκεσθαι καὶ ἀγαπᾶν τοῖς παροῦσι, καὶ μηδὲν αὐτῶν ἀφόρητον οἴεσθαι.

in vita sunt, par semper et idem status satietatem tibi pepererit, hic etiam, quum sit similis rerum conditio, perinde tibi pariat, oportebitque migrationem quaerere aliquam etiam hinc in aliam vitam, quod opinor fieri nequit. CHIR. Quid ergo faciat aliquis, Menippe? MEN. Scilicet quod, puto, vulgo dicunt, vt is, qui sit prudens, acceptis fruatur contentusque sit praesentibus, nihilque eorum tale existimet, quod tolerari nequeat.

XXVII.

Διογένους, Ἀντισθένους, καὶ Κράτητος.

ΔΙΟΓ. Ἀντίσθενες, καὶ Κράτης, σχολὴν ἄγομεν· ὥστε τί ἂν ἄπιμεν εὐθὺ τῆς καθό-

Diogenis, Antisthenis, et Cratetis.

DIOG. Antisthenes et Crates, ocium agimus: quare quid vetat, quominus abeamus

καθόδε περιπατήσοντες, ὀψόμεθοι τὰς κατιόντας, οἷαί τινές εἰσι, καὶ τί ἕκαστος αὐτῶν ποιεῖ;

ΑΝΤ. ἀπίωμεν, ὦ Διόγενες. καὶ γὰρ ἂν τὸ θέαμα ἡδὺ γένοιτο, τὰς μὲν δακρύοντας αὐτῶν ὁρᾶν, τὰς δὲ ἱκετεύοντας ἀφεθῆναι· ἐνίας δὲ μόλις κατιόντας, καὶ ἐπὶ πρόχηλον ὠθέντος τοῦ Ἑρμοῦ ὅμως ἀντιβαίνοντας, καὶ ὑπτίας ἀντερείδοντας, οὐδὲν δέον.

ΚΡΑΤ. ἐγὼ γὰν καὶ διηγήσομαι ὑμῖν ἃ εἶδον, ὁπότε κατηίειν, κατὰ τὴν ὁδόν.

ΔΙΟΓ. διήγησαι, ὦ Κράτης· ἔοικας γάρ τινα παγγέλοια ἐρεῖν.

ΚΡΑΤ. Καὶ ἄλλοι μὲν πολλοὶ συγκατέβαινον ἡμῖν· ἐν αὐτοῖς δ' ἐπίσημοι, Ἰσμηνόδωρός τε ὁ

mus recta ad descensum Auerni ambulaturi, visurique eos, qui deorsum veniunt, quales tandem sint, et quid eorum vnusquisque faciat?

ANT. Eamus eo, Diogenes: etenim spectaculum fuerit iucundum hos eorum lacrimantes videre, illos supplicantes, vt dimittantur, quosdam aegre descendentes, et quamuis in caput proturbet Mercurius, tamen restitantes, et supino corpore renitentes sine vlla proficiendi spe.

CRAT. Ego enimuero persequar vobis, quae vidi, quum descenderem, per viam.

DIOG. Narra quaeso, Crates: nam videre quaedam perridicula dicturus.

2. CRAT. Et alii quidem multi vna nobiscum descendebant, et in eis insignes Ismenodorus

τε ὁ πλούσιος ὁ ἡμέτερος, καὶ Ἀρσάκης ὁ Μηδίας ὕπαρχος, καὶ Ὀροίτης ὁ Ἀρμένιος. ὁ μὲν ἓν Ἰσμηνόδωρος, ἐπεφόνευτο γὰρ ὑπὸ λῃστῶν παρὰ τὸν Κιθαιρῶνα, ἐς Ἐλευσῖνα, οἶμαι, βαδίζων, ἔξενέ τε, καὶ τὸ τραῦμα ἐν τοῖν χεροῖν εἶχε· καὶ τὰ παιδία τὰ νεογνὰ, ἃ κατελελοίπει, ἀνεκαλεῖτο, καὶ ἑαυτῷ ἐπεμέμφετο τῆς τόλμης, ἃς Κιθαιρῶνα ὑπερβάλων, καὶ τὰ περὶ τὰς Ἐλευθερὰς χωρία πανδήμου ὄντα ὑπὸ τῶν πολέμων, διεδεύων, δύο μόνους οἰκέτας ἐπήγετο· καὶ ταῦτα, φιάλας πέντε χρυσᾶς, καὶ κυμβία τέτταρα μεθ' ἑαυτῷ ἔχων.

Ὁ δ' Ἀρσάκης, γηραιὸς γὰρ ἤδη, καὶ νὴ Δί' ἐκ ἄσεμνος τὴν ὄψιν, ἐς τὸ βαρβαρικὸν ἤχθε-

το,

rus ille diues noster, et Arsaces Mediae praefectus, et Oroetes Armenius. Ismenodorus ergo (nam trucidatus erat a latronibus iuxta Cithaeronem, Eleusinem, vt puto, iter faciens) gemebat, vulnusque in manibus habebat: tum infantes paruulos, quos reliquerat, vocebat, suamque ipsius incusabat audaciam, qui, vbi Cithaeron erat superandus, Eleutherisque loca proxima bellis prorsus euastata transeunda, binos tantum seruos secum duxerit; idque quum phialas quinque aureas et cymbia quatuor secum haberet.

3. Arsaces autem iam aetate prouecta, et sane non illiberali facie, barbaricum in morem indi-

gnaba-

τρ, καὶ ἠγανάκτει πεζὸς βαδίζων, καὶ ἠξίει τὸν ἵππον αὐτῷ προσαχθῆναι· καὶ γὰρ ὁ ἵππος αὐτῷ συνετεθνήκει, μιᾷ πληγῇ ἀμφότεροι διαπαρέντες ὑπὸ Θρᾳκός τινος πελταστοῦ, ἐν τῇ ἐπὶ τῷ Ἀράξῃ πρὸς τὸν Καππαδόκην συμπλοκῇ. ὁ μὲν γὰρ Ἀρσακης ἐπήλαυνεν, ὡς διηγεῖτο, πολὺ τῶν ἄλλων προπεξορμήσας· ὑποστὰς δὲ ὁ Θρᾷξ, τῇ πέλτῃ μὲν ὑποδὺς, ἀποσείεται τὸν Ἀρσάκα κοντόν· αὐτὸς δὲ ὑποθεὶς τὴν σάρισσαν αὐτόν τε διαπείρει, καὶ τὸν ἵππον.

ANT. Πῶς οἷόν τε, ὦ Κράτης, μιᾷ πληγῇ τοῦτο γενέσθαι; KPAT. ῥᾷστα, ὦ Ἀντίσθενες· ὁ μὲν γὰρ ἐπήλαυνεν εἰκοσάπηχύν τινα κοντὸν προβεβλημένος· ὁ Θρᾷξ δὲ, ἐπειδὴ τῇ πέλτῃ

gnabatur; aegreque ferebat se pedibus ire, ac postulabat equum sibi adduci: simul enim cum eo equus obierat, dum vno ictu vterque caderent perfossi a Thrace quodam peltasta in congressu cum Cappadoce ad fluuium Araxem. Etenim Arsaces in hostem ferebatur, vt narrabat, longe ante alios proiectus: Thrax autem impetum excipiens pelta, submisso corpore, amolitur Arsacae contum: tum ipse e vestigio obiecta sarissa eum simul et equum transfigit.

4. ANT. Qui potest, Crates, vno ictu hoc confici? CRAT. Facillime, Antisthenes; hic enim irruebat, viginti cubitorum conto proiecto; Thrax vero, postquam pelta

πέλτῃ ἀπεκρούσατο τὴν προσβολὴν, καὶ παρῆλθεν αὐτὸν ἡ ἀκωκὴ, ἐς γόνυ ὀκλάσας, δέχεται τῇ σαλίσσῃ τὴν ἐπέλασιν, καὶ τιτρώσκει τὸν ἵππον ὑπὸ τὸ στέρνον, ὑπὸ θυμοῦ καὶ σφοδρότητος ἑαυτὸν διαπείραντα· διελαύνεται δὲ καὶ ὁ Ἀρσάκης ἐς τὸν βουβῶνα διαμπὰξ ἄχρις ὑπὸ τὴν πυγήν. ὁρᾷς οἷόντι ἐγένετο; οὐ τοῦ ἀνδρὸς, ἀλλὰ τοῦ ἵππου μᾶλλον τὸ ἔργον. ἠγανάκτει δὲ ὅμως, ὁμότιμος ὢν τοῖς ἄλλοις, καὶ ἠξίου ἱππεὺς κατιέναι.

Ὁ δέ γε Ὀροίτης ὁ ἰδιώτης, καὶ πάνυ ἁπαλὸς τὼ πόδε, καὶ οὐδ' ἑστάναι χαμαὶ, οὐχ' ὅπως βαδίζειν ἐδύνατο. πάσχουσι δ' αὐτὸ ἀτεχνῶς Μῆδοι πάντες, ἐπὴν ἀποβῶσι τῶν ἵππων, ὥσπερ

demouit ictum, sic vt cuspis eum praeteriret, tum genu nixus excipit sarissa praelata impetum, et vulnerat equum sub pectus, qui prae ardore, cursusque vehementia semet ipse in telum induebat: eadem Arsaces opera transfoditur per inguen penitus vsque sub ipsas nates. Vides quid, quoque modo acciderit, non viri, sed equi potius facinus. Attamen moleste ferebat, pari se cum aliis esse loco, volebatque eques descendere.

5. Oroetes autem priuatae fortunae homo, pedibusque debilis admodum ne stare quidem humi, nedum ingredi poterat: accidit autem hoc ipsum plane Medis omnibus, quum descenderint ab equis;

περὶ οἱ ἐπὶ τῶν ἀκανθῶν ἐπιβαίνοντες ἀκροποδητὶ μόλις βαδίζουσιν. ὥςε ἐπεὶ καταβαλὼν ἑαυτὸν ἔκειτο, καὶ ἀδεμιᾷ μηχανῇ ἀνίςασθαι ἤθελεν, ὁ βέλτιςος Ἑρμῆς ἀράμενος αὐτὸν ἐκόμισεν ἄχρι πρὸς τὸ πορθμεῖον· ἐγὼ δὲ ἐγέλων.

ΑΝΤ. Κἀγὼ δέ, ὅτε κατήειν, ἀδ' ἀνέμιξα ἐμαυτὸν τοῖς ἄλλοις· ἀλλ' ἀφεὶς οἰμώζοντας αὐτὰς, προσδραμὼν ἐπὶ τὸ πορθμεῖον, προκατέλαβον χώραν, ὡς ἂν ἐπιτηδείως πλεύσαιμι. παρὰ τὸν πλῶν δὲ, οἱ μὲν ἐδάκρυόν τε καὶ ἐναυτίων· ἐγὼ δὲ μάλα ἐτερπόμην ἐν αὐτοῖς.

ΔΙΟ. Σὺ μὲν, ὦ Κράτης, καὶ Ἀντισθένες, τοιούτων ἐτύχετε ζυνοδοιπόρων· ἐμοὶ δὲ Βλεψίας τε ὁ δανειςὴς, ὁ ἐκ Πειραιῶς, καὶ Λάμπις ὁ Ἀκαρ-

ab equis; vt qui per spinas incedunt suspensis pedibus, vix progrediuntur. Quare quum prostratus iaceret, nullaque machina surgere vellet, optimus Mercurius in humeros sublatum portauit vsque ad Charontis cymbam: ego vero ridebam.

6. ANT. At ego, quum descenderem, ne immiscui quidem me ceteris, sed relictis plorantibus illis, vbi adcurreram ad cymbam, ante alios occupaui locum, quo commode nauigarem: in traiectu vero hi quidem lacrimabantur et nauseabant, ego contra valde oblectabar iis.

7. DIOG. Tu Crates, tuque Antisthenes istiusmodi nacti fuistis itineris socios: mecum Blepsias danista ex Piraeëo, Lampis

ὁ Ἀκαρνὰν, ξεναγὸς ὤν, καὶ Δάμις ὁ πλούσιος ἐκ Κορίνθου, συγκατήεσαν· ὁ μὲν Δάμις, ὑπὸ τοῦ παιδὸς ἐκ φαρμάκων ἀποθανών· ὁ δὲ Λάμπις, δι' ἔρωτα Μυρτίου τῆς ἑταίρας ἀποσφάξας ἑαυτόν· ὁ δὲ Βλεψίας, λιμῷ ἄθλιος ἐλέγετο ἀπεσκληκέναι 43), καὶ ἐδήλου ὠχρὸς ἐς ὑπερβολὴν, καὶ λεπτὸς ἐς τὸ ἀκριβέστατον φαινόμενος. ἐγὼ δὲ, καίπερ εἰδὼς, ἀνέκρινον ὅν τρόπον ἀποθάνοι· εἶτα τῷ μὲν Δάμιδι αἰτιωμένῳ τὸν υἱὸν, ὡς ἄδικα μέντοι ἔπαθες, ἔφην, ὑπ'

Acarnan mercenarii militis praefectus, et Damis ille dites Corintho vna descenderunt: Damis scilicet per filium veneno sublatus: Lampis ob amorem Myrtii meretricis vi sibi illata: Blepsias autem fame miser dicebatur extabuisse; idque satis indicabat, vt qui pallidus mirum in modum, atque attenuatus exactissime conspiceretur: ego vero, quamquam scirem, exquirebam, quo pacto obiisset. Tum Damidi accusanti filium, atqui non iniusta passus es, inquam, ab

43. Ἄθλιος ἐλέγετο ἀπεσκληκέναι] Ὁ ἄθλιος scribendum est, vt paulo post ὁ μάταιος, vel ἀθλίως· alterutrum venustas orationis Graecae flagitat. Proprie vero λιμῷ ἀπεσκληκέναι· nam fames extenuatum corpus contabefecit; atque adeo *fame miserum in modum emori.* Hemst.

ὑπ' αὐτῷ, ὃς τάλαντα ἔχων ὁμῷ 44) χιλία, καὶ τρυφῶν αὐτὸς, ἐνενηκοντατέτης ὢν, ὀκτωκαιδεκατέτει νεανίσκῳ τέτταρας ὀβολὸς παρεῖχες. σὺ δὲ, ὦ Ἀκαρνὰν (ἔςενε γὰρ κἀκείνος, καὶ κατηρᾶτο τῇ Μυρτίῳ) τί αἰτιᾷ τὸν ἔρωτα, σαυτὸν δὲ ἔ; ὃς τὰς μὲν πολεμίας ἐδὸς πώποτε ἔτρεσας, ἀλλὰ Φιλοκινδύνως ἠγωνίζε πρὸ τῶν ἄλλων. ὑπὸ δὲ τῷ τυχόντος παιδισκαρίε, καὶ δακρύων ἐπιπλάςων, καὶ ςεναγμῶν ἑάλως ὁ γενναῖος. ὁ μὲν γὰρ Βλεψίας αὐτὸς ἑαυτῷ κατηγόρει φθάσας πολλὴν τὴν ἄνοιαν, ὅτι χρή-

ab eo tu, qui talenta quum possideres admodum mille, inque luxu ipse viueres nonaginta natus annos, octodecim annorum iuueni quatuor obolos praebebas. Tu vero, Acarnan (gemebat enim et iste, dirisque Myrtium prosequebatur) quid insimulas amorem, non temet ipsum? qui hostes nunquam exhorruisti, sed periculi securus praelium inibas ante alios, a vulgari meretricula, lacrimisque fictis et suspiriis captus es vir tam fortis. Nam quod ad Blepsiam adtinet, se ipsum accusabat primus multae dementiae, quod

 opes

44. Ὁμῷ] Frequens apud Atticos ὁμῷ numeris adiunctum, et significans *circiter, admodum*. Habet autem ideo potestatem eam, quia τοπικὸν est Atticis, sine aduerbium locale; neque minus, vt solet hoc genus, χρόνῳ δηλωτικόν. *Hemst.*

χρήματα ἐφύλαττε τοῖς μηδὲν προσήκουσι κληρονόμοις, εἰς ἀεὶ βιώσεσθαι ὁ μάταιος νομίζων. πλὴν ἔμοιγε ἐ τὴν τυχεῖσαν τερπωλὴν παρέσχον τότε γένοντες.

Ἀλλ' ἤδη μὲν ἐπὶ τῷ γομίῳ ἐσμέν· ἀποβλέπειν χρὴ καὶ ἀποσκοπεῖν πόῤῥωθεν τὰς ἀφικνουμένας. βαβαί· πολλοί γε, καὶ ποικίλοι, καὶ πάντες δακρύοντες πλὴν τῶν νεογνῶν τούτων καὶ νηπίων. ἀλλὰ καὶ οἱ πάνυ γεγηρακότες ὀδύρονται. τί τοῦτο; ἆρα τὸ φίλτρον αὐτοὺς ἔχει τοῦ βίου;

Τοῦτον ἂν τὸν ὑπέργηρων ἔρεσθαι βούλομαι. τί δακρύεις τηλικοῦτος ἀποθανών; τί ἀγανακτεῖς, ὦ βέλτιστε, καὶ ταῦτα γέρων ἀφι-

opes custodiret nulla sibi necessitudine iunctis haeredibus, sempiternum se victurum ineptissimus ille putans. Mihi enimuero non vulgarem delectationem praebuerunt tunc gementes.

8. Sed iam ad Orci ostium sumus: contueri oportet et prospectare e longinquo venientes. Papae: multi sane diuersique, et omnes lacrimarum pleni praeter istos recens natos et infantes: quin et valde senes lamentantur. Quid hoc? num quis incantatis veneficiis inductus eos tenet vitae amor?

9. Illum equidem aetatis prouectissimae hominem interrogare volo. Quid lacrimare id aetatis mortuus? quid indignaris, optime: idque senex quum

ἀφιγμένος; ἦπε βασιλεὺς ἦσθα; ΠΤΩ. οὐδαμῶς. ΔΙΟ. ἀλλὰ σατράπης; ΠΤΩ. οὐδὲ τοῦτο. ΔΙΟ. ἆρα ἂν ἐπλούτεις, εἶτα ἀνιᾷ σε τὸ πολλὴν τρυφὴν ἀπολιπόντα τεθνάναι. ΠΤΩ. οὐδὲν τοιοῦτον· ἀλλ' ἔτη μὲν ἐγεγόνειν ἀμφὶ τὰ ἐννενήκοντα· βίον δὲ ἄπορον ἀπὸ καλάμου καὶ ὁρμιᾶς εἶχον, ἐς ὑπερβολὴν πτωχὸς ὤν, ἄτεκνός τε, καὶ προσέτι χωλὸς, καὶ ἀμυδρὸν βλέπων. ΔΙΟ. εἶτα τοιοῦτος ὢν ζῆν ἤθελες; ΠΤΩ. ναί· ἡδὺ γὰρ ἦν τὸ φῶς· καὶ τὸ τεθνάναι δεινὸν, καὶ φευκτέον. ΔΙΟ. παραπαίεις, ὦ γέρων, καὶ μειρακιεύῃ πρὸς τὸ χρεών· καὶ ταῦτα ἡλικιώτης ὢν τοῦ πορθμέως. τί ἂν ἄν τις

quum huc adueneris? an forte rex eras? MEND. Haudquaquam. DIOG. At certe satrapa. MEND. Neque istud. DIOG. Num ergo diuitiis adfluebas? idque adeo dolorem tibi creat, quod multo luxu relicto mortem obieris. MEND. Nihil tale: sed annos quidem attigi propemodum nonaginta: vitam vero inopem calamo piscatorio ac linea sustentabam insigniter egenus, prole carens, praeterea claudus, hebetique visu. DIOG. Tum tu talis viuere sustinuisti? MEND. Sanequam: iucunda quippe erat lux; mori contra graue ac fugiendum. DIOG. Deliras, senex, et iuueniliter atque inepte fato aduersaris, quum tamen annis ipsum Charontem aeques. Quid iam dicat

τις ἔτι λέγοι περὶ τῶν νέων, ὁπότε οἱ τηλικοῦτοι φιλόζωοι εἰσίν; ἐς ἐχρῆν διώκειν τὸν θάνατον, ὡς τῶν ἐν τῷ γήρᾳ κακῶν φάρμακον. ἀλλ' ἀπίωμεν, μὴ καί τις ἡμᾶς ὑπόδηται ὡς ἀπόδρασιν βουλεύοντας, ὁρῶν περὶ τὸ ςόμιον εἰλημένους.

dicat aliquis de iuuenibus, vbi id aetatis homines vitam amplexantur, quos oportebat consectari mortem, tanquam senilium malorum remedium? Verum abeamus, ne quis nos suspectos habeat fugae cogitatae, dum videt circa hoc ostium obuersantes.

XXVIII.

Μενίππου καὶ Τειρεσίου.

ΜΕΝ. Ὦ Τειρεσία, εἰ μὲν καὶ τυφλὸς εἶ, ἐκέτι διαγνῶναι ῥᾴδιον· ἅπασι γὰρ ἡμῖν ὁμοίως τὰ ὄμματα κενά· μόνον δὲ αἱ χῶραι αὐτῶν· τὰ δ' ἄλλα, ἐκέτ' ἂν εἰπεῖν ἔχοις, τίς

Menippi et Tiresiae.

ΜΕΝ. Tiresia, caecus es, non amplius dignoscere facile: cunctis enim nobis perinde oculi sunt vacui: solum restant oculorum caua loca. Cererum dicere nequeas, vter

τίς ὁ Φινεὺς ἦν, ἢ τίς ὁ Λυγκεύς. ὅτι μέντοι μάντις ἦσθα, καὶ ὅτι ἀμφότερα ἐγένου μόνος, ἀνὴρ καὶ γυνὴ, τῶν ποιητῶν ἀκούσας οἶδα. πρὸς σῶν θεῶν τοιγαροῦν εἰπέ μοι, ὁποτέρου ἐπειράθης ἡδίονος τῶν βίων, ὁπότε ἀνὴρ ἦσθα, ἢ ὁ γυναικεῖος; ΤΕΙΡ. ἀμείνων ἦν παραπολὺ, ὦ Μένιππε, ὁ γυναικεῖος· ἀπραγμονέστερος γάρ. καὶ δεσπόζουσι τῶν ἀνδρῶν αἱ γυναῖκες· καὶ ὅτε πολεμεῖν ἀνάγκη αὐταῖς, οὔτε παρ' ἔπαλξιν ἑστάναι, οὔτ' ἐν ἐκκλησίᾳ διαφέρεσθαι, οὔσ' ἐν δικαστηρίοις ἐξετάζεσθαι.

ΜΕΝ. Οὐ γὰρ ἀκήκοας, ὦ Τειρεσία, τῆς Εὐριπίδου Μηδείας, οἷα εἶπεν οἰκτείρουσα τὸ γυναικεῖον, ὡς ἀθλίας οὔσας, καὶ ἀφόρητόν τινα τὸν

vter Phineus fit, an Lynceus. Iam vatem fuisse, et vtrumque te solum, marem et feminam, ex poëtis audiuisse memini. Per Deos itaque te obtestor, expone mihi, vtrum expertus fueris suavius vitae genus, quum mas fores, an femina? TIR. Potior erat magno interuallo, Menippe, vita feminini sexus, quippe magis negotiorum expers: tum dominantur in viros mulieres, neque eas bello vacare necesse est, neque ad murorum pinnas stantes excubare, neque in concionibus altercari, neque in iudiciis versari.

2. MEN. Non tu audiuisti, Tiresia, Euripidae Medeam, qualia dixerit deplorans muliebre secus tanquam miseras, atque intolerandum

τὸν ἐκ τῶν ὠδίνων πόνον ὑφισαμένας; ἀτὰρ εἰπέ μοι (ὑπέμνησε γὰρ με τὰ τῆς Μηδείας ἰαμβεῖα) καὶ ἔτεκες ποτὲ, ὁπότε γυνὴ ἦσθα, ἢ στεῖρα καὶ ἄγονος διετέλεσας ἐν ἐκείνῳ τῷ βίῳ; ΤΕΙΡ. τί τοῦτο, ὦ Μένιππε, ἐρωτᾷς; ΜΕΝ. οὐδὲν χαλεπὸν, ὦ Τειρεσία. πλὴν ἀποκρίναι, εἴ σοι χάριν. ΤΕΙΡ. ἀ στεῖρα μὲν ἤμην, οὐκ ἔτεκον δ' ὅμως. ΜΕΝ. ἱκανὸν τοῦτο· εἰ γὰρ καὶ μήτραν εἶχες, ἐβεβλήμην εἰδέναι. ΤΕΙΡ. εἶχον δηλαδή. ΜΕΝ. χρόνῳ δέ σου ἡ μήτρα ἠφανίσθη, καὶ τὸ μόριον τὸ γυναικεῖον ἀπεφύγη, καὶ οἱ μαστοὶ ἀπετάκησαν, καὶ τὸ ἀνδρεῖον ἀνεφύη, καὶ πώγωνα ἐξήνεγκας; ἢ αὐτίκα ἐκ γυναικὸς ἀνὴρ ἀνεφάνης; ΤΕΙΡ. οὐχ ὁρῶ,

dum ex puerperiis dolorem sustinentes. Verum dic mihi (nam admonuerunt me isti Medeae iambi.) peperistine aliquando, quum mulier eras, an sterilis et partus expers degisti in illo vitae statu? TIR. Quid illud, Menippe, rogitas? MEN. Nihil explicatu difficile, Tiresia: quin respondes, si tibi promtum. TIR. Haud sterilis eram, neque tamen peperi. MEN. Satis est: nimirum an matricem habuisses, volebam scire. TIR. Habebam scilicet. MEN. Temporis autem tractu tibi matrix euanuit, pars muliebris obstructa fuit, mammae emarcuerunt, et virile membrum succreuit, barbamque protulisti, an statim ex femina masculus euasisti? TIR. Non video,

ὁρῶ, τί σοι βέλεται τὸ ἐρώτημα· δοκεῖς δ' ἐν μοι ἀπιςεῖν, εἰ ταῦθ' ἅτως ἐγένετο. MEN. ἐ χρὴ γὰρ ἀπιςεῖν, ὦ Τειρεσία, τοῖς τοιάτοις· ἀλλὰ καθάπερ τινὰ βλάκα μὴ ἐξετάζοντα, εἴτε δυνατά ἐςιν, εἴτε καὶ μή, παραδέχεσθαι;

TEIP. Σὺ ἓν ἀδὲ τἄλλα πιςεύεις ἅτω γενέσθαι, ὁπότ' ἀνθρώπων ὄρνεα ἐκ γυναικῶν ὅτι ἐγένοντό τινες, ἢ δένδρα, ἢ θηρία, τὴν Ἀηδόνα, ἢ τὴν Δάφνην, ἢ τὴν τᾶ Λυκάονος θυγατέρα; MEN. ἤν πε κἀκείναις ἐντύχω, εἰσομαι ὅ, τι καὶ λέγασι. σὺ δὲ, ὦ βέλτιςε, ὁπότε γυνὴ ἦσθα, καὶ ἐμαντεύε τότε, ὥσπερ καὶ ὑςέρον; ἢ ἅμα ἀνὴρ καὶ μάντις ἔμαθες εἶναι; TEIP. ὁρᾶς; ἀγνοεῖς τὰ περὶ ἐμοῦ ἅπαντα, ὡς καὶ διέλυ-

video, quid tibi velit quaesitum illud: nisi quod videre mihi non credere haec ita fuisse facta. MEN. Videlicet, Tiresia, non decet diffidere talibus sed velut insulsum, re non explorata fierine possint nec ne, probare.

3. TIR. Tu ergo nec cetera credis ita fuisse facta, quando audis aues ex mulieribus extitisse, aut arbores aut feras; sicuti Aëdona, Daphnen, aut Lycaonis filiam. MEN. Illis si quando forte obuiam venero, cognoscam quid dicant: tu autem, vir optime, quum mulier eras, tunc etiam vaticinabare, quemadmodum postea, an simul vir et vates esse didicisti? TIR. Ecce enim ignoras, quae ad me spectant omnia; me scilicet

διέλυσά τινα ἔριν τῶν θεῶν, καὶ ἡ μὲν Ἥρα ἐπήρωσέ με· ὁ δὲ Ζεὺς παρεμυθήσατο τῇ μαντικῇ τὴν συμφοράν. ΜΕΝ. ἔτι ἔχῃ, ὦ Τειρεσία, τῶν ψευσμάτων; ἀλλὰ κατὰ τὰς μάντεις τοῦτο ποιεῖς· ἔθος γὰρ ὑμῖν μηδὲν ὑγιὲς λέγειν.

scilicet litem Deorum quandam diremisse; tum vt Iuno me visu priuauerit, Iupiter autem mitigauerit arte vaticinandi donata calamitatem illam. MEN. Adhuc tu, Tiresia, adfixus haeres mendaciis? Verum hoc quidem solemni vatum more facis: soletis enim vates nihil sani et veri proloqui.

XXIX.

Αἴαντος καὶ Ἀγαμέμνονος.

ΑΓΑΜ. Εἰ σὺ μανεὶς, ὦ Αἶαν, σεαυτὸν ἐφόνευσας, ἐμέλλησας 45) δὲ καὶ ἡμᾶς ἅπαν-

Aiacis et Agamemnonis.

AGAM. Si tu furore actus, Aiax, temet ipse interemisti, nosque omnes desti-

45. Ἐμέλλησας] Saepius ita ponitur μέλλειν, vt praecedentis verbi repetitus infinitiuus illi adnecti debeat, etiamsi persona, quae loquitur, vt in Tragoediis Comoediisque fieri solet, fuerit mutata. *Hemst.*

ἅπαντας, τί αἰτιᾷ τὸν Ὀδυσσέα; καὶ πρώην ἅτε προσέβλεψας αὐτὸν, ὁπότε ἧκε μαντευσόμενος, ἅτε προσειπεῖν ἠξίωσας ἄνδρα συςρατιώτην καὶ ἑταῖρον, ἀλλ' ὑπεροπτικῶς μεγάλα βαίνων παρῆλθες. ΑΙΑΣ. εἰκότως ὦ Ἀγάμεμνον. αὐτὸς γάρ μοι τῆς μανίας αἴτιος κατέςη, μόνος ἀντεξετασθεὶς ἐπὶ τοῖς ὅπλοις. ΑΓΑΜ. ἠξίας δὲ ἀναντιαγώνιςος εἶναι, καὶ ἀκονιτὶ κρατεῖν ἁπάντων; ΑΙΑΣ. ναὶ, τάγε τοιαῦτα· οἰκεία γάρ μοι ἦν ἡ πανοπλία, τῇ ἀνεψιᾷ γε ἔσα. καὶ ὑμεῖς οἱ ἄλλοι, πολὺ ἀμείνονες ὄντες, ἀπείπασθε τὸν ἀγῶνα, καὶ παρεχωρήσατέ μοι τῶν ἄθλων. ὁ δὲ Λαέρτα, ὃν ἐγὼ πολλάκις ἔσωσα κινδυνεύοντα

destinaras, quid incusas Vlyxen? et nuper ne adspexisti quidem eum, quando Tiresiam interrogatum veniebat, neque adloqui dignum habuisti commilitonem et sodalem, sed superbe grandi passu incedens praeteriisti. AIAX. Et merito, Agamemnon: is enim mihi furoris causa fuit solus, mecum qui se composuerit in armorum iudicio. AGAM. Volebasne aduersarium habere nullum, et sine puluere ac certamine vincere omnes? AIAX. Sane, hac quidem in parte: nam generis iure ad me pertinebat tota haec armatura, quippe patruelis. Et vos ceteri multo praestantiores detrectastis certamen, et controversiam mihi praemiorum nullam mouistis. Verum Laërtae filius, quem ego saepe seruaui in peri-

νεύοντα κατακεκόφθαι ὑπὸ τῶν Φρυγῶν, ἀμείνων ἠξίε εἶναι, καὶ ἐπιτηδειότερος ἔχειν τὰ ὅπλα.

ΑΓΑΜ. Αἰτιῶ τοιγαρῦν, ὦ γενναῖε, τὴν Θέτιν, ἢ, δέον σοι τὴν κληρονομίαν τῶν ὅπλων παραδιδόναι συγγενεῖ γε ὄντι, φέρεσα ἐς τὸ κοινὸν κατέθετο αὐτά. ΑΙΑΣ. ἔκ· ἀλλὰ τὸν Ὀδυσσέα, ὃς ἀντεποιήθη μόνος. ΑΓΑΜ. συγγνώμη, ὦ Αἴαν, εἰ ἄνθρωπος ὤν, ὠρέχθη δόξης, ἡδίςε πράγματος, ὑπὲρ ἧ καὶ ἡμῶν ἕκαςος κινδυνεύειν ὑπομένει· ἐπεὶ καὶ ἐκράτησέ σε, καὶ ταῦτα, παρὰ Τρωσὶ δικαςαῖς. ΑΙΑΣ. οἶδα ἐγὼ, ἥτις με κατεδίκασεν· ἀλλ' ἐ θέμις λέγειν τι περὶ τῶν θεῶν. τὸν γὲν Ὀδυσσέα μὴ

culo verſantem, ne concideretur a Phrygibus, meliorem ſe ferebat et magis idoneum, qui poſſideret arma.

2. AGAM. Accuſa itaque, vir fortiſſime, Thetin, quae, quum oporteret haereditatem armorum tibi tradere, quippe cognato, in medium adlata propoſuit. AIAX. Minime; ſed Vlyxen, qui contra me ſolus illa ſibi vindicauit. AGAM. Venia dignum, o Aiax, ſi homo cupiditate tactus fuerit gloriae, gratiſſimae rei, cuius cauſa quisque noſtrum pericula ſubire non refugit: quin vero ſuperauit te, idque Troianis iudicibus. AIAX. Equidem ſcio, quaenam me condemnauerit: ſed fas non eſt dicere quicquam de Diis. Vlyxen enim-

vero

μὴ ἐχὶ μισεῖν ἐκ ἂν δυναίμην, ὦ Ἀγάμεμνον· εἰ δ' εἰ αὐτή μοι Ἀθηνᾶ τᾶτο ἐπιτάττοι.

vero vt non oderim impetrare a me nequeo, Agamemnon, etsi hoc vel ipsa Minerua praecipiat.

XXX.

Μίνωος καὶ Σωςράτυ.

MIN. Ὁ μὲν λῃςὴς ἕτος Σώςρατος ἐς τὸν Πυριφλεγέθοντα ἐμβεβλήσθω· ὁ δ' ἱερόσυλος ὑπὸ τῆς Χιμαίρας διασπασθήτω· ὁ δὲ τύραννος, ὦ Ἑρμῆ, παρὰ τὸν Τιτυὸν ἀποτεθεὶς, ὑπὸ τῶν γυπῶν κειρέσθω καὶ αὐτὸς τὸ ἧπαρ· ὑμεῖς δὲ οἱ ἀγαθοὶ, ἄπιτε κατὰ τάχος ἐς τὸ Ἠλύσιον πεδίον, καὶ τὰς μακάρων νήσυς κατοικεῖτε, ἀνθ' ὧν δίκαια ἐποιεῖτε παρὰ τὸν βίον. ΣΩΣ. ἄκεσον, ὦ Μίνως, εἴ σοι δίκαια δόξω

Minois et Soſtrati.

MIN. Hic quidem latro Soſtratus in Pyriphlegethontem iniiciatur: ille ſacrilegus a Chimaera dilaceretur: iſte tyrannus, Mercuri, iuxta Tityum porrectus a vulturibus praecordia tondeatur. At vos probi abite quantocius ad Elyſium campum, Beatorumque inſulas incolite pro eo quod iuſta feceritis per vitam. SOST. Audi, Minos, ſi tibi iuſta

δόξω λέγειν. ΜΙΝ. νῦν ἀκάσω αὖθις; ἔ γὰρ ἐξελήλεγξαι, ὦ Σώςρατε, πονηρὸς ὢν, καὶ τοσάτας ἀπεκτονώς; ΣΩΣ. ἐλήλεγμαι μέν· ἀλλ' ὅρα, εἰ δικαίως κολασθήσομαι. ΜΙΝ. καὶ πάνυ, εἴγε ἀποτίνειν τὴν ἀξίαν δίκαιον. ΣΩΣ. ὅμως ἀπόκριναί μοι, ὦ Μίνως· βραχὺ γάρ τι ἐρήσομαί σε. ΜΙΝ. λέγε, μὴ μακρὰ μόνον, ὅπως καὶ τὰς ἄλλας διακρίνωμεν ἤδη.

ΣΩΣ. Ὁπόσα ἔπραττον ἐν τῷ βίῳ, πότερα ἑκὼν ἔπραττον, ἢ ἐπεκέκλωτό μοι ὑπὸ τῆς Μοίρας; ΜΙΝ. ὑπὸ τῆς Μοίρας δηλαδή. ΣΩΣ. οὐκοῦν καὶ οἱ χρηςοὶ ἅπαντες, καὶ οἱ πονηροὶ δοκοῦντες ἡμεῖς, ἐκείνῃ ὑπηρετοῦντες,

videar dicere. MIN. Nunc audiam iterum? nonne enim tu conuictus es, Soſtrate, maleficii totque homicidiorum? SOST. Sum ſane conuictus: conſidera tamen, an iuſte ſupplicio ſim adficiendus. MIN. Omnino; ſiquidem dare meritas poenas iuſtum eſt. SOST. Quin ergo reſponde mihi, Minos: nonnihil enim rogare te volo. MIN. Loquere, dum ne prolixa, vt et de aliis iudicium iam reddamus.

2. SOST. Quaecumque egi in vita, vtrum ſponte mea egi, an fatali ſtamine deſtinata mihi fuerant a Parca? MIN. A Parca videlicet. SOST. Nempe igitur probi omnes, malique qui videmur nos, illi miniſtrantes haec

τες, ταῦτα δρῶμεν. MIN. ναὶ, τῇ Κλωθοῖ, ἣ ἑκάςῳ ἐπέταξε γεννηθέντι τὰ πρακτέα. ΣΩΣ. εἰ ἕν τις ἀναγκασθεὶς ὑπ' ἄλλε φονεύσειέν τινα, ὲ δυνάμενος ἀντιλέγειν ἐκείνῳ βιαζόμενος, οἷον δήμιος, ἢ δορυφόρος, ὁ μὲν δικαςῇ πεισθεὶς, ὁ δὲ τυράννῳ, τίνα αἰτιάσῃ τὲ φόνου; MIN. δῆλον ὡς τὸν δικαςὴν, ἢ τὸν τύραννον· ἐπεὶ ὲδὲ τὸ ξίφος αὐτό· ὑπηρετεῖ γὰρ τὲτο, ὄργανον ὂν πρὸς τὸν θυμὸν, τῷ πρώτως παρασχόντι τὴν αἰτίαν. ΣΩΣ. εὖγε, ὦ Μίνως, ὅτι καὶ ἐπιδαψιλεύῃ 46) τῷ παραδείγματι. ἢν δέ

haec facimus. MIN. Prorſus, Clothoni quippe, quae vnicuique nato iniunxit, quae facienda forent. SOST. Si quis ergo occiderit aliquem neceſſitate adactus ab alio, cui contradicere non potuerit vi compulſus, velut carnifex aut ſatelles, ille iudici morem gerens, hic tyranno, quem reum ages caedis? MIN. Nimirum iudicem aut tyrannum: nihil certe minus, quam ipſum enſem; is enim adminiſter eſt, vtpote inſtrumentum libidinis, illi, qui primum intulit caedis cauſam. SOST. Perbene, Minos, qui vberius illuſtres et cumulatius exemplum meum.

46. Ἐπιδαψιλεύῃ] Δαψιλὴς, δαψίλεια, δαψιλεύειν copiam et abundantiam ſignificant, at talem praecipue, quae prolixa largitate ad vtilitates aliorum et commoda diffundatur.

ἢν δέ τις, ἀποςείλαντος τοῦ δεσπότου, ἥκῃ αὐτὸς

Si quis porro, mittente domino, ipse veniat aurum

tur. Δαψίλεια τῇ ἐνδείᾳ saepius est contraria. Δαψιλεύεσθαι non tantum *adfluere, abundare*, sed et passiue. Pecora solent, si in vbertate pabuli largissima versentur, ἐνδαψιλεύσασθαι. Indidem hocce nostrum ἐπιδαψιλεύειν potestatis originem traxit per varios veluti riuulos diuergentis: nam primum actiuae formae neutra virtus est subiecta. Multo rarius est, vt forma media hunc in vsum veniat: itemque contra valde infrequens, si actiua ponatur pro *munifice largiri*; quod extra Grammaticos vix reperias. Deinde forma verbi ἐπιδαψιλεύεσθαι media virtute sibi propria gaudet, *luculentum ac copiosum siue liberaliter largiendo; siue quodlibet aliud faciendo se praebere.* Tum porro solemni more, qualem verba media recipiunt, vim actiuam adipiscitur, structurae tamen ductu varie disparatam; *suis ex copiis et facultatibus largiter aliquid erogare, atque aliis tribuere.* Hinc alio transit, cunctisque rebus, quae luculenter in aliorum vtilitatem praestantur ac conferuntur, aptari solet. Ad hanc rationem optime quadrat, qui genitiuum, sed hoc in casu accusatiuo parem, adiunxit Xenophon. K. Π. II. p. 29. ἡμῖν δὲ πάντως, ἔφη, ἐν τοῖσδε τοῖς φίλοις τάτε τοῦ ὀλίγου ἀξίου γέλωτος ἐπιδαψιλεύσῃ· vbi pro libera-

τὸς χρυσὸν ἢ ἄργυρον κομίζων, τίνι τὴν χάριν ἰςέον, ἢ τίνα εὐεργέτην ἀναγραπτέον; MIN. τὸν πέμψαντα, ὦ Σώςρατε· διάκονος γὰρ ὁ κομίσας ἦν.

ΣΩΣ. Οὐκεῖν ὁρᾷς, πῶς ἄδικα ποιεῖς κολάζων ἡμᾶς ὑπηρέτας γενομένους, ὧν ἡ Κλωθὼ προσέταττε,

aurum argentumue apportans, vtri gratiae habendae, beneficiumque acceptum erit ferendum? MIN. Mittenti, Soſtrate; quippe miniſter tantum erat, qui portauit.

3. SOST. Non tu iam vides, quam iniuſta facias, qui nos ad ſupplicium condemnes miniſtros eorum, quae Clotho imperabat,

liberaliter et copioſe fundes eum vſurpaſſe, bene notat *Budaeus*, atque adeo tantumdem eſſe, ac ſi diceret, *praelarge vobis ridendi materiam praebebis.* Hic ergo loquendi modus quam fuerit, praeſertim recentioribus, familiaris, ſatis conſtat: verum rarius occurrit, quem noſter vſurpat, additus huic verbo caſus tertius. Ex his intelligi ſatis poteſt, ſiue ſententiam *Luciani*, ſeu phraſin ſpectes, parum omnino intereſſe, vtrum accipias, *Bene vero factum, Minos, quod exemplo producto largius aliquid adcumules atque admetiaris*; an, *quod in exemplo propoſito vberius illuſtrando impenſius etiam, atque ipſe fecerim, verſeris.* Hemſt.

ἔταττε, καὶ τούτους τιμῶν τοὺς διακονησαμένους ἀλλοτρίοις ἀγαθοῖς; οὐ γὰρ δὴ ἐκεῖνο εἰπεῖν ἔχοι τις ἄν, ὡς ἀντικέγειν δυνατὸν ἦν τοῖς μετὰ πάσης ἀνάγκης προστεταγμένοις. MIN. ὦ Σώκρατες, πολλὰ ἴδοις ἂν καὶ ἄλλα οὐ κατὰ λόγον γινόμενα, εἰ ἀκριβῶς ἐξετάζοις. πλὴν ἀλλὰ σὺ τοῦτο ἀπολαύσεις τῆς ἐπερωτήσεως, διότι οὐ λῃστὴς μόνον, ἀλλὰ καὶ σοφιστής τις εἶναι δοκεῖς. ἀπόλυσον αὐτόν, ὦ Ἑρμῆ, καὶ μηκέτι κολαζέσθω. ὅρα δὲ μὴ καὶ τοὺς ἄλλους νεκροὺς ἐρωτᾷν τὰ ὅμοια διδάξῃς.

illos contra praemiis et honore adficias, qui administrantur aliena bona? illud enimuero dicere quis nequeat, resisti potuisse rebus, quae summa cum necessitate imperabantur. MIN. Sostrate, multa videas alia non ex ratione fieri, si rem accurate explores. Verum tu quidem eum propositae quaestionis fructum feres, vt non latro solum, sed et sophista videare. Solve illum, Mercuri; poenaque liber esto. At caue, ne alios quoque mortuos similes interrogatiunculas proponere doceas.

Μένιπ-

Μένιππος ἢ Νεκυομαντεία.

Μένιππος καὶ Φιλωνίδης.

ΜΕΝ. Ὦ χαῖρε μέλαθρον πρόπυλά θ' ἑστίας ἐμῆς·
Ὡς ἄσμενός σ' ἐσείδον ἐς φάος μολών.

ΦΙΛ. Οὐ Μένιππος ἔτος ἐστὶν ὁ κύων; ἄμενουν ἄλλος, εἰ μὴ ἐγὼ παραβλέπω Μενίππους ὅλους. τί δ' αὐτῷ βούλεται τὸ ἀλλόκοτον τῆς σχήματος, πῖλος, καὶ λύρα, καὶ λεοντῆ; προσιτέον δὲ ὅμως αὐτῷ. χαῖρε, ὦ Μένιππε, καὶ πόθεν ἡμῖν ἀφῖξαι; πολὺν γὰρ χρόνον ἐ πέφηνας ἐν τῇ πόλει.

ΜΕΝ.

Menippus, siue, Oraculum Mortuorum consultum.

Menippus et Philonides.

MEN. Salue domus, aedisque vestibulum meae: vt te lubens adspexi luci redditus. PHIL. Nonne hic Menippus est ille canis? non hercle alius, nisi hallucinor: plane Menippus ipse est. Quid autem ipsi vult insolens habitus, pileus, lyra, leonina pellis? quippe adeundum est ad illum. Salue Menippe: et vnde tu nobis aduenisti? iam enim multo abhinc tempore non visus es in vrbe.

MEN. Ἥκω νεκρῶν κευθμῶνα, καὶ σκότε πύλας Λιπὼν, ἵν' ᾅδης χωρὶς ᾤκισαι θεῶν.

ΦΙΛ. Ἡράκλεις, ἐλελήθει Μένιππος ἡμᾶς ἀποθανὼν· κᾆτ' ἐξ ὑπαρχῆς ἀναβεβίωκεν;

MEN. Οὐκ, ἀλλ' ἔτ' ἔμπνεν αἴδης μ' ἐδέξατο.

ΦΙΛ. Τίς δ' ἡ αἰτία σοι τῆς καινῆς καὶ παραδόξε ταύτης ἀποδημίας;

MEN. Νεότης μ' ἐπῆρε, καὶ θράσος τὲ νὲ πλέον.

ΦΙΛ. Παῦσαι, μακάριε, τραγῳδῶν, καὶ λέγε ἐτωσίως ἁπλῶς καταβὰς ἀπὸ τῶν ἰαμβείων 1): τίς

MEN. Venio mortuorum receſſu, caliginisque infernae portis relictis, vbi Orcus procul a Diis ſedem nactus eſt. PHIL. Hercules tuam fidem: nobis ignaris mortem Menippus obierat; tumque denuo rediit in vitam? MEN. Non: ſed etiam me ſpirantem inferna regio recepit. PHIL. At quae cauſa tibi fuit nouae et fidem ſuperantis huius peregrinationis? MEN. Iuuentus me impulit, atque audacia magis quam prudens mentis conſilium. PHIL. Deſine, vir bone, tragicos numeros recitare, et dic ita ſimpliciter pedeſtri ſermone, vbi deſcenderis a iambis, quis

1. Καταβὰς ἀπὸ τῶν ἰαμβείων] Recte iubet καταβαίνειν ἀπὸ τῶν ἰαμβείων, quem ſublimiore velut iamborum curru vectum deſcendere vult ad orationem pedeſtrem, atque

τίς ἡ ϛολή; τί σοι τῆς κάτω πορείας ἐδέησεν; ἄλλως γὰρ ἀκήδεϊά τις, ἀδὲ ἀσπάσιος ἡ ὁδός.

MEN. Ὦ φιλότης, χρειώ με κατήγαγεν εἰς ἄϊδαο,
Ψυχῇ χρησόμενον Θηβαίε Τειρεσίαο.

ΦΙΛ. Οὗτος, ἀλλ' ἢ 2) παραπαίεις· ἀ γὰρ ἂν ἄτως ἐμμέτρως ἐρραψῴδεις πρὸς ἄνδρας φίλες. MEN. μὴ θαυμάσῃς, ὦ ἑταῖρε· νεωϛὶ γὰρ Εὐρι-

quis ille ſit ornatus? quid tibi itinere ad inferos ſuſcipiendo opus fuerit? eſt enim alioquin haud iucunda, neque expetenda via. MEN. Amicorum ſuauiſſime, negotium me neceſſarium deduxit ad Orci domos, vmbram vt conſulerem Thebani Tireſiae. PHIL. At tu plane deliras: aliter enim non ita modulatos verſus occentares hominibus amicis. MEN. Ne mirere, mi ſodalis: nuper enim Euripidem

que adeo tanquam pedibus incedentem familiari more colloqui: verſus autem quasi vehiculum aliquod orationis ſpectari obſervauimus ad p. 39. ſq. Tom. I. *Hemſt.*

2. Ἀλλ' ἢ] Hoc accentu, qui plerarumque eſt Edd. ſeruato, ſenſus erit oratione directa, *At tu profecto deliras:* verum ſi cum Iuntina circumflectas ἀλλ' ἦ, interrogationem dabit, *Heus tu, num deliras?* Hemſt.

ριπίδῃ καὶ Ὁμήρῳ συγγενόμενος, ὐκ οἶδ' ὅπως ἀνεπλήσθην τῶν ἐπῶν, καὶ αὐτόματά μοι τὰ μέτρα ἐπὶ τὸ ςόμα ἔρχεται.

Ἀτὰρ εἰπέ μοι, πῶς τὰ ὑπὲρ γῆς ἔχει, καὶ τί ποιοῦσιν ἐν τῇ πόλει; ΦΙΛ. Καινὸν οὐδὲν, ἀλλ' οἷα καὶ πρὸ τοῦ, ἁρπάζουσιν, ἐπιορκοῦσι, τοκογλυφοῦσιν, ὀβολοςατοῦσιν. ΜΕΝ. Ἄθλιοι, καὶ κακοδαίμονες· οὐ γὰρ ἴσασιν οἷα ἔναγχος κεκύρωται παρὰ τοῖς κάτω, καὶ οἷα κεχειροτόνηται τὰ ψηφίσματα κατὰ τῶν πλουσίων, ἃ, μὰ τὸν Κέρβερον, οὐδεμία μηχανὴ τοῦ διαφυγεῖν αὐτούς. ΦΙΛ. Τί φῄς; δέδοκταί τι νεώτερον τοῖς κάτω περὶ τῶν ἐνθάδε; ΜΕΝ. Νὴ Δία καὶ

dem et Homerum quum conuenerim, nescio quo pacto repletus sum versibus, et sponte sua mihi numeri in os veniunt

2. Verum dic mihi, vt se res in terris habeant, et quid faciant in vrbe? PHIL. Nihil quidem noui, sed perinde atque antehac rapiunt, peierant, sordide foenerantur, vsuras extendunt. MEN. Miseros atque infelices: ignorant enim, qualia nuper admodum sancita sint apud inferos, et qualia sint perlata cunctis suffragiis scita aduersus diuites, quae sane per Cerberum nullis machinis effugere licebit. PHIL. Quid ais? nouumne aliquod factum est ab inferis decretum de superis, qui hic sunt. MEN Per Iouem sane

καὶ πολλά. ἀλλ' οὐ θέμις ἐκφέρειν αὐτὰ πρὸς ἅπαντας, οὐδὲ τὰ ἀπόῤῥητα ἐξαγορεύειν, μὴ καί τις ἡμᾶς γράψεται γραφὴν ἀσεβείας ἐπὶ τοῦ Ῥαδαμάνθυος. ΦΙΛ. Μηδαμῶς, ὦ Μένιππε, πρὸς τοῦ Διὸς, μὴ φθονήσῃς 3) τῶν λόγων φίλῳ ἀνδρί. πρὸς γὰρ εἰδότα σιωπᾷν ἐρεῖς· τάτ' ἄλλα καὶ πρὸς μεμυημένον. ΜΕΝ. Χαλεπὸν μὲν ἐπιτάττεις τοὐπίταγμα, καὶ οὐ πάντη ἀσφαλές· πλὴν ἀλλὰ σοῦγε ἕνεκα τολμητέον. ἔδοξε δὴ τοὺς πλουσίους τούτους, καὶ πολυχρημάτους, καὶ τὸ χρυσίον κατάκλειστον, ὥσπερ τὴν Δανάην, φυλάττοντας. ΦΙΛ. Μὴ πρότερον εἴπῃς, ὦ 'γαθὲ, τὰ

sane multa: verum fas non est illa efferre ad omnes, neque arcana euulgare, ne quis etiam nobis dicam scribat impietatis apud Rhadamantum. PHIL. Ne tu, Menippe, per Iouem vllo pacto inuideas hosce sermones homini amico: ad eum, qui tacere sciat, dixeris; praetereaque ad initiatum. MEN. Difficile quidem mandas mandatum: neque vsque quaque tutum: attamen tui gratia audendum est. Visum igitur est diuites illos, ac pecuniosos, qui aurum occlusum, tanquam Danaën, seruant. PHIL. Ne prius dixeris, o bone, quae

3. Μὴ φθονήσῃς] Saepe de sermone libenter atque amice communicando solet poni: *Dio Chrys.* p. 558. D. σὺ ἡμῖν σαφῶς εἰπὲ καὶ μὴ φθονήσῃς. *Hemst.*

τὰ δεδογμένα, πρὶν ἐκεῖνα διελθεῖν, ἃ μάλις' ἂν ἡδέως ἀκέσαιμί σε, ἥτις αἰτία σοι τῆς καθόδε ἐγένετο, τίς δὲ ὁ τῆς πορείας ἡγεμὼν· εἶθ' ἑξῆς ἅτε εἶδες, ἅτε ἤκεσας παρ' αὐτοῖς. εἰκὸς γὰρ δὴ φιλόκαλον ὄντα σε μηδὲν τῶν ἀξίων θέας ἢ ἀκοῆς παραλιπεῖν.

ΜΕΝ. Ὑπεργητέον καὶ ταῦτά σοι. τί γὰρ ἂν καὶ πάθοι τις, ὁπότε φίλος ἀνὴρ βιάζοιτο; καὶ δὴ πρῶτά σοι δίειμι τὴν γνώμην τὴν ἐμὴν, καὶ ὅθεν ὡρμήθην πρὸς τὴν κατάβασιν. ἐγὼ γὰρ, ἄχρι μὲν ἐν παισὶν ἦν, ἀκέων Ὁμήρε καὶ Ἡσιόδε πολέμας, καὶ ςάσεις διηγεμένων ἀ μόνον τῶν ἡμιθέων, ἀλλὰ καὶ αὐτῶν ἤδη τῶν θεῶν, ἔτι

quae decreta ſunt, quam iſta fueris perſecutus, quae libentiſſime audiuerim ex te; quae cauſa tibi deſcenſus conſtiterit, quisque fuerit itineris dux? tum deinde quae viſu, quaeque auditu acceperis apud eos: quippe credibile eſt te hominem elegantem nihil eorum, quae videri audirique merebantur, praetermiſiſſe.

3. ΜΕΝ. Haec etiam opera tibi nauanda eſt: quid enim aliquis faciat, quando blande vir amicus cogit? Iamque primum tibi enarrabo conſilium meum, et vnde impetum deſcendendi ad inferos ceperim. Equidem dum adhuc in pueris eram, audiebamque Homerum et Heſiodum bella et factiones narrantes non ſolum ſemideorum, ſed ipſorum etiam Deorum, praeter-

ἔτι δὲ καὶ μοιχείας αὐτῶν, καὶ βίας, καὶ ἁρπαγὰς, καὶ δίκας, καὶ πατέρων ἐξελάσεις, καὶ ἀδελφῶν γάμους, πάντα ταῦτα ἡγούμην εἶναι καλὰ, καὶ ἐ παρέργως ἐκινούμην πρὸς αὐτά. ἐπεὶ δὲ εἰς ἄνδρας τελεῖν ἠρξάμην, πάλιν αὖ ἐνταῦθα ἤκουον τῶν νόμων τἀναντία τοῖς ποιηταῖς κελευόντων, μήτε μοιχεύειν, μήτε ςασιάζειν, μήτε ἁρπάζειν. ἐν μεγάλῃ ἐν καθειςήκειν ἀμφιβολίᾳ, ἐκ εἰδὼς ὅ, τι χρησαίμην ἐμαυτῷ ἔτε γὰρ τὰς θεὰς ἄν ποτε ἡγούμην μοιχεύσας καὶ ςασιάσας πρὸς ἀλλήλους, εἰ μὴ ὡς περὶ καλῶν τούτων ἐγίνωσκον· ἔτ' ἂν τὰς νομοθέτας τἀναντία τούτοις παραινεῖν, εἰ μὴ λυσιτελεῖν ὑπελάμβανον.

Ἐπεὶ

praetereaque eorum adulteria, vim, raptus, iudicia, parentum expulsiones, fratrum nuptias, cuncta illa ducebam esse honesta, nec mediocriter ad ea commouebar. Vbi vero virilem aetatem ingredi coepi, e contrario tum leges audiebam, quae pugnantia poëtarum praeceptis iubebant, non moechari, neque seditiones excitare, nec rapere. In magna igitur versabar haesitatione, ignarus quid me facerem: neque enim Deos vnquam arbitrabar moechatos fuisse, mutuisue seditionibus collisos, nisi has res honestas esse iudicassent; nec rursus legislatores his contraria praecipere, nisi ea conducere putassent.

4. Quo-

Ἐπεὶ δὲ διηπόρουν, ἔδοξέ μοι ἐλθόντα παρὰ τοὺς καλουμένους τούτους φιλοσόφους, ἐγχειρίσαι τε ἐμαυτὸν, καὶ δεηθῆναι αὐτῶν χρῆσθαί μοι ὅ, τι βούλοιντο, καί τινα ὁδὸν ἁπλῆν καὶ βεβαίαν ὑποδεῖξαι τοῦ βίου. ταῦτα μὲν δὴ φρονῶν προσῄειν αὐτοῖς· ἐλελήθειν δ' ἐμαυτὸν εἰς αὐτό φασι τὸ πῦρ ἐκ τοῦ καπνοῦ βιαζόμενος. παρὰ γὰρ δὴ τούτοις μάλιστα εὕρισκον ἐπισκοπῶν τὴν ἄγνοιαν, καὶ τὴν ἀπορίαν πλείονα· ὥστε μοι τάχιστα χρυσοῦν ἀπέδειξαν ἕτοι τὸν τῶν ἰδιωτῶν βίον. ἀμέλει ὁ μὲν αὐτῶν παρῄνει τὸ πᾶν ἥδεσθαι, καὶ μόνον τοῦτο ἐκ παντὸς μετιέναι· τοῦτο γὰρ εἶναι τὸ εὐδαιμον. ὁ δέ τις ἔμπαλιν, πονεῖν τὰ

4. Quoniam itaque incertus haerebam, visum mihi fuit, vt ad eos, quos vocant, philosophos accederem, meque ipsum traderem, ac rogarem, me quo vellent modo vterentur, et viam aliquam vitae simplicem ac tutam mihi praemonstrarent: hoc animo adibam eos, minime prospiciens fore, vt in ipsum, quod aiunt, ignem ex fumo me inferrem: etenim apud hosce maxime inueniebam, re considerata, inscitiae dubitationisque plus; adeo vt cito aurum esse persuaderent idiotarum vitam. Ecce enim hic eorum praecipiebat omnino voluptati indulgere, idque solum omni modo persequi; nam ea in re sitam esse felicitatem: ille contra, in labore

τὰ πάντα, καὶ μοχθεῖν, καὶ τὸ σῶμα καταναγκάζειν, ῥυπῶντα, καὶ αὐχμῶντα, καὶ πᾶσι δυσαρεςῶντα, καὶ λοιδορούμενον, συνεχὲς ἐπιῤῥαψῳδῶν τὰ πάνδημα ἐκεῖνα τοῦ Ἡσιόδου περὶ τῆς ἀρετῆς ἔπη, καὶ τὸν ἱδρῶτα, καὶ τὴν ἐπὶ τὸ ἄκρον ἀνάβασιν. ἄλλος καταφρονεῖν χρημάτων παρεκελεύετο, καὶ ἀδιάφορον εἶεσθαι τὴν κτῆσιν αὐτῶν. ὁ δέ τις αὖ πάλιν, ἀγαθὸν εἶναι καὶ τὸν πλοῦτον αὐτὸν ἀπεφαίνετο. περὶ μὲν γὰρ τοῦ κόσμου τί χρὴ καὶ λέγειν; ὅς γε ἰδέας, καὶ ἀσώματα, καὶ ἄτομους, καὶ κενὰ, καὶ τοιοῦτόν τινα ὄχλον ὀνομάτων ὁσημέραι παρ' αὐτῶν ἀκούων ἐναυτίων. καὶ τὸ πάντων δεινῶν ἀτοπώτατον, ὅτι περὶ τῶν ἐναντιωτάτων ἕκα-

labore perpetuo versari, corpusque contundere sordidum et squalentem, cunctis offensum et conuicia ingerentem, dum continuo inculcat illa peruulgata Hesiodi de virtute carmina, sudoremque, et in summum verticem adscensum: alius despicere opes adhortabatur, et indifferentem putare possessionem earum: at alius iterum in bonis etiam esse diuitias decernebat: nam de mundo quid attinet dicere? Siquidem ideas, incorporea, indiuidua, spatia vacua talemque turbam vocabulorum quotidie ab iis dum audiebam, nausea mihi oriebatur. At omnium illud absurdissimum, quod de rebus plane contrariis quum vnusquisque eorum

ἕκαςος αὐτῶν λέγων, σφόδρα νικῶντας καὶ πιθανὲς λόγες ἐπορίζετο, ὥςε μήτε τῷ θερμὸν τὸ αὐτὸ πρᾶγμα λέγοντι, μήτε τῷ ψυχρὸν, ἀντιλέγειν ἔχειν, καὶ ταῦτα, εἰδότα σαφῶς, ὡς ἐκ ἄν ποτε θερμόν τι εἴη καὶ ψυχρὸν ἐν ταυτῷ χρόνῳ. ἀτεχνῶς ἓν ἔπασχον τοῖς νυςάζεσι τέτοις ὅμοιον, ἄρτι μὲν ἐπινεύων, ἄρτι δὲ ἀνανεύων ἔμπαλιν.

Ἔτι δὲ πολλῷ τέτο ἐκείνων ἀτοπώτερον· τὰς γὰρ αὐτοὺς τούτους εὕρισκον ἐπιτηρῶν ἐναντιώτατα τοῖς αὐτῶν λόγοις ἐπιτηδεύοντας. τοὺς γοῦν καταφρονεῖν παραινοῦντας χρημάτων, ἑώρων ἀπρὶξ ἐχομένους αὐτῶν, καὶ περὶ τόκων

diceret, valde praeſtantes probabilesque rationes ſuppeditabat; ſic vt neque ei, qui calidum eſſe idem adfirmaret, neque alteri, qui frigidum, contradicere poſſes; idque licet ſcires perſpicue nunquam rem eamdem et calidam eſſe et frigidam eodem tempore: prorſus ergo ſimile quiddam accidebat mihi, atque dormitantibus, nunc vt adnuerem, mox vice verſa renuerem.

5. Praeterea vero longe hoc iſtis erat abſurdius: nam illos ipſos inueniebam obſeruando valde contrariam ſuis ſermonibus ac doctrinae vitae rationem inſtituere: eos itaque qui contemnere praecipiunt opes, animaduertebam illum in modum iis adhaerere, vt inde diuelli non

τῶνων διαφερομένας, καὶ ἐπὶ μισθῷ παιδεύοντας, καὶ πάντα ἕνεκα τούτων ὑπομένοντας 4). τάς τε τὴν δόξαν ἀποβαλλομένας, αὐτῆς ἕνεκα πάντα ἐπιτηδεύοντας· ἡδονῆς τε αὖ σχεδὸν ἅπαντας κατηγορεῦντας, ἰδίᾳ δὲ μόνῃ ταύτῃ προσηρτημένας.

Σφαλεὶς ἓν καὶ ταύτης τῆς ἐλπίδος ἔτι μᾶλλον ἐδυσχέραινον, ῥήμα παραμυθούμενος ἐμαυτὸν, ὅτι μετὰ πολλῶν, καὶ σοφῶν, καὶ σφόδρα ἐπὶ συνέσει διαβεβοημένων 5), ἀνόητός τε εἰμι,

non possent, de vsuris litigare, pacta mercede docere, nihil non pecuniae causa perpeti: illos porro, qui gloriam abiiciendam putent, gloriae causa cuncta suscipere; voluptatem denique paene omnes criminantes, at priuatim huic soli adfixos.

6. Frustratus igitur hac spe magis etiam moleste ferebam, sensim tamen me consolans, quod cum multis, iisque sapientibus et valde ob prudentiam celebratis demens sim, et

4. Πάντα ἕνεκα τούτων ὑπομένοντας] Est quasi formula quaedam loquendi solemnis, in malam partem potissimum accipienda de iis, qui nihil habent pensi, modo prauis artibus libidinem explere possint. *Hemst.*

5. Ἐπὶ συνέσει διαβεβοημένων] Haec profert *Thomas Mag.* in Διαβόητος, quum docuisset διαβόητον, et διαβεβοῆσθαι plurimum in

εἰμι, καὶ τἀληθὲς ἔτι ἀγνοῶν περιέρχομαι. καί μοι ποτὲ διαγρυπνοῦντι τούτων ἕνεκα ἔδοξεν ἐς Βαβυλῶνα ἐλθόντα δεηθῆναί τινος τῶν μάγων, τῶν Ζωροάστρου μαθητῶν καὶ διαδόχων· ἥκουον δ' αὐτοὺς ἐπῳδαῖς τε καὶ τελεταῖς τισιν ἀνοίγειν τε τοῦ ᾅδου τὰς πύλας, καὶ κατάγειν, ὃν ἂν βούλωνται, ἀσφαλῶς, καὶ ὀπίσω αὖθις ἀνακέμπειν. ἄριστον οὖν ἡγούμην εἶναι παρά τινος τούτων διαπραξάμενον τὴν κατάβασιν, ἐλθόντα παρὰ Τειρεσίαν τὸν Βοιώτιον, μαθεῖν παρ' αὐτοῦ, ὅτε μάντεως καὶ σοφοῦ, τίς ἐστιν ὁ ἄρι-

veri hactenus ignarus circumuager. Iam mihi insomnem aliquando noctem horum causa ducenti visum fuit Babylonem profectum implorare auxilium cuiusdam magorum Zoroastris discipulorum et successorum: fama autem cognoueram eos incantationibus et sacris quibusdam aperire Orci fores, et demittere, quem velint, tuto, iterumque rursus reducere. Optimum igitur factu ducebam, ab eorum aliquo comparata mihi descendendi copia, adire ad Tiresiam Boeotum, ab eoque discere, quippe vate et sapiente, quae sit optima

in deteriorem partem vsurpari, tamen monens μετὰ προσθήκης ἐνίοτε καὶ ἐναλλάττειν. Nihil exploratius est, quam veterum more in vtramque partem dici. *Hemst.*

ὁ ἄριςος βίος, καὶ ὃν ἄν τις ἕλοιτο εὖ φρονῶν. καὶ δὴ ἀνακηδήσας, ὡς εἶχον τάχιςα ἔτεινον εὐθὺ Βαβυλῶνος. ἐλθὼν δὲ συγγίνομαί τινι τῶν Χαλδαίων σοφῷ ἀνδρί, καὶ θεσπεσίῳ τὴν τέχνην, πολιῷ μὲν τὴν κόμην, γένειον δὲ μάλα σεμνὰν καθειμένῳ· τένομα δὲ ἦν αὐτῷ Μιθροβαρζάνης. δεηθεὶς δὲ, καὶ καθικετεύσας, μόλις ἔτυχον παρ' αὐτᾶ ἐφ' ὅτῳ βέλοιτο μισθῷ καθηγήσασθαί μοι τῆς ὁδᾶ.

Παραλαβὼν δέ με ὁ ἀνὴρ πρῶτα μὲν ἡμέρας ἐννέα καὶ εἴκοσιν, ἅμα τῇ Σελήνῃ ἀρξάμενος, ἔλουε, κατάγων ἐπὶ τὸν Εὐφράτην ἕωθεν, πρὸς ἀνατέλλοντα τὸν ἥλιον ῥῆσίν τινα μακρὰν ἐπιλέγων, ἧς οὐ σφόδρα κατήκουον· ὥσπερ γὰρ

ma vita, quamque sibi quis deligat bene prudens. Atque adeo repente exsiliens quam poteram celerrime tendebam recta Babylonem: ibi conuenio quendam Chaldaeorum virum sapientem, et arte diuinum, qui canus erat coma, barbamque plane venerabilem promittebat, nomine Mithrobarzanem: eum multis precibus obtestatus vix exoraui, vt, qua vellet, mercede se mihi ducem praeberet viae.

7. Tum me adsumtum ille vir primum dies nouem et viginti, a luna noua initio facto, lauabat deducens ad Euphratem summo mane, et ad orientem solem carmen aliquod longum effatus, quod equidem non admodum exaudiebam:

γὰρ οἱ φαῦλοι τῶν ἐν τοῖς ἀγῶσι κηρύκων, ἐπίτροχόν τι καὶ ἀσαφὲς ἐφθέγγετο· πλὴν ἀλλ' ἐώκει γέ τινας ἐπικαλεῖσθαι δαίμονας. μετὰ γὰν τὴν ἐπῳδὴν τρὶς ἂν με πρὸς τὸ πρόσωπον ἀποπτύσας, ἐπανήει πάλιν 6), οὐδένα τῶν ἀπαντώντων προσβλέπων. καὶ σιτία μὲν ἡμῖν τὰ

vt enim mali, qui ſunt in ludis, praecones, volubile quiddam et inconditum proferebat; niſi quod videretur genios aliquos inuocare. At poſt incantationem, quum ter in faciem meam inſpuiſſet, redibam rurſus neminem obuiorum intuens. Cibus autem nobis arboreae nuces:

6. Ἐπανήει πάλιν] Vix dubito, quin litera ſit eraſa, ſcriptumque fuerit ab auctore ἐπανήσιν· cur enim hoc de Mithrobarzane ſolo, non de Menippo, cuius in gratiam omnis hic apparatus magicus fuerat inſtitutus, potius dicatur, nulla reddi poteſt cauſa probabilis: pertinebat enim ad ſacri rationem, vt quum magus faſcino depellendo ter in Menippi faciem exſpuiſſet, ipſe demiſſo vultu, neminem obuium intuens, domum rediret: mox etiam, ἐπανάγει εἰς τὴν οἰκίαν, ὡς εἶχον, ἀναποδίζοντα. Ortum ab imperito lectore vel librario vitium, qui ad praecedens ἀποπτύσας, quod abſolute poni pro ἀποπτύσαντος, vel ἐπειδὴ ἀπέπτυσε, non perſpexerat, ſequentis verbi perſonam accommodauit. *Hemſt.*

τὰ ἀκρόδρυα, ποτὸν δὲ γάλα καὶ μελίκρατον καὶ τὸ τᾶ Χοάσπε ὕδωρ, εὐνὴ δὲ ὑπαίθριος ἐπὶ τῆς πόας. ἐπεὶ δὲ ἄλις εἶχε τῆς προδιαιτήσεως, περὶ μέσας νύκτας ἐπὶ τὸν Τίγρηα ποταμὸν ἀγαγὼν ἐκάθηρε τέ με, καὶ ἀπέμαξε, καὶ περιήγνισε δᾳδὶ, καὶ σκίλλῃ, καὶ ἄλλοις πλείοσιν, ἅμα καὶ τὴν ἐπῳδὴν ἐκείνην ὑποτονθορύσας· εἶτα ὅλον με καταμαγεύσας καὶ περιελθὼν 7), ἵνα μὴ βλαπτοίμην ὑπὸ τῶν φαντασμάτων, ἐπανάγει ἐς τὴν οἰκίαν, ὡς εἶχον, ἀναποδίζοντα· καὶ τολοιπὸν ἀμφὶ πλῶν εἴχομεν.

Αὐτὸς

nuces: potus lac, mulſum et Choaſpis aqua; lectus ſub diuo in herba. Poſtquam vero ſatis erat praeparationis, circa mediam noctem ad Tigrin fluuium deductum luſtrauit me, deterſitque, et circumtulit teda, ſcilla, aliisque pluribus; ſimul et iſtam incantationem ſubmurmurans: deinde me totum quum arte magica incantaſſet, et circumiiſſet, ne laederer a ſpectris, reducit me domum, vt eram, retrocedentem: tum porro nauigationi parandae intenti eramus.

7. Περιελθὼν] Vt ab incurſu malorum geniorum prorſus luſtratum defenderent, vltimus erat ſacri magici circuitus, ad quem ſignificandum περιέρχεσθαι ſolet adhiberi. Hinc περιάγειν et περιενεγκεῖν *circumferre* quaſi propria luſtrationibus verba. *Hemſt.*

Αὐτὸς μὲν ἓν μαγικήν τιν' ἔδυ ςολὴν, τὰ πολλὰ ἐοικυῖαν τῇ Μηδικῇ· ἐμὲ δὲ τούτοισι φέρων ἐνεσκεύασε τῷ πίλῳ, καὶ τῇ λεοντῇ, καὶ προσέτι τῇ λύρᾳ· καὶ παρεκελεύσατο, ἤν τις ἔρηται με τοὔνομα, Μένιππον μὲν μὴ λέγειν, Ἡρακλέα δὲ, ἢ Ὀδυσσέα, ἢ Ὀρφέα. ΦΙΛ. ὡς δὴ τί τοῦτο, ὦ Μένιππε; ἐ γὰρ συνίημι τὴν αἰτίαν ἄτε τοῦ σχήματος, ἄτε τῶν ὀνομάτων. ΜΕΝ. καὶ μὴν πρόδηλόν γε τοῦτο, καὶ ἐ παντελῶς ἀπόρρητον· ἐπεὶ γὰρ ἔτοι πρὸ ἡμῶν ζῶντες ἐς ᾅδα κατεληλύθεσαν, ἡγεῖτο, εἰ με ἀπεικάσειεν αὐτοῖς, ῥᾳδίως ἂν τὴν τοῦ Αἰακοῦ φρουρὰν διαλαθεῖν, καὶ ἀκωλύτως παρελθεῖν, ἅτε συνηθέ-

8. Ipſe quidem magicam quandam induebat ſtolam, perſimilem Medicae: me vero iſtis omnino inſtruxit, pileo, leonina pelle, itidemque lyra: praecepitque, ſi quis roget me nomen, Menippum vt ne dicerem, ſed Herculem, aut Vlyxem, aut Orpheum. PHIL. Quorſum illud, Menippe? neque enim intelligo cauſam vel habitus, vel nominum. MEN. Atqui perſpicuum illud quidem eſt, nec prorſus arcanum: quandoquidem enim hi ante nos viui ad inferos deſcenderunt, exiſtimabat, ſi me illis adſimilaſſet, fore vt facile cuſtodiam Aeaci fallerem, et ſine impedimento tranſirem, vtpote

συνηθέςερον τραγικῶς μάλα παραπεμπόμενον ὑπὸ τᾶ σχήματος.

Ἤδη δ' ἓν ὑπέφαινεν ἡμέρα· καὶ κατελθόντες ἐπὶ τὸν ποταμὸν περὶ ἀναγωγὴν ἐγιγνόμεθα· παρεσκευάζο δ' αὐτῷ καὶ σκάφος, καὶ ἱερεῖα, καὶ μελίκρατα, καὶ ἄλλα, ὅσα πρὸς τὴν τελετὴν χρήσιμα. ἐμβαλόμενοι ἓν ἅπαντα τὰ παρεσκευασμένα οὕτω δὴ καὶ αὐτοὶ βαίνομεν ἀχνύμενοι, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντες. καὶ μέχρι μέν τινος ὑπεφερόμεθα ἐν τῷ ποταμῷ 8)· εἶτα

pote consuetior, tragiceque plane commendatus ab ipso habitu.

9. Iam igitur illucescebat dies, quum descendentes ad fluuium soluendo nauigio operam dabamus: comparata enim ipsi fuerant et scapha, et victimae, et mulsum, et quaecumque alia ad sacri rationem conducebant. Ergo impositis in nauim, quae fuerant parata, cunctis, sic demum et ipsi ingredimur tristes, largasque lacrimas effundentes. Tum ad aliquod tempus deferebamur in flumine: post

8. Ὑπεφερόμεθα ἐν τῷ ποταμῷ] Qui secundo flumine deferebantur, eos recte dixit Scriptor noster ὑποφέρεσθαι ἐν τῷ ποταμῷ, neque ad loquendi formulam infra Babylonem fuerit iste lacus, an supra, quicquam refert, modo Euphratis in paludes distracti riuulus aliquis eo permearit. *Hemst.*

εἶτα δ' ἐσεπλεύσαμεν ἐς τὸ ἕλος, καὶ τὴν λίμνην, ἐς ἣν ὁ Εὐφράτης ἀφανίζεται. περαιωθέντες δὲ καὶ ταύτην ἀφικνούμεθα ἔς τι χωρίον ἔρημον, καὶ ὑλῶδες, καὶ ἀνήλιον· ἐς ὃ ἀποβάντες (ἡγεῖτο δὲ ὁ Μιθροβαρζάνης) βόθρον τε ὠρυξάμεθα, καὶ τὰ μῆλα ἐσφάξαμεν, καὶ τὸ αἷμα περὶ τὸν βόθρον ἐσπείσαμεν. ὁ δὲ μάγος ἐν τοσούτῳ δᾷδα κατομένην ἔχων ἔτ' ἠρεμαίᾳ τῇ φωνῇ, παμμέγεθες δὲ, ὡς οἷός τε ἦν, ἀνακραγὼν, δαίμονάς τε ὁμοῦ πάντας ἐπεβοᾶτο, καὶ Ποινὰς, καὶ Ἐρινύας, καὶ νυχίαν Ἑκάτην, καὶ ἐπαινὴν Περσεφόνειαν, παραμίγνυς ἅμα βαρβαρικά τινα καὶ ἄσημα ὀνόματα, καὶ πολυσύλλαβα.

Εὐθὺς

post inuecti sumus in paludem et lacum, in quem Euphrates immergitur: eo traiecto deuenimus in locum desertum, sylueſtrem et sole carentem: quo vbi escensum est (viam autem praeibat Mithrobarzanes) foueam effodimus, oues mactauimus, et sanguinem circa scrobem adspersum libauimus. Magus interea tedam ardentem tenens non iam sedata voce, sed quam poterat maxima exclamans, daemones simul omnes inuocabat, Poenas et Furias, et nocturnam Hecaten, et tremendam Proserpinam admixtis etiam barbaris quibusdam ignotisque nominibus, et multarum syllabarum.

10. Sta-

Εὐθὺς ἓν πάντα ἐκεῖνα ἐσαλεύετο, καὶ ὑπὸ τῆς ἐπῳδῆς τοῦ ὄφους ἀνερρήγνυτο, καὶ ἡ ὑλακὴ τοῦ Κερβέρου πόρρωθεν ἠκούετο, καὶ τὸ πρᾶγμα ὑπερκάτηφες ἦν, καὶ σκυθρωπόν. Ἔδδεισεν δ' ὑπένεθρεν ἄναξ ἐνέρων Ἀϊδωνεύς. κατεφαίνετο γὰρ ἤδη τὰ πλεῖστα, καὶ ἡ λίμνη, καὶ ὁ Πυριφλεγέθων, καὶ τοῦ Πλούτωνος τὰ βασίλεια. κατελθόντες δ' ὅμως διὰ τοῦ χάσματος τὸν μὲν Ῥαδάμανθυν εὕρομεν τεθνεῶτα μικροῦ δεῖν ὑπὸ τοῦ δέους· ὁ δὲ Κέρβερος ὐλάκτησε μέντοι, καὶ παρεκίνησε· ταχὺ δέ με κρέσαντος τὴν λύραν, παραχρῆμα ἐκοιμήθη ὑπὸ τοῦ μέλους. ἐπεὶ δὲ πρὸς τὴν λίμνην ἤλθομεν, μικροῦ μὲν οὐδ' ἐπεραιώθημεν· ἦν γὰρ ἤδη πλῆρες τὸ πορθμεῖον,

10. Statim igitur omnia ibi quassabantur, potentique carmine solum fissum discedebat, latratus Cerberi procul audiebatur, adeo vt res valde formidolosa foret, ac truculenta. Ipse pertimuit in inferna regione rex manium Pluto: apparebant enim iam pleraque, lacus, Pyriphlegethon, Plutonisque regia. Nos tamen vbi descenderamus per hiatum, Rhadamanthum inuenimus mortuum propemodum prae metu; Cerberus autem latrauit ille quidem, ac nonnihil se commouit, verum me cito pulsante lyram illico sopitus est a cantu. Postquam vero ad lacum venimus, prope fuit, vt non traiiceremur: iam enim onusta portitoris

μεῖον, καὶ ὀιμωγῆς ἀνάπλεων· τραυματίαι δὲ πάντες ἐπέπλεον, ὁ μὲν τὸ σκέλος, ὁ δὲ τὴν κεφαλὴν, ὁ δὲ ἄλλό τι συντετριμμένος, ἐμοὶ δοκεῖν ἔκ τινος πολέμου παρόντες. ὅμως δ' ἐν ὁ βέλτιστος Χάρων, ὡς εἶδε τὴν λεοντῆν, οἰηθεὶς με τὸν Ἡρακλέα εἶναι, ἐσεδέξατό με, καὶ διεπόρθμευσέ τε ἄσμενος, καὶ ἀποβᾶσι διεσήμαινε τὴν ἀτραπόν.

Ἐπεὶ δὲ ἦμεν ἐν τῷ σκότῳ, προῄει μὲν ὁ Μιθροβαρζάνης, εἱπόμην δ' ἐγὼ κατόπιν ἐχόμενος αὐτᾶ, ἕως πρὸς λειμῶνα μέγιστον ἀφικνούμεθα, τῷ ἀσφοδέλῳ κατάφυτον. ἔνθα δὴ περιεπέτοντο ἡμᾶς τετριγυῖαι τῶν νεκρῶν αἱ σκιαί. κατ' ὀλίγον δὲ προϊόντες παρεγενόμεθα

toris erat cymba, eiulatuque plena; quippe faucii omnes in ea nauigabant, hic crus, caput ille, iste aliud quiddam contusum habens, sic vt mihi viderentur ex bello aliquo aduenisse. Verumtamen optimus Charon vt vidit leoninam pellem, opinatus me Herculem esse recepit me, lubensque transuexit, atque etiam egressis demonstrauit semitam.

11. Quum autem eramus in caligine, praeibat Mithrobarzanes, sequebar ego pone illi adhaerens, donec ad pratum ingens peruenimus asphodelo consitum: ibi tum circumuolitabant nos stridulae mortuorum vmbrae. Sensim autem progressi accessi-

θα πρὸς τὸ τᾶ Μίνω δικαςήριον· ἐτύγχανε δὲ ὁ μὲν ἐπὶ θρόνε τινὸς ὑψηλᾶ καθήμενος· παρεισήκεισαν δὲ αὐτῷ Ποιναὶ, καὶ ἀλάςορες, καὶ Ἐριννύες. ἑτέρωθεν δὲ προσήγοντο πολλοί τινες ἑφεξῆς ἁλύσει μακρᾷ δεδεμένοι· ἐλέγοντο δὲ εἶναι μοιχοὶ, καὶ πορνοβοσκοὶ, καὶ τελῶναι, καὶ κόλακες, καὶ συκοφάνται, καὶ τοιοῦτος ὅμιλος τῶν πάντα κυκώντων ἐν τῷ βίῳ. χωρὶς δὲ οἵ τε πλάσιοι, καὶ τοκογλύφοι 9) προσήεσαν,

accessimus ad Minois tribunal, qui quidem in solio quodam sublimi sedebat: adstabant autem ipsi Poenae, scelerum vindices genii, et Furiae. Ab alia vero parte adducebantur ordine multi sane longa catena vincti, qui dicerentur esse adulteri, lenones, publicani, adulatores, sycophantae, talisque turba hominum cuncta permiscentium in vita. Seorsim porro diuites sordidique foeneratores accedebant pallidi, ventre

9. Τοκογλύφοι] Vt supra *Noster* c. 2. iunxit ὀβολοςατεῖν et τοκογλυφεῖν, sic ὀβολοςάτην et τοκογλύφον *Philo Iud.* p. 454. C. Genus hominum Athenis et vbique inuisum: haec bina vocabula vulgo in peiorem partem accipiuntur, quam δανειςής· vtraque vetustatem vsus ipsa compositione produnt, quippe ab eo vsque tempore deducta, quo pendere solebant pecuniam, et literas in tabulis sculpere. *Hemst.*

σαν, ὠχροὶ, καὶ προγάςορες, καὶ ποδαγροὶ, κλοιὸν ἕκαςος αὐτῶν, καὶ κόρακα 10) διτάλαντον

ventre proiecto, podagra capti, boiam singuli canemque, qui bina talenta pendat, impositum

10. Κόρακα] Mihi quidem vox adeo videtur insolens hoc loco, vt parum absit, quin vitio contaminatam putem. Satis constat, κόρακος coruique nomen ad non vnum machinarum instrumentorumque genus esse traductum, ob aduncam figuram, qua rostra coruorum imitantur, et ad comprehendendum tenendumque valent: ita saepe apud veteres Mechanicos. Marculus etiam ianuae, qui *Homero* κορώνη, posterioribus ῥόπτρον, ἐπίσπαςρον, κρίκος τῆς θύρας, vocatur a Graecis κόραξ et κοράκιον. In his similibusque aliis nihil est, quod cum κλοιῷ commode iungatur, et ad vinciendos reos pertineat. Ad vncos si quis confugerit nocentibus impactos, fatebor equidem, haec non sine quadam veri specie posse proferri, modo compertum foret, Graecos scriptores vnquam illum in modum κόρακας vsurpasse: omitto iam huic explicationi loquendi formam ἐπικείμενος κόρακα vehementer repugnare. Ergo circumspicienti, an quid in locum τοῦ κόρακος apte reponi posset, primum offerebatur χοῖνιξ, quae *Hesychio* πέδη, et, Χοίνικες, αἱ βαθεῖαι πέδαι, quas vtrasque copulauit *Ari-*

τον ἐπικείμενος. ἐφεςῶτες ὃν ἡμεῖς ἑωρῶμέν τε τὰ γιγνόμενα, καὶ ἠκούομεν τῶν ἀπολογουμένων. κατηγόρουν δὲ αὐτῶν καινοί τινες καὶ παράδοξοι ῥήτορες. ΦΙΛ. τίνες ὗτοι, πρὸς Διός; μὴ γὰρ ὀκνήσῃς καὶ τοῦτο εἰπεῖν. ΜΕΝ. οἶσθά που ταυτασὶ τὰς πρὸς τὸν ἥλιον ἀποτελουμέ-

tum ferentes. Nos igitur prope ſtantes videbamus, quae fierent, audiebamusque cauſam ſuam agentes, dum accuſarent eos noui quidam atque inopinati oratores. PHIL. Quinam hi, quaeſo per Iouem? illud enim quoque ne dicere refugias. MEN. Noſtin illas ad ſolem

Ariſtoph. in Plut. v. 276. Sed deinde, quandoquidem χοίνικες tum plurali numero plerumque ſoleant efferri, tum pedibus implicandis comparatae, minus quadrare viderentur verbo προσῄεσαν, ad σκύλακα delatus ſum huic, vt opinor, loco appoſitiſſimum. Quomodo Latini *canem* et *catulum*, ita σκύλακα Graeci vinculum ferreum appellant ceruici circumdatum: δεσμὸν σιδηροῦν exponit *Poll.* X, 167. prolatis Platonis comici verbis: ibidem praecedunt κλῳὸς, κλοιὸς et ἅλυσις. Iam ſi legeris in *Luciano*, κλοιὸν ἕκαςος αὐτῶν, καὶ σκύλακα, vel, ἢ σκύλακα διτάλαντον ἐπικείμενος, et perquam leuis erit mutatio, et nihil amplius reſtabit, quod vllam in partem offendat. *Hemſt.*

λυμένας σκιὰς ἀπὸ τῶν σωμάτων; ΦΙΛ. πάνυ μὲν οὖν. ΜΕΝ. αὗται τοίνυν, ἐπειδὰν ἀποθάνωμεν, κατηγοροῦσί τε καὶ καταμαρτυροῦσι, καὶ διελέγχουσι τὰ πεπραγμένα ἡμῖν παρὰ τὸν βίον· καὶ σφόδρα τινὲς αὐτῶν ἀξιόπιστοι δοκοῦσιν, ἅτε ἀεὶ συνοῦσαι, καὶ μηδέποτε ἀφιστάμεναι τῶν σωμάτων.

Ὁ δ' οὖν Μίνως ἐπιμελῶς ἐξετάζων ἀπέπεμπεν ἕκαστον ἐς τὸν τῶν ἀσεβῶν χῶρον, δίκην ὑφέξοντα κατ' ἀξίαν τῶν τετολμημένων. καὶ μάλιστα ἐκείνων ἥπτετο, τῶν ἐπὶ πλούτοις τε καὶ ἀρχαῖς τετυφωμένων, καὶ μονονουχὶ καὶ προσκυνεῖσθαι περιμενόντων, τήν τε ὀλιγοχρόνιον ἀλαζονείαν αὐτῶν, καὶ τὴν ὑπεροψίαν μυσαττό-

lem proiectas a corporibus vmbras? PHIL. Vtique. MEN. Hae igitur ipsae, postquam mortui sumus, accusant, testimonium aduersus nos dicunt, et arguunt, quae a nobis per vitam sunt acta; et valde videntur earum quaedam esse fide dignae, quippe quae semper adsint, neque vnquam absistant a corporibus.

12. Minos ergo cum cura singulos explorans ablegat ad impiorum sedes poenas subituros meritas pro facinoribus patratis. Maxime vero acerbius eos tractabat, qui ob diuitias et imperia fuerant inflati, et tantum non adorari se postulabant, ostentationem eorum breuissimi temporis inanem, et fastum dete-

σαττόμενος· καὶ ὅτι μὴ ἐμέμνηντο θνητοί τε ὄντες αὐτοὶ, καὶ θνητῶν ἀγαθῶν τετυχηκότες. οἱ δὲ, ἀποδυσάμενοι τὰ λαμπρὰ ἐκεῖνα πάντα, πλάτας λέγω, καὶ γένη, καὶ δυναςείας, γυμνοὶ, κάτω νενευκότες παρειςήκεισαν, ὥσπερ τινα ὄνειρον ἀναπεμπαζόμενοι τὴν παρ' ἡμῖν εὐδαιμονίαν· ὥςε ἔγωγε ταῦτ' ὁρῶν ὑπερέχαιρον, καὶ εἴ τινα γνωρίσαιμι αὐτῶν, προσιὼν ἂν ἡσυχῇ πως, ὑπεμίμνηκον οἷος ἦν παρὰ τὸν βίον, καὶ ἡλίκον ἐφύσα τότε, ἡνίκα πολλοὶ μὲν ἔωθεν ἐπὶ τῶν πυλώνων παρειςήκεισαν, τὴν πρόοδον αὐτοῦ περιμένοντες, ὠθούμενοί τε, καὶ ἀποκλειόμενοι πρὸς τῶν οἰκετῶν. ὁ δὲ μόγις ἄν ποτε ἀνατείλας 11) αὐτοῖς

detestatus; itidemque quod non meminissent, se mortales esse, ac bona mortalia sortitos. Hi autem, exutis splendidis istis omnibus, diuitiis inquam, genere et imperiis, nudi demisso in terram vultu adstabant, quasi somnium aliquod secum retractantes, quam apud nos habuissent, felicitatem. Quare ego ista quum viderem, impense gaudebam, et, si quem agnoscerem eorum, leniter accedens commonefaciebam, qualis fuisset in vita, et quantos spiritus tunc gessisset, quum multi mane vestibulis adstabant egressum eius expectantes, impulsi exclusique a vernulis: hicce vero vix tandem exortus

11. Ἀνατείλας] Quasi Sol, quo nomine reges suos parasiti atque adulatores appellabant. *H.*

αὐτοῖς πορφυρᾶς τις, ἢ περίχρυσος, ἢ διάποικιλος, εὐδαίμονας ᾤετο καὶ μακαρίας ἀποφαίνειν τὰς προσειπόντας, ἢν τὸ ῥῆθος, ἢ τὴν δεξιὰν προτείνων δοίη καταφιλεῖν. ἐκεῖνο μὲν ἐν ἠνιῶντο ἀκούοντες.

Τῷ δὲ Μίνωϊ μία τις καὶ πρὸς χάριν ἐδικάσθη δίκη· τὸν γάρ σοι Σικελιώτην Διονύσιον, πολλὰ καὶ ἀνόσια ὑπό τε Δίωνος κατηγορηθέντα, καὶ ὑπὸ τῆς σκιᾶς καταμαρτυρηθέντα, παρελθὼν Ἀρίστιππος ὁ Κυρηναῖος (ἄγασι δ' αὐτὸν ἐν τιμῇ, καὶ δύναται μέγιστον ἐν τοῖς κάτω) μακρᾷ δεῖν τῇ Χιμαίρᾳ προσδεδέντα, παρέλυσε τῆς καταδίκης, λέγων πολλοῖς αὐτὸν τῶν πεπαιδευμένων πρὸς ἀργύριον γενέσθαι δεξιόν.

Ἀπο-

ortus ipsis in veste purpurea, vel auro praetexta, vel vario colore distincta, felices putabat beatosque se redditurum salutatores, si pectus, aut dextram porrectam dederit osculari. Et illi quidem pungebantur his auditis.

13. A Minoë vero vnum quoddam in gratiam disceptatum est iudicium: etenim Siculum Dionysium multorum ac nefariorum a Dione criminum insimulatum, vmbraeque suae testimonio pressum, in medium progressus Aristippus Cyrenaeus (eum in honore habent, multumque pollet apud inferos) iam iam Chimaerae adligatum exsoluit poena, dum diceret in multis eruditorum pecunia iuuandis eum dextre fuisse versatum.

14. Di-

Ἀποςάντες δὲ ὅμως τοῦ δικαςηρίου πρὸς τὸ κολαςήριον ἀφικνούμεθα. ἔνθα δὴ, ὦ φίλε, πολλὰ καὶ ἐλεεινὰ ἦν ἀκοῦσαί τε, καὶ ἰδεῖν· μαςίγων τε γὰρ ὁμοῦ ψόφος ἠκούετο, καὶ οἰμωγὴ τῶν ἐπὶ τοῦ πυρὸς ὀπτωμένων, καὶ ςρέβλαι, καὶ κύφωνες, καὶ τροχοί. καὶ ἡ Χίμαιρα ἐσπάραττε, καὶ ὁ Κέρβερος ἐδάρδαπτε· ἐκολάζοντό τε ἅμα πάντες, βασιλεῖς, δοῦλοι, σατράπαι, πένητες, πλούσιοι, πτωχοί· καὶ μετέμελε πᾶσι τῶν τετολμημένων. ἐνίους δὲ αὐτῶν καὶ ἐγνωρίσαμεν ἰδόντες, ὁπόσοι ἦσαν τῶν ἐναγχος τετελευτηκότων. οἱ δὲ ἐνεκαλύπτοντο, καὶ ἀπεςρέφοντο· εἰ δὲ καὶ προσβλέποιεν, μάλα δουλοπρεπές τι, καὶ κολακευτικόν· καὶ ταῦτα,

14. Digressi tamen a tribunali ad supplicii locum peruenimus: ibi enimuero, amice mi, multa miserandaque erat audire ac videre; nam simul et flagellorum sonitus exaudiebatur, et ploratus eorum, qui in igne torrebantur, et tormenta, et cippi, et rotae: Chimaera discerpebat, Cerberus laniando vorabat: vna autem omnes puniebantur, reges, serui, satrapae, pauperes, diuites, mendici; cunctosque poenitebat patratorum: nonnullos agnouimus etiam conspicati, eorum de numero scilicet, qui nuper vitam finierant: illi vero prae pudore vultus tegebant, seseque auertebant: quod si forte respiceret, valde quidem seruilem in modum; atque adulatorie, illi ipsi,

τα, πῶς οἴει βαρεῖς ὄντες, καὶ ὑπερόπται παρὰ τὸν βίον; τοῖς μέντοι πένησιν ἡμιτέλεια τῶν κακῶν ἐδέδοτο, καὶ ἀναπαυόμενοι πάλιν ἐκολάζοντο. καὶ μὴν κἀκεῖνα εἶδον τὰ μυθώδη, τὸν Ἰξίονα, καὶ τὸν Σίσυφον, καὶ τὸν Φρύγα Τάνταλον χαλεπῶς ἔχοντα, καὶ τὸν γηγενῆ Τιτυόν· Ἡράκλεις ὅσος! ἔκειτο γὰρ τόπον ἐπέχων ἀγρέ.

Διελθόντες δὲ καὶ τούτους, ἐς τὸ πεδίον ἐσβάλλομεν τὸ Ἀχεραύσιον· εὑρίσκομέν τε αὐτόθι τοὺς ἡμιθέους τε, καὶ τὰς ἡρῳΐνας, καὶ τὸν ἄλλον ὅμιλον τῶν νεκρῶν κατὰ ἔθνη καὶ φῦλα διαιτωμένους· τοὺς μὲν παλαιούς τινας, καὶ εὐρωτιῶντας, καὶ, ὡς φησιν Ὅμηρος, ἀμενηνούς· τοὺς δὲ νεαλεῖς,

qui fuerant quam putas graues, et ſuperbi aliorum contemtores in hac vita: at pauperibus pro dimidia parte malorum immunitas erat conceſſa: et quum interquieuiſſent, denuo poenis adficiebantur. Porro illa etiam vidi fabuloſa, Ixionem, Siſyphum, Phrygem Tantalum male ſe habentem, terrigenam Tityum: Hercule, quantus erat! iacebat enim ſpatium occupans agri.

15. His quoque praeteritis in campum nos inferimus Acheruſium, inuenimusque ibi ſemideos, et heroïdas, ceteramque mortuorum in populos et tribus diſpertitam turbam ibi commorantem; veteres alios ſituque mucidos, et, vt ait Homerus, roboris expertes; alios

νεαλεῖς, καὶ συνεχῆ κότας· καὶ μάλιςα τὰς Αἰγυπτίων αὐτὰς διὰ τὸ πολυαρκὲς τῆς ταριχείας. τὸ μέντοι διαγινώσκειν ἕκαςον ἀ πάνυ τι ἦν ῥᾴδιον· ἅπαντες γὰρ ἀτεχνῶς ἀλλήλοις γίνονται ὅμοιοι, τῶν ὀςέων γεγυμνωμένων· πλὴν μόγις καὶ διὰ πολλὰ ἀναθεωρᾶντες αὐτὰς ἐγινώσκομεν. ἔκειντο δ' ἐπ' ἀλλήλοις ἀμαυροὶ, καὶ ἄσημοι, καὶ ἀδὲν ἔτι τῶν παρ' ἡμῖν καλῶν φυλάττοντες. ἀμέλει, πολλῶν ἐν ταὐτῷ σκελετῶν κειμένων, καὶ πάντων ὁμοίων, φοβερόν τι, καὶ διάκενον δεδορκότων, καὶ γυμνὰς τὰς ὀδόντας προφαινόντων, ἠπόρεν πρὸς ἐμαυτὸν, ᾧ τινι διακρίναιμι τὸν Θερσίτην ἀπὸ τᾶ καλᾶ Νιρέως, ἢ τὸν μεταίτην Ἶρον ἀπὸ τοῦ Φαιάκων

alios recentes et compactos, illosque in primis Aegyptiorum fere insolubiles ob condituraе durabilitatem. Quamobrem vnumquemque dignoscere non admodum erat facile: omnes enim plane sibi inuicem fiunt similes ossibus nudatis: vix tamen permultum tempus contemplati eos noscitabamus. Iacebant autem aceruatim obscuri, ignotique, et nihil eorum, quae apud nos pulcra videbantur, seruantes. Quinimo, multis eodem in loco sceletis iacentibus, cunctisque similibus, qui terribile quiddam per vacuos oculorum orbes intuerentur, nudosque dentes ostenderent, mecum haesitabam, quo signo discernerem Thersiten a formoso Nireo, aut mendicum Irum a Phaea-

κων βασιλέως, ἢ Πυῤῥίαν τὸν μάγειρον ἀπὸ τοῦ Ἀγαμέμνονος· ἀδὲν γὰρ ἔτι τῶν παλαιῶν γνωρισμάτων αὐτοῖς παρέμενεν, ἀλλ' ὅμοια τὰ ὀστᾶ ἦν, ἄδηλα, καὶ ἀνεπίγραφα, καὶ ὑπ' ἀδενὸς ἔτι διακρίνεσθαι δυνάμενα.

Τοιγάρτοι ἐκεῖνα ὁρῶντι ἐδόκει μοι ὁ τῶν ἀνθρώπων βίος πομπῇ τινι μακρᾷ προσεοικέναι, χορηγεῖν δὲ καὶ διατάττειν ἕκαστα ἡ Τύχη, διάφορα καὶ ποικίλα τοῖς πομπεύσι σχήματα προσάπτουσα· τὸν μὲν γὰρ λαβοῦσα ἡ Τύχη βασιλικῶς διεσκεύασε 12), τιάραν τε ἐπιθεῖσα, καὶ

cum rege, aut Pyrrhiam coquum ab Agamemnone: nihil enim amplius priſtinorum indiciorum ipſis adhaerebat, ſed conſimilia oſſa erant, incerta nullisque notis inſcripta, ſic vt a nemine amplius diſtingui poſſent.

16. Tum vero iſta videnti videbatur mihi hominum vita pompae cuiusdam longae ſimilitudinem habere; adminiſtrare vero atque ordinare ſingula fortuna, diuerſos ac varios pompam ducentibus habitus adtribuens: hunc enim oblatum regali cultu inſtruxit, tiara impoſita, ſatelli-

12 Διεσκεύασε] Scenae proprium; qualia ſunt σκευή, διασκευή, κατάσκευή, συσκευή, et inde ducta verba. Idem verbum in apparatu pompae, quae choragio ſcenae ſimillima, vſurpari nihil eſt quod miremur:

καὶ δορυφόρους παραδοῦσα, καὶ τὴν κεφαλὴν στέψασα τῷ διαδήματι· τῷ δὲ οἰκέτῃ σχῆμα περιέθηκε· τὸν δέ τινα κυκλὸν εἶναι ἐκόσμησε· τὸν δὲ ἄμορφον καὶ γελοῖον παρεσκεύασε· παντοδαπὴν γὰρ οἶμαι δεῖν γενέσθαι τὴν θέαν. πολλάκις δὲ διὰ μέσης τῆς πομπῆς μετέβαλε τὰ ἐνίων σχήματα, ἐκ ἐῶσα ἐς τέλος διαπομπεῦσαι, ὡς ἐτάχθησαν, ἀλλὰ μεταμφιέσασα τὸν μὲν Κροῖσον ἠνάγκασε τὴν τοῦ οἰκέτου καὶ αἰχμαλώτου σκευὴν ἀναλαβεῖν, τὸν δὲ Μαιάνδριον,

ſatellitibus additis, et capite diademate coronato: alteri ſeruilem ſchemam circumdedit: alium quendam formae decore ornauit: illum deformem ac ridiculum finxit: ex omnigenis enim, puto, formis decet componi hoc ſpectaculum. Saepe vero per mediam pompam immutare ſolet nonnullorum habitus, haud ſinens ad finem vsquo pompae intereſſe quo collocati fuerant ordine: atque adeo detracto priore veſtitu Croeſum coëgit ſerui captiuique ornatum ſuſcipere; Maeandrio

remur: potius autem hic loci compoſitum, quam, vti in aliis Codd. extat, ἐσκεύασε probauerim. Iam tiaram et diadema, ſiue regium inſigne candidae faſciae ob tiaram circumuolutae, vt ſaepe ſolet, diſtinxit *Noſter*, qua de re monuit *Barn. Briſſon.* de R. P. I. p. 32. *Hemſt.*

δριον, τέως ἐν τοῖς οἰκέταις πομπεύοντα, τὴν Πολυκράτες τυραννίδα μετενέδυσε. καὶ μέχρι μέν τινος εἴασε χρῆσθαι τῷ σχήματι· ἐπειδὰν δ' ὁ τῆς πομπῆς καιρὸς παρέλθῃ, τηνικαῦτα ἕκαςος ἀποδὺς τὴν σκευὴν, καὶ ἀποδυσάμενος τὸ σχῆμα μετὰ τοῦ σώματος, ὥσπερ ἦν πρὸ τοῦ, γίγνεται, μηδὲν τοῦ πλησίον διαφέρων. ἔνιοι δ' ὑπ' ἀγνωμοσύνης, ἐπειδὰν ἀπαιτῇ τὸν κόσμον ἐπιςᾶσα ἡ Τύχη, ἄχθονται γε, καὶ ἀγανακτοῦσιν, ὥσπερ οἰκείων τινῶν ςερισκόμενοι, καὶ ἄχ, ἃ πρὸς ὀλίγον ἐχρήσαντο 13), ἀποδιδόντες.

Οἶμαι

drio contra, qui hactenus in pompa ſeruis erat immixtus, Polycratis tyrannidem induit, eoque ad aliquod tempus permiſit vti habitu. Verum vbi pompae tempus praeteriit, tunc vnusquisque, reddito ornatu, exutoque habitu cum corpore, qualis erat ante, fit nihil ab alio quolibet diuerſus. Sunt autem, qui prae dementia, quando repetit ornatum inſtans ipſis fortuna, grauiter ferunt, atque indignantur quaſi propriis ſuis rebus orbati, non ea reddentes, quae ad paruum tempus mutua ſumſerant.

Opinor

13. Ἃ πρὸς ὀλίγον ἐχρήσαντο] Ἃ ἐχρήσαντο nihil aliud quam, *quae mutua ſumſerant*, vel *acceperant a fortuna*; vt ſatis eſt liquidum ex oppoſito, ὥσπερ οἰκείων τινῶν ςερισκόμενοι. *Hemſt.*

Οἶμαι δέ σε καὶ τῶν ἐπὶ τῆς σκηνῆς πολλάκις ἑωρακέναι τὰς τραγικὰς ὑποκριτὰς τούτους, πρὸς τὰς χρείας τῶν δραμάτων ἄρτι μὲν Κρέοντας, ἐνίοτε δὲ Πριάμους γιγνομένους, ἢ Ἀγαμέμνονας· καὶ ὁ αὐτὸς, εἰ τύχοι, μικρὸν ἔμπροσθεν μάλα σεμνῶς τὸ τοῦ Κέκροπος ἢ Ἐρεχθέως σχῆμα μιμησάμενος, μετ᾽ ὀλίγον οἰκέτης προῆλθεν ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ κεκελευσμένος. ἤδη δὲ πέρας ἔχοντος τοῦ δράματος, ἀποδυσάμενος ἕκαστος αὐτῶν τὴν χρυσόπαστον ἐκείνην ἐσθῆτα, καὶ τὸ προσωπεῖον ἀποθέμενος, καὶ καταβὰς ἀπὸ τῶν ἐμβατῶν, πένης καὶ ταπεινὸς περιέρχεται, οὐκ ἔτ᾽ Ἀγαμέμνων ὁ Ἀτρέως, οὐδὲ Κρέων ὁ Μενοικέως, ἀλλὰ Πῶλος Χαρικλέους Σουνιεὺς ὀνομαζόμενος,

Opinor autem eorum, qui verſantur in ſcena, ſaepe te vidiſſe tragicos actores iſtos, qui, prout vſus fabularum popoſcerit, nunc Creontes, alias Priami fiunt, aut Agamemnones: idemque, ſi forte, qui paulo ante valde magnifice Cecropis aut Erechthei perſonam ſuſtinuit, confeſtim ſeruus prodire ſolet a poëta iuſſus: at finito iam dramate, quum exuerit eorum quisque auro ſparſam illam veſtem, perſonam poſuerit, et deſcenderit a cothurnis, pauper et humilis obambulat, non amplius Agamemnon Atrei filius, neque Creon Menoecei, ſed Polus Chariclis Sunienſis nomine nunc ſuo dictus,

ζόμενος, ἢ Σάτυρος ὁ Θεογείτωνος Μαραθώνιος. τοιαῦτα καὶ τὰ τῶν ἀνθρώπων πράγματά ἐςιν, ὡς τότε μοι ὁρῶντι ἔδοξεν.

ΦΙΛ. Εἰπέ μοι, ὦ Μένιππε, οἱ δὲ τὰς πολυτελεῖς τάτας καὶ ὑψηλὰς τάφας ἔχοντες ὑπὲρ γῆς, καὶ ςήλας, καὶ εἰκόνας, καὶ ἐπιγράμματα, ἆρ' οὐδὲν τιμιώτεροι παρ' αὐτοῖς εἰσι τῶν ἰδιωτῶν νεκρῶν; ΜΕΝ. Ληρεῖς, ὦ ἄτος. εἰ γὰρ ἐθεάσω τὸν Μαυσωλὸν αὐτὸν (λέγω δὲ τὸν Κάρα, τὸν ἐκ τᾶ τάφα περιβόητον) εὖ οἶδα ὅτι ἂν ἐπαύσω γελῶν· ἄτω ταπεινῶς ἔρριπτο ἐν παραβύςῳ πα 14), λανθάνων ἐν τῷ λοιπῷ

aut Satyrus Theogitonis Marathonius. Perinde atque ista hominum res sunt, vt mihi tum videnti apparuit.

17. PHIL. At dic mihi, quaeso, Menippe, qui sumtuosa ista sepulcrorum et celsa monumenta habent in terris, columnas, imagines, atque inscriptiones, nihilne sunt honoratiores apud eos, quam plebeii mortui? MEN. Deliras, o bone: quod si conspexisses Mausolum ipsum, Carem illum dico, cuius ex monumento late fama circumfertur, id quidem bene scio, te cessaturum non fuisse a ridendo; tam humiliter abiectus erat in angulo quodam remoto, latens in reliqua mortuorum

14. Ἐν παραβύςῳ πα] Παραβύειν, in angulum aliquem infulcire, vt a conspectu et

λοιπῷ δήμῳ τῶν νεκρῶν, ἐμοὶ δοκεῖν, τοσοῦτον ἀπολαύων τοῦ μνήματος, παρ' ὅσον ἐβαρύνετο τηλικοῦτον ἄχθος ἐπικείμενος. ἐπειδὰν γὰρ, ὦ ἑταῖρε, ὁ Αἰακὸς ἀπομετρήσῃ ἑκάστῳ τὸν τόπον (δίδωσι δὲ τὸ μέγιστον ἐ πλέον ποδὸς) ἀνάγκη ἀγαπῶντα κατακεῖσθαι πρὸς τὸ μέτρον συνεσταλμένον. πολλῷ δ' ἂν οἶμαι μᾶλλον ἐγέλας, εἰ ἐθεάσω τοὺς παρ' ἡμῖν βασιλέας, καὶ σατράπας πτωχεύοντας παρ' αὐτοῖς, καὶ ἤτοι ταριχοπωλοῦντας ὑπ' ἀπορίας, ἢ τὰ πρῶτα διδάσκοντας γράμματα, καὶ ὑπὸ τοῦ τυχόντος ὑβριζομένους,

rum gente, tantum, opinione mea, fructus capiens ex monumento, quantum grauabatur tam grandi onere pressus: nam, amice, postquam Aeacus admensus est suum singulis locum (tribuit autem ad summum non plus pede) eo necesse est contentos decumbere corpore ad modulum spatii contracto. Iam porro multo magis, puto, risisses, si spectasses illos, qui reges apud nos et satrapae fuerant, mendicantes ibi, et vel salsamentarios ex inopia, vel elementa prima docentes, dum a quolibet ex vulgo contumelias,

et oculis amoueas: hinc ἐν παραβύστῳ, *clam*, *occulte*: quod plerumque in deteriorem partem accipitur de iis rebus actionibusque, quae conscientiam et lucem aliorum refugiunt. *Hemst.*

ζομένας, καὶ κατὰ κόρρης παιομένας, ὥσπερ τῶν ἀνδραπόδων τὰ ἀτιμότατα. Φίλιππον γὰρ τὸν Μακεδόνα ἐγὼ θεασάμενος οὐδὲ κρατεῖν ἐμαυτοῦ δυνατὸς ἦν· ἐδείχθη δέ μοι ἐν γωνιδίῳ τινὶ μισθοῦ ἀκέμενος τὰ σαθρὰ τῶν ὑποδημάτων. πολλοὺς δὲ καὶ ἄλλους ἦν ἰδεῖν ἐν ταῖς τριόδοις μετοιτοῦντας, Ξέρξας λέγω, καὶ Δαρείους, καὶ Πολυκράτεις.

ΦΙΛ. Ἄτοπα διηγῇ τὰ περὶ τῶν βασιλέων, καὶ μικροῦ δεῖν ἄπιστα. τί δὲ ὁ Σωκράτης ἔπραττε, καὶ Διογένης, καὶ εἴ τις ἄλλος τῶν σοφῶν; ΜΕΝ. Ὁ μὲν Σωκράτης κἀκεῖ περιέρχεται διελέγχων ἅπαντας· σύνεισι δ' αὐτῷ Παλαμήδης, καὶ Ὀδυσσεὺς, καὶ Νέστωρ, καὶ εἴ

lias, et alapas in caput impactas patiuntur, perinde ac mancipiorum vilissima. Philippum ergo Macedonem quando contemplabar, plane me continere non poteram: scilicet monstrabatur mihi in angulo quodam mercede resarciens adtritos calceos. Multos praeterea alios videre licebat in triuiis stipem petentes, Xerxas inquam, Darios et Polycrates.

18. PHIL. Absurda narras de regibus, et parum abest quin incredibilia. Quid autem Socrates agebat et Diogenes, et si quis alius sapientum? MEN. Socrates ibi quoque obambulat redarguens omnes: adsunt autem ipsi Palamedes, Vlysses, Nestor, et si quae

εἴ τις ἄλλος κάλος νεκρός. ἔτι μέντοι ἐπεφύκητο αὐτῷ, καὶ διωδήκει ἐκ τῆς φαρμακοποσίας τὰ σκέλη. ὁ δὲ βέλτιςος Διογένης παροικεῖ μὲν Σαρδαναπάλῳ τῷ Ἀσσυρίῳ, καὶ Μίδᾳ τῷ Φρυγί, καὶ ἄλλοις τισὶ τῶν πολυτελῶν. ἐκείνων δὲ οἰμωζόντων αὐτῶν, καὶ τὴν παλαιὰν τύχην ἀναμετρεμένων, γελᾷ τε καὶ τέρπεται, καὶ τὰ πολλὰ ὕπτιος κατακείμενος ᾄδει μάλα τραχείᾳ καὶ ἀπηνεῖ τῇ φωνῇ, τὰς οἰμωγὰς αὐτῶν ἐπικαλύπτων, ὥςε ἀνιᾶσθαι τὰς ἄνδρας, καὶ διασκέπτεσθαι μετοικεῖν, ἢ φέροντας τὸν Διογένην.

ΦΙΛ. Ταυτὶ μὲν ἱκανῶς. τί δὲ τὸ ψήφισμα ἦν, ὅπερ ἐν ἀρχῇ ἔλεγες κεκυρῶσθαι κατὰ τῶν πλε-

quae alia eſt vmbra garrula: adhucdum vero inflata illi erant, atque extumuerant e veneni potu crura. Optimus autem Diogenes habitat iuxta Sardanapalum Aſſyrium, Midam Phrygem, et alios quosdam hominum ſplendidorum: eos quum audit plorantes, priſtinamque fortunam animo remetientes ridet ac delectatur; tum plurimum ſupinus recumbens cantat, valde aſpera ac dura voce eiulatus eorum abſcondens; quod illi adeo moleſte patiuntur, vt conſilia voluant migrandi, non ferentes Diogenem.

19. PHIL. Iſta quidem ſatis: ſed quid erat illud plebiſcitum, quod initio dicebas perlatum eſſe

πλεσίων; MEN. Εὖγε ὑπέμνησας· ἐ γὰρ οἶδ' ὅπως, περὶ τέτε λέγειν προθέμενος, πάμπολυ ἀπεπλανήθην τᾶ λόγε. διατριβόντος γάρ με παρ' αὐτοῖς, πρᾶθεσαν οἱ πρυτάνεις ἐκκλησίαν 15) περὶ τῶν κοινῆ συμφερόντων. ἰδὼν ἐν πολλὰς συνθέοντας, ἀναμίξας ἐμαυτὸν τοῖς νεκροῖς, εὐθὺς

esse aduersus diuites: MEN. Bene vero submonuisti: nescio enim quomodo, quum de eo dicere proposuissem, longissime aberrarim ab instituto sermone. Ergo dum versabar apud inferos, edixerunt prytanes comitia de rebus ad communem vtilitatem pertinentibus: ego, qui multos viderem concurrentes, immixtus vmbris statim vnus eram illorum, quibus in concionem

15. Πρᾶθεσαν οἱ πρ. ἐκκλησίαν] Formula loquendi ad comitiorum apud Athenienses consuetudinem aptissime respondet. Prytanum erat munus senatum aut comitia fixa tabula, quae, quid in deliberationem veniret, continebat, indicere: id *Polluci* est VIII, 95. προγράφειν πρὸ τῆς βελῆς, καὶ πρὸ τῆς ἐκκλησίας, ὑπὲρ ὧν δεῖ χρηματίζειν. *Aristoteles* προγράφειν κυρίαν ἐκκλησίαν dixit apud *Harpocrat.* in Κυρία ἐκκλησία· atque ita *Aeschines* de male obita legatione, προγράψαι τὰς πρυτάνεις ἐκκλησίας δύο κατὰ τὰς νόμας p. 35. v. 43. p. 36. v. 4. Idem est προθεῖναι ἐκκλησίας. *Liban.* Decl. XVI. p. 466. B. κλαίω μὲν ὅταν οἱ πρυτάνεις προθῶσιν ἐκκλησίας. *Hemst.*

θὺς εἷς καὶ αὐτὸς ἦν τῶν ἐκκλησιαζῶν· διωκήθη μὲν ἓν καὶ ἄλλα, τελευταῖον δὲ τὸ περὶ τῶν πλουσίων. ἐπεὶ γὰρ αὐτῶν κατηγόρητο πολλὰ καὶ δεινὰ, βία, καὶ ἀλαζονεία, καὶ ὑπεροψία, καὶ ἀδικία, τέλος ἀναστάς τις τῶν δημαγωγῶν ἀνέγνω ψήφισμα τοιῦτον.

Ψήφισμα.

Ἐπειδὴ πολλὰ καὶ παράνομα οἱ πλούσιοι δρῶσι παρὰ τὸν βίον ἁρπάζοντες, καὶ βιαζόμενοι, καὶ πάντα τρόπον τῶν πενήτων καταφρονοῦντες, Δέδοκται τῇ βουλῇ, καὶ τῷ δήμῳ, ἐπειδὰν ἀποθάνωσι, τὰ μὲν σώματα αὐτῶν κολάζεσθαι, καθάπερ καὶ τὰ τῶν ἄλλων πονηρῶν· τὰς

nem veniendi ius erat: tum igitur et alia sunt administrata, et denique quod ad diuites spectabat negotium. Itaque quum criminum accusati essent multorum et grauium, violentiae, arrogantiae, superbiae, iniustitiae, tandem surgens aliquis populi moderatorum praelegit scitum tale.

Psephisma.

20. Quandoquidem multa et iniusta diuites perpetrant in vita rapiendo, vim inferendo, omnibusque modis pauperes despicatui habendo, visum est Senatui Populoque, vt, quum obierint, eorum corpora poenas subeant, non secus atque aliorum improborum; animas

τὰς δὲ ψυχὰς, ἀναπεμφθείσας ἄνω ἐς τὸν βίον, κατα δύεσθαι ἐς τὰς ὄνους, ἄχρις ἂν ἐν τῷ τοιούτῳ διαγάγωσι μυριάδας ἑτῶν πέντε καὶ εἴκοσιν; ὄνοι ἐξ ὄνων γιγνόμενοι, καὶ ἀχθοφοροῦντες, καὶ ὑπὸ τῶν πενήτων ἐλαυνόμενοι· τοὐντεῦθεν δὲ λοιπὸν ἐξεῖναι αὐτοῖς ἀποθανεῖν. Εἶπε τὴν γνώμην Κρανίων Σκελετίωνος Νεκυσιεὺς, φυλῆς Ἀλιβαντίδος.

Τότε ἀναγνωσθέντος τοῦ ψηφίσματος ἐπεψήφισαν μὲν αἱ ἀρχαὶ, ἐπεχειροτόνησε δὲ τὸ πλῆθος, καὶ ἐνεβριμήσατο ἡ Βριμὼ, καὶ ὐλάκτησεν ὁ Κέρβερος· ἔτω γὰρ ἐντελῆ γίγνεται, καὶ κύρια τὰ ἀνεγνωσμένα.

Ταῦτα μὲν δή σοι τὰ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐγὼ δὲ, ἕπερ ἀφίγμην ἕνεκα, τῷ Τειρεσίᾳ προσελθὼν ἱκέτευον

animas autem ſurſum remiſſas in vitam demergi in aſinos, vsque dum in tali ſtatu transegerint bis centum et quinquaginta mille annos, aſini ex aſinis prognati, onera ferentes, atque a pauperibus acti: exinde demum vt liceat ipſis mori. Dixit ſententiam Cranion Sceletionis F. Necyſienſis, tribu Alibantiade.

Hoc lecto pſephiſmate ſuffragia dant magiſtratus, ſciuit plebs, infremuit Brimo, et latrauit Cerberus: nam eo pacto firma fiunt et rata, quae lecta fuerunt.

21. Atque haec tibi ſunt acta concione. Ego porro, cuius gratia eo veneram, Tireſiam adii, eum-

ἱκέτευον αὐτὸν, τὰ πάντα διηγησάμενος, εἰπεῖν πρός με, Ποῖόν τινα ἡγεῖται τὸν ἄριςον βίον. ὁ δὲ γελάσας (ἔςι δὲ τυφλόν τι γερόντιον, καὶ ὠχρὸν, καὶ λεπτόφωνον) Ὦ τέκνον, φησὶ, τὴν μὲν αἰτίαν οἶδά σε τῆς ἀπορίας, ὅτι παρὰ τῶν σοφῶν ἐγένετο, ἃ τὰ αὐτὰ γίγνωσκόντων ἑαυτοῖς· ἀτὰρ ἃ θέμις λέγειν πρός σέ· ἀπείρηται γὰρ ὑπὸ τοῦ Ῥαδαμάνθυος. μηδαμῶς, ἔφην, ὦ πατέριον, ἀλλ' εἰπὲ, καὶ μὴ περιίδης με σὲ τυφλώτερον περιιόντα ἐν τῷ βίῳ. ὁ δὲ δή με ἀπαγαγὼν, καὶ πολὺ τῶν ἄλλων ἀποσπάσας, ἠρέμα προσκύψας πρὸς τὸ ἓς φησὶν, Ὁ τῶν ἰδιωτῶν 16) ἄριςος βίος, καὶ σοφο-

eumque ſupplex rogaui, re tota narrata, vt exponeret mihi, qualem tandem ducat optimam vitam. Tum ille riſu ſublato (eſt autem captus oculis ſeniculus, pallidus, et tenuiſſima voce) fili, inquit, cauſam noui tuae fluctuationis a ſapientibus eſſe ortam, qui ſecum ipſi diſſident: at fas non eſt haec ad te proloqui; interdictum enim a Rhadamantho. Nullo pacto, inquam, ſuauiſſime pater, quin eloquere, neque me aſperneris, qui te ipſo caecior oberrem in vita. Ille enimuero, quum me ſeduxiſſet, longeque ab aliis abſtraxiſſet, leniter inclinatus ad aurem, Idiotarum, ait, optima eſt vita, et prudentiſſi-

16. Ὁ τῶν ἰδιωτῶν] *Priuatos* vertunt: non

σωφρονέστερος· ὡς τῆς ἀφροσύνης παυσάμενος τὲ μετεωρολογεῖν, καὶ τέλη καὶ ἀρχὰς ἐπισκοπεῖν, καὶ καὶ καταπτύσας τῶν σοφῶν τάτων συλλογισμῶν, καὶ τὰ τοιαῦτα λῆρον ἡγησάμενος, τὲτο μόνον ἐξ ἅπαντος θηράσῃ, ὅπως, τὸ παρὸν

dentissima. Quare tu, posita dementia rimandi coelestia, et fines ac principia rerum inspiciendi, despues solertes illos syllogismos, et haec talia pro nugis ducens illud ex omnibus vnum modo venabere, vt eo, quod in manibus

iniuria dissentit *Fabricius* B. G. IV. c. 16. p. 498. *Quod vero Tiresias*, inquit, *Menippo in aurem susurrat, optimam vitam esse* τῶν ἰδιωτῶν, *nolim intelligere de vita* privatorum, *sed* illiteratorum, *qui* philosophis *a Luciano opponuntur, difficiles nugas magno cum fastu tractantibus.* Sane nihil est frequentius, quam φιλοσόφος et ἰδιώτας inter se opponi. Nec philosophis solum, sed et philologis contrarii sunt *oi ἰδιῶται*· atque adeo cuiuscumque artis rudes *ἰδιῶται* sunt, si ad artifices comparentur. Nolim tamen hic priuatam vitae conditionem, quae procul a philosophorum rixis remota quietem sectatur, et res, quae vsu quotidie veniant, commode atque eleganter dispensat, penitus excludi: haec enim ἀπραγμοσύνη, quae longe recedit ab operosis philosophorum inanibusque concertationibus, saepe laudatur. *Hemst.*

παρὸν εὖ θέμενος 17), παραδράμῃς γελῶν τὰ πολλὰ

bus est, sapienter vsus praetercurras ridendo plera-

17. Τὸ παρὸν εὖ θέμενος] Huic formulae loquendi dignitatem prouerbii veteres addiderunt: id circo παλαιὸν λόγον vocat τὸ παρὸν εὖ ποιεῖν *Plato* in Gorg. p. 340. E. vtrumvis enim ποιεῖν et θέσθαι, illud quidem longe rarius, hoc frequentissime in adagio locum tenet. Interpretes, vt solent in locutionibus non explorate cognitis, mire fluctuant. Nec nihil, neque omnia dixerunt: altior enim quaedam potestas eo prouerbio continetur, cuius vis et ratio a formula loquendi perspecta pendet. Εὖ ποιεῖν non aliter hic est capiendum, quam in εὖ ποιεῖν τὰ προστεταγμένα· atque adeo τὸ παρὸν εὖ ποιεῖν significabit, *res praesentes, et quodcumque fuerit oblatum lucro apponere, inque rem suam conuertere.* Deinde εὖ θέσθαι τὸ παρὸν similem in modum dicitur, vt in *Hesiodo* Οἶκον τ' εὖ θέσθαι, id est, interprete *Moschopulo*, τὸν ἑαυτοῦ οἶκον καλῶς διοικῆσαι. Sic *Thucydid.* VIII, 84. τὸν πόλεμον εὖ θέσθαι· et, quod rarius est, omisso εὖ I, 26. ἐν ἀπόρῳ εἴχοντο θέσθαι τὸ παρόν· Duplex fere potestas, quam tamen causa nonnunquam variat, in hoc adagio residet; prima, *quod in manibus est, solerter dextreque curare et administrare; sapienter rebus praesentibus vtendo commodis suis consulere*: altera, *si quid tentatum secus ceciderit, arte corrigere, fortunamque sinistram industria subleuare.* Hemst.

πολλὰ, καὶ περὶ μηδὲν ἐσπουδακώς. ὧς εἰπὼν πάλιν ὥρτο κατ' Ἀσφοδελὸν λειμῶνα.

Ἐγὼ δὲ, καὶ γὰρ ἤδη ὀψὲ ἦν, ἄγε δὴ, ὦ Μιθροβαρζάνη, φημὶ, τί διαμέλλομεν, καὶ οὐκ ἄπιμεν αὖθις ἐς τὸν βίον; ὁ δὲ πρὸς ταῦτα, θαῤῥεῖ, φησὶν, ὦ Μένιππε· ταχεῖαν γάρ σοι καὶ ἀπράγμονα ὑποδείξω ἀτραπόν· καὶ δὴ ἀπαγαγὼν με πρός τι χωρίον τᾷ ἄλλᾳ ζοφερώτερον, δείξας τῇ χειρὶ πόῤῥωθεν ἀμαυρόν τι καὶ λεπτὸν ὥσπερ διὰ κλειθρίας ἐσρέον φῶς, Ἐκεῖνο, ἔφη, ἐςὶ τὸ ἱερὸν τᾷ Τροφωνίᾳ, κἀκεῖθεν κατέρχονται οἱ ἀπὸ Βοιωτίας· ταύτην ἴν ἄνιθι, καὶ εὐθὺς ἔσῃ ἐπὶ τῆς Ἑλλάδος. Ἡσθεὶς δὲ

pleraque, nec quicquam serio studio consecteris. Haec vbi dixit, recepit se in asphodelo consitum pratum.

22. Atque ego, etenim iam serum erat, age vero, Mithrobarzanes, inquam, quid vltra moramur, et non abimus iterum in vitam? Ad haec ille, bono, inquit, esto animo, Menippe: breuem equidem tibi et minime molestum ostendam tramitem: simul abduxit me ad quendam locum reliquis caliginosiorem, ostendensque manu procul obscurum aliquod et tenue tanquam per fenestram influens lumen, illud, ait, est Trophonii fanum, atque inde descendunt Boeoti. Hac igitur enitere, et statim eris in Graecia. Ego

δὲ τοῖς εἰρημένοις ἐγὼ, καὶ τὸν μάγον ἀσπασάμενος, χαλεπῶς μάλα διὰ τοῦ στομίου ἀνερπύσας, οὐκ οἶδ' ὅπως ἐν Λεβαδείᾳ γίγνομαι.

Ego vero dictis delectatus, salutatoque mago, quum difficulter admodum per angustum ostium erepsissem, nescio quomodo in Lebadia adsum.

Χάρων, ἢ Ἐπισκοποῦντες.

Ἑρμῆς καὶ Χάρων.

ΕΡΜ. Τί γελᾷς, ὦ Χάρων; ἢ τί τὸ πορθμεῖον ἀπολιπὼν δεῦρο ἀνελήλυθας, ἐς τὴν παροῦσαν ἡμέραν οὐ πάνυ εἰωθὼς ἐπιχωριάζειν τοῖς ἄνω πράγμασιν; ΧΑΡ. Ἐπεθύμησα, ὦ Ἑρμῆ, ἰδεῖν ὁποῖά ἐστι τὰ ἐν τῷ βίῳ,

Charon, siue Contemplantes.

Mercurius et Charon.

MERC. Quid tu rides, Charon? quidue nauicula derelicta huc euasisti, ad praesentem vsque diem non valde solitus frequentare res superas? CHAR. Desideraui, Mercuri, inspicere qualia sint, quae versan-

βίῳ, καὶ ἃ πράττουσιν οἱ ἄνθρωποι ἐν αὐτῷ, ἢ τίνων στερούμενοι πάντες οἰμώζουσι κατιόντες παρ' ἡμᾶς· οὐδεὶς γὰρ αὐτῶν ἀδακρυτὶ διέπλευσεν. αἰτησάμενος οὖν παρὰ τοῦ Ἅδου καὶ αὐτὸς, ὥσπερ καὶ ὁ Θέτταλος ἐκεῖνος νεανίσκος, μίαν ἡμέραν λειπόνεως 1) γενέσθαι, ἀνελήλυθα ἐς τὸ φῶς· καί μοι δοκῶ ἐς δέον ἐντετυχηκέναι σοί· ξεναγήσεις γὰρ εὖ οἶδ' ὅτι με ξυμπερινοστῶν, καὶ δείξεις ἕκαστα, ὡς ἂν εἰδὼς ἅπαντα. ΕΡΜ. Οὐ σχολή μοι, ὦ πορθμεῦ· ἀπέρχομαι γάρ τι διακονησόμενος τῷ ἄνω Διὶ τῶν ἀνθρωπι-

versantur in vita, quaeque ibi agant homines: deinde quibus priuati omnes plorent, vbi deorsum venerint ad nos: nullus enim eorum sine lacrimis traiecit. Quare postulata ab Orco, non secus ac Thessalus ille iuuenis, ad vnum diem linquendae nauis venia, escendi in lucem; mihique videor in te peropportune incidisse: non enim dubito, quin hospitem amice ducturus sis mecum obeundo singula monstrandoque, vt qui noris omnia. MERC. Non sane vacat, Portitor! etenim propero curaturus supero Ioui quiddam negotioli humani-

1. Λειπόνεως] In bonam partem accipitur, impetrato commeatu: alioqui crimen erat λειπόνεω γίνεσθαι, quod actione λειποναυτίου persequebantur. *Hemst.*

θρωπικῶν· ὁ δὲ ὀξύθυμός τέ ἐςι, καὶ δέδια μὴ βραδύναντά με ὅλον ὑμέτερον ἐάσῃ εἶναι, παραδὺς τῷ ζόφῳ· ἢ, ὅπερ τὸν Ἥφαιςον πρώην ἐποίησε, ῥίψῃ κἀμὲ τεταγὼς τοῦ ποδὸς ἀπὸ τοῦ θεσπεσίου βηλοῦ, ὡς ὑποσκάζων γέλωτα παρέχοιμι καὶ αὐτὸς οἰνοχοῶν. ΧΑΡ. Περιόψει οὖν με ἄλλως πλανώμενον ὑπὲρ γῆς, καὶ ταῦτα ἑταῖρος, καὶ ξύμπλους, καὶ συνδιάκτορος 2) ὤν. καὶ μὴν καλῶς εἶχεν, ὦ παῖ Μαίας, ἐκεί-

ni: hicce vero, quippe facilis irasci, metuo ne me cessantem vestrae ditionis esse totum sinat traditum in tenebras: aut, quod Vulcano nuperrime fecit, me quoque proiiciat pede correptum de sacro coeli limine, vt subclaudo gressu risum et ipse praebeam vinum ministrans. CHAR. Ergo te nulla mei cura tanget temere oberrantis in terra, idque quum sodalis sim, tecumque simul nauigem et vmbras transueham. Atqui non indecorum erat, Maiae fili, eorum

2. Συνδιάκτορος] Mercurium *Homerus*, *Hesiodusque* διάκτορον Ἀργειφόντην vocarunt: ratio nominis vtriusque inter Grammaticos, vt solet, non explorate constat, aliis aliam originem adsignantibus. Duplex sententia potissimum obtinuit, ab eiusdem verbi fonte, sed dispari ductu, vocem illam repetens: prima, quam probandam existimo, διάκτορον interpretatur *nuncium mandata perfe-*

ἐκείνων γοῦν σε μεμνῆσθαι, ὅτι μηδεπώποτέ σε ἢ ἀντλεῖν ἐκέλευτα, ἢ πρόσκωπον εἶναι· ἀλλὰ σὺ μὲν ῥέγκεις ἐπὶ τοῦ καταστρώματος ἐκταθεὶς, ὤμους ἄτω καρτεροὺς ἔχων· ἢ εἴ τινα λάλον νεκρὸν εὕροις, ἐκείνῳ παρ' ὅλον τὸν πλοῦν διαλέγῃ. ἐγὼ δὲ πρεσβύτης ὢν, τὴν δικωπίαν ἕλκων,

rum quidem vt meminisses, quod nunquam te antliam ducere iussi, nec remis admoui: quin stertis in transtris porrectus tu, qui humeros habes tam validos; nisi si garrulam aliquam vmbram inueneris, quacum per totum cursum confabuleris: ego interea vetulus binos remos agens

perferentem ἀπὸ τοῦ διάγειν τὰς ἀγγελίας. Altera *transuectorem animarum*, propterea quod Mercurius ψυχοπομπὸς vmbras deducens Acherontis etiam traiectum procuret. Διάγειν vero, quod est *traiicere, transvehere*, de Charonte posuit *Aristoph.* Ran. v. 140. et commode *Schol. Aeschyl.* ad Ἑ. ἐπὶ Θ. v. 864. ναυςόλον θεωρίδα, quomodo cymbulam inferni portitoris Tragicus appellauerat, exponit τὴν διάγουσαν τοὺς νεκρούς. Hanc postremam interpretationem secutus est, pro tempore saltem, *Lucianus*, vt Mercurium iure Charon non tantum ξύμπλουν, sed etiam ξυνδιάκτορον nuncuparet, quia secum operam in traducendis mortuorum vmbris communem exercebat. *Hemst.*

κων, ἐρέττω μόνος. ἀλλὰ πρὸς τοῦ πατρὸς, ὦ φίλτατον Ἑρμίδιον, μὴ καταλίπῃς με· περιήγησαι δὲ τὰ ἐν τῷ βίῳ ἅπαντα, ὥς τι καὶ ἰδὼν ἐπανέλθοιμι· ὡς ἤν με σὺ ἀφῇς, ἐδὲν τῶν τυφλῶν διοίσω· καθάπερ γὰρ ἐκεῖνοι σφάλλονται διολισθαίνοντες ἐν τῷ σκότῳ, ὅτω δὴ κἀγώ σοι πάλιν 3) ἀμβλυώττω πρὸς τὸ φῶς. ἀλλὰ δὸς, ὦ Κυλλήνιέ, μοι ἐς ἀεὶ μεμνησομένῳ τὴν χάριν.

ΕΡΜ. Τοῦτο τὸ πρᾶγμα πληγῶν αἴτιον καταςήσεταί μοι. ὁρῶ γὰρ ἤδη τὸν μισθὸν τῆς περιη-

agens solus remigo. At per patrem te obsecro, suauissime Mercuriole, ne me destituas: imo age per partes, in hominum vita quae sint, omnia mihi demonstra, vt fructum aliquem ex ea contemplatione referam, Quod si tu me deseruerit, nihil inter me et coecos intererit: quemadmodum enim hi vacillant frustratis per lubrica vestigiis in caligine, similiter sane et ego tibi iamdudum acie sum ad lucem hebetata. Verum fac mihi, Cyllenie, semper memori futuro hanc gratiam.

2. MERC. Hocce negotium mihi non sine plagis abibit: iamque video mercedem praestiti

3. Πάλιν] Scribendum est πάλαι, quod in versione secutus sum: nam illud πάλιν quomodo sententiae congruat, nemo facile dixerit. *Hemst.*

περιηγήσεως ἐκ ἀκόνδυλον παντάπασιν ἡμῖν ἐσόμενον· ὑπεργητέον δὲ ὅμως· τί γὰρ ἂν καὶ πάθῃ τις, ὁπότε φίλος τις ὢν βιάζοιτο; πάντα μὲν ἔν σε ἰδεῖν καθ' ἕκαστον ἀκριβῶς ἀμήχανόν ἐστιν, ὦ πορθμεῦ. πολλῶν γὰρ ἂν ἐτῶν ἡ διατριβὴ γένοιτο. εἶτα ἐμὲ μὲν κηρύττεσθαι δεήσει, καθάπερ ἀποδράντα ὑπὸ τοῦ Διός· σὲ δὲ καὶ αὐτὸν κωλύσει ἐνεργεῖν τὰ τοῦ θανάτου ἔργα, καὶ τὴν Πλάτωνος ἀρχὴν ζημιῶν 4); μὴ νεκρωγωγοῦντα

officii praesentibus pugnis omnino persolutum iri: neque tamen eo minus opera tibi danda est: quid enim facias, vbi vir amicus blanda vi cogit? Ergo omnia quidem vt videas singulatim et adcurate, nulla arte fieri potest; multorum enim haec annorum foret mora. Tum me quidem oportuerit praeconio citari, tanquam fugitiuum, a Ioue: te sane ipsum idem impediuerit, ne administres mortuale tuum munus: Plutonis imperio certe damnum adtuleris, si nullos

4. Τὴν Πλ. ἀ. ζημιῶν] Reticere aliquando in vno orationis membro verbum, quod in altero vel aperte vel impeditius sit expressum, non infrequens est: hoc ergo, quod ad implendam sententiam ex proximo arcessi debet, si potestatis fuerit eiusdem, vix vllam habet difficultatem: sin requiratur diuersae, vel etiam contrariae, longe maiorem. Hic in prima parte positum κωλύσει

γώγȣντα πολλȣ̃ τȣ̃ χρόνȣ· καὶ ὁ τελώνης Αἰακὸς ἀγανακτήσει, μηδ' ὀβολὸν ἐμπολῶν. ὡς δὲ τὰ κεφάλαια τῶν γιγνομένων ἴδῃς, τȣ̃τ' ἤδη σκεπτέον. ΧΑΡ. Αὐτὸς, ὦ Ἑρμῆ, ἐπινόει τὸ βέλτιςον· ἐγὼ δὲ ȣ̓δὲν οἶδα τῶν ὑπὲρ γῆς, ξένος ὤν. ΕΡΜ. Τὸ μὲν ὅλον, ὦ Χάρων, ὑψηλȣ̃ τινος ἡμῖν ἔδει χωρίȣ, ὡς ἀπ' ἐκείνȣ πάντ' ἴδοις· σὺ δὲ 5), εἰ μὲν ἐς τὸν ȣ̓ρανὸν ἀνελθεῖν δυνα-

nullos mortuos deducas longo temporis interuallo: et publicanus Aeacus indignabitur, ne obolum quidem lucrifaciens. Vt vero summa rerum, quae geruntur, capita spectes, id iam nunc dispiciendum est. CHAR. Ipse tu, Mercuri, quid optimum sit, excogita: quandoquidem ego eorum ignarus sum, quae sunt in terra, quippe hospes. MERC. Vt paucis dicam, Charon, eminente quodam nobis opus erat loco, vt inde cuncta contempleris: quod si in coelum adscendendi

λύσει repeti non potest in sequenti; sed ex eo formandum est aliud illius membri sententiae conueniens ποιήσει, ἀναγκάσει, aut simile quiddam τῷ κωλύσει contrarium. Eum in modum huic loco recte suppetias tulit *Th. Wopken.* Lect. Tull. I. c. 8. p. 48. *H.*

5. Σὺ δὲ . . . δυνατὸν ἦν] An cuiquam haec placeant nescio: mihi certe medica manu indigere videntur. Lego itaque σοὶ δὲ, vel δυνατὸς ἦς. *du Soul.*

Σὺ δὲ] Nominatiuum tueri licet, si statuas abso-

δυνατὸν ἦν, ἐκ ἂν ἔκαμνον· ἐκ περιωπῆς γὰρ ἂν ἀκριβῶς ἅπαντα καθεώρας. ἐπεὶ δὲ ἀθέμις εἰδώλοις ἀεὶ ξυνόντα ἐπιβατεύειν τῶν βασιλείων τοῦ Διός, ὥρα ἡμῖν ὑψηλόν τι ὄρος περισκοπεῖν.

ΧΑΡ. Οἶσθα, ὦ Ἑρμῆ, ἅπερ εἴωθα λέγειν ἐγὼ πρὸς ὑμᾶς, ἐπειδὰν πλέωμεν; ὁπόταν γὰρ τὸ πνεῦμα καταιγίσαν πλαγίᾳ τῇ ὀθόνῃ ἐμπέσῃ, καὶ τὸ κῦμα ὑψηλὸν ἀρθῇ, τότε ὑμεῖς μὲν ὑπ' ἀγνοίας κελεύετε τὴν ὀθόνην στεῖλαι, ἢ ἐνδέναι

dendi ius tibi foret, non laborarem: ex hac enim specula exacte cuncta despiceres: nunc, quoniam fas non est te, qui cum vmbris semper versaris pedem ponere in regia Iouis, id scilicet agendum nobis, vt montem aliquem altum circumspiciamus.

3. CHAR. Scinne, Mercuri, quae soleam dicere vobis, quando nauigamus? quum enim ventus turbine impulsus in obliquum velum incidit, fluctusque tumidi tolluntur, tum vos prae inperitia iubetis velum contrahere, aut laxa-

absolutum: *de se vero*, vel, *ad re quod adtinet, si potestas tibi foret in coelum adscendendi.* Vsitata Graecis structurae forma, quam nec Attici refugiunt. Neque tamen diffiteor, arridere mihi σοὶ δέ. Est autem περιωπὴ quoduis cacumen et editior locus, etiam montium, vnde longe lateque prospici possit. *Hemst.*

ναι ὀλίγον τοῦ ποδὸς 6), ἢ συνεκδραμεῖν τῷ πνεύματι· ἐγὼ δὲ τὴν ἡσυχίαν ἄγειν παρακελεύομαι ὑμῖν· αὐτὸς γὰρ εἰδέναι τὰ βελτίω. κατὰ ταυτὰ δὴ καὶ σὺ πράττε, ὁπόσα καλῶς ἔχειν νομίζεις, κυβερνήτης νῦν γε ὤν. ἐγὼ δὲ, ὥσπερ ἐπιβάταις νόμος, σιωπῇ καθεδοῦμαι, πάντα πειθόμενος κελεύοντί σοι. ΕΡΜ. Ὀρθῶς λέγεις, αὐτὸς γὰρ εἴσομαι τί ποιητέον, κἀξευρήσω τὴν ἱκανὴν σκοπήν. ἆρ' ἓν ὁ Καύκασος ἐπιτήδειος, ἢ ὁ Παρνασσὸς ὑψηλότερος, ἢ ἀμφοῖν ὁ Ὄλυμπος ἐκεινοσί; καίτοι ἀ Φαῦλόν τι ἀνεμνήσθην ἐς τὸν Ὄλυμπον ἀπιδών· συγκαμεῖν

laxare paululum pedem, aut obſecundare vento rapienti: ego vero vos, vt quietem agatis, admoneo; me enim ipſum optime ſcire, quid facto ſit opus. Similem in modum tu, qui nunc vicem gubernatoris geris, fac quodcumque putaveris e re eſſe: ego, vt vectorum eſt officium, ſilentio ſedebo, per omnia morem gerens imperanti tibi. MERC. Recte mones: nam ipſe ſciuero, quid fieri conueniat, et inuenero idoneam ſpeculam. Num igitur Caucaſus opportunus? an Parnaſſus altior, an vtrisque Olympus iſte? Atenim non inſcitum aliquid mihi in mentem venit ad Olympum reſpicienti: verum re

6. Τοῦ ποδὸς] *Pedis*, id eſt, funis, quo tenditur velum. *Brodaeus.*

καμεῖν δέ τι καὶ ὑπεργῆσαι καὶ σὲ δεῖ. ΧΑΡ. Πρόσταττε· ὑπεργήσω γὰρ ὅσα δυνατά. ΕΡΜ. Ὅμηρος ὁ ποιητής φησι τοὺς Ἀλωέως υἱέας, δύο καὶ αὐτοὺς ὄντας, ἔτι παῖδας, ἐθελῆσαί ποτε τὴν Ὄσσαν ἐκ βάθρων ἀνασπάσαντας ἐπιθεῖναι τῷ Ὀλύμπῳ, εἶτα τὸ Πήλιον ἐπ' αὐτῇ, ἱκανὴν ταύτην κλίμακα ἕξειν οἰομένους καὶ πρόσβασιν ἐπὶ τὸν οὐρανόν. ἐκείνω μὲν οὖν τὼ μειρακίω, ἀτασθάλω γὰρ ἤστην, δίκας ἐτισάτην. νὼ δὲ, (οὐ γὰρ ἐπὶ κακῷ τῶν θεῶν ταῦτα βουλεύομεν) τὶ οὐχὶ οἰκοδομοῦμεν καὶ αὐτοὶ κατὰ τὰ αὐτὰ ἐπικυλινδοῦντες ἐπάλληλα τὰ ὄρη, ὡς ἔχοιμεν ἀφ' ὑψηλοτέρου ἀκριβεστέραν τὴν σκοπήν;

ΧΑΡ.

te quoque operam mecum laboremque consociare oportet. CHAR. Impera modo: adiuuabo quod in me est. MERC. Homerus poëta Aloeï filios, et ipsos duos, ait adhucdum pueros voluisse aliquando Ossam ex fundamentis reuulsam imponere Olympo, tum Pelion Ossae, illamque se scalam idoneam habituros putasse, et adscensum in coelos: illi quidem vtrique adolescentuli, vtpote perditissime improbi, poenas luerunt: nos autem, quibus in Deorum fraudem haec consilia non capiuntur, cur non structuram et ipsi similem adornamus conuolutis aliis super alios montibus, vt nanciscamur ab altiore loco accuratiorem prospectum?

4. CHAR.

ΧΑΡ. Καὶ δυνησόμεθα, ὦ Ἑρμῆ, δύ' ὄντες ἀναθέσθαι ἀράμενοι τὸ Πήλιον, ἢ τὴν Ὄσσαν; ΕΡΜ. Διατί δ' ἂν, ὦ Χάρων; ἢ ἀξιοῖς ἡμᾶς ἀγεννεξέρας εἶναι τοῖν βρεφυλλίοιν ἐκείνοιν, καὶ ταῦτα, θεὰς ὑπάρχοντας; ΧΑΡ. Οὐκ· ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα δοκεῖ μοι ἀπιθανόν τινα τὴν μεγαλεργίαν ἔχειν. ΕΡΜ. Εἰκότως· ἰδιώτης γὰρ εἶ, ὦ Χάρων, καὶ ἥκιστα ποιητικός. ὁ δὲ γεινάδας Ὅμηρος ἀπὸ δυοῖν σιχοῖν αὐτίκα ἡμῖν ἀμβατὸν ἐποίησε τὸν οὐρανὸν, οὕτω ῥαδίως συντιθεὶς τὰ ὄρη. καὶ θαυμάζω, εἰ σοι ταῦτα τεράσια εἶναι δοκεῖ; τὸν Ἄτλαντα δηλαδὴ εἰδότι, ὃς τὸν πόλον αὐτὸν, εἷς ὢν, φέρει, ἀνέχων.

4. CHAR. Et poterimus, Mercuri, nos duo in altum exollere leuatum Pelium aut Ossam? MERC. Quidni, Charon? an nos statuis ignauiores esse puerulis istis? idque, vbi Dii sumus. CHAR. Non quidem: verum res mihi videtur improbabilem quandam habere operis aggrediundi magnitudinem. MERC. Sane; quippe literarum imperitus es, o Charon, minimeque poëtica facultate praeditus: at animosus ille Homerus binorum versuum opera statim nobis aditum in coelos confecit: tam ex facili componebat montes. Equidem miror, si ista tibi esse portentosa videantur, quem Atlas scilicet non fugit, qui polum ipsum vnus fert, sustinens nos simul omnes.

χων ἡμᾶς ἅπαντας. ἀκούεις δὲ ἴσως καὶ τοῦ ἐμοῦ ἀδελφοῦ περὶ, τοῦ Ἡρακλέους, ὡς διαδέξοιτό ποτε αὐτὸν ἐκεῖνον τὸν Ἄτλαντα, καὶ ἀναπαύσειε πρὸς ὀλίγον τοῦ ἄχθους, ὑποθεὶς ἑαυτὸν τῷ Φορτίῳ; ΧΑΡ. Ἀκούω καὶ ταῦτα· εἰ δὲ ἀληθῆ ἐστι, σὺ οἶσθα, ὦ Ἑρμῆ, καὶ οἱ ποιηταὶ εἰδῆτε. ΕΡΜ. Ἀληθέστατα, ὦ Χάρων. ἢ τίνος γὰρ ἕνεκα σοφοὶ ἄνδρες ἐψεύδοντο ἄν; ὥστε ἀναμοχλεύωμεν τὴν Ὄσσαν πρῶτον, ὥσπερ ἡμῖν ὑφηγεῖται τὸ ἔπος, καὶ ὁ ἀρχιτέκτων Ὅμηρος, Αὐτὰρ ἐπ' Ὄσσῃ Πήλιον εἰνοσίφυλλον· ὁρᾷς, ὅπως ῥᾳδίως ἅμα καὶ ποιητικῶς ἐξειργασάμεθα; Φέρε ἴν' ἀναβὰς ἴδω, εἰ καὶ ταῦτα ἱκανὰ, ἢ ἐποικοδομεῖν ἔτι δεήσει.

Παπαῖ,

omnes. Etiam inaudiueris forte de fratre meo Hercule, vt ſucceſſerit aliquando hic in vicem illius Atlantis, eumque recrearit interquieſcentem tantiſper, dum ipſe ſubditis humeris onus coeli geſtaret. CHAR. Audiui et iſta: ſintne vera, tu, Mercuri, poëtaeque ſciueritis. MERC. Veriſſima, Charon: nam quam ob rem ſapientes viri falſum dicerent? Itaque emoliamur Oſſam primum, vti nobis praemonſtrat carmen, et architectus Homerus; dein ſuper Oſſam tremulum arboribus Pelion. Viden, quam facile ſimul et poëtice rem perfecerimus? Age igitur adſcendam videamque, iſtane ſint ſatis idonea, an plura inſuper accumulare deceat.

5. Pa-

Παπαί, κάτω ἔτι ἐσμὲν ἐν τῇ ὑπωρείᾳ τᾶ ὐρανᾶ· ἀπὸ μὲν γὰρ τῶν ἑῴων μόγις Ἰωνία, καὶ Λυδία φαίνεται· ἀπὸ δὲ τᾶς ἑσπέρας ἀ πλέον Ἰταλίας καὶ Σικελίας· ἀπὸ δὲ τῶν ἀρκτῴων, τὰ ἐπὶ τάδε τᾶ Ἴςρα μόνα· κἀκεῖθεν, ἡ Κρήτη ἀ πάνυ σαφῶς· μετακινητέα ἡμῖν, ὦ πορθμεῦ, καὶ ἡ Οἴτη, ὡς ἔοικεν· εἶτα ὁ Παρνασσὸς ἐπὶ πᾶσιν. ΧΑΡ. Οὕτω ποιῶμεν. ὅρα μόνον, μὴ λεπτότερον ἐξεργασώμεθα τὸ ἔργον ἀπομνημόνευοντες πέρα τᾶ πιθανᾶ· εἶτα συγκαταῤῥιφθέντες αὐτῷ πικρᾶς τῆς Ὁμήρα οἰκοδομητικῆς πειραθῶμεν, ξυντριβέντες τῶν κρανίων. ΕΡΜ. Θάῤῥει· ἀσφαλῶς γὰρ ἕξει ἅπαντα· μετατίθει

5. Papae! infra ſumus adhuc in radicibus Olympi: etenim ab Orientali plaga vix Ionia et Lydia apparet; ab Occidente non plus, quam Italia et Sicilia; a Septentrionali regione, quae cis Iſtrum ſunt ſola: ab iſta vero parte Creta non admodum dilucide. Sedibus ſuis emouenda nobis, portitor, etiam Oeta, ſicuti videtur; tum Parnaſſus ſuper omnes imponendus. CHAR. Ita faciamus: vide modo, ne ſubtilius elaboremus opus producendo vltra veriſimilitudinem; deinde ne cum ipſa mole deuoluti amaram nobis Homeri architecturam experiamur, contritis craniis. MERC. Bono ſis animo: periculo nobis vacabunt haec omnia. Transfer Oe-

θει τὴν Οἴτην· ἐπικυλινδείσθω καὶ ὁ Παρνασσός. ἰδὲ, ἐπάνειμι αὖθις· εὖ ἔχει· πάντα ὁρῶ· ἀνέβαινε ἤδη καὶ σύ. ΧΑΡ. Ὄρεξον, ὦ Ἑρμῆ, τὴν χεῖρα. ἐ γὰρ ἐπὶ μικράν με ταύτην τὴν μηχανὴν ἀναβιβάζεις. ΕΡΜ. Εἶγε καὶ ἰδεῖν 7) ἐθέλεις, ὦ Χάρων, ἅπαντα· οὐκ ἔνι δὲ ἄμφω, καὶ ἀσφαλῆ, καὶ φιλοθεάμονα εἶναι· ἀλλ' ἔχε μὲ τῆς δεξιᾶς, καὶ φείδε μὴ κατὰ τὲ ὀλισθηρὲ πατεῖν· εὖγε, ἀνελήλυθας καὶ σύ· καὶ ἐπείπερ δικόρυμβος ὁ Παρνασσός ἐςι, μίαν ἑκάτερος ἄκραν ἐπιλαβόμενοι καθεζώμε-

tam: ſubuoluatur etiam Parnaſſus. En iterum eſcendo: recte habet; cuncta video: iam tu quoque huc ſubi. CHAR. Porrige, Mercuri, manum: haud enim in paruam iſtam me machinam eleuas. MERC. Siquidem contemplari velis, Charon, omnia: etenim non licet vtrumque et tutum, et ſpectandi cupidum eſſe. At tu tene dextram meam firmiter, et parce pedem in lubrico ponere. Euge, tu etiam huc euaſiſti: quandoquidem vero biceps eſt Parnaſſus, vbi alterum vterque verticem occupauerimus,

7. Εἶγε καὶ ἰδεῖν] Particula ſaepius eum in modum poni ſolita, vt intelligendum aliquid relinquat: hic non difficulter explebis ſententiam: *conandum eſt aliquid, et cum nonnullo periculo huc adſcendendum, ſiquidem, o Charon, perſpicere velis omnia.* Hemſt.

ζώμεθα. σὺ δέ μοι ἤδη ἐν κύκλῳ περιβλέπων ἐπισκόπει ἅπαντα.

ΧΑΡ. Ὁρῶ γῆν πολλὴν, καὶ λίμνην τινὰ μεγάλην περιῤῥέεσαν, καὶ ὄρη, καὶ ποταμὲς τὲ Κωκυτὲ καὶ Πυριφλεγέθοντος μείζονας· καὶ ἀνθρώπες πάνυ σμικρὲς, καί τινας φωλεὲς αὐτῶν. ΕΡΜ. Πόλεις ἐκεῖναί εἰσιν, ἐς φωλεὲς εἶναι νομίζεις. ΧΑΡ. Οἶσθα, ὦ Ἑρμῆ, ὡς ἐδὲν ἡμῖν πέπρακται; ἀλλὰ μάτην τὸν Παρνασσὸν αὐτῇ Καςαλίᾳ, καὶ τὴν Οἴτην, καὶ τὰ ἄλλα ὄρη μετεκινήσαμεν. ΕΡΜ. Ὅτι τί; ΧΑΡ. Οὐδὲν ἀκριβὲς ἔγωγε ἀπὸ τὲ ὑψηλὲ ὁρῶ· ἐβελόμην δὲ ἐ πόλεις καὶ ὄρη αὐτὰ μόνον, ὥσπερ ἐν

mus, consideamus. Tu vero iam mihi in orbem circumspiciens, contuere omnia.

6. CHAR. Video terram amplam, eamque lacum quendam magnum circumfluentem; tum montes, et fluuios Cocyto ac Pyriphlegethonte maiores: deinde homines valde paruos, eorumque quasi lustra quaedam. MERC. Sunt illae vrbes, quas tu lustra putas. CHAR. Scin tu, Mercuri, nihil esse nobis actum? quin frustra Parnassum cum ipso fonte Castalio, et Oetam, et alios montes loco emouimus. MERC. Quid ita? CHAR. Nihil equidem accurate distinctum ex alto video: volebam enimuero non vrbes, nec montes solos tantum, velut in pi-

ἐν γραφαῖς, ὁρᾶν, ἀλλὰ τὰς ἀνθρώπους αὐτοὺς, καὶ ἃ πράττουσι, καὶ οἷα λέγουσι· ὥσπερ ὅτε με τοπρῶτον ἐντυχὼν εἶδες γελῶντα, καὶ ἤρου με, ὅ, τι γελῴην· ἀκούσας γάρ τινος ἥσθην ἐς ὑπερβολήν. ΕΡΜ. Τί δὲ τοῦτ' ἦν; ΧΑΡ. Ἐπὶ δεῖπνον, οἶμαι, κληθεὶς ὑπό τινος τῶν φίλων ἐς τὴν ὑστεραίαν, μάλιστα ἤξω, ἔφη· καὶ μεταξὺ λέγοντος, ἀπὸ τοῦ τέγους κεραμὶς ἐπιπεσοῦσα, οὐκ οἶδ' ὅτου κινήσαντος, ἀπέκτεινεν αὐτόν. ἐγέλασα οὖν, οὐκ ἐπιτελέσαντος τὴν ὑπόσχεσιν. ἔοικα δὲ καὶ νῦν ὑποκαταβήσεσθαι, ὡς μᾶλλον βλέποιμι, καὶ ἀκούοιμι·

ΕΡΜ. Ἔχ' ἀτρέμας· καὶ τοῦτο γὰρ ἐγὼ ἰάσομαί σοι, καὶ ὀξυδερκέστατον ἐν βραχεῖ ἀποφανῶ,

cturis, videre; ſed ipſos homines, quaeque agant, et qualia loquantur: vti quum mihi primum obviam factus conſpexiſti ridentem; quaerebasque, quid riderem: etenim re quadam obiter audita mirificum in modum fui delectatus. MERC. Quid autem illud erat? CHAR. Ad coenam aliquis, opinor, vocatus a quodam amicorum in posterum diem, condixit; dumque loquebatur, de tecto in caput tegula delapſa, neſcio quo impellente, eum interemit: quare riſi, quod ad conſtitutum non venerit. Videor autem tunc etiam inferius deſcenſurus, vt magis videam et audiam.

7. MERC. Ne tu moueas: equidem et huic malo remedium tibi adferam, teque viſu acutiſſimum

φανῶ, παρ' Ὁμήρε τινὰ καὶ πρὸς τᾶτο ἐπῳδὴν λαβών· κἀπειδὰν εἴπω τὰ ἔπη, μέμνησο μηκέτι ἀμβλυώττειν, ἀλλὰ σαφῶς πάντα ὁρᾷν. ΧΑΡ. Λέγε μόνον. ΕΡΜ.

Ἀχλὺν δ' αὖ τοι ἀπ' ὀφθαλμῶν ἕλον, ἣ πρὶν ἐπῆεν,

Ὄφρ' εὖ γινώσκῃς ἠμὲν θεὸν, ἠδὲ καὶ ἄνδρα.

ΧΑΡ. Τί ἐςιν; ΕΡΜ. Ἤδη ὁρᾷς; ΧΑΡ. Ὑπερφυῶς γε· τυφλὸς ὁ Λυγκεὺς ἐκεῖνος, ὡς πρὸς ἐμέ· ὥςε σὺ τὸ ἐπὶ τέτῳ προδίδασκέ με, καὶ ἀποκρίνε ἐρωτῶντι. ἀλλὰ βέλει κατὰ τὸν Ὅμηρον κἀγὼ ἐρωμαί σε, ὡς μάθῃς ἐὸ' αὐτὸν ἀμελέτητον ὄντα με τῶν Ὁμήρε; ΕΡΜ. Καὶ πόθεν

mum breui reddam ab Homero quadam ad hunc vſum incantatione ſumta: tu vero, ſimul ac pronunciauero verſus, ſic tibi perſuade, te non amplius eſſe hebeti oculorum acie, ſed plane cuncta perſpicere. CHAR. Dic modo. MERC. Caliginem etiam tibi ab oculis abſtuli, quae prius inhaerebat, vt bene dignoſcas Deum et hominem. CHAR. Quid eſt? MERC. Iamne liquide vides? CHAR. Mirum in modum, vt nihil ſupra: caecus fuerit Lynceus ille prae me. Itaque tu nunc porro doce me, ac reſponde roganti. Sed vinne ex Homero et ego te rogem, vt diſcas in Homeri carminibus me quoque non eſſe non verſatum? MERC. Vnde vero

πόθεν σὺ ἔχεις τὶ τῶν ἐκείνα εἰδέναι, ναύτης ἀεὶ καὶ πρόσκωπος ὤν; ΧΑΡ. Ὁρᾷς, ὀνειδιστικὸν τοῦτο ἐς τὴν τέχνην. ἐγὼ δὲ, ὁπότε διεπόρθμευον αὐτὸν ἀποθανόντα; πολλὰ ᾄδοντος ἀκούσας, ἐνίων ἔτι μέμνημαι. καίτοι χειμὼν ἡμᾶς ὁ μικρὸς τότε κατέλαβεν. Ἐπεὶ γὰρ ἤρξατο ᾄδειν ὁ πάνυ αἴσιόν τινα ᾠδὴν τοῖς πλέουσιν, ὡς ὁ Ποσειδῶν συνήγαγε τὰς νεφέλας, καὶ ἐτάραξε τὸν πόντον, ὥσπερ τορύνην τινὰ ἐμβαλὼν τὴν τρίαιναν, καὶ πάσας τὰς θυέλλας ὠρόθυνε, καὶ ἄλλα πολλὰ, κυκῶν τὴν θάλασσαν ὑπὸ τῶν ἐπῶν, χειμὼν ἄφνω καὶ γνόφος ἐμπεσὼν ὀλίγου δεῖν περιέτρεψεν ἡμῖν τὴν ναῦν·

tibi ſit, eorum quicquam vt ſcias, qui nauta ſemper remoque adfixus fueris? CHAR. Ecce autem, quam hoc probroſe dicitur in artem: neque tamen eo minus, quando illum traiiciebam fato functum, quum multa canentem audiuerim, quorundam adhuc memini. Et tempeſtas quidem nos non mediocris tunc deprehendit: poſtquam enim occoepit cantando recitare neſcio quam non valde nauigantibus auſpicatam cantilenam, ſcilicet Neptunum conduxiſſe nubes, turbaſſe pontum, velut tudicula quadam iniecto tridente, omnesque procellas concitaſſe, atque alia multa, dum mare miſcet verſibus, tanta tempeſtas ſubito caligoque ingruit, vt parum abeſſet, quin nauim nobis euerteret.

Tum

ναῦν· ὅτεπερ καὶ ναυτιάσας ἐκεῖνος ἀπήμεσε τῶν ῥαψῳδιῶν τὰς πολλὰς αὐτῇ Σκύλλῃ, καὶ Χαρύβδει, καὶ Κύκλωπι. ΕΡΜ. Οὐ χαλεπὸν ἦν ἦν ἐκ τοσούτου ἐμέτου ὀλίγα γοῦν διαφυλάττειν.

ΧΑΡ. Εἰπὲ γάρ μοι·
Τίς γὰρ ὅδ' ἐστὶ παχύσαρκος ἀνὴρ, ἠΰς τε, μέγας τε,
Ἔξοχος ἀνθρώπων κεφαλὴν καὶ εὐρέας ὤμους;
ΕΡΜ. Μίλων ἔτος ὁ ἐκ Κρότωνος ἀθλητής. ἐπικροτοῦσι δ' αὐτῷ οἱ Ἕλληνες, ὅτι τὸν ταῦρον ἀράμενος φέρει διὰ τοῦ σταδίου μέσου. ΧΑΡ. Καὶ πόσῳ δικαιότερον ἂν ἐμὲ, ὦ Ἑρμῆ, ἐπαινοῖεν, ὃς αὐτόν σοι τὸν Μίλωνα μετ' ὀλίγον ξυλλαβὼν ἐνθήσομαι ἐς τὸ σκαφίδιον, ὁπόταν ἥκῃ πρὸς ἡμᾶς ὑπὸ τοῦ ἀμαχωτάτου τῶν ἀντα-

γωνι-

Tum ille nauſea correptus euomuit rhapſodiarum plerasque cum ipſa Scylla, Charybdi et Cyclope. MERC. Haud arduum igitur erat ex tanto vomitu paucula certe conſeruare.

8. CHAR. At dic mihi, quaeſo, quis hicce craſſiſſimus eſt vir, fortis magnusque, qui eminet ſuper alios homines capite, ac latis humeris? MERC. Milon Crotone oriundus, athleta: plauſus ipſi dant Graeci, quod taurum ſublatum ferat per ſtadium medium. CHAR. Et quanto iuſtius me, Mercuri, laudent, qui ipſum tibi Milonem haud multo poſt comprehenſum imponam in cymbulam, quum veniet ad nos a Morte

γωνιςῶν καταπαλαισθεὶς τȣ̃ θανάτȣ, μηδὲ ξυνεὶς, ὅπως αὐτὸν ὑποσκελίζει; κᾆτα οἰμώξεται ἡμῖν δηλαδὴ, μεμνημένος τῶν ςεφάνων τȣ́των, καὶ τοῦ κρότου· νῦν δὲ μέγα φρονεῖ, θαυμαζόμενος ἐπὶ τῇ τȣ̃ ταύρȣ φορᾷ. τί ȣ̃ν; οἰηθῶμεν ἆρα ἐλπίζειν αὐτὸν καὶ τεθνήξεσθαί ποτε; ΕΡΜ. Πόθεν ἐκεῖνος θανάτȣ νῦν μνημονεύσειεν ἂν ἐν ἀκμῇ τοσαύτῃ; ΧΑΡ. Ἔα τȣ̃τον ȣ̓κ εἰς μακρὰν γέλωτα ἡμῖν παρέξοντα, ὁπότ' ἂν πλέῃ· μηδὲ ἐμπίδα, ȣ̓χ ὅπως ταῦρον, ἔτι ἄρασθαι δυνάμενος.

Σὺ δέ μοι ἐκεῖνο εἰπὲ, τίς τ' ἄρ' ὁδ' ἄλλος ὁ σεμνὸς ἀνήρ; ȣ̓χ Ἕλλην, ὡς ἔοικεν ἀπὸ γȣ̃ν τῆς

aduersariorum inuictissimo deiectus, ne quidem intelligens, quo pacto se supplantatum prosternat: deinde nobis gemitus edet scilicet, recordatus coronarum istarum et plausus: nunc vero magnum spirat, dum omnes eum admirantur ob taurum gestatum. Quid ergo? illumne existimabimus sperare, se quandoque moriturum esse? MERC. Qui fieri potest, mortis vt ille meminerit in tanto roboris vigore? CHAR. Mitte istum, qui non longe post risum nobis praebiturus est, quando nauigio meo vectabitur, quum ne culicem quidem, nedum taurum, sustinere poterit.

9. Tu porro id mihi dic, quis hic alius sit venerabili forma vir praestans? non Graecus, vt videtur,

τῆς ϛολῆς. ΕΡΜ. Κῦρος, ὦ Χάρων, ὁ Καμβύσε, ὃς, τὴν ἀρχὴν πάλαι Μήδων ἐχόντων, νῦν Περσῶν ἤδη ἐποίησεν εἶναι. καὶ Ἀσσυρίων ἔναγχος ἅπτος ἐκράτησε, καὶ Βαβυλῶνα παρεσκήσατο· καὶ νῦν ἐλασείοντι ἐπὶ Λυδίαν ἔοικεν, ὡς καθελὼν τὸν Κροῖσον ἄρχοι ἁπάντων. ΧΑΡ. Ὁ Κροῖσος δὲ πᾶ ποτε κἀκεῖνός ἐϛιν; ΕΡΜ. Ἐκεῖσε ἀπόβλεψον ἐς τὴν μεγάλην ἀκρόπολιν, τὴν τὸ τριπλῆν τεῖχος· Σάρδεις ἐκεῖναι, καὶ τὸν Κροῖσον αὐτὸν ὁρᾷς ἤδη ἐπὶ κλίνης χρυσῆς καθήμενον, Σόλωνι τῷ Ἀθηναίῳ διαλεγόμενον; βούλει ἀκούσωμεν αὐτῶν, ὅ, τι καὶ λέγουσι; ΧΑΡ. Πάνυ μὲν οὖν.

ΚΡΟΙ.

tur, quantum e veſtitu quidem apparet. MERC. Cyrus, Charon, Cambyſae filius, qui impérium, quod Medi dudum tenebant, nunc ad Perſas tranſtulit: Aſſyrios idem hicce nuper deuicit, ſuamque in poteſtatem Babylonem redegit: nunc nihil prius exiſtimes, quam expeditionem eum meditari in Lydiam, vt, Croeſo ſubacto, potiatur omnium. CHAR. Croeſus autem vbi tandem et ille eſt? MERC. Eo reſpice ad magnam illam arcem, triplici muro munitam: Sardes iſtae ſunt: ipſumque iam Croeſum conſpicis in aureo lecto ſedentem, cumque Solone Atheniensi confabulantem: vin' auſcultemus, quidnam dicant? CHAR. Lubentiſſime quidem.

ΚΡΟΙ. Ὦ ξένε Ἀθηναῖε, εἶδες γάρ μου τὸν πλοῦτον, καὶ τοὺς θησαυροὺς, καὶ ὅσος ἄσημος χρυσός ἐςιν ἡμῖν, καὶ τὴν ἄλλην πολυτέλειαν, εἰπέ μοι, τίνα ἡγῇ τῶν πάντων ἀνθρώπων εὐδαιμονέςατον εἶναι. ΧΑΡ. Τί ἄρα ὁ Σόλων ἐρεῖ; ΕΡΜ. Θάῤῥει· ἀδὲν ἀγεννὲς, ὦ Χάρων. ΣΟΛ. Ὦ Κροῖσε, ὀλίγοι μὲν οἱ εὐδαίμονες· ἐγὼ δὲ, ὧν οἶδα, Κλεόβιν καὶ Βίτωνα ἡγοῦμαι εὐδαιμονεςάτους γενέσθαι, τοὺς τῆς ἱερείας παῖδας. ΧΑΡ. Τῆς Ἀργόθεν φησὶν ἕτος, τοὺς ἅμα πρωὶ ἀποθανόντας, ἐπεὶ τὴν μητέρα ὑποδύντες ἕλκυσαν ἐπὶ τῆς ἀπήνης ἄχρι πρὸς τὸ ἱερόν. ΚΡΟΙ. Ἔςω· ἐχέτωσαν τὰ πρῶτα ἐκεῖνοι

10. CROES. Hospes Atheniensis (nam vidisti diuitias meas, et thesauros, quantumque nobis sit rudis auri, ceterarumque rerum lautissimum apparatum) dic mihi, quem ducas omnium hominum felicissimum esse. CHAR. Quid ergo Solon respondebit? MERC. Hae de re securus esto: nihil, Charon, quod animum magnum dedeceat. SOL. Croese, pauci felices: eorum autem, quos ego noui, Cleobin et Bitonem ratuo felicissimos extitisse, illos inquam sacerdotis filios. CHAR. Argiuae nempe inquit, qui vna nuper admodum sunt mortui, postquam matrem iugo succedentes traxissent in carpento vsque ad templum. CROES. Sit ita: primas illi

ἐκεῖνοι τῆς εὐδαιμονίας· ὁ δεύτερος δὲ, τίς ἂν εἴη; ΣΟΛ. Τέλλος ὁ Ἀθηναῖος, ὃς εὖ τε ἐβίω, καὶ ἀπέθανεν ὑπὲρ τῆς πατρίδος. ΚΡΟΙ. Ἐγὼ δὲ, κάθαρμα, ἔ σοι δοκῶ εὐδαίμων εἶναι; ΣΟΛ. Οὐδέπω οἶδα, Κροῖσε, ἢν μὴ πρὸς τὸ τέλος ἀφίκῃ τοῦ βίου· Ὁ γὰρ θάνατος ἀκριβὴς ἔλεγχος τῶν τοιούτων, καὶ τὸ ἄχρι πρὸς τὸ τέρμα εὐδαιμόνως διαβιῶναι. ΧΑΡ. Κάλλιστε, ὦ Σόλων, ὅτι ἡμῶν οὐκ ἐπιλέλησαι, ἀλλὰ τὸ πορθμεῖον αὐτὸ ἀξιοῖς γενέσθαι τὴν περὶ τῶν τοιούτων κρίσιν.

Ἀλλὰ τίνας ἐκείνους ὁ Κροῖσος ἐκπέμπει, ἢ τί καὶ ἐπὶ τῶν ὤμων φέρουσι; ΕΡΜ. Πλίνθους τῷ Πυθίῳ χρυσᾶς ἀνατίθησι, μισθὸν τῶν χρησμῶν,

illi ferant felicitatis: at ſecundas quis obtineat? SOL. Tellus Atheniensis, qui et bene vixit, et pro patria mortem oppetiit. CROES. Ego vero, purgamentum hominis, non tibi videor esse felix? SOL. Necdum mihi liquet, Croese, nisi ad finem perueneris vitae: mors enim exactissimus index eiusmodi rerum, et vitae ad metam vsque feliciter peractae. CHAR. Pulcerrime, Solon, quod nostri non oblitus sis, sed cymbulam nostram esse censeas de talibus bene iudicandi normam.

11. Sed quosnam istos Croesus ablegat? aut quid id est, quod in humeris ferunt? MERC. Lateres Apollini Pythio aureos consecrat, mercedem

χρησμῶν, ὑφ' ὧν καὶ ἀπολεῖται μικρὸν ὕστερον φιλόμαντις δὲ ἀνὴρ ἐκτόπως. ΧΑΡ. Ἐκεῖνο γάρ ἐστιν ὁ χρυσὸς τὸ λαμπρὸν, ὃ ἀποστίλβει; τὸ ὑπωχρον 8) μετ' ἐρυθήματος; νῦν γὰρ πρῶτον εἶδον, ἀκούων ἀεί. ΕΡΜ. Ἐκεῖνο, ὦ Χάρων, τὸ ἀοίδιμον ὄνομα, καὶ περιμάχητον. ΧΑΡ. Καὶ μὴν ἔχ ὁρῶ, ὅ, τι ἀγαθὸν αὐτῷ πρόσεστιν, εἰ μὴ ἄρα τοῦτο μόνον, ὅτι βαρύνεται οἱ φέροντες αὐτό. ΕΡΜ. Οὐ γὰρ οἶσθα, ὅσοι πόλεμοι διὰ τοῦτο, καὶ ἐπιβουλαὶ, καὶ λῃστήρια,

dem oraculorum, per quae etiam peſſumibit breui poſt tempore: eſt autem vatibus vir deditus ſupra modum. CHAR. Illud nimirum ſplendidum eſt aurum, quod refulget ſubpallidum quiddam rubore tinctum, nunc enim primum vidi, quod ſemper audio praedicari. MERC. Hoc illud eſt, Charon, decantatiſſimum nomen, et magnis omnium contentionibus expetitum. CHAR. Equidem nullus video, quid boni ipſi adſit, niſi forte hoc ſolum, quod, qui ferant, eo grauentur. MERC. Neſcis enim, quot propterea bella exiſtant, et inſidiae, latrocinia,

8) Ὑπωχρον] Infra vocat ὠχρὸν καὶ βαρὺ κτῆμα. Colorem hunc, qui iam non plane pallidus, ſed luteus et flaueſcens intelligi debet, auro Graeci tribuunt. Eundem habet vſum χλωρὸς, ſic vt ab ὠχρὸς ſaepe minimum diſcreper. *Hemſt.*

ρήσια, καὶ ἐπιορκίαι, καὶ φόνοι, καὶ δεσμὰ, καὶ πλοῦς μακρὸς, καὶ ἐμπορίαι, καὶ δουλείαι;

ΧΑΡ. Διὰ τοῦτο, ὦ Ἑρμῆ, τὸ μὴ πολὺ τοῦ χαλκοῦ διαφέρον; οἶδα γὰρ τὸν χαλκὸν, ὀβολὸν, ὡς οἶσθα, παρὰ τῶν καταπλεόντων ἑκάστου ἐκλέγων 9). ΕΡΜ. Ναί· ἀλλ' ὁ χαλκὸς μὲν πολύς· ὥστε ἐ πάνυ σπουδάζεται ὑπ' αὐτῶν· τοῦτον δὲ ὀλίγον ἐκ πολλοῦ τοῦ βάθους οἱ μεταλλεύοντες ἀνορύττουσι· πλὴν ἀλλ' ἐκ τῆς γῆς καὶ οὗτος, ὥσπερ ὁ μόλιβδος, καὶ τἄλλα.

ΧΑΡ.

nia, periuria, caedes, vincula, nauigatio longinqua, mercaturae, seruitutes denique. CHAR. Ob istud, Mercuri, quod non multum ab aere differt? aes enim noui, vt qui obolum, vt scis, a vectorum vnoquoque exigam. MERC. Sane: sed aes quidem abundat; eamque ob rem non valde magno studio expetitur ab ipsis: verum illud aurum ex profundis terrae visceribus metalli fossores eruunt: perinde tamen hoc etiam ex terra oritur itidem, vt plumbum ceteraque metalla.

CHAR.

9. Ἐκλέγων] Vsus est verbo proprio in cogendis colligendisque vectigalibus et pensionibus: quare de publicanis est frequens ἐκλέγειν φόρους vel τέλος. Hinc ἐκλογεῖς non solum apud Athenienses οἱ ἐκλέγοντες καὶ εἰσπράττοντες τὰ ὀφειλόμενα τῷ δημοσίῳ. *Hemst.*

ΧΑΡ. Δεινήν τινα λέγεις τῶν ἀνθρώπων τὴν ἀβελτηρίαν, οἳ τοσοῦτον ἔρωτα ἐρῶσιν ὠχρᾶς καὶ βαρέως κτήματος. ΕΡΜ. Ἀλλ' ἐ Σόλων γε ἐκεῖνος, ὦ Χάρων, ἐρᾷν αὐτοῦ φαίνεται, ὡς ὁρᾷς· καταγελᾷ γὰρ τοῦ Κροίσου, καὶ τῆς μεγαλαυχίας τοῦ βαρβάρου· καί, μοι δοκεῖν, ἔρεσθαί τι βούλεται αὐτόν· ἐπακούσωμεν ἄν.

ΣΟΛ. Εἰπέ μοι, ὦ Κροῖσε, οἴει γάρ τι δεῖσθαι τῶν πλίνθων τούτων τὸν Πύθιον; ΚΡΟΙ. Νὴ Δί'· ἐ γὰρ ἔστιν αὐτῷ ἐν Δελφοῖς ἀνάθημα ἐδὲν τοιοῦτον. ΣΟΛ. Οὐκοῦν μακάριον οἴει τὸν θεὸν ἀποφαίνειν, εἰ κτήσαιτο ἐν τοῖς ἄλλοις καὶ πλίνθους χρυσᾶς; ΚΡΟΙ. Πῶς γὰρ ἔ; ΣΟΛ.

CHAR. Incredibilem quandam narras hominum dementiam, qui tanto amore capiantur rei pallidae ac ponderosae. MERC. At Solon quidem ille, Charon, eius amore duci non videtur, vti vides: deridet enim Croesum, et iactabundam barbari gloriationem. Verum, ni fallor, ex illo quaerere quidpiam vult: auscultemus ergo.

12 SOL. Dic mihi, Croese, numnam putas opus habere lateribus istis Pythium? CROES. Ita per Iouem: non enim est illi Delphis donarium tale vllum dedicatum. SOL. Ergo beatum arbitrare te Apollinem esse redditurum, si possideat in ceteris etiam lateres aureos? CROES. Quidni putem? SOL.

Magnam

ΣΟΛ. Πολλὴν μοι λέγεις, ὦ Κροῖσε, πενίαν ἐν τῷ οὐρανῷ, εἰ ἐκ Λυδίας μεταχέλεσθαι τὸ χρυσίον δεήσει αὐτὸς, ἢν ἐπιθυμήσωσι. ΚΡΟΙ. Πᾶ γὰρ τοσοῦτος ἂν γένοιτο χρυσὸς, ὅσος παρ' ἡμῖν; ΣΟΛ. Εἰπέ μοι, σίδηρος δὲ φύεται ἐν Λυδίᾳ; ΚΡΟΙ. Οὐ πάνυ τι. ΣΟΛ. Τοῦ βελτίονος ἄρα ἐνδεεῖς ἐστε. ΚΡΟΙ. Πῶς ἀμείνων ὁ σίδηρος χρυσίου; ΣΟΛ. Ἢν ἀποκρίνῃ μηδὲν ἀγανακτῶν, μάθοις ἄν. ΚΡΟΙ. Ἐρώτα, ὦ Σόλων. ΣΟΛ. Πότερον ἀμείνους οἱ σώζοντες τινὰς, ἢ οἱ σωζόμενοι πρὸς αὐτῶν; ΚΡΟΙ. Οἱ σώζοντες δηλαδή. ΣΟΛ. Ἆρ' ἔν, ἢν Κῦρος, ὡς λογοποιοῦσί τινες, ἐπὶ Λυδοῖς, χρυσᾶς μαχαίρας

Magnam mihi narras, Croese, paupertatem in cœlo, quando Dii eo redacti sunt, vt aurum ipsis e Lydia sit petendum, si desiderarint. CROES. Vbinam tanta sit auri copia, quanta apud nos? SOL. Quaeso te, ferrumne etiam nascitur in Lydia? CROES. Non sane multum. SOL. Potioris ergo metalli indigetis. CROES. At quomodo praestet ferrum auro? SOL. Si respondeas nihil indignatus, discere licebit. CROES. Roga modo, Solon. SOL. Vtrum, qui seruant aliquos, meliores, an qui ab iis seruantur? CROES. Qui seruant videlicet. SOL. Num igitur, si Cyrus, quos rumores nonnulli spargunt, adoriatur Lydos, aureos enses

χαίρας σὺ ποίησῃ τῷ στρατῷ, ἢ ὁ σίδηρος ἀναγκαῖος τότε; ΚΡΟΙ. Ὁ σίδηρος δηλαδή. ΣΟΛ. Καὶ εἴγε μὴ τοῦτον παρασκευάσαιο, οἴχοιτο ἄν σοι ὁ χρυσὸς ἐς Πέρσας αἰχμάλωτος. ΚΡΟΙ. Εὐφήμει 10), ὦ ἄνθρωπε. ΣΟΛ. Μὴ γένοιτο μὲν ἐν ἄτω ταῦτα· φαίνῃ δ' ἂν ἀμείνω τὸν σίδηρον ὁμολογῶν. ΚΡΟΙ. Οὐκοῦν καὶ τῷ θεῷ κελεύεις σιδηρᾶς πλίνθους ἀνατιθέναι με, τὸν δὲ χρυσὸν ὀπίσω αὖθις ἀνακαλεῖν; ΣΟΛ. Οὐδὲ σιδήρου ἐκεῖνός γε δεήσεται· ἀλλ' ἤν τε χαλκὸν, ἤν τε χρυσὸν ἀναθῇς, ἄλλοις μέν ποτε κτῆμα,

enſes tu confici curabis exercitui, an ferrum tunc videbitur neceſſarium? CROES. Ferrum vtique. SOL. Hoc ſane metallum niſi compararis, abeat tibi aurum in Perſidem captiuum. CROES. Di meliora, mi homo. SOL. Abſit, haec vt ita contingant: videre tamen nunc auro melius eſſe ferrum fateri. CROES. Quid? num igitur Apollini me iubes ferreos lateres dedicare, aurum vero rurſus repetere? SOL. Is ne ferro quidem opus habebit; ac tu ſiue aes, ſiue aurum conſecres, aliis quod in poſſeſſionem aliquando,

10. Εὐφήμει] Formula quaedam ſolemnis, quum aliquid infauſte dictum vel factum abominantur, et procul a ſe faceſſere iubent; in qua ne ipſum quidem illud ἄνθρωπε incaſſum ponitur. *Heinſt.*

κτῆμα, καὶ ἔρμαιον ἔσῃ ἀνατεθεικὼς, Φωκεῦσιν, ἢ Βοιωτοῖς, ἢ Δελφοῖς αὐτοῖς, ἢ τινι τυράννῳ, ἢ λῃστῇ· τῷ δὲ θεῷ ὀλίγον μέλει τῶν σῶν χρυσοποιῶν 11). ΚΡΟΙ. Ἀεὶ σύ με τῷ πλέτῳ προσπολεμεῖς, καὶ φθονεῖς.

ΕΡΜ. Οὐ φέρει ὁ Λύδος, ὦ Χάρων, τὴν παῤῥησίαν, καὶ τὴν ἀλήθειαν τῶν λόγων, ἀλλὰ

quando, ac praedam facilem cedat dedicaueris, Phocensibus inquam, aut Boeotis, aut ipsis Delphis, aut cuidam tyranno, aut latroni: Pythius certe parum curat tuos aurifices. CROES. Semper tu meis diuitiis bellum indicis, et inuides.

13. MERC. Non fert Lydus, o Charon, loquendi istam libertatem, verosque sermones; quin

11. Χρυσοποιῶν] Qui sint aetate seriore χρυσοποιοὶ, quae τέχνη χρυσοποιητικὴ, siue χρυσοποιΐα, compertum habeo: verum vt Latini *aurifices*, sic pari potestate Graecos vsurpasse χρυσοποιὰς, mihi nondum liquet: certe *aurifex* in optimis Glossis reddit χρυσοχόος, non, quod propius ad Latinae vocis rationem accederet, χρυσοποιός. *Budaeus* etiam, teste *Stephano*, non alia, quam vnius *Luciani*, auctoritate id verbi munire potuit. Idcirco animus inclinat, vt credam scripsisse Nostrum χρυσοχόων. Hoc vocabulum pro fabris aurariis admodum est familiare. Inde aurificum officinae χρυσοχοεῖα, vel, vt saepe scribuntur, χρυσοχόϊα. *Hemst.*

λὰ ξένον αὐτῷ δοκεῖ τὸ πρᾶγμα, πένης ἄνθρωπος οὐχ ὑποπτήσσων, τὸ δὲ παριςάμενον 12) ἐλευθέρως λέγων. μεμνήσεται δ' οὐν μικρὸν ὕςερον τοῦ Σόλωνος, ὅταν αὐτὸν δέῃ ἁλόντα ἐπὶ τὴν πυρὰν ὑπὸ τοῦ Κύρου ἀναχθῆναι· ἤκουσα γὰρ τῆς Κλωθοῦς πρώην ἀναγινωσκούσης τὰ ἑκάςῳ ἐπικεκλωσμένα· ἐν οἷς καὶ ταῦτ' ἐγέγραπτο, Κροῖσον μὲν ἁλῶναι ὑπὸ Κύρου, Κῦρον δὲ αὐτὸν ὑπ' ἐκεινησὶ τῆς Μασσαγετίδος ἀποθανεῖν. ὁρᾷς τὴν Σκυθίδα, τὴν ἐπὶ τοῦ ἵππου τοῦ λευκοῦ ἐξελαύνου-

quin res ipsi videtur plane inusitata pauper homo, qui nullo metu se submittat, animique cogitata libere proferat. Verum in memoriam non diu post redibit Solonis, quum tempus aderit, vt captus in rogum Cyri iussu imponatur. Etenim audiui ex Clothone nuper praelegente, quae cuique forent fato decreta: in quibus et haec erant consignata, Croesum captum iri a Cyro, Cyrum autem ipsum ab ista Massagetide occidendum esse: viden' illam mulierem Scythicam, illam equo albo inue-

12. Τὸ παριςάμενον] Saepe quae ex praesenti rerum statu cogitationes nobis oriuntur, παρίςασθαι τῇ ψυχῇ et simpliciter παρίςασθαι, *obuersari animo, menti esse praesto*, dici solent. Hinc τὸ παραςὰν et τὸ παριςάμενον, *quod subito menti occurrit, e re nata cogitatio.* Hemst.

λαύνεσαν; ΧΑΡ. Νὴ Δία. ΕΡΜ. Τώμυρις ἐκείνη ἐςί. καὶ τὴν κεφαλήν γε ἀποτεμοῦσα τοῦ Κύρου αὕτη ἐς ἀσκὸν ἐμβαλεῖ πλήρη αἵματος. ὁρᾷς δὲ καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν νεανίσκον; Καμβύσης ἐκεῖνος ἐςιν. οὗτος βασιλεύσει μετὰ τὸν πατέρα, καὶ μυρία σφαλεὶς ἔν τε Λιβύῃ, καὶ Αἰθιοπίᾳ, τὸ τελευταῖον μανεὶς ἀποθανεῖται, ἀποκτείνας τὸν Ἄπιν. ΧΑΡ. Ὦ πολλοῦ γέλωτος. ἀλλὰ νῦν τίς ἂν αὐτοὺς προσβλέψειεν ὅτως ὑπερφρονοῦντας τῶν ἄλλων; ἢ τίς ἂν πιςεύσειεν, ὡς μετ' ὀλίγον ὅτος μὲν αἰχμάλωτος ἔςαι, οὗτος δὲ τὴν κεφαλὴν ἔχει ἐν ἀσκῷ αἵματος; Ἐκεῖνος δὲ τίς ἐςιν, ὦ Ἑρμῆ, ὁ τὴν πορφυρᾶν ἀφεςρίδα ἐμπεπορπημένος, ὁ τὸ διάδημα,

inuectam. CHAR. Ita ſane. MERC. Illa Tomyris eſt, quae caput Cyri praeciſum in vtrem iniiciet plenum ſanguinis. Viden' etiam filium Cyri iuuenem? iſte Cambyſes eſt, regnabitque poſt patrem: is rebus vindiquaque male geſtis in Libya, et Aethiopia, tandem mente captus interibit, poſtquam occiderit Apin. CHAR. O multam ridendi materiam: at nunc quis eos adſpicere ſuſtineat tanto faſtu elatos? aut quis in animum inducat, paulo poſt hunc fore captiuum, illum caput habiturum in vtre ſanguinis?

14. Verum quis ille eſt, Mercuri, qui purpureum amiculum fibula ſubſtrictum gerit, dia-

μα, ᾧ τὸν δακτύλιον ὁ μάγειρος ἀναδίδωσι, τὸν ἰχθῦν ἀνατεμὼν Νήσῳ ἐν ἀμφιρύτῃ· βασιλεὺς δὲ τὶς εὔχεται εἶναι; ΕΡΜ. Εὖγε παρῳδεῖς, ὦ Χάρων. ἀλλὰ Πολυκράτην ὁρᾷς τὸν Σαμίων τύραννον, πανευδαίμονα οἰόμενον εἶναι· ἀτὰρ καὶ ἕτος αὐτὸς, ὑπὸ τῷ παρεσῶτος οἰκέτῃ Μαιανδρίᾳ προδοθεὶς Ὀροίτῃ τῷ σατράπῃ, ἀνασκολοπισθήσεται, ἄθλιος ἐκπεσὼν τῆς εὐδαιμονίας ἐν ἀκαρεῖ τῷ χρόνῳ. καὶ ταῦτα γὰρ τῆς Κλωθοῦς ἐπήκουσα. ΧΑΡ. Εὖγε, ὦ Κλωθοῖ, γεννικῶς καὶ αὐτὰς, ὦ βελτίστη, καὶ τὰς κεφαλὰς ἀπότεμνε, καὶ ἀνασκολόπιζε, ὡς εἰδῶσιν ἄνθρωποι ὄντες. ἐν τοσούτῳ δὲ ἐπαιρέσθων, ὡς ἂν ἀφ' ὑψηλοτέρας ἀλγεινότερον καταπεσούμενοι. ἐγὼ δὲ γελάσομαι τότε γνωρί-

demate reuinctus, cui annulum coquus porrigit piſce diſſecto, in inſula circumflua? regem plane videtur prae ſe ferre. MERC. Belle verſum Homeri huc inflectis, Charon. Atenim Polycratem intueris Samiorum tyrannum, qui ſe omni ex parte felicem eſſe putat: verum hic ipſe ab adſtante familiari ſeruo Maeandrio proditus Oroetae Satrapae in crucem agetur miſer, eiectus fortunis omnibus in puncto temporis: etenim haec quoque ex Clotho percepi. CHAR. Euge, Clotho, fortiter et ipſos, optima, et capita praecide, atque palo ſuffige, vt ſe ſciant homines eſſe: interea in altum tollantur, quippe ab excelſiore faſtigio acerbius caſuri. Tum ego ridebo fin-

γνωρίσας αὐτῶν ἕκαστον γυμνὸν ἐν τῷ σκαφιδίῳ, μήτε πορφυρίδα, μήτε τιάραν, ἢ κλίνην χρυσῆν κομίζοντας.

ΕΡΜ. Καὶ τὰ μὲν τέτων ὧδε ἕξει. τὴν δὲ πληθὺν, ὦ Χάρων, ὁρᾷς, τὰς πλέοντας αὐτῶν, τὰς πολεμέντας, τὰς δικαζομένας, τὰς γεωργέντας, τὰς δανείζοντας, τὰς προσαιτέντας; ΧΑΡ. Ὁρῶ ποικίλην τίνα τύρβην, καὶ μεςὸν ταραχῆς τὸν βίον, καὶ τὰς πόλεις γε αὐτῶν ἐοικυίας ταῖς σμήνεσιν, ἐν οἷς ἅπας μὲν ἴδιόν τι κέντρον ἔχει, καὶ τὸν πλησίον κεντεῖ· ὀλίγοι δέ τινες, ὥσπερ σφῆκες, ἄγκσι, καὶ φέρκσι τὸν ὑποδεέςερον. ὁ δὲ περιπετόμενος αὐτὰς ἐκ τ' ἀφα-

bo singulos agnoscens nudos in cymbula, nec purpuream vestem, neque tiaram, nec ornatum aureum secum ferentes.

15. MERC. Et illorum quidem, quos dixi, talis erit sors: multitudinem autem, Charon, istam vides, nauigantes, bellantes, in iudiciis versantes, agros colentes, foenus exercentes, stipem petentes. CHAR. Equidem video variam quandam turbam, plenamque trepidi tumultus vitam; quin et vrbes eorum persimiles alueariibus, in quibus vnusquisque propríum quemdam aculeum habet, proximumque pungit; at pauci nonnulli, tanquam vespae, agunt feruntque inbecilliores. Quod autem circum-

τ' ἀφανὲς ἔτος ὄχλος τίνες εἰσίν; ΕΡΜ. Ἐλπίδες, ὦ Χάρων, καὶ δείματα, καὶ ἄνοιαι, καὶ ἡδοναὶ, καὶ φιλαργυρίαι, καὶ ὀργαὶ, καὶ μίσηι, καὶ τὰ τοιαῦτα. τούτων δὲ ἡ ἄγνοια μὲν κάτω ξυναναμέμικται αὐτοῖς, καὶ ξυμπολιτεύεταί γε, νὴ Δία, καὶ τὸ μῖσος, καὶ ἡ ὀργὴ, καὶ ζηλοτυπία, καὶ ἀμαθία, καὶ ἀπορία, καὶ φιλαργυρία. ὁ φόβος δὲ, καὶ ἐλπίδες, ὑπεράνω πετόμενοι, ὁ μὲν ἐμπίπτων ἐκπλήττει, ἐνίοτε καὶ ὑποπτήσσειν ποιεῖ· αἱ δ' ἐλπίδες ὑπὲρ κεφαλῆς αἰωρούμεναι, ὁπότ' ἂν μάλιστα οἰήται τις ἐπιλήψεσθαι αὐτῶν, ἀναπτάμεναι οἴχονται, κεχηνότας αὐτὸς ἀπολιπόντες, ὅπερ καὶ τὸν Τάνταλον κάτω πάσχοντα ὁρᾷς ὑπὸ τοῦ ὕδατος.

Ἦν

volat eos ex occulto, agmen illud, quinam ſunt? MERC. Spes, Charon, et metus, et amentiae, voluptates, auaritia, irae, odia, atque eiusmodi plura: ex eo numero amentia quidem infra ipſis adeſt inmixta, in eademque velut ciuitate degit, itemque odium, ira, aemulatio, inſcitia, perplexa haeſitatio, et auaritia: ſed metus et ſpes ſuperne volitantes, ille quidem incidens mentem excutit, nonnunquam et pauentem contrahere ſe facit; hae vero capitibus inminentes, vbi maxime quis putat ſe prehenſurum eas, auolant repente, hiantesque deſtituunt; quod ipſum et Tantalo vides accidere apud inferos ab aqua fugiente.

16. Quod

Ἢν δ' ἀτενίσῃς, κατόψει καὶ μοίρας ἄνω ἐπικλωθέσας ἑκάςῳ τὸν ἄτρακτον, ἀφ' ἧς ἠρτῆσθαι ξυμβέβηκεν ἅπαντας ἐκ λεπτῶν νημάτων· ὁρᾷς καθάπερ ἀράχνιά τινα καταβαίνοντα ἐφ' ἕκαςον ἀπὸ τῶν ἀτράκτων; ΧΑΡ. Ὁρῶ πάνυ λεπτὸν ἑκάςῳ νῆμα ἐπιπεπλεγμένον γε τὰ πολλὰ, τὔτο μὲν ἐκείνῳ, ἐκεῖνο δὲ ἄλλῳ. ΕΡΜ. Εἰκότως, ὦ πορθμεῦ· εἵμαρται γὰρ ἐκείνῳ μὲν, ὑπὸ τέτε φονευθῆναι· τέτῳ δὲ, ὑπ' ἄλλου· καὶ κληρονομῆσαί γε τὔτον μὲν ἐκείνε, ὅτε ἂν ᾖ μικρότερον τὸ νῆμα· ἐκεῖνον δὲ αὖ τέτε· τοιόνδε γάρ τι ἡ ἐπιπλοκὴ δηλοῖ. ὁρᾷς δ' ἓν ἀπὸ λεπτῶ κρεμαμένες ἅπαντας; καὶ ἧτος μὲν ἀνασπασθεὶς ἄνω μετέωρός ἐςι, καὶ μετὰ μικρὸν

16. Quod si aciem intenderis, conspicies etiam Parcas stamina singulis versato deducentes fuso, vnde nexos pendere contingat omnes ex tenuibus filis: videnne quasi aranearum fila quaedam in singulos a fusis demissa? CHAR. Cerno tenuissimum vnicuique licium additum inplexumque vt plurimum hoc illi, illud alii. MERC. Et iure quidem, portitor: nam illi fatale est, ab isto vt occidatur; isti, vt ab alio: huic vero, vt haereditatem adeat eius, cuius breuius sit filum: isti contra, vt illius: tale enim quiddam mutuus inplexus significat. Perspicis tamen a tenui filo suspensos omnes: is quidem sursum adtractus sublimis apparet; at paulo post praecipita-

κρὸν καταπεσὼν, ἀποῤῥαγέντος τȣ̃ λίνȣ, ἐπειδὰν μηκέτι ἀντέχῃ πρὸς τὸ βάρος, μέγαν τὸν ψόφον ἐργάσεται. ἔτος δὲ ὀλίγον ἀπὸ γῆς αἰωρȣ́μενος, ἢν καὶ πέσῃ, ἀψοφητὶ κείσεται, μόγις καὶ τοῖς γείτοσιν ἐξακȣσθέντος τȣ̃ πτώματος. ΧΑΡ. Παγγέλοια ταῦτα, ὦ Ἑρμῆ.

ΕΡΜ. Καὶ μὴν κἀ᾽ εἰπεῖν ἔχοις ἂν κατὰ τὴν ἀξίαν, ὅπως ἐςὶ καταγέλαςα, ὦ Χάρων· καὶ μάλιςα αἱ ἄγαν σπȣδαὶ αὐτῶν, καὶ τὸ μεταξὺ τῶν ἐλπίδων οἴχεσθαι, ἀναρπάςας γιγνομένας ὑπὸ τȣ̃ βελτίςȣ θανάτȣ. ἄγγελοι δὲ αὐτȣ̃, καὶ ὑπηρέται μάλα πολλοί, ὡς ὁρᾷς, ἠπίαλοι, καὶ πυρετοί, καὶ φθόαι, καὶ περιπνευμονίαι, καὶ ξίφη, καὶ λῃςήρια καὶ κώνεια, καὶ δικα-

cipitatus abrupto lino, quando non amplius oneri ſuſtinendo ſufficiet, magnum edet ſonitum: hic autem paululum modo a terra leuatus etiamſi ceciderit, nullo iacebit excitato ſonitu, ſic vt a vicinis vix caſus eius exaudiatur. CHAR. Sunt illa, Mercuri, omnino ridicula.

17. MERC. Imo vero ne verbis quidem conſequi poſſis, prout dignum eſt, quanto ſint riſu excipienda, Charon: maxime ſi ſpectes eorum contentiſſima ſtudia, et quod inter medias ſpes intereant correpti ab optima Morte. Eius autem ſunt nuncii miniſtrique valde multi, vt vides, frigora febrium et ardores, tabes, pulmonum adfectus, gladii, latrocinia, cicutae potiones, iudices,

δικαςαὶ, καὶ τύραννοι· καὶ τούτων οὐδὲν ὅλως αὐτοὺς εἰσέρχεται, ἐς' ἂν εὖ πράττωσιν· ὅταν δὲ σφαλῶσι, πολὺ τὸ ὀττοτοῖ, καὶ αἴ αἴ, καὶ ὤ μοι μοι. εἰ δ' εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἐνενόουν, ὅτι θνητοί τέ εἰσιν αὐτοὶ, καὶ ὀλίγον τοῦτον χρόνον ἐπιδημήσαντες τῷ βίῳ ἐπίασιν, ὥσπερ ἐξ ἐνείρατος, πάντα ὑπὲρ γῆς ἀφέντες, ἕζων τε ἂν σωφρονέςερον, καὶ ἧττον ἠνιῶντο ἀποθανόντες. νῦν δὲ ἐς ἀεὶ ἐλπίσαντες χρῆσθαι τοῖς παρεῦσιν, ἐπειδὰν ἐπιςὰς ὁ ὑπηρέτης καλῇ, καὶ ἀπάγῃ, πεδήσας τῷ πυρετῷ, ἢ τῇ φθόῃ, ἀγανακτοῦσι πρὸς τὴν ἀγωγὴν, ἃ ποτε προσδοκήσαντες ἀποσπασθήσεσθαι αὐτῶν. ἢ τί γὰρ οὐκ ἂν ποιήσειεν ἐκεῖνος ὁ τὴν οἰκίαν σπεδῇ

iudices, tyranni: horum ipsis nihil in mentem plane subit, dum felices agunt; simulatque offenderint, mox crebrum in ore ottotoe, ah, ah, hei mihi. Quod si statim ab initio secum cogitassent tum se esse mortales, tum, pauxillum istud temporis in vitam quasi peregrinatione instituta, abituros tanquam ex somnio, omnibus super terram relictis, vixissent sane sapientius, minusque doloris morientes cepissent: nunc autem perpetuo quum se sperent vsuros esse rebus praesentibus, vbi praesto fuerit minister, citaueritque et duxerit vinculis inpeditos febris tabisue, indignantur se abduci, vt qui nondum expectauerant fore, vt inde auellerentur. Quid enimuero non faciat iste,

σπουδῇ οἰκοδομούμενος, καὶ τοὺς ἐργάτας ἐπισπέρχων, εἰ μάθοι, ὅτι ἡ μὲν ἕξει τέλος αὐτῷ· ὁ δὲ, ἄρτι ἐπιθεὶς τὸν ὄροφον, ἀπίοι, τῷ κληρονόμῳ καταλιπὼν ἀπολαύειν αὐτῆς, αὐτὸς μηδὲ δειπνήσας ἄθλιος ἐν αὐτῇ; ἐκεῖνος μὲν γὰρ ὁ χαίρων, ὅτι ἄῤῥενα παῖδα ἔτεκεν αὐτῷ ἡ γυνὴ, καὶ φίλους διὰ τοῦτο ἑστιῶν, καὶ τοὔνομα τοῦ πατρὸς τιθέμενος, εἰ ἠπίστατο, ὡς ἐπτέτης γενόμενος ὁ παῖς τεθνήξεται, ἆρα ἄν σοι δοκῇ χαίρειν ἐπ' αὐτῷ γενομένῳ; ἀλλὰ τὸ αἴτιον, ὅτι τὸν μὲν εὐτυχοῦντα ἐπὶ τῷ παιδὶ ἐκεῖνον ὁρᾷ, τὸν τοῦ ἀθλητοῦ πατέρα τοῦ Ὀλυμπιονεικήσαντος· τὸν γείτονα δὲ, τὸν ἐκκομίζοντα τὸ παιδίον, οὐχ ὁρᾷ, οὐδὲ οἶδεν ἀφ' οἵας αὐτῷ

qui domum gnauiter aedificat, operariosque vrget, si didicerit, hanc quidem esse sibi finiendam, at se, vixdum inposito tecto, decessurum, haeredique relicturum, vt ea domo fruatur, in qua ne semel quidem ipse miser coenauerit. Ille porro, qui gaudet, quod masculum infantem vxor sibi pepererit, ideoque amicos prolixe accipit nominalia celebrans, si sciret septennem puerum esse obiturum, num tibi videtur laetaturus eo nato? sed hoc nimirum in causa est, quod illum felicem filii sorte contempletur, athletae patrem Olympico certamine victoris; sed vicinum, qui exequias it infanti, non cernit, neque nouit, a quo stamine pepen-

αὐτῷ κρόκης ἐκρέματο. τὰς μὲν γὰρ περὶ τῶν ὅρων διαφερομένας ὁρᾶς, ὅσοι εἰσὶ, καὶ τὰς ξυναγείροντας τὰ χρήματα, εἶτα, πρὶν ἀπολαῦσαι αὐτῶν καλεμένας ὑφ' ὧν εἶπον ἐπιόντων ἀγγέλων τε, καὶ ὑπηρετῶν.

ΧΑΡ. Ὁρῶ πάντα ταῦτα, καὶ πρὸς ἐμαυτὸν ἐγὼ ἐννοῶ, τί τὸ ἡδὺ αὐτοῖς παρὰ τὸν βίον, ἢ τί ἐκεῖνό ἐςιν, ἃ ςερέμενοι ἀγανακτᾶσιν. ΕΡΜ. Ἢν γὰρ τὰς βασιλέας ἴδῃ τις αὐτῶν, οἵπερ εὐδαιμονέςατοι εἶναι δοκᾶσιν, ἔξω τᾶ ἀβεβαίου, καὶ ὡς φῆς ἀμφιβόλα τῆς τύχης, πλείω τῶν ἡδέων τὰ ἀνιαρὰ εὑρήσει προσόντα αὐτοῖς· φόβας, καὶ ταραχὰς, καὶ μίσῃ, καὶ ἐπιβελὰς, καὶ ὀργὰς, καὶ κολακείας· τέτοις γὰρ ἅπαντες ξύνει-

pependerit. Iam de finibus litigantium videſ quantus ſit numerus; item eorum, qui coacervant pecunias, tum, antequam frui liceat, citantur ab iis, quos modo dixi imminentibus nunciis et miniſtris.

18. CHAR. Haec omnia video, et apud animum meum cogito, quid ipſis dulce ſit in curſu vitae, quidue ſit illud, quo priuati indignantur. MERC. Porro ſi quis reges eorum intueatur, qui eſſe feliciſſimi cenſentur, praeter inſtabilem eorum atque ancipitem fortunam, multo plura iucundis ingrata inueniet ipſis adeſſe, timores, perturbationes, odia, inſidias, iras, adulationes: in his enim malis omnes verſan-

ξύνεισιν. ἐῶ πένθη, καὶ νόσους, καὶ πάθη, ἐξ ἰσοτιμίας δηλαδὴ ἄρχοντα αὐτῶν· ὅπου δὲ τὰ τούτων πονηρὰ, λογίζεσθαι καιρὸς, οἷα τὰ τῶν ἰδιωτῶν ἂν εἴη.

ΧΑΡ. Ἐθέλω γοῦν σοι, ὦ Ἑρμῆ, εἰπεῖν, ᾧ τινι ἐοικέναι μοι ἔδοξαν οἱ ἄνθρωποι, καὶ ὁ βίος ἅπας αὐτῶν. ἤδη ποτὲ πομφόλυγας 13) ἐν ὕδατι ἐθεάσω ὑπὸ κρουνῷ τινι καταῤῥάττοντι ἀνισταμένας; τὰς φυσαλλίδας λέγω, ἀφ' ὧν ξυναγεί-

versantur. Mitto luctus, morbos, adfectiones, quae scilicet in eos aequali iure atque in alios quosuis imperium exercent. Nunc vbi regum istorum conditio misera est atque aerumnosa, exputare commodum, qualis priuatorum sit hominum.

19. CHAR. Atenim exponere tibi volo, Mercuri, cuinam rei similes mihi visi fuerint homines, eorumque vniuersa vita. Tu sane bullas aliquando in aqua spectasti sub scatebra violenter praecipitante existentes; bullas istas inquam inflatas,

13. Πομφόλυγας] *Homo bulla*: eoque magis senex, inquit *Varro* de R. R. I, c. 1. annum agens octogesimum. Πομφόλυξ autem ἡ ἐπιπεσόντος ὕδατος ἐν ὑποκειμένῳ ὕδατι ἐπανάστασις, definiente *Arati* Schol. ad Διοσ. v. 248. Vide *Hesych.* qui praeterea docet, ἐπὶ τῶν διακενῆς φυσιωμένων λέγεσθαι τὴν λέξιν. *Hemst.*

ξυναγείρεται ὁ ἀφρός· ἐκείνων τοίνυν αἱ μέν τινες μικραί εἰσι, καὶ αὐτίκα ἐκραγεῖσαι ἀπέσβησαν 14)· αἱ δ' ἐπὶ πλέον διαρκοῦσι· καὶ προσχωρεσῶν αὐταῖς τῶν ἄλλων αὖται ὑπερφυσώμεναι ἐς μέγιστον ὄγκον αἴρονται· εἶτα μέντοι κἀκεῖναι πάντως ἐξεῤῥάγησάν ποτε· ἐ γὰρ οἷόν τε ἄλλως γενέσθαι. τοῦτό ἐστιν ὁ ἀνθρώπων βίος. ἅπαντες ὑπὸ πνεύματος ἐμπεφυσημένοι, οἱ μὲν μείζες, οἱ δ' ἐλάττες· καὶ οἱ μὲν ὀλιγοχρόνιον ἔχεσι, καὶ ὠκύμορον τὸ φύσημα· οἱ δὲ ἅμα τῷ ξυςῆναι ἐπαύσαντο. πᾶσι δ' οὖν ἀποῤῥαγῆναι ἀναγκαῖον. ΕΡΜ. Οὐδὲν χεῖρον τὸ

flatas, vnde cogitur ſpuma: earum quaedam paruae, quae ſtatim diruptae ſolent extingui; aliae diutius perdurant, accedentibusque aliis mirifice inflatae maximum in tumorem excreſcunt: nec tamen et ipſae non tandem ruptae dilabuntur; haud enim aliter fieri poteſt. Id ipſum eſt hominum vita: cuncti a ſpiritu quodam intumuerunt, hi maiores, illi minores: et nonnulli quidem breuiſſimi temporis habent et cito peremptem inflationem: alii ſimul atque coaluerint deficiunt: veruntamen omnibus bullae modo ruptis interire neceſſe eſt. MERC. Nulla quidem parte

14. Ἀπέσβησαν] Id eſt ἀποσβῆναι εἰώθασι. *Hemſt.*

σὺ τοῦ Ὁμήρου εἰκάσας, ὦ Χάρων, ὃς φύλλοις τὸ γένος αὐτῶν ὁμοιοῖ.

ΧΑΡ. Καὶ τοιοῦτοι ὄντες, ὦ Ἑρμῆ, ὁρᾷς οἷα ποιοῦσι, ἀρχῶν πέρι, καὶ τιμῶν, καὶ κτήσεων ἁμιλλώμενοι, ἅπερ ἅπαντα καταλιπόντας αὐτοὺς δεήσει, ἕνα ὀβολὸν ἔχοντας, ἥκειν παρ' ἡμᾶς. βούλει οὖν, ἐπείπερ ἐφ' ὑψηλοῦ ἐσμὲν, ἀναβοήσας παμμέγεθες παραινέσω αὐτοῖς, ἀπέχεσθαι μὲν τῶν ματαίων πόνων, ζῆν δὲ ἀεὶ τὸν θάνατον πρὸ ὀφθαλμῶν ἔχοντας, λέγων, Ὦ μάταιοι, τί ἐσπουδάκατε περὶ ταῦτα; παύσασθαι κάμνοντες! οὐ γὰρ ἐς ἀεὶ βιώσεσθε· οὐδὲν τῶν ἐνταῦθα σεμνῶν ἀΐδιόν ἐστιν, οὐδ' ἂν ἀπά-

parte deteriorem, Charon, comparationem instituisti, quam Homerus, qui cum foliis genus hominum confert.

20. CHAR. Eiusmodi quum sint, Mercuri, vides qualia designent, quamque ambitiosa contentione inter se de magistratibus, honoribus et possessionibus decertent; quibus tamen omnibus relictis non effugient, quin haud plus vno obolo habentes veniant ad nos. Vinne ergo, quoniam in alto sumus, quanta potero maxima voce exclamem, adhorterque eos, vt abstineant se a vanis laboribus, eoque modo viuant, vt semper mortem sibi ante oculos habeant positam, sic eos compellans: Inepti, quid studium istis in rebus abutimini? desinite fatigari, non enim in per-

ἀπάγοι τις αὐτῶν τι ξὺν αὐτῷ ἀποθανών· ἀλλ' ἀνάγκη, τὸν μὲν γυμνὸν οἴχεσθαι· τὴν οἰκίαν δὲ, καὶ τὸν ἀγρὸν, καὶ τὸ χρυσίον, ἀεὶ ἄλλων εἶναι, καὶ μεταβάλλειν τοὺς δεσπότας. εἰ ταῦτα, καὶ τὰ τοιαῦτα, ἐξ ἐπηκόου ἐμβοήσαιμι αὐτοῖς, ἐκ ἂν οἶει μέγα ὠφεληθῆναι τὸν βίον, καὶ σωφρονεστέρους ἂν γενέσθαι παραπολύ;

ΕΡΜ. Ὦ μακάριε, ἐκ οἶσθα, ὅπως αὐτοὺς ἡ ἄγνοια, καὶ ἡ ἀπάτη διατεθείκασιν, ὡς μηδ' ἂν τρυπάνῳ ἔτι διανοιχθῆναι αὐτοῖς τὰ ὦτα. τοσούτῳ κηρῷ ἔβυσαν αὐτὰ, οἷόν περ Ὀδυσσεὺς τοὺς ἑταίρους ἔδρασε δέει τῆς Σειρήνων ἀκροάσεως. πόθεν ἔν ἂν ἐκεῖνοι δυνηθεῖεν ἀκοῦσαι, ἢν καὶ

in perpetuum viuetis: nihil eorum, quae in terris maximi fiunt, sempiternum est: nihil inde secum abstulerit, qui vita fungitur; quandoquidem necesse est nudum abire; domum vero, agrum, quicquid est auri aliorum ex aliis esse, et mutare dominos. Haec atque eiusmodi si sic, vt exaudiri possim, ipsis inclamem, non tu censes magnos inde redunduros ad vitam fructus eosque multo fere prudentiores?

21. MERC. Mi Charon, nescis quam ipsos ignorantia et fraudulentus error occupatos teneat, vt ne terebra quidem perforari queant aures: tanta cerae copia eas obstruxerunt, quemadmodum Vlysses fecit sociis metuens ne Sirenas auscultarent. Quae ergo spes est, illi vt audire possint,

ἢν καὶ σὺ κεκραγὼς διαῤῥαγῆς; ὅπερ γὰρ παῤ ὑμῖν ἡ λήθη δύναται, τοῦτο ἐνταῦθα ἡ ἄγνοια ἐργάζεται. πλὴν ἀλλ' εἰσὶν αὐτῶν ὀλίγοι, οὐ παραδεδεγμένοι τὸν κηρὸν ἐς τὰ ὦτα, πρὸς τὴν ἀλήθειαν ἀποκλίναντες, ὀξὺ δεδορκότες ἐς τὰ πράγματα, καὶ κατεγνωκότες οἷα ἐςιν. ΧΑΡ. Οὐκοῦν ἐκείνοις γοῦν ἐμβοήσαιμεν; ΕΡΜ. Περιττὸν τοῦτο λέγειν πρὸς αὐτές, ἃ ἴδασιν. ὁρᾷς, ὅπως ἀπεσπάσαντες τῶν πολλῶν καταγελῶσι τῶν γιγνομένων, καὶ ἐδαμῆ. ἐδαμῶς ἀρέσκονται αὐτοῖς, ἀλλὰ δῆλοί εἰσι δρασμὸν ἤδη βουλεύοντες παρ' ὑμᾶς ἀπὸ τοῦ βίου; καὶ γὰρ μισοῦνται, ἐλέγχοντες αὐτῶν τὰς ἀμαθίας. ΧΑΡ. Εὖγε, ὦ γενναῖαι· πλὴν πάνυ ὀλίγοί εἰσιν, ὦ Ἑρμῆ.

ſint, etiamſi tu clamando dirumparis? Quod enim apud vos Lethe poteſt, idem hic ignorantia perficit. Attamen ſunt eorum pauci, qui ceram in aures non receperunt, veritatis partes ſecuti, acie mentis ad peruidendas cognoſcendasque res humanas plane ſingulari. CHAR. Quin illis igitur inclamo. MERC. Superuacuum fuerit, ad eos ſi dicas, quae nouerunt: viden vt ſeducti a vulgo hominum derident quicquid agitur, nullaque ex parte probant: imo vero non obſcure pateſaciunt, ſe aufugere iam conari ad vos ex vita; eo magis quod odio ſint, dum redarguunt iſtorum inſcitias. CHAR. Euge, generoſa pectora: verum valde ſunt pauci, Mercuri.

Ἑρμῆ. ΕΡΜ. Ἱκανοί καὶ ἔτοι· ἀλλὰ κατίωμεν ἤδη.

ΧΑΡ. Ἐν ἔτι ἐπόθεν εἰδέναι, ὦ Ἑρμῆ, καί μοι δείξας αὐτὸ ἐντελῆ ἔσῃ τὴν περιήγησιν πεποιηκώς, τὰς ἀποθήκας τῶν σωμάτων, ἵνα κατορύττεσι, θεάσασθαι 15). ΕΡΜ. Ἠρία, ὦ Χάρων, καὶ τύμβες, καὶ τάφες καλεῦσι τὰ τοιαῦτα. πλὴν τὰ πρὸ τῶν πόλεων ἐκεῖνα τὰ χώμα-

ri. MERC. Et hi ſufficiunt. Sed iam deſcendamus.

22. CHAR. Vnum eſt adhuc, quod deſiderem ſcire, Mercuri: id ſi mihi oſtendas, omnibus numeris res mihi humanas demonſtrandi beneficium abſolveris; ſcilicet conditoria cadauerum, vbi ea ſepeliunt, vt ſpectem. MERC. Monumenta, Charon, tumulos, et ſepulcra vocant, iſtiusmodi conditoria. Ceterum, qui ante vrbes ſunt, agge-

15. Θεάσασθαι] Curſus orationis paululum impeditus; repetendum ex prioribus ἐπόθεν θεάσασθαι. tum cape, quaſi hunc ordinem verborum inſtituiſſet, τὰς ἀποθήκας, ἵνα τὰ σώματα κατορύττεσι. Quoniam vero τὰς ἀποθήκας τῶν σωμάτων Charon, tanquam ignarus, quibus propriis vocabulis inſigniantur, commemorat, idcirco non noluit Mercurius varias tumulorum apud Graecos appellationes obiter ſodalem optimum docere. *Hemſt.*

χώματα ὁρᾶς, καὶ τὰς στήλας, καὶ πυραμίδας; ἐκεῖνα πάντα νεκροδοχεῖα, καὶ σωματοφυλάκια ἐστι. ΧΑΡ. Τί δὲ ἐκεῖνοι στεφανοῦσι τὰς λίθους, καὶ χρίουσι μύρῳ; οἱ δὲ καὶ πυρὰν νήσαντες πρὸ τῶν χωμάτων, καὶ βόθρον τινὰ ὀρύξαντες, καίουσί 16) τε ταυτὶ τὰ πολυτελῆ δεῖπνα, καὶ εἰς τὰ ὀρύγματα οἶνον καὶ μελίκρατον, ὡς γὲν εἰκάσαι, ἐγχέουσιν; ΕΡΜ. Οὐκ οἶδα, ὦ πορθμεῦ, τί ταῦτα πρὸς τοὺς ἐν ᾅδου· πεπιστεύκασι δ' ὖν τὰς ψυχὰς ἀναπεμπομένας

aggestae terrae cumulos illos vides, cipposque et pyramides? ista omnia loci sunt mortuis recipiendis, seruandisque cadauerib. CHAR. Quid autem illi coronant lapides, et perungunt vinguento? quidam etiam rogo prae tumulis extructo, et scrobe quadam essossa comburunt sumtuosas istas coenas, atque in foueas vinum mulsumque, quantum coniectare licet, inuergunt. MERC. Equidem, o portitor, quid ista faciant ad eos, qui sunt in Orco, ignoro: hoc tamen illis esse persuasum scio, animas sursum emissas ab inferis

16. Καίουσι] Coenam feralem, quae cum corpore simul in rogum ingesta cremari solebat, intelligere videtur propterea, quia mox ait, animas sursum emissas, quatenus liceret, δειπνεῖν τὴν κνίσσαν καὶ τὸν καπνόν. *Hemst.*

πιομένας κάτωθεν δειπνεῖν μὲν ὡς οἷον τε περιπετομένας τὴν κνίσσαν, καὶ τὸν καπνὸν, πίνειν δὲ ἀπὸ τοῦ βόθρου τὸ μελίκρατον. ΧΑΡ. Ἐκείνους ἔτι πίνειν, ἢ ἐσθίειν, ὧν τὰ κρανία ξηρότατα; καίτοι γελοῖός εἰμί σοι λέγων ταῦτα, ὃς ἡμέρας κατάγοντι αὐτούς. οἶσθ' ἂν, εἰ δύναιντ' ἂν ἔτι ἀνελθεῖν ἅπαξ ὑποχθόνιοι γενόμενοι; ἐπείτοι καὶ παγγέλοιον ἂν, ὦ Ἑρμῆ, ἔπασχον, εἰ ὀλίγα πράγματ' ἔχων, εἰ ἔδει μὴ κατάγειν μόνον αὐτοὺς, ἀλλὰ καὶ αὖθις ἀνάγειν πιομένους. ὦ μάταιοι τῆς ἀνοίας, εἰ εἰδότες ἡλίκοις ὅροις διακέκριται τὰ νεκρῶν, καὶ τὰ ζώντων πράγματα· καὶ οἷα τὰ παρ' ἡμῖν ἐστι· καὶ ὅτι

Κάτ-

inferis coenare, qua licet, circumuolitantes nidorem et fumum, atque haurire de scrobe mulsum. CHAR. Illi vt adhuc bibant, edantue, quorum crania sunt aridissima? ridiculus enimvero sim, haec tibi si dicam, qui quotidie deducis eos: tu nimirum optime nosti, possintne remeare, vbi semel terram subierunt. Illud enimuero mihi, qui satis quod agam habeo negotii, plane risu dignum accideret, si oporteret non deducere solum ad inferos, sed insuper eos iterum reducere potaturos. Vah dementiam! inanissimi mortales, qui nescitis, quam longinquo finium interuallo discreta sint mortuorum viuentiumque negotia, qualisque rerum sit nostrarum ratio; nec,

Κάτθαν' ὁμῶς ὅ, τ' ἄτυμβος ἀνὴρ, ὅστ' ἔλλαχε τύμβε,
Ἐν δ' ἰῇ τιμῇ Ἶρος, κρείων τ' Ἀγαμέμνων.
Θερσίτη δ' ἶσος Θέτιδος παῖς ἠυκόμοιο.
Πάντες δ' εἰσὶν ὁμῶς νεκύων ἀμενηνὰ κάρηνα,
Γυμνοί τε, ξηροί τε, κατ' ἀσφοδελὸν λειμῶνα.

ΕΡΜ. Ἡράκλεις, ὡς πολὺν τὸν Ὅμηρον ἐπαντλεῖς. ἀλλ' ἐπείπερ ἀνέμνησάς με, θέλω σοι δεῖξαι τὸν τοῦ Ἀχιλλέως τάφον· ὁρᾷς τὸν ἐπὶ τῇ θαλάττῃ; Σίγειον μὲν ἐκεῖνο τὸ Τρωϊκόν· ἀντικρὺ δὲ ὁ Αἴας τέθαπται ἐν τῷ Ῥοιτείῳ. ΧΑΡ. Οὐ μεγάλοι, ὦ Ἑρμῆ, οἱ τάφοι. τὰς πόλεις τὰς ἐπισήμους ἤδη δεῖξόν μοι, ἃς κά-

mortuum esse simili modo et qui tumulo careat, et qui sepulcrum fuerit sortitus; vno eodemque honoris esse gradu Irum, regemque Agamemnonem; Thersitae parem Thetidis filium pulcra coma conspicuae: omnes namque perinde vmbrarum sunt infirmae caluariae, nudi aridique per florentem asphodelo campum.

23. MERC. Hercules, quam large nobis Homeri versus ingeris. Sed quandoquidem me commonefecisti, volo tibi monstrare Achillis sepulcrum: viden mari prope adiacens? Sigeum est illud Troïcum; e regione autem situs est Aiax in Rhoeteo. CHAR. Non ingentia sunt, Mercuri, monumenta. Nunc vrbes insignes monstra mihi, quas

ἃς κάτω ἀκούομεν· τὴν Νῖνον τὴν Σαρδαναπάλου, καὶ Βαβυλῶνα, καὶ Μυκήνας, καὶ Κλεωνὰς, καὶ τὴν Ἴλιον αὐτήν. πολλοὺς γοῦν μέμνημαι διαπορθμεύσας ἐκεῖθεν, ὡς δέκα ὅλων ἐτῶν μηδὲ νεωλκῆσαι, μηδὲ διαψύξαι 17) τὸ σκαφίδιον. ΕΡΜ. Ἡ Νῖνος μὲν, ὦ πορθμεῦ, ἀπόλωλεν ἤδη, καὶ οὐδὲν ἴχνος ἔτι λοιπὸν αὐτῆς· οὐδ' ἂν εἴπῃς ὅπου πότ' ἦν. ἡ Βαβυλὼν δέ σοι ἐκείνη

quas infra celebrari audimus, Ninum illam Sardanapali, Babylonem, Mycenas, Cleonas, ipsamque Ilion: multos equidem inde memini me traiecisse, adeo vt decem integris annis nec subducere, neque ventis exponere licuerit scapham. MERC. Ninus iam, Portitor, interiit, neque vllum vestigium amplius est eius reliquum; sic vt dicere nequeas, vbi olim fuerit. Ecce tibi

 Baby-

17. Διαψύξαι] Apud Graecos ἀναψύχειν et διαψύχειν primum ponuntur pro aëri, aurae, soli exponere: quae commaduerunt ad solares radios flatusque venti oppandere. De nauibus, quae subductae ad aërem et ventum siccescunt, vtrumque verbum aeque vsurpari solet. Itaque Charon decem totis annis quum non potuisset νεωλκῆσαι μηδὲ διαψύξαι τὸ σκαφίδιον, metus erat, ne cymbula curae necessariae expers plane corrumperetur. *Hemst.*

ἐκείνη ἐςὶν, ἡ εὔπυργος, ἡ τὸν μέγαν περίβολον 18), ἐ μετὰ πολὺ καὶ αὐτὴ ζητηθησαμένη, ὥσπερ ἡ Νῖνος. Μυκήνας δὲ, καὶ Κλεωνὰς, αἰσχύνομαι δεῖξαί σοι· καὶ μάλιςα τὰ Ἴλιον. ἀποπνίξεις γὰρ εὖ οἶδ' ὅτι τὸν Ὅμηρον κατελθὼν ἐπὶ τῇ μεγαληγορίᾳ τῶν ἐπῶν. πλὴν ἀλλὰ πάλαι μὲν ἦσαν εὐδαίμονες, νῦν δὲ τεθνήκασι καὶ αὗται. ἀποθνήσκεσι γὰρ, ὦ πορθμεῦ καὶ πόλεις, ὥσπερ ἄνθρωποι· καὶ τὸ παραδοξότερον, καὶ ποταμοὶ ὅλοι. Ἰνάχε ἓν ἐδὲ τάφρος ἐν Ἄργει ἔτι καταλείπεται. ΧΑΡ. Παπαῖ τῶν ἐπαίνων, Ὅμηρε, καὶ τῶν ὀνομάτων,

Babylonem turribus ornatam, quae magno moenium ambitu est cincta: illa ipsa quoque non diu post quaererur, haud secus ac Ninus. Mycenas Cleonasque pudet me monstrare tibi: offocabis enim, sat scio, Homerum ad Orcum reversus ob magniloquentiam carminum: attamen olim erant felices; nunc vero totae sunt mortuae: moriuntur enim, quemadmodum homines, sic et vrbes; quodque mirabilius, fluuii integri: itaque ne alueus quidem Inachi Argis amplius superest. CHAR. Papae, quae laudes, Homere! qui nominum splendor!

18. Ἡ τὸν μέγαν περίβολον] Ἔχεσα subaudio. *Brod.*

τῶν, Ἴλιον ἱρὴν, καὶ εὐρυάγυιαν, καὶ εὐκτίμενας Κλεωνάς.

Ἀλλὰ μεταξὺ λόγων, τίνες εἰσὶν οἱ πολεμοῦντες ἐκεῖνοι, ἢ ὑπὲρ τίνος ἀλλήλους φονεύουσιν; ΕΡΜ. Ἀργείους ὁρᾷς, ὦ Χάρων, καὶ Λακεδαιμονίους, καὶ τὸν ἡμιθνῆτα ἐκεῖνον στρατηγὸν Ὀθρυάδην, τὸν ἐπιγράφοντα τὸ τρόπαιον τῷ αὐτοῦ αἵματι; ΧΑΡ. Ὑπὲρ τίνος δὲ αὐτοῖς, ὦ Ἑρμῆ, ὁ πόλεμος; ΕΡΜ. Ὑπὲρ τοῦ πεδίου αὐτοῦ, ἐν ᾧ μάχονται. ΧΑΡ. Ὦ τῆς ἀνοίας, οἵγε οὐκ ἴσασιν, ὅτι καὶν ὅλην τὴν Πελοπόννησον ἕκαστος αὐτῶν κτήσωνται, μόγις ἂν ποδιαῖον λάβοιεν τόπον παρὰ τοῦ Αἰακοῦ· τὸ δὲ πε-

dor! Ilion sacra, latisque viis insignis; Cleonae nitide conditae.

24. Sed, quod sine sermonis instituti fraude fiat, quinam isti sunt belligerantes, aut cuius rei causa sese inuicem obtruncant? MERC. Argiuos cernis, Charon, et Lacedaemonios, illumque semianimem imperatorem Othryaden, qui inscribit tropaeum suo sanguine. CHAR. Pro qua re, Mercuri, bellum inter eos est ortum? MERC. Pro illo ipso campo, in quo pugna conseritur. CHAR. O insignem dementiam! scilicet ignorant se, licet vel totam Peloponnesum eorum quisque possederit, vix tamen vnius pedis spatium ab Aeaco accepturos esse:

δὲ πεδίον τοῦτο ἄλλοτε ἄλλοι γεωργήσουσι, πολλάκις ἐκ βάθρων τὸ τρόπαιον ἀνεσκάψαντες τῷ ἀρότρῳ. ΕΡΜ. Οὕτω μὲν ταῦτα ἔσται. ἡμεῖς δὲ καταβάντες ἤδη, καὶ κατὰ χώραν εὐθετήσαντες αὖθις τὰ ὄρη, ἀπαλλαττώμεθα, ἐγὼ μὲν, καθὰ ἐσάλην, σὺ δ' ἐπὶ τὸ πορθμεῖον· ἥξω δέ σοι μετ' ὀλίγον καὶ αὐτὸς νεκροσολῶν. ΧΑΡ. Εὖγε ἐποίησας, ὦ Ἑρμῆ· εὐεργέτης ἀεὶ ἀναγεγράψῃ. ὠνάμην δέ τι διὰ σὲ τῆς ἀποδημίας. οἷά ἐστι τὰ τῶν κακοδαιμόνων ἀνθρώπων πράγματα! βασιλεῖς, πλίνθοι χρυσαῖ, ἑκατόμβαι, μάχαι· Χάρωνος δὲ, ἀδεὶς λόγος.

campum autem illum alii atque alii vsque colent, ac saepe funditus illud tropaeum eruent aratro. MERC. Haec quidem ita fient; nos vero, vbi iam descenderimus, suisque montes sedibus reposuerimus, discedamus, ego ad ea peragenda, quorum gratia iter ingressus sum, tu ad cymbulam tuam: neque diu erit, quum aduentabo tibi mortuos deducens. CHAR. Bene de me meritus es, Mercuri: ego semper non vulgaris beneficii auctorem in tabulas te meas referam: haud enim mediocris per te fructus ex isthac peregrinatione ad me redundauit. At qualia sunt hominum infaustorum negotia! reges, lateres aurei, hecatombae, praelia: Charontis vero nulla habetur ratio.

Περὶ

Περὶ Θυσιῶν.

Α μὲν γὰρ ἐν ταῖς θυσίαις οἱ μάταιοι πράττουσι, καὶ ταῖς ἑορταῖς, καὶ προσόδοις τῶν θεῶν, καὶ ἃ αἰτοῦσι, καὶ ἃ εὔχονται, καὶ ἃ γιγνώσκουσι περὶ αὐτῶν, οὐκ οἶδα, εἴ τις ἔτω κατηφὴς ἐστι, καὶ λελυπημένος, ὅστις ἂ γελάσεται τὴν ἀβελτηρίαν ἐπιβλέψας τῶν δρωμένων. καὶ πολύ γε, οἶμαι, πρότερον τᾶ γελᾶν πρὸς ἑαυτὸν ἐξεταάσει, πότερον εὐσεβεῖς αὐτὰς χρὴ καλεῖν, ἢ τἐναντίον θεοῖς ἐχθρὰς, καὶ κακοδαίμονας, οἵγε ἔτω ταπεινὸν, καὶ ἀγενὲς τὸ θεῖον ὑπειλήφασιν, ὥςε εἶναι ἀνθρώπων ἐνδεὲς, καὶ κολακευόμενον ἥδεσθαι, καὶ ἀγανακτεῖν ἀμελόμενον.

De Sacrificiis.

1. In Sacrificiis quae perpetrant inepti homines, in diebus festis, in salutationibus Deorum; quae *porro* petunt, quae optant, quae de illis sentiunt; nescio an ita demissus quisquam aut tristis sit, quin rideat, si quidem eorum quae fiunt perspicere stoliditatem possit. Verum ante aliquanto quam rideat, cum animo suo exquiret, piosne praedicare illos fas sit, an contra ea hostes Deorum et *ob id ipsum* infelices; qui ita humilem, illiberalem adeo divinam naturam opinentur, vt hominibus indigeat, vt gaudeat adulantibus, negligi se indignetur.

λέμενον. τὰ γὰρ Αἰτωλικὰ πάθη, καὶ τὰς τῶν Καλυδωνίων συμφορὰς, καὶ τὰς τοσάτας φόνας, καὶ τὴν Μελεάγρε διάλυσιν, πάντα ταῦτα ἔργα φασὶν εἶναι τῆς Ἀρτέμιδος μεμψιμοιρούσης, ὅτι μὴ παρελήφθη πρὸς τὴν θυσίαν ὑπὸ τοῦ Οἰνέως· ἄτως ἄρα βαθέως καθίκετο αὐτῆς ἡ τῶν ἱερείων διαμαρτία. καί μοι δοκῶ ὁρᾶν αὐτὴν ἐν τῷ ἐρανῷ τότε μόνην, τῶν ἄλλων θεῶν ἐν Οἰνέως πεπορευμένων, δεινὰ ποιοῦσαν, καὶ σχετλιάζουσαν, οἵας ἑορτῆς ἀπολείφθήσεται.

Τοὺς δ' αὖ Αἰθίοπας καὶ μακαρίους, καὶ τρισευδαίμονας εἴποι τις ἂν, εἴγε ἀπομνημονεύοι τὴν χάριν αὐτοῖς ὁ Ζεὺς, ἣν ἐν ἀρχῇ τῆς Ὁμήρε

Etenim Aetolicos illos casus, et calamitates Calydoniorum, et tot caedes, et illam Meleagri tabem, vniuersa haec opera aiunt esse Dianae, aegre ferentis, ad sacrificium se non adhibitam. Tam profunde *in animum illius* descendit, quod sacrificialibus epulis excidit! Ac videor mihi illam videre in coelo solam tunc *relictam*, reliquis diis ad Oeneum profectis, afflictantem se, et conquerentem, quali, *quam pingui*, sacro sibi carendum sit.

2. Ab altera parte Aethiopes beatos ac ter felices aliquis dixerit, si gratiam iis habeat Iupiter, quam in *ipso* Homeri poëseos principio

γε ποιήσεως πρὸς αὐτὸν ἐπεδείξαντο, δώδεκα ἑξῆς ἡμέρας ἑστιάσαντες, καὶ ταῦτα, ἐπαγόμενον καὶ τοὺς ἄλλους θεούς. ὅτως ὀδὲν ὡς ἔοικεν ἀμισθὶ ποιοῦσιν, ὧν ποιοῦσιν. ἀλλὰ πωλοῦσι τοῖς ἀνθρώποις τἀγαθὰ, καὶ ἔνεςι πρίασθαι παρ' αὐτῶν τὸ μὲν ὑγιαίνειν, εἰ τύχοι, βοϊδίῳ· τὸ δὲ πλουτεῖν, βοῶν τεττάρων· τὸ δὲ βασιλεύειν, ἑκατόμβης· τὸ δὲ σῶον ἐπανελθεῖν ἐξ Ἰλίου εἰς Πύλων, ταύρων ἐννέα· καὶ τὸ ἐκ τῆς Αὐλίδος εἰς Ἴλιον διαπλεῦσαι, παρθένῳ βασιλικῆς. ἡ μὲν γὰρ Ἑκάβη τὸ μὴ ἁλῶναι τότε τὴν πόλιν ἐπρίατο παρὰ τῆς Ἀθηνᾶς βοῶν δώδεκα, καὶ πέπλου. εἰκάζειν δὲ χρὴ πολλὰ εἶναι καὶ ἀλεκτρυόνος, καὶ στεφάνου, καὶ λιβανωτοῦ μόνα παρ' αὐτοῖς ὤνια.

Ταῦτα

cipio ab illo inierunt, duodecim deinceps dierum epulis illum excipientes, idque, cum reliquos etiam Deos, *tanquam vmbras* secum adduceret. Adeo eorum quae faciunt, absque mercede, vt videtur, faciunt nihil, sed vendunt bona hominibus, estque vt emat ab illis hic quidem valetudinem forte bucula, diuitias alius bubus quatuor; alius regnum hecatomba; alius vt saluus ab Ilio Pylum redeat, tauris nouem; vti vero ab Aulide ad Ilion liceat traiicere, virgine regia *redimendum est*. Nam Hecuba quidem, ne tum vrbs caperetur, bubus duodecim, atque pepło a Minerua redemit. Conjicere autem fas est, multa etiam gallo, aut corona, aut solo ture *adeo*, apud ipsos esse venalia.

3. Pu-

Ταῦτα δὲ, οἶμαι, καὶ Χρύσης ἐπιςάμενος, ἅτε ἱερεὺς, καὶ γέρων, καὶ τὰ θεῖα σοφὸς, ἐπειδὴ ἀπράκτος ἀπῆλθε παρὰ τὸν Ἀγαμέμνονος, ὡς ἂν καὶ προδωνείσας τῷ Ἀπόλλωνι τὴν χάριν, δικαιολογεῖται, καὶ ἀπαιτεῖ τὴν ἀμοιβὴν, καὶ μόνον οὐκ ὀνειδίζει, λέγων, ὦ βέλτιςε Ἀπολλον, ἐγὼ μὲν σε τὸν νεὼν, τέως ἀςεφάνωτον ὄντα, πολλάκις ἐςεφάνωσα· καὶ τοσαῦτά σοι μηρία ταύρων τε καὶ αἰγῶν ἔκαυσα ἐπὶ τῶν βωμῶν· σὺ δ' ἀμελεῖς με τοιαῦτα πεπονθότος, καὶ παρ' οὐδὲν τίθεσαι τὸν εὐεργέτην. τοιγαρῶν ὅτω κατεδυσώπησεν 1) αὐτὸν ἐκ τῶν λόγων,

3. Puto, etiam Chryses horum gnarus, qui sacerdos esset, et senex et diuinarum rerum consultus, cum infectis rebus rediret ab Agamemnone, expostulat cum Apolline, apud quem in foenore collocasset gratiam, et vicem reposcit, et tantum non conuiciatur, dicens, Equidem Apollo optime, aedem tuam, coronarum honore ad eum diem carentem, saepe coronaui, totque tibi taurorum caprarumque femora tuis in altaribus adoleui. Tu vero negligis me talia passum, nulloque numero habes optime de te meritum. Itaque tantum oratione illa pudorem ei obiecit,

1. Κατεδυσώπησεν] Hoc est, *pudore incusso exarauit:* nam δυσωπία est *pudor*, quo fit, vt aegre oculos tollere audeamus. *Cleric.*

γων, ὥςε ἁρπασάμενος τὰ τόξα, καὶ ὑπὲρ τῆς ναυςάθμης καθίσας ἑαυτὸν, κατεπόξευσε τῷ λοιμῷ τὰς Ἀχαιὰς αὐτοῖς ἡμιόνοις καὶ κυσίν.

Ἐπεὶ δ' ἅπαξ τῆς Ἀπόλλωνος ἐμνήσθην, βέλομαι καὶ τἄλλα εἰπεῖν, ἃ περὶ αὐτῆς οἱ σοφοὶ τῶν ἀνθρώπων λέγεσιν, ἐχ ὅσα περὶ τὰς ἔρωτας ἐδυςύχησεν, ἐδὲ τὸν Ὑακίνθε τὸν φόνον, ἐδὲ τῆς Δάφνης τὴν ὑπεροψίαν, ἀλλ' ὅτι καὶ καταδικασθεὶς ἐπὶ τῷ τῶν Κυκλώπων θανάτῳ, κἀξοςρακισθεὶς διὰ τᾶτα ἐκ τᾶ ἀρανᾶ κατεπέμφθη ἐς γᾶν, ἀνθρωπίνῃ χρησάμενος τᾷ τυχῇ· ὅτε δὲ καὶ ἐθήτευσεν ἐν Θετταλίᾳ παρ' Ἀδμήτῳ, καὶ ἐν Φρυγίᾳ παρὰ Λαομέδοντι· παρὰ τάτῳ μέν γε ἐ μόνος, ἀλλὰ μετὰ τᾶ Ποσειδῶ-

iecit, vt ſagittis correptis inſeſſoque editiore prope nauium ſtationem loco, peſtilentiae telis ipſos cum mulis canibusque Achiuos configeret.

4. Cum vero ſemel in Apollinis incidi mentionem, volo etiam reliqua dicere, quae docti de illo homines commemorant, non quam inuenuſtus amator fuerit, nec Hyacinthi caedem, neque vt Daphne adſpernata illum fuerit: ſed quod iudicio damnatus ob Cyclopas interfectos, teſtarumque ſuffragio de coelo in terram eiectus, humana conditione atque ſorte vti iuſſus eſt. Eſt vero etiam, cum ſeruili miniſterio, in Theſſalia apud Admetum, et apud Laomedontem in Phrygia functus eſt, apud hunc quidem non ipſe ſolus, ſed cum

τειδῶνος, ἀμφότεροι πλινθεύοντες ὑπ' ἀπορίας, καὶ ἐργαζόμενοι ἐς τὸ τεῖχος, καὶ οὐδὲ ἐντελῆ τὸν μισθὸν ἐκομίσαντο παρὰ τοῦ Φρυγὸς, ἀλλὰ προσῶφλεν αὐτοῖς πλέον ἢ τριάκοντά, φάσι, δραχμὰς Τρωϊκάς.

Ἡ γὰρ οὐ ταῦτα σεμνολογοῦσιν οἱ ποιηταὶ περὶ τῶν θεῶν, καὶ πολὺ τούτων ἱερώτερα, περί τε Ἡφαίστου, καὶ Προμηθέως, καὶ Κρόνου, καὶ Ῥέας, καὶ σχεδὸν ὅλης τῆς τοῦ Διὸς οἰκίας; καὶ ταῦτα παρακαλέσαντες τὰς Μούσας συνῳδοὺς ἐν ἀρχῇ τῶν ἐπῶν, ὑφ' ὧν δὴ ἔνθεοι γενόμενοι, ὡς τὸ εἰκὸς, ᾄδουσιν, ὡς ὁ μὲν Κρόνος, ἐπειδὴ τάχιστα ἐξέτεμε τὸν πατέρα τὸν Οὐρανὸν, ἐβασίλευσέ τε ἐν αὐ-

cum Neptuno lateribus ducendis ambo, et muris ſtruendis operam locantes ob inopiam, et ne integram quidem a Phryge mercedem auferentes, qui de ea deberet illis, aiunt, triginta amplius drachmas Troicas.

5. Num quid enim talia non magnifice narrant de Diis Poëtae, et multum hiſce diuiniora, de Vulcano, et Prometheo, et Saturno et Rhea; totaque pene Iouis familia. Et haec faciunt, invocatis in principio verſuum Muſis cantus adiutricibus, quarum adflatu Deo, vt videtur, pleni canunt, vt Saturnus exſecto ſtatim Coelo patre in illo impera-

ἐν αὐτῷ 2), καὶ τὰ τέκνα κατήσθιεν, ὥσπερ ὁ Ἀργεῖος Θυέστης. ὕστερον δὲ ὁ Ζεὺς κλαπεὶς ὑπὸ τῆς Ῥέας ὑποβαλλομένης τὸν λίθον, ἐς τὴν Κρήτην ἐκτεθεὶς, ὑπ' αἰγὸς ἀνετράφη, καθάπερ ὁ Τήλεφος ὑπ' ἐλάφε, καὶ ὁ Πέρσης Κῦρος ὁ πρότερον ὑπὸ τῆς κυνός· εἶτα ἐξελάσας τὸν πατέρα, καὶ ἐς τὸ δεσμωτήριον καταβαλὼν, αὐτὸς ἔσχε τὴν ἀρχήν. ἔγημε δὲ πολλὰς μὲν ἄλλας, ὑστάτην δὲ τὴν Ἥραν τὴν ἀδελφὴν, κατὰ τὰς Περσῶν τε καὶ Ἀσσυρίων νόμους. ἐρωτικὸς δὲ ὢν, καὶ εἰς Ἀφροδίσια κεχυμένος, ῥᾳδίως ἐνέπλησε παίδων τὸν ἀρανὸν, τὰς

imperauerit, ſuosque natos deuorauerit: vt Argiuus Thyeſtes: vt deinde Iupiter, furto ſubiicientis lapidem Rheae, in Creta expoſitus et a capra nutritus ſit, quemadmodum nempe Telephus a cerua et a cane Cyrus ſuperior: vt deinde expulſo patre, et in carcerem coniecto imperium ipſe tenuerit: vt vxores duxerit ille quidem complures alias, vltimam vero Iunonem germanam ſuam ex Perſarum hoc quidem Aſſyriorumque legibus: amator vero maximus ſit, et effuſus ſolutusque in Venerem, facile coelum liberis vt compleuerit; quo-

2. Ἐν αὐτῷ] Quid hoc ſit, aperiant alii. Lucianum non agnoſco. Scripſerat ἐπ' αὐτῷ. vt c. vltimo, aut aliud quid, certe non hoc. *du Soul.*

τὰς μὲν ἐξ ὁμοτίμων ποιησάμενος, ἐνίας δὲ καὶ νόθας ἐκ τοῦ θνητοῦ καὶ ἐπιγείου γένους· ἄρτι μὲν ὁ γεννάδας γιγνόμενος χρυσίον, ἄρτι δὲ ταῦρος, ἢ κύκνος, ἢ ἀετὸς, καὶ ὅλως ποικιλώτερος αὐτοῦ Πρωτέως. μόνην δὲ τὴν Ἀθηνᾶν ἔφυσεν, ἐκ τῆς ἑαυτοῦ κεφαλῆς, ὑπ' αὐτὸν ἀτεχνῶς τὸν ἐγκέφαλον συλλαβών. τὸν μὲν γὰρ Διόνυσον ἡμιτελῆ φασιν ἐκ τῆς μητρὸς ἔτι καομένης, ἁρπάσας, ἐν τῷ μηρῷ φέρων κατώρυξε, κἄτα ἐξέτεμε, τῆς ὠδῖνος ἐνεστώσης.

Ὅμοια δὲ τούτοις καὶ περὶ τῆς Ἥρας ᾄδουσιν, ἄνευ τῆς πρὸς τὸν ἄνδρα ὁμιλίας, ὑπηνέμιον 3) αὐτὴν

quorum alios ex ſui faſtigii *matribus*, alios vero nothos *atque hybridas* ex mortali ac terreſtri genere creauerit, cum nunc aurum generoſus ille, nunc taurus aut olor, aut aquila fieret, et ipſo Proteo mutabilior; ſolam autem ex ſuo ipſe capite Mineruam vt genuerit, intra ipſum plane cerebrum conceptam: Bacchum enim, aiunt, informem adhuc ex matre cum maxime conflagrante ereptum, in ſuo ipſe femore defodit, ac deinde inſtante partus dolore exſecuit.

6. Similia vero hiſce etiam de Iunone canunt, ſine viri conſuetudine eam peperiſſe filium

3. Ὑπηνέμιον] Quaſi vento grauida facta fuiſſet. Nam ὑπηνέμιος eſt ὑπὸ τοῦ ἀνέμου. *Cleric.*

αὐτὴν παῖδα γεννῆσαι τὸν Ἥφαιςον, ȣ̓ μάλα εὐτυχῆ τȣ̃τον, ἀλλὰ βάναυσον 4), καὶ χαλκέα, καὶ πυρίτην, καὶ ἐν καπνῷ τὸ πᾶν βιȣ̃ντα, καὶ σπινθήρων ἀνάπλεων, οἷα δὴ καμινευτὴν, καὶ ȣ̓δὲ ἄρτιον τὼ πόδε· χωλευθῆναι γὰρ αὐτὸν ἀπὸ τȣ̃ πτώματος, ὁπότε ἐῤῥίφη ὑπὸ τȣ̃ Διὸς ἐξ ȣ̓ρανȣ̃· καὶ εἴγε μὴ οἱ Λήμνιοι καλῶς ποιȣ̃ντες ἔτι φερόμενον αὐτὸν ὑπεδέξαντο, ἐτεθνήκει ἂν ἡμῖν ὁ Ἥφαιςος, ὥσπερ ὁ Ἀςυάναξ ἀπὸ τȣ̃ πύργȣ καταπεσών. καίτοι τὰ μὲν Ἡφαίςȣ μέτρια· τὸν δὲ Προμηθέα τίς ȣ̓κ οἶδεν, οἷα ἔπα-

filium Vulcanum, quasi aura conceptum, non nimis illum beatum, sed sordidum opificem, fabrum aerarium, igne adustum, in fumo viventem semper, fauilla oppletum, qui camino adstet tota vita; et ne recte quidem pedibus valentem, claudum nempe ex casu, cum de coelo proiectus a Ioue esset: et nisi (bonum factum!) Lemnii, cum ita praeceps ferretur, illum excepissent, perierat nobis Vulcanus, vt ille praecipitatus de turri Astyanax. Quanquam Vulcani ista tolerabilia: Prometheo vero quis ignorat, quae

4. Βάναυσον] Βάναυσος est *arte sordida* seu *sellularia quaestum faciens:* sed πυρίτην Graecis esse *ignipotentem*, qui circa ignem versatur, mihi persuaderi non potest: πυρίτην lapidem et gemmam quis ignorat? *Graeuius.*

ἔπαθε, διότι καθ' ὑπερβολὴν φιλάνθρωπος ἦν; καὶ γὰρ αὖ καὶ τοῦτον ἐς τὴν Σκυθίαν ἀγαγὼν ὁ Ζεὺς ἀνεσταύρωσεν ἐπὶ τοῦ Καυκάσου, καὶ τὸν ἀετὸν αὐτῷ παρακαταστήσας τὸ ἧπαρ ὁσημέραι κολάψοντα.

Οὗτος μὲν οὖν ἐξετέλεσε τὴν καταδίκην. ἡ Ῥέα δὲ (χρὴ γὰρ ἴσως καὶ ταῦτα εἰπεῖν) πῶς οὐκ ἀσχημονεῖ, καὶ δεινὰ ποιεῖ, γραῦς μὲν ἤδη καὶ ἔξωρος οὖσα, καὶ τοσούτων μήτηρ θεῶν, παιδεραστοῦσα δ' ἔτι, καὶ ζηλοτυποῦσα, καὶ τὸν Ἄττιν ἐπὶ τῶν λεόντων φέρουσα· καὶ ταῦτα μηκέτι χρήσιμον εἶναι δυνάμενον; ὥστε πῶς ἂν ἔτι μέμφοιτό τις ἢ τῇ Ἀφροδίτῃ, ὅτι μοιχεύεται,

quae acciderint ea causa, quod supra modum homines complecteretur? abductum enim in Scythiam Iupiter Caucaso monti tanquam cruci adfixit, aquila apposita, quae iecur viri quotidie rostro tunderet.

7. Hic poenas igitur persoluit. Rheam vero, (forte enim ista quoque dicenda sunt) quis neget indecore se gerere, et indigna facere, quae anus licet, et essoeta, et tot Deorum mater, puerorum adhuc amoribus ac zelotypia ardeat, atque Attin suum, iuncta leonibus rheda tollat, eumque talem qui iam nec vtilis illi esse possit. Quae cum ita sint, quis iam Veneri succenseat ob adulteria, aut Lunae

χεύεται, ἢ τῇ Σελήνῃ πρὸς τὸν Ἐνδυμίωνα κατιέσῃ πολλάκις ἐκ μέσης τῆς ὁδοῦ.

Φέρε δὲ ἤδη τούτων ἀφέμενοι τῶν λόγων ἐς αὐτὸν ἀνέλθωμεν τὸν οὐρανὸν, ποιητικῶς ἀναπτάμενοι κατὰ τὴν αὐτὴν Ὁμήρῳ καὶ Ἡσιόδῳ ὁδὸν, καὶ θεασώμεθα, ὅπως ἕκαστον διακεκόσμηται τῶν ἄνω. καὶ ὅτι μὲν χαλκοῦς ἐστι τὰ ἔξω, καὶ πρὸ ἡμῶν τοῦ Ὁμήρου λέγοντος ἠκούσαμεν. ὑπερβάντι δὲ καὶ ἀνακύψαντι μικρὸν ἐς τὸ ἄνω, καὶ ἀτεχνῶς ἐπὶ τοῦ νώτου γενομένῳ, φῶς τε λαμπρότερον φαίνεται, καὶ ἥλιος καθαρώτερος, καὶ ἄστρα διαυγέστερα, καὶ τὸ πᾶν ἡμέρα, καὶ χρυσοῦν τὸ δάπεδον. ἐσιόντι δὲ, πρῶτον μὲν οἰκοῦσιν αἱ Ὧραι· πυλωροῦσι γάρ· ἔπειτα

Lunae de media ſaepe via ad ſuum deſcendenti Endymionem.

8. Age vero iam his relictis ſermonibus in ipſum adſcendamus coelum, poëtarum licentia eadem qua Homerus Heſiodusque via euecti, videamusque quomodo coeleſtium vnumquodque ornatum inſtructumque ſit. Si quis autem transgreſſus paullum etiam ſuperiora ſublato capite introſpexerit, vel plane in dorſum *et terga conuexa* euaſerit, illi vero et lux candidior fulget, et ſol purior, et illuſtriora ſidera, ac dies vbique et ſolum aureum. Ad primum ingreſſum Horae habitant, ianitrices nempe;

ἔπειτα δὲ, ἡ Ἶρις, καὶ ὁ Ἑρμῆς, ὄντες ὑπηρέται, καὶ ἀγγελιαφόροι τοῦ Διός· ἑξῆς δὲ τοῦ Ἡφαίςου τὸ χαλκεῖον ἀνάμεςον ἁπάσης τέχνης· μετὰ δὲ αἱ τῶν θεῶν οἰκίαι, καὶ τοῦ Διὸς τὰ βασίλεια· ταῦτα πάντως περικαλλῆ τοῦ Ἡφαίςου κατασκευάσαντος.

Οἱ δὲ θεοὶ παρ᾽ Ζηνὶ καθήμενοι, (πρέπει γὰρ, οἶμαι, ἄνω ὄντα μεγαληγορεῖν) ἀποσκοποῦσιν ἐς τὴν γῆν, καὶ πάντῃ περιβλέπουσιν ἐπικύπτοντες, εἴποθεν ὄψονται πῦρ ἀναπτόμενον, ἢ ἀναφερομένην κνίσσαν, ἑλισσομένην περὶ καπνῷ. καὶ μὲν θύῃ τις, εὐωχοῦνται πάντες, ἐπικεχηνότες τῷ καπνῷ, καὶ τὸ αἷμα πίνοντες τοῖς βωμοῖς προσχεόμενον, ὥσπερ αἱ μυῖαι.

pe; tum Iris et Mercurius, miniſtri Iouis ac nuntii: deinde aeraria Vulcani officina omni artis inſtrumento plena; tum Deorum domus, et ipſa Iouis regia. Pulcherrima iſta vndique a Vulcano fabricata.

9. Conſedere Dii (decet enim puto ſuperna illa ingreſſum magnifice etiam dicere) circa Iovem et in terram deſpiciunt, vbique oculos cernui circumferentes, ſi qua videant ignem accenſum, aut ſurgentia nidore volumina fumi. Et ſi quis ſacrificet, epulantur omnes inhiantes fumo, et ſanguinem altaribus adfuſum, muſcarum inſtar haurientes; domi vero ſi

μυῖαι. ἢν δ' οἰκόσιτοι ὦσι, νέκταρ καὶ ἀμβροσία τὸ δεῖπνον. πάλαι μὲν ἓν καὶ ἄνθρωποι συνεισιῶντο, καὶ συνέπινον αὐτοῖς, ὁ Ἰξίων, καὶ ὁ Τάνταλος. ἐπεὶ δὲ ἦσαν ὑβρισταὶ, καὶ λάλοι, ἐκεῖνοι μὲν ἔτι καὶ νῦν κολάζονται, ἄβατος δὲ τῷ θνητῶν γένει καὶ ἀπόῤῥητος ὁ οὐρανός.

Τοιοῦτος ὁ βίος τῶν θεῶν. τοιγαροῦν καὶ οἱ ἄνθρωποι συνῳδὰ τούτοις, καὶ ἀκόλουθα περὶ τὰς θρησκείας ἐπιτηδεύουσι. καὶ πρῶτον μὲν ὕλας ἀπετέμοντο 5), καὶ ὄρη ἀνέθεσαν, καὶ ὄρνεα καθιέρωσαν, καὶ τὰ φυτὰ ἐπεφήμισαν ἑκά-

ro si coenent, nectar et ambrosia illorum sunt epulae. Olim quidem homines etiam ad conviuium et comessationem illorum adhibebantur, Ixion puta et Tantalus. Cum vero tentatores dearum essent insolentes et loquaces, ipsi quidem poenas ad hunc diem luunt, caeterum inaccessum fuit ab illo tempore mortalium generi coelum atque interdictum.

10. Talis Deorum vita est. Homines igitur consonantia his et consequentia circa religiones instituerunt. Primum nemora sacrarunt, et montes dedicarunt, et sacras esse iusserunt aues, et suas

 vnicui-

5. Ἀπετέμοντο] Ad verbum resecuerunt ἀπετέμοντο, nimirum id ipsum est sacrare, ab vsu promiscuo separare. *Gesnerus.*

ἑκάςῳ θεῷ. μετὰ δὲ νειμάμενοι κατὰ ἔθνη σέβεσι, καὶ πολίτας αὐτῶν ἀποφαίνεσιν· ὁ μὲν Δελφὸς τὸν Ἀπόλλω, καὶ ὁ Δήλιος· ὁ δ' Ἀθηναῖος τὴν Ἀθηνᾶν· μαρτυρεῖται γῆν τὴν οἰκειότητα τῷ ὀνόματι· καὶ τὴν Ἥραν ὁ Ἀργεῖος, καὶ ὁ Μυγδόνιος 6) τὴν Ῥέαν· καὶ τὴν Ἀφροδίτην ὁ Πάφιος. οἱ δ' αὖ Κρῆτες ἐ γενέσθαι παρ' αὐτοῖς, ἐδὲ τραφῆναι μόνον τὸν Δία λέγεσι, ἀλλὰ καὶ τάφον αὐτᾶ δεικνύεσι. καὶ ἡμεῖς ἄρα τοσᾶτον ἠπατώμεθα χρόνον, οἰόμενοι τὸν Δία βροντᾶντε, καὶ ὕειν, καὶ τἄλλα πάντα ἐπιτελεῖν· ὁ δὲ ἐλελήθει πάλαι τεθνεὼς, παρὰ Κρησὶ τεθαμμένος.

Ἔπειτα

vnicuique plantas Deo adſignarunt; deinde in gentes deſcriptos colunt, ſuosque ciues declarant; Delphus quidem Deliusque Apollinem; Minervam vero Atheniensis: (teſtatur enim ipſo ſuo nomine *Graeco* illam coniunctionem;) Iunonem porro Argiuus, et Mygdonius Rheam, et Venerem Paphius: rurſum Cretenſes non natum modo apud ſe, neque nutritum modo Iouem praedicant, ſed ſepulcrum quoque illius oſtendunt. Nos igitur longo adeo tempore falſi ſumus, qui putaueri-mus, Iouem tonare et pluere et reliqua omnia perficere: at fugit nos, olim eum eſſe mortuum, qui apud Cretenſes ſepultus ſit.

11. Dein-

6. Μυγδόνιος] Hic pro Phrygio: Poëtarum enim θεολογέμενα cum tractet, Poëtica etiam ratione vtitur. *Geſner.*

Ἔπειτα δὲ ναὸς ἐγείραντες, ἵν' αὐτοῖς μὴ ἄοικοι, μηδὲ ἀνέξιοι δῆθεν ὦσιν, εἰκόνας αὐτῶν ἀπεικάζεσι, παρακαλέσαντες ἢ Πραξιτέλην, ἢ Πολύκλειτον, ἢ Φειδίαν. οἱ δὲ, ἐκ οἷδ' ὅπου ἰδόντες ἀναπλάττεσι γενειήτην μὲν τὸν Δία, παῖδα δ' ἐς ἀεὶ τὸν Ἀπόλλωνα, καὶ τὸν Ἑρμῆν ὑπηνήτην, καὶ Ποσειδῶνα κυανοχαίτην, καὶ γλαυκῶπιν τὴν Ἀθηνᾶν. ὅμως δ' ἔν οἱ παριόντες ἐς τὸν νεὼν ἔτε τὸν ἐξ Ἰνδῶν ἐλέφαντα ἔτι οἴονται ὁρᾶν, οὔτε τὸ ἐκ τῆς Θρᾴκης μεταλλευθὲν χρυσίον, ἀλλὰ τὸν Κρόνου καὶ Ῥέας ἐς τὴν γῆν ὑπὸ Φειδίου μετῳκισμένον, καὶ τὴν Πισαίων ἐρημίαν ἐπισκοπεῖν κεκελευσμένον, καὶ

11. Deinde templis excitatis, ne sine domo, sine foco sibi sint Dii, signa illis assimilant, Praxitele aliquo aduocato aut Polycleto, aut Phidia. At hi nescio vbi viderint Deos, fingunt certe barbatum Iouem, perpetuo adolescentem Apollinem, Mercurium primae lanuginis iuuenem, caeruleo capillo Neptunum, et glaucis Mineruam oculis. Tamen qui intrant aedem, non iam Indicum sibi ebur videntur videre, aut quaesitum ex Thraciae metallis aurum; sed Saturni ipsum ac Rheae filium, in terram traductum collocatumque a Phidia, et Pisaeorum desertis praesidere iussum, ac satis habere, si ipsis

καὶ ἀγαπῶντα, εἰ διὰ πέντε 7) ὅλων ἐτῶν θύσει τις αὐτῷ πάρεργον Ὀλυμπίων.

Θέμενοι δὲ βωμὸς, καὶ προῤῥήσεις, καὶ περιῤῥαντήρια 8), προσάγεσι τὰς θυσίας· βᾶν μὲν ἀροτῆρα ὁ γεωργός· ἄρνα δὲ ὁ ποιμὴν, καὶ αἶγα ὁ αἰπόλος· ὁ δέ τις λιβανωτὸν, ἢ πόπανον· ὁ δ' πένης ἱλάσατο τὸν θεὸν φιλήσας μόνον τὴν αὐτᾶ δεξιάν. ἀλλ' οἶγε θύοντες (ἐπ' ἐκείνας

quinque interiectis annis, per Olympiorum occasionem obiter aliquis ei sacrificet.

12. Positis vero altaribus et edictis et vasis lustralibus, hostias admouent, aratorem bouem agricola, opilio ouem, capram caprarius, alius quidam tus aut libum; pauper autem placauit Deum adorata solum dextra. Ipsi vero sacrificantes, ad hos enim redeo, vitta-

7. Διὰ πέντε] Ne cui fraudi sit illud ὅλων, notanda huius locutionis natura, quae Graecis inprimis familiaris, vt videre est in διὰ πέντε, διὰ τεσσάρων, quae Musici norunt ita computari, vt graduum numerus vnitate multari debeat. διὰ πέντε ergo est, *quinto quoque;* atque adeo spatium intermedium *quatuor.* du Soul.

8. Προῤῥήσεις καὶ περιῤῥαντήρια] Accipio illud, quod deinde *Programma* vocat, scripturam in edito propositam, qua arcentur profani, ἑκὰς, ἑκὰς, etc. *Gesner.*

ἐκείνας γὰρ ἐπάνειμι) ςεφανώσαντες τὸ ζῶον, καὶ πολύ γε πρότερον ἐξετάσαντες, εἰ ἐντελὲς εἴη, ἵνα μηδὲ τῶν ἀχρήςων τὶ κατασφάττωσι, προσάγεσι τῷ βωμῷ, καὶ φονεύεσιν ἐν ὀφθαλμοῖς τοῦ θεοῦ, γοερόν τι μυκώμενον, καὶ, ὡς τὸ εἰκὸς, εὐφημᾶν, καὶ ἡμίφωνον ἤδη τῇ θυσίᾳ ἐπαυλᾶν. τίς ἂν εἰκάσειεν ἥδεσθαι ταῦθ' ὁρῶντας τοὺς θεούς.

Καὶ τὸ μὲν πρόγραμμα φησὶ, μὴ παριέναι εἴσω περῤῥαντηρίων, ὅςις μὴ καθαρός ἐςι τὰς χεῖρας· ὁ δ' ἱερεὺς αὐτὸς ἕςηκεν ἡμαγμένος, καὶ, ὥσπερ ὁ Κύκλωψ ἐκεῖνος, ἀνατέμνων, καὶ τὰ ἔγκατα ἐξαίρων, καὶ καρδιαλκῶν, καὶ τὸ αἷμα τῷ βωμῷ περιχέων, καὶ τί γὰρ ἂν εὐσεβὲς ἐπιτε-

vittatum animal, quod quidem diu ante probarunt, si sit integrum (ne quod *impurum aut* parum idoneum mactent) admouent altari, et in oculis Dei mactant lugubre quiddam sonans, quae bona illius verba interpretari licet, et tibias dimidiato iam spiritu ad sacrificium inflatas. Quis non putet delectari, haec cum vident, Deos?

13. Et edicti quidem tabula denunciat, ne ingredi audeat, intra vasa lustralia, si quis manus puras non habeat. Caeterum sacerdos ipse stat cruentatus, et vt Cyclops ille, secans, et exta eximens et cor protrahens, et sanguinem adfundens altari, et nihil non pium

ἐπιτελῶν; ἐπὶ πᾶσι δὲ πῦρ ἀνακαύσας ἐπέθηκε φέρων αὐτῇ δορᾷ τὴν αἶγα, καὶ αὐτοῖς ἐρίοις τὸ πρόβατον. ἡ δὲ κνίσσα θεσπέσιος, καὶ ἱεροπρεπὴς χωρεῖ ἄνω, καὶ ἐς αὐτὸν τὸν ἐρανὸν διασκίδναται ἠρέμα. ὁ μέν γε Σκύθης, καὶ πάσας τὰς θυσίας ἀφεὶς, καὶ ἡγησάμενος ταπεινὰς, αὐτὰς ἀνθρώπας τῇ Ἀρτέμιδι παρίσησι· καὶ ἄτω ποιῶν ἀρέσκει τῇ θεῷ.

Ταῦτα μὲν ἴσως μέτρια, καὶ τὰ ὑπ' Ἀσσυρίων γιγνόμενα, καὶ ὑπὸ Φρυγῶν, καὶ Λυδῶν. ἢν δ' ἐς τὴν Αἴγυπτον ἔλθῃς, τότε δὴ τότε ὄψει πολλὰ τὰ σεμνὰ, καὶ ὡς ἀληθῶς ἄξια τοῦ ἐρανοῦ. κριοπρόσωπον μὲν τὸν Δία· κυνοπρόσωπον δὲ τὸν βέλτιςον Ἑρμῆν, καὶ τὸν Πᾶνα ὅλον

perficiens: denique vero igni accenſo imponit ipſam cum pelle capram, et ouem cum ſua ſibi lana. Tum nidor ille ſanctus adeo ac Deo dignus alta petit, et in ipſum coelum paulatim diffunditur. At Scytha relictis hoſtiis omnibus, quas humiles putat, ipſos homines ad aram Dianae ſiſtit, eoque facto Deae placet.

14. At iſta forte mediocria non minus his, quae apud Aſſyrios fiunt et Phrygas Lydosque. In Aegyptum quidem ſi veneris, tum ſane, tum videbis magnifica multa et vere digna coelo: arietina facie Iouem, canina praeclarum illum Mercurium, et Pana caprum vsque

ὅλον τράγον, καὶ Ἶβιν τινὰ, καὶ κροκόδειλον ἕτερον, καὶ πίθηκον.

Εἰδ' ἐθέλοις καὶ ταῦτα δαήμεναι ὄφρ' εὖ εἰδῇς, ἀκάσῃ πολλῶν σοφιστῶν, καὶ γραμματέων, καὶ προφητῶν ἐξυρημένων, διηγεμένων, (πρότερον δέ, φησιν ὁ λόγος, Θύρας δ' ἐπίθεσθε βέβηλοι), ὡς ἄρα ὑπὸ τῶν πολεμίων, καὶ τῶν γιγάντων τὴν ἐπανάστασιν οἱ θεοὶ φοβηθέντες ἧκον ἐς τὴν Αἴγυπτον, ὡς δὴ ἐνταῦθα λησόμενοι τὰς πολεμίας. εἶθ' ὁ μὲν αὐτῶν ὑπέδυ τράγον· ὁ δὲ κριὸν ὑπὸ τὰ δέας. ὁ δὲ θηρίον, ἢ ὄρνεον· διὸ δὴ εἰσέτι καὶ νῦν φυλάττεσθαι τὰς τότε μορφὰς τοῖς θεοῖς. ταῦτα γὰρ ἀμέλει

vsque quaque: et aliquem eorum Ibin videbis, crocodilum alium, et simiam.

Haec si nosse velis, vt sint tibi cognita plane, audies sophistas multos et scribas, et raso capite Prophetas, qui tibi enarrent edicto prius, Valuis arcete profanos! qui tibi enarrent, inquam, vt ab hostibus et gigantibus seditionem metuentes Dii in Aegyptum venerint, vbi latere se sperarent ab hostibus, deinde vnus illorum caprum subierit, arietem prae metu alius, bestiam *quamcunque* alius, aut auem: hancque ob causam illas formas hodie quoque seruari Diis. Haec nimirum in pene-

λει ἐν τοῖς ἀδύτοις ἀπόκειται γραφέντα πρὶν ἢ πρὸ ἐτῶν μυρίων.

Αἱ δὲ θυσίαι καὶ παρ' ἐκείνοις αἱ αὐταί. πλὴν ὅτι πενθοῦσι τὸ ἱερεῖον, καὶ κόπτονται περιστάντες ἤδη πεφονευμένον· οἱ δὲ καὶ θάπτουσι μόνον ἀποσφάξαντες. ὁ μὲν γὰρ Ἄπις, ὁ μέγιστος θεὸς αὐτοῖς, ἂν ἀποθάνῃ, τίς ἔτω περὶ πολλοῦ ποιεῖται τὴν κόμην, ὅστις ἐκ ἀπεξύρησε, καὶ ψιλὸν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τὸ πένθος ἐπεδείξατο, κἂν τὸν Νίσου ἔχῃ πλόκαμον τὸν πορφυροῦν; ἔστι δὲ ὁ Ἄπις ἐξ ἀγέλης θεὸς, ἐπὶ τῷ προτέρῳ χειροτονούμενος, πολὺ καλλίων, καὶ σεμνότερος τῶν ἰδιωτῶν βοῶν. ταῦτα ἔτω γιγνόμενα, καὶ ὑπὸ τῶν πολλῶν πιστευόμενα, δεῖσθαί

penetralibus templorum repoſita ſeruantur, ſcripta ante decies millè amplius annos.

15. Caeterum ſacrificia etiam apud illos eadem, niſi quod lugent hoſtiam, et plangunt circumſtantes modo mactatam, alii vero eam ſepeliunt, contenti iugulaſſe. Maximus quidem illorum Apis Deus ſi moriatur, quis tanti facit comam, quin rondeat, et nudum in capite luctum prae ſe ferat, ſi vel purpureum Niſi cirrum habeat. Eſt porro Apis de grege Deus, priori illi ſuffectus, honeſtior longe vulgaribus (*priuatis*) bubus et auguſtior. Haec quae ita fiunt, et a vulgo creduntur, reprehenſore

σθαί μοι δοκεῖ τᾶ μὲν ἐπιτιμήσοντος ἀδενὸς, Ἡρακλείτᾳ δέ τινος, ἢ Δημοκρίτᾳ, τᾶ μὲν γελασομένᾳ τὴν ἄνοιαν αὐτῶν, τᾶ δὲ τὴν ἄγνοιαν ὀδυρομένᾳ.

fore opus habere mihi non videntur, sed vel Heraclito quodam vel Democrito, quorum alter amentiam illorum rideat, ignorantiam alter deploret.

Βίωνι) Πρᾶσις.

ΖΕΥΣ. Σὺ μὲν διατίθει τὰ βάθρα, καὶ παρασκεύαζε τὸν τόπον τοῖς ἀφικνουμένοις·

Vitarum Auctio.

IVP. Tu ſcamna diſpone, et locum para aduenientibus, tu colloca adductas ordine

1. Βίων] *Vitas* interpretari hic et in ipſo libello βίας non dubitaui. Retinet βίος ſolennem et frequentiſſimum intellectum, quo vitae rationem, profeſſionemque adeo notat: niſi quod Satyrica proſopopoeia hic vitae et inſtituta ponuntur vt perſonae. Βίος nimirum Πυθαγορικὸς, vt hoc vtar, eſt perſona omnium, qui ſe Pythagoricos dicunt;

μένοις· σὺ δὲ ϛῆσον ἐξῆς παραγαγὼν τὰς βίας· ἀλλὰ κοσμήσας πρότερον, ὡς εὐπρόσωποι φανῶνται, καὶ ὅτι πλείϛας ἐπάξονται. σὺ δὲ ὦ Ἑρμῆ, κήρυττε, καὶ συγκάλει ἀγαθῇ τύχῃ τὰς ὠνητὰς ἤδη παρεῖναι πρὸς τὸ πωλητήριον. ἀποκηρύξομεν δὲ βίας φιλοσόφας παντὸς εἴδους, καὶ προαιρέσεων ποικίλων. εἰ δέ τις ἂν ἔχει τοπαραυτίκα τἀργύριον καταβαλέσθαι 2), εἰς νέωτα ἐκτίσει, καταϛήσας ἐγγυητήν. ΕΡΜ. Πολλοὶ

ordine vitas: ſed exorna ante, vt formoſae videantur, et emtores quam plurimos alliciant. Tu vero, Mercuri, praeconium fac, et iube, quod bene vertat! emtores iam adeſſe ad lapidem (*ſorum*). Praeconio autem vendemus vitas Philoſophas omnis generis, et ſectarum diuerſarum. Si quis vero praeſentem pecuniam numerare non poſſit, fideiuſſore dato, proximo anno ſoluet.

dicunt. Interim ſubinde dentes ſtringit Lucianus in acta et ſermones ipſorum veterum Philoſophorum. Hoc tota dialogi ratio ingerit, hoc proximus, ἀναβιοῦντες, cogit. *Geſner.*

2. Καταβαλέσθαι] Hoc verbum Attice eleganter pro ἐκτίνειν, *ſoluere* vſurpatur. *Noſter* in Dial. Meretr. καταβαλέσθαι ἀργύριον. *Thom. Mag.* Καταβολὴ, ἡ ἔκτισις. *Bos.*

Πολλοὶ συνίασιν· ὥςε χρὴ μὴ διατρίβειν, μηδὲ κατέχειν αὐτός. ΖΕΥΣ. Πωλῶμεν ἄν.

ΕΡΜ. Τίνα θέλεις πρῶτον παραγάγωμεν; ΖΕΥΣ. Τουτονὶ τὸν κομήτην, τὸν Ἰωνικόν, ἐπεὶ καὶ σεμνός τις εἶναι φαίνεται. ΕΡΜ. Οὗτος ὁ Πυθαγορικὸς, κατάβηθι, καὶ πάρεχε σαυτὸν ἀναθεωρεῖν τοῖς συνειλεγμένοις. ΖΕΥΣ. Κήρυττε δή. ΕΡΜ. Τὸν ἄριςον βίον πωλῶ ;), τὸν σεμνότατον, τίς ὠνήσεται; τίς ὑπὲρ ἄνθρωπον εἶναι βέλεται; τίς εἰδέναι τὴν τοῦ

uet. MERC. Multi conueniunt: nihil cunctandum est, neque illos retinendum. IVP. Vendamus ergo.

2. MERC. Quem vis primum producamus? IVP. Comatum huncce Ionicum, etenim honestus esse videtur. MERC. Heus tu, Pythagorice, descende, perspiciendum te praebe congregatis. IVP. Iam fac praeconium. MERC. Optimam vitam vendo, honestissimam, quis emet? Quis supra hominis conditionem extolli vult, quis nosse concor-

3. Ἄριςον βίον πωλῶ] Rectius vertas, *vita optimum, vita virilem, generosum, liberum:* hoc est, qui optime viuit, qui viriliter, generose, non effoeminate, libere viuit. *Gracu.*

τοῦ παντὸς ἁρμονίαν, καὶ ἀναβιῶναι πάλιν; ΑΓΟ. Τὸ μὲν εἶδος, ἐκ ἀγεννής. τί δὲ μάλιστα οἶδεν; ΕΡΜ. Ἀριθμητικὴν, ἀστρονομίαν, τερατείαν, γεωμετρίαν, μαγικὴν, γοητείαν. μάντιν ἄκρον βλέπεις. ΑΓΟ. Ἔξεστιν αὐτὸν ἀνακρίνειν; ΕΡΜ. Ἀνάκρινε ἀγαθῇ τύχῃ.

ΑΓΟ. Ποδαπὸς εἶ σύ; ΠΥΘ. Σάμιος. ΑΓΟ. Πᾶ δὲ ἐπαιδεύθης; ΠΥΘ. Ἐν Αἰγύπτῳ, παρὰ τοῖς ἐκεῖ σοφοῖς. ΑΓΟ. Φέρε δὴ, ἢν πρίωμαί σε, τί με διδάξεις; ΠΥΘ. Διδάξω μὲν ἐδὲν, ἀναμνήσω δέ. ΑΓΟ. Πῶς ἀναμνήσεις; ΠΥΘ. Καθαρὰν πρότερον τὴν ψυχὴν ἐργασάμενος, καὶ τὸν ἐπ' αὐτῇ ῥύπον ἐκκλύσας.

ΑΓΟ.

concordiam vniuersi, et reuiuiscere? EMTOR. Specie videtur haud illiberali. Quid vero maxime nouit? MERC. Arithmeticam, Astronomiam, Praestigias, Geometriam, Musicam, Imposturam. Vatem vides summum. EMT. Licetne interrogare hominem? MERC. Interroga, quod bene eueniat!

3. EMT. Cuias es? PYTH. Samius. EMT. Vbi institutus es? PYTH. In Aegypto apud sapientes, qui ibi sunt. EMT. Age si te emero, quid me docebis? PYTH. Equidem docebo te nihil, sed in memoriam tibi reuocabo. EMT. Quomodo istuc? PYTH. Purgando prius animam, et sordes illius eluendo.

EMT.

ΑΓΟ. Καὶ δὴ νόμισον ἤδη κεκαθάρθαι με, τίς ὁ τρόπος τῆς ἀναμνήσεως; ΠΥΘ. Τὸ μὲν πρῶτον, ἡσυχίη μακρὴ, καὶ ἀφωνίη, καὶ πέντε ὅλων ἐτέων λαλέειν μηδέν. ΑΓΟ. Ὥρα σοι ὦ βέλτιςε τὸν Κροίσε παῖδα παιδεύειν· ἐγὼ γὰρ λάλος, ἐκ ἀνδριὰς εἶναι βέλομαι. τί δὲ μετὰ τὴν σιωπὴν, ὅμως καὶ τὴν πενταετίαν; ΠΥΘ. Μεσαργίη καὶ γεωμετρίη ἐνασκήσεαι. ΑΓΟ. Χαρίεν λέγεις, εἰ πρότερον κιθαρῳδὸν γενόμενον, κᾶτα εἶναι σοφὸν χρή.

ΠΥΘ. Εἶτ' ἐπὶ τετέοισιν, ἀριθμέειν. ΑΓΟ. Οἶδα καὶ νῦν ἀριθμεῖν. ΠΥΘ. Πῶς ἀριθμέεις; ΑΓΟ. Ἕν, δύο, τρία, τέτταρα. ΠΥΘ. Ὁρᾷς, ἃ σὺ δοκέεις τέτταρα, ταῦτα δέκα

EMT. Pone nimirum me iam purgatum esse; quis modus reponendi in memoriam? PYTH. Primum quidem longa quies, et silentium, et quinque integris annis nihil quidquam loqui. EMT. Quin tu bone vir Croesi filium instituis. Ego quidem loquax esse volo, non statua. Sed tamen, quid post silentium, quid post quinquennium fiet? PYTH. In Musicis exercebere et Geometricis. EMT. Lepide narras, si prius fieri citharoedum oportet, tum deinde sapientem.

4. PYTH. Post haec deinde numerare. EMT. Noui iam nunc numerare. PYTH. Quomodo igitur numeras? EMT. Vnum, duo, tria, quatuor. PYTH. Vides, quae tu putas quatuor, ea

δέκα εἰσὶ, καὶ τρίγωνον ἐντελὲς, καὶ ἡμέτερον ὅρκιον; ΑΓΟ. Οὔ μὰ τὸν μέγιςον τοίνυν ὅρκον τὰ τέτταρα, ἅ ποτε θειοτέρας λόγας ἤκεσα, οὐδὲ μᾶλλον ἱερὰς. ΠΥΘ. Μετὰ δὲ ὦ ξεῖνε, εἴσεαι γῆς τε πέρι, καὶ ἠέρος, καὶ ὕδατος, καὶ πυρὸς, ἥτις αὐτέοισιν ἡ φορὴ· καὶ ὁκοῖα ἐόντα μορφὴν, καὶ ὅκως κινέονται. ΑΓΟ. Μορφὴν γὰρ ἔχει τὸ πῦρ, ἢ ἀὴρ, ἢ ὕδωρ; ΠΥΘ. Καὶ μάλα ἐμφανέα. οὐ γὰρ οἷά τε ἀμορφίη καὶ ἀσχημοσύνη κινέεσθαι. καὶ ἐπὶ τετέοισι δὲ, γνώσεαι τὸν θεὸν ἀριθμὸν ἐόντα, καὶ ἁρμονίην. ΑΓΟ. Θαυμάσια λέγεις.

ΠΥΘ. Πρὸς δὲ τοῖςδεσι τοῖσιν εἰρημένοισι, καὶ σεωυτὸν ἕνα δοκέοντα, καὶ ἄλλον ὁρεόμενον, καὶ

decem ſunt, et trigonum perfectum et noſtrum Iusiurandum. EMT. Ita me quaternio, maximum illud iusiurandum, vt non vnquam diuiniores nec ſacros magis ſermones audiui. PYTH. Poſt ea vero, hoſpes, ſcies de terra, et aëre, et aqua, et igne, quis motus illorum naturalis ſit, qua ſint forma, et quomodo moueantur? EMT. Formam igitur habet ignis, aut aër, aut aqua? PYTH. Et maxime quidem manifeſtam: alioquin, *Qui poſſent habituque et forma caſſa moveri?* Ad haec intelliges Deum numerum eſſe et harmoniam. EMT. Mira praedicas.

5. PYTH. Praeter ea quae dicta ſunt, etiam ipſum te, qui vnus videris, alium oculis cerni, alium

καὶ ἄλλον ἐόντα εἴσεαι. ΑΓΟ. Τί φῄς; ἄλλος εἰμὶ, καὶ ἐχ ἔτος, ὥσπερ νῦν πρὸς σὲ διαλέγομαι; ΠΥΘ. Νῦν μὲν ἔτος, πάλαι δὲ ἐν ἄλλῳ σώματι καὶ ἐν ἄλλῳ ὀνόματι ἐφαντάζεο· χρόνῳ δὲ αὖθις, ἐς ἄλλο μεταβήσεαι. ΑΓΟ. Τἔτο φῄς, ἀθάνατον ἔσεσθαί με, ἀλλαττόμενον ἐς μορφὰς πλείονας; ἀλλὰ τάδε μὲν ἱκανῶς.

Τὰ δ' ἀμφὶ δίαιταν, ὁποῖός τις εἶ; ΠΥΘ. Ψυχήϊον μὲν ἀδὲ ἔν τι σιτέομαι· τὰ δ' ἄλλα, πλὴν κυάμων. ΑΓΟ. Τίνος εἵνεκα μυσάττη τὲς κυάμες; ΠΥΘ. ἔκ' ἀλλ' ἱεροί εἰσι, καὶ θαυμαςὴ αὐτῶν ἡ φύσις. πρῶτον μὲν γὰρ τὸ πᾶν γονή εἰσι, καὶ ἢν ἀποδύσῃς κύαμον ἔτι χλωρὸν

alium autem esse cognosces. EMT. Quid ais? alium me esse, non illum ipsum, qui nunc tecum loquor? PYTH. Iam quidem hic es, olim vero in alio corpore, et sub nomine alio apparebas, cum tempore vero rursus in aliud corpus et nomen transibis. EMT. Hoc dicis, immortalem me futurum, mutandum in formas plures? Sed de his satis.

6. Quod ad victum qualis es? PYTH. Animalium edo nihil: sed reliqua exceptis fabis. EMTOR. Cur auersaris fabas? PYTH. Non auersor: sed sacrae sunt, et mira earum natura. Primum quantae sunt, genitura sunt. Si cute nudes fabam viridem,

χλωρὸν ἐόντα, ὄψεαι τοῖσιν ἀνδρείοισι μορίοισιν ἐμφερέα τὴν φυήν. ἑψηθέντι δὲ ἢν ἐπαφῆς τὴν σεληναίην νυξὶ μεμετρημένησιν, αἷμα ποιήσεις. τὸ δὲ μεῖζον, Ἀθηναίοισι νόμος, κυάμοισι τὰς ἀρχὰς αἱρέεσθαι, ΑΓΟ. Καλῶς πάντα ἔφης, καὶ ἱεροπρεπῶς. ἀλλ' ἀπόδυθι, καὶ γυμνὸν γάρ σε ἰδεῖν βέλομαι. ὦ Ἡράκλεις, χρυσᾶς αὐτῷ ὁ μηρός ἐςι. θεὸς, ἐ βροτός τις εἶναι φαίνεται· ὥςε ὠνήσομαι πάντως αὐτόν. πόσε τἆτον ἀποκηρύττεις; ΕΡΜ. Δέκα μνῶν. ΑΓΟ. Ἔχω, τοσάτε λαβών. ΖΕΥΣ. Γράφε τἆ ὠνησαμένε τἔνομα, καὶ ὅθεν ἐςίν. ΕΡΜ. Ἰταλιώτης, ὦ Ζεῦ, δοκεῖ τις εἶναι, τῶν ἀμφὶ Κρότωνα, καὶ Τάραντα, καὶ τὴν ταύτῃ Ἑλλά-

videbis eam virilibus membris figura similem, coctam vero si destituas, in aura certo numero noctium, sanguinem efficies. Quod vero maius, lex est Atheniensibus, fabarum suffragiis eligere magistratus. EMT. Praeclare omnia dixisti, et vt Sacris dignum est. Sed exue te, nam et nudum te videre volo. Hercules, aureum illi femur est! Deus, non mortalis aliquis esse videtur. Itaque omnino emendus est. Quanti illum praedicas? MERC. Decem minis. EMT. Meus igitur est, tanti enim emo. IVP. Scribe nomen emtoris et patriam. MERC. Videtur, Iupiter, Italicus esse de his qui circa Crotonem et Tarentum et illam Graeciam

Ἑλλάδα. καίτοι ἐκ εἷς, ἀλλὰ τριακόσιοι σχεδὸν ἐώνηνται κατὰ κοινὸν αὐτόν. ΖΕΤΣ. Ἀπαγέτωσαν· ἄλλον παραγάγωμεν.

ΕΡΜ. Βέλει τὸν αὐχμῶντα ἐκεῖνον, τὸν Ποντικόν; ΖΕΤΣ. Πάνυ μὲν ἔν. ΕΡΜ. Οὗτος, ὁ τὴν πήραν ἐξηρτημένος, ὁ ἐξωμίας, ἐλθὲ, καὶ περίϊθι ἐν κύκλῳ τὸ συνέδριον· βίον ἀνδρικὸν πωλῶ, βίον ἄριςον, καὶ γεννικὸν βίον ἐλεύθερον· τίς ὠνήσεται; ΑΓΟ. Ὁ κῆρυξ πῶς ἔφης; πωλεῖς τὸν ἐλεύθερον; ΕΡΜ. Ἔγωγε. ΑΓΟ. Εἶτα οὐ δέδιας μή σοι δικάσηται ἀνδραποδισμὲ, ἢ καὶ προκαλέσηταί σε ἐς Ἄρειον πάγον; ΕΡΜ. Οὐδὲν αὐτῷ μέλει τῆς πράσεως· οἴεται γὰρ εἶναι παντάπασιν

ciam habitant. Quamquam non vnus, ſed trecenti circiter emerunt communiter poſſidendum. IVP. Ducant. nos producamus alium.

7. MERC. Viſne ſqualidum illum Ponticum? IVP. Prorſus ita volo. MERC. Heus tu peram ſuſpenſe, exferte humerum, veni, circumi hunc conſeſſum. Virilem vitam vendo, vitam praeclaram et generoſam, vitam liberalem: ecquis emet? EMT. Quid ais, praeco? liberum tu hominem vendis? MERC. Equidem. EMT. Et non metuis, ne dicam tibi impingat plagii, aut in Areopagum te in ius vocet? MERC. Nihil ſua referre putat, ſi vendatur. Putat enim vbiuis ſe eſſe

τάπασιν ἐλεύθερος. ΑΓΟ. Τί δ' ἂν τις αὐτῷ χρήσαιτο, ῥυπῶντι, καὶ ἔτω κακοδαιμόνως διακειμένῳ; πλὴν εἰ μὴ σκαπανέα γε καὶ ὑδροφόρον αὐτὸν ἀποδεικτέον. ΕΡΜ. Οὐ μόνον, ἀλλὰ καὶ ἢν θυρωρεῖν αὐτὸν ἐπιςήσῃς, πολὺ πιςοτέρῳ χρήσῃ τῶν κυνῶν. ἀμέλει, κύων αὐτῷ καὶ τἔνομα. ΑΓΟ. Ποδαπὸς δέ ἐςι, καὶ τίνα τὴν ἄσκησιν ἐπαγγέλλεται; ΕΡΜ. Αὐτὸν ἐρῇ· κάλλιςον γὰρ ἔτω ποιεῖν. ΑΓΟ. Δέδια τὸ σκυθρωπὸν αὐτῇ, καὶ κατηφὲς, μή με ὑλακτήσῃ προσελθόντα, ἢ καὶ νὴ Δία δάκῃ γε. ἐχ ὁρᾷς ὡς διῆρκε τὸ ξύλον, καὶ συνέσπακε τὰς ὀφρῦς, καὶ ἀπειλητικόν τι καὶ χολῶδες ὑποβλέπει; ΕΡΜ. Μὴ δέδιθι· τιθασσὸς γάρ ἐςι.

ΑΓΟ.

liberum. EMT. Quis vſus eſſe poſſit hominis ſqualidi, et male adeo a fortuna habiti, niſi forte foſſorem aut aquarium facere velimus. MERC. Non hoc ſolum, ſed ſi ianuae cuſtodem illum imponas, multo quam ſunt canes fideliori illo vteris: et ſane cani ei nomen eſt. EMT. Cuias eſt, aut cuius rei vſum et exercitationem promittit? MERC. Ipſum interroga, id enim optimum factu erit. EMT. Metuo truculentum hominis vultum atque triſtem, ne allatret me accedentem, aut plane etiam mordeat. Nonne vides, vti clauam ſuſtulit et ſupercilia contraxit, et minax quiddam ac bilioſum obtuetur. MERC. Noli timere. cicur eſt.

8. EMT.

ΑΓΟ. Τὸ πρῶτον, ὦ βέλτιστε, ποδαπὸς εἶ; ΔΙΟ. Παντοδαπός. ΑΓΟ. Πῶς λέγεις; ΔΙΟ. Τὸ κόσμε πολίτην ὁρᾷς. ΑΓΟ. Ζηλοῖς δέ τινα; ΔΙΟ. Τὸν Ἡρακλέα. ΑΓΟ. Τί ἓν ἐχὶ καὶ λεοντῆν ἀμπέχῃ; τὸ μὲν γὰρ ξύλον ἔοικας αὐτῷ. ΔΙΟ. Τατί μοι λεοντῆ τὸ τριβώνιον. στρατεύομαι δὲ ὥσπερ ἐκεῖνος ἐπὶ τὰς ἡδονὰς, ἀκελευστὸς, ἀλλ' ἑκάστοις, ἐκκαθάραι τὸν βίον προαιρούμενος. ΑΓΟ. Εὖγε τῆς προαιρέσεως. ἀλλὰ τί μάλιστα εἰδέναι σε Φῶμεν; ἢ τίνα τὴν τέχνην ἔχεις; ΔΙΟ. Ἐλευθερωτής εἰμι τῶν ἀνθρώπων, καὶ ἰατρὸς τῶν παθῶν. τὸ δ' ὅλον, ἀληθείας καὶ παῤῥησίας προφήτης 4) εἶναι βούλομαι.

ΑΓΟ.

8. EMT. Primum, bone vir, cuias es? DIOG. Omnigena. EMT. Quid ais? DIOG. Mundi ciuem vides. EMT. Quem sectaris? DIOG. Herculem. EMT. Quin igitur et Leoninam sumis? Nam ad clauam quod pertinet, similis ei videris. DIOG. At leonina mihi est detritum hoc palliolum: bellúm autem gero, vt ille, contra voluptates, non (*tamen vt ille alieno*) iussu, sed mea sponte, qui repurgare illis vitam instituerim. EMT. Laudo propositum. Sed quid maxime scire te dicamus? aut quam artem habes? DIOG. Liberator sum hominum, et medicus affectionum; in vniversum autem veritatis, et libertatis in loquendo Praeco esse volo.

4. Προφήτης] *Antistitem* hic verti προφήτην voluit

ΑΓΟ. Ἄγε, ὦ προφῆτα, ἢν δὲ πρίωμαί σε, τίνα με τὸν τρόπον διασκήσεις; ΔΙΟ. Πρῶτον μὲν παραλαβὼν σε, καὶ ἀποδύσας τὴν τρυφήν, καὶ ἀπορίᾳ συγκατακλείσας, τριβώνιον περιβαλῶ. μετὰ δὲ, πονεῖν καὶ κάμνειν καταναγκάσω, χαμαὶ καθεύδοντα, καὶ ὕδωρ πίνοντα, καὶ ὧν ἔτυχε πιμπλάμενον. τὰ δὲ χρήματα, ἢν ἔχῃς, ἐμοὶ πειθόμενος, ἐς τὴν θάλατταν φέρων ἐμβαλεῖς. γάμε δ' ἀμελήσεις, καὶ παίδων, καὶ πατρίδος· καὶ πάντα σοι λῆρος ἔσαι· καὶ τὴν πατρῴαν οἰκίαν ἀπολιπὼν, ἢ τά-

9. EMT. Age, Praeco, si te emero, qua me ratione docebis? DIOG. Cum primum te accepero, et deliciis exutum, cum inopia conclusero, palliolo te amiciam, deinde opus facere, et elaborare te cogam, humi dormientem inter haec, aquam bibentem, et obuio primum facillimoque cibo implendum. Opes autem si quas habeas, mihi obsecutus in mare abiicies: tum matrimonium, et liberos et patriam negliges, et nugas putabis omnia: relictaque domo paterna, aut

voluit in thesauro Stephanus; sed mihi videbatur, hic non tam sacrum quoddam aut templum animo obuersatum scriptoris, quam vocem Cynici, denuntiantem omnibus libertatem. Est enim *πρόφημι* etiam *proloquor*, *praedico*. Gesner.

ἢ τάφον οἰκήσεις, ἢ πυργίον ἔρημον, ἢ καὶ πίθον. ἡ πήρα δέ σοι θέρμων ἔσαι μεστὴ, καὶ ὀπισθογράφων βιβλίων. καὶ ὅτως ἔχων, εὐδαιμονέςερος εἶναι φήσεις τοῦ μεγάλου βασιλέως. ἢν μαςιγοῖ δέ τις, ἢ ςρεβλοῖ, τέτων οὐδὲν ἀνιαρὸν ἡγήσῃ. ΑΓΟ. Πῶς τοῦτο φῆς τὸ μὴ ἀλγεῖν μαςιγούμενον; οὐ γὰρ χελώνης, ἢ καράβου τὸ δέρμα περιβέβλημαι. ΔΙΟ. Τὸ Εὐριπίδειον ἐκεῖνο ζηλώσεις, μικρὸν ἐναλλάξας. ΑΓΟ. Τὸ ποῖον. ΔΙΟ. Ἡ φρὴν σοι ἀλγήσει, ἡ δὲ γλῶσσα ἔσαι ἀνάλγητος.

Ἃ δὲ μάλιςα δεῖ προσεῖναι, ταῦτά ἐςιν· ἰταμὸν χρὴ εἶναι, καὶ θρασὺν, καὶ λοιδορεῖσθαι

aut ſepulcrum inhabitabis, aut deſertam turriculam, aut dolium denique. Caeterum pera tibi lupinorum plena erit, et librorum in tergo etiam ſcriptorum. Ita conſtitutus beatiorem te magno rege (*Perſarum*) putabis. Si vero flagris te caedat aliquis, aut torqueat, nihil horum moleſtum iudicabis. EMT. Quid ais? non dolere flagris licet caeſum? Equidem non teſtudinis neque cancri teſta circumdatus ſum. DIOG. Euripidis illud parua mutatione deflexum aemulabere. EMT. Quodnam? DIOG. Animus dolet, dolore lingua ſed vacat.

10. Porro quae maxime adeſſe tibi debent, haec ſunt. Improbum oportet eſſe, et audacem, et

ρεῖσθαι πᾶσιν ἑξῆς, καὶ βασιλεῦσι, καὶ ἰδιώταις. ἄτω γὰρ ἀποβλέψονταί σε, καὶ ἀνδρεῖον ὑπολήψονται. βάρβαρος δὲ ἡ φωνὴ ἔσται, καὶ ἀπηχὲς τὸ φθέγμα, καὶ ἀτεχνῶς ὅμοιον κυνί· καὶ πρόσωπον δὲ ἐντεταμένον, καὶ βάδισμα, τοιούτῳ προσώπῳ πρέπον. καὶ ὅλως, θηριώδη τὰ πάντα, καὶ ἄγρια. αἰδὼς δὲ, καὶ ἐπιείκεια, καὶ μετριότης ἀπέσω. καὶ τὸ ἐρυθριᾶν ἀπόξυσον 5) τὲ προσώπε παντελῶς. δίωκε δὲ τὰ πολυανθρωπότατα τῶν χωρίων. καὶ ἐν αὐτοῖς

conuiciari ordine omnibus regibus pariter et priuatis: ita enim oculos in te coniicient, fortemque te virum putabunt. Porro barbara vox erit, et absona loquela, et plane cani similis: vultus contentus ac rigidus, incessus, qui vultum talem deceat: verbo, fera omnia et agrestia. Pudor vero et aequitas et mediocritas abesto: frontem perfricare ne satis habe, sed abrade penitus. Loca sequere celeberrima, et in his

5. Ἀπόξυσον] Puto me in versione vim verborum sic satis adsecutum esse. Vult funditus exstirpari pudorem, q. d. *abrade ipsum erubescere* Forte praeferant alii Erasmi interpretationem, *erubescendi facilitatem de facie prorsus abstergas.* Sed non de sola facilitate hic sermo est; et *abstergere*, si cum ἀποξέω comparetur, parum vehemens. *Gesner.*

τοῖς τέτοις μόνος, καὶ ἀκοινώνητος εἶναι θέλε, μὴ Φίλον, μὴ ξένον προσιέμενος 6)· κατάλυσις γὰρ τὰ τοιαῦτα τῆς ἀρχῆς. ἐν ὄψει δὲ πάντων, ἃ μηδ' ἰδίᾳ ποιήσειεν ἄν τις, θαῤῥεῖν ποίει, καὶ τῶν ἀφροδισίων αἱρεῖ τὰ γελοιότατα· καὶ τέλος, ἤν σοι δοκῇ, πολύποδα ὠμὸν, ἢ σηπίαν φαγὼν, ἀπόθανε. ταύτην σοι τὴν εὐδαιμονίαν προξενεῖμεν.

ΑΓΟ. Ἄπαγε. μιαρὰ γὰρ, καὶ ἀν ἀνθρώπινα λέγεις. ΔΙΟ. Ἀλλὰ ῥᾴσά γε, ὦ ἄτος, καὶ

his ipsis solus et insociabilis esse postula, neque amico admisso neque hospite. In hoc enim inest regni illius tui interitus. In conspectu omnium ea fac animose, quae neque solus aliquis temere suscipiat, et Venerem exerce maxime ridiculam. Tandem si e re videbitur, crudo Polypo aut sepia deuorata mortem oppete. Hanc tibi propinamus felicitatem.

II. EMT. Apage impura narras, et ab humanitate abhorrentia. DIOG. Sed heus tu facillima,

6. Μὴ ξένον προσιέμενος] Προσίεσθαί τινα est *aliquem ad se admittere, aditum conueniendi dare alicui. Aelian.* lib. IX. V. H. c. 3. Κλεῖτος δὲ, εἴποτε μέλλοι τισὶ χρηματίζειν, ἐπὶ πορφυρῶν βαδίζων εἱμάτων τὰς δεομένας προσίετο. *Clitus vero, si quando auditurus erat quosdam, inambulans stragulis purpureis, admittebat desiderantes.* Bos.

καὶ πᾶσιν εὐχερῆ μετελθεῖν. ἐ γάρ σοι δεήσει παιδείας, καὶ λόγων, καὶ λήρων, ἀλλ' ἐπίτομος αὕτη σοι πρὸς δόξαν ἡ ὁδός. καὶ ἰδιώτης 7) γὰρ ἂν ἦς, ἤτοι σκυτοδέψης, ἢ ταριχοπώλης, ἢ τέκτων, ἢ τραπεζίτης, ἐδέν σε κωλύσει θαυμάσιον εἶναι, ἢν μόνον ἡ ἀναίδεια, καὶ τὸ θράσος παρῇ, καὶ λοιδορεῖσθαι καλῶς ἐκμάθῃς. ΑΓΟ. Πρὸς ταῦτα μὲν ἐ δέομαί σε. ναύτης δ' ἂν ἴσως ἢ κηπωρὸς ἐν καιρῷ γένοιο· καὶ ταῦτα, ἢν ἐθέλῃ σε ἀποδόσθαι ἑκτοσὶ τὸ μέγιςον δύ'

lima, et quae nullo negotio vnusquisque obeat. Neque enim opus tibi erit eruditione, et litteris et nugis, sed compendiaria ista tibi ad gloriam via. Licet enim idiota fueris vel cerdo, aut salsamentarius, aut faber, aut argentarius, nihil prohibebit admirabilem te esse, modo impudentia audaciaque adsint, et conuiciari praeclare didiceris. EMT. Ad ista quidem te non opus habeo: verum nauta forte, aut olitor, opportune fias, idque, hic si duobus summum obolis te vendere

7. Ἰδιώτης] Non nego: *ἰδιώτην βίον* significare aliquando simpliciter vitam priuatam. hic vero pro vita *rudi*, *indocta*, *impolita*, *inculta*, quia opponitur sapientiae studio. Sic homo rudis et ignarus significatnr *Hermotimo* p. 61. Sic apud Latinos quoque *intelligenti* et *ingenioso* opponitur *Idiota*. Iensius.

δύ' ὀβολῶν. ΕΡΜ. Ἔχε λαβών· καὶ γὰρ ἄσμενοι ἀπαλλαξόμεθα, ἐνοχλοῦντος αὐτῷ, καὶ βοῶντος, καὶ ἅπαντας ἀπαξαπλῶς ὑβρίζοντος καὶ ἀγορεύοντος κακῶς.

ΖΕΥΣ. Ἄλλον κάλει τὸν Κυρηναῖον, τὸν ἐν τῇ πορφυρίδι, τὸν ἐςεφανωμένον. ΕΡΜ. Ἄγε δὴ πρόσεχε πᾶς. πολυτελὴς τὸ χρῆμα, καὶ πλεσίων δεόμενον. βίος ἔτος ἡδὺς, βίος τρισμακάριος. τίς ἐπιθυμεῖ τρυφῆς; τίς ὠνεῖται τὸν ἁβρότατον; ΑΓΟ. Ἐλθὲ σύ, καὶ λέγε ἅπερ εἰδὼς τυγχάνεις. ὠνήσομαι γάρ σε, ἢν ὠφέλιμος ᾖς. ΕΡΜ. Μὴ ἐνόχλει αὐτὸν ὦ βέλτιςε, μηδ' ἀνάκρινε· μεθύει γάρ. ὥςε ἂν ἂν ἀποκρίναιτό σοι, τὴν γλῶτταν, ὡς ὁρᾷς, διολι-

dere voluerit. MERC. Habe tibi hominem. Gaudemus enim illo liberari, qui moleſtiam nobis faceſſat, et clamet, et in vniuerſum omnibus inſultet atque maledicat.

12. IVP. Alium voca, Cyrenaeum illum, purpura illum indutum, coronatum. MERC. Age ergo, attende quisquis es: res pretioſa et locupletem emtorem deſiderans. Haec vita ſuauis, vita ter beata. ecquis voluptatis cupidus eſt; quis emit delicatiſſimum? EMT. Huc veni, et dic quae noſti, emam enim te, ſi frugi fueris. MERC. Noli moleſtiam ei faceſſere, o bone, nec interroga, ebrius enim eſt, ita vt ne reſpondere quidem poſſit, labante, vt vides, lingua.

διολισθαίνων. ΑΓΟ. Καὶ τίς ἂν εὖ φρονῶν, πρίαιτο διεφθαρμένον ἅτω καὶ ἀκόλαςον ἀνδράποδον; ὅσων δὲ καὶ ἀπόζει μύρων· ὡς δὲ, καὶ σφαλερὸν βαδίζει, καὶ περαφορον. ἀλλὰ πῶν σὺ, ὦ Ἑρμῆ, λέγε ὁπόσα πρόσεςιν αὐτῷ, καὶ ἃ μετκὼν τυγχάνει. ΕΡΜ. Τὸ μὲν ὅλον συμβιῶναι δεξιὸς, καὶ συμπιεῖν ἱκανὸς, καὶ κωμάσαι μετὰ αὐλητρίδος ἐπιτήδειος ἐρῶντι καὶ ἀσώτῳ δεσπότῃ. τἄλλα δὲ πεμμάτων ἐπιςήμων, καὶ ὀψοποιὸς ἐμπειρότατος. καὶ ὅλως σοφιςὴς ἡδυπαθείας· ἐπαιδεύθη μὲν ἐν Ἀθήναις· ἐδούλευσε δὲ καὶ περὶ Σικελίαν τοῖς τυράννοις, καὶ σφόδρα ἠυδοκίμει παρ' αὐτοῖς. τὸ δὲ κεφάλαιον τῆς προαιρέσεως, ἁπάντων καταφρονεῖν, ἅπασι χρῆσθαι, πανταχόθεν ἐρανί-

lingua. EMT. Et quis bene ſanus emat corruptum adeo et nequam mancipium? quot vero olet unguenta! vt incerto labantique pede incedit, et extra viam fertur! Interim vel tu dic, o Mercuri, quae ſint in illo, et quae tractet. MERC. In vniuerſum conuiua dexter eſt, et compotationi aptus, et qui commiſſetur cum tibicina apud amatorem herum et luxurioſum. Caeterum bellariorum coquendorum ſciens, et obſoniorum peritiſſimus, et omnino voluptatis magiſter. Inſtitutus Athenis ſeruiit tyrannis in Sicilia, quorum gratia floruit. Summa autem illius inſtituti, contemnere omnia, vti omnibus, vndique

ἐρανίζεσθαι τὴν ἡδονήν. ΑΓΟ. Ὥρα σοι ἄλλον περιβλέπειν τῶν πλουσίων τούτων, καὶ πολυχρημάτων· ἐγὼ δὲ οὐκ ἐπιτήδειος ἱλαρὸν ὠνεῖσθαι βίον. ΕΡΜ. Ἄπρατος ἔοικεν, ὦ Ζεῦ, οὗτος ἡμῖν μένειν.

ΖΕΥΣ. Μετάστησον· ἄλλον παράγαγε· μᾶλλον δὲ τὼ δύο τούτω, τὸν γελῶντα τὸν Ἀβδηρόθεν, καὶ τὸν κλαίοντα τὸν ἐξ Ἐφέσου. ἅμα γὰρ αὐτὼ πεπρᾶσθαι βούλομαι. ΕΡΜ. Κατάβητον ἐς τὸ μέσον. τὼ ἀρίστω βίω πωλῶ· τὼ σοφωτάτω πάντων ἀποκηρύττομαι. ΑΓΟ. Ὦ Ζεῦ, τῆς ἐναντιότητος. ὁ μὲν οὐ διαλείπει γελῶν, ὁ δέ τινα ἔοικε πενθεῖν· δακρύει γὰρ τοπαράπαν. τί ταῦτ', ὦ οὗτος, τί γελᾷς;

ΔΗΜ.

que corrogare voluptatem. EMT. Circumspiciendus tibi erit alius emtor, de diuitibus illis et pecuniosis; equidem hilarem adeo vitam emere non possum. MERC. Videtur hic non vendibilis esse et apud nos mansurus, Iupiter.

13. IVP. Transire illum in alteram partem iube. Produc alium, quin illos duo ridentem alterum ex Abdera, et ex Epheso alterum ploratorem: ambo enim vna vendi volo. MERC. Descendite in medium. Vitas optimas vendo, sapientissimos omnium praedico venales. EMT. Quantum, Iupiter, inter se distant, alter ridere non desinit; lugere alter aliquem videtur, ita plorat perpetuo. Heus tu, quid hoc sibi vult? Quid rides?

DEM.

ΔΗΜ. Ἐρωτᾷς; ὅτι μοι γελοῖα πάντα δοκέει τὰ πράγματα ὑμέων, καὶ αὐτοὶ ὑμέες. ΑΓΟ. Πῶς λέγεις; καταγελᾷς ἡμῶν ἁπάντων, καὶ παρ' ἀδὲν τιθεσαι τὰ ἡμέτερα πράγματα; ΔΗΜ. Ὧδε ἔχει. σπουδαῖον γὰρ ἐν αὐτέοισιν ἀδέν. κενὰ δὲ τὰ πάντα, καὶ ἀτόμων φορὴ, καὶ ἀπειρίη 8). ΑΓΟ. Οὔμενοῦν, ἀλλὰ σὺ κενὸς ὡς ἀληθῶς, καὶ ἄπειρος. ὦ τῆς ὕβρεως, ἀ παύσῃ γελῶν.

Σὺ δὲ τί κλαεις ὦ βέλτιστε; πολὺ γὰρ οἴομαι κάλλιον σοὶ προσλαλεῖν. ΗΡΑΚ. Ἡγέομαι γὰρ,

DEM. Rogas? ridiculae mihi videntur res vestrae omnes et vos ipsi. EMT. Ain tu? Omnes tu nos rides, nihili tu putas res nostras omnes? DEM. Sic est. Serium enim in iis nihil quidquam: vana omnia, atomorum impetus, imperitia. EMT. Enim vero tu vanus es re vera et imperitus. O insolentiam! ridere non desines.

14. Tu vero, vir bone, quid ploras? multo enim melius credo, te alloqui. HERAC. Puto enim,

8. Ἀπειρίη] Caue hanc vocem de *imperitia* aut *ignoratione* intellexeris; immensum enim Democrito notat. Cic. I. de fin. *infinitio ipsa, quam ἀπειρίαν vocant, tota ab illo est*, i. e. Democrito. *du Soul.*

γὰρ, ὦ ξένε, τὰ ἀνθρώπινα πρήγματα οἰδυρά, καὶ δακρυώδεα, καὶ ἐδὲν αὐτέων ὅ, τι μὴ ἐπικήριον· τῷ δὴ οἰκτείρω τε σφέας καὶ ὀδύρομαι. καὶ τὰ μὲν παρεόντα ἐ δοκέω μεγάλα, τὰ δ' ὑστέρῳ χρόνῳ ἐσόμενα, πάμπαν ἀνιηρά. λέγω δὲ τὰς ἐκπυρώσιας καὶ τὴν τᾶ ὅλε συμφορήν. ταῦτ' ὀδύρομαι καὶ ὅτι ἔμπεδον ἐδὲν, ἀλλάκως εἰς κυκεῶνα πάντα συνειλέονται, καί ἐςι τωὐτὸ τέρψις, ἀτερψίη· γνῶσις, ἀγνωσίη· μέγα, μικρόν· ἄνω κάτω περιχορεύοντα, καὶ ἀμειβόμενα ἐν τῇ τᾶ αἰῶνος παιδιῇ. ΑΓΟ. Τί γὰρ ὁ αἰών ἐςι; ΗΡΑ. Παῖς παίζων, πεσσεύων, διαφερόμενος. ΑΓΟ. Τί δαὶ οἱ ἄνθρωποι; ΗΡΑ. Θεοὶ θνητοί. ΑΓΟ. Τί δαὶ οἱ θεοί;

enim, Hoſpes, res hominum queſtu et lacrymis dignas, neque quidquam earum non fato obnoxium: Hoc ſane nomine miſeror illas et defleo, et praeſentia quidem magna non arbitror: ſed quae in poſterum futura ſunt, ea demum triſtia, exuſtiones loquor, et vniuerſi calamitatem: haec deploro, et quod ſtabile nihil eſt ac firmum, ſed cinno quaſi quodam permiſta et confuſa feruntur, idemque ſunt delectatio et faſtidium, cognitio ignorantia, magnum paruum, ſurſum deorſum euntia, et vices in illo ſaeculi luſu permutantia. EMT. Quid igitur eſt ſaeculum? HER. Puer ludens, talos iactans, huc illuc vagans. EMT. Homines vero quid? HER. Dii mortales. EMT.

θεοί; ΗΡΑ. Ἄνθρωποι ἀθάνατοι. ΑΓΟ. Αἰνίγματα λέγεις ὦ ἄτος, ἢ γρίφες συντιθεῖς 9) ἀτεχνῶς γάρ, ὥσπερ ὁ Λοξίας, ἀδὲν ἀποσαφεῖς. ΗΡΑ. Οὐδὲν γάρ μοι μέλει ὑμέων. ΑΓΟ. Τοιγαρῶν ἀδὲ ὠνήσεταί σε εὖ φρονῶν. ΗΡΑ. Ἐγὼ δὲ κέλομαι πᾶσιν ἡβηδὸν 10) οἰμώζειν, τοῖσιν ὠνεομένοισι, καὶ τοῖσιν ἀκ ὠνεομένοισι. ΑΓΟ. Τετὶ τὸ κακὸν ἐ πόρῥω μελαγχολίας ἐςίν, ἀδ' ἕτερον ἔγωγε κὐτῶν ὠνήσομαι. ΕΡΜ. Ἄπρατοι καὶ ἄτοι μένεσιν. ΖΕΥΣ. Ἄλλον ἀποκήρυττε.

ΕΡΜ.

Dii vero? HER. Homines immortales. EMT. Aenigmata loqueris, mi homo, aut griphos nectis. Plane enim vt Loxias ille Apollo nihil clare dicis. HER. Nihil enim vos curo, EMT. Igitur neque ſanus quisquam te emerit. HER. Ego vero plorare iubeo omnes, maximos minimos,, emtores non emtores EMT. Morbus huius hominis ab atra bile non procul abeſt; neque vero alterum eorum emerim equidem. MERC. Neque igitur hi vendi poterunt. IVP. Praedica alium.

15. MERC.

9. Γρίφες συντιθεῖς] Griphi, quos memorat, ab aenigmatis non multum differunt, niſi quod doctrinam et eruditionem requirunt maiorem. De quibus lege, quae *Athenaeus* ſcripſit L. X. et *Caſaubono* obſeruationes ad eiusdem libri c. I. *du Soul.*

10. Ἡβηδὸν] *Suidas* reddit ἀθρόον i. e. *confertim, ſine diſcrimine.* Leedes.

ΕΡΜ. Βέλει τὸν Ἀθηναῖον ἐκεῖνον, τὸν ϛωμύλον; ΖΕΤΣ. Πάνυ μὲν ἔν. ΕΡΜ. Δεῦρ' ἐλθὲ σύ. βίον ἀγαθὸν, καὶ συνετὸν ἀποκηρύττομεν. τίς ὠνεῖται τὸν ἱερώτατον; ΑΓΟ. Εἰπέ μοι, τί μάλιϛα εἰδὼς τυγχάνεις; ΣΩΚ. Παιδεραϛὴς εἰμι, καὶ ϛοφὸς τὰ ἐρωτικά. ΑΓΟ. Πῶς ἔν ἐγὼ πρίωμαί σε; παιδαγωγὲ γὰρ ἐδεόμην, τῷ παιδὶ καλῷ ὄντι μοι. ΣΩΚ. Τίς δ' ἂν ἐπιτηδειότερος ἐμὲ γένοιτο συνεῖναι καλῷ; καὶ γὰρ ἐ τῶν σωμάτων ἐραϛὴς εἰμι, τὴν ψυχὴν δὲ ἡγέμαι καλήν. ἀμέλει 11), κἂν ὑπὸ ταὐτὸν

15. MERC. Vis Atheniensem illum, loquaculum? IVP. Ego vero volo. MERC. Huc tu transi. Vitam bonam et prudentem praedicamus. Quis emit sanctissimum? EMT. Dic mihi, quid maxime nosti? SOCR. Puerorum amator sum, et doctus artes amatorias. EMT. Quomodo igitur ego emam te? Paedagogo enim opus habebam pro puero quem pulchrum habeo. SOCR. Ecquis vero aptior me sit contubernalis pulchri? Neque enim corporum amator ego, animam pulchram iudico. Noli laborare si vel sub

 eadem

11. Ἀμέλει] Hic retinere vim suam potest verbum ἀμέλει, quod alias interiectione, aut aduerbio *adeo*, apud Latinos permutandum est. *Gesner.*

ταὐτὸν ἱμάτιόν μοι κατακέωντα, ἀκάσῃ αὐτῶν λεγόντων μηδὲν ὑπ' ἐμοῦ δεινὸν παθεῖν. ΑΓΟ. Ἄπιστα λέγεις, τὸ παιδεραστὴν ὄντα, μὴ πέρα τῆς ψυχῆς τι πολυπραγμονεῖν· καὶ ταῦτα, ὑπ' ἐξουσίας, ἐν τῷ αὐτῷ ἱματίῳ κατακείμενον.

ΣΩΚ. Καὶ μὴν ὀμνύω γέ σοι τὸν κύνα, καὶ τὴν πλάτανον ἔτω ταῦτ' ἔχειν. ΑΓΟ. Ἡρά-κλεις τῆς ἀτοπίας τῶν θεῶν. ΣΩΚ. Τί σὺ λέγεις; ἐ δοκεῖ σοι ὁ κύων εἶναι θεός; ἐχ ὁρᾷς τὸν Ἄνεβιν ἐν Αἰγύπτῳ ὅσος· καὶ τὸν ἐν ἐρα-νῷ Σείριον, καὶ τὸν παρὰ τοῖς κάτω Κέρβερον;

ΑΓΟ. Εὖ λέγεις, ἐγὼ δὲ διημάρτανον. ἀλ-λὰ τίνα βιοῖς τὸν τρόπον; ΣΩΚ. Οἰκῶ μὲν ἐμαυ-

eadem veste mecum pernoctarint, audias dicentes, nulla se iniuria a me affectos. EMT. Supra fidem sunt quae dicis: amatorem vltra animum nihil nugarum tentare, idque vbi plena eius rei sit facultas sub eadem veste iacenti.

16. SOCR. At ego canem tibi iuro et platanum, haec ita se habere. EMT. Hercules! quam absurdi sunt isti Dii. SOCR. Quid ais? Nonne canis Deus tibi videtur? Anubin non vides quantus ille sit in Aegypto? et illum in Coelo Sirium? et Cerberum illum apud Inferos?

17. EMT. Recte dicis. errabam equidem. Sed qua ratione viuis? SOCR. Ciuitatem incolo

ἐμαυτῷ τινα πόλιν ἀναπλάσας, χρῶμαι δὲ πολιτείᾳ ξένῃ, καὶ νόμους νομίζω τοὺς ἐμούς. ΑΓΟ. Ἓν ἐβουλόμην ἀκοῦσαι τῶν δογμάτων. ΣΩΚ. Ἄκουε δὴ τὸ μέγιστον, ὃ περὶ τῶν γυναικῶν μοι δοκεῖ· δοκεῖ μηδεμίαν αὐτῶν, μηδενὸς εἶναι μόνου, παντὶ δὲ μετεῖναι τῷ βουλομένῳ τοῦ γάμου. ΑΓΟ. Τί τοῦτο φῄς; ἀνῃρῆσθαι τοὺς περὶ μοιχείας νόμους; ΣΩΚ. Νὴ Δία, καὶ ἁπλῶς γε πᾶσαν τὴν περὶ τὰ τοιαῦτα μικρολογίαν. ΑΓΟ. Τί δὲ περὶ τῶν ἐν ὥρᾳ παίδων σοι δοκεῖ; ΣΩΚ. Καὶ ἔτοι ἔσονται τοῖς ἀρίστοις ἆθλον φιλήσαι, λαμπρόν τι καὶ νεανικὸν ἐργασαμένοις.

ΑΓΟ. Βαβαὶ τῆς φιλοδωρίας. τῆς δὲ σοφίας, τί σοι τὸ κεφάλαιον; ΣΩΚ. Αἱ ἰδέαι, καὶ

incolo quam ipſe mihi formaui, republica vtor noua, et meas ipſe mihi leges fero. EMT. Vnum velim audire decretorum tuorum. SOCR. Audi ergo maximum, quod de mulieribus ſtatui. Placet, nullam earum vniuscuiusquam eſſe, ſed in partem nuptiarum venire quisquis voluerit. EMT. Quid ais? ſublatas abrogatasque de adulterio leges? SOCR. Ita per Iouem, et omnem ſimpliciter circa talia minutam illam diligentiam. EMT. De pueris vero aetate et forma florentibus quid ſtatuis? SOCR. Et hi erunt praemium fortiſſimis, qui amore illorum potiantur, quoties ſplendidum et audax facinus ediderint.

18. EMT. Hem magnificentiam! Sapientiae quod tibi caput eſt? SOCR. Formae et

καὶ τὰ τῶν ὄντων παραδείγματα. ὁπόσα γὰρ δὴ ὁρᾷς, τὴν γῆν, τὰ περὶ γῆς, τὸν ἀέρα, τὸν οὐρανὸν, τὴν θάλατταν, ἁπάντων τούτων εἰκόνας ἀφανεῖς ἑστᾶσιν ἔξω τῶν ὅλων. ΑΓΟ. Πῆ δὲ ἑστᾶσιν; ΣΩΚ. Οὐδαμῆ. εἰ γάρ πῃ εἶεν, ἐκ ἂν εἶεν. ΑΓΟ. Οὐχ ὁρῶ ταῦθ', ἅπερ λέγεις τὰ παραδείγματα. ΣΩΚ. Εἰκότως. τυφλὸς γὰρ εἶ τῆς ψυχῆς τὸν ὀφθαλμόν. ἐγὼ δὲ, πάντων ὁρῶ εἰκόνας, καὶ σὲ ἀφανῆ, καὶ μὲ ἄλλον, καὶ ὅλως, διπλᾶ πάντα. ΑΓΟ. Τοιγαρῆν ὠνητέος εἶ, σοφὸς, καὶ ὀξυδερκής τις ὤν. φέρ' ἴδω τί καὶ πράξεις με ὑπὲρ αὐτῆ σύ. ΕΡΜ. Δὸς δύο τάλαντα. ΑΓΟ. Ὠνησάμην ὅσα φῆς. τἀργύριον μέν τοι ἐς αὖθις καταβαλῶ.

ΕΡΜ.

exempla rerum. Quidquid enim vides, terram, terreſtria, coelum, mare: horum omnium, imagines quaedam, viſum effugientes, ſtant extra hoc vniuerſum. EMT. Vbi ſtant igitur? SOCR. Nusquam, ſi enim in loco aliquo eſſent, plane non eſſent. EMT. Non video ea quae narras exempla. SOCR. Neque id mirum. Caecus enim es mentis quidem oculo. At ego omnium video imagines, et te quemdam alium corporis oculos fugientem, et me, et prorſus duplicia omnia. EMT. Ergo emendus es, ita ſapiens et viſu ita acuto praeditus. Age videam, quid pro illo a me exigis? MERC. Dabis talenta duo. EMT. Emi quanti dicis. Pecuniam vero deinde ſoluam.

ΕΡΜ. Τί ἔν σοι τὔνομα; ΑΓΟ. Δίων Συρακύσιος. ΕΡΜ. Ἄγε λαβὼν ἀγαθῇ τύχῃ. τὸν Ἐπικύρειον σὲ ἤδη καλῶ. τίς ὠνεῖται τὔτον; ἔςι μὲν τὔ γελῶντος ἐκείνε μαθητὴς, καὶ τὔ μεθύοντος, ἔς μικρῷ πρόσθεν ἀπεκηρύττομεν. ἓν δὲ πλέον οἶδεν αὐτῶν, παρόσον ἀσεβέςερος τυγχάνει· τὰ δ' ἄλλα, ἡδὺς, καὶ λιχνείᾳ φίλος. ΑΓΩ. Τίς ἡ τιμή; ΕΡΜ. Δύο μναῖ. ΑΓΟ. Λάμβανε· τὸ δεῖνα δὲ 12) ὅπως ἴδω, τίσι χαίρει τῶν ἐδεσμάτων; ΕΡΜ. Τὰ γλυκέα σιτεῖται, καὶ μελιτώδη, καὶ μάλιςα τὰς ἰσχά-

19. MERC. Quod tibi nomen? EMT. Dio Syracusanus. MERC. Habe tibi et duc, quod bene vertat! Te iam Epicureum voco. Quis hunc emet? Est quidem ridentis illius discipulus, et ebrii alterius, quos paullo ante praeconio vendebamus. Vnum autem amplius nouit illis, quatenus magis est impius. Caeterum suauis est, et gulae amicus. EMT. Quod pretium? MERC. Duae minae. EMT. En tibi illas. Hoc vero fac vt sciam, quibus gaudet cibis? MERC. Dulcibus vescitur et mellis saporem habentibus, maxime ficubus.

12. Τὸ δεῖνα δὲ] Hanc vel similem sententiam hic postulari video. verba τὸ δεῖνα δὲ quid sibi velint, nondum plane adsequor. An τόδ' εἰπὲ ὅπως εἴδω, *hoc dic vt sciam.* Gesner.

ἰσχάδας. ΑΓΟ. Χαλεπὸν μὲν ἀδέν. ὠνήσομαι γὰρ αὐτῷ παλάθας τῶν καρικῶν.

ΖΕΥΣ. Ἄλλον κάλει, τὸν ἐν χρῷ κεφίαν ἐκεῖνον, τὸν σκυθρωπὸν, τὸν ἀπὸ τῆς ςοᾶς. ΕΡΜ. Εὖ λέγεις· ἐοίκασι δ' ἓν πολύ τι πλῆθος αὐτὸν περιμένειν τῶν περὶ τὴν ἀγορὰν ἀπηντηκότων· αὐτὴν τὴν ἀρετὴν πωλῶ, τὸν βίον τὸν τελειότατον. τίς πάντα μόνος εἰδέναι θέλει; ΑΓΟ. Πῶς τοῦτο φής; ΕΡΜ. Ὅτι μόνος ἐστὸς σοφὸς, μόνος καλὸς, μόνος δίκαιος, ἀνδρεῖος, βασιλεὺς, ῥήτωρ, πλούσιος, νομοθέτης, καὶ τἄλλα, ὁπόσα ἐςίν. ΑΓΟ. Οὐκοῦν, ὦ 'γαθὲ, καὶ μάγειρος μόνος; καὶ νὴ Δία γε σκυτοδέψης, καὶ τέκτων, καὶ τὰ τοιαῦτα. ΕΡΜ. Ἔοικεν.

ΑΓΟ.

EMT. Haec res difficultatem non habet. Emam viro massas caricarum.

20. IVP. Alium voca; illum ad cutem rasum, tristem illum de porticu. MERC. Bene mones, videntur sane multi eum expectare eorum, qui ad forum venerunt. Ipsam virtutem vendo, vitam perfectissimam: quis omnia solus scire cupit? EMT. Quorsum illud dicis? MERC. Nempe solus hic sapiens, solus pulcher, solus iustus, fortis, rex, rhetor, dives, legislator, et quotquot sunt reliqua. EMT. Ergo bone vir, coquus etiam bonus et medius fidius cerdo, et faber, et id genus. MERC. Sic videtur.

21. EMT.

ΑΓΟ. Ἐλθὲ, ὦ γαθὲ, καὶ λέγε πρὸς τὸν ὠνητὴν ἐμὲ ποῖός τις εἶ, καὶ πρῶτον εἰ ἐκ ἀχθῃ πιπρασκόμενος καὶ δῶλος ὤν; ΧΡΥΣ. Οὐδαμῶς. ἃ γὰρ ἐφ' ἡμῖν ταῦτά ἐςιν. ὅσα δὲ ἐκ ἐφ' ἡμῖν, ἀδιάφορα εἶναι συμβέβηκεν. ΑΓΟ. Οὐ μανθάνω ἃ λέγεις. ΧΡΥΣ. Τί φῄς; οὐ μανθάνεις, ὅτι τῶν τοιούτων τὰ μὲν ἐςι προηγμένα 13), τὰ δ' ἔμπαλιν ἀποπροηγμένα; ΑΓΟ. Οὐδὲ νῦν μανθάνω. ΧΡΥΣ. Εἰκότως. ἃ γὰρ εἰ συνήθης τοῖς ἡμετέροις ὀνόμασιν, ἃ δὲ καταλήπτι-

21. EMT. Huc prodi, bone vir, et dic mihi te emturo, quid hominis sis? et primum, an non aegre feras, te vendi et seruum esse? CHRYS. Nequaquam; haec enim in nostra potestate non sunt. Quaecunque vero in potestate nostra non sunt, ea indifferentia esse contingit. EMT. Non intelligo quid dicas, CHRYS. Quid ais? intelligere te negas, talium quaedam esse praeposita, alia reiectanea. EMT. Ne nunc quidem intelligo. CHRYS. Nec mirum, qui non adsuetus sis nostris nominibus, neque fa-

13. Τὰ μὲν ἐςι προηγμένα] Stoicus, ex suae familiae disciplina diuidit bona inter προηγμένα, et ἀποπροηγμένα· προηγμένα Cicero vertit *producta*, quae aliis in eligendo praeferuntur: ἀποπροηγμένα interpretatur *reiecta*, quae nulla aestimatione digna sint. *Gracu.*

ληπτικὴν φαντασίαν ἔχεις· ὁ δὲ σπουδαῖος ὁ τὴν λογικὴν θεωρίαν ἐκμαθὼν, οὐ μόνον ταῦτ' οἶδεν, ἀλλὰ καὶ σύμβαμα, καὶ παρασύμβαμα, ὁποίων καὶ ὁπόσων ἀλλήλων διαφέρει. ΑΓΟ. Πρὸς τῆς φιλοσοφίας, μὴ φθονήσῃς κἂν τοῦτο εἰπεῖν ὅ, τι σύμβαμα, καὶ τί παρασύμβαμα. καὶ γὰρ οὐκ οἶδ' ὅπως ἐπλήγην ὑπὸ τοῦ ῥυθμοῦ τῶν ὀνομάτων. ΧΡΥΣ. Ἀλλ' οὐδεὶς φθόνος. ἤν γάρ τις χωλὸς ὢν, αὐτῷ ἐκείνῳ τῷ χωλῷ ποδὶ προσπταίσας λίθῳ, τραῦμα ἐξ ἀφανοῦς λάβῃ, ὁ τοιοῦτος εἶχε μὲν δή πως σύμβαμα τὴν χωλείαν, τὸ τραῦμα δὲ, παρασύμβαμα 14) προσέλαβεν.

ΑΓΟ.

facultate gaudeas facile percipiendi rerum imagines. Sed ſtudioſus, qui rationalem inſpectionem perdidicit, non haec modo nouit, verum etiam ſymbama et paraſymbama, (*Accidens et Praeteraccidens*) qualibus et quantis rebus inter ſe differant. EMT. Per Philoſophiam, ne inuideas mihi vel hoc dicere, quid rei ſymbama ſit, et quid Paraſymbama. Neſcio enim quomodo feriit aures ipſe numerus horum nominum, et *concinnitas*. CHRYS. Nulla vero eſt inuidia, ſi quis enim, claudus cum ſit, illo ipſo claudo pede offendens ad lapidem, vulnus ex improuiſo accipiat, ille habuit ſymbama claudicationem, vulnus autem illud, vt paraſymbama, inſuper nactus eſt.

22. EMT.

14. Παρασύμβαμα] Ludit feſtiuus ſcurra in detor-

ΑΓΟ. Ὦ τῆς ἀγχινοίας· τίδ' ἄλλο μάλιστα φῆς εἰδέναι; ΧΡΥΣ. Τῶν λόγων πλεκτάναις, αἷς συμποδίζω τὰς προσομιλοῦντας, καὶ ἀποφράττω, καὶ σιωπᾷν ποιῶ, φιμὸν ἀτεχνῶς αὐτοῖς περιτιθείς. ὄνομα δὲ τῇ δυνάμει ταύτῃ,

22. EMT. Hem ſolertiam! Quid vero amplius te noſſe ais? CHRYS. Verborum laqueos, quibus impedio, qui mecum loquuntur, quos obturato ore, et freno iniecto, plane ad ſilentium redigo. Nomen huic facultati decan-

detorquenda ſignificatione vocum, quae ad Grammaticam vel Dialecticam pertinent, quam diſcas optime ex Apollonio Synt. lib. 1. p. 36, 14. et lib. 3. p. 295. Verbo, *σύμβαμα* eſt praedicatum caſui recto additum, vt in hac propoſitione, Τρύφων περιπατῶ. Sed *παρασύμβαμα* praedicatum caſui obliquo additum, vt in hac, *μεταμέλει* Σωκράτει. Hic igitur *σύμβαμα congruitatem* notat: *παρασύμβαμα* autem, cum ab ea aliquantulum receditur. Verum Lucianus ad verbum *σύμβαμα* vocat *accidens*, et *παρασύμβαμα nouum accidens*, quod ſuperuenit illi veteri ac priori, idque ridiculo exemplo declarat. Poteſt ipſa ambiguitas Latinis appellationibus vix ac ne vix quidem explicari, quod *συμβαίνειν* tum *vna ire*, *congruere*, ſignificat, tum *accidere* et *contingere*. Geſner.

τη, ὁ ἀοίδιμος συλλογισμός. ΑΓΟ. Ἡράκλεις, ἄμαχόν τινα, καὶ βίαιον λέγεις. ΧΡΥΣ. Σκόπει γᾶν· ἔςι σοι παιδίον; ΑΓΟ. Τί μὴν; ΧΡΥΣ. Τᾶτο ἤν πως κροκόδειλος ἁρπάσῃ, πλησίον ποταμᾷ πλαζόμενον εὑρὼν, κἄτά σοι ἀποδώσειν ὑπισχνεῖται αὐτὸ, ἤν εἴπῃς τἀληθὲς ὅ, τι δέδοκται περὶ τῆς ἀποδόσεως τᾶ βρέφους, τί φήσεις αὐτὸν ἐγνωκέναι; ΑΓΟ. Δυσαπόκριτον ἐρωτᾷς. ἀπορῶ γὰρ ὁπότερον εἰπὼν ἀπολάβοιμι. ἀλλὰ σὺ πρὸς Διὸς ἀποκρινάμενος, ἀνάσωσαί μοι τὸ παιδίον, μὴ καὶ φθάσῃ αὐτὸ καταπιών. ΧΡΥΣ. Θάῤῥει. καὶ ἄλλα γάρ σε διδάξομαι θαυμασιώτερα. ΑΓΟ. Τὰ

decantatus ille ſyllogiſmus. EMT. Inexpugnabilem mihi et violentum narras. CHRYS. Attende igitur. Eſtne tibi puer? EMT. Quid tum? CHRYS. Si hunc forte Crocodilus ad flumen oberrantem rapiat, ac deinde redditurum ſe tibi polliceatur, ea lege, ſi verum dicas, quid ſtatuerit ipſe de reddendo puero: quid dices illum decreuiſſe? EMT. Rogas, ad quod reſpondere, admodum ſit difficile. Anceps enim haereo, quo reſponſo recipere illum poſſim. Sed tu per Iouem reſponſo tuo ſerua mihi puerum, ne, antequam ego reſpondeam, illum deuoret. CHRYS. Bono ſis animo. Nam et alia te docebo etiam admirabiliora. EMT.

Quae-

Τὰ ποῖα; ΧΡΥΣ. Τὸν θερίζοντα, καὶ τὸν κυριεύοντα, καὶ ἐπὶ πᾶσι τὴν Ἠλέκτραν, καὶ τὸν ἐγκεκαλυμμένον. ΑΓΟ. Τίνα τοῦτον τὸν ἐγκεκαλυμμένον, ἢ τίνα τὴν Ἠλέκτραν λέγεις; ΧΡΥΣ. Ἠλέκτραν μὲν ἐκείνην τὴν πάνυ, τὴν Ἀγαμέμνονος, ἣ τὰ αὐτὰ οἶδέ τε ἅμα, καὶ οὐκ οἶδε. παρεστῶτος γὰρ αὐτῇ τοῦ Ὀρέστου ἔτι ἀγνῶτος, οἶδε μὲν Ὀρέστην, ὅτι ἀδελφὸς αὐτῆς· ὅτι δὲ οὗτος Ὀρέστης, ἀγνοεῖ. τὸν δ' αὖ ἐγκεκαλυμμένον, καὶ πάνυ θαυμαστὸν ἀκούσῃ λόγον· ἀπόκριναι γάρ μοι, τὸν πατέρα οἶσθα τὸν σεαυτοῦ; ΑΓΟ. Ναί. ΧΡΥΣ. Τί οὖν; ἢν σοι παραστήσας τινὰ ἐγκεκαλυμμένον, ἔρωμαι, τοῦτον οἶσθα, τί φήσεις; ΑΓΟ. Δηλαδὴ ἀγνοεῖν.

ΧΡΥΣ.

Quaenam! CHRYS. Metentem ſyllogiſmum, et dominantem, et ſuper omnia Electram et Opertum. EMT. Quem tu mihi Opertum, quam Electram narras? CHRYS. Electram intelligo nobiliſſimam illam, Agamemnonis, quae eadem nouit ſimul et non nouit. Adſtante enim apud illam Oreſte nondum agnito, nouit illa quidem, Oreſtem eſſe fratrem ſuum, huncce hominem vero eſſe Oreſtem ignorat. Opertum autem illum admirabilem ſermonem iam ſtatim audies. Etenim reſponde mihi, Patrem tuum noſti? EMT. Sane quam. CHR. Quid igitur, ſi quempiam hominem opertum adſtare iubeam, teque interrogem, huncine noſti? Quid dices? EMT. Scilicet me non noſſe.

23. CHRYS.

ΧΡΥΣ. Ἀλλὰ μὴν αὐτὸς ἔτος ἦν ὁ πατὴρ ὁ σός. ὥςε εἰ τοῦτον ἀγνοεῖς, δῆλος εἶ τὸν πατέρα τὸν σὸν ἀγνοῶν. ΑΓΟ. Οὔμενεν· ἀλλ' ἀπεκαλύψας αὐτὸν εἴσομαι τὴν ἀλήθειαν. ὅμως δ' ἔν τί σοι τῆς σοφίας τὸ τέλος, ἢ τί πράξεις πρὸς τὸ ἀκρότατον τῆς ἀρετῆς ἀφικόμενος; ΧΡΥΣ. Περὶ τὰ πρῶτα κατὰ φύσιν καταγενήσομαι. λέγω δὲ πλοῦτον, ὑγείαν, καὶ τὰ τοιαῦτα. πρότερον δὲ ἀνάγκη πολλὰ προπονῆσαι, λεπτογράφοις βιβλίοις παραθήσοντα τὴν ὄψιν 15), καὶ σχόλια συναγείροντα, καὶ σολοικισμῶν ἐμπιπλάμενον, καὶ ἀτόπων ῥημάτων.

23. CHRYS. Verum enim vero ille ipse erat pater tuus. Hunc igitur si non nouisti, manifestum est, patrem tuum te non nosse. EMT. At ego retecto illo verum sciam. Attamen quis tibi finis sapientiae, aut quid facies cum ad fastigium virtutis delatus fueris? CHRYS. In primis naturae morabor, diuitias dico, sanitatem, et similia. Opus vero est multa ante laborare, libris minute scriptis adhibere faciem, commentarios congerere, soloecismis impleri, absurdisque vocibus: et quod

15. Ὄψιν] Non vult puto simpliciter admoueri oculos, sed propter litterarum tenuitatem prope faciem applicari, quae res myopas deinde efficit. *Gesner.*

των. καὶ τὸ κεφάλαιον, ἀ θέμις γενέσθαι σοφὸν, ἢν μὴ τρὶς ἐφεξῆς τὲ ἐλλεβόρε πίῃς. ΑΓΟ. Γενναῖά σε ταῦτα, καὶ δεινῶς ἀνδρικά. τὸ δὲ γνίφωνα 16) εἶναι, καὶ τοκογλύφον (καὶ γὰρ τάδε ὁρῶ σοι προσόντα) τί φῶμεν, ἀνδρὸς ἤδη πεπωκότος τὸν ἐλλέβορον, καὶ τελείε πρὸς ἀρετήν; ΧΡΥΣ. Ναί. μόνῳ ἔν τὸ δανείζειν πρέποι ἂν τῷ σοφῷ. ἐπεὶ γὰρ ἴδιον αὐτῷ συλλογίζεσθαι, τὸ δανείζειν δὲ, καὶ λογίζεσθαι τὰς

quod caput rei eſt, fas non eſt ſapientem fieri, niſi ter deinceps helleborum biberis. EMT. Generoſe iſta et plane viriliter. Sed Gniphonem ſordidum eſſe, et ſoeneratorem improbum, (nam haec quoque tibi ineſſe video:) haecne et ipſa dicemus eſſe viri helleboro purgati et perfecti ad virtutem? CHRYS. Ita ſane; ſolum igitur ſapientem foenerari deceat. Cum enim proprium illius ſit colligere; (*ſyllogiſmos facere:*) foenerari autem et computare vſuras,

16. Γνίφωνα] *Parcum.* F. G. Sed vellem auctoritatem indicaſſet, non enim inuenio vsquam, quare Cl. *du Soul* adſentior, nomen proprium inde facienti. Verum ſi *auarum* tantummodo ſignificare neceſſe eſt, vt verſiones habuere, σκνιφὸν potius legas, de qua voce vid. *Kuſter.* ad *Ariſtoph.* Plut. 590. *Reiz.*

τὰς τόκας, πλησίον εἶναι δοκεῖ τῷ συλλογίζεσθαι, μόνος ἂν εἴη τῷ σπουδαίῳ καθάπερ ἐκεῖνος, καὶ τοῦτο. καὶ ὁ μόνον γε ἁπλῶς, ὥσπερ οἱ ἄλλοι, τὰς τόκας, ἀλλὰ καὶ τούτων ἑτέρας τόκας λαμβάνειν. ἢ γὰρ ἀγνοεῖς, ὅτι τῶν τόκων οἱ μέν εἰσι πρῶτοί τινες, οἱ δὲ δεύτεροι, καθάπερ αὐτῶν ἐκείνων ἀπόγονοι. ὁρᾷς δὲ δῆτα καὶ τὸν συλλογισμὸν ὁποῖά φησιν, εἰ τὸν πρῶτον τόκον λήψεται, καὶ τὸν δεύτερον. ἀλλὰ μὴν καὶ τὸν πρῶτον λήψεται, ἄρα καὶ τὸν δεύτερον.

ΑΓΟ. Οὐκοῦν καὶ μισθῶν περὶ τὰ αὐτὰ φῶμεν, ἃς σὺ λαμβάνεις ἐπὶ τῇ σοφίᾳ παρὰ τῶν νέων, καὶ δῆλον ὅτι μόνος ὁ σπουδαῖος μισθὸν ἐπὶ

vſuras, vicinum videatur colligendi induſtriae: ſolius eſſe dixerim viri boni, quemadmodum illud, ita hoc etiam, et non ſimpliciter modo, vt reliqui ſolent vſuras, ſed vſurarum quoque alias vſuras capere. An enim ignoras, vſurarum alias eſſe primas, alias ſecundas, illarum quaſi filias. Vides vero ſcilicet ſyllogiſmum, quid dicat: ſi primas vſuras accipiet ſapiens, etiam ſecundas. Atqui primas accipiet. Ergo etiam ſecundas.

24. EMT. Igitur de mercedibus eadem dicemus, quas ſapientiae nomine tu ſumis ab adoleſcentibus, manifeſtumque eſt ſolum virum bonum

ἐπὶ τῇ ἀρετῇ λήψεται; ΧΡΥΣ. Μανθάνεις. ἐ γὰρ ἐμαυτὲ εἵνεκα λαμβάνω, τὲ δὲ διδόντος αὐτὲ χάριν. ἐπεὶ γάρ ἐςιν ὁ μέν τις ἐκχύτης, ὁ δὲ, περιεκτικὸς, ἐμαυτὸν μὲν ἀσκῶ εἶναι περιεκτικὸν, τὸν δὲ μαθητὴν, ἐκχύτην. ΑΓΟ. Καὶ μὴν τἐναντίον ἔφης, τὸν νέον μὲν εἶναι περιεκτικὸν, σὲ δὲ τὸν μόνον πλέσιον, ἐκχύτην. ΧΡΥΣ. Σκώπτεις ὦ οὗτος· ἀλλ' ὅρα μή σε ἀποτοξεύσω ἀναποδείκτῳ συλλογισμῷ. ΑΓΟ. Καὶ τί δεινὸν ἀπὸ τοῦ βέλους; ΧΡΥΣ. Ἀπορία, καὶ σιωπὴ, καὶ διαςραφῆναι τὴν διάνοιαν.

Ὁ δὲ

num mercedem virtutis nomine capturum. CHRYS. Rem tenes; neque enim ego mea cauſſa capio, ſed ipſius dantis. Cum enim alius ſit effuſor *(effuſus, prodigus)* alius comprehenſor *(tenax, auarus)* ego quidem comprehenſor eſſe meditor, diſcipulum autem ſtudeo effuſorem efficere. EMT. Quin contrarium dixiſti; illud enim volebas, iuuenem quidem comprehenſorem eſſe *(frugalem et parcum)* te vero, qui ſolus diues es, effuſorem *(liberalem et magnificum.)* CHRYS. Rides tu quidem, ſed vide ne ſyllogiſmo te indemonſtrabili feriam. EMT. Et quid ab illo telo metuendum? CHRYS. Dubitatio et ſilentium, et mentis diſtractio.

Ὁ δὲ μέγιστον, ἢν ἐθέλῃς τάχιστά σε ἀποδείξω 16) λίθον. ΑΓΟ. Πῶς λίθον; ἐ γὰρ Περσεύς, ὦ βέλτιστε, εἶναί μοι δοκεῖς. ΧΡΥΣ. Ὡδέπως. ὁ λίθος σῶμα ἐστί; ΑΓΟ. Ναί. ΧΡΥΣ. Τί δὲ, τὸ ζῶον, ἐ σῶμα; ΑΓΟ. Ναί. ΧΡΥΣ. Σὺ δὲ, ζῶον; ΑΓΟ. Ἔομα γεῦ. ΧΡΥΣ. Λίθος ἄρα εἶ, σῶμα ὤν. ΑΓΟ. Μηδαμῶς. ἀλλ' ἀνάλυσόν με πρὸς τὲ Διὸς, καὶ ἐξ ὑπαρχῆς ποίησον ἄνθρωπον. ΧΡΥΣ. Οὐ χαλεπὸν, ἀλλ' ἐμπαλιν ἴσθι ἄνθρωπος. εἰπὲ γάρ

25. Quod vero maximum ſi voluero; ſtatim efficiam te lapidem. EMT. Quomodo lapidem? neque enim tu opinor, vir bone, Perſeus es. CHRYS. Hac fere ratione. Lapiſne corpus eſt? EMT. Eſt. CHRYS. Quid vero animal, nonne corpus? EMT. Eſt. CHRYS. Tu vero animal? CHRYS. Sic quidem videtur. CHRYS. Lapis ergo es, qui ſis corpus. EMT. Nequaquam vero. Sed ſolue me per Iouem, et poſtliminio quaſi me homini redde. CHRYS. Difficile non eſt. Sed rurſus eſto homo. Dic mihi,

17. Ἀποδείξω] Ἀποδείξω ambiguum eſt, cum non ad Dialecticam modo demonſtrationem, ſed etiam ad illud, quod re ipſa efficitur, pertineat. Conatus ſum illam ambiguitatem vtcunque exprimere. Nam *efficiam te eſſe lapidem*, idem eſt quod demonſtrabo. *Geſner.*

γάρ μοι, πᾶν σῶμα, ζῶον; ΑΓΟ. Οὔ. ΧΡΥΣ. Τί δὲ, λίθος ζῶον; ΑΓΟ. Οὔ. ΧΡΥΣ. Σὺ δὲ σῶμα εἶ; ΑΓΟ. Ναί. ΧΡΥΣ. Σῶμα δὲ ὤν, ζῶον εἶ; ΑΓΟ. Ναί. ΧΡΥΣ. Οὐκ ἄρα λίθος εἶ ζῶόν γε ὤν. ΑΓΟ. Εὖγε ἐποίησας, ὡς ἤδη μοι τὰ σκέλη καθάπερ τῆς Νιόβης ἀπεψύχετο, καὶ πάγια ἦν· ἀλλὰ ὠνήσομαί γε σέ. πόσον ὑπὲρ αὐτοῦ καταβαλῶ; ΕΡΜ. Μνᾶς δώδεκα. ΑΓΟ. Λάμβανε. ΕΡΜ. Μόνος δ' αὐτὸν ἐώνησαι; ΑΓΟ. Μὰ Δι', ἀλλ' ἅπτοι πάντες, οὓς ὁρᾷς. ΕΡΜ. Πολλοί γε, καὶ τοὺς ὤμους καρτεροὶ, καὶ τοῦ θερίζοντος λόγου ἄξιοι.

ΖΕΥΣ.

mihi, Omne corpus animal? EMT. Non. CHRYS. Quid vero lapis; num animal? EMT. Non. CHRYS. Tu vero Corpus? EMT. Nempe. CHRYS. Corpus vero cum sis, animal es? EMT. Sane. CHRYS. Nec igitur lapis es, qui sis animal. EMT. Bene abs re factum. Iam enim crura mihi, vt olim Niobes, spiritu vitali exeunte, diriguerant. Verum emam te. Quantum pro illo numerari iubes? MERC. Minas duodecim. EMT. Hem cape. MERC. Solus vero illum emisti? EMT. Non Hercle, sed hi quos vides, vniuersi. MERC. Multi quidem et robusti humeros et ratione illa messoria digni.

ΖΕΥΣ. Μὴ διάτριβε· ἄλλον κάλει. ΕΡΜ. Τὸν Περιπατητικόν σε φημὶ, τὸν καλὸν, τὸν πλήσιον. ἄγε δὴ, ὠνήσασθε τὸν συνετώτατον, τὸν πάντα ὅλως ἐπιστάμενον. ΑΓΟ. Ποῖος δέ τις ἐστί; ΕΡΜ. Μέτριος, ἐπιεικὴς, ἁρμόδιος τῷ βίῳ, τὸ δὲ μέγιστον, διπλᾶς. ΑΓΟ. Πῶς λέγεις; ΕΡΜ. Ἄλλος μὲν ὁ ἔκτοθεν φαινόμενος, ἄλλος δὲ ὁ ἔντοσθεν εἶναι δοκεῖ· ὥστε ἢν πρίῃ αὐτὸν, μέμνησο, τὸν μὲν, ἐσωτερικὸν, τὸν δὲ, ἐξωτερικὸν καλεῖν. ΑΓΟ. Τί δὲ γιγνώσκει μάλιστα; ΕΡΜ. Τρία εἶναι τὰ ἀγαθὰ, ἐν ψυχῇ, ἐν σώματι, ἐν τοῖς ἐκτός. ΑΓΟ. Ἀνθρώπινα φρονεῖ. πόσα δέ ἐστιν; ΕΡΜ. Εἴκοσι μνῶν. ΑΓΟ. Πολὺ λέγεις. ΕΡΜ. Οὐκ ὦ μα-

26. IVP. Noli tempus terere, voca alium. MERC. Peripateticum te iam dico, pulchrum, diuitem. Agite, emite prudentissimum, scientem in vniuersum omnia. EMT. Qualis est? MERC. Mediocris, aequus, vitae aptus, et, quod maximum est, duplex. EMT. Quid ais? MERC. Alius est, qui extra apparet, intus autem videtur alius. Itaque si illum emeris, memento illum quidem interiorem, exteriorem vocare alterum. EMT. Quid maxime statuit? MERC. Tria esse bona, in anima, in corpore, in rebus externis. EMT. Humanum sapit. Quanti vero est? MERC. Viginti minarum. EMT. Multum dicis. MERC. Non, o bo-

ὦ μακάριε· καὶ γὰρ αὐτὸς ἔχειν τι ἀργύριον δοκεῖ. ὥςε οὐκ ἂν φθάνοις ὠνούμενος· ἔτι δὲ εἴση αὐτίκα μάλα παρ' αὐτῆ πόσον μὲν ὁ κώνωψ βιοῖ τὸν χρόνον, ἐφ' ὅσον δὲ βάθος ἡ θάλασσα ὑπὸ τῆ ἡλίκ καταλάμπεται, καὶ ὁποία τις ἐςὶν ἡ ψυχὴ τῶν ὀςρέων. ΑΓΟ. Ἡράκλεις, τῆς ἀκριβολογίας. ΕΡΜ. Τί δὲ, εἰ ἀκέσοις ἄλλα πολλὰ τέτων ὀξυδερκέςερα, γονῆς τε πέρι καὶ γενέσεως, καὶ τῆς ἐν ταῖς μήτραις τῶν ἐμβρύων πλαςικῆς; καὶ ὡς ἄνθρωπος μὲν γελαςικὸν, ὄνος δὲ οὐ γελαςικὸν, οὐδὲ τεκταινόμενον, οὐδὲ πλωϊζόμενον; ΑΓΟ. Πάνσεμνα φῆς, καὶ ὀνησιφόρα τὰ μαθήματα· ὥςε ὠνᾶμαι αὐτὸν εἴκοσιν.

ΕΡΜ.

o bone, videtur enim et ipſe argenti aliquantum habere. Itaque non eſt, cur ceſſes emere. Porro ſtatim ex illo ſcies, quanto tempore culex viuat? Ad quam altitudinem mare a ſole perluceat? et qualis ſit anima oſtreorum? E M T. Hercules! quam ſubtilis illa diſputatio. M E R C. Quid vero alia multa ſi audias hiſce acutiora, de ſemine, et generatione, et illa embryonum in vteris figlina: et vt homo ſit animal riſibile, aſinus autem non riſibile, neque fabricans, neque nauigans. E M T. Grauiſſima narras, et vtilia plane huius diſciplinae capita: itaque emam illum viginti.

ΕΡΜ. Εἶεν. τίς λοιπὸς ἡμῖν καταλέλειπται; ὁ Σκεπτικὸς ἧτος σὺ, ὁ Πυῤῥίας 18), πρόσιθι, καὶ ἀποκηρύττε κατὰ τάχος. ἤδη μὲν ὑποῤῥέουσιν οἱ πολλοὶ, καὶ ἐν ὀλίγοις ἡ πρᾶσις ἔσται. ὅμως δὲ, τίς καὶ τοῦτον ὠνεῖται; ΑΓΟ. Ἔγωγε. ἀλλ' ἓν πρῶτον εἰπέ μοι, σὺ τί ἐπίστασαι; ΦΙΛ. Οὐδέν. ΑΓΟ. Πῶς τοῦτ' ἔφησθα; ΦΙΛ. Ὅτι οὐδὲν ὅλως εἶναί μοι δοκεῖ. ΑΓΟ. Οὐδὲ ἡμεῖς ἄρα ἐσμὲν τινές; ΦΙΛ. Οὐδὲ τοῦτο οἶδα. ΑΓΟ. Οὐδ' ὅτι σὺ τίς ὢν τυγχάνεις; ΦΙΛ. Πολὺ μᾶλλον ἔτι τοῦτ' ἀγνοῶ.

ΑΓΟ.

27. MERC. Fiat. Quis reliquus nobis est? Scepticus hicce. Heus tu Pyrrhia prodi, vendende celeriter. Iam enim plures paullatim recedunt, vt inter paucos futura sit venditio. Attamen quis et hunc emet? EMT. Ego. Verum hoc tu primum dic mihi, quid nosti? PHIL. Nihil equidem. EMT. Quid tibi vis hoc responso? PHIL. Nempe nihil omnino mihi esse videtur. EMT. Ergo neque nos quidquam sumus? PHIL. Neque hoc noui equidem. EMT. Neque te aliquid esse nosti? PHIL. Etiam multo hoc magis ignoro.

EMT.

18. Πυῤῥίας] Seruani Graecum nomen, quod seruile alioquin est, et *rufum* significat: ne periret, quem subesse putabam ad *Pyrrhonis* nomen, respectus. *Gesner.*

ΑΓΟ. Ὦ τῆς ἀπορίας. τί δὴ σοι τὰ ῥάθμια ταυτὶ βέλεται; ΦΙΛ. Ζυγοστατῶ ἐν αὐτοῖς τὰς λόγες, καὶ πρὸς τὸ ἴσον ἀπευθύνω. καὶ ἐπειδὰν ἀκριβῶς ὁμοίας τε καὶ ἰσοβαρεῖς ἴδω, τότε δὴ ἀγνοῶ τὸν ἀληθέςερον. ΑΓΟ. Τῶν ἄλλων δὲ τί ἂν πράττοις ἐμμελῶς; ΦΙΛ. Τὰ πάντα, πλὴν δραπέτην μεταδιώκειν. ΑΓΟ. Τί δὴ τοῦτό σοι ἀδύνατον; ΦΙΛ. Ὅτι, ὦ ἀγαθὲ, ἐ καταλαμβάνω 19). ΑΓΟ. Εἰκότως· βραδὺς γὰρ, καὶ νωθής τις εἶναι δοκεῖς. ἀλλὰ

EMT. Quanta haec est dubitatio! Ista vero bilanx quid sibi vult? PHIL. Rationes in ea expendo, et exaequo, cumque ad amussim pares et eiusdem ponderis esse intelligo, tum demum vtra verior sit, plane ignoro. EMT. Reliquarum rerum num quid facere recte et ordine potes? PHIL. Omnia, nisi quod fugitiuum male persequor. EMT. Cur vero hoc non potes? PHIL. Quia, vir bone, non comprehendo. EMT. Credibile est. tardus enim et ignarus esse videris.

19. Οὐ καταλαμβάνω] Nimirum καταλαμβάνειν ad intellectus facultatem creberrime referunt Sceptici cum Academia, negantque aliquid a se *comprehendi*, h. e. plene et sine oppositi formidine cognosci. Haec est ἀκαταληψία illa nobilis, in qua more suo nugatur noster. *Gesner.*

ἀλλὰ τί σοι τὸ τέλος τῆς ἐπιςάσεως; ΦΙΛ. Ἡ ἀμαθία, καὶ τὸ μήτε ἀκούειν μήτε ἀρᾶν. ΑΓΟ. Οὐκοῦν καὶ κωφὸς ἅμα, καὶ τυφλὸς εἶναι λέγεις; ΦΙΛ. Καὶ ἄκριτός γε προσέτι, καὶ ἀναίσθητος, καὶ ὅλως, τοῦ σκώληκος ἐδὲν διαφέρων. ΑΓΟ. Ὠνητέος εἶ διὰ ταῦτα. πόσου τοῦτον ἄξιον χρὴ φάναι; ΕΡΜ. Μνᾶς Ἀττικῆς. ΑΓΟ. Λάμβανε. τί φῆς, ὦ ἑτος, ἐπριάμην σε; ΦΙΛ. Ἄδηλον. ΑΓΟ. Μηδαμῶς. ἐώνημαι γὰρ, καὶ τἀργύριον κατέβαλον. ΦΙΛ. Ἐπέχω περὶ τούτου, καὶ διασκέπτομαι. ΑΓΟ. Καὶ μὴν ἀκολούθει μοι, καθάπερ χρὴ ἐμὸν οἰκέτην. ΦΙΛ. Τίς οἶδεν, εἰ ἀληθῆ ταῦτα φῆς; ΑΓΟ. Ὁ κῆρυξ, καὶ ἡ μνᾶ, καὶ οἱ παρόν-

Sed quis finis tibi ſcientiae eſt? PHIL. Nihil diſcere, et nihil audire, nihil videre. EMT. Surdum igitur ſimul et caecum eſſe dicis te ipſum. PHIL. Et inſuper iudicii omnis expertem, et ſenſus, et ſummum a verme nulla in re differentem. EMT. Propter haec emendus mihi videris. Quanto hunc dignum dicemus? MERC. Mina Attica. EMT. Sume tibi. Heus tu quid ais? num te emi? PHIL. Obſcurum id eſt. EMT. Minimé vero, emi enim et pecuniam numeraui. PHIL. Cohibeo me hac de re, et diſpicio. EMT. Quin tu ſequere me, vt par eſt meum feruum. PHIL. Quis nouit vtrum vere illa dicas? EMT. Praeco, et mina, et praeſen-

παρόντες. ΦΙΛ. Πάρεισι γὰρ ἡμῖν τινες; ΑΓΟ. Ἀλλ' ἔγωγέ σε ἤδη ἐμβαλὼν ἐς τὸν μύλωνα πείσω εἶναι δεσπότης κατὰ τὸν χείρω λόγον 20). ΦΙΛ. Ἐπέχω περὶ τούτου. ΑΓΟ. Μὰ Δί', ἀλλ' ἤδη γε ἀπεφηνάμην. ΕΡΜ. Σὺ μὲν παῦσαι ἀντιτείνων, καὶ ἀκολούθει τῷ πριαμένῳ· ὑμᾶς δ' ἐς αὔριον παρακαλοῦμεν. ἀποκηρύξειν γὰρ τοὺς ἰδιώτας, καὶ βαναύσους, καὶ ἀγοραίους βίους μέλλομεν.

praesentes. PHIL. Adsunt ergo nobis quidam? EMT. At ego tibi iam in pistrinum compacto planum faciam, dominum me tuum esse, secundum rationem deteriorem. PHIL. De hoc cohibeo adsensum. EMT. At ego *quid videatur* pronunciaui. MERC. Desine contraniti, et sequere emtorem, vos autem in crastinum inuitamus. Nam idiotas, et sellularias, et forenses vitas praeconio vendemus.

20. Τὸν χείρω λόγον] Κρείττω λόγος est, quum verborum industria s. sophismatibus, caussa infirmior fit fortior: ἥττω autem vel χείρω λόγος, eius, qui vincitur, etiamsi caussam iustam habeat. *Reiz.*

Ἁλιεὺς, ἢ Ἀναβιοῦντες.

ΣΩΚΡ. Βάλλε, βάλλε τὸν κατάρατον τοῖς ἀφθόνοις λίθοις· ἐπίβαλλε τῶν βώλων. προσεπίβαλλε καὶ τῶν ὀστράκων· παῖε τοῖς ξύλοις τὸν ἀλιτήριον· ὅρα μὴ διαφύγῃ. καὶ σὺ, ὦ Πλάτων, βάλλε. καὶ σὺ, ὦ Χρύσιππε, καὶ σὺ, πάντες ἅμα ξυνασπίσωμεν ἐπ' αὐτὸν,

Ὡς πέτρῃ πέτρῃφιν ἀρήγῃ, βάκτρα δὲ βάκτροις.

κοινὸς γὰρ πολέμιος, καὶ ἐκ ἔστιν ὅν τινα ἡμῶν ἐχ ὕβρισε. σὺ δὲ, ὦ Διόγενες, εἴ ποτε ἄλλοτε, χρῶ τῷ ξύλῳ, μηδὲ ἀνῇς· διδότω τὴν ἀξίαν,

Piſcator, vel Reuiuiſcentes.

SOCR. Feri, feri execrabilem ſaxis copioſiſſimis: adiice glebas: inſuper adiice teſtas. Pulſa baculis impium, vide ne effugiat. Et tu, Plato, feri, et tu, Chryſippe, et tu. Omnes ſimul facta teſtudine in illum irruamus,

Vt baculis baculus firmetur, peraque peris.

Communis enim hic hoſtis eſt, neque quisquam noſtrum, quem contumelia non adfecerit. Tu vero Diogenes, ſi vnquam alias, claua nunc vtere; nec remitte quidquam. Iam dignas maledico

ἀξίαν, βλάσφημος ὤν. τί τοῦτο; κεκμήκατε, ὦ Ἐπίκαρε καὶ Ἀρίστιππε; καὶ μὴν ἂν ἐχρῆν. Ἐστὲ σοφοὶ, μνήσασθε δὲ θήριδος ἔργης.

Ἀριστότελες, ἐπισπεύδασον ἔτι θᾶσσον. καλῶς ἔχει· ἑάλωκε τὸ θηρίον· εἰλήφαμέν σε, ὦ μιαρέ. εἶσθ' γὰρ αὐτίκα, ὅς τινας ὄντας ἡμᾶς ἐκακηγόρεις. τῷ τρόπῳ δέ τις αὐτὸν καὶ μετέλθοι; ποικίλον γάρ τινα ἐπινοῶμεν θάνατον κατ' αὐτὸ, πᾶσιν ἡμῖν ἐξαρκέσαι δυνάμενον· καθ' ἕκαστον ἑπτάκις γὰρ δίκαιός ἐστιν ἡμῖν ἀπολωλέναι. ΠΛΑΤ. Ἐμοὶ μὲν, ἀνεσκολοπίσθαι δοκεῖ αὐτὸν, νὴ Δία, μαστιγωθέντα γε πρότερον. τὰς ὀφθαλμὰς ἐκκεκόφθω, τὴν γλῶτταν αὐτὴν ἐπιπολὺ πρότερον ἀποτετμήσθω.

ledico illo ore poenas luat. Quid hoc? festine estis, Epicure et Aristippe. Certe non decebat. Sapientes estote, iam

In pectus vobis calidae vetus impetus irae redeat.

2. Aristoteles, magis accelera! Bene habet. Capta est bestia. Cepimus te impure. Mox igitur scies, quibus viris maledixeris. Quo vero modo illum tractabimus? Variam enim contra ipsum mortem excogitemus, quae sufficere nobis omnibus possit: dignus enim est, qui septies vnicuique nostrum pereat. PLAT. Ego censeo flagellis caesum palo figi, oculos illi effodi, linguam ipsam multo prius praecidi; tibi

σθω. σοὶ δὲ τί Ἐμπεδόκλεις, δοκεῖ; ΕΜΠ. Ἐς τὰς κρατῆρας ἐμπεσεῖν αὐτὸν, ὡς μάθοι μὴ λοιδορεῖσθαι τοῖς κρείττοσι. ΠΛΑΤ. Καὶ μὴν ἄριςον ἦν καθάπερ τινὰ Πενθέα, ἢ Ὀρφέα, λακιςὸν ἐν πέτραισιν εὑρέσθαι μόρον, ἵνα ἂν καὶ τὸ μέρος αὐτῷ ἕκαςος ἔχων, ἀπαλλάττοιτο.

ΛΟΥΚ. Μηδαμῶς· ἀλλὰ πρὸς ἱκεσίᾳ φείσασθέ μου. ΣΩΚ. Ἄραρεν· ἐκ ἂν ἀφεθείης ἔτι. ὁρᾷς δὲ δὴ καὶ τὸν Ὅμηρον ἃ λέγει, ὡς

Οὐκ ἔςι λέκτρα καὶ ἀνδράσιν ὅρκια πιςά;

ΛΟΥΚ. Καὶ μὴν κατ' Ὅμηρον ὑμᾶς καὶ αὐτὸς ἱκετεύσω. αἰδέσεσθε γὰρ ἴσως τὰ ἔπη, καὶ ἐ παρόψεσθε ῥαψῳδήσαντά με.

Ζω-

tibi quid videtur Empedocles? EMP. In crateres deiici Aetnae, vt diſtat non maledicere melioribus. PLAT. Quin optimum fuerit, eum inſtar Penthei alicuius aut Orphei, lacerum inuenire fatum per petras, vt etiam partem illius habens quisque diſcedat.

3. LVC. Minime vero: ſed per Iouem ſupplicum praeſidem mihi parcite. SOCR. Decretum eſt. Non amplius potes dimitti. Vides vero quid Homerus dicat,

Numquam foedera fida leonibus atque viris ſunt.

LVC. Verumtamen ex Homero et ego vobis ſupplicabo: reuerebimini forte verſus, neque adſpernabimini conſuentem carmina.

Quem

Ζωγρεῖτ' οὐ κακὸν ἄνδρα, καὶ ἄξια δέχθε ἄποινα,
Χαλκόν τε, χρυσόν τε, τὰ δὴ φιλέουσι σοφοί περ.

ΠΛΑΤ. Ἀλλ' ἐδὲ ἡμεῖς ἀπορήσομεν πρὸς σὲ Ὁμηρικῆς ἀντιλογίας. ἄκεε δὴ,

Μή δή μοι φύξιν γε κακηγόρε βάλλεο θυμῷ,
Χρυσόν περ λέξας, ἐπεὶ ἵκεο χεῖρας ἐς ἁμάς.

ΛΟΥΚ. Οἴμοι τῶν κακῶν. ὁ μὲν Ὅμηρος ἡμῖν ἄπρακτος, ἡ μεγίστη ἐλπίς. ἐπὶ τὸν Εὐριπίδην δή μοι καταφευκτέον· τάχα γὰρ ἂν ἐκεῖνος σώσειέ με.

Μὴ κτεῖναι τὸν ἱκέτην· ἐ γὰρ θέμις κτανεῖν.

ΠΛΑΤ. Τί δὲ ἐχὶ κἀκεῖνα Εὐριπίδε ἐςὶν, Οὐ

Quem capitis bonus est donis redimendus opimis,
Aere, auro: nec enim sapientes munera spernunt.

PLAT. Sed neque nobis deerit Homerica responsio: audi modo,

Ne meditare fugam, blasphema, barbare, lingua,
Ostentans aurum, postquam mea praeda fuisti.

LVC. Vae mihi, Homerus destituit, spes nostra maxima: ad Euripidem nempe confugiendum: forte ille me seruauerit.

Ne caede supplicem; quem ius vetat mori.

PLAT. Quid vero? Nonne et illa sunt Euripidea,

Haud

Οὐ δεινὰ πάσχειν δεινὰ τὰς εἰργασμένας;

ΛΟΥΚ. Νῦν ἓν ἕκατι ῥημάτων κτείνετέ με;

ΠΛΑΤ. Νὴ Δία. Φησὶ γοῦν ἐκεῖνος αὐτὸς,

Ἀχαλίνων ϛομάτων ἀνόμα τ' ἀφροσύνας,
τὸ τέλος δυϛυχία.

ΛΟΥΚ. Οὐκοῦν ἐπειδὴ δέδοκται πάντως ἀποκτιννῦναι, καὶ ἀδεμίᾳ μηχανῇ τὰ διαφυγεῖν με, φέρετε, τἄτο γὰν εἴπατέ μοι, οἵ τινες ὄντες, ἢ τί πεπονθότες ἀνήκεϛον πρὸς ἡμῶν ἀνήκεϛα ὀργίζεσθε, καὶ ἐπὶ θανάτῳ συνειλήφατέ με; ΠΛΑΤ. Ἅ τινα μὲν εἰργασαι ἡμᾶς τὰ δεινὰ, σεαυτὸν ἐρώτα ὦ κάκιϛε, καὶ τὰς ϛαλὰς ἐκείνας σε λόγας, ἐν οἷς φιλοσοφίαν τε αὐτὴν

Haud digna ferre, indigna qui patrauerit.

LVC. *Sic verba propter ergo nos occiditis?*
PLAT. Sic per Iouem. Ait enim idem ille,

Effrenis oris et ſtuporis impii ſolet eſſe finis infortunium.

4 LVC. Igitur cum ſtat ſententia, omnino interficere me, nec vlla arte licet mihi effugere, agite, hoc mihi dicite, qui ſitis, aut quam immedicabilem a me iniuriam paſſi ſine vllo remedio mihi iraſcamini, et ſupplicii cauſſa me comprehenderitis. PLAT. Quibus nos iniuriis adſeceris, ipſum te, ſcelus, interroga, et praeclaros illos tuos libros, in quibus et Philoſophiae ipſi

αὐτὴν, κακῶς ἠγόρευσε, καὶ ἐς ἡμᾶς ὕβριζες, ὥσπερ ἐξ ἀγορᾶς ἀποκηρύττων σοφὲς ἄνδρας· καὶ τὸ μέγιστον, ἐλευθέρους. ἐφ' οἷς ἀγανακτήσαντες ἀνεληλύθαμεν ἐπὶ σὲ, παραιτησάμενοι πρὸς ὀλίγον τὸν Αἰδωνέα, Χρύσιππος ἑτοσὶ, καὶ Ἐπίκουρος, καὶ Πλάτων ἐγὼ, καὶ Ἀριστοτέλης ἐκεῖνος, καὶ ὁ σιωπῶν ἕτος Πυθαγόρας, καὶ Διογένης, καὶ ἅπαντες, ὁπόσους διέσυρες ἐν τοῖς λόγοις.

ΛΟΥΚ. Ἀνέπνευσα· οὐ γὰρ ἀποκτενεῖτέ με, εἰ μάθετε ὁποῖος ἐγὼ περὶ ὑμᾶς ἐγενόμην· ὥστε ἀπορρίψατε τοὺς λίθους, μᾶλλον δὲ φυλάττετε. χρήσεσθε γὰρ αὐτοῖς κατὰ τῶν ἀξίων. ΠΛΑΤ. Ληρεῖς. σὲ δὴ χρὴ τήμερον ἀπολωλέναι.

ipsi maledixisti, et contumelia nos adfecisti, tamquam in foro vendens praeconio viros sapientes, et, quod maximum, liberos. Propter haec indignati, contra te ab inferis huc venimus, commeatu breui a Plutone impetrato, Chrysippus hic, et Epicurus, et ego Plato, et Aristoteles ille, et hic tacitus Pythagoras, et Diogenes, et omnes, quos in libris tuis lacerasti.

5. LVC. Respiraui. Nec enim interficieris me, vbi cognoueritis, qualem erga vos me praebuerim. Itaque abiicite lapides. quin seruate potius: vtemini enim iis contra dignos. PLAT. Nugaris: hodie enim periisse te oportet.

Quin

ναι. καὶ ἤδη γε Λαΐνον ἔσσο χιτῶνα κακῶν ἕνεκ' ὅσσα ἔοργας. ΛΟΥΚ. Καὶ μὴν ὦ ἄριςοι, ὃν ἐχρῆν μόνον ἐξ ἁπάντων ἐπαινεῖν, οἰκεῖόν τε ὑμῖν ὄντα, καὶ εὔνουν, καὶ ὁμογνώμονα, καὶ, εἰ μὴ φορτικὸν εἰπεῖν, κηδεμόνα τῶν ἐπιτηδευμάτων, εὖ ἴςε, ἀποκτενοῦντες; ἢν ἐμὲ ἀποκτείνητε, τοσαῦτα ὑπὲρ ὑμῶν πεπονηκότα. ὁρᾶτε γοῦν μὴ τὸ τῶν νῦν φιλοσόφων αὐτὸ ποιῆτε, ἀχάριςοι, καὶ ὀργίλοι, καὶ ἀγνώμονες φαινόμενοι πρὸς ἄνδρα εὐεργέτην. ΠΛΑΤ. Ὦ τῆς ἀναισχυντίας. καὶ χάριν σοι τῆς κακηγορίας προσοφείλομεν; οὕτως ἀνδραπόδοις ἀληθῶς οἴει διαλέγεσθαι; ἢ καὶ εὐεργεσίαν καταλο-

Quin *ſaxea adeſt toga tantorum tibi poena malorum.* LVC. Enimuero ſcitote, viri optimi, ſine ſi interficiatis, quem vnum omnium laudare oportebat, familiarem veſtrum et beneuolum, et earumdem ſententiarum, et niſi dictu graue eſt, veſtrorum ſtudiorum curatorem quemdam tutoremque, qui tantum pro vobis laboris ſuſceperim. Videte igitur, ne idem faciatis, quod qui nunc ſunt Philoſophi, ingratique, iracundi, et parum officii memores videamini aduerſus virum bene de vobis meritum. PLAT. Impudentiam hominis videte! Inſuper gratiam tibi maledicentiae illius cauſſa debemus? vsque adeone cum mancipiis te putas diſputare veris? etiamne in beneficio nobis

καταλογιῇ πρὸς ἡμᾶς ἐπὶ τῇ τοσαύτῃ ὕβρει καὶ παροινίᾳ τῶν λόγων.

ΛΟΥΚ. Πᾶ γὰρ ἐγὼ ὑμᾶς, ἢ πότε ὕβρικα; ὃς ἀεὶ Φιλοσοφίαν τε θαυμάζων διατετέλεκα, καὶ ὑμᾶς αὐτὰς ὑπερεπαινῶν, καὶ τοῖς λόγοις, ἃς καταλελοίπατε ὁμιλῶν; αὐτὰ γὰν ἅ Φημι ταῦτα, πόθεν ἄλλοθεν ἢ παρ' ὑμῶν παραλαβὼν, καὶ κατὰ τὴν μέλιτταν ἀπανθισάμενος, ἐπιδείκνυμαι τοῖς ἀνθρώποις; οἱ δὲ ἐπαινοῦσι, καὶ γνωρίζεσιν ἑκάςε τὸ ἄνθος, ὅθεν, καὶ παρ' ὅτε, καὶ ὅπως ἀνελεξάμην, καὶ λόγῳ μὲν ἐμὲ ζηλᾶσι τῆς ἀνθολογίας· τὸ δὲ ἀληθὲς, ὑμᾶς, καὶ τὸν λειμῶνα τὸν ὑμέτερον, οἵ τοιαῦτα ἐξηνθήκατε ποικίλα, καὶ πολυειδῆ τὰς βαφὰς, εἴ τις·

bis imputabis contumeliam tantam; et ebriam verborum in nos petulantiam?

6. LVC. Vbi ergo vos ego aut quando affeci contumelia? qui ſemper ita vixerim, philoſophiam vt admirarer, et vos ipſos laudibus tollerem, et in libris quos reliquiſtis, verſarer. Haec enim ipſa quae dico, vnde alias, quam a vobis ſumens, et apum inſtar delibans flores veſtros, oſtendo hominibus? at illi laudant, et florem vnumquemque agnoſcunt, vnde et a quo, et quomodo legerim: et verbis quidem me ſectantur propter florum legendorum ſolertiam, re autem ipſa vos et veſtrum illud pratum, qui tales protuleritis, tam varios ſpecie et coloribus;

τις ἀναλέξασθαί γε αὐτὰ ἐπίσαιτο, καὶ ἀναπλέξασθαι, καὶ ἁρμόσασθαι, ὡς μὴ ἀπᾴδειν θάτερον θατέρῳ. ἔσθ' ὅστις ἂν ταῦτα εὖ πεποιθὼς παρ' ὑμῶν, κακῶς ἂν εἰπεῖν ἐπιχειρήσειεν εὐεργέτας ἄνδρας, ἀφ' ὧν εἶναί τις ἔδοξεν; ἐκτὸς εἰ μὴ κατὰ τὸν Θάμυριν, ἢ τὸν Εὔρυτον εἴη τὴν φύσιν, ὡς ταῖς Μούσαις ἀντᾴδειν, παρ' ὧν εἴληφε τὴν ᾠδὴν, ἢ τῷ Ἀπόλλωνι ἐριδαίνειν, ἐναντία τοξεύων, καὶ ταῦτα, δοτῆρι ὄντι τῆς τοξικῆς.

ΠΛΑΤ. Τοῦτο μὲν ὦ γενναῖε, κατὰ τοὺς ῥήτορας εἴρηταί σοι· ἐναντιώτατον γὰρ ἐστι τῷ πράγματι, καὶ χαλεπωτέραν σε ἐπιδείκνυσι τὴν τόλμαν, εἴγε τῇ ἀδικίᾳ καὶ ἀχαριστίᾳ προσεστιν,

si quidem legere illos sciat aliquis et nectere et concinnare, ne alter ab altero dissideat. Estne igitur, qui his bonis vestris vsus, male audeat dicere viris bene de se meritis, a quibus hoc habet, vt esse aliquis videatur? Nisi forte eo sit ingenio, quo Thamyris quondam aut Eurytus, vt occinat ipsis Musis, a quibus canendi artem acceperit, aut cum Apolline contendat, iaculari ausus contra ipsum muneris huius et artis sagittandi auctorem.

6. PLAT. Ista quidem, vir fortis, ex rhetorum arte declamasti, maxime enim rebus ipsis sunt contraria, et eo importuniorem ostendunt audaciam tuam, quandoquidem iniuriae huic ingratus etiam animus accedit, qui acceptis

εστιν, ὃς παρ' ἡμῶν τὰ τοξεύματα ὡς φὴς λαβὼν, καθ' ἡμῶν ἐτόξευες, ἕνα τἕτον ὑποθέμενος τὸν σκοπὸν, ἅπαντας ἡμᾶς ἀγορεύειν κακῶς· τοιαῦτα παρὰ σἕ ἀπειλήφαμεν, ἀνθ' ὧν σοι τὸν λειμῶνα ἐκεῖνον ἀναπετάσαντες, ἐκ ἐκωλύομεν δρέπεσθαι, καὶ τὸ προκόλπιον ἐμπλησάμενον ἀπελθεῖν· ὥςε διάγε τἕτο μάλιςα δίκαιος ἂν εἴης ἀποθανεῖν.

ΛΟΥΚ. Ὁρᾶτε· πρὸς ὀργὴν ἀκἕετε, καὶ ἐδὲν τῶν δικαίων προσίεσθε. καίτοι ἐκ ἂν ᾠήθην ποτὲ ὡς ὀργὴ Πλάτωνος, ἢ Χρυσίππε, ἢ Ἀριςοτέλες, ἢ τῶν ἄλλων ὑμῶν καθίκοιτο ἄν. ἀλλά μοι ἐδοκεῖτε μόνοι δὴ, πόρρω εἶναι τοῦ τοιά-

acceptis a nobis, quod fatere, telis, contra nos iaculatus sis, hoc vno tibi ſcopo propoſito, de omnibus nobis male vti diceres. Haec a te praemia habemus, quod aperto tibi illo prato noſtro, non prohibuimus, quo minus meteres, et pleno ſinu abires. Itaque vel propter ipſum hoc mori dignus eras.

8. LVC. Videte, irae auſcultatis, neque iuſtum quidquam admittitis: quamquam non putabam fieri vnquam poſſe, vt ad Platonem, ad Chryſippum, aut Ariſtotelem, aut ad alium quemquam veſtrum ira perueniat; verum ſoli vos ab eiusmodi rebus videbamini eſſe remotiſſi-

τοιάτε. πλὴν ἀλλὰ μὴ ἀκριτόν γε ὦ θαυμάσιοι, μηδὲ πρὸ δίκης ἀποκτείνητέ με. ὑμέτερον γὰρ καὶ τοῦτο ἦν, μὴ βίᾳ, μηδὲ κατὰ τὸ ἰσχυρότερον πολιτεύεσθαι, δίκῃ δὲ τὰ διάφορα διαλύεσθαι διδόντας λόγους, καὶ δεχομένους ἐν τῷ μέρει· ὥστε δικαστὴν ἑλόμενοι κατηγορήσατε μὲν ὑμεῖς ἢ ἅμα πάντες, ἢ ὅν τινα ἂν χειροτονήσητε ὑπὲρ ἁπάντων. ἐγὼ δὲ ἀπολογήσομαι πρὸς τὰ ἐγκλήματα. κἄτα εἰ μέν τι ἀδικῶν φαίνωμαι, καὶ τοῦτο περὶ ἐμοῦ γνῷ τὸ δικαστήριον, ὑφέξω δηλαδὴ τὴν ἀξίαν. ὑμεῖς δὲ βίαιον οὐδὲν τολμήσετε. ἢν δὲ τὰς εὐθύνας ὑποσχὼν, καθαρὸς ὑμῖν καὶ ἀνεπίληπτος εὑρίσκωμαι, ἀφήσουσι μὲν οἱ δικασταί· ὑμεῖς δὲ, εἰς

mi. Sed quidquid ſit, certe non indemnatum, viri admirabiles, nec ante iudicium me occideritis. Veſtrum enim quoque hoc fuerit, non vi, nec prout quis robuſtior eſt, rem gerere, ſed iure lites dirimi, redditis inuicem auditisque rationibus. Itaque iudice capto accuſate me vos aut ſimul omnes, aut quemcunque pro vniuerſis dicturum ſuffragiis veſtris elegeritis: ego vero criminibus reſpondebo. Si deinde pareat, me feciſſe iniuriam, idque de me ſtatuerit iudicium, ſuſtinebo nimirum iuſtam poenam, vos vero nihil per vim audebitis. Si vero, cognitione facta, purus vobis et reprehenſione indignus inueniar, abſoluent me ſcilicet iudices, vos

εἰς τὰς ἐξαπατήσαντας ὑμᾶς καὶ παροξύναντας καθ' ἡμῶν τὴν ὀργὴν τρέψετε.

ΠΛΑΤ. Τοῦτο ἐκεῖνο, ἐς πεδίον τὸν ἵππον, ὡς παρακρουσάμενος τοὺς δικαστὰς, ἀπέλθοις. Φασὶ γὰρ ῥήτορά σε, καὶ δικανικόν τινα εἶναι, καὶ πανοῦργον ἐν τοῖς λόγοις. τίνα δὲ καὶ δικαστὴν ἐθέλεις γενέσθαι, ὅν τινα μὴ σὺ δωροδοκήσας, οἷα πολλὰ ποιεῖτε ἄδικα, πείσεις ὑπὲρ σοῦ ψηφίσασθαι; ΛΟΥΚ. Θαῤῥεῖτε τοῦτογε ἕνεκα· ἐδένα τοιοῦτον δικαιτητὴν ὕποπτον, ἢ ἀμφίβολον ἀξιώσαιμ' ἂν γενέσθαι, καὶ ὅςις ἀποδώσεταί μοι τὴν ψῆφον. ὁρᾶτε γὰρ, τὴν φιλοσοφίαν αὐτὴν μεθ' ὑμῶν ποιοῦμαι δικάςριαν ἔγωγε.

vero in eos iram vertetis, qui deceperunt vos, et contra nos incitarunt.

9. PLAT. Hoc vero illud fuerit, *Equum in campum*, vt tu impulsis in fraudem iudicibus abeas. Aiunt enim te rhetorem esse et causidicum et versutum in dicendo veteratorem. Quem vero iudicem vis fieri, quem tu non muneribus corruptum, vt multa iniuste facitis, inducas, vt secundum te ferat sententiam. LVC. Hac quidem cura vos libero: suspectum id genus iudicem, aut ambiguum, quique calculum mihi suum vendat, esse velim neminem. Videte enim, ipsam vobiscum Philosophiam iudicem vobis ipse fero.

ἔγωγε. ΠΛΑΤ. Καὶ τίς ἂν κατηγορήσειεν, εἴγε ἡμεῖς δικάσομεν; ΛΟΥΚ. Οἱ αὐτοὶ κατηγορεῖτε, καὶ δικάζετε· ἐδὲν ἐδὲ τᾶτο δέδια. τοσᾶτον ὑπερφέρω τοῖς δικαίοις, καὶ ἐκ περιουσίας ἀπολογήσασθαι ὑπολαμβάνω.

ΠΛΑΤ. Τί ποιᾶμεν ὦ Πυθαγόρα, καὶ Σώκρατες; ἔοικε γὰρ ἀνὴρ ἐκ ἄλογα προκαλεῖσθαι, δικάζεσθαι ἀξιῶν. ΣΩΚ. Τί δὲ ἄλλο, ἢ βαδίζωμεν ἐπὶ τὸ δικαςήριον, καὶ τὴν Φιλοσοφίκν παραλαβόντες, ἀκέσωμεν ὅ, τι καὶ ἀπολογήσεται. τὸ πρὸ δίκης γὰρ ἐχ ἡμέτερον, ἀλλὰ δεινῶς ἰδιωτικὸν, ὀργίλων τινῶν ἀνθρώπων, καὶ τὸ δίκαιον ἐν τῇ χειρὶ τιθεμένων. παρέξομεν γᾶν ἀφορμὰς τοῖς κακηγορεῖν ἐθέλεσι, κατα-

PLAT. Quis igitur accuſet, ſiquidem nos iudicaturi ſumus. LVC. Vos iidem et accuſate et iudicate. Neque hoc quidquam metuo; tantum iuſtitia cauſſae ſupero, et ex abundanti cauſſam me dicturum confido.

10. PLAT. Quid agimus, Pythagora et Socrates? videtur enim vir non praeter rationem prouocare, dum iudicari poſtulat. SOCR. Quid vero aliud, quam eamus ad tribunal, et adſumta Philoſophia audiamus, quid cauſae dicturus ſit. Indicta enim cauſſa damnare noſtrum non eſt, ſed valde idioticum, iracundorum hominum, et ius in manu ponentium. Praebebimus enim occaſiones volentibus male de nobis dicere, ſi in-

καταλεύσαντες ἄνδρα μηδὲ ἀπολογησάμενον ὑπὲρ ἑαυτοῦ. καὶ ταῦτα, δικαιοσύνη χαίρειν αὐτοὶ λέγοντες. ἢ τί ἂν εἴποιμεν Ἀνύτε καὶ Μελίτε περὶ, τῶν ἐμοῦ κατηγορησάντων, ἢ τῶν τότε δικαζῶν, εἰ ἔτος τεθνήξεται, μηδὲ τοπαράπαν ὕδατος 1) μεταλαβών; ΠΛΑΤ. Ἄριστα παραινεῖς ὦ Σώκρατες· ὥστε ἀπίωμεν ἐπὶ τὴν Φιλοσοφίαν. ἡ δὲ, δικασάτω, καὶ ἀγαπήσομεν οἷς ἂν ἐκείνη διαγνῷ.

ΛΟΥΚ. Εὖγε ὦ σοφώτατοι, ἀμείνω ταῦτα, καὶ νομιμώτερα. τὰς μέντοι λίθους φυλάττετε ὡς ἔφην. δήσει γὰρ αὐτῶν μικρὸν ὕστερον

si indicta caussa virum lapidemus, idque homines gaudere nos iustitia professi, aut de Anyto ac Melito quid dicemus, meis accusatoribus, aut de his, qui tum erant iudices, si hic ne aqua quidem attributa *(et clepsydra)* moriatur? PLAT. Optime mones, Socrates. Itaque abeamus ad Philosophiam. illa iudicet, et nos sententia illius stabimus.

11. LVC. Euge viri sapientissimi, meliora ista et magis legitima. Verum lapides seruate, vti dixi, opus enim paullo post illis erit

 apud

1. Ὕδατος] *Aquam alicui fundere*, est ei locum dare dicendi et causam suam agendi, ad aquae enim mensuram certam oratores dicebant et clepsydram. *Adol. Vorst.*

ρον ἐν τῷ δικαςηρίῳ. πῆ δὲ τὴν Φιλοσοφίαν εὕροι τις ἄν; ἐ γὰρ οἶδα ἔνθα οἰκεῖ. καίτοι πάνυ πολὺν ἐπλανήθην χρόνον ἀναζητῶν τὴν οἰκίαν, ὡς ξυγγενοίμην αὐτῇ. εἶτα ἐντυγχάνων ἄν τισι τριβώνια περιβεβλημένοις, καὶ πώγωνας βαθεῖς καθειμένοις, παρ' αὐτῆς ἐκείνης ἥκειν φάσκεσιν, οἰόμενος εἰδέναι αὐτὰς, ἀνηρώτων. οἱ δὲ πολὺ μᾶλλον ἐμὲ ἀγνοοῦντες, ἢ ἐὸ' ὅλως ἀπεκρίνοντό μοι, ὡς μὴ ἐλέγχοιντο ἐκ εἰδότες, ἢ ἄλλην θύραν ἀντ' ἄλλης ἀπεδείκνυον. ἐδέπω γὲν καὶ τήμερον ἐξευρεῖν δεδύνημαι τὴν οἰκίαν.

Πολλάκις δὲ αὐτὸς εἰκάσας, ἢ ξεναγήσαντός τινος, ἧκον ἄν ἐπί τινας θύρας, βεβαίως ἐλπίσας

apud tribunal. Vbi vero Philoſophiam inueniat aliquis? nec enim vbi habitet, uoui, quamquam longo tempore oberraui domo eius quaerenda, vt illius conſuetudine vterer. Deinde cum inciderem in quosdam palliolis amictos, et prolixas barbas ſubmittentes, qui ab illa ſe venire dicerent, putans hos ſcire, interrogabam. At illi, qui multo quam ego magis ignorarunt, aut plane non reſpondere mihi, ne ignorantiae ſuae conuincerentur, aut aliam pro alia ianuam mihi demonſtrare. Itaque ad hodiernum diem nondum inuenire domum potui.

12. Saepe vero vel mea coniectura, vel aliquo deducente ad ianuas quasdam delatus ſum, firma

πίσας τότε γοῦν εὑρηκέναι· τεκμαιρόμενος τῷ πλήθει τῶν ἐσιόντων τε καὶ ἐξιόντων ἁπάντων σκυθρωπῶν, καὶ τὰ σχήματα εὐςαλῶν, καὶ φροντιςικῶν τὴν πρόσοψιν. μετὰ τούτων οὖν ξυμπαραβυσθεὶς, καὶ αὐτὸς ἐσῆλθον ἄν· εἶτα ἑώρων γύναιόν τι οὐχ ἁπλοϊκὸν, εἰ καὶ ὅτι μάλιςα ἐς τὸ ἀφελὲς καὶ ἀκόσμητον ἑαυτὴν ἐπερρύθμιζεν, ἀλλὰ κατεφάνη μοι αὐτίκα οὐδὲ τὸ ἄφετον δοκοῦν τῆς κόμης ἀκαλλώπιςον ἐῶσα, οὐδὲ τοῦ ἱματίου τὴν ἀναβολὴν ἀνεπιτηδεύτως περιςέλλουσα. πρόδηλος δὲ ἦν κοσμουμένη αὐτοῖς καὶ πρὸς εὐπρέπειαν τῷ ἀθεραπεύτῳ δοκοῦντι προσχρωμένη· ὑπεφαίνετο δέ τι καὶ ψιμύθιον, καὶ

Φύκος,

firma cum ſpe tandem aliquando me inueniſſe, idque colligebam ex multitudine intrantium et exeuntium, qui ſeueri omnes viderentur, habitu compoſito, et vultu acriorem cogitationem prae ſe ferente. Cum his igitur clanculum me inferciens et ipſe intrabam. Deinde vidi mulierculam minime candidam, quantumuis ad ſimplicitatem quamdam cultus expertem ſe concinnaret. Sed mox mihi apparuit ſcilicet, eam neque comas, quas negligenter ſolutas videri volebat, inornatas reliquiſſe, neque veſtis amictum ſine adfectatione compoſuiſſe. Manifeſto autem iis ſe rebus exornauerat, et ad decentiam, aſſimilato illo cultus neglectu, vſa fuerat. Subducebat vero etiam aliquantum ceruſſae et fuci;

 verba.

φύκος, καὶ τὰ ῥήματα πάνυ ἑταιρικά. καὶ ἐπαινουμένη ὑπὸ τῶν ἐραστῶν ἐς τὸ κάλλος, ἔχαιρε. καὶ εἰ δοίη τις, προχείρως ἐδέχετο. καὶ τοὺς πλουσιωτέρους ἂν παρακαθισαμένη πλησίον, τοὺς πένητας τῶν ἐραστῶν οὐδὲ προσέβλεπε. πολλάκις δὲ καὶ γυμνωθείσης αὐτῆς κατὰ τὸ ἀκούσιον, ἑώρων περιδέραια χρυσᾶ, τῶν ἐγχέλεων παχύτερα. ταῦτα ἰδὼν ἐπὶ πόδας αὖ εὐθὺς ἀνέστρεφον, οἰκτείρας δηλαδὴ τοὺς κακοδαίμονας ἐκείνους ἑλκομένους πρὸς αὐτῆς, οὐ τῆς ῥινὸς, ἀλλὰ τοῦ πώγωνος, καὶ κατὰ τὸν Ἰξίονα, εἰδώλῳ ἀντὶ τῆς Ἥρας ξυνόντας.

ΠΛΑΤ. Τοῦτο μὲν ὀρθῶς ἔλεξας· οὐ γὰρ πρόδηλος οὐδὲ πᾶσι γνώριμος ἡ θύρα· πλὴν ἀλλ' οὐδὲν

verbaque omnino meretricia; laudarique se ab amatoribus pulchritudinis nomine gaudebat, et, si quis quid daret, accipiebat cupide, et cum ditioribus prope adsideret, pauperes amatorum suorum ne respiciebat quidem. Saepe vero etiam si imprudens nudaretur, videbam monilia illius aurea anguillis crassiora. Haec videns mea per vestigia mox recessi, miseratus nempe infelices illos, qui se ab illa non naso quidem, sed barba duci paterentur, et Ixionis exemplo, inanem speciem amplecterentur pro Iunone.

13. PLAT. Illud quidem recte, neque enim in propatulo ianua, neque nota omnibus. Caeterum

ἀδὲν δεήσει βαδίζειν ἐπὶ τὴν οἰκίαν· ἐνταῦθα γὰρ ἐν Κεραμεικῷ ὑπομενεῖμεν αὐτήν· ἡ δὲ ἤδη πε ἀφίξεται, ἐπανιοῦσα ἐξ Ἀκαδημίας, ὡς περιπατήσειε καὶ ἐν τῇ Ποικίλῃ. τοῦτο γὰρ ὁσημέραι ἔθος ποιεῖν αὐτῇ· μᾶλλον δὲ ἤδη προσεισιν. ὁρᾷς τὴν κόσμιον τὴν ἀπὸ τοῦ σχήματος, τὴν προσηνῆ τὸ βλέμμα, τὴν ἐπὶ συννοίᾳ ἠρέμα βαδίζουσαν; ΛΟΥΚ. Πολλὰς ὁμοίας ὁρῶ τόγε σχῆμα, καὶ τὸ βάδισμα, καὶ τὴν ἀναβολήν. καίτοι μία πάντως ἥγε ἀληθὴς Φιλοσοφία καὶ ἐν αὐταῖς. ΠΛΑΤ. Εὖ λέγεις. ἀλλὰ δηλώσει ἥτις ἐςὶ, φθεγξαμένη μόνον.

ΦΙΛ. Παπαί. Τί Πλάτων, καὶ Χρύσιππος ἄνω, καὶ Ἀριςοτέλης, καὶ οἱ λοιποὶ ἅπαντες; αὐτὰ

rum ne opus quidem eſt domum ad illam ire. Hic enim illam in Ceramico operiemur, mox huc venturam in reditu ab academia, vt in Poecile inambulet, quod facere ſolet quotidie. Quin iam accedit. Viden' illam decenti habitu, adſpectu propitio, quae cagitabunda placide incedit. LVC. Multas video ſimiles habitu, inceſſu, atque amictu: et tamen inter has quoque vna tantum eſt vera quidem Philoſophia. PLAT. Recte. ſed cum loqui incipiet, ſatis ſe ipſa indicabit.

14. PHIL. Vah, quid Plato et Chryſippus apud ſuperos, et Ariſtoteles, et reliqui omnes, ipſa

αὐτὰ δὴ τὰ κεφάλαιά με τῶν μαθημάτων; τί αὖθις ἐς τὸν βίον; ἆρά τις ὑμᾶς ἐλύπει τῶν κάτω; ὀργιζομένοις γὰρ ἐοίκατε. καὶ τίνα τῶνδε ξυλλαβόντες ἄγετε; ἢ τε λωποδύτης τις, ἢ ἀνδροφόνος, ἢ ἱεροσυλός ἐστι; ΠΛΑΤ. Νὴ Δία, ὦ Φιλοσοφία, πάντων γε ἱεροσύλων ἀσεβέστατος· ὃς τὴν ἱερωτάτην σὲ, κακῶς ἀγορεύειν ἐπεχείρησε, καὶ ἡμᾶς ἅπαντας, ὁπόσοι τι παρὰ σὲ μαθόντες, τοῖς μεθ' ἡμᾶς καταλελοίπαμεν. ΦΙΛ. Εἶτα ἠγανακτήσατε λοιδορήσαμένου τινὸς, καὶ ταῦτα εἰδότες ἐμὲ, οἷα πρὸς τῆς κωμῳδίας ἀκούουσα ἐν Διονυσίοις, ὅμως φίλην τε αὐτὴν ἤγημαι, καὶ ἅτε ἐδικασάμην, οὔτε ἠτιασάμην προσελθοῦσα· ἐφίημι δὲ παίζειν

ipsa disciplinae meae capita. Quid vos rursus in vitam? numquid aduersi vobis apud inferos accidit? Irati enim videmini. Et quis est quem captum hic ducitis? furne vestium est, an homicida, an sacrilegus? PLAT. Et quidem, Philosophia, sacrilegorum omnium scelestissimus, qui sanctissimam te maledictis laedere ausus sit, et nos omnes, quotquot aliquid eorum, quae apud te didicerámus, posteris reliquimus. PHIL. Et vos indignati estis maledicente nobis quodam, idque cum me sciatis, qualia a Comoedia audiens Dionysiis, tamen amicam illam putem; nec in ius vocarim vnquam, neque accedens cum illa expostulauerim; sed patiar

ζειν τὰ εἰκότα, καὶ τὰ ξυνήθη τῇ ἑορτῇ; οἶδα γὰρ ὡς ἐκ ἄν τι ὑπὸ σκώμματος χεῖρον γένοιτο, ἀλλὰ τἀναντίον ὅπερ ἂν ᾖ καλὸν, ὥσπερ τὸ χρυσίον, ἀποσπώμενον τοῖς κόμμασι, λαμπρότερον ἀποστίλβει, καὶ φανερώτερον γίνεται. ὑμεῖς δὲ, ἐκ οἶδα ὅπως ὀργίλοι καὶ ἀγανακτικοὶ γεγόνατε. τί δ' ἐν αὐτὸν ἄγχετε 2); ΠΛΑΤ. Μίαν ἡμέραν ταύτην παραιτησάμενοι, ἥκομεν ἐπ' αὐτὸν, ὡς ὑποσχῇ τὴν ἀξίαν ὧν δέδρακε. Φῆμαι γὰρ ἡμῖν διήγγελλον οἷα ἔλεγεν ἐπιὼν ἐς τὰ πλήθη καθ' ἡμῶν.

ΦΙΛ.

tiar illam ludere, quae conuenire videntur et ſolennia ſunt illis feriis. Quippe cum nouerim, nihil a dicto fieri deterius, ſed contra ea, quod pulchrum ſit, vt aurum ipſa percuſſione deterſum clarius exſplendeſcere, et fieri manifeſtius. Vos vero neſcio quomodo iracundi facti eſtis et irritabiles. Quid vero collum obtorquetis homini? PLAT. Commeatu vnius huius diei ſumto, contra illum venimus, vt dignam factis ſuis poenam ſuſtineat. Fama enim ad nos perlatum eſt, qualia in concionem progreſſus de nobis dixerit.

15. PHIL.

2. Ἄγχετε] Hic videntur loqui volentis Luciani collum pallio comprehenſo ſtringere, ne vocem mittere poſſit. Itaque mox Philoſophia, ὄχλος inquit, ἐστὶν εἰπεῖν τι θέλων. *Geſner.*

ΦΙΛ. Εἶτα πρὸ δίκης ἀδὲ ἀπολογησάμενον ἀποκτενεῖτε; δῆλος γὰν ἔςιν εἰπεῖν τι θέλων. ΠΛΑΤ. Οὐκ· ἀλλ' ἐπὶ σὲ τὸ πᾶν ἀνεβαλόμεθα. καί σοι ὅ, τι ἂν δοκῇ, τᾶτο ποιήσει τέλος τῆς δίκης. ΦΙΛ. Τί φῄς σύ; ΛΟΥΚ. Τᾶτο αὐτὸ, ὦ δέσποινα Φιλοσοφία, ἥπερ καὶ μόνη τἀληθὲς ἐξευρεῖν δύναιο. μόλις γὰν εὑρόμην πολλὰ ἱκετεύσας, τὸ σοὶ φυλαχθῆναι τὴν δίκην. ΠΛΑΤ. Νῦν ὦ κατάρατε, δέσποιναν αὐτὴν καλεῖς, πρώην δὲ τὸ ἀτιμότατον Φιλοσοφίαν ἀπέφαινες, ἐν τοσᾶτῳ ἀποκηρύττων θεάτρῳ, κατὰ μέρη δύ' ὀβολῶν ἕκαςον εἶδος αὐτῆς τῶν λόγων. ΦΙΛ. Ὁρᾶτε μὴ ἀ Φιλοσοφίαν οὗτός γε, ἀλλὰ γοήτας ἄνδρας ἐπὶ τῷ

15. PHIL. Deinde vos illum ante iudicium, indicta caussa interficietis? Apparet enim, dicere illum velle aliquid. PLAT. Non; ad te enim reiecimus omnia: tua sententia litem finiet. PHIL Tu quid ais? LVC. Idem hoc, Philosophia domina, quae sola nempe inuenire verum possis. Itaque vix multis precibus hoc impetraui, tibi vt cognitio caussae seruaretur. PLAT. Nunc, sacerrime, dominam vocas, paullo ante vero contemtissimam rerum pronuntiabas Philosophiam, in tanto Theatro praeconio vendens, et duobus quidem obolis, genus vnumquodque illius disputationum. PHIL. Videte ne iste non Philosophiam, sed impostores quosdam, nostri

τῷ ἡμετέρῳ ὀνόματι πολλὰ καὶ μιαρὰ πράττοντας, ἠγόρευε κακῶς. ΛΟΥΚ. Εἴσῃ αὐτίκα, ἢν ἐθέλῃς ἀπολογεμένε ἀκέειν. μόνον ἀπίωμεν ἐπ' Ἄρειον πάγον· μᾶλλον δὲ εἰς τὴν ἀκρόπολιν αὐτὴν, ὡς ἂν ἐκ περιωπῆς ἅμα καταφανείη πάντα τὰ ἐν τῇ πόλει.

ΦΙΛ. Ὑμεῖς δὲ, ὦ φίλαι, ἐν τῇ Ποικίλῃ τέως περιπατήσατε· ἥξω γὰρ ὑμῖν, ἐκδικάσασα τὴν δίκην. ΛΟΥΚ. Τίνες δέ εἰσιν ὦ Φιλοσοφία; πάνυ γὰρ κόσμιαι καὶ αὗται δοκοῦσιν. ΦΙΛ. Ἀρετὴ μὲν ἡ ἀνδρώδης αὕτη, Σωφροσύνη δὲ ἐκείνη, καὶ Δικαιοσύνη παρ' αὐτὴν, ἡ προηγεμένη δὲ, Παιδείκ· ἡ ἀμυδρὰ δὲ αὕτη, καὶ ἀσαφὴς τὸ χρῶμα, ἡ Ἀλήθειά ἐςιν. ΛΟΥΚ.

Οὐχ

nostri sub nominis obtentu turpia multa patrantes, traduxerit. LVC. Hoc statim scies, si caussam dicturo operam dare volueris. Solum abeamus in Areopagum: potius vero in ipsam arcem, vt ex illa quasi specula simul in conspectu sint res vrbanae omnes.

16. PHIL. Vos vero, amicae, in Poecile interim inambulate. veniam enim vobis, hac lite iudicata. LVC. Quae vero sunt, o Philosophia? videntur enim et ipsae decentissimae. PHIL. Virtus est illa virgo, Temperantia illa, et prope illam Iustitia, praecedens vero Eruditio, sed obscura illa et tenui colore Veritas est. LVC.

Non

Οὐχ ὁρῶ ἥν τινα καὶ λέγεις. ΦΙΛ. Τὴν ἀκαλλώπιστον ἐκείνην ἐχ ὁρᾷς, τὴν γυμνὴν, τὴν ὑποφεύγουσαν ἀεί, καὶ διολισθαίνουσαν; ΛΟΥΚ. Ὁρῶ νῦν μόλις. ἀλλὰ τί ἐχὶ καὶ ταύτας ἄγεις, ὡς πλήρες γένοιτο, καὶ ἐντελὲς τὸ συνέδριον; τὴν Ἀλήθειαν δέ γε, καὶ ξυνήγορον ἀναβιβάσασθαι πρὸς τὴν δίκην βέλομαι. ΦΙΛ. Νὴ Δία, ἀκολουθήσατε καὶ ὑμεῖς. ἐ βαρὺ γὰρ μίαν δικάσαι δίκην· καὶ ταῦτα, περὶ τῶν ἡμετέρων ἐσομένην.

ΑΛΗΘ. Ἄπιτε ὑμεῖς. ἐγὼ γὰρ ἐδὲν δέομαι ἀκέειν, ἃ πάλαι οἶδα ὁποῖά ἐςιν. ΦΙΛ. Ἀλλ' ἡμῖν ὦ Ἀλήθεια, ἐνδέοντι ξυνδικάζοις ἂν, ὡς καὶ καταμηνύοις ἕκαςα. ΑΛΗΘ. Οὐκοῦν ἐπά-

Non video, quam dicas. PHIL. Nonne vides fuci illam expertem, nudam, subducentem se semper et elabentem? LVC. Nunc tandem vix video. Sed quidni has etiam adducis, vt plenus perfectusque nobis consessus fiat? Veritatem vero etiam aduocatam mihi adducere in ius volo. PHIL. Nempe sequimini etiam vos, nec enim molestum erit, vnam iudicare causam, eamque de rebus nostris futuram.

17. VER. Ite vos, ego enim non opus habeo audire, quae olim sciam, vti se res habeat. LVC. Verum nostra interest, Veritas, te adesse in iudicio, vt indices omnia. VER. Itaque addu-

ἐπάγωμαι καὶ τὼ θεραπαινιδίω τούτω, εὐνοϊκωτάτω μοι ὄντε. ΦΙΛ. Καὶ μάλα ὁπόσας ἂν ἐθέλῃς. ΑΛΗΘ. Ἕπεσθον ὦ Ἐλευθερία καὶ Παῤῥησία μεθ' ἡμῶν, ὡς τὸν δείλαιον τοῦτον ἀνθρωπίσκον ἐραστὴν ἡμέτερον ὄντα, καὶ κινδυνεύοντα ἐπὶ μηδεμιᾷ προφάσει δικαίᾳ, σῶσαι δυνηθῶμεν· σὺ δ' Ἔλεγχε, αὐτοῦ περίμεινον. ΛΟΥΚ. Μηδαμῶς ὦ δέσποινα. ἡκέτω δὲ καὶ οὗτος, καὶ εἴ τις ἄλλος. οὐ γὰρ τοῖς τυχοῦσι θηρίοις προσπολεμῆσαι δεήσει μοι, ἀλλ' ἀλλαζόσιν ἀνθρώποις, καὶ δυσελέγκτοις, ἀεί τινας ἀποφυγὰς εὑρισκομένοις, ὥστε ἀναγκαῖος ὁ Ἔλεγχος. ΦΙΛ. Ἀναγκαιότατος μὲν οὖν· ἄμεινον δὲ εἰ καὶ τὴν ἀπόδειξιν παραλάβοις.

adducam etiam duas ancillulas meas, amiciſſimas mihi. PHIL. Duc ſane quotquot volueris. VER. Sequimini, Libertas, et tu Loquendi Fiducia, vt formidoloſum hunc homuncionem, amatorem noſtrum, in periculo iuſta nulla cauſa verſantem ſeruare poſſimus. Tu vero Elenche (*Conuictio*) hic mane. LUC. Minime vero, Domina: quin hic etiam, ſi quis alius, veniat. Neque enim cum vulgaribus beſtiis depugnandum mihi erit, ſed cum inſolentibus hominibus, et conuictioni repugnantibus, et effugia ſemper inuenientibus. Itaque neceſſarius eſt Elenchus. PHIL. Maxime ille quidem. Rectius vero feceris, ſi demonſtrationem etiam aſſumas. VER.

βοις. ΑΛΗΘ. Ἕπεσθε πάντες, ἐπείπερ ἀναγκαῖοι δοκεῖτε πρὸς τὴν δίκην.

ΑΡΙΣΤ. Ὁρᾷς, προσεταιρίσεται καθ' ἡμῶν ὦ Φιλοσοφία, τὴν Ἀλήθειαν. ΦΙΛ. Εἶτα δεδίατε ὦ Πλάτων, καὶ Χρύσιππε, καὶ Ἀριςότελες, μήτι ψεύσηται ὑπὲρ αὐτῆ Ἀλήθεια ἔσα; ΠΛΑΤ. Οὐ τῆτο, ἀλλὰ δεινῶς πανεργός ἐςι, καὶ κολακικός· ὥςε παραπείσει αὐτήν. ΑΛΗΘ. Θαῤῥεῖτε· ἐδὲν ἐ μὴ γένηται ἄδικον, Δικαιοσύνης ταύτης συμπαρέσης, ἀπίωμεν ἔν.

Ἀλλ' εἰπέ μοι σὺ, τί σοι τοὔνομα; ΛΟΥΚ. Ἐμοὶ Παῤῥησιάδης, Ἀληθίωνος τοῦ Ἐλεγξικλέους. ΦΙΛ. Πατρὶς δέ; ΛΟΥΚ. Σύρος,

Sequimini omnes, quandoquidem neceſſarii ad iudicium videmini.

18. ARIST. Vides, ad ſuas partes allicit, o Philoſophia, contra nos Veritatem. PHIL. Et vos metuitis, Plato, Chryſippe, Ariſtoteles, ne quid mentiatur pro ipſo, cum ſit veritas? PLAT. Non iſtuc quidem. Sed terribili quadam aſtutia eſt, et adulandi facultate. Itaque perſuaſione a via illam abducet. VER. Bono animo eſtote. nihil profecto iniuſtum fiet, hac vna praeſente, Iuſtitia. Eamus igitur.

19. Sed age dic, quod tibi nomen eſt? LUC. Parrheſiades, Alethionis, Elenxiclis *(Confidentius, Veri F. Conuincentii N.)* PHIL. Sed patria?

Σύρος, ὦ Φιλοσοφία, τῶν Ἐπευφρατιδίων. ἀλλὰ τί τοῦτο; καὶ γὰρ τούτων τινὰς οἶδα τῶν ἀντιδίκων μου, ἐχ ἧττον ἐμοῦ βαρβάρους τὸ γένος· ὁ τρόπος δέ, καὶ ἡ παιδεία ἐ κατὰ Σολέας, ἢ Κυπρίας, ἢ Βαβυλωνίας, ἢ Σταγειρίτας. καίτοι πρός γε σὲ, ἐδὲν ἂν γένοιτο ἔλαττον, ἐὸ' εἰ τὴν φωνὴν βάρβαρος εἴη τις, εἴπερ ἡ γνώμη ὀρθὴ καὶ δικαία φαίνοιτο ἔσα. ΦΙΛ. Εὖ λέγεις. ἄλλως γὰν τοῦτο ἠρόμην.

Ἡ τέχνη δέ σοι τίς; ἄξιον γὰρ ἐπίσασθαι τοῦτό γε. ΛΟΥΚ. Μισαλαζὼν εἰμι, καὶ μισογόης, καὶ μισοψευδὴς, καὶ μισότυφος, καὶ μισῶ πᾶν τὸ τοιουτῶδες εἶδος τῶν μιαρῶν ἀνθρώ-

tria? LVC. Syrus ſum, o Philoſophia, eorum qui Euphratem colunt. Sed quid hoc ad rem? Nam horum etiam aduerſariorum meorum noui, non minus quam ego ſum genere barbaros; mores vero et eruditio, non qualis Solenſium, aut Cypriorum, aut Babyloniorum, aut Stagiritarum. Quamquam apud te quidem nihil quidquam deteriore cauſa quis fuerit, neque ſi voce ſit barbarus; modo ſententia iuſta eſſe appareat. PHIL. Recte narras. Temere enim illud quaerebam.

20. Ars vero quae tibi eſt? nam iſtud quidem ſcire refert. LUC. Oſor ſuperbiae ſum, et praeſtigiarum, et mendaciorum, et tumoris inanis; odi igitur omne hoc genus impurorum

ἀνθρώπων· πάνυ δὲ πολλοί εἰσιν ὡς οἶσθα.
ΦΙΛ. Ἡρακλεις, πολυμισῆ τινα μέτει τὴν τέχνην. ΛΟΥΚ. Εὖ λέγεις· ὁρᾷς γοῦν ὁπόσοις ἀπεχθάνομαι, καὶ ὡς κινδυνεύω δι' αὐτήν; ἐ μὴν ἀλλὰ καὶ τὴν ἐναντίαν αὐτῇ πάνυ ἀκριβῶς οἶδα. λέγω δὴ τὴν ἀπὸ τᾶ φιλῶ 3), τὴν ἀρχὴν ἔχεσαν. φιλαλήθης γὰρ, καὶ φιλόκαλος, καὶ φιλαπλοϊκὸς, καὶ ὅσα τῷ φιλεῖσθαι συγγενῆ. πλὴν ἀλλ' ὀλίγοι πάνυ ταύτης ἄξιοι τῆς τέχνης. οἱ δὲ ὑπὸ τῇ ἐναντίᾳ ταττόμενοι, καὶ τῷ μίσει οἰκειότεροι, πεντακισμύριοι. κινδυνεύω τοιγαροῦν τὴν μὲν, ὑπ' ἀργίας

hominum. Admodum vero multi ſunt, quod noſti. PHIL. Odii, Hercule, multi artem facis. LUC. Bene dicis, vides enim, apud quam multos in odio ſim, et in quae pericula propter eam venerim. Verum tamen etiam oppoſitam illi artem accurate noui: illam puto quae amore conſtat. Sum enim veri amicus, et honeſti ac pulchri, tum ſimplicitatis et quaecumque natura amabilia ſunt. Verum pauci admodum digni, in quibus hac arte utar. Contra alteri illi, oppoſitae arti ſubiecti, et odio aptiores, quinquagies mille: quare periculum eſt, ne alteram

3. Ἀπὸ τᾶ φιλῶ] Non poteſt Latina verſio hunc locum adſequi, neque enim formare licet compoſita, quae his a μισο, vel a φιλο incipientibus reſpondeant. *Geſner.*

ἀργίας ἀπομαθεῖν ἤδη· τὴν δὲ, πάνυ ἠκριβωκέναι. ΦΙΛ. Καὶ μὴν ἐκ ἐχρῆν. τὰ γὰρ αὐτὰ καὶ τάδε φασὶ, καὶ τάδε· ὥςε μὴ διαίρει τὼ τέχνα· μία γὰρ ἐςὸν, δύ' εἶναι δοκεῖται. ΛΟΥΚ. Ἄμεινον σὺ οἶσθα ταῦτα ὦ Φιλοσοφία, τὸ μέντοι ἐμὸν, τοιοῦτόν ἐςιν, οἷον τοὺς μὲν πονηροὺς μισεῖν, ἐπαινεῖν δὲ τοὺς χρηςοὺς, καὶ φιλεῖν.

ΦΙΛ. Ἄγε δὴ, πάρεσμεν γὰρ ἔνθα ἐχρῆν· ἐνταῦθά πε ἐν τῷ προνάῳ τῆς Πολιάδος δικάζωμεν· ἡ Ἱέρεια διάθες ἡμῖν τὰ βάθρα, ἡμεῖς δὲ, ἐν τοσούτῳ προσκυνήσωμεν τὴν θεόν. ΛΟΥΚ. Ὦ Πολιὰς 4), ἐλθέ μοι κατὰ τῶν ἀλαζό-

teram quidem, cuius exercendae ita rara offeratur occasio, dediscam; alteram autem nimis etiam calleam. PHIL. At non oportebat: eiusdem enim et hoc est, aiunt, et illud. Noli itaque artes dirimere, quae duae cum videantur esse, vna sunt. LUC. Melius tu ea nosti, Philosophia. Mea igitur haec ratio est, odisse malos, bonos autem amare atque laudare.

21. PHIL. Iam age, adsumus enim nunc, ubi oportebat: hic alicubi in templo vrbicae Palladis iudicemus. Disponi nobis, Antistes, iube subsellia: nos interea deam adorabimus. LUC. Custos vrbis, praesidio mihi veni con-

4. Ὦ Πολιὰς] Id est Minerua vrbis Dea tutelaris, Athenienſibus proprie Πολιὰς dicta. Ael.

ἀλαζόνων σύμμαχος, ἀναμνησθεῖσα ὁπόσα ἐπιορκούντων ὁσημέραι ἀκούεις αὐτῶν· καὶ ἃ πράττουσι δὲ μόνη ὁρᾷς, ἅτε δὴ ἐπίσκοπος οὖσα. νῦν καιρὸς ἀμύνασθαι αὐτούς. ἐμὲ δὲ ἤν που κρατούμενον ἴδης, καὶ πλείους ὦσιν αἱ μέλαιναι, σὺ προσθεῖσα τὴν σεαυτῆς 5), σῶζε.

ΦΙΛ. Εἶεν 6). ἡμεῖς μὲν ὑμῖν καὶ δὴ καθήμεθα ἕτοιμοι ἀκούειν τῶν λόγων· ὑμεῖς δὲ, προελόμενοί τινα ἐξ ἁπάντων, ὅςις ὤριςα κατηγορῆ-

tra insolentes homines, recordata, quot illorum periuria quotidie audias Quae faciunt, sola vides, quae inspectionem habeas: nunc tempus est illos vlcisci. Me vero si qua succumbere videas, et plures sint nigri calculi, tuo tu adiecto me serua.

22. PHIL. Age iam sedemus vobis, paratae vestras audire rationes. Vos autem electo vno ex omnibus, qui optime accusaturus

Ael. V. H. 2. c. 9. f. ὦ Πολιὰς Ἀθηνᾶ. Vbi omnino vid. *Periz.* Reiz.

5. Τὴν σεαυτῆς] Ψῆφον. *Albam* scilicet. Haec ad fabulam de iudicio Orestis spectant, in quo ei Minerua auxilium tulit, ac suo illum suffragio liberauit. *Brod.*

6. Εἶεν] Ad superiora etiam hic respectum habet, *sint ista!* q. d. satis de his: satis cunctatum. *Gesner.*

ηγορῆσαι ἂν δοκῇ, ξυνείρετε τὴν κατηγορίαν, καὶ διελέγχετε. ἃ γὰρ οἷόν τε πάντας ἅμα λέγειν. σὺ δὲ ὦ Παῤῥησιάδη, ἀπολογήσῃ τὸ μετὰ τοῦτο. ΑΝΑ. Τίς ἂν ὁ ἐπιτηδειότατος ἐξ ἡμῶν ἂν γένοιτο πρὸς τὴν δίκην; ΧΡΥΣ. Σοῦ, ὦ Πλάτων, ἥτε μεγαλόνοια θαυμαστὴ, καὶ καλλιφωνία δεινῶς Ἀττικὴ, καὶ τὸ κεχαρισμένον, καὶ πειθοῦς μεστόν· ἥτε σύνεσις, καὶ τὰ ἀκριβὲς, καὶ τὸ ἐπαγωγὸν ἐν καιρῷ τῶν ἀποδείξεων, πάντα ταῦτά σοι ἀθρόα προσεστιν. ὥστε τὴν προσηγορίαν δέχου, καὶ ὑπὲρ ἁπάντων εἰπὲ τὰ εἰκότα. νῦν ἀναμνήσθητι πάντων ἐκείνων, καὶ συμφόρει εἰς τὸ αὐτὸ, εἴ τί σοι πρὸς Γοργίαν, ἢ Πῶλον, ἢ Πρόδικον, ἢ Ἱπ-

turus videatur, actionem componite, et reum convincite: neque enim fieri potest, vt simul omnes dicatis, tu vero post haec caussam dices Parrhesiade. REV. Quis igitur nostrum huic iudicio aptissimus fuerit? tua Plato cogitandi admirabilis sublimitas, et mere Attica vocis suauitas, et gratia illa, quae tantum in persuadendo valet: tum prudentia, et exquisitum illud artificium, et illae, vbi demonstrandum erat, verborum illecebrae; omnia haec copiose tibi adsunt. Itaque orandi suscipe prouinciam, et pro omnibus ea, quibus opus est, profer. Nunc recordare omnium illorum, et in eumdem locum confer, si quid tibi ad Gorgiam, aut Polum, aut Prodicum,

ἢ Ἱππίαν εἴρηται· δεινότερος οὗτός ἐςιν. ἐπίπαττε οὖν καὶ τὰς εἰρωνείας, καὶ τὰ κομψὰ ἐκεῖνα καὶ συνεχῆ ἐρώτα· κἂν σοι δοκῇ κἀκεῖνό πȣ παράβυσον, ὡς ὁ μέγας Ζεὺς πτηνὸν ἅρμα ἐλαύνων, ἀγανακτήσειεν ἄν, εἰ μὴ οὗτος ὑπόσχῃ τὴν δίκην.

ΠΛΑΤ. Μηδαμῶς. ἀλλά τινα τῶν σφοδροτέρων προχειρισώμεθα, Διογένην τȣ̃τον, ἢ Ἀντισθένην, ἢ Κράτητα, ἢ καὶ σὲ ὦ Χρύσιππε. οὐ γὰρ δὴ κάλλȣς ἐν τῷ παρόντι, καὶ δεινότητος συγγραφικῆς ὁ καιρὸς, ἀλλά τινος ἐλεγκτικῆς, καὶ δικανικῆς παρασκευῆς· ῥήτωρ δὲ ὁ Παῤῥησιάδης ἐςίν. ΔΙΟΓ. Ἀλλ' ἐγὼ αὐτȣ̃

cum, aut Hippiam dictum est: hic enim illis magis formidandus est. Itaque adsperge etiam aliquid de ironia, et lepidas illas perpetuasque interrogationes profer: et si videbitur, illud etiam alicubi inferci, vt magnus ipse ille Iupiter volucrem currum agens, indignaturus sit, nisi supplicio iste afficiatur.

23. PLAT. Nequaquam. Sed vehementiorum aliquem deligamus, Diogenem hunc, vel Antisthenem, vel Cratetem, vel te adeo, Chrysippe. Neque enim sane pulchritudinem, aut in scribendo vim quamdam praesens tempus desiderat; sed apparatum convincendi et iudicialem. Orator autem est Parrhesiades. DIOG. Ego

αὐτὸ κατηγορήσω. καὶ γὰρ οὐδὲ πάνυ μακρῶν οἶμαι τῶν λόγων δεήσεσθαι· καὶ ἄλλως δὲ, ὑπὲρ ἅπαντας ὕβρισμαι, δύ' ὀβολῶν πρώην ἀποκεκηρυγμένος. ΠΛΑΤ. Ὁ Διογένης, ὦ Φιλοσοφία, ἐρεῖ τὸν λόγον τὸν ὑπὲρ ἁπάντων. μέμνησο δὲ ὦ γενναῖε, μὴ τὰ σεαυτὸ μόνον πρεσβεύειν ἐν τῇ κατηγορίᾳ, τὰ κοινὰ δὲ ὁρᾶν. εἰ γάρ τι καὶ πρὸς ἀλλήλους διαφερόμεθα ἐν τοῖς λόγοις, σὺ δὲ τοῦτο μὲν μὴ ἐξέταζε, μηδ' ὅςις ἐςὶν ὁ ἀληθέςερος, νῦν λέγε· ὅλως δὲ, ὑπὲρ Φιλοσοφίας αὐτῆς ἀγανάκτει περιυβρισμένης, καὶ κακῶς ἀκούσης ἐν τοῖς Παῤῥησιάδου λόγοις. καὶ τὰς προαιρέσεις ἀφεὶς, ἐν αἷς διαλλάττομεν, ὃ κοινὸν ἅπαν-

Ego vero accuſabo illum, nec enim puto longa oratione opus futurum. Et alioquin ego ſupra omnes contumelioſe tractatus ſum, quem duobus ille obolis nuper ſub praecone vendiderit. PLAT. Diogenes, o Philoſophia, aget pro omnibus. Memento autem, vir generoſe, ne tuum modo in accuſatione negotium agas, ſed communem cauſſam ſpectes. Si quid enim inter nos non conuenit de noſtris diſputationibus, tu in praeſentia quidem noli quaerere, aut vtra ſit verior ratio definire: ſed in vniuerſum modo pro philoſophia ipſa indignationem oſtende, contumeliis obruta, et male audiente in Parrheſiadae ſermonibus: relictisque ſectis, quibus diſſidemus, quod commune habemus omnes,

ἅπαντες ἔχομεν, τοῦτο ὑπερμάχει. ὅρα, σὲ μόνον προεςησάμεθα, καὶ ἐν σοὶ τὰ πάντα ἡμῶν νῦν κινδυνεύεται, ἢ σεμνότατα δόξαι, ἢ τοιαῦτα πιςευθῆναι, οἷα ἔτος ἀπέφηνε.

ΔΙΟΓ. Θαῤῥεῖτε, οὐδὲν ἐλλείψομεν, ὑπὲρ ἁπάντων ἐρῶ. κἂν ἡ Φιλοσοφία δὲ πρὸς τὰς λόγας ἐπικλασθεῖσα (φύσει γὰρ ἥμερος, καὶ πρᾷός ἐςιν) ἀφεῖναι διαβελεύηται αὐτὸν, ἀλλ' ἐ τὰ ἐμὰ ἐνδείσει. δείξω γὰρ αὐτῷ ὅτι μὴ μάτην ἰξυλοφορεῖμεν. ΦΙΛ. Τοῦτο μὲν μηδαμῶς, ἀλλὰ τῷ λόγῳ μᾶλλον· ἄριςον γὰρ, ἤπερ τῷ ξύλῳ. μὴ μέλλε δ' ἔν. ἤδη γὰρ ἐγκέχυται τὸ ὕδωρ, καὶ πρὸς σὲ τὸ δικαςήριον ἀποβλέπει.

ΛΟΥΚ.

pro eo propugna. Vide, ſolum te praefecimus, in te noſtra iam omnia periclitantur, vt aut honeſtiſſima videantur, aut talia credantur eſſe, qualia hic propoſuit.

24. DIOG. Bono eſtote animo, nulla in re deficiemus: dicam pro omnibus. Et, ſi forte Philoſophia ſermonibus iſtius fracta, vt eſt ingenio manſueto et miti, dimittere illum cogitet; at ego certe cauſſae non deero: oſtendam enim homini nos non fruſtra clauam gerere. PHIL. Iſtuc quidem minime; ſed oratione potius, quod optimum, quam claua *res gerenda eſt*: ſed noli cunctari diutius. Iam enim infuſa eſt *in clepſydram* aqua, et in te conſilium intuetur.

LVC.

ΛΟΥΚ. Οἱ λοιποὶ καθιζέσθωσαν, ὦ Φιλοσοφία, καὶ ψηφοφορείτωσαν μεθ' ὑμῶν· Διογένης δὲ κατηγορείτω μόνος. ΦΙΛ. Οὐ δέδιας ἂν μή σε καταψηφίσωνται; ΛΟΥΚ. Οὐδαμῶς· πλείοσι γὰρ κρατῆσαι 7) βούλομαι. ΦΙΛ. Γενναῖά σε ταῦτα· καθίσατε δ' ἂν. σὺ δ' ὦ Διόγενες, λέγε.

ΔΙΟΓ. Οἷοι μὲν ἡμεῖς ἄνδρες ἐγενόμεθα περὶ 8) τὸν βίον ὦ Φιλοσοφία, πάνυ ἀκριβῶς οἴσθα, καὶ οὐδὲν

LUC. Adſideant vobiſcum reliqui, o Philoſophia, et ferant ſuffragia. Diogenes vero accuſet ſolus. PHIL. Non metuis igitur, ne contra te ferant ſuffragia? LUC. Minime. pluribus enim volo vincere. PHIL. Generoſe tu quidem. Adſidete igitur: tu vero dic Diogenes.

25. DIOG. Qui viri nos in vita fuerimus, o Philoſophia, accurate noſti, nec oratione opus eſt.

7. Πλείοσι κρατῆσαι] *Pluribus ſuffragiis.* Brod.

8. Περὶ] Παρὰ iuſſit reponere *M. du Soul*; et utitatius et rectius quidem, ac forſan menti Luciani conuenientius, quod videtur ſignificare velle: *quales fuerimus per vitam, dum in vita eſſemus*, ut opponatur ſtatui mortuorum, in quo nunc erant. Ceterum περὶ cum accuſatiuo, pro *ſecundum*, etiam *Ariſtot.* I. Hiſt. Anim. c. 1. ὕστερον δὲ περὶ ἕκαστον γένος ἐπιστήσαντες ἐρῶμεν. Ita ut etiam hic ſignificare poſſit ap. Lucian. *per* vel *circa vi-*

οὐδὲν δεῖ λόγων. ἵνα γὰρ τὸ κατ' ἐμὲ σιωπήσω, ἀλλὰ Πυθαγόραν τοῦτον, καὶ Πλάτωνα, καὶ Ἀριστοτέλην, καὶ Χρύσιππον, καὶ τοὺς ἄλλους, τίς οὐκ οἶδεν ὅσα ἐς τὸν βίον καλὰ ἐσεκομίσαντο; ἃ δὲ τοιούτους ὄντας ἡμᾶς, ὁ τρισκατάρατος οὑτοσὶ Παῤῥησιάδης ὕβρικεν, ἤδη ἐρῶ. ῥήτωρ γάρ τις ὥς φασιν ὤν, ἀπολιπὼν τὰ δικαστήρια, καὶ τὰς ἐν ἐκείνοις εὐδοκιμήσεις, ὁπόσον ἢ δεινότητος, ἢ ἀκμῆς ἐπεπόριστο ἐν τοῖς λόγοις, τοῦτο πᾶν ἐφ' ἡμᾶς συσκευασάμενος, οὐ παύεται μὲν ἀγορεύων κακῶς. γόητας, καὶ ἀπατεῶνας

est. De me enim ut taceam, ecquis vero hunc Pythagoram, et Platonem, et Aristolem et reliquos ignorat, quanta in vitam bona intulerint? quibus vero nos, tales cum simus, execrabilis ter et amplius iste Parrhesiades contumeliis adfecerit, iam dicam. Cum enim orator, aiunt, esset, relictis iudiciis, et secunda in illis fama, quantum vel vehementiae vel maturitatis in dicendo ipsi suppeteret, omni, inquam, illo instrumento, ac dicendi copiis contra nos collectis, male loqui de nobis non desinit, cum praestigiatores atque impostores appellet, ac persua-

ca vitam. Interim παρὰ ex trium Codd. auctoritate reponendum credo, ut etiam deinde *Catapl.* c. 23. ubi haec varitatio περὶ et παρὰ τὸν βίον iterum occurrit. *Reiz.*

τεῶνας ἀποκαλῶν, τὰ πλήθη δὲ ἀναπείθων καταγελᾶν ἡμῶν, καὶ καταφρονεῖν, ὡς τὸ μηδὲν ὄντων. μᾶλλον δὲ καὶ μισεῖσθαι πρὸς τῶν πολλῶν ἤδη πεποίηκεν αὐτός τε ἡμᾶς, καὶ σέ, τὴν φιλοσοφίαν, φληνάφους, καὶ λήρους ἀποκαλῶν τὰ σὰ, καὶ τὰ σπουδαιότατα, ὧν ἡμᾶς ἐπαίδευσας, ἐπὶ χλευασμῷ διεξιὼν, ὥςε ἑαυτὸν μὲν προτεῖσθαι, καὶ ἐπαινεῖσθαι πρὸς τῶν θεατῶν, ἡμᾶς δὲ ὑβρίζεσθαι. φύσει γὰρ τοιοῦτόν ἐςιν ὁ πολὺς λεὼς, χαίρουσι τοῖς ἀποσκώπτουσι, καὶ λοιδορουμένοις; καὶ μάλισθ' ὅταν τὰ σεμνότατα εἶναι δοκοῦντα διασύρηται· ὥσπερ ἀμέλει καὶ πάλαι ἔχαιρον Ἀριςοφάνει, καὶ Εὐπόλιδι, Σωκράτην τουτονὶ ἐπὶ χλευασίᾳ παράγουσιν ἐπὶ τὴν σκηνὴν, καὶ κωμῳδοῦσιν ἀλλοκό-

persuadeat multitudini, vt irrideat nos, et, tamquam nihil simus, contemnat. Quin et in odium iam et nos ipsos et te Philosophiam, adduxit, nugas ac deliria cum appellet res tuas, et, quae maxime seria nos docuisti, per risum et ludibrium enarret, vt ipse quidem plausus ferat ac laudes a spectatoribus, nobis vero insultetur. Tale enim ingenium est vulgi, gaudent irrisoribus et maledicis, praesertim cum ea traducuntur, quae videntur augustissima: vt nimirum et olim quoque Aristophane gaudebant, et Eupolide, Socratem hunc nostrum risus causa in scenam producentibus, et absurdas quas-

λοκότες τινὰς περὶ αὐτὸ κωμῳδίας. καίτοι ἐκεῖνοι μὲν καθ' ἑνὸς ἀνδρὸς ἐτόλμων τὰ τοιαῦτα, καὶ ἐν Διονυσίοις ἐφειμένον αὐτὸ δρᾷν. καὶ τὸ σκῶμμα, μέρος τι ἐδόκει τῆς ἑορτῆς· καὶ ὁ θεὸς ἴσως χαίρει, φιλόγελώς τις ὤν.

Ὁ δὲ, τὸς ἀρίςους ξυγκαλῶν, ἐκ πολλὸ φροντίσας, καὶ παρασκευασάμενος, καὶ βλασφημίας τινὰς ἐς παχὺ βιβλίον ἐγγράψας, μεγάλῃ τῇ φωνῇ διαγορεύει κακῶς Πλάτωα, Πυθαγόραν, Ἀριςοτέλην τὸτον, Χρύσιππον ἐκεῖνον, ἐμὲ, καὶ ὅλως ἅπαντας, ὅτε ἑορτῆς ἐφειείσης, ὅτε ἰδίᾳ τι πρὸς ἡμῶν παθών. εἶχε γὰρ ἂν τινα συγγνώμην αὐτῷ τὸ πρᾶγμα, εἰ ἀμυνόμενος, ἀλλὰ μὴ ἄρχων αὐτὸς ἔδρασε. καὶ τὸ πάντων

quasdam de illo agentibus fabulas. quamquam illi quidem vnum contra virum audebant talia, idque Dionysiis, ubi permissum erat hoc facere, cum pars quaedam ea solemnitatis videretur. Ac Deus ille forte gaudet ludis talibus, qui risus amans sit.

26. At iste conuocatis optimatibus, diu multumque commentatus et paratus, conscripto in maledictis quibusdam libro crassò, magna voce male differt Platonem, Pythagoram, Aristotelem hunc, Chrysippum illum, me, et in vniuersum omnes, nec solemnitate permittente, neque vlla priuatim a nobis laesus iniuria. Haberet enim fane ea res veniam, si defendens iniurias, non vltro laedens hoc faceret. Omnium vero

πάντων δεινότατον, ὅτι ταῦτα ποιῶν, καὶ ὑπὸ τὸ σὸν ὄνομα, ὦ Φιλοσοφία, ὑποδύεται· καὶ ὑπελθὼν τὸν διάλογον ἡμέτερον οἰκέτην ὄντα, τάτῳ ξυναγωνιςῇ καὶ ὑποκριτῇ χρῆται καθ' ἡμῶν· ἔτι καὶ Μένιππον ἀναπείσας ἑταῖρον ἡμῶν ἄνδρα ξυγκωμῳδεῖν αὐτῷ τὰ πολλά· ὃς μόνος ἀ πάρεςιν, ἀδὲ κατηγορεῖ μεθ' ἡμῶν, προδὰς τὸ κοινόν.

Ἀνθ' ὧν ἁπάντων ἄξιόν ἐςιν αὐτὸν ὑποσχεῖν τὴν δίκην. ἢ τί γὰρ ἂν εἰπεῖν ἔχοι, τὰ σεμνότατα διασύρων ἐπὶ τοσούτων μαρτύρων; χρήσιμον γοῦν καὶ πρὸς ἐκείνους τὸ τοιοῦτον, εἰ θεάσαιντο αὐτὸν κολασθέντα, ὡς μηδὲ ἄλλος τις ἔτι καταφρονοίη Φιλοσοφίας. ἐπεὶ τόγε

vero indignum maxime illud eſt, quod haec cum agat, tuum tamen, Philoſophia, nomen ſubit; et conciliato ſibi dialogo, familiari noſtro, certaminis adiutore actoreque contra nos utitur; qui inſuper Menippo perſuaſerit, noſtro ſodali, vt comœdias frequenter ſecum agat, qui ſolus non adeſt, neque accuſat nobiscum, communis cauſae proditor.

27. Pro quibus rebus omnibus poenas illum ſubire aequum eſt. Niſi forte habet quod contradicat, homo res grauiſſimas tot ſub teſtibus traducens: utile igitur etiam hisce tale ſupplicium, ſi puniri iſtum videant, ne quis alius in poſterum Philoſophiam contemnat: quandoquidem

τόγε τὴν ἡσυχίαν ἄγειν, καὶ ὑβριζόμενον ἀνέχεσθαι, ἐ μετριότητος, ἀλλ' ἀνανδρίας, καὶ εὐηθείας εἰκότως ἂν νομίζοιτο. τὰ μὲν γὰρ τελευταῖα, τίνι Φορητά; ὃς καθάπερ ἀνδράποδα παραγαγὼν ἡμᾶς ἐπὶ τὸ πωλητήριον, καὶ κήρυκα ἐπιςήσας, ἀπημπώλησεν, ὥς Φασι, τοὺς μὲν, ἐπὶ πολλῶν, ἐνίους δὲ, μνᾶς Ἀττικῆς· ἐμὲ δ', ὁ πονηρότατος ἔτος, δύ' ὀβολῶν· οἱ παρόντες δ' ἐγέλων. ἀνθ' ὧνγε αὐτοί τε ἀνεληλύθαμεν ἀγανακτήσαντες, καὶ σὲ ἀξιῶμεν τιμωρήσειν ἡμῖν, τὰ αἴσχιςα ὑβρισμένος.

ΑΝΑ. Εὖγε ὦ Διόγενες, ὑπὲρ ἁπάντων καλῶς, ὁπόσα ἐχρῆν, ἅπαντα εἴρηκας. ΦΙΛ. Παύσα-

dem si nunc quiescamus, et feramus iniurias, ea non iam moderatio, sed ignauia et inscitia videatur merito. Vltima enim illa cui tolerabilia? cum mancipiorum instar in forum nos productos, praecone constituto, alios, ut narrant, magno, quosdam vero mina Attica; me quidem pessimus duobus obolis, cum risu praesentium, vendidit. Quibus de caussis et ipsi indignabundi in vitam rediimus, et te rogamus, vt vicem nostram vlciscaris, qui turpissimis contumeliis sumus adfecti.

28. REV. Euge, Diogenes, Praeclare quae opus erant omnia pro omnibus dixisti. PHIL. Desini-

Παύσασθε ἐπαινοῦντες· ἔγχει 9) τῷ ἀπολογεῖσθαι. σὺ δὲ ὦ Παῤῥησιάδη, λέγε ἤδη ἐν τῷ μέρει· σοὶ γὰρ τὸ ὕδωρ ῥεῖ νῦν. μὴ μέλλε ἔν.

ΠΑΡΡ. Οὐ πάντα μοι, ὦ Φιλοσοφία, κατηγόρησε Διογένης, ἀλλὰ τὰ πλείω, ὅσα ἦν χαλεπώτερα, ἐκ οἷδ' ὅ, τι παθὼν παρέλιπεν. ἐγὼ δὲ τοσοῦτο δέω ἔξαρνος γενέσθαι, ὡς ἐκ εἶπον αὐτὰ, ἢ ἀπολογίαν τινὰ μεμελετηκὼς ἀφῖχθαι, ὥςε καὶ εἴ τινα ἢ αὐτὸς ἕτος ἀπεσιώπησεν, ἢ ἐγὼ, μὴ πρότερον ἔφθην εἰρηκὼς, νῦν προσθήσειν μοι δοκῶ. ἔτω γὰρ ἂν μάθοις ἕς τινας ἀπεκήρυττον, καὶ κακῶς ἠγόρευον, ἀλαζόνας καὶ γόητας ἀποκαλῶν. καί μοι μόνον

Definite laudare: infunde iam causam dicturo. Tu vero, Parrhesiade, nunc vicissim dicito: tua nunc aqua fluit; noli ergo cunctari.

29. PARRH. Non omnia contra me dixit, o Philosophia, Diogenes: sed pleraque, et difficiliora quidem, nescio qua re motus praetermisit. Ego vero, tantum abest vt ea negem me dixisse, aut meditatus eorum defensionem huc venerim, aut statuerim, si quid aut iste ipse reticuit, aut ego dicere nondum occupaui, nunc iam adiicere: ita enim intelligas, quos ego homines praeconio vendiderim, quibus male, superbos et impostores appellando, dixerim.

9. Ἔγχει] *Aquam infunde.* Brod.

νον τῶτο παραφυλάττετε, εἰ ἀληθῆ περὶ πάντων ἐρῶ. εἰ δέ τι βλάσφημον, ἢ τραχὺ φαίνοιτο ἔχων ὁ λόγος, ἐ τὸν διελέγχοντα ἐμὲ, ἀλλὰ ἐκείνυς ἂν οἶμαι δικαιότερον αἰτιᾶσθαι, τὰ τοιαῦτα ποιῶντας. ἐγὼ γὰρ ἐπειδὴ τάχιστα ξυνεῖδον ὁπόσα τοῖς ῥητορεύσι τὰ δυσχερῆ ἀναγκαῖον πρόσειναι, ἀπάτην, καὶ ψεῦδος, καὶ θρασύτητα, καὶ βοὴν, καὶ ὠθισμὰς, καὶ μυρία ἄλλα· ταῦτα μὲν, ὥσπερ εἰκὸς ἦν, ἀπέφυγον, ἐπὶ δὲ τὰ σὰ, ὦ Φιλοσοφία, καλὰ ὡρμήσας, ἠξίεν ὁπόσον ἔτι μοι λοιπὸν τῦ βίε, καθάπερ ἐκ ζάλης, καὶ κλύδωνος, ἐς εὔδιόν τινα λιμένα ἐσπλεύσας, ὑπὸ σοὶ σκεπόμενος, καταβιῶναι.

Κἀπει-

rim. Et ad hoc mihi vnum attendite, si vera de omnibus dicam. Si quid vero maledicum aut asperum habere videatur oratio; non me, qui arguo, sed illos accusare aequius arbitror, qui talia faciunt. Equidem cum primum perspexissem, quae dura necessario inesse debeant caussidicis, deceptionem, mendacium, audaciam, clamorem, conflictationes, et sexcenta alia; ab his, vt decebat, refugiens, animum ad ea, quae tu pulchra habes, o Philosophia, appuli, optauique, siquid reliquum mihi vitae esset, tamquam ex procella et aestu in serenum quemdam portum inuectus, sub tua tutela, transigere.

30. Dein-

Καὶ πειδὴ μόνον παρέκυψα ἐς τὰ ὑμέτερα, σὲ μὲν, ὥσπερ ἀναγκαῖον ἦν, καὶ τέςδε ἅπαντας, ἐθαύμαζον, ἀρίςου βίου νομοθέτας ὄντας καὶ τοῖς ἐπ' αὐτὸν ἐπειγομένοις χεῖρα ὀρέγοντας, τὰ κάλλιςα, καὶ ξυμφορώτατα παρκινοῦντας, εἴ τις μὴ παραβαίνοι αὐτὰ, μηδὲ διολισθάνοι· ἀλλ' ἀτενὲς ἀποβλέπων ἐς τὰς κανόνας, οὓς προτεθείκατε, πρὸς τέτοις ῥυθμίζοι, καὶ ἀπευθύνοι τὸν ἑαυτοῦ βίον· ὅπερ, νὴ Δία, καὶ τῶν καθ' ἡμᾶς αὐτὰς ὀλίγοι ποιοῦσιν.

Ὁρῶν δὲ πολλοὺς οὐκ ἔρωτι φιλοσοφίας ἐχομένους, ἀλλὰ δόξης μόνον τῆς ἀπὸ τοῦ πράγματος, τὰ μὲν πρόχειρα ταῦτα, καὶ δημόσια, καὶ ὁπόσα παντὶ μιμεῖσθαι ῥᾴδιον, εὖ μάλα

30. Deinde cum vix inſpexiſſem res veſtras, te quidem, quod neceſſe erat, et hoſce omnes admirabar, vitae beatae legislatores, et manum feſtinantibus ad eam porrigentes, honeſtiſſimis praeceptis proponendis vtiliſſimisque, ſi quis ab iis non diſcedat, neque veſtigio fallente labatur, ſed intentis in regulas a vobis propoſitas oculis, ad illas componat vitam ſuam ac dirigat, quod me hercules veſtrorum etiam aemulorum pauci faciunt.

31. Cum vero viderem multos non amore Philoſophiae captos, ſed ſola, quae ab illo negotio ſperari poteſt, gloria ductos, promtis iſtis et publicis, quaeque imitari vnicuique facile

μάλα ἐοικότας ἀγαθοῖς ἀνδράσι, τὸ γένειον λέγω, καὶ τὸ βάδισμα, καὶ τὴν ἀναβολήν. ἐπὶ δὲ τῷ βίῳ, καὶ τῶν πραγμάτων ἀντιφθεγγομένας τῷ σχήματι, καὶ τἀναντία ὑμῖν ἐπιτηδεύοντας; καὶ διαφθείροντας τὸ ἀξίωμα τῆς ὑποσχέσεως, ἠγανάκτεν· καὶ τὸ πρᾶγμα ὅμοιον ἐδόκει μοι, καθάπερ ἂν εἴ τις ὑποκριτὴς τραγῳδίας, μαλθακὸς αὐτὸς ὢν, καὶ γυναικίας, Ἀχιλλέα, ἢ Θησέα, ἢ καὶ τὸν Ἡρακλέα ὑποκρίνοιτο αὐτὸν μήτε βαδίζων, μήτε φθεγγόμενος ἡρωϊκὸν, ἀλλὰ θρυπτόμενος ὑπὸ τηλικούτῳ προσωπείῳ· ἓν οὐδ' ἂν ἡ Ἑλένη ποτὲ, ἢ Πολυξένη ἀνάσχοιτο πέρα τῶν μετρίων αὐταῖς προσεοικότα. οὐχ ὅπως ὁ Ἡρακλῆς ὁ Καλλίνικος, ἀλλά μοι δοκεῖ, τάχις' ἂν ἐπιτρίψαι τῷ

est, satis bene referre viros bonos, barbam dico, incessum, et amictum; vita vero et actionibus contradicere habitui, et contraria vestris studia habere, dignitatemque professionis corrumpere, indignabar equidem: videbaturque negotium illi simile, si quis actor Tragicus, mollis atque effeminatus, Achillem, aut Thesea, aut ipsum Herculem agens, nec incessu utatur neque voce heroica, sed sub tanta persona fractas delicias faciat: quem neque Helena quondam, neque Polyxena ferret, vltra modum sibi similem; nedum ille decorus victoriis Hercules: qui videtur mihi mox cum ipsa

persona

τῷ ῥοπάλῳ παίων τὸν τοιοῦτον, αὐτόν τε, καὶ τὸ προσωπεῖον, ἕτως ἀτίμως κατατεθηλυσμένος πρὸς αὐτέ.

Τοιαῦτα καὶ αὐτὸς ὑμᾶς πάσχοντας, ὑπ' ἐκείνων ὁρῶν, ἐκ ἤνεγκα τὴν αἰσχύνην τῆς ὑποκρίσεως, εἰ πίθηκοι ὄντες, ἑτόλμησαν ἡρώων προσωπεῖα περιθέσθαι, ἢ τὸν ἐν Κύμῃ ὄνον μιμήσασθαι· ὃς λεοντῆν περιβαλλόμενος, ἠξίου λέων αὐτὸς εἶναι, πρὸς ἀγνοοῦντας τὲς Κυμαίκς ὀγκώμενος μάλα τραχὺ, καὶ καταπληκτικόν· ἄχρι δή τις αὐτὸν ξένος καὶ λέοντα ἰδὼν καὶ ὄνον πολλάκις ἤλεγξε, καὶ ἀπεδίωξε παίων τοῖς ξύλοις. ὃ δὲ μάλιςά μοι δεινὸν, ὦ Φιλοσοφία, κατεφαίνετο, τοῦτο ἦν. οἱ γὰρ ἄνθρω-

perſona actorem talem ſua claua eliſurus, a quo ignominioſe adeo in feminam fractus eſſet.

32. Huic ſimilem iniuriam ab illis cum fieri vobis cernerem, non tuli illam hiſtrioniae turpitudinem, ſimios hoſce Heroum perſonas induere auſos, et Cumanum illum aſinum imitari; qui Leoninam indutus poſtulabat ipſe leo eſſe, cum apud ignaros eius rei Cumanos aſperos terribilesque ruditus ederet, donec illum peregrinus, qui et leonem ſaepe et aſinum vidiſſet, redargueret, et fuſtibus dolatum abigeret. Praeter caetera vero indignum hoc mihi, Philoſophia, videbatur, quod nemo non ho-

ἄνθρωποι, εἴ τινα τούτων ἑώρων πονηρὸν, ἢ ἄσχημον ἢ ἀσελγές τι ἐπιτηδεύοντα, ἐκ ἔξιν ὅξις οὐ φιλοσοφίαν αὐτὴν ἠτιᾶτο, καὶ τὸν Χρύσιππον εὐθὺς, ἢ Πλάτωνα, ἢ Πυθαγόραν, ἢ ὅτε αὐτὸν ἐπώνυμον ὁ διαμαρτάνων ἐκεῖνος ἐποιεῖτο, καὶ ἀ τὰς λόγας ἐποιεῖτο. καὶ ἀπὸ τοῦ κακῶς βιῶντος, πονηρὰ περὶ ὑμῶν εἴκαζον, τῶν πρὸ πολλοῦ τεθνηκότων (οὐ γὰρ παρὰ ζῶντας ὑμᾶς ἡ ἐξέτασις αὐτοῦ ἐγίνετο, ἀλλ' ὑμεῖς μὲν ἐκ ποδῶν) ἐκεῖνον δὲ ἑώρων σαφῶς ἅπαντες δεινὰ καὶ ἄσεμνα ἐπιτηδεύοντα, ὥςε ἐρήμην ἡλίσκεσθε μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τὴν ὁμοίαν διαβολὴν συγκατεσπᾶςθε.

Ταῦτα

minum, ſi quem horum praue aut indecore, aut libidinoſe quidquam facere videret, ipſam ſtatim Philoſophiam accuſaret, et Chryſippum, aut Platonem, aut Pythagoram, aut cuiuscumque ſe cognominem peccator ille ferret, diſputationesque haberet. Itaque ab male illo viuente, male de vobis coniectabant, olim mortuis: neque enim ad vos viuentes exigebatur: ſed vos diſceſſeratis e medio; illum vero aperte videbant omnes indigne et inhoneſte ſe gerentem. Ita quaſi deſerto vos vadimonio cum illo damnati, et in ſimile cum illo crimen pertracti eſtis.

33. Haec

Ταῦτα ἐκ ἤνεγκα ὁρῶν ἔγωγε, ἀλλ' ἤλεγχον αὐτὰς, καὶ διέκρινον ἀφ' ὑμῶν. ὑμεῖς δὲ, τιμᾶν ἐπὶ τούτοις δέον, εἰς δικαστήριον ἄγετε. ἐκοῦν ἤν τινα καὶ τῶν μεμυημένων ἰδὼν ἐξαγορεύοντα ταῖν θεαῖν τὰ ἀπόῤῥητα, καὶ ἐξορχούμενον, ἀγανακτήσω, καὶ διελέγξω, ἐμὲ τὸν ἀσεβοῦντα ἡγήσεσθε εἶναι; ἀλλ' ὁ δίκαιον. ἐπεὶ καὶ οἱ ἀθλοθέται μαστιγοῦν εἰώθασιν, ἤν τις ὑποκριτὴς, Ἀθηνᾶν, ἢ Ποσειδῶνα, ἢ τὸν Δία ὑποδεδυκὼς, μὴ καλῶς ὑποκρίνοιτο, μηδὲ κατ' ἀξίαν τῶν θεῶν, καὶ ἐδέν πω ἐργίζονται αὐτοῖς ἐκεῖνοι, ὅτι τὸν περικείμενον αὐτῶν τὰ πρόσωπεῖα, καὶ τὸ σχῆμα ἐνδεδυκότα, ἐπέτρεψαν παίειν

33. Haec ego videns non tuli, ſed redargui illos, et a vobis diſcreui. At vos, qui honorem mihi ea de cauſſa debebatis habere, in ius me trahitis. Igitur ſi quem ego initiatorum obſeruans, Dearum myſteria effutientem et extra ſanctum illarum chorum impie ſaltantem, indignatus fuero, eumque redarguero; mene impium eſſe putabitis? iniuſte illud quidem: cum etiam ſacrorum certaminum praeſides flagris obiurgare ſoleant, ſi quis hiſtrio Mineruae aut Neptuni, aut Iouis perſonam qui ſuscepit, non bene neque ex dignitate Deorum perferat: nec ideo illis iraſcantur Dii, quod perſonas ſuas gerentem, et habitu ſuo indutum, flagellis caedendum

παίειν τοῖς μαςιγοφόροις, ἀλλὰ καὶ ἥδοιντο ἂν, οἶμαι, μαςιγουμένων. οἰκέτην μὲν γὰρ, ἢ ἄγγελον, μὴ δεξιῶς ὑποκρίνασθαι, μικρὸν τὸ πταῖσμα. τὸν Δία δὲ, ἢ τὸν Ἡρακλέα μὴ κατ' ἀξίαν ἐπιδείξασθαι τοῖς θεαταῖς, ἀποτρόπαιον ὡς καὶ αἰσχρόν.

Καὶ γὰρ αὖ καὶ τόδε πάντων ἀτοπώτατόν ἐςιν, ὅτι τὰς μὲν λόγους ὑμῶν πάνυ ἀκριβῶσιν οἱ πολλοὶ αὐτῶν, καθάπερ δὲ ἐπὶ τούτῳ μόνον ἀναγιγνώσκοντες αὐτὰς, καὶ μελετῶντες, ὡς τἀναντία ἐπιτηδεύοιεν, ἄτω βιῶσι. πάντα μὲν γὰρ ὅσα φασὶν, οἷον χρημάτων καταφρονεῖν, καὶ δόξης, καὶ μόνον τὸ καλὸν οἴεσθαι ἀγαθὸν, καὶ ἀόργητον εἶναι, καὶ τῶν λαμπρῶν τούτων

dendum virgatoribus tradiderint: ſed faueant, puto, vapulantibus. Nam ſeruum aut nuntium parum dextre agere, paruus fuerit error. Iouem vero aut Herculem non pro dignitate demonſtrare ſpectatoribus, mali ominis inſtar et turpe nimis fuerit!

34. Rurſus illud omnium eſt abſurdiſſimum! quod dogmata quidem veſtra ſtudioſe vulgus illorum exquirit; caeterum perinde viuunt, ac ſi ad hoc ſolum ea legerent, et meditarentur, vt contraria omnia ſequantur. Quae enim dicunt omnia, exempli cauſa, diuitias gloriamque contemnere, et ſola quae bona ſunt honeſta putare, et irae expertem eſſe, et ſplendidos

των ὑπεροραῦν, καὶ ἐξ ἰσοτιμίας αὐτοῖς διαλέγεσθαι, καλὰ, ὦ θεοὶ, καὶ σοφὰ, καὶ θαυμάσια λίαν ὡς ἀληθῶς. οἱ δὲ καὶ αὐτὰ ταῦτα ἐπὶ μισθῷ διδάσκασι, καὶ τὰς πλουσίας τεθήπασι, καὶ πρὸς τὸ ἀργύριον κεχήνασιν, ὀργιλώτεροι μὲν τῶν κυνιδίων ὄντες, δειλότεροι δὲ τῶν λαγωῶν, κολακευτικώτεροι δὲ τῶν πιθήκων, ἀσελγέστεροι δὲ τῶν ὄνων, ἁρπακτικώτεροι δὲ τῶν γαλῶν, φιλονεικότεροι δὲ τῶν ἀλεκτρυόνων. τοιγαρῦν, γέλωτα ὀφλισκάνουσιν, ὠθιζόμενοι ἐπὶ ταῦτα, καὶ περὶ τὰς τῶν πλουσίων θύρας ἀλλήλους παρωθούμενοι, καὶ δεῖπνα πολυάνθρωπα δειπνοῦντες, καὶ ἐν αὐτοῖς τοῦτοις ἐπαινοῦντες φορτικῶς, καὶ πέρα τοῦ καλῶς ἔχον-

dos hoſce deſpicere, et tamquam cum aequalibus agere, pulchra, Dii boni! ſunt et ſapientia, et vere ſane admiranda. Verum enim vero, iſti mercede haec ipſa docent, et diuites admirantur, et argento inhiant, et caniculis iracundiores ſunt, et leporibus timidiores, magis adulatores quam ſimii, libidinoſiores aſinis, felibusque rapaciores, et in contentionibus quam gallinacei galli pertinaciores. Itaque ludibrium debent, cum circa iſta conflictantur, et circa diuitum ianuas alii alios detrudunt, et celebriores coenas frequentant, et in illis ipſis ſine more modoque laudant, et vltra decus ſe ingurgitant, ſeque attributa ſibi parte non con-

ἔχοντος ἐμφορούμενοι, καὶ μεμψίμοιραι φαινόμενοι, καὶ ἐπὶ τῆς κύλικος ἀτερπῆ καὶ ἀπῳδὰ φιλοσοφοῦντες, καὶ τὸν ἄκρατον ἀ φέροντες. οἱ ἰδιῶται δὲ, ὁπόσοι ξυμπίνουσι, γελῶσι δηλαδὴ καὶ καταπτύουσι φιλοσοφίας, εἰ τοιαῦτα καθάρματα ἐκτρέφει.

Τὸ δὲ πάντων αἴσχιστον, ὅτι μηδενὸς δεῖσθαι λέγων ἕκαστος αὐτῶν, ἀλλὰ μόνον πλούσιον εἶναι τὸν σοφὸν κεκραγὼς, μικρὸν ὕστερον αἰτεῖ προσελθὼν, καὶ ἀγανακτεῖ μὴ λαβὼν, ὅμοιον, ὡς εἴ τις ἐν βασιλικῷ σχήματι ὀρθὴν τιάραν ἔχων καὶ διάδημα, καὶ τἄλλα ὅσα βασιλείας γνωρίσματα, προσαιτοίη, τῶν ὑποδεεστέρων δεόμενος. ὅταν μὲν ἂν αὐτός τι δέῃ λαμβάνειν, πολὺς

tentos produnt, et in vino inſuauia quedam atque abſurda philoſophantur, et merum non continent. Idiotae autem quotquot conuiuae ſunt, rident ſcilicet, et deſpuunt philoſophiam, talia quae purgamenta educat.

35. Quod vero turpiſſimum omnium eſt, nulla ſe re indigere, vnusquisque eorum cum dicat, ſed ſolum diuitem eſſe ſapientem, clamet, paulo poſt rogandi cauſa accedit, et niſi acceperit, indignatur: non aliter quam ſi quis in regio habitu tiaram rectam gerens ac diadema, et reliqua quotquot ſunt inſignia regni, mendicet, rogans a tenuioribus. Cum igitur ipſe ſperat aliquid accipere, multa

πολὺς ὁ περὶ τοῦ κοινωνικὸν εἶναι δεῖν λόγος, καὶ ὡς ἀδιάφορον ὁ πλοῦτος. καὶ τί γὰρ τὸ χρυσίον, ἢ τάργύριον, οὐδὲν τῶν ἐν τοῖς αἰγιαλοῖς ψηφίδων διαφέρον; ὅταν δέ τις ἐπικουρίας δεόμενος ἑταῖρος ἐκ παλαιοῦ, καὶ φίλος ἀπὸ πολλῶν, ὀλίγα αὐτῇ προσελθὼν, σιωπὴ, καὶ ἀπορία, καὶ ἀμαθία, καὶ παλινῳδία τῶν λόγων πρὸς τὸ ἐναντίον. οἱ δὲ πολλοὶ περὶ φιλίας, ἐκεῖνοι λόγοι, καὶ ἡ ἀρετὴ, καὶ τὸ καλὸν, ἐκ οἷὸ' ὅπη ποτὲ οἴχεται, πάντα ταῦτα ἀποπτάμενα. πτερόεντα ὡς ἀληθῶς ἔπη, μάτην ὁσημέραι πρὸς αὐτῶν ἐν τοῖς διατριβαῖς συναμαχόμενα.

Μέχρι γὰρ τούτου, φίλος ἕκαστος αὐτῶν ἐς ὅσον ἂν μὴ ἀργύριον, ἢ χρυσίον ᾖ προκείμενον ἐν τῷ

multa de bonorum inter sapientes communione disputatio, et quam res sit indifferens diuitiae: quid enim, inquit, aurum est vel argentum? nihil sane calculis in litore distat. Si vero opis indigus sodalis vetus, et a longo tempore amicus accedens paullum quiddam roget, silentium, aestus, inscitia et verborum illorum in contrariam sententiam retractatio. Multae autem illae de amicitia disputationes, et virtus, et honestum, nescio quo abiere; omnia quidem auolarunt, volucria vere verba, quibus temere quotidie in scholis suis vmbratiles pugnas ludunt.

36. Eo enim vsque vnusquisque eorum amicus est, quoad argentum vel aurum in medio positum

ἐν τῷ μέσῳ. ἢν δέ τις ὀβολὸν ἐπιδείξηται μόνον, λέλυται μὲν ἡ εἰρήνη, ἄσπονδα δὲ καὶ ἀκήρυκτα πάντα· καὶ τὰ βιβλία ἐξαλήλειπται, καὶ ἡ ἀρετὴ πέφευγεν, οἷόν τι καὶ οἱ κύνες πάσχουσιν. ἐπειδάν τις ὀςῶν ἐς μέσους αὐτοὺς ἐμβάλῃ, ἀναπηδήσαντες δάκνουσιν ἀλλήλους, καὶ τὸν προαρπάσαντα τὸ ὀςῶν ὑλακτοῦσι. λέγεται δὲ καὶ βασιλεύς τις Αἰγύπτιος, πιθήκους ποτὲ πυρρίχιζειν διδάξαι, καὶ τὰ θηρία (μιμηλότατα δέ ἐςι τῶν ἀνθρωπίνων,) ἐκμαθεῖν τάχιςα καὶ ὀρχεῖσθαι, ἀλεργίδας ἀμπεχόμενα, καὶ προσωπεῖα περικείμενα. καὶ μέχρι πολλοῦ εὐδοκιμεῖν τὴν θέαν, ἄχρι δή τις θεατὴς ἀςεῖος, κάρυα ὑπὸ κόλπον ἔχων, ἀφῆκεν ἐς τὸ μέσον· οἱ δὲ πίθη-

positum non fuerit Si quis vero obolum vnum ostenderit, ilicet rupta pax, vt nec iam foederi locus, nec praeconi sit securitas: libri deleti, fugit virtus. Canibus simile quiddam vsu venit, si quis os in medios illos proiecerit; exsiliunt, mordent inuicem; eumque qui os praeripuit, allatrant. Dicitur autem rex etiam aliquis Aegyptius simios quondam docuisse saltare Pyrrhicham, easque bestias, (facillime autem humanas imitantur actiones:) didicisse celeriter, et saltasse in vestibus purpureis, et personatas, diuque probatum spectaculum; donec spectator aliquis vrbanus, qui nuces sinu gereret, proiiceret eas in medium: tum vero simii, visa re, obliti

πίθηκοι, ἰδόντες, καὶ ἐκλαθόμενοι τῆς ὀρχήσεως, τεθ' ὅπερ ἦσαν, πίθηκοι ἐγένοντο ἀντὶ πυῤῥιχιστῶν, καὶ ξυνέτριβον τὰ προσωπεῖα, καὶ τὴν ἐσθῆτα κατεῤῥήγνυον, καὶ ἐμάχοντο περὶ τῆς ὀπώρας πρὸς ἀλλήλους· τὸ δὲ σύνταγμα τῆς πυῤῥίχης διελέλυτο, καὶ κατεγελᾶτο ὑπὸ τοῦ θεάτρου.

Τοιαῦτα καὶ ἕτοι ποιοῦσι. καὶ ἔγωγε τοὺς τοιούτους κακῶς ἠγόρευον, καὶ ἔ ποτε παύσομαι διελέγχων, καὶ κωμῳδῶν. περὶ ὑμῶν δὲ, ἢ τῶν ὑμῖν παραπλησίων (εἰσὶ γὰρ εἰσί τινες ὡς ἀληθῶς φιλοσοφίαν ζηλοῦντες, καὶ τοῖς ὑμετέροις νόμοις ἐμμένοντες) μὴ οὕτω μανείην ἐγὼ, ὡς βλάσφημον εἰπεῖν τι, ἢ σκαιόν. ἢ τί γὰρ ἂν εἰπεῖν ἔχοιμι; τί γὰρ ὑμῖν τοιοῦτο

obliti ſaltationis, repente pro Pyrrhichiſtis ſimii, quod erant ſcilicet, facti, laruas contriuere, laceratisque veſtibus de fructibus inuicem depugnarunt: illa autem Pyrrhiches inſtitutio diſſoluta riſui fuit ſpectatoribus.

37. Talia igitur hi quoque faciunt. Talibus ego maledixi, nec vnquam deſinam conuincere illorum fraudes, ipſosque ridendos propinare: de vobis vero veſtrumque ſimilibus, (ſunt enim, ſunt quidam vere ſectantes Philoſophiam, legumque veſtrarum obſeruantes:) abſit a me inſania illa, vt contumelioſum quidquam, aut ſiniſtrum dicam. Aut quid habeam dicere? Quid

το βεβίωται; τὰς δ' ἀλαζόνας ἐκείνας, καὶ θεοῖς ἐχθρὰς ἄξιον οἶμαι μισεῖν. ἢ σὺ γὰρ, ὦ Πυθαγόρα, καὶ Πλάτων, καὶ Χρύσιππε, καὶ Ἀριστότελες, τί φατε προσήκειν ὑμῖν τὰς τοιαύτας, ἢ οἰκεῖόν τι καὶ ξυγγενὲς ἐπιδείκνυσθαι τῷ βίῳ; ἢ Διὰ Ἡρακλῆς 10), φασι, καὶ πίθηκος. ἢ διότι πώγωνας ἔχασι, καὶ Φιλοσοφεῖν φάσκουσι, καὶ σκυθρωποί εἰσι, διὰ τοῦτο χρὴ ὑμῖν εἰκάζειν αὐτάς; ἀλλ' ἤνεγκα ἂν εἰ πιθανοὶ γοῦν ἦσαν καὶ ἐπὶ τῆς ὑποκρίσεως αὐτῆς· νῦν δὲ θᾶττον ἂν γὺψ ἀηδόνα μιμήσαιτο, ἢ ἔτοι φιλοσόφους.

Quid enim horum ſimile eſt in vita veſtra? At inſolentes illos et Diis inuiſos odio perſequi, puto, fas eſt. Niſi forte tu, Pythagora, et Plato, et Chryſippe, et Ariſtoles, ad vos pertinere quidquam dicetis tales, aut proprium quidquam veſtrum et cognatum vita ſua demonſtrare: quanta ſcilicet Herculi cum ſimia neceſſitudo eſt. An forte quod barbas ſubmittunt et philoſophari ſe praedicant et truci vultu ſunt, propter haec vobis adſimilare illos oportet? Equidem ferrem illos, ſi in ipſa illa hiſtrionia probabiles eſſent. Iam vero facilius luſciniam vultur imitetur, quam iſti Philoſophos.

10. Ἡρακλῆς] *Hercules et ſimia*, prouerbium de minime congruentibus. Hercules enim robore, ſimia dolis valet. *Reiz.*

λοσόφοις, εἴρηκα τὰ ὑπὲρ ἐμαυτοῦ ὁπόσα εἶχον. σὺ δὲ, ὦ Ἀλήθεια, μαρτύρει πρὸς αὐτὰς, εἰ ἀληθῆ ἐστι.

ΦΙΛ. Μετάστηθι, ὦ Παῤῥησιάδη, πορρῳτέρω ἔτι. τί ποιῶμεν ἡμεῖς; πῶς ὑμῖν εἰρηκέναι ἀνὴρ ἔδοξεν; ΑΡΕΤ. Ἐγὼ μὲν, ὦ Φιλοσοφία, μεταξὺ λέγοντος αὐτοῦ, κατὰ τῆς γῆς δῦναι ἠυχόμην· ὅτως ἀληθῆ πάντα εἶπεν. ἐγνώριζον γὰρ ἀκούσασα ἕκαστον τῶν ποιούντων αὐτὰ, καὶ φήρμοζον μεταξὺ τοῖς λεγομένοις, τοῦτο μὲν, ἐς τόνδε· τοῦτο δὲ, ὁ δεῖνα ποιεῖ. καὶ ὅλως ἔδειξε τοὺς ἄνδρας ἐναργῶς, καθάπερ ἐπί τινος γραφῆς τὰ πάντα προσεοικότας, οὐ τὰ σώματα μόνον, ἀλλὰ καὶ τὰς ψυχὰς

phos. Dixi pro me, quae habebam. Iam tu, Veritas, teſtimonium apud hoſce perhibe, ſi vera ſint.

38. PHIL. Longius hinc, Parrheſiade, recede interim. Nos quid faciamus? quomodo dixiſſe vobis videtur? VIRT. Equidem Philoſophia illo dicente terram mihi hiſcere optabam *prae pudore*, adeo vera dicebat omnia. Agnoſcebam enim inter audiendum vnumquemque qui iſta faceret; et referebam, dum dicerentur, illud quidem ad huncce; hoc vero ille, inquiebam, facit. Et omnino oſtendit homines dilucide, vt in pictura quadam ſimiles per omnia, cum non corpora modo, ſed ipſas quoque

ψυχὰς αὐτὰς ἐς τὸ ἀκριβέςατον ἀπεικάσας. ΦΙΛ. Κἀγὼ πάνυ ἠρυθρίασα, ὦ Ἀρετή. ὑμεῖς δὲ, τί φατέ; ΑΝΑ. Τί δὲ ἄλλο, ἢ ἀφεῖσθαι αὐτὸν τῶ ἐγκλήματος, καὶ Φίλον ἡμῖν, καὶ εὐεργέτην ἀναγεγράφθαι; τὰ γὰρ τῶν Ἰλιέων ἀτεχνῶς πεπόνθαμεν, τραγῳδόν τινα τῶτον ἐφ' ἡμᾶς κεκινήκαμεν, ᾀσόμενον τὰς Φρυγῶν ξυμφορὰς. ᾠδέτω γὰρ, καὶ τὰς θεοῖς ἐχθρὰς ἐκτραγῳδείτω. ΔΙΟΓ. Καὶ αὐτὸς, ὦ Φιλοσοφία, πάνυ ἐπαινῶ τὸν ἄνδρα, καὶ ἀνατίθεμαι τὰ κατηγορέμενα, καὶ Φίλον ποιῆμαι αὐτὸν, γενναῖον ὄντα.

ΦΙΛ. Εὖγε ὦ Παῤῥησιάδη· ἀφίεμέν σε τῆς αἰτίας, καὶ ἁπάσαις 11) κρατεῖς, καὶ τὸ λοιπὸν,

quoque animas exquisitissima similitudine exprimeret. PHIL. Et ego plane erubescebam, o Virtus. Vos autem quid dicitis? REV. Quid aliud, nisi absolui illum a crimine oportere, et amicum nobis ac bene meritum in publico monumento scribi. Iliensium enim exemplo Tragoedum hunc in nos commouimus, qui Phrygum canat calamitates. Canat igitur, et illos Diis inuisos tragoediis suis infamet. DIOG. Ipse quoque ego, Philosophia, laudo virum magnopere et retracto crimina, eumque, vt virum fortem, amicum mihi adsciscо.

39. PHIL. Bonum factum, Parrhesiade, soluimus te accusatione; vincis suffragiis omnibus,

11. Ἁπάσαις] Ψήφοις. *Brod.* Vid. supra hoc *Dial.* c. 21. *Reiz.*

λοιπὸν, ἴσθι ἡμέτερος ὤν. ΠΑΡΡ. προσεκύνησα τὴν γε πρώτην. μᾶλλον δὲ τραγικώτερον αὐτὰ ποιήσειν μοι δοκῶ· σεμνότερον γὰρ ὦ μέγα σεμνὴ Νίκη τὸν ἐμὸν βίοτον κατέχοις, καὶ μὴ λήγοις σεφανοῦσα. ΑΡΕΤ. Οὐκοῦν δευτέρᾳ κρατῆρος 12) ἤδη καταρχώμεθα, προσκαλῶμεν κἀκείνους, ὡς δίκην ὑπόσχωσιν, ἀνθ' ὧν εἰς ἡμᾶς ὑβρίζουσι. κατηγορήσει δὲ Παῤῥησιάδης ἑκάστου. ΠΑΡΡ. Ὀρθῶς ὦ Ἀρετὴ ἔλεξας· ὥστε σὺ, παῖ Συλλογισμὲ, κατακύψας ἐς τὸ ἄστυ, προσκαλοῦ τὰς Φιλοσόφους.

ΣΥΛ.

bus, et quod reliquum est, scito, te nostrum esse. PARRH. Equidem initio iam adoraui. Iam vero Tragico magis orationis genere faciendum videtur: augustius enim fuerit. Splendida quaeso Victoria, me comitare tuum, viridi nec parce coronae. VIRT. Igitur de altero iam cratere libemus, et vocemus etiam istos, vt poenas suarum in nos contumeliarum nobis persoluant. Accusabit vnumquemque Parrhesiades. PARRH. Bene istud, Virtus. Itaque tu, Syllogisme puer, despiciens in urbem, praeconio huc euoca Philosophos.

40. SYLL.

12. Δευτ. κρατῆρος] Alludere videtur ad morem veterum, qui primum craterem alicui deorum libabant, a secundo autem auspicabantur. *du Soul.*

ΣΥΛ. Ἄκουε, σίγα· τοὺς φιλοσόφους ἥκειν 13) ἐς ἀκρόπολιν ἀπολογησομένους ἐπὶ τῆς Ἀρετῆς, καὶ Φιλοσοφίας, καὶ Δίκης 14). ΠΑΡΡ. Ὁρᾷς; ὀλίγοι συνέρχονται, γνωρίσαντες τὸ κήρυγμα. ἄλλως γὰρ δεδίασι τὴν Δίκην. οἱ πολλοὶ δὲ αὐτῶν, οὐδὲ σχολὴν ἄγουσιν, ἀμφὶ τοὺς πλουσίους ἔχοντες. εἰ δὲ βούλει πάντας ἥκειν, κατὰ τάδε ὦ Συλλογισμὲ κήρυττε. ΦΙΛ. Μηδαμῶς. ἀλλὰ σὺ ὦ Παῤῥησιάδη, προσκάλει, καθότι σοι δοκεῖ.

ΠΑΡΡ. Οὐδὲν τόδε χαλεπόν. ἄκουε· σίγα. ὅσοι φιλόσοφοι εἶναι λέγουσι, καὶ ὅσοι προσήκειν αὐτοῖς

40. SYLL. Audi, tace. Veniunto Philosophi in arcem caussam dicturi ad tribunal Virtutis, Philosophiae, Iustitiae. PARRH. Vide pauci conueniunt agnito praeconio. Nam et alioqui Ius metuunt, et vulgus illorum otium non habet, occupati circa diuites. Si vero venire omnes volueris hunc fere in modum edic, Syllogisme. PHIL. Nequaquam. Sed tu, Parrhesiade, prout videbitur, eos aduoca.

41. PARRH. Nihil res habet difficultatis. Audi, tace. Quotquot philosophos se esse dicunt, quotquot nominis caussa ad illos pertinere se

13. Ἥκειν] Sic solet in formula praeconiorum omitti χρὴ aut simile quid. *du Soul.*

14. Δίκης] Lege Δικαιοσύνης. *du Soul.*

αὐτοῖς οἴονται τὸ ὀνόματος, ἥκειν ἐς ἀκρόπολιν ἐπὶ τὴν διανομήν. δύο μναῖ ἑκάστῳ δοθήσονται, καὶ σησαμαῖος πλακοῦς· ὃς δ' ἂν πώγωνα βαθὺν 15) ἐπιδείξηται, καὶ παλάθην ἰσχάδων ἕτός γε προσεπιλήψεται. κομίζειν δ' ἕκαστον σωφροσύνην μὲν, καὶ δικαιοσύνην, ἢ ἐγκράτειαν, μηδαμῶς. οὐκ ἀναγκαῖα γὰρ ταῦτά γε, ἢν μὴ παρῇ. πέντε δὲ συλλογισμοὺς ἐξ ἅπαντος· οὐ γὰρ θέμις ἄνευ τούτων εἶναι σοφόν.

re se iudicant, veniunto in arcem ad congiarium. binae vnicuique minae dabuntur, et de sesamo placenta. Quicumque vero prolixam barbam exhibuerit, ille corollarium ficuum massam accipiet. Adferat autem quisque, temperantiam, iustitiam, continentiam minime; neque enim ista, si non adsint, necessaria: verum quinque omnino syllogismos; quippe nefas est

 absque

15. Πώγωνα βαθὺν] Sic noster iterum in *Ioue Trag.* c. 26. βαθυπώγωνα καὶ εὐγένειον. Sic de Senectute profunda siue magna, *Ael.* V. H. 2. 36. βαθύτητα γηρῶν. Generaliter de omni fere magno, vt πλῆτος βαθύς. *Ael.* V. H. III. 18. Immo et de latitudine, s. densitate, *Herodian.* VIII. 1. 3. φάλαγγας ἐς τετράγωνα ἔταξε σχήματα, ἐπιμήκεις μᾶλλον ἢ βαθείας. i. e. *acies densas instruxit.* Reiz.

σοφόν. Κεῖται δ' ἐν μέσσοισι δύο χρυσοῖο τάλαντα,

Τῷ δόμεν, ὃς μετά πᾶσιν ἐρικυδέμεν ἔξοχος εἴη.

Βαβαί, ὡς πλήρης μὲν ἡ ἄνοδος ὑπιζομένων, ἐπεὶ τὰς δύο μνᾶς 16) ὡς ἤκουσαν μόνον. παρὰ δὲ τὸ Πελασγικὸν ἄλλοι, καὶ κατὰ τὸ Ἀσκληπιεῖον ἕτεροι, καὶ περὶ τὸν Ἄρειον πάγον ἔτι πλείους, ἔνιοι δὲ, καὶ κατὰ τὸν τοῦ Τάλω τάφον· οἱ δὲ, καὶ πρὸς τὸ Ἀνακεῖον προθέμενοι κλίμακας, ἀνέρπουσι βομβηδὸν, νὴ Δία καὶ βοτρυδὸν, ἐς μᾶ δίκην, ἵνα καὶ καθ' Ὅμηρον εἰπω, ἀλλὰ κἀκεῖθεν εὖ μάλα πολλοὶ, κἀντεῦθεν

Mu-

absque illis esse sapientem. Proposita in medio sunt auri bina talenta,

Praemia, qui reliquos rixa superauerit omnes.

42. Vah quam plenus est adscensus inuicem se trudentium ad duas minas, cum primum audiere. Ad Pelasgicum autem alii, ad Aesculapii alii, et circa Areopagum etiam plures, alii vero etiam ad Tali sepulcrum: alii ad Dioscurorum aedem scalis admotis cum bombo in altum eniruntur, atque examinis instar apum glomerantur in vuam, vt Homeri verbo vtar. Verum inde etiam bene sane multi et hinc sexcenti,

Quot

16. Ἐπεὶ τὰς δύο μνᾶς] Leg. ἐπὶ τὰς δύο μνᾶς, ὡς ἤκουσαν κ. τ. λ. *Gesner.*

Μυρίοι, ὅσσα τε φύλλα, καὶ ἄνθεα γίνεται ἦρι.

Μεξὴ δὲ ἡ ἀκρόπολις ἐν βραχεῖ, κλαγγηδὸν προκαθιζόντων, καὶ πανταχᾷ πήρα, πώγων, κολακεία, ἀναισχυντία, βακτηρία, λιχνεία, συλλογισμὸς, φιλαργυρία. οἱ ὀλίγοι δὲ, ὁπόσοι πρὸς τὸ πρῶτον κήρυγμα ἐκεῖνο ἀνήεσαν, ἀφανεῖς καὶ ἄσημοι, ἀναμιχθέντες τῷ πλήθει τῶν ἄλλων, καὶ λελήθασιν ἐν τῇ ὁμοιότητι τῶν ἄλλων σχημάτων. πᾶτο γᾶν τὸ δεινότατόν ἐςιν, ὦ φιλοσοφία, καὶ ὅ τις ἂν μέμψαιτό σε μάλιςα, τὸ μηδὲν ἐπιβάλλειν γνώρισμα καὶ σημεῖον αὐτοῖς. πιθανώτεροι γὰρ οἱ γόητες ἔτοι πολλάκις τῶν ἀληθῶς φιλοσοφέντων.

ΦΙΛ.

Quot folia, et flores quot nascens exigit annus.

Breui autem plena illorum arx erit, cum clangore sibi inuicem adsidentium, et ubique pera, barba, adulatio, impudentia, baculum, gula, syllogismus, auaritia. Pauci vero, qui ad primam praeconis vocem adscenderant, vix apparent, nulla nota insignes, reliquorum turbae immisti, et latent similitudine habitus reliquorum. Illud enim, Philosophia, sane molestissimum est, et quod quis maxime in te etiam reprehendat, quod notam illis nullam aut signum imponis. Saepe enim hi impostores ipsis vere philosophantibus sunt probabiliores.

ΦΙΛ. Ἔςω τᾶτο μετ' ὀλίγον, ἀλλὰ δεχώμεθα ἤδη.

ΠΛΑΤ. Αὐτὰς ἡμᾶς πρώτας χρὴ τὰς Πλατωνικὰς λαβεῖν. ΠΥΘ. Οὔκ· ἀλλὰ τὰς Πυθαγορικὰς ἡμᾶς, πρότερος γὰρ Πυθαγόρας ἦν. ΣΤΟΙΚ. Ληρεῖτε· ἀμείνας ἡμεῖς αἱ ἀπὸ τῆς ςοᾶς. ΠΕΡ. Οὐ μὲν ἄν· ἀλλ' ἔγγε τοῖς χρήμασι, πρῶται ἂν ἡμεῖς εἴημεν, οἱ ἐκ τᾶ Περιπάτα. ΕΠΙΚ. Ἡμῖν τοῖς Ἐπικαρείοις τοὺς πλακᾶντας δότε, καὶ τὰς παλάθας· περὶ δὲ τῶν μνῶν περιμενᾶμεν, κἢν ὑςάτας δέῃ λαμβάνειν. ΑΚΑΔ. Πᾶ τὰ δύο τάλαντα; δείξομεν γὰρ αἱ Ἀκαδημαϊκοὶ ὅσον τῶν ἄλλων ἐσμὲν ἐριςικώτεροι. ΣΤΟΙΚ. Οὐχ ἡμῶνγε τῶν Στωϊκῶν παρόντων.

ΦΙΛ.

PHIL. Fiet illud paulo poſt, ſed iam hos excipiamus.

43. PLAT. Ipſos nos Platonicos accipere primum oportet. PYTH. Non, ſed Pythagoricos nos, prior enim fuit Pythagoras. STOIC. Nugas agitis, meliores nos de Porticu. PER. Nequaquam, ſed quantum ad pecunias, primi nos eſſe debemus, de Ambulatione Philoſophi. EPIC. Nobis Epicureis placentas date et maſſas: de minis exſpectabimus, et ſi accipiamus vltimi. ACAD. Vbi duo illa talenta? Oſtendemus enim Academici, quantum reliquis ſimus contentioſiores. STOIC. Nequaquam, nobis quidem Stoicis praeſentibus.

44. PHIL.

ΦΙΛ. Παύσασθε φιλονεικοῦντες· ὑμεῖς δὲ οἱ Κυνικοὶ μήτε ὠθεῖτε ἀλλήλους, μήτε τοῖς ξύλοις παίετε· ἐπ' ἄλλα γὰρ ἴστε κεκλημένοι· καὶ νῦν ἔγωγε ἡ Φιλοσοφία, καὶ ἡ Ἀρετὴ αὕτη, καὶ ἡ Ἀλήθεια, δικάσομεν τίνες οἱ ὀρθῶς φιλοσοφοῦντές εἰσιν, εἶτα ὅσοι μὲν ἂν εὑρεθῶσι κατὰ τὰ ἡμῖν δοκοῦντα βιοῦντες, εὐδαιμονήσουσιν, ἄριστα κεκριμένοι· τοὺς γόητας δὲ καὶ οὐδὲν ἡμῖν προσήκοντας, κακοὺς κακῶς ἐπιτρίψομεν, ὡς μὴ ἀντιποιῶνται τῶν ὑπὲρ αὐτοὺς, ἀλαζόνες ὄντες· τί τοῦτο; φεύγετε, νὴ Δία, κατὰ τῶν γε κρημνῶν οἱ πολλοὶ ἀλλόμενοι; κενὴ δ' ἐν ἡ ἀκρόπολις· πλὴν ὀλίγων τούτων, ὁπόσοι μεμενήκασιν, οὐ φηβηθέντες τὴν κρίσιν.

Οἱ

44. PHIL. Desinite rixarum. Vos vero Cynici, ne impellite alii alios, neque baculis pulsate: ad alia enim vocati estis, et iam ego Philosophia, et Virtus haec, et Veritas cognoscemus, qui vestrum vere philosophentur, deinde qui inuenientur ex nostris placitis viuere, beati erunt, iudicio nostro optimi. Impostores vero, et nihil ad nos pertinentes malos male conteremus, ne superbia quadam ea, quae supra ipsos sunt, adfectent. Quid hoc? fugitis, per Iouem, per ipsa praecipitia desilientes multi. vacua igitur arx est, praeter paucos illos, qui remansere, nihil metuentes iudicium.

Οἱ ὑπηρέται ἀνελέσθε τὴν πήραν, ἣν ὁ Κυνίσκος ἀπέρριψεν ἐν τῇ τροπῇ· φέρε ἴδω τί καὶ ἔχει, ἤπερ θέρμας; ἢ βιβλίον, ἢ ἄρτους τῶν αὐτοπυρίτων; ΠΑΡΡ. Οὐκ· ἀλλὰ χρυσίον τυτὶ, καὶ μύρον, καὶ μαχαιρίδιον θυτικον, καὶ κάτοπτρον, καὶ κύβους. ΦΙΛ. Εὖγε, ὦ γενναῖε, τοιαῦτά σοι ἦν τὰ ἐφόδια τῆς ἀσκήσεως· καὶ μετὰ τούτων ἠξίους λοιδορεῖσθαι ἅπασι, καὶ τοὺς ἄλλους παιδαγωγεῖν; ΠΑΡΡ. Τοιοῦτοι μὲν ἡμῖν ἔτοι, χρὴ δὲ ὑμᾶς σκοπεῖν ὅν τινα τρόπον ἀγνοούμενα ταῦτα πεπαύσεται, καὶ διαγνώσονται οἱ ἐντυγχάνοντες οἵ τινες οἱ ἀγαθοὶ αὐτῶν, καὶ οἵ τινες αὖ πάλιν οἱ τοῦ ἑτέρου βίου·

45. Famuli, tollite peram, quam minutus ille Cynicus in fuga abiecit. Age videam, quid habeat? num forte lupinos, aut librum, aut panes ex atrorum genere? PARRH. Non, sed hoc aurum, et vnguentum, et cultrum ad sacrificiales epulas, et speculum, et tesseras. PHIL. Bonum factum, vir fortis. haec igitur tibi habebas exercitationis tuae viatica: his instructus postulabas maledicere omnibus, et reliquos disciplina continere? PARRH. Tales quidem nobis hi sunt. Oportet autem vos videre, quemadmodum ista ignorari desinant, dignoscantque, qui in illos incidunt, qui illorum boni viri sint, et qui alterius sint vitae.

Tu

βίε· σὺ δὲ, ὦ Ἀλήθεια, ἐξεύρισκε, ὑπὲρ σᾶ γὰρ τᾶτο γένοιτ' ἄν, ὡς μὴ ἐπικρατῇ σε τὸ ψεῦδος, μηδὲ ὑπὸ τῇ ἀγνοίᾳ λανθάνωσιν οἱ φαῦλοι τῶν ἀνδρῶν ἐς τὰς χρηςὰς μεμιγμένοι.

ΑΛΗΘ. Ἐπ' αὐτῷ, εἰ δοκεῖ, Παῤῥησιάδη, ποιησώμεθα τὸ τοιᾶτον, ἐπεὶ χρηςὸς ὤπται καὶ εὔνους ἡμῖν, καὶ σὲ, ὦ Φιλοσοφία, μάλιςα θαυμάζων, παραλαβόντα μεθ' αὐτᾶ τὸν Ἔλεγχον, ἅπασι τοῖς φάσκουσι φιλοσοφεῖν ἐντυγχάνειν· εἰ δ' ὃν μὲν ἂν εὕρῃ γνήσιον ὡς ἀληθῶς φιλοσοφίας, ςεφανωσάτω θαλᾶ ςεφάνῳ, καὶ ἐς τὸ Πρυτανεῖον καλεσάτω. ἢν δέ τινι (οἷοι πολλοί εἰσι) καταράτῳ ἀνδρὶ ὑποκριτῇ φιλοσοφίας ἐντύχῃ, τὸ τριβώνιον περισπάσας,

Tu vero, Veritas, inueni: quandoquidem è tua hoc re fuerit, ne inualeſcat contra te mendacium, neque ignorantia quadam lateant pravi homines bonis immixti.

46. VER. Ipſi, ſi videtur, Parrheſiadae hoc permittamus, quandoquidem bonus vir deprehenſus eſt, et nobis beneuolus, et tuus, Philoſophia, admirator maximus, vt adſumto Elencho, cum omnibus agat, qui ſe dicunt Philoſophos. Deinde ſi quem inuenerit germanum vere philoſophiae, coronet eum oleagina corona, et in Prytaneum vocet. Si vero incidat in aliquem, quod genus multi ſunt, execrabilem virum, Philoſophiae hiſtrionem, detracto pallio,

σας, ἀποκειράτω τὸν πώγωνα ἐν χρῷ πάνυ τραχυκεριῇ μαχαίρᾳ, καὶ ἐπὶ τῶ μετώπῳ σίγματα ἐπιβαλλέτω. ἢ ἐγκαυσάτω κατὰ τὸ μεσόφρυον. ὁ δὲ τύπος τῶ καυτῆρος, ἔςω ἀλώπηξ, ἢ πίθηκος. ΦΙΛ. Εὖγε, ὦ Ἀλήθεια· ὁ δ' Ἔλεγχος, ὦ Παῤῥησιάδη, τοιόσδε ἔςαι, οἷος ὁ τῶν ἀετῶν πρὸς τὸν ἥλιον εἶναι λέγεται· ἐμὰ Δία, ὥςε κἀκείνους ἀντιβλέπειν τῷ φωτί, καὶ πρὸς ἐκεῖνο δοκιμάζεσθαι· ἀλλὰ προθεὶς χρυσίον, καὶ δόξαν, καὶ ἡδονὴν, ὃν μὲν ὧν αὐτῶν εἴδῃς ὑπεροραῶντα, καὶ μηδαμῶς ἑλκόμενον πρὸς τὴν ὄψιν, ἄτος ἔςω, ὁ τῷ θαλῶς ἐφόμενος· ὃν δ' ἂν ἀτενὲς ἀποβλέποντα, καὶ τὴν χεῖρα ἐρέγοντα ἐπὶ τὸ χρυσίον, ἀπάγειν ἐπὶ τὸ καυτήριον τᾶτον, ἀποκείραντα πρότερον τὰν πώγωνα.

ΠΑΡΡ.

barbam illi in ipsa cute eo genere cultri, quo capri tondentur, resecet, et stigmata frondi illius imponat, aut inter supercilia inurat: typus autem cauteris vulpes esto, aut simia. PHIL. Bene ista, Veritas, examen autem, Parrhesiade, tale erit, quale aquilarum ad solem esse dicitur: non sane vt et illi aduersus lumen contueantur, et ad illud examinentur. Sed auro proposito, et gloria, et voluptate, quem illorum videris despicere ista, et nequaquam ad speciem illam trahi; hic esto ille ramo oliuae coronandus: quem vero fixis oculis respicere, et manum ad aurum porrigere, hunc vero ad cauterium memento, detonsa prius barba, ducere.

ΠΑΡΡ. Ὡς ἔδοξεν ἔσαι ταῦτα, ὦ Φιλοσοφία, καὶ ὄψει αὐτίκα μάλα τὰς πολλὰς αὐτῶν ἀλωπεκίας 17), ἢ πιθηκοφόρας, ὀλίγας δὲ καὶ ἐστεφανωμένας· εἰ βέλεσθε μέντοι κἀνταῦθα ἀνάξω τινὰς ὑμῖν, νὴ Δί', αὐτῶν. ΦΙΛ. Πῶς λέγεις, ἀνάξεις τὰς φυγόντας; ΠΑΡΡ. Καὶ μάλα, ἂν ἡ ἱέρεια μοι ἐθέλῃ πρὸς ὀλίγον χρῆσαι τὴν ὁρμίαν ἐκείνην καὶ τὸ ἄγκιστρον, ὅπερ ἁλιεὺς ἀνέθηκεν ὁ ἐκ Πειραιῶς. ΙΕΡ. Ἰδὲ δὴ κάθες, καὶ τὸν κάλαμόν γε ἅμα, ὡς πάντ' ἔχοις. ΠΑΡΡ. Οὐκοῦν ὦ ἱέρεια, καὶ ἰσχάδας μί τινας δὸς ἀνύσασα, καὶ ὀλίγον τῶ χρυσίῳ. ΙΕΡ. Ἀάμ-

47. PARRH. Fient ista, vt vobis visum est, Philosophia, et videbis confestim vulgus illorum, vulpe notatos aut simia; sed paucos quosdam etiam videbis coronatos. Verum si vultis etiam huc profecto quosdam illorum vobis extraham. PHIL. Quid? tu fugientes huc retrahes? PARRH. Ego vero, si antistes velit paulum mihi commodare lineam illam cum hamo, quem piscator ex Piraeeo dedicauit. ANT. En tibi, cape, vna cum arundine, vt habeas omnia. PARRH. Ergo fac, Antistes, vt mihi des etiam caricas aliquot, et pauxillum auri. ANT.

17. Ἀλωπεκίας] Suauissimo lusu respicit nomine altero ad κοππατίας equos, altero ad σαμφόρας, de quibus ad principium Nubium Aristophanis viri doctissimi. *Gesner.*

Ἀάμβανε. ΦΙΛ. Τί πράττειν ἀνὴρ διανοεῖται; ΙΕΡ. Δελεάσας τὸ ἄγκιςρον ἰσχάδι, καὶ χρυσίῳ, καθεζόμενος ἐπὶ τὰ ἄκρον τȣ̃ τειχίȣ, καθῆκεν ἐς τὴν πόλιν. ΦΙΛ. Τί ταῦτα, ὦ Παῤῥησιάδη, ποιεῖς; ἧπȣ τȣ̀ς λίθȣς ἁλιεύσειν διέγνωκας ἐκ τȣ̃ Πελασγικȣ̃; ΠΑΡΡ. Σιώπησον, ὦ Φιλοσοφία, καὶ τὴν ἄγραν περίμενε· σὺ δὲ Πόσειδον ἀγρεῦ, καὶ Ἀμφιτρίτη Φίλη, πολλȣ̀ς ἡμῖν ἀνάπεμπε τῶν ἰχθύων.

Ἀλλ' ὁρῶ τινα λάβρακα εὐμεγέθη, μᾶλλον δὲ χρύσοφρυν. ΕΛΕΓ. Οὔκ· ἀλλὰ γαλεάς ἐςι· προσέρχεται δὴ τῷ ἀγκίςρῳ κεχηνώς. ὀσφρᾶται τȣ̃ χρυσίȣ, πλησίον ἤδη ἐςίν· ἔψαυσεν, εἴληπται, ἀναςπάσωμεν. ΠΑΡΡ. Καὶ σὺ ὦ Ἔλεγχε,

ANT. Cape. PHIL. Quid facere vir cogitat? ANT. Eſcam hamo impoſitam ficum et aurum, ſedens ipſe in lorica muri demiſit verſus vrbem. PHIL. Quorſum haec facis, Parrheſiade? Numquid lapides piſcari cogitas e Pelaſgico? PARRH. Tace, quaeſo, Philoſophia, et capturam exſpecta. Tu vero, piſcator Neptune, et tu, cara Amphitrite, multos nobis huc mitte piſces.

48. Verum video lupum ſpecioſum, aut potius Chryſophryn. LIBER. Non, ſed muſtelus eſt. Accedit ſane ad hamum hians. Iam auri odorem captat, prope iam eſt, attigit, captus eſt, extrahamus. PARRH. Et tu Elenche manum

λεγχε, νῦν ξυνεπιλαβὲ τῆς ὁρμιᾶς· ἄνω ἐστί· φέρ' ἴδω τίς εἶ ὦ βέλτιστε ἰχθύων; κύων 18) ἔτός γε. Ἡράκλεις, τῶν ὀδόντων. τί τοῦτο ὦ γενναιότατε; εἴληψαι λιχνεύων περὶ τὰς πέτρας, ἔνθα λήσειν ἤλπισας, ὑποδεδυκώς; ἀλλὰ νῦν ἔσῃ φανερὸς ἅπασιν, ἐκ τῶν βραγχίων ἀπηρτημένος· ἐξέλωμεν τὸ δέλεαρ, καὶ τὸ ἄγκιστρον· ἡ δ' ἰσχὰς ἤδη προσέσχηται, καὶ τὸ χρυσίον ἐν τῇ κοιλίᾳ. ΔΙΟΓ. Μὰ Δία ἐξεμεσάτω· ὡς δὴ καὶ ἐπ' ἄλλους δελεάσωμεν. ΠΑΡΡ.

manum lineae admoue. Iam ſupra eſt. Age videam, quis es, piſcium optime? Canis hic quidem eſt. Hercules! qui dentes! Quid hoc, vir bone, captus es, gulam dum ſectaris circa petras, vbi putabas ſubeundo te latere poſſe. Sed nunc manifeſtus eris omnibus, ſuſpenſus e branchiis. Eximamus eſcam, et hamum huncce. vacuus iam tibi hamus, ficus iam inſedit, et aurum deſcendit in ventrem. DIOG. Per Iovem euomat, vt ea ad alios etiam eſca vtamur. PARRH.

18. Κύων] De Cynico philoſopho ſermonem hic eſſe, apertum. Cum de Platonico agit, ſimili ad nomen reſpectu πλατὺν appellat. Hunc vocauerat modo γαλεόν. Iam γαλεὸς ſ. *muſtelus* piſcis, κύων, *carcharias*, cognatarum ſpecierum nomina aeque Cynico conueniunt. *Geſner.*

ΠΑΡΡ. Εὖ ἔχει· τί φῆς ὦ Διόγενες; οἶσθα τοῦτον ὅς τίς ἐςιν, ἢ προσήκει σοί τι ἀνήρ; ΔΙΟΓ. Οὐδαμῶς. ΠΑΡΡ. Τί οὖν; πόσου ἄξιον αὐτὸν χρὴ φάναι; ἐγὼ μὲν γὰρ δύ' ὀβολῶν πρώην αὐτὸν ἐτιμησάμην. ΔΙΟΓ. Πολλοῦ λέγεις· ἄβρωτός τε γάρ ἐςι, καὶ εἰδεχθής, καὶ σκληρὸς, καὶ ἄτιμος· ἄφες αὐτὸν κατὰ κεφαλὴν ἀπὸ τῆς πέτρας· σὺ δὲ ἄλλον ἀνάσπασον, καθεὶς τὸ ἄγκιςρον· ἐκεῖνο μέντοι ὅρα, ὦ Παῤῥησιάδη, μὴ καμπτόμενός σοι ὁ κάλαμος, ἀποκλασθῇ. ΠΑΡΡ. Θάῤῥει ὦ Διόγενες· κεῦφοί εἰσι, καὶ τῶν ἀφυῶν 19) ἐλαφρότε-

PARRH. Quid ais, Diogenes, nosti hunc quis sit, et ad te ne aliqua ratione hic vir pertinet? DIOG. Minime. PARRH. Quid igitur? Quanti illum aestimare par est? equidem duobus illum obolis nuper indicaui. DIOG. Multum narras. neque enim edulis est, et horridus adspectu, et durus, et nullius pretii. Demitte illum per petram praecipitem: tu vero alium hamo demisso extrahe. Illud tamen vide, Parrhesiade, ne inflexa tibi arundo frangatur. PARRH. Noli metuere, Diogenes, leues enim sunt et minoris

19. Ἀφυῶν] Glossa *Paris. Aphyae pisciculi, quos parie limus, vermiculorum instar scaturientes: meminit Aelianus.* Plinius vero Aquas a latinis appellari dicit, quod ex aqua et pluuia procreentur. *Reiz.*

φρότεροι. ΔΙΟΓ. Νὴ Δία, ἀφυέςατοί γε· ἀνάσπα δὲ ὅμως.

ΠΑΡΡ. Ἰδέ· τίς ἄλλος ἕτος ὁ πλατὺς, ὥσπερ ἡμίτομος ἰχθὺς προσέρχεται; ψῆττά τις κεχηνὼς ἐς τὸ ἄγκιςρον, κατέπιεν, ἔχεται, ἀνασπάσθω. Ἑλ. τίς ἐςιν; ΔΙΟΓ. Ὁ Πλατωνικὸς εἶναι λέγων. ΠΛΑΤ. Καὶ σὺ ὦ κατάρατε, ἥκεις ἐπὶ τὸ χρυσίον; ΠΑΡΡ. Τί φῂς ὦ Πλάτων; τί ποιῶμεν αὐτόν; ΠΛΑΤ. Ἀπὸ τῆς αὐτῆς πέτρας καὶ ἕτος.

ΔΙΟΓ. Ἐπ' ἄλλον καθείσθω. ΠΑΡΡ. Καὶ μὴν ὁρῶ τινα πάγκαλον προσιόντα, (ὡς ἂν ἐν βυθῷ δόξειε ποικίλον τὴν χρόαν,) ταινίας τινὰς ἐπὶ

ris quam apuae ponderis. DIOG. Ita ſane: maxime ſunt cognati apuis, infeliciſſimi ingenii homines. Sed tamen extrahe.

49. PARRH. Vide quis alius ille latus (*Platys*) et quaſi dimidiatus piſcis accedit? Paſſer eſt hians ad hamum, deglutiit: tenetur: extrahatur. quis eſt? DIOG. Platonicum ſe dicit. PLAT. Et tu, ſacerrime, ad aurum venis? PARRH. Quid ais, Plato, quid illo faciemus? PLAT. De eadem petra hic etiam.

50. DIOG. In alium iam demittatur hamus. PARRH. Et ſane video quendam vndique pulchrum accedere, vt in profundo videri poteſt, vario colore, taenias quasdam per tergum aureas

ἐπὶ τᾷ νώτᾳ ἐπιχρύσας ἔχοντα. ὁρᾷς, ὦ Ἔλεγχε; ὁ τὸν Ἀριςοτέλην προσποιούμενος, ἑτός ἐςιν· ἦλθεν, εἶτα πάλιν ἀπενήξατο. περισκόπει ἀκριβῶς, αὖθις ἐπανῆλθεν, ἔχανεν, εἰλήπτω, ἀνιμήσθω. ΑΡΙΣΤ. Μὴ ἀνέρῃ με περὶ αὐτᾷ, ὦ Παῤῥησιάδη, ἀγνοῶ γὰρ ὅς τίς ἐςιν. ΠΑΡΡ. Οὐκοῦν καὶ οὗτος Ἀριςότελες κατὰ τῶν πετρῶν.

ΔΙΟΓ. Ἀλλ' ἰδὲ πολλές πα τὰς ἰχθῦς ὁρῶ κατὰ ταυτὸν ὁμόχροας, ἀκανθώδεις, καὶ τὴν ἐπιφάνειαν ἐκτετραχυσμένας, ἐχίνων δυσληπτοτέρας· ἤπου παγήνης ἐπ' αὐτὰς δεήσει· ἀλλ' ἐ πάρεςιν. ἱκανὸν εἰ κἀν ἕνα τινὰ ἐκ τῆς ἀγέλης ἀνασπάσαιμεν· ἥξει δὲ ἐπὶ τὸ ἄγκιςρον δηλαδή,

aureas habentem. Vides, Elenche, hic est, qui Aristotelis se esse praedicat. Accessit: deinde rursus renatat: cum cura respice: denuo redit: hiat, captus est: extrahatur. ARIST. Noli me de illo interrogare Parrhesiade, ignoro enim quis sit. PARRH. Igitur hic quoque o Aristoteles, de rupe ibit praeceps.

51. DIOG. Sed ecce multos illic pisces video, eodem loco concolores, spinosos, exasperata facie, echinis captu difficiliores. Itaque sagena ad illos opus erit. verum ad manus non est: satis fuerit, vel vnum de grege si extraxerimus. Veniet autem ad hamum, qui illorum erit

λαδὴ, ὃς ἂν αὐτῶν θρασύτατος ᾖ. ΕΛΕΓ. Κάθες, εἰ δοκεῖ, σιδηρώσας γε πρότερον ἐπιπολὺ τῆς ὁρμιᾶς, ὡς μὴ ἀποπρίσῃ τοῖς ὀδοῦσι, καταπιὼν τὸ χρυσίον. ΠΑΡΡ. Καθῆκα. σὺ δὲ, ὦ Πόσειδον, ἐπιτέλει τὴν ἄγραν. βαβαὶ, μάχονται περὶ τοῦ δελέατος. καὶ οἱ μὲν, ξυνάμα πολλοὶ περιτρώγουσι τὴν ἰσχάδα· οἱ δὲ, προσφύντες, ἔχονται τοῦ χρυσίου. εὖ ἔχει. περιεπάρη τις μάλα καρτερός. φέρ' ἴδω τίνος ἐπώνυμον σεαυτὸν εἶναι λέγεις; καίτοι γελοῖός τέ εἰμι ἀναγκάζων ἰχθῦν λαλεῖν· ἄφωνοι γὰρ αὐτοί. ἀλλὰ σὺ, ὦ Ἔλεγχε, εἰπὲ ὅν τινα ἔχει διδάσκαλον αὐτοῦ; ΕΛΕΓ. Χρύσιππον τοῦτον. ΠΑΡΡ. Μανθάνω, διότι χρυσίον οἶμαι προσῆν τῷ

erit audacissimus. ELEN. Demitte si videtur, ferrata prius probe linea, ne auro deuorato dentibus illam ferratis resecet. PARRH. Demisi: tu vero Neptune piscatum perfice. Vah! pugnant de esca: et alii quidem, simul multi ficum arrodunt, alii vero mordicus tenent aurum. Bene habet. Traiectus est hamo vnus robustissimus. Age videam cuius nomine te dictum ais? quamquam ridiculus equidem sum, qui loqui piscem cogam; mutum enim hoc genus. Sed tu dic, Elenche, quem habet Magistrum? ELEN. Chrysippum hunc. PARRH. Iam percipio: ideo quod aurum (*Chrysus*) inerat

τῷ ὀνόματι. σὺ δ' ἂν Χρύσιππε, πρὸς τῆς Ἀθηνᾶς εἰπὲ, οἶσθα τὰς ἄνδρας, ἢ τοιαῦτα παρῄνεις αὐτὰς ποιεῖν; ΧΡΤΣ. Νὴ Δία, ὑβριστικὰ ἐρωτᾷς ὦ Παῤῥησιάδη, προσήκειν τί ἡμῖν ὑπολαμβάνων, τοιάτας ὄντας. ΠΑΡΡ. Εὖγε ὦ Χρύσιππε, γενναῖος εἶ. ἴτω γὰρ καὶ αὐτὸς ἐπὶ κεφαλὴν μετὰ τῶν ἄλλων, ἐπεὶ καὶ ἀκανθώδης ἐστί· καὶ δέος μὴ διαπαρῇ τις τὸν λαιμὸν, ἐσθίων.

ΦΙΛ. Ἅλις ὦ Παῤῥησιάδη τῆς ἄγρας, μὴ καί τί σοι, οἷον πολλοί εἰσιν, οἰχηται ἀποσπάσας τὸ χρυσίον, καὶ τὸ ἄγκιστρον· εἶτά σε ἀποτίσαι τῇ ἱερείᾳ δεήσει. ὥστε ἡμεῖς μὲν ἀπίωμεν περιπατήσασαι. καιρὸς δὲ καὶ ὑμᾶς ἀπιέναι ἔσθ'

rat nomini. Tu igitur Chryſippe, per Minervam, dic, noſti viros? aut talia facere illos iubebas? CHRYS. Contumelioſe facis, Parrheſiade, cum talia nos interrogas, hoc ſumens, ad nos aliquid pertinere, qui ſint tales. PARRH. Euge Chryſippe, vir fortis es. Itaque hic etiam praeceps eat cum reliquis, ſpinoſus cum ſit, metuendumque adeo, ne quis edere volens collum ſibi configat.

52. PHIL. Satis captum, Parrheſiade, ne quis tibi, vt ſunt multi, abeat cum auro et hamo, ac tu deinde dependere Antiſtitae cogaris. Itaque nos quidem ambulatum ibimus *(in Peripatum)* ſed tempus etiam eſt, vos abire, vnde

ὅθεν ἥκετε, μὴ καὶ ὑπερήμεροι γενήσεσθε τῆς προθεσμίας. σὺ δὲ καὶ ὁ Ἔλεγχος ὦ Παῤῥησιάδη, κύκλῳ ἐπὶ πάντας αὐτὲς ἰόντες, ἢ ςεφανῶτε, ἢ ἐγκατακαίετε, ὡς ἔφην. ΠΑΡΡ. Ἔςαι ταῦτα, ὦ Φιλοσοφία. χαίρετε ὦ βέλτιςοι ἀνδρῶν. ἡμεῖς δὲ κατίωμεν, ὦ Ἔλεγχε, καὶ τελῶμεν τὰ παρηγγελμένα. ποῖ δὲ καὶ πρῶτον ἀπιέναι δέησει; μῶν ἐς τὴν Ἀκαδημίαν, ἢ ἐς τὴν Στοάν; ἀπὸ τε Λυκείε ποιησώμεθα τὴν ἀρχήν· ἐδὲν διοίσει τέτο. πλὴν οἶδα ἐγὼ, ὡς ὅποι ποτ' ἂν ἀπέλθωμεν, ὀλίγων μὲν τῶν ςεφάνων, πολλῶν δὲ τῶν καυςηρίων 20) δεησόμεθα.

de venistis: ne commeatum vobis datum excedatis. Tu vero, Parrhesiade, et Elenchus, in orbem ad omnes illos euntes, vel coronate vel inurite vt iussi. PARRH. Fiet istuc, Philosophia. Vos valete viri optimi. Nos vero, Elenche, descendamus, perfecturi, quae iuncta nobis sunt. Quorsum vero primo eundum erit? in Academiamne an in Porticum? A Lyceo capiemus initium. Nihil intererit. Verum noui ego, quocumque venerimus, paucis nobis coronis, cauteriis vero plurimis opus futurum.

20. Καυςηρίων] Vtitur et *Orig.* c. Celsum V. 273. 2. Nescio tamen an non rectius legeretur καυτηρίων vt supra c. 46. et infra Ἀπ. μισθ. c. 2. Sed credo potius scriptum fuisse καυςήρων. *du Soul.*

Καταπλους, ἢ Τύραννος.

ΧΑΡ. Εἶεν 1), ὦ Κλῶθοι, τὸ μὲν σκάφος τοῦτο ἡμῖν πάλαι εὐτρεπές, καὶ πρὸς ἀναγωγὴν εὖ μάλα παρεσκευασμένον. ὅ, τε γὰρ ἄντλος ἐκκέχυται, καὶ ὁ ἰσὸς ὤρθωται, καὶ ἡ ὀθόνη παρακέκρεκται, καὶ τῶν κωπῶν ἑκάστη τετρόπωται. κωλύει τε δεῦρο, ὅσον ἐπ' ἐμοί, τὸ ἀγκύριον ἀνασπάσαντας ἀποπλεῖν. ὁ δ' Ἑρμῆς βραδύνει, πάλαι παρεῖναι δέον. κενὸν γὰρ ἐπιβατῶν ὡς ὁρᾷς τὸ πορθμεῖον, τρὶς ἤδη τήμερον ἀνα-

πεπλευ-

Traiectus, ſiue Tyrannus.

CHAR. Satis de his, Clotho. At ſcapha nobis diu inſtructa, et ad traiectum parata optime eſt. exhauſta enim ſentina, erectus malus, velum paſſum, ſuo loco ſuſpenſus vnusquisque remus; neque quidquam in me morae eſt, quo minus ſublata ancora ſoluamus. Sed moras nectit Mercurius, qui olim adeſſe debebat. Itaque vacua vectoribus, vt vides, navis eſt, quae ter iam hodie traieciſſe poterat: et

1. Εἶεν] Orationem a ſuperioribus pendentem notat, indicatque (quod in dialogis ad τὸ πιθανὸν pertinet:) praeceſſiſſe iam ſermones alios quibus hoc ipſum εἶεν finem imponit, atque ad alia tranſit. *Geſner.*

πεπλευκέναι δυνάμενον. καὶ σχεδὸν ἀμφὶ βουλυτόν ἐστιν· ἡμεῖς δὲ, οὐδέπω οὐδ' ὀβολὸν ἐμπεπολήκαμεν. Εἶτα ὁ Πλούτων εὖ οἶδ' ὅτι ἐμὲ ῥᾳθυμεῖν ἐν τούτοις ὑπολήψεται· καὶ ταῦτα παρ' ἄλλῳ οὔσης τῆς αἰτίας. ὁ δὲ καλὸς ἡμῖν κἀγαθὸς νεκροπομπὸς, ὥσπερ τις ἄλλος καὶ αὐτὸς ἄνω τὸ τῆς Λήθης ὕδωρ πεπωκὼς, ἀναστρέψαι πρὸς ἡμᾶς ἐπιλέλησται. καὶ ἤτοι παλαίει μετὰ τῶν ἐφήβων, ἢ κιθαρίζει, ἢ λόγους τινὰς διεξέρχεται, ἐπιδεικνύμενος τὸν λῆρον τὸν αὑτοῦ· ἢ τάχα που καὶ κλωπεύει ὁ γεννάδας παρελθών. μία γὰρ αὐτοῦ καὶ αὕτη τῶν τεχνῶν. ὁ δ' οὖν ἐλευθεριάζει πρὸς ἡμᾶς, καὶ ταῦτα, ἐξ ἡμισείας ἡμέτερος ὤν.

ΚΛΩΘ.

et prope iam vesperam est, nos vero obolum nondum fecimus. Deinde Pluto, bene noui, me omissiore esse animo putabit, idque cum alius in culpa sit. Praeclarus vero ille noster et bonus mortuorum deductor, vt alii *hic infra*, ita supra ipse aquis Lethes potis redire ad nos obliuiscitur, et vel luctatur cum adolescentulis, vel cithara canit, aut orationes quasdam explicat, suis nugis ostendendis, aut forte obiter etiam furatrinam facit generosus ille: est enim haec quoque vna ipsius artium. Licenter igitur nobiscum agit, cum tamen ex semisse noster sit.

ΚΛΩΘ. Τί δὲ οἶδας, ὦ Χάρων, εἴ τις ἀσχολία προσέπεσεν αὐτῷ, τᾷ Διὸς ἐπὶ πλέον δεηθέντος ἀποχρήσασθαι πρὸς τὰ ἄνω πράγματα; δεσπότης δὲ κἀκεῖνός ἐςιν. ΧΑΡ. Ἀλλ' ἐχ ὥςε, ὦ Κλωθοῖ, πέρα τᾷ μέτρα δεσπόζειν κοινᾷ κτήματος, ἐπεὶ ἐχ ἡμεῖς ποτε αὐτὸν ἀπιέναι δέον, κατεσχήκαμεν. ἀλλ' ἐγὼ οἶδα τὴν αἰτίαν· παρ' ἡμῖν μὲν γὰρ ἀσφόδελος μόνον, καὶ χοαὶ, καὶ πόπανα, καὶ ἐναγίσματα· τὰ δ' ἄλλα, ζόφος, καὶ ὀμίχλη, καὶ σκότος. ἐν δὲ τῷ ἄρχνῷ, φαιδρὰ πάντα, καὶ ἥτε ἀμβροσία πολλὴ, καὶ τὸ νέκταρ ἄφθονον· ὥςε μοι ἥδιον παρ' ἐκείνοις βραδύνειν ἔοικε· καὶ παρ' ἡμῶν μὲν

2. CLOTH. Vnde vero nosti, Charon, si quod negotium illi inciderit, si forte Ioui opus fuerit opera illius diutius abuti, ad superna negotia? Herus autem et ille est. CHAR. Verum non ita, Clotho, vt vltra modum imperitet communi mancipio: quandoquidem neque nos vmquam illum retinuimus cum discedendum esset. Verum causam novi equidem. Apud nos enim asphodelus solum est et libationes, et placentae, et inferiae; caeterum obscuritas, nebulae, tenebrae: in coelo vero laeta sunt omnia, et multa ambrosia, et copiosum vltra inuidiam nectar: itaque suauius apud illos morari mihi videtur: atque a nobis quidem euolat,

μὲν ἀνίπταται, καθάπερ ἐκ δεσμωτηρίε τινος ἀποδιδράσκων· ἐπειδὰν δὲ καιρὸς κατιέναι, σχολῇ καὶ βάδην, μόγις ποτὲ κατέρχεται.

ΚΛΩΘ. Μηκέτι χαλέπαινε, ὦ Χάρων. πλησίον γὰρ αὐτός ἔτος ὡς ὁρᾷς, πολλές τινας ἡμῖν ἄγων· μᾶλλον δὲ ὥσπερ τι αἰπόλιον 2), ἀθρόας αὐτὰς τῇ ῥάβδῳ σοβῶν. ἀλλὰ τί τοῦτο; δεδεμένον τινὰ ἐν αὐτοῖς, καὶ ἄλλον γελῶντα, ἕνα δέ τινα καὶ πήραν ἐξημμένον, καὶ ξύλον ἐν τῇ χειρὶ ὁρῶ ἔχοντα, δρεμὺ ἐνορῶντα, καὶ τὰς ἄλλας ἐπισπεύδοντα. ἐχ ὁρᾶς δὲ καὶ τὸν Ἑρμῆν αὐτὸν ἱδρῶτι ῥεόμενον, καὶ τὼ πόδε

euolat, tanquam e carcere quodam fugiens, cum vero descendendi tempus est, otiose, et lento gradu, vix tandem aliquando adest.

3. CLOTH. Desine indignari Charon, prope enim est, vt vides, multos nobis adducens, vel potius vt gregem caprarum confertos virga agens, sed quid hoc? vinctum quemdam inter hos, et alium ridentem, alium vero peram ab humeris suspensam, et clauam in manu habentem video, toruum tuentem, et cogentem urgentemque reliquos. Nonne vides autem Mercurium ipsum sudore diffluentem, puluere

2. Αἰπόλιον] Caprarum gregem non ouium, appellat, quippe facile dilabitur caprinum genus, et palatur, aegre autem continetur. *Gesner.*

δὲ κεκρυμμένον, καὶ πνευςιῶντα, μεςὸν γοῦν ἄσθματος αὐτῷ τὸ ςόμα; τί ταῦτα ὦ Ἑρμῆ; τίς ἡ σπουδή; τεταραγμένῳ γὰρ ἡμῖν ἔοικας. ΕΡΜ. Τί δ' ἄλλο ὦ Κλωθοῖ, ἢ τουτονὶ τὸν ἀλιτήριον ἀποδράσαντα μεταδιώκων, ὀλίγου δεῖν λειπόνεως ὑμῖν τήμερον ἐγενόμην; ΚΛΩΘ. Τίς δέ ἐςιν; ἢ τί βαλόμενος ἀπεδίδρασκε; ΕΡΜ. Τοῦτο μὲν πρόδηλον, ὅτι ζῆν μᾶλλον ἐβούλετο. ὅςις δὲ βασιλεύς τις ἢ τύραννος ἀπὸ γῆς τῶν ὀδυρμῶν, καὶ ὧν ἀνακωκύει, πολλῆς τινος εὐδαιμονίας ἐςερῆσθαι λέγων. ΚΛΩΘ. Εἶθ' ὁ μάταιος ἀπεδίδρασκεν, ὡς ἐπιβιῶναι δυνάμενος, ἐπιλελοιπότος ἤδη τὲ ἐπικεκλωσμένε αὐτῷ νήματος.

ΕΡΜ.

oppletis pedibus, et anhelantem; plenum enim ſpiritu os habet. Quid haec, Mercuri? quae iſta eſt intentio? videris eſſe perturbatior? MERC. Quid aliud, Clotho, quam quod, impurum hunc fugitiuum dum perſequor, navem, parum abeſt, quin hodie deſeruerim. CLOTH. Quis vero eſt? aut quid ſibi voluit, cum fugam molitus eſt? MERC. Illud quidem apertum, viuere hominem maluiſſe. Eſt autem rex aliquis vel tyrannus, quantum quidem intelligas ex lacrimis, et quatenus eiulat multaque ſe felicitate priuatum dicit. CLOTH. Et ineptus homuncio fugere inſtituit, quaſi diutius poſſet ſuperuiuere, deficiente iam quod netum ipſi *a me* fuit, ſtamine.

4. MERC.

ΕΡΜ. Ἀπεδίδρασκε, λέγεις; εἰ γὰρ μὴ ὁ γενναιότατος ἦτος, ὁ τὸ ξύλον 3), συνήργησέ μοι, καὶ συλλαβόντες αὐτὸν ἐδήσαμεν, κἂν ᾤχετο ἡμᾶς ἀποφυγών. ἀφ' ἑ γάρ μοι παραδέδωκεν αὐτὸν ἡ Ἄτροπος, παρ' ὅλην τὴν ὁδὸν ἀντέτεινε, καὶ ἀντέσπα. καὶ τῷ πόδε ἀντερείδων πρὸς τἄδαφος, ἁ παντελῶς εὐάγωγος ἦν. ἐνίοτε δὲ καὶ ἱκέτευε, καὶ κατελιπάρει ἀφεθῆναι πρὸς ὀλίγον ἀξιῶν, καὶ πολλὰ δώσειν ὑπισχνούμενος. ἐγὼ δὲ ὥσπερ εἰκὸς, ἐκ ἀνίειν, ὁρῶν ἀδυνάτων ἐφιέμενον. ἐπεὶ δὲ κατ' αὐτὸ ἤδη τὸ ςόμιον 4) ἦμεν, ἐμοῦ τοὺς νεκροὺς ὡς ἔθος

4. MERC. Fugere inſtituiſſe dicis? Niſi enim vir ille fortis cum clana, adiuuiſſet me, niſi comprehenſum vinxiſſemus, fuga euaſerat. Ex quo enim tradiderat illum mihi Atropos, per totam viam contra contendit, et obtraxit *gradum*, pedibusque ſolo obnixus non ſane facilis ductu fuit: interdum vero ſupplicauit etiam et blandis precibus, magnisque promiſſionibus interpoſitis, dimitti paullum rogauit. Ego vero, vt par erat, non remiſi, cum ea illum petere viderem, quae fieri non poſſunt. Cum vero in ipſis iam faucibus eſſemus, adnumeran-

3. Ὁ τὸ ξύλον] Ἔχων ſubaudio. *Brod.*

4. Στόμιον] Peccant haec in Geographiam inferorum, in qua nihil vltra Charontis cymbam

ἔθος ἀπαριθμεῖντος τῷ Αἰακῷ, κἀκεῖνε λογιζομένε αὐτὲς, πρὸς τὸ παρὰ τῆς σῆς ἀδελφῆς πεμφθὲν αὐτῷ σύμβολον, λαθὼν, ἐκ οἷὸ' ὅπως, ὁ τρισκατάρατος ἀπιὼν ᾤχετο. ἐνέδει ἓν νεκρὸς εἷς τῷ λογισμῷ· καὶ ὁ Αἰακὸς ἀνατείνας τὰς ὀφρῦς, Μὴ ἐπὶ πάντων ὦ Ἑρμῆ, φησι, χρῶ τῇ κλεπτικῇ, ἄλις σοι αἱ ἐν ἀρανῷ παιδίαι· τὰ νεκρῶν δὲ ἀκριβῆ, καὶ ἐδαμῶς λαθεῖν δυνάμενα. τέτταρας ὡς ὁρᾶς πρὸς τοῖς χιλίοις ἔχει τὸ σύμβολον ἐγκεχαραγμένως· σὺ δέ μοι παρ' ἕνα ἥκεις ἄγων· εἰ μὴ τοῦτο φῄς, ὡς παραλελόγισαί σε ἡ Ἄτροπος. ἐγὼ δὲ ἐρυθριάσας πρὸς τὸν λόγον, ταχέως ὑπεμνήσθην τῶν κατὰ

te me pro more mortuos Aeaco, et illo ad tesseram a tua sorore missam eos recensente, ilicet, clanculum execrabilis ille abierat. Defuit igitur mortuus vnus rationibus, et subductis Aeacus superciliis, noli inquit, Mercuri apud omnes illa furandi solertia vti: satis tibi apud superos lusus est; mortuorum res acuratae, neque latere quidquam potest. Quatuor et mille, vt vides, insculptos habet tabulis; tu vero mihi vno minus adducis; nisi forte hoc dixeris, circumuentum te ab Atropo. Ego vero erubescens ad hanc illius orationem, mox recordatus sum

cymbam pertingere censetur. Maleque adeo hic situm cis lacum Aeaci portorium, quod in vlteriori ripa poni decuit. *du Soul.*

κατὰ τὴν ὁδόν. καὶπειδὴ περιβλέπων ἐδαμῆ τῆτον εἶδον, συνεὶς τὴν ἀπόδρασιν, ἐδίωκον ὡς εἶχον τάχες κατὰ τὴν ἄγεσαν 5) πρὸς τὸ φῶς. εἵπετο δ' αὐθαίρετός μοι ὁ βέλτιςος ἧτος· καὶ ὥσπερ ἀπὸ ὕσπληγγος θέοντες, καταλαμβάνομεν αὐτὸν ἤδη ἐν Ταινάρῳ· παρὰ τοσῆτον ἦλθε διαφυγεῖν.

ΚΛΩΘ. Ἡμεῖς δὲ, ὦ Χάρων, ὀλιγωρίαν ἤδη τῆ Ἑρμῆ κατεγιγνώσκομεν. ΧΑΡ. Τί ἦν ἔτι διαμέλλομεν, ὡς ἐχ ἱκανῆς ἡμῖν γεγενημένης διατριβῆς; ΚΛΩΘ. Εὖ λέγεις· ἐμβαινέτωσαν.

ſum eorum, quae in via acta eſſent, cumque circumlatis oculis nusquam hunc viderem, intellecta fuga, quam celeriter potui, qua ad lucem itur perſecutus ſum; ſua vero ſponte inſecutus me eſt vir optimus hicce, itaque velut emiſſi carceribus currentes comprehendimus hominem in ipſo iam Taenaro: tantillum aberat quin effugiſſet.

5. CLOTH. Nos vero, Charon, negligentiae Mercurium damnabamus. CHAR. At quid cunctamur adhuc, quaſi non ſatis iam morarum fuerit. CLOTH. Bene dicis, inſcendant.

5. Κατὰ τὴν ἄγεσαν] Vid. *Bos* de ellipſi, p. 180. qui docet, modo τὴν φέρεσαν, omiſſo ὁδὸν dici, modo τὴν ὁδὸν πρὸς . . . omiſſo participio. *Reiz.*

τωσαν. ἐγὼ δὲ προχειρισαμένη τὸ βιβλίον, καὶ περὶ τὴν ἀποβάθραν καθεζομένη, ὡς ἔθος, ἐπιβαίνοντα ἕκαστον αὐτῶν διαγνώσομαι, τίς, καὶ πόθεν, καὶ ὅν τινα τεθνεὼς τὸν τρόπον. σὺ δὲ παραλαμβάνων ῥοίβδει, καὶ συντίθει, ὦ Ἑρμῆ. σὺ δὲ τὰ νεογνὰ ταυτὶ πρῶτα ἐμβαλὲ· τί γὰρ ἂν καὶ ἀποκρίναιντό μοι; ΕΡΜ. Ἰδὲ δή σοι, ὦ πορθμεῦ, τὸν ἀριθμὸν ἔτι οἱ τριακόσιοι μετὰ τῶν ἐκτεθειμένων. ΧΑΡ. Βαβαὶ τῆς εὐαγρίας, ὀμφακίας ἡμῖν νεκροὺς ἥκεις ἄγων. ΕΡΜ. Βάλε, ὦ Κλωθοῖ, τὰς ἀκλαύστους ἐπὶ τούτοις ἐμβιβασώμεθα; ΚΛΩΘ. Τὰς γέροντας λέγεις; ἄτω ποίει. τί γὰρ με δεῖ πράγματα ἔχειν, τὰ πρὸ Εὐκλείδου 6) πῶς νῦν ἐξετά-

dant. Ego vero libro in manus sumto ad scalas adsidens, vti mos est, ingredientem vnumquemque cognoscam, quis sit? vnde? et qua ratione mortuus sit? tu vero Mercuri adsumtos stipa et compone. Sed hosce recens natos primum iniice, quid enim mihi respondeant? MERC. En tibi, Portitor, numerum: trecenti hi sunt, cum expositis. CHAR. Vah diues captura! acerbos nobis et immaturos mortuos adducis. MERC. Vin, Clotho, vt indeploratos post hosce imponamus? CLOTH. Senes dicis. Quid enim molestiam iubeam exquirendi nunc quae ante Euclidem acta sunt. Vos iam acce-

6. Τὰ πρὸ Εὐκλείδου] In bello Peloponnesiaco

ἐξετάζεσθαι; οἱ ὑπὲρ ἑξήκοντα ὑμεῖς πάριτε ἤδη. τί τοῦτο; οὐκ ἐπακούσί με, βεβυσμένοι τὰ ὦτα ὑπὸ τῶν ἐτῶν. δεήσει τάχα καὶ τούτοις ἀράμενον παραγαγεῖν. ΕΡΜ. Ἰδὲ πάλιν ἔτοι δυεῖν δέοντες τετρακόσιοι, τάκεροὶ πάντες, καὶ πέπειροι 7), καὶ καθ' ὥραν τετρυγημένοι. ΚΛΩΘ. Νὴ Δί', ἐπεὶ ἀςαφίδες 8) γε πάντες ἤδη εἰσί.

Τοὺς τραυματίας ἐπὶ τούτοις, ὦ Ἑρμῆ παράγαγε· καὶ πρῶτόν μοι εἴπατε, ὅπως ἀποθανόν-

accedite sexagenariis maiores. Quid hoc? non exaudiunt me, ab annis ipsis credo occalluerunt illis aures. Opus forte erit, vt hos quoque sublatos admoueamus MERC. En tibi hos etiam duodequadringentos maturitate mites omnes et suo tempore vindemiatos. CLOTH. Ita sane: passi enim iam omnes et corrugati sunt.

6. Iam vulneribus interfectos, Mercuri, admoue: et primum mihi dicite, qua ratione mortui

co cum Athenienses Lacedaemonii superassent, Athenis potiti triginta tyrannos statuerunt, quibus tandem depulsis, Εὐκλείδα ἄρχοντος, ἵνα μὴ μνησικακήσωσιν ἀλλήλοις οἱ πολῖται, συνθήκας ἐποίησαν, ὥςε τὰ πρὸ Εὐκλείδα ἄκυρα εἶναι. Hoc igitur nunc dicit ὅτι τῶν πάνυ γεροντων ἀναζητῆσαι τὸν βίον ἐ βέλομαι. *Bourdel.*

7. Πέπειροι] Contra ὀμφαλίαι. *Bourdel.*

8. Ἀςαφίδες] Alludit ad prouerbium ἀνδρὸς γέροντος ἀςαφὶς τὸ κρανίον. *Sonl.*

θανόντες ἥκετε; μᾶλλον δὲ αὐτὴ πρὸς τὰ γεγραμμένα ὑμᾶς ἐπισκέψομαι· πολεμοῦντας ἀποθανεῖν ἔδει χθὲς ἐν Μηδίᾳ τέτταρας ἐπὶ τοῖς ὀγδοήκοντα, καὶ τὸν Ὀξυάρτου υἱὸν μετ' αὐτῶν Γωβάρην. ΕΡΜ. Πάρεισι. ΚΛΩΘ. Δι' ἔρωτα αὐτοὺς ἀπέσφαξαν ἑπτά. καὶ ὁ Φιλόσοφος Θεαγένης, διὰ τὴν ἑταίραν τὴν Μεγαρόθεν. ΕΡΜ. Οὑτοιὶ πλησίον. ΚΛΩΘ. Ποῦ δὲ οἱ περὶ τῆς βασιλείας ὑπ' ἀλλήλων ἀποθανόντες; ΕΡΜ. Παρεςᾶσιν. ΚΛΩΘ. Ὁ δ' ὑπὸ τοῦ μοιχοῦ καὶ τῆς γυναικὸς φονευθείς; ΕΡΜ. Ἰδοὺ σοι πλησίον. ΚΛΩΘ. Τοὺς ἐκ δικαςηρίων δῆτα παράγαγε. λέγω δὴ τοὺς ἐκ τυμπάνου 9), καὶ

mortui huc venitis? potius vero ipsa ad ea quae descripta sunt, recognoscam. In pugna mori oportuit heri in Media tres et octaginta, et in his Gobarem Oxyartis filium. MERC. Adsunt. CLOTH. Amoris impatientia interfecerunt se septem: et Theagenes Philosophus propter Megarensem meretricem. MERC. Hic prope te isti. CLOTH. Vbi vero sunt, qui regnandi caussa alter ab altero interemti sunt? MERC. Adstant. CLOTH. Et ille ab adultero et vxore interfectus? MERC. En prope te. CLOTH. Iam iudicio damnatos adduc. Dico autem illos fustibus et fidiculis excruciatos, item-

9. Τοὺς ἐκ τυμπάνου] Spanh. ad Aristoph. Plut.

καὶ τὰς ἀνεσκολοπισμένους. οἱ δ' ὑπὸ λῃςῶν ἀποθανόντες ἑκκαίδεκα, πῦ εἰσιν ὦ Ἑρμῆ; ΕΡΜ. Πάρεισιν οἵδε οἱ τραυματίαι, ὃς ἑρᾶς. τὰς δὲ γυναῖκας ἅμα βέλει παραγάγω; ΚΛΩΘ. Μάλιςα, καὶ τὰς ἀπὸ ναυαγίων γε· ἅμα γὰρ τεθνᾶσι, καὶ τὸν ὅμοιον τρόπον. καὶ τὰς ἀπὸ πυρετῦ δὲ, καὶ τάτας ἅμα· καὶ τὸν ἰατρὸν μετ' αὐτῶν Ἀγαθοκλέα.

Πῦ δὲ ὁ Φιλόσοφος Κυνίσκος, ὃν ἔδει τῆς Ἑκάτης τὸ δεῖπνον φάγοντα, καὶ τὰ ἐκ τῶν καθαρσίων ὠὰ, καὶ πρὸς τούτοις γε, σηπίαν ὠμὴν

itemque palo ſuffixos. Sexdecim vero a latronibus interfecti vbi ſunt, Mercuri? MERC. Adſunt ſaucii iſti quos vides. Vin mulieres ſimul adducam? CLOTH. Sane: et naufragos, ſimul enim et eodem modo perierunt; et a febri confectos ſimul, et cum illis Agathoclem medicum.

7. Vbi autem Cyniſcus ille Philoſophus, quem coena Hecatés deuorata, et ouis piacularibus, inſuperque ſepia cruda, mori oportuit. CYN.

Plut. v. 470. oſtendit, tum fuſtium ſupplicium, tum fidicularum cruciatum hac voce notari. Alterum autem ſupplicium, nolim *crucem* vertere, quae σαυρὸς eſt, et τῦ T figuram habet. Ἀπὸ τῦ σκόλοπος acuti notio ſeparari, puto, non poteſt. *Geſner.*

ὠμὴν 10), ἀποθανεῖν; ΚΥΝ. Πάλαι σοι παρέςηκα, ὦ βελτίςη Κλωθοῖ. τί δέ με ἀδικήσαντα, τοσᾶτον εἴκασας ἄνω τὸν χρόνον; σχεδὸν γὰρ ὅλον μοι τὸν ἄτρακτον ἐπέκλωσας. καίτοι πολλάκις ἐπειράθην τὸ νῆμα διακόψας ἐλθεῖν· ἀλλ' ἐκ οἶδ' ὅπως ἄῤῥηκτον ἦν. ΚΛΩΘ. Ἔφορόν σε καὶ ἰατρὸν εἶναι τῶν ἀνθρωπίνων ἁμαρτημάτων 11) ἀπελίμπανον· ἀλλ' ἔμβαινε ἀγαθῇ τύχῃ. ΚΥΝ. Μὰ Δί', ἢν μὴ πρότερόν γε τετονί τὸν δεδεμένον ἐμβιβασώμεθα· δέδια γὰρ μή σε παραπείσῃ δεόμενος.

ΚΛΩΘ.

CYN. Olim tibi adſum, Clotho optima, ob quod vero peccatum meum diu adeo me apud ſuperos reliquiſti? fere enim totum mihi fuſum glomeraueras: quamquam ſaepe tentarem abſciſſo huc venire: at illud neſcio quomodo rumpi non poterat. CLOTH. Reliqueram te, vt inſpector eſſes et medicus eorum quae peccant homines. Sed inſcende, quod fauſtum felixque ſit. CYN. Non prius, Hercule, quam vinctum huncce impoſuerimus: metuo enim ne precibus te ſuis praeter fas moueat.

8. CLOTH.

10. Σηπίαν ὠμὴν] Imitatus igitur eſt magiſtrum ſuum: iam adluſerat in Vitarum auctione. *G.*

11. Ἰατρὸν — τῶν ἁμαρτημάτων] Sic ἰᾶσθαι pro *liberare*, *ſanare ab errore*, noſter infra in *Gallo*, c. 28: Ἐγώ σε ἰάσομαι ὦ Μίκυλλε. Et *Fugit.* c. 5. Ἢν μόνην ἰάσασθαι ἂν τὰ γιγνόμενα οἶμαι. *Reiz.*

ΚΛΩΘ. Φέρ' ἴδω τίς ἐςι. ΕΡΜ. Μεγαπένθης ὁ Λακύδα, τύραννος. ΚΛΩΘ. Ἐπίβαινε σύ. ΜΕΓ. Μηδαμῶς, ὦ δέσποινα Κλωθοῖ, ἀλλά με πρὸς ὀλίγον ἔασον ἀνελθεῖν. εἶτά σοι αὐτόμολος ἥξω, καλέντος μηδενός. ΚΛΩΘ. Τί δ' ἐςιν, ἕ χάριν ἀφικέσθαι θέλεις; ΜΕΓ. Τὴν οἰκίαν ἐκτελέσαι μοι πρότερον ἐπίτρεψον· ἡμιτελὴς γὰρ ὁ δόμος καταλέλειπται. ΚΛΩΘ. Ληρεῖς· ἀλλ' ἐμβαινε. ΜΕΓ. Οὐ πολὺν χρόνον, ὦ Μοῖρα, αἰτῶ, μίαν με ἔασον μεῖναι τὴν δὲ ἡμέραν, ἕως ἄν τι ἐπισκήψω τῇ γυναικὶ περὶ τῶν χρημάτων, ἔνθα τὸν μέγαν εἶχον θησαυρὸν κατορωρυγμένον. ΚΛΩΘ. Ἄραρεν· οὐκ

8. CLOTH. Age videam, quis ſit? MERC. Megapenthes Lacydis F. tyrannus. CLOTH. Inſcende tu MEG. Nequaquam, Clotho, Domina, ſed paulum me redire ad ſuperos patere; deinde mea tibi ſponte veniam, vocante nemine. CLOTH. Quid vero eſt, cuius cauſſa redire cupis? MEG. Domum perficere mihi prius permitte: ex dimidia enim parte aedificatam reliqui. CLOTH. Nugas agis. Verum inſcende. MEG. Non multum, o Parca, temporis oro. vnum hunc diem manere mihi permitte, dum vxori de pecuniis aliquid mandem, vbi magnum theſaurum deſoſſum habeam. CLOTH. Stat ſententia: non potes conſequi

οὐκ ἂν τύχοις. ΜΕΓ. Ἀπολεῖται οὖν χρυσὸς τοσοῦτος; ΚΛΩΘ. Οὐκ ἀπολεῖται. θάρρει τούτουγε ἕνεκα. Μεγακλῆς γὰρ αὐτὸν ὁ σὸς ἀνεψιὸς παραλήψεται. ΜΕΓ. Ὦ τῆς ὕβρεως, ὁ ἐχθρὸς, ὃν ὑπὸ ῥαθυμίας ἔγωγε οὐ προαπέκτεινα; ΚΛΩΘ. Ἐκεῖνος αὐτός· καὶ ἐπιβιώσεταί σοι ἔτη τεττεράκοντα, καὶ μικρόν τι πρὸς, τὰς παλλακίδας, καὶ τὴν ἐσθῆτα, καὶ τὴν χρυσὸν ὅλον σου παραλαβών. ΜΕΓ. Ἀδικεῖς, ὦ Κλωθοῖ, τάμὰ τοῖς πολεμιωτάτοις διανέμουσα. ΚΛΩΘ. Σὺ γὰρ οὐχὶ Κυδιμάχου αὐτὰ ὄντα, ὦ γενναιότατε, παρειλήφεις, ἀποκτείνας τε αὐτὸν καὶ τὰ παιδία ἔτι ἐμπνέοντι ἐπισφάξας; ΜΕΓ. Ἀλλὰ νῦν ἐμὰ ἔχν.

quod optas. MEG. Peribit igitur tantum auri? CLOTH. Non peribit: noli laborare. Megacles enim illud cognatus tuus accipiet. MEG. Heu quae ista contumelia! inimicus ille meus, quem ſocordia quadam non prius interfeci! CLOTH. Ille ipſe: et ſuperſtes tibi erit annis quadraginta, et paullo amplius, pellices tuas nactus et veſtem et aurum tuum vniuerſum. MEG. Iniuriam mihi, Clotho, facis, quae res meas inimiciſſimis adtribuas. CLOTH. Nonne enim tu eadem, cum Cydimachi ſuiſſent, accepiſti, interfecto illo, et liberis ipſius in conſpectu ſpirantis adhuc iugulatis. MEG.

Sed

ἦν. ΚΛΩΘ. Οὐκοῦν ἐξήκει σοι ὁ χρόνος ἤδη τῆς κτήσεως.

ΜΕΓ. Ἄκουσον, ὦ Κλωθοῖ, ἃ σοι ἰδίᾳ μηδενὸς ἀκούοντος εἰπεῖν βούλομαι· ὑμεῖς δὲ ἀπόστητε πρὸς ὀλίγον· ἂν με ἀφῇς ἀποδράναι, χίλιά σοι τάλαντα χρυσίου ἐπισήμου δώσειν ὑπισχνοῦμαι σήμερον. ΚΛΩΘ. Ἔτι γὰρ χρυσὸν, ὦ γελοῖε, καὶ τάλαντα διὰ μνήμης ἔχεις; ΜΕΓ. Καὶ τὼ δύο δὲ κρατῆρας εἰ βούλει προσθήσω, οὓς ἔλαβον ἀποκτείνας Κλεόκριτον, ἕλκοντας ἑκάτερον χρυσοῦ ἀπέφθου τάλαντα ἑκατόν. ΚΛΩΘ. Ἕλκετε αὐτόν· ἔοικε γὰρ οὐκ ἐπεμβήσεσθαι ἡμῖν ἑκών. ΜΕΓ. Μαρτύρομαι ὑμᾶς, ἀτελὲς μένει τὸ τεῖχος, καὶ τὰ νεώρια. ἐξετέλεσα

Sed iam quidem mea erant. CLOTH. Nunc igitur exit tibi possessionis tempus.

9. MEG. Audi Clotho, quae tibi soli, nemine audiente, dicturus sum. Vos vero paullum recedite. Si patiaris me aufugere, mille tibi auri signati talenta dare hodie promitto. CLOTH. Itaque adhuc aurum et talenta in memoria habes, ridiculum caput? MEG. Et duo crateres si vis, adiiciam, quos interfecto Cleocrito accepi, vtrumque auri excocti et purissimi talentorum centum pondo. CLOTH. Rapite hominem. sponte enim sua inscensurus non videtur. MEG. Antestor vos. Imperfecta manent moenia et nauale quae perfectu-

τέλεσα γὰρ ἂν αὐτὰ ἐπιβιοὺς πέντε μόνας ἡμέρας. ΚΛΩΘ. Ἀμέλησον· ἄλλος τεχνεῖ. ΜΕΓ. Καὶ μὴν τοῦτό γε πάντως εὔγνωμον αἰτῶ. ΚΛΩΘ. Τὸ ποῖον; ΜΕΓ. Ἐς τοσοῦτον ἐπιβιῶναι, μέχρις ἂν ὑπαγάγωμαι Πισίδας, καὶ Λυδοῖς ἐπιθῶ τὸς φόρους, καὶ μνῆμα ἑαυτῷ παμμέγεθες ἀνασήσας, ἐπιγράψω ὁπόσα ἔπραξα μεγάλα καὶ στρατηγικὰ παρὰ τὸν βίον. ΚΛΩΘ. Οὗτος, οὐκ ἔτι μίαν ἡμέραν αἰτεῖς, ἀλλὰ σχεδὸν εἴκοσιν ἐτῶν διατριβήν.

ΜΕΓ. Καὶ μὴν ἐγγυητὰς ὑμῖν ἕτοιμος παρασχέσθαι τοῦ τάχους, καὶ τῆς ἐπανόδου 12) εἰ βούλε-

rus eram, si vel quinque ipsos dies vivere adhuc licuisset. CLOTH. Omitte curam, struet alius. MEG. Verum hoc quidem omnino aequum postulo. CLOTH. Quid illud est? MEG. Tantum vt superstes sim, quoad Pisidas subegero, et Lydis tributa imposuero, et monumentum mihi ipsi maximum excitauero, cui inscribam, quot et quanta imperatoria in vita facinora ediderim. CLOTH. Heus tu, non iam diem vnum postulas, sed viginti fere annorum moram.

10. MEG. Verum vades vobis dare paratus sum celeritatis et reditus. Si vultis vero succedaneum

12. Ἐγγυητὰς — τοῦ τάχους, καὶ τῆς ἐπανόδου] H. e. *atqui celeris mei reditus sponsores vobis dare paratus sum.* Per figuram ἓν διὰ δυοῖν

βέλεσθε δὲ, καὶ ἄντανδρον ὑμῖν ἀντ' ἐμαυτοῦ παραδώσω τὸν ἀγαπητόν 13). ΚΛΩΘ. Ὦ μιαρὲ, ὃν ἤυχε πολλάκις ὑπὲρ γῆς καταλιπεῖν; ΜΕΓ. Πάλαι ταῦτ' ἠυχόμην· νυνὶ δ' ὁρῶ τὸ βέλτιον. ΚΛΩΘ. Ἥξει κἀκεῖνός σοι μετ' ὀλίγον, ὑπὸ τῶν νεωςὶ βασιλεύοντος ἀνῃρημένος.

ΜΕΓ. Οὐκοῦν ἀλλὰ τοῦτό γε μὴ ἀντείπῃς ὦ Μοῖρά μοι. ΚΛΩΘ. Τὸ ποῖον; ΜΕΓ. Εἰδέναι βέλομαι τὰ μετ' ἐμὲ ὅν τινα ἕξει τὸν τρόπον.

daneum vobis pro me dabo vnicum filium meum. CLOTH. Quem ſaepe optabas, impure, eſſe tibi ſuperſtitem? MEG. Olim iſtud optabam, ſed nunc melius video. CLOTH. Veniet et ille tibi paullo poſt, ab eo qui nunc regnat ſublatus.

11. MEG. Igitur illud certe non negabis mihi, Parca. CLOTH. Quid? MEG. Scire volo, quemadmodum poſt me mea ſe habitura

 ſint.

δυοῖν dictum eſt τῶν τάχους καὶ τῆς ἐπανόδου. *L. Bos.*

13. Τὸν ἀγαπητὸν] Suadent plura ἀγαπητὸν hic *vnicum filium* intelligi. Vota, quae vix in alium, quam in patrem conueniunt; id ipſum, quod, ἄντανδρον *ſuccedaneum* dare vult, cuius ſuperſtitionis in ſacris libris veſtigia, denique quod ſucceſſor illum interficit, aemulum ſcilicet imperii et paternae necis vltorem metuens. *Geſner.*

πον. ΚΛΩΘ. Ἄκουε. μᾶλλον γὰρ ἀνιάσῃ μαθών. τὴν μὲν γυναῖκά σοι Μίδας ὁ δοῦλος ἕξει, καὶ πάλαι δὲ αὐτὴν ἐμοίχευεν. ΜΕΓ. Ὁ κατάρατος, ὃν ἐγὼ πειθόμενος αὐτῇ, ἀφῆκα ἐλεύθερον. ΚΛΩΘ. Ἡ θυγάτηρ δέ σε, ταῖς παλλακίσι τοῦ νυνὶ τυραννοῦντος ἐγκαταλεχθήσεται· εἰκόνες δὲ καὶ ἀνδριάντες, ἃς ἡ πόλις ἀνέστησέ σοι πάλαι, πάντες ἀνατετραμμένοι, γέλωτα παρέξουσι τοῖς θεωμένοις. ΜΕΓ. Εἰπέ μοι, τῶν φίλων δὲ οὐδεὶς ἀγανακτεῖ τοῖς δρωμένοις; ΚΛΩΘ. Τίς γὰρ ἦν σοι φίλος; ἢ ἐκ τίνος αἰτίας δικαίας γενόμενος; ἀγνοεῖς ὅτι καὶ πάντες οἱ προσκυνοῦντες καὶ τῶν λεγομένων καὶ πραττομένων ἕκαστα ἐπαινοῦντες, ἢ φόβῳ, ἢ ἐλπίσι,

ſint. CLOTH. Audi, magis enim iis auditis lugebis. Vxorem tuam Midas habebit, ſeruus, qui olim adulterio illi cognitus eſt. MEG. Sacerrimus homo, quem ego illi obſecutus manu miſi. CLOTH. Filia tua in pellicibus eius, qui nunc imperitat, adnumerabitur. Imagines vero et ſtatuae, quas olim tibi poſuit reſp. euerſae omnes, ludibrium praebebunt ſpectantibus. MEG. Dic mihi, amicorum nullus indigne fert ea quae fiunt? CLOTH. Quis enim amicus tibi fuit, aut qua iuſta cauſſa fuiſſet? Ignoras, etiam qui adorabant te, et quaecumque diceres faceresue laudabant, eos vniverſos, aut metu, aut ſpe quadam hoc feciſſe, imperii

πίσι, ταῦτ' ἔδρων, τῆς ἀρχῆς ὄντες φίλοι, καὶ πρὸς τὸν καιρὸν ἀποβλέποντες; ΜΕΓ. Καὶ μὴν σπένδοντες ἐν τοῖς συμποσίοις, μεγάλῃ τῇ φωνῇ ἐπηύχοντό μοι πολλὰ καὶ ἀγαθὰ, προαποθανεῖν ἕκαστος αὐτῶν ἕτοιμος, εἰ οἷόν τε εἶναι. καὶ ὅλως, ὅρκος αὐτοῖς ἦν ἐγώ. ΚΛΩΘ. Τοιγαροῦν παρ' ἑνὶ αὐτῶν χθὲς δειπνήσας, ἀπέθανες. τὸ γὰρ τελευταῖόν σοι πιεῖν ἐνεχθὲν, ἐκεῖνο δευρὶ κατέπεμψέ σε. ΜΕΓ. Τοῦτ' ἄρα πικροῦ τινος ᾐσθόμην. τί βουλόμενος δὲ ταῦτ' ἔπραξε; ΚΛΩΘ. Πολλά με ἀνακρίνεις· ἐμβῆναι δέον.

ΜΕΓ. Ἕν με πνίγει μάλιστα, ὦ Κλωθοῖ, διόπερ ἐπόθουν καὶ πρὸς ὀλίγον ἐς τὸ φῶς ἀνακύψαι

imperii tui amicos, et rationem habentes temporis? MEG. At illi libantes in conuiuiis magna voce multa mihi et magna bona apprecari solebant, vicariam pro me mortem, si fas esset, subire parati omnes: et omnino per genium meum iurabant. CLOTH. Igitur apud vnum illorum coenatus heri periisti. Vltimum enim quod oblatum tibi poculum est, illud ipsum huc te demisit. MEG. Hoc erat ergo, quod amarulentum quid gustabam. quo vero consilio haec fecit? CLOTH. Multa interrogas, cum inscendendum sit.

12. MEG. Vnum me angit maxime, Clotho, propter quod cuperem vel pauxillum in-

κύψαι πάλιν. ΚΛΩΘ. Τί δὲ τοῦτό ἐςιν; ἔοικε γάρ τι παμμέγεθες εἶναι. ΜΕΓ. Καρίων ὁ ἐμὸς οἰκέτης, ἐπεὶ τάχιςά με ἀποθανόντα εἶδε, περὶ δείλην ὀψίκν ἀνελθὼν ἐς τὸ οἴκημα, ἔνθα ἐκείμην, σχολῆς ἔσης, (οὐδεὶς γὰρ οὐδὲ ἐφύλαττέ με) Γλυκέριον τὴν παλλακίδα μου, καὶ πάλαι δὲ, οἶμαι, κεκοινωνήκει, ἐπισπασάμενος τὴν θύραν, ἐσπόδει, καθάπερ οὐδενὸς ἔνδον παρόντος· εἶτα ἐπειδὴ ἄλις εἶχε τῆς ἐπιθυμίας, ἀφορμήσας ἐς ἐμὲ, σὺ μέντοι, φησὶν, ὦ μιαρὸν ἀνθρώπιον, πληγάς μοι πολλάκις οὐδὲν ἀδικοῦντι ἐνέτεινας, καὶ ταῦθ' ἅμα λέγων, παρέτιλλε τέ με καὶ κατὰ κόρρης ἔπαιε· τέλος δὲ, πλατὺ χρεμψάμενος, καὶ καταπτύσας

lucem respicere. CLOTH. Quid vero illud est? videtur enim magnum quiddam esse. MEG. Cario seruus meus, cum primum me vidit mortuum circa vesperam, cum ascendisset in conclaue vbi iacebam, nactus opportunitatem; neque enim quisquam aderat, qui me custodiret, Glycerium pellicem meam, cum qua stupri consuetudinem olim, credo, habuit, ostio clauso, quasi nemine praesente, subegit: deinde cum expleuisset libidinem, me respiciens, tu quidem, inquit, impure homuncio, plagas mihi saepe nihil commerito inflixisti, et cum his dictis vellicauit me, et malas mihi percussit: denique piruitam lato screatu adductam

in me

σας μέ, καὶ ἐς τὸν τῶν ἀσεβῶν χῶρον ἀπιθι ἐπειπὼν ὤχετο. ἐγὼ δὲ, ἐνεπιμπράμην μὲν, ἀκ εἶχον δὲ ὅμως ὅ, τι καὶ δράσαιμι αὐτὸν, αὖος ἤδη καὶ ψυχρὸς ὤν. καὶ ἡ μειράκ δὲ παιδίσκη, ἐπεὶ ψόφε προσιόντων τινῶν ἤσθετο, σιέλῳ χρίσασα τὰς ὀφθαλμὰς, ὡς δακρύσασα ἐπ' ἐμοὶ, κωκύσασα, καὶ τέναμα ἐπικαλεμένη, ἀπηλλάττετο. ὧν εἰ λαβοίμην 14).

ΚΛΩΘ. Παῦσαι ἀπειλῶν· ἀλλ' ἔμβηθι, καιρὸς ἤδη σε ἀπαντᾷν ἐπὶ τὸ δικαςήριον. ΜΕΓ. Καὶ τίς ἀξιώσει κατ' ἀνδρὸς τυράννου ψῆφον λαβεῖν; ΚΛΩΘ. Κατὰ τυράννου μὲν ἐδεῖς, κατὰ

in me cum exſpuiſſet, et in impiorum loca abire me iuſſiſſet, diſceſſit. Ego vero quamuis excandeſcens, non habebam quo vlciſcerer hominem, qui exſanguis iam et frigidus eſſem. Sceleſta vero puella, crepitu quorumdam ſuperuenientium, animaduerſo, ſaliua madefactis oculis, quaſi me lacrimaſſet, plorans et nomen meum appellans diſceſſit. Quos ego ſi nanciſcar!

13. CLOTH. Parce minis. ſed inſcende, tempus eſt, te iam ad tribunal venire. MEG. Et quis audebit contra virum tyrannum ſumere tabellam? CLOTH. Contra tyrannum qui-

14. Ὧν εἰ λαβοίμην] Scelerum ſuorum poenas ab his exigerem. aut hoc aut huiusmodi quidpiam ſubintelligendum eſt. *Brod.*

κατὰ νεκρὸν δὲ ὁ Ῥαδάμανθυς, ἐν αὐτίκα μάλα ὄψει δίκαιον, καὶ κατ' ἀξίαν ἐπιτιθέντα ἑκάστῳ τὴν δίκην· τὸ δὲ νῦν ἔχον, μὴ διάτριβε. ΜΕΓ. Κἂν ἰδιώτην με ποίησον ὦ Μοῖρα τῶν πενήτων ἕνα, κἂν δοῦλον ἀντὶ τοῦ πάλαι βασιλέως· ἀναβιῶναί με ἔασον μόνον. ΚΛΩΘ. Πῦ δὲ ὁ τὸ ξύλον, καὶ σὺ δὲ ὦ Ἑρμῆ; σύρετ' αὐτὸν εἴσω τοῦ ποδός. ἐ γὰρ ἂν ἐμβαίη ἑκών. ΕΡΜ. Ἔπε νῦν δραπέτα· δέχε τοῦτον σὺ πορθμεῦ, καὶ τὸν δεῖνα· καὶ ὅπως ἀσφαλῶς ἀμέλει πρὸς τὸν ἰσὸν δεδήσεται. ΜΕΓ. Καὶ μὴν ἐν τῇ προεδρίᾳ καθέζεσθαί με δεῖ. ΚΛΩΘ. Ὅτι τί; ΜΕΓ. Ὅτι, νὴ Δία, τύραννος ἦν, καὶ δορυφόρους εἶχον μυρίους,

dem nemo; contra mortuum vero Rhadamanthus, quem ſtatim videbis iuſtum, et iuſte de vnoquoque pronunciantem. Iam vero moras diutius nectere noli. MEG. Vel priuatum me facito, Parca, pauperum vnum, vel ſeruum pro eo, qui rex nuper fui: ad vitam modo redire me patere. CLOTH. Vbi ille cum claua? et tu Mercuri, pede illum intro trahite: neque enim ſponte intrauerit. MERC. Sequere iam, fugitiue, adſume hunc portitor, et illum alterum: vtque tuto *id fiat*, hic ſane ad malum adligabitur. MEG. Atqui loco primo adſidere me oportet. CLOTH. Quid ita? MEG. Quod me hercule, tyrannus fui, et ſatellites decies

ρίας. ΚΛΩΘ. Εἶτ' ἀ δικαίως σε παρέτιλλεν ὁ Καρίων, ἀτωσὶ σκαιὸν ὄντα; πικρὰν δ' οὖν τὴν τυραννίδα ἕξεις, γευσάμενος τοῦ ξύλου. ΜΕΓ. Τολμήσει γὰρ Κυνίσκος ἐπανατείνασθαί μοι τὸ βάκτρον; ἐκ ἐγώ σε πρώην, ὅτι ἐλεύθερος ἄγαν καὶ τραχὺς ἦσθα καὶ ἐπιτιμητικὸς, μικρὰ δεῖν προσεπατταλευσα; ΚΛΩΘ. Τοιγαρῶν μενεῖς καὶ σὺ τῷ ἱςῷ προσεπατταλευμένος.

ΜΙΚ. Εἰπέ μοι, ὦ Κλωθοῖ, ἐμοῦ δὲ οὐδεὶς ὑμῖν λόγος; ἢ διότι πένης εἰμὶ, διὰ τοῦτο καὶ τελευταῖον ἐμβῆναί με δεῖ; ΚΛΩΘ. Σὺ δὲ τίς εἶ; ΜΙΚ. Ὁ σκυτοτόμος Μίκυλλος. ΚΛΩΘ. Εἶτα ἄχθῃ βραδύνων; οὐχ ὁρᾷς

decies mille habui. CLOTH. Et non iuste barbam tibi vellit Cario, ſcaeuo adeo mortali? Amaram igitur tyrannidem habebis, claua huius ſubinde guſtanda. MEG. Audebit quippe Cyniſcus intendere mihi baculum? Non ego te nuper, cum procax nimium et aſper eſſes, et increpare me auſus, vix continebar quin clauis adfigerem. CLOTH. Propterea et tu nunc ad malum defixus manebis.

14. MIC. Dic mihi, Clotho, mei plane nulla a vobis habetur ratio? An quod pauper ſum, ideo vltimo etiam inſcendendum mihi eſt? CLOTH. Tu vero quis es? MIC. Sutor Micyllus. CLOTH. Et grauaris moram? non vides

ὁρᾶς ὁπόσα ὁ τύραννος ὑπισχνεῖται δώσειν, ἐφεθεὶς πρὸς ὀλίγον; θαῦμα γὰρ ἔχει με, εἰ μὴ ἀγαπητὴ καὶ σοὶ ἡ διατριβή. ΜΙΚ. Ἄκουσον ὦ βελτίστη Μοιρῶν· ἐ πάνυ με ἡ τοῦ Κύκλωπος ἐκείνε εὐφραίνει δωρεὰ, τὸ ὑπισχνεῖσθαι, ὅτι πύματον ἐγὼ τὰν Οὖτιν κατεδόμαι. ἄν τε γὰρ πρῶτον, ἄν τε πύματον, οἱ αὐτοὶ ὀδόντες περιμένεσιν. ἄλλως τε, ἐδ' ὁμοῖα τὰμὰ τοῖς τῶν πλεσίων. ἐκ διαμέτρε γὰρ ἡμῶν οἱ βίοι, φασίν· ὁ μὲν γὰρ τύραννος, εὐδαίμων εἶναι δοκῶν παρὰ τὸν βίον, φοβερὸς ἅπασι, καὶ περίβλεπτος, ἀπολιπὼν χρυσὸν τοσοῦτον, καὶ ἀργύριον, καὶ ἐσθῆτα, καὶ ἵππες, καὶ δεῖπνα, καὶ παῖδας ὡραίκς, καὶ γυναῖκας εὐμόρφκς, εἰκότως ἠνιᾶτο

vides quanta daturum se pollicetur tyrannus, ad exiguum tempus si dimittatur? miror igitur, nisi tibi etiam grata videtur mora. MIC. Audi, Parcarum optima. Non sane illud me Cyclopis munus delectat, cum promittit, vltimum ego Vtin deuorabo: siue primum enim siue vltimum iidem dentes manent. Caeterum nec par mea ac diuitum ratio est. e diametro enim opposita nobis vitae genera. Tyrannus quippe felix cum videretur in vita, metuendus omnibus et conspicuus, relicto auro illo tanto atque argento, et vestibus, et equis, et coenis, et pueris speciosis, formosisque mulieribus, non absurde angebatur, se ab illis abstrahi, et ferebat

ἠνιᾶτο, καὶ ἀποσπώμενος αὐτῶν ἤχθετο. οὐ γὰρ οἶδ' ὅπως καθάπερ ἰξῷ τινι προσέχεται τοῖς τοιούτοις ἡ ψυχὴ, καὶ ἐκ ἐθέλει ἀπαλλάττεσθαι ῥᾳδίως, ἅτε αὐτοῖς πάλαι προστετηκυῖα· μᾶλλον δὲ ὥσπερ ἄῤῥηκτός τις ἔτος ὁ δεσμὸς ἐςιν, ᾧ δεδέσθαι ξυμβέβηκεν αὐτὰς· ἀμέλει κἂν ἀπάγῃ τις αὐτὰς μετὰ βίας, ἀνακωκύουσι· καὶ τἄλλα ὄντες θρασεῖς, δειλοὶ πρὸς ταύτην εὑρίσκονται τὴν ἐπὶ τὸν Ἅδην φέρουσαν ὁδόν· ἐπιςρέφονται γὰρ εἰς τὰ πίσω, ὥσπερ εἰ δυσέρωτες, καὶ πόῤῥωθεν ἀποβλέπειν τὰ ἐν τῷ φωτὶ βέλονται, οἷα ὁ μάταιος ἐκεῖνος ἐποίει· καὶ παρὰ τὴν ὁδὸν ἀποδιδράσκων, κἀκεῖ ταῦθά σε καταλιπαρῶν.

Ἐγὼ

bat gratiter. Nescio enim quomodo velut visco quodam talibus adhaerescit animus, nec facile ab illis vult discedere, quibus olim illiquefacta velut voluptate solutus fuerit. Potius illud quasi nescium rumpi vinculum est, quo diuinciri eos contigit. Quin si quis vi illos abducat, eiularus tollunt et cum audaces sint caetera, meticulosi ad hanc ferentem ad inferos viam deprehenduntur. Itaque conuersi retro ad ea, quae a tergo sunt, vt inuenusti amatores e longinquo certe adspicere ea, quae in vita sunt, cupiunt, qualia ineptus ille modo facitabat, qui et in via fugam tentarit, et hic te fatigarit precibus.

15. Ego

Ἐγὼ δὲ, ἅτε μηδὲν ἔχων ἐνέχυρον ἐν τῷ βίῳ, οὐκ ἀγρὸν, οὐ συνοικίαν, οὐ χρυσὸν, οὐ σκεῦος, οὐ δόξαν, οὐκ εἰκόνας, εἰκότως εὔζωνος ἦν. καὶπειδὴ μόνον ἡ Ἄτροπος ἔνευσέ μοι, ἄσμενος ἀποῤῥίψας τὴν σμίλην καὶ τὸ κάττυμα, κρηπίδα τινὰ ἐν ταῖν χεροῖν ἔχων, ἀναπηδήσας εὐθὺς ἀνυπόδετος, ἐδὲ τὴν μελαντηρίαν ἀπονιψάμενος εἰπόμην. μᾶλλον δὲ ἡγούμην ἐς τὸ πρόσω ὁρῶν. ἐδὲν δέ με τῶν κατόπιν ἐπέστρεφε, καὶ μετεκάλει. καὶ, νὴ Δί', ἤδη καλὰ τὰ παρ' ὑμῖν πάντα ὁρῶ. τό, τε γὰρ ἰσοτιμίαν ἅπασιν εἶναι, καὶ μηδένα τὰ πλησίον διαφέρειν, ὑπερήδιστον ἔμοιγ' ἐν δοκεῖ. τεκμαίρομαι

15. Ego vero, quippe qui nullum in vita pignus haberem, nec agrum, nec domus plures, nec aurum, nec inſtrumentum, neque gloriam, neque ſtatuas, non eſt mirum quod ſuccinctus fui, et ad primum Atropi nutum laetus, abiecto ſcalpro et coriis, crepidam adhuc in manibus habens, exſilii ſtatim, vt eram diſcalceatus, ac non abluto prius atramento, ſequutus ſum, vel praeiui potius, ad anteriora proſpiciens: neque enim quidquam eorum quae a tergo erant aduertit me et reuocauit. Et Hercules, iam pulchra eſſe veſtra video omnia. Quod enim aequo omnes honore ſunt, neque quisquam ſuper alium eminet, ſupra ſane quam dici poteſt, iucundum mihi videtur. Arbitror autem,

μαι δὲ μηδ' ἀπαιτεῖσθαι χρέα τὰς ὀφείλοντας ἐνταῦθα, μηδὲ φόρους ὑποτελεῖν· τὸ δὲ μέγιστον, μηδὲ ῥιγᾶν τὰ χειμῶνος, μηδὲ νοσεῖν, μηθ' ὑπὸ τῶν δυνατωτέρων ῥαπίζεσθαι. εἰρήνη δὲ πᾶσα, καὶ τὰ πράγματα ἐς τὰμπαλιν ἀνεσταλμένα· ἡμεῖς μὲν γὰρ οἱ πένητες, γελῶμεν, ἀνιῶνται δὲ καὶ οἰμώζουσιν οἱ πλούσιοι.

ΚΛΩΘ. Πάλαι ἔν σε ὦ Μίκυλλε γελῶντα ἑώρων· τί δ' ἦν ὅ σε μάλιστα ἐκίνει γελᾶν; ΜΙΚ. Ἄκουσον, ὦ τιμιωτάτη μοι θεῶν· παροικῶν ἄνω τυράννῳ, πάνυ ἀκριβῶς ἑώρων τὰ γιγνόμενα ὑπ' αὐτοῦ, καί μοι ἐδόκει τότε εἰσόθεός τις εἶναι. τῆς τε γὰρ πορφύρας τὸ ἄνθος ὁρῶν, ἐμακάριζον

autem, neque aes alienum reposci hic debitores, nec tributa pendere; et quod maximum, neque frigere per hiemem, nec aegrotare, nec pulsari a potentioribus. Pax vero vbique, et res plane in contrarium versae: nos enim ridemus pauperes, at illi diuites afflictantur et plorant.

16. CLOTH. Hoc est, quod diu te ridere obseruaui, Micylle. Quid vero est, quod risum tibi mouit maxime. MIC. Audi, veneranda mihi maxime Dearum. Cum apud superos vicinus essem tyranni, accurate, quae fierent ab illo obseruaui, et videbatur mihi nonnumquam par Diis esse. Quippe florem purpurae quum viderem et ministrantium multitudi-

ριζον καὶ τῶν ἀκολουθούντων τὸ πλῆθος, καὶ τὸν χρυσὸν, καὶ τὰ λιθοκόλλητα ἐκπώματα, καὶ τὰς κλίνας τὰς ἀργυροποδας· ἔτι δὲ καὶ ἡ κνίσσα ἡ τῶν σκευαζομένων ἐς τὸ δεῖπνον, ἀπέκναιέ με· ὡς τε ὑπεράνθρωπός τις ἀνὴρ καὶ τρισάλβιος κατεφαίνετο, καὶ μονονεχὶ καλλίων, καὶ ὑψηλότερος, ἄλῳ πήχει 15) βασιλικῷ ἐπαιρόμενος τῇ τύχῃ, καὶ σεμνῶς προβαίνων, καὶ ἑαυτὸν ἐξυπτιάζων, καὶ τοὺς ἐντυγχάνοντας ἐκπλήττων· ἐπεὶ δὲ ἀπέθανεν, αὐτός τε παγγέλοιος ὤφθη μοι ἀποδυσάμενος τὴν τρυφὴν· κἀμαυτοῦ ἔτι μᾶλλον κατεγέλων, εἶδον κάθαρμα ἐτεθή-

titudinem, et aurum et pocula gemmis diſtincta, et lectos aureis ſultos pedibus, beatum hominem praedicabam: enecabat me porro nidor eorum quae in coenam illi parabantur, adeo quidem, vt ille egreſſus mortalium ſortem ac ter beatus mihi videretur, ac tantum non pulchrior excelſiorque reliquis cubito ipſo regio: ſublatus fortuna, et procedens cum grauitate quadam, ac vultu ſupino, et colloqui volentibus terrorem incutiens. Cum vero defunctus eſſet, et ipſe mihi vsquequaque ridiculus videbatur exutis illis deliciis: meque ipſum magis deridebam quale purgamentum admiratus eſſem,

15. Πήχει] Πῆχυς βασιλήϊος Herodoto, qui tribus digitis iuſto cubito maior eſt. *Adol. Vorſt.*

ἐτεθήπεσιν, ἀπὸ τῆς κνίσσης τεκμαιρόμενος αὐτὸ τὴν εὐδαιμονίαν, καὶ μακαρίζων ἐπὶ τῷ αἵματι τῶν ἐν τῇ Λακωνικῇ θαλάττῃ κοχλίδων.

Οὐ μόνον δὲ τοῦτον, ἀλλὰ καὶ τὸν δανειστὴν Γνίφωνα ἰδὼν στένοντα, καὶ μεταγινώσκοντα, ὅτι μὴ ἀπέλαυσε τῶν χρημάτων, ἀλλ' ἄγευστος αὐτῶν ἀπέθανε, τῷ ἀσώτῳ Ῥοδοχάρει τὴν οὐσίαν ἀπολιπὼν (ἄτος γὰρ ἄγχιστα ἦν αὐτῷ γένους, καὶ πρῶτος ἐπὶ τὸν κλῆρον ἐκαλεῖτο κατὰ τὸν νόμον) ἐκ εἶχον ὅπως καταπαύσω τὸν γέλωτα, καὶ μάλιστα μεμνημένος ὡς ὠχρὸς ἀεί, καὶ αὐχμηρὸς ἦν, Φροντίδος τὸ μέτωπον ἀνάπλεως, καὶ μόνοις τοῖς δακτύλοις πλουτῶν,

οἷς

sem, nidore aestimans illius felicitatem, et beatum illum putans propter cochlearum Laconici maris sanguinem.

17. Cum vero non hunc solum, sed praeterea Gniphonem foeneratorem viderem, ingemiscentem et cruciantem se poenitentia, qui fruitus non est diuitiis, sed non gustatis illis mortuus, relicta substantia Rhodochari luxurioso, qui proximus genere illi cum esset, primus lege ad hereditatem vocabatur; *haec inquam cum viderem*, compescere risum non potui, recordatus praesertim, quam pallidus semper squalidusque fuerit, curarum, quod frons offenderet, plenus, solisque diues digitis, quibus

οἷς τάλαντα καὶ μυριάδας ἐλογίζετο, κατὰ μικρὸν συλλέγων τὰ μετ' ὀλίγον ἐκχυθησόμενα πρὸς τὸ μακαρίκ Ῥοδοχάρες. ἀλλὰ τί ἐκ ἀπερχόμεθα ἤδη; καὶ μεταξὺ γὰρ πλέοντες τὰ λοιπὰ γελασόμεθα οἰμωζοντας αὐτὰς ὁρῶντες. ΚΛΩΘ. Ἔμβαινε, ἵνα καὶ ἀνιμήσηται ὁ πορθμεὺς ἀγκύριον.

ΧΑΡ. Οὗτος, ποῖ φέρῃ; πλῆρες ἤδη τὸ σκάφος· αὐτὸ περίμενε· ἐς αὔριον ἔωθέν σε διαπορθμεύσομεν. ΜΙΚ. Ἀδικεῖς ὦ Χάρων, ἔωλον ἤδη νεκρὸν ἀπολιμπάνων· ἀμελεῖ γράψομαί σε παρανόμων ἐπὶ τοῦ Ῥαδαμάνθυος· οἴμοι τῶν κακῶν· ἤδη πλέουσιν· ἐγὼ δὲ μόνος ἐνταῦθα περιλελείψομαι. καίτοι, τί οὐ διατalenta et myriades computaret, minutatim ea colligens, quae paulo poſt effundentur a beato illo. Sed cur non iam ſoluimus? etenim inter nauigandum ridebimus reliqua, plorare illos videntes. CLOTH. Ingredere, vt tollat ancoram Portitor.

18. CHAR. Heus tu quo tendis? plena iam eſt cymba: illic expecta: cras mane traiiciemus te. MIC. Iniuriam mihi, Charon, facis, ſi relinquas me heſternum iam mortuum. Crede mihi legum te violatarum apud Rhadamanthum reum faciam. Heu mihi malorum, iam nauigant, ego vero ſolus hic deſtituar: quamquam cur

διανήχομαι κατ' αὐτὲς; ἐ γὰρ δέδια μὴ ἀπαγορεύσας ἀποπνιγῶ, ἤδη τεθνεώς· ἄλλως τε ἐδὲ τὸν ὀβολὸν ἔχων τὰ πορθμία καταβαλεῖν. ΚΛΩΘ. Τί τᾶτο; περίμεινον ὦ Μίκυλλε· ἐ θέμις ἕτω σε διελθεῖν. ΜΙΚ. Καὶ μὴν ἴσως ὑμῶν καὶ προκαταχθήσομαι. ΚΛΩΘ. Μηδαμῶς, ἀλλὰ προσελάσαντες, ἀναλάβωμεν αὐτὸν, καὶ σὺ ὦ Ἑρμῆ, συναναάσπασον.

ΧΑΡ. Πᾶ νῦν καθεδεῖται; μεχὰ γὰρ πάντα ὡς ὁρᾷς. ΕΡΜ. Ἐπὶ τὲς ὤμοις, εἰ δοκεῖ, τοῦ τυράννου. ΚΛΩΘ. Καλῶς ὁ Ἑρμῆς ἐνενόησεν· ἀνάβαινε οὖν, καὶ τὸν τένοντα τοῦ ἀλιτηρίου καταπάτει· ἡμεῖς δ' εὐπλοῶμεν.

ΚΥΝ.

cur non poſt illos transnato? neque enim metuo, ne viribus defectus ſuffocer, qui iam ſim mortuus, praeſertim cum nec obolum habeam vnde naulum ſoluam. CLOTH. Quid hoc? Exſpecta Micylle: non eſt fas ita te transire. MIC. Quin forte citius quam vos deferar. CLOTH. Nequaquam. Sed adnauigabimus eius recipiendi cauſſa, et tu Mercuri, vna illum *manu porrecta* intro trahe.

19. CHAR. Vbi iam ſedebit? plena enim, vt vides, omnia. MERC. Super humeros, ſi videtur, tyranni. CLOTH. Scite excogitavit illud Mercurius. Aſcende igitur et ceruices impii conculca. nobis vero felix curſus con-

ΚΥΝ. Ὦ Χάρων, καλῶς ἔχει σοι τὰς ἀληθείας ἐντεῦθεν εἰπεῖν. ἐγὼ τὸν ὀβολὸν μὲν οὐκ ἂν ἔχοιμι δοῦναί σοι, καταπλεύσας· πλέον γὰρ οὐδέν ἐςι τῆς πήρας, ἣν ὁρᾷς, καὶ τούτου τοῦ ξύλου· τἄλλα δὲ, ἢν ἀντλεῖν ἐθέλῃς, ἕτοιμος, καὶ πρόσκωπος εἶναι· μέμψῃ δὲ ἀδὲν, ἢν εὕῃρες καὶ καρτερόν μοι ἑρετμὸν δῶς μόνον. ΧΑΡ. Ἔρεττε· καὶ τουτὶ γὰρ ἱκανὸν παρὰ σοῦ λαβεῖν. ΚΥΝ. Ἢ καὶ ὑποκελεῦσαι δεήσει. ΧΑΡ. Νὴ Δί', ἤν περ εἰδῇς κέλευσμά τι τῶν ναυτικῶν. ΚΥΝ. Οἶδα καὶ πολλὰ ὦ Χάρων τῶν ναυτικῶν. ἀλλ' ὁρᾷς, ἀντεπηχοῦσιν οὗτοι δακρύοντες. ὥςε ἡμῖν τὸ ᾆσμα ἐπιταραχθήσεται.

ΠΛ.

tingat! CYN. Optimum fuerit, nunc tibi, Charon, verum dicere. Ego obolum, quem poſt traiectum tibi ſoluam, non habeo: neque enim mihi quidquam praeter hanc quam vides peram, et hanc clauam. Caeterum ſi haurire me velis, aut remigare, paratus ſum: nihil autem de me querere, modo commodum et robuſtum mihi remum dederis. CHAR. Remiga. Satis enim fuerit, ſi hoc abs te auferam. CYN. Numquid etiam cantu incitare remiges oportebit? CHAR. Sane, ſi noſti celeuſma quoddam nauticum. CYN. Noui, Charon, et plurima quidem; ſed vide, reſpondent hi nobis ploratibus: itaque cautus nobis perturbabitur.

ΠΛ. Οἴμοι τῶν κτημάτων. ΑΛΛΟΣ. Οἴμοι τῶν ἀγρῶν. ΑΛΛ. Ὀττοτοῖ, τὴν οἰκίαν οἵαν ἀπέλιπον. ΑΛΛ. Ὅσα τάλαντα ὁ κληρονόμος σπαθήσει λαβών. ΑΛΛ. Αἴ, αἴ, τῶν νεογνῶν μοι παιδίων. ΑΛΛ. Τίς ἄρα τὰς ἀμπέλους τρυγήσει, ἃς πέρυσιν ἐφυτευσάμην; ΕΡΜ. Μίκυλλε, σὺ δ' ἐδὲν οἰμώζεις; καὶ μὴν οὐ θέμις ἀδακρυτί διαπλεῦσαί τινα. ΜΙΚ. Ἄπαγε. ἐδέν ἐςιν ἐφ' ὅτῳ ἂν οἰμώξωμαι. εὐπλοῶν. ΕΡΜ. Ὅμως ἂν μικρόν τι πρὸς τὸ ἔθος ἐπιςέναζον. ΜΙΚ. Οἰμώξομαι τοίνυν, ἐπειδή σοι, ὦ Ἑρμῆ, δοκεῖ. οἴμοι τῶν κατυμάτων· οἴμοι τῶν κρηπίδων τῶν παλαιῶν· ὀττοτοῖ, τῶν σαθρῶν ὑποδημάτων· ἀκ ἔτι ὁ κακο-

20. DIV. Hei mihi diuitias! ALIVS. Hei mihi agros! ALIVS. Hei hei quam domum relinquo! ALIVS. Quot talenta heres meus a me accepta per luxum effundet! ALIVS. Hei hei recens mihi natos pueros! ALIVS. Quis igitur vineas vindemiabit, quas superiore anno institui? MERC. Tu vero nihil, Micylle, ploras? et tamen nefas est, sine lacrimis quemquam traiicere. MIC. Apage, nihil est quod secunda adeo nauigatione plorem. MERC. Tamen vel pauxillum quiddam dicis caussa ingemisce. MIC. Plorabo igitur, cum tibi ita videtur, Mercuri. hei frusta corii! hei crepidas veteres! hei hei putres calceos! Non iam infelix ego a

κακοδαίμων ἔωθεν ἐς ἑσπέραν ἄσιτος διαμενῶ, ἐδὲ τὲ χειμῶνος ἀνυπόδετός τε, καὶ ἡμέγυμνος περινοςήσω, τὰς ὀδόντας ὑπὸ τὲ κρύος συγκροτῶν. τίς ἄρα μοι τὴν σμίλην ἕξει, καὶ τὸ κεντητήριον; ἱκανῶς τεθρύψηται· σχεδὸν δὲ ἤδη καὶ καταπεπλεύκαμεν.

ΧΑΡ. Ἄγε δὴ τὰ πορθμία πρῶτον ἡμῖν ἀπόδοτε· καὶ σὺ δὲ, δός· παρὰ πάντων ἤδη ἔχω· δὸς καὶ σὺ τὸν ὀβολὸν ὦ Μίκυλλε. ΜΙΚ. Παίζεις, ὦ Χάρων, ἢ καθ' ὕδατός, φασιν, ἤδη γράφεις, παρὰ Μικύλλου ἤδη τινὰ ὀβολὸν προσδοκῶν· ἀρχὴν δὲ, οὔτε οἶδα εἰ τετράγωνόν ἐςιν ὀβολὸς, ἢ ςρογγύλον. ΧΑΡ. Ὦ καλῆς ναυτιλίας καὶ ἐπικερδοῦς τήμερον· ἀποβαίνετε

mane ad veſperam ſine cibo manebo, nec hieme ſine calceis oberrabo ſeminudus, ſtridens prae frigore dentibus. Quis igitur ſcalprum meum habebit et ſubulam? Satis ploratum eſt, et prope traiecimus.

21. CHAR. Age iam vecturae pretium nobis primum date: da tu quoque: ab omnibus iam habeo: tu quoque obolum da Micylle. MIC. Ludis, Charon, aut in aqua, quod aiunt, ſcribis, a Micyllo ſi exſpectas obolum. Omnino enim neque hoc noui, quadratum quiddam ſitne obolus, an rotundum? CHAR. Praeclaram vero nauigationem hodie et lucroſam! Exſcendite

νετε δ' ὅμως· ἐγὼ δ' ἵππους, καὶ βοῦς, καὶ κύνας, καὶ τὰ λοιπὰ ζῶα μέτειμι. διαπλεῦσαι γὰρ κἀκεῖνα δεῖ. ΚΛΩΘ. Ἄπαγε αὐτοὺς, ὦ Ἑρμῆ, παραλαβών· ἐγὼ δὲ αὐτὴ, ἐς τὸ ἀντιπέρας ἀποπλευσοῦμαι, Ἰνδοπάτην, καὶ Ἡραμίθρην τοὺς Σῆρας διάξουσα. τεθνᾶσι γὰρ δὴ πρὸς ἀλλήλων, περὶ γῆς ὅρων μαχόμενοι. ΕΡΜ. Προΐωμεν ὦ ἔτοι· μᾶλλον δὲ πάντες ἑξῆς ἕπεσθέ μοι.

ΜΙΚ. Ἡράκλεις, τοῦ ζόφου· πῆ νῦν ὁ καλὸς Μέγιλλος; ἢ τῷ διαγνῶ τις ἐνταῦθα εἰ καλλίων Φρύνης Σιμμίχη; πάντα γὰρ ἴσα, καὶ ὁμόχροα, καὶ οὐδὲν ἔτε καλὸν, ἔτε κάλλιον· ἀλλ' ἤδη καί

scendite tamen. Ego vero ad equos, et boues, et canes, et reliquas animantes transeo: traiici enim et has oportet. CLOTH. Accipe istos abducendos. Ego ipsa quoque in aduersam ripam renauigabo, Indopatem et Heramithrem Seras transductura: mortui enim sunt in pugna de finibus commissa. MERC. Heus procedamus, vel potius sequimini me deinceps omnes.

22. MIC. Vah quanta hic obscuritas! vbi nunc pulcher Megillus? aut qua re hic dignoscat aliquis, pulchriorne Phryne sit Simmicha? omnia enim aequalia, et eiusdem coloris, neque quidquam vel pulchrum vel pulchrius, sed

καὶ τὸ τριβώνιον, πρότερον τέως ἄμορφον εἶναι δοκεῖν, ἰσότιμον γίγνεται τῇ πορφυρίδι τῶν βασιλέως. ἀφανῆ γὰρ ἄμφω, καὶ ὑπὸ τῷ αὐτῷ σκότῳ καταδεδυκότα. Κυνίσκε, σὺ δὲ πῶς ποτε ἄρα ὧν τυγχάνεις; ΚΥΝ. Ἐνταῦθα λέγω σοι Μίκυλλε· ἀλλ' ἅμα εἰ δοκεῖ, βαδίζωμεν. ΜΙΚ. Εὖ λέγεις· ἔμβαλέ μοι τὴν δεξιάν· εἰπέ μοι, ἐτελέσθης γὰρ, ὦ Κυνίσκε, τὰ Ἐλευσίνια, ἆρ' ὅμοια τοῖς ἐκεῖ τὰ ἐνθάδε σοι δοκεῖ; ΚΥΝ. Εὖ λέγεις· ἰδὲ ἂν προσέρχεται δαδεχόσά τις, φοβερόν τι καὶ ἀπειλητικὸν προσβλέπουσα· ἦ ἄρά πω Ἐρινύς ἐστιν; ΜΙΚ. Ἔοικεν ἀπό γε τοῦ σχήματος.

ΕΡΜ.

iam detrita illa lacerna, quae turpis paulo ante videbatur, aequum honorem regis purpurae obtinet: ſpeciem enim neutra habet, easdem vtraque tenebras ſubiit. Tu vero vbi es Cyniſce? CYN. Hic, dico tibi, Micylle. Sed, ſi videtur, ambo vna ibimus. MIC. Bene mones: manum mihi porrige. Dic mihi, initiatus enim es Eleuſiniis, nonne ſimilis hic ſtatus illis videtur? CYN. Bene dicis. Ecce igitur accedit cum facibus mulier, terribile et minax quiddam tuens. Numquid iſta Erinnys eſt? MIC. Sic quidem videtur, habitum ſi ſpectes.

23. MERC.

ΕΡΜ. Παραλάμβανε τούτους, ὦ Τισιφόνη, τέτταρας ἐπὶ τοῖς χιλίοις. ΤΙΣ. Καὶ μὴν πάλαι γε ὁ Ῥαδάμανθυς οὗτος ὑμᾶς περιμένει. ΡΑΔ. Πρόσαγε αὐτοὺς ὦ Ἐριννύ. σὺ δὲ ὦ Ἑρμῆ, κήρυττε, καὶ προσκάλει. ΚΥΝ. Ὦ Ῥαδάμανθυ, πρὸς τοῦ πατρὸς, ἐμὲ πρῶτον ἐπίσκεψαι παραγαγών. ΡΑΔ. Τίνος ἕνεκα; ΚΥΝ. Πάντως βούλομαι κατηγορῆσαί τινας, ἃ συνεπίσταμαι πονηρὰ δράσαντι αὐτῷ παρὰ τὸν βίον. οὐκ ἂν οὖν ἀξιόπιστος εἶην λέγων, μὴ οὐχὶ πρότερον αὐτὸς φανεὶς οἷός εἰμι, καὶ οἷόν τινα ἐβίωσα τρόπον. ΡΑΔ. Τίς δὲ σύ; ΚΥΝ. Κυνίσκος, ὦ ἄριστε, τὴν γνώμην φιλόσοφος. ΡΑΔ. Δεῦρ' ἐλθὲ, καὶ πρῶτος ἐς τὴν δίκην κατάστηθι. σὺ δὲ προσκάλει τοὺς κατηγόρους.

ΕΡΜ.

23. MERC. Adſume hoſce quatuor ſupra mille. TIS. Quin diu iam Rhadamanthus hic vos exſpectat. RHAD. Adduc eos, Erinnys: tu vero, Mercuri, praeconium fac et aduoca. CYN. Per ego te tuum patrem obteſtor, Rhadamanthe, me primum inſpiciendum admoue. RHAD. Qua cauſſa? CYN. Omnino decrevi accuſare aliquem criminum, quae me conſcio in vita patrauit: neque vero fide dignus ante fuerim, quam aperto, quis fuerim ipſe, et quomodo vixerim. RHAD. Quis autem es? CYN. Cyniſcus, vir optime, ſententia philoſophus. RHAD. Huc accede, et primus ſta in iudicio. tu vero accuſaturos aduoca.

24. MERC.

ΕΡΜ. Εἴ τις Κυνίσκε τεταῖ κατηγορεῖ, δεῦρο προσίτω. ΡΑΔ. Οὐδεὶς προσέρχεται· ἀλλ' ἀχ' ἱκανὸν τοῦτο ὦ Κυνίσκε· ἀπόδυθι δὲ ὅπως ἐπισκοπήσω σε ἀπὸ τῶν ςιγμάτων. ΚΥΝ. Πῦ γὰρ ἐγὼ ςιγματίας ἐγενόμην; ΡΑΔ. Ὁπόσα ἂν τις ὑμῶν πονηρὰ ἐργάσηται παρὰ τὸν βίον, καθ' ἕκαςον αὐτῶν ἀφανῆ ςίγματα ἐπὶ τῆς ψυχῆς περιφέρει. ΚΥΝ. Ἰδέ σοι γυμνὸς παρέςηκα· ὥςε ἀναζήτει ταῦτα, ἅπερ σὺ φῆς τὰ ςίγματα. ΡΑΔ. Καθαρὸς ὡς ἐπίπαν ἐτοσὶ, πλὴν τέτων τριῶν ἢ τεττάρων ἀμαυρῶν πάνυ, καὶ ἀσαφῶν ςιγμάτων· καίτοι, τί τοῦτο; ἴχνη μὲν, καὶ σημεῖα τῶν ἐγκαυμάτων, ἀκ οἶδα δ' ὅπως ἐξαλήλειπται, μᾶλλον δὲ ἐκκέκοπται· πῶς

24. MERC. Si quis contra hunc Cynifcum velit dicere, huc accedito. RHAD. Nemo accedit: verum non fatis hoc eft, Cynifce. Exuete, vt infpiciam de ftigmatis. CYN. Vbinam ego notis compunctus effem? RHAD. Quaecumque veftrum quisque mala in vita patrauerit, eorum notas quasdam vifum effugientes in animo circumfert. CYN. Ecce nudus tibi adfto. Require igitur, quas dicis notas. RHAD. Purus vt plurimum hic eft, praeter tres illas aut quatuor, euanidas omnino et vix cognofcibiles. Quamquam quid hoc eft? veftigia quidem et figna notarum inuftarum adfunt, fed nefcio quomodo deleta vel exfculpta potius. Quo-

πῶς ταῦτα ὦ Κυνίσκε, ἢ πῶς καθαρὸς ἐξ ὑπαρχῆς ἀναπέφηνας; ΚΥΝ. Ἐγώ σοι φράσω. πάλαι πονηρὸς δι' ἀπαιδευσίαν γενόμενος, καὶ πολλὰ διὰ τοῦτο ἐμπολήσας στίγματα, ἐπειδὴ τάχιστα φιλοσοφεῖν ἠρξάμην, κατ' ὀλίγον ἀπάσας τὰς κηλῖδας ἐκ τῆς ψυχῆς ἀπελουσάμην. ΡΑΔ. Ἀγαθῷ γε, ἔτος, καὶ ἀνυσιμωτάτῳ χρησάμενος τῷ φαρμάκῳ· ἀλλ' ἄπιθι ἐς τὰς Μακάρων νήσους, τοῖς ἀρίστοις συνεσόμενος. κατηγορήσας γε πρότερον ἢ φῂς τυράννους, ἄλλους προσκάλει.

ΜΙΚ. Καὶ τἀμὸν, ὦ Ῥαδάμανθυ, μικρόν ἐστι, καὶ βραχείας τινὸς ἐξετάσεως δεόμενον· πάλαι γὰρ σοι καὶ γυμνός εἰμι, ὥστε ἐπίσκοπεῖ.

ΡΑΔ.

Quomodo haec se habent, Cynisce, aut quomodo purus quasi postliminio factus es? CYN. Dicam tibi. Olim malus cum essem disciplinae defectu, ac multa nactus stigmata, cum primum coepi philosophari, maculas paullatim omnes ex animo elui. RHAD. Bono tu quidem et efficacissimo remedio vsus: sed abi in beatorum insulas, versaturus cum optimis quibusque, cum prius tyrannum quem dicis reum peregeris. Aduoca alios.

25. MIC. De me negotium paruum est, o Rhadamanthe, et breui exploratione opus habet. Olim enim nudus tibi sum: inspice igitur.

RHAD.

ΡΑΔ. Τίς δὲ ὢν τυγχάνεις; ΜΙΚ. Ὁ σκυτοτόμος Μίκυλλος. ΡΑΔ. Εὖγε ὦ Μίκυλλε, καθαρὸς ἀκριβῶς καὶ ἀνεπίγραφος, ἄπιθι καὶ σὺ παρὰ Κυνίσκον τετονί· τὸν τύραννον ἤδη προσκάλει. ΕΡΜ. Μεγαπένθης Λακύδου ἡκέτω. ποῖ τρέφῃ; πρόσιθι. σὲ τὸν τύραννον προσκαλῶ· πρόβαλλ' αὐτὸν, ὦ Τισιφόνη ἐς τὸ μέσον, ἐπὶ τραχηλον ὠθοῦσα· σὺ δὲ ὦ Κυνίσκε, κατηγόρει, καὶ διέλεγχε ἤδη· πλησίον γὰρ ἀνὴρ οὗτοσί.

ΚΥΝ. Τὸ μὲν ὅλον, οὐδὲ λόγων ἔδει· γνώσῃ γὰρ αὐτὸν αὐτίκα μάλα οἷός ἐστιν ἀπὸ τῶν τριμμάτων· ὅμως δὲ, καὐτὸς ἀποκαλύψω σοὶ τὸν ἄνδρα, κἀκ τοῦ λογου δείξω φανερώτερον· ἔτοσὶ

RHAD. Quis es? MIC. Sutor Micyllus. RHAD. Euge, Micylle, purus plane es et nulla nota inſcriptus: abi et tu ad Cyniſcum illum. Tyrannum iam aduoca. MERC. Megapenthes Lacydae F. prodito. Quo te vertis? accede. te tyrannum aduoco. Protrude illum, Tiſiphone, praecipitem in medium. Tu vero, Cyniſce, accuſa iam et conuince: prope enim homo eſt.

26. CYN. Vniuerſim quidem neque opus erat oratione. Statim enim illum, qualis ſit, cognoſces ex notis: tamen et ipſe detegam tibi virum, et oratione mea clarius oſtendam. Quae

ὑτοσὶ γὰρ ὁ τρισκατάρατος, ὁπόσα μὲν ἰδιώτης ὢν ἔπραξε, παραλείψειν μοι δοκῶ· ἐπεὶ δὲ τὰς θρασυτάτας προσεταιρούμενος, καὶ δορυφόρους συναγαγὼν, ἐπαναστὰς, τῇ πόλει τύραννος κατέστη, ἀκρίτους μὲν ἀπέκτεινε πλείονας ἢ μυρίους· τὰς δὲ ὑσίας ἑκάστων ἀφαιρούμενος, καὶ πλούτου πρὸς τὸ ἀκρότατον ἀφικόμενος, ὑδεμίαν μὲν ἀκολασίας ἰδέαν παραλέλοιπεν· ἁπάσῃ δὲ ὠμότητι, καὶ ὕβρει κατὰ τῶν ἀθλίων πολιτῶν ἐχρήσατο, παρθένους διαφθείρων, καὶ ἐφήβους καταισχύνων, καὶ πάντα τρόπον τοῖς ὑπηκόοις ἐμπαροινῶν· καὶ ὑπεροψίας μέν γε, καὶ τύφου, καὶ τοῦ πρὸς τοὺς ἐντυγχάνοντας φρυάγματος

Quae igitur ſacerrimus iſte, quamdiu priuatus fuit perpetrauerit, omittenda arbitror. Poſtquam vero adſumtis in ſceleris ſocietatem audaciſſimis quibusque, et conducto ſatellitio, inſurgens contra ciuitatem, tyrannidem occupavit, indemnatos interfecit decies mille amplius. Horum vero omnium bonis correptis, ad faſtigium diuitiarum cum perueniſſet, nullam ille luxuriae formam praetermiſit: crudelitate porro omni et contumelia in miſeros ciues vſus eſt, virgines eorum ſtupris corrupit, adoleſcentibus pudorem eripuit, ebrii more in ſubiectos ſibi impotenter graſſatus. Et ne ſuperbiae quidem, et faſtus, et fremebundae illius erga alloquentes

τος 16), ἐδὲ κατ' ἀξίαν δύναιο ἂν παρ' αὐτῷ λαβεῖν τὴν δίκην· ῥᾴδιον γὰρ ἄν τις τὸν ἥλιον, ἢ τᾶτον ἀσκαρδαμυκτὶ προσέβλεψεν· οὐ μὴν καὶ τὸ τῶν κολάσεων πρὸς ὠμότητα καινεργὸν αὐτᾷ τίς ἂν διηγήσασθαι δύναιτο, ὅςγε μηδὲ τῶν οἰκειοτάτων ἀπέσχετο; καὶ ταῦτα, ὅτι μὴ ἄλλως κενή τις ἐςὶ κατ' αὐτᾷ διαβολὴ, αὐτίκα εἴσῃ, προσκαλέσας τὰς ὑπ' αὐτᾷ πεφονευμένας· μᾶλλον δὲ ἄκλητοι ὡς ὁρᾷς πάρεισι. καὶ περιςάντες, ἄγχεσιν αὐτόν· ἔτοι πάντες, ὦ Ῥαδάμανθυ, πρὸς τᾷ ἀλιτηρίᾳ τεθνᾶσιν· οἱ μὲν, γυναικῶν ἕνεκα εὐμόρφων ἐπιβουλευθέντες·

tes insolentiae poenas satis dignas ab isto possis repetere. Facilius enim solem aliquis quam istum oculis rectis et nihil conniuentibus adspexisset. Verum etiam crudelem istius in novis suppliciis excogitandis solertiam, quis enarret? qui ne familiarissimis quidem pepercerit. Hanc vero non esse inanem contra istum calumniam, statim scies, si aduocari iusseris ab isto interemtos. Quin inuocati, vt vides, adsunt, et circumfusi illum angunt. Hi omnes, Rhadamanthe, ab exsecrabili homine petierunt: alii quidem insidiis, quas ob vxores formosas illis struxit;

16. Φρυάγματος] Φρύαγμα equorum est sonitus naribus excussus, irae et ferociae nuncius, quem *fremitum* latini dicunt, vt Φρύαγμα Graeci. *Gesner.*

θέντες· οἱ δὲ, υἱέων πρὸς ὕβριν ἀπαγομένων ἀγανακτήσαντες· οἱ δὲ, ὅτι ἐπλέτον· οἱ δὲ, ὅτι ἦσαν δεξιοὶ, καὶ σώφρονες, καὶ οὐδαμοῦ ἠρέσκοντο τοῖς δρωμένοις.

ΡΑΔ. Τί πρὸς ταῦτα φῄς, ὦ μιαρὲ σύ; ΜΕΓ. Τὰς μὲν φόνες εἴργασμαι, ἃς λέγει. τὰ δ' ἄλλα πάντα, τὰς μοιχείας, καὶ τὰς τῶν ἐφήβων ὕβρεις, καὶ τὰς διαφθορὰς τῶν παρθένων, ταῦτα πάντα Κυνίσκος με κατεψεύσατο. ΚΥΝ. Οὐκεῖν καὶ τούτων ὦ Ῥαδάμανθυ, παρέξω σοι μάρτυρας. ΡΑΔ. Τίνας τούτους λέγεις; ΚΥΝ. Προσκάλει μοι, ὦ Ἑρμῆ, τὸν λύχνον αὐτῷ, καὶ τὴν κλίνην. μαρτυρήσουσι γὰρ αὐτοὶ

struxit; alii, quod indignarentur filiis suis contumeliae caussa ad ipsum perductis; alii quod essent diuites; alii, quod dextri essent ac prudentes, iisque, quae fierent, minime delectarentur.

27. RHAD. Quid ad haec, impurate, respondes? MEG. Caedes quidem perpetraui quas dicit; reliqua vero omnia, adulteria, adolescentum contumelias, corruptelas virginum, haec omnia, inquam, contra me Cynisceus mentitus est. CYN. Igitur et horum exhibebo tibi, Rhadamanthe, testes. RHAD. Quos dicis? CYN. Aduoca mihi, Mercuri, lucernam ipsius et lectum. Haec enim pro testimonio

αὐτοὶ παρελθόντες, οἷα πράττοντι συνηπίσαντο αὐτῷ. ΕΡΜ. Ἡ Κλώθη, καὶ ὁ Λύχνος ὁ Μεγαπένθους παρέςω· εὖγε ἐποίησαν ὑπακέσαντες. ΡΑΔ. Εἴπατε ἓν ὑμεῖς ἃ σύνισε Μεγαπένθει τέτῳ· πρότερα δὲ σὺ ἡ Κλώθη λέγε. ΚΛΙΝ. Πάντα ἀληθῆ κατηγόρησε, Κυνίσκος· ἐγὼ μέντοι ταῦτα εἰπεῖν, ὦ δέσποτα Ῥαδάμανθυ, αἰσχύνομαι· τοιαῦτα ἦν ἃ ἐπ' ἐμοῦ διεπράττετο. ΡΑΔ. Σαφέςατα μὲν ἓν καταμαρτυρεῖς, μηδ' εἰπεῖν αὐτὰ ὑπομένεσα· καὶ σὺ δὲ ὁ Λύχνος ἤδη μαρτύρει. ΛΥΧ. Ἐγὼ τὰ μεθ' ἡμέραν μὲν, οὐκ οἶδα· ἐ γὰρ παρῆν· ἃ δὲ τῶν νυκτῶν ἐποίει, καὶ ἔπασχεν, ὁκνῶ λέγειν· πλὴν ἀλλὰ ἐθεασάμην γε πολλὰ, καὶ ἀρρήτα,

dicent, quae se conſciis fecerit. MERC. Lectus et Lucerna Megapenthis adſunto. Bonum factum! paruerunt. RHAD. Dicite igitur vos, quorum conſcii ſitis huic Megapenthi. LECT. Vere omnia accuſauit Cyniſcus. Ego tamen dicere ea, Domine, pudore prohibeor, tam turpia erant, quae in me patrauit. RHAD. Planiſſime igitur contra illum fers teſtimonium, qui nec dicere ea ſuſtineas. Et tu iam, Lucerna, dic teſtimonium. LVC. Diurna eius facinora non noui; neque enim aderam: quae vero noctibus fecerit, paſſus fuerit, piget dicere. Verum vidi equidem infanda multa, et contu-

ῥητα, καὶ πᾶσαν ὕβριν ὑπερπεπαικότα 17). καίτοι πολλάκις ἑκὼν τέλαιον ἐκ ἔπινον, ἀποσβῆναι θέλων· ὁ δὲ, καὶ προσῆγέ με τοῖς δρωμένοις, καὶ τὸ φῶς μου πάντα τρόπον κατεμίαινεν.

ΡΑΔ. Ἅλις ἤδη τῶν μαρτύρων· ἀλλὰ καὶ ἀπόδυθι τὴν πορφυρίδα, ἵνα καὶ τὸν ἀριθμὸν ἴδωμεν τῶν στιγμάτων. παπᾶς, ὅλος οὗτος πελιδνὸς, καὶ κατάγραφος, μᾶλλον δὲ κυάνεός ἐστιν ἀπὸ τῶν στιγμάτων· τίνα ἂν κολασθείη τρόπον; ἆρ' ἐς τὸν Πυριφλεγέθοντά ἐστιν ἐμβλητέος, ἢ παραδοτέος τῷ Κερβέρῳ;

ΚΥΝ.

contumeliam omnem supergressa: quamuis saepe vltro oleum non biberem, exstingui cupiens: at ille et admouit me factis suis, et lucem meam modis omnibus polluit.

28. RHAD. Satis iam testium. Sed exue etiam purpuram, vt numerum etiam videamus stigmatum. Papae totus hic est liuidus, et notis scriptus, quin caeruleus est a notis. Quo igitur modo puniatur? Numquid in Pyriphlegethontem iniiciendus, an tradendus Cerbero?

ΚΥΝ.

17. Ὑπερπεπαικότα] Difficiliorem ac minus frequentem vocem praetuli faciliori ὑπερβεβηκότα, quae ex interpretatione nata videtur; quia hic idem significat. *Reiz.*

ΚΥΝ. Μηδαμῶς· ἀλλ' εἰ θέλοις, ἐγώ σοι καινήν τινα καὶ πρέπουσαν αὐτῷ τιμωρίαν ὑποθήσομαι· ΡΑΔ. Λέγε, ὡς ἐγώ σοι μεγίστην ἐπὶ τούτῳ χάριν εἴσομαι. ΚΥΝ. Ἔθος ἐστὶν οἶμαι τοῖς ἀποθνήσκουσι πᾶσι, πίνειν τὸ Λήθης ὕδωρ. ΡΑΔ. Πάνυ μὲν οὖν. ΚΥΝ. Οὐκοῦν μόνος ἐξ ἁπάντων ἄποτος ἔσται.

ΡΑΔ. Διατί δή; ΚΥΝ. Χαλεπὴν οὕτως ὑφέξει τὴν δίκην, μεμνημένος οἷος ἦν, καὶ ὅσον ἐδύνατο ἐν τοῖς ἄνω, καὶ ἀναπεμπαζόμενος τὴν τρυφήν. ΡΑΔ. Εὖ λέγεις. καὶ καταδεδικάσθω, καὶ παρὰ τὸν Τάνταλον ἀπαχθεὶς ἔτοσι, δεδέσθω, μεμνημένος ὧν ἔπραξε κατὰ τὸν βίον.

CYN. Nequaquam. Sed ego tibi nouum quoddam et dignum illo ſupplicium ſubiiciam. RHAD. Dic, maximam ea re gratiam a me initurus. CYN. Mos eſt, puto, mortuis omnibus Lethes aquam bibere? RHAD. Ita eſt. CYN. Solus igitur iſte non bibat.

29. RHAD. Quid ita? CYN. Grauem ita poenam ſuſtinebit, qui meminerit, quis fuerit, quantum potuerit apud ſuperos; et delicias illas animo reuoluat. RHAD. Bene mones. Damnas eſto, et ad Tantalum abductus vincitor, memor eorum, quae in vita egerit.

Mor-

Mortuorum Dialogi.

Diogenis et Pollucis 1
Pluto, seu contra Menippum 9
Menippi, Amphilochi et Trophonii 12
Mercurii et Charontis 14
Plutonis et Mercurii 18
Terpsionis et Plutonis 21
Zenophantae et Callidemidae 30
Cnemonis et Damnippi 34
Simyli et Polystrati 36
Charontis et Mercurii, et Mortuorum diversorum 41
Cratetis et Diogenis 56
Alexandri, Annibalis, Minois, Scipionis 61
Diogenis et Alexandri 72
Alexandri et Philippi 78
Achillis et Antilochi 84
Diogenis et Herculis 88
Menippi et Tantali 94
Menippi et Mercurii 97
Aeaci, Protesilai, Menelai ac Paridis 100
Menippi et Aeaci 103
Menippi et Cerberi 111
Charontis, Menippi et Mercurii 113
Plutonis et Protesilai 117
Diogenis et Mausoli 121
Nirei, Thersitae et Menippi 125
Menippi et Chironis 127
Diogenis, Antisthenis et Cratetis 130
Menippi et Tiresiae 140
Aiacis et Agamemnonis 144
Minois et Sostrati 147

Menippus, ſiue Necyomantia 153
Charon, ſiue Contemplantes 197
De Sacrificiis 249
Vitarum auctio 269
Piſcator, ſeu Reuiuiſcentes 314
Cataplus, ſiue Tyrannus 388

Adden-

ADDENDA

Ad Tom. I. p. 16. ex Io. Aug. Ernesti V. Ven. Praefat. ad Aristoph. Nub. p. XXXIV. sq.

Quaesitum est viris doctissimis, quid esset apud Lucianum in Somnio p. 13. T. I. ed. Hemst. ἐπιδικάσιμος φίλοις. Micyllus interpretatus est *appetibilis amicis*. I. Fr. Gronouius autem *utilis aduocatus amicis*, quod probant filius Iacobus et Hemsterhusius ὁ πάνυ, idque conuenit satis contrario φοβερὸς ἐχθροῖς. Ego autem nondum potui intelligere, quomodo et forma verbi, secundum analogiam linguae, et origo eius, possit hanc significationem admittere. Nam ἐπιδικάσιμον profecto per analogiam nihil esse aliud potest, quam quod ἐπιδικασθῇ, quod sit eiusmodi, vt id homines ἐπιδικάζωνται. Est autem ἐπιδικάζεσθαι proprie, vt Kusterus de Verb. med. p. 112. ostendit, *certare de hereditate, petere hereditatem*. Hinc factum, sicut in aliis verbis, vt quod primum de certa parte diceretur, id vsurparetur deinde de genere vniuerso, essetque ἐπιδικάζεσθαι *expetere aliquid, utilitatis caussa, certare de re aliqua consequenda, sibi vindicanda*. Hoc sensu planissime dixit Scholiastes Aristophanis ad Nub. v. 47. demonstrans Strepsiaden se ἄγροικον vocare, non deprimendi sui caussa, sed suarum diuitiarum indicandarum: ἀ γὰρ ἄν, εἰ μὴ πάνυ πλούσιος ἦν,

ἦν, ἐπεδικάσατο ἂν αὐτῷ ἡ γυνὴ, *nobilis et vrbana femina, nisi valde diues fuisset, eum non appetiisset*, eius conditione vti noluisset. Vnde cogi arbitror, ἐπιδικάσιμον φίλοις esse, quem, vtilitatis spe, ament amici, cuius amicitiam conseruare expetant, in quo colendo, obseruando, retinendo, certent. Idque etiam confirmat locus Iosephi, (quo augeri Lexica poterunt, quae vnum illum Luciani locum exhibent) Antiqu. IV, 2. 4. ed. Hav. vbi Moses dicit Aaronem, etsi Sacerdotium a Deo acceperit, tamen id κατατιθέναι ἐπιδικάσιμον, *ponere in medio, vt de eo consequendo certent, qui velint, vt petat, qui velit.*

LIPSIAE
EX OFFICINA SOMMERIA.